C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Gerrold_David-Valka_s_Chtorrem-1-Vec_pro_lidi.pdb

PDB Name: Gerrold-Chtorr-Věc pro lidi
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 24.6.2006
Modification Date: 24.6.2006
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

David Gerrold

VÁLKA S CHTORREM

Kniha 1. - VĚC PRO LIDI

S láskou pro Roberta a Ginny Heinlein

Chtorr:
1. planeta Chtorr, nalézající se ve vzdálenosti přibližně třiceti světelných let od Země.
2. hvězdný systém, v němž se planeta vyskytuje; nejspíše jde o zatím neobjeveného rudého obra.
3. vládnoucí druh planety Chtorr
4. v obecném použití buď jeden, nebo více jednotlivců vládnoucího druhu planety Chtorr (viz Chtorran).
5. hrdelní hvízdavý pokřik Chtorranů.

Chtorran:
1. pocházející z Chtorru.
2. v obecném užití člen (nejspíše) inteligentního druhu, nacházejícího se na Chtorru (mn. č. Chtorrani).

— naučný slovník Random House,
21. století, nezkrácené vydání

Pozorovatelé hlásí: „Viděli jsme Chtorrany!"

LAKE GRANBY VILLAGE, Colorado — tři dobrovolní členové skupiny pátrající po Patty Bradyové ohlásili včera spatření 'nejméně dvou, možná třech chtorranských červů' v kopcích severně od Little Fordu. „Byli velcí jako psi, jen delší a růžovější. Nepokoušeli jsme se k nim dostat blíž. Věděli jsme, co jsou zač. Nemohli jsme se mýlit."

Poslední sledování 'mimozemských červů' přichází vzápětí po vlně široce publikovaných hlášení z celé severní Kalifornie. Nicméně k pozorování v Coloradu došlo pouze několik mil severně od tábora usedlíků, odkud zmizelo minulý týden pětileté děvčátko, po němž je vyhlášeno pátrání. Pátrací skupiny zatím po děvčátku nenašly jedinou stopu.

Místní šerif Alice McMastersová okamžitě jejich hlášení odsoudila jako 'nezodpovědné šíření paniky' a odvolala dobrovolníky z pátrání se slovy: „O takovou pomoc nestojíme."

Mluvčí guvernérova úřadu na improvizované tiskové konferenci rozhodnutí šerifa McMastersové bránil. „Naznačování toho, že zmizení Patty Bradyové mohly způsobit tyto mýtické vesmírné příšery, je krutý a bezcitný žert. V pondělí bude guvernér žádat státního generálního prokurátora o disciplinární potrestání."

Guvernérův mluvčí také poznamenal, že „všechna tato pozorování Chtorranů jsou jen voláním po publicitě a hysterii. Jako létající talíře nebo Bigfoot. Příští rok to bude zase něco jiného."

Martha Bradyová, pěstounka děvčátka, měla pro pozorování pouze hořká slova: „Moje holčička tam pořád někde je. Pokud ji ti lidé nehledají, měli by se vrátit zpátky do Kalifornie, kam patří."

1 Červi

„Malá nevědomost vydrží dlouho."
—SOLOMON SHORT

„McCarthy, drž se při zemi!"

„Ano, pane."

„— a drž hubu."

Držel jsem. Bylo nás pět, lezoucích k vrcholku řídce porostlého kopce. Procházeli jsme vysokou žlutou trávou, která byla tak vyschlá, až pod nohama chrastila. Červenec nebyl v Coloradu příjemný. Jediná jiskra by tyhle hory změnila v peklo.

Těsně předtím, než každý z nás dorazil na vrcholek, lehl si na břicho a pak se pomalu plížil kupředu. Jako první šel Duke, který se plazil vysokou trávou jako had. Dnes už jsme vyšli na pět kopců a horko mě začalo unavovat. Přemýšlel jsem o ledové vodě a o džípu, který jsme nechali stát u cesty.

Duke se na vrcholku zastavil a zadíval se do údolí pod sebou. Postupně se k němu plížili Larry, Louis a Shorty. Já byl poslední — jako obvykle. Ostatní v době, kdy jsem se k nim přidal, věděli, co nás čeká. Na tvářích měli zachmuřený výraz.

Duke zavrčel: „Larry, podej mi dalekohled."

Larry se převalil na levý bok a odepnul si od pravého boku pouzdro. Beze slov mu je poslal.

Duke zkoumal oblast před sebou opatrně jako vlk větřící stopu. Pak znovu zavrčel, tentokrát tiše, a poslal dalekohled zpátky.

Nyní sledoval krajinu Larry. Podíval se jen jednou a podal dalekohled Louisovi.

Na co se to všichni dívali? Údolí mi připadalo úplně stejné jako všechna ostatní. Stromy a skály a tráva. Neviděl jsem nic víc. Co objevili?

„Souhlasíte?" zeptal se Duke.

„Jsou to červi," řekl Larry.

„Bez debaty," dodal Louis.

Červi! Konečně! Vzal jsem si dalekohled od Shortyho a zkoumal protilehlou stráň.

Bublal tam potok, protékající mezi padlými stromy, které vypadaly, jako by byly poraženy teprve nedávno. A dost neobratně. Po celé ploše stráně se povalovala změť zlámaných pahýlů a kousků větví, roztrhaných kusů kmenů, velkých kusů dřevnaté kůry a nezbytného koberce uschlého listí a větviček. Celý les vypadal, jako by jej sežvýkal a vyplivnul nějaký zuřivý prehistorický býložravec obrovských rozměrů a chutí.

„Ne, tam dole," zabručel Shorty. Ukázal prstem.

Přiložil jsem si dalekohled znovu k očím. Pořád jsem ještě nic neviděl; dno údolí bylo neobvykle holé a prázdné, ale — ne, počkat, tamhle to je — skoro jsem to přehlédl — přímo pod námi, poblíž velké skupiny stromů: bledě vyhlížející iglú a velká kruhovitá ohrada. Zdi se zakřivovaly dovnitř. Vypadalo to jako nedokončená kupole. Bylo to všechno?

Shorty mi pak poklepal na rameno a vzal si dalekohled. Podal jej zpátky Dukovi, který zapnul diktafon. Když si přikládal dalekohled k očím, Duke si odkašlal a pak začal podrobně popisovat scénu před námi. Mluvil v tichých, kulometných poryvech a popisoval orientační body, jako by odškrtával položky na seznamu. „Jen jeden úkryt — a vypadá docela čerstvý. Žádné známky dalších — myslím, že je tu zatím jen jedna rodina — ale musí očekávat rozšíření. Vyčistili pěkně rozsáhlou oblast. Standardní konstrukce klenby a ohrady. Stěny ohrady jsou kolem... dvou a půl — ne, řekněme tří metrů — vysoké. Nemyslím, že by v ní něco bylo. Já —" Odmlčel se a pak tiše vydechl: „Do prdele."

„Co se děje?" zeptal se Larry.

Duke mu podal dalekohled.

Larry se podíval. Trvalo mu jen okamžik, než našel předmět Dukových starostí, a pak ztuhnul. „Ach, prokrista, ne —"

Podal dalekohled Louisovi. Netrpělivě jsem se potil. Co tam viděl? Louis se díval bez poznámek, ale výraz na jeho tváři byl napjatý.

Shorty mi podal dalekohled. „Ty se nechceš podívat —" začal jsem, ale on jen zavřel oči, jako by mě chtěl spolu se zbytkem světa umlčet provždy.

Zvědavě jsem se zahleděl znovu do údolí. Co mi poprvé uniklo?

Nejdříve jsem se zaměřil na úkryt — nic. Byla to špatně tvarovaná kupole z dřevěných odštěpků a malty ze sežvýkané dřevoviny. Viděl jsem je už na obrázcích. Zblízka jejich povrch vypadal stejně drsně, jako by byl tvarován lopatou. Tenhle byl obklopený nějakým tmavým porostem, skvrnami černé hmoty, která se u stěn kupole shlukovala. Podíval jsem se k ohrazení —

„Cože?"

— nemohlo jí být více než pět nebo šest let. Byla oblečená v potrhaných, vybledlých hnědých šatech, na levé tváři měla špinavou šmouhu a na obou kolenou odřeniny. Poskakovala podél zdi a jednou rukou přejížděla po jejím nerovném povrchu. Ústa se jí pohybovala — něco si prozpěvovala, jak skákala, jako by tu nebylo nic, co by ji mohlo vylekat. Zahnula společně se zdí, na okamžik zmizela z dohledu a pak se zase objevila na druhé straně. Zalapal jsem po dechu. Měl jsem neteř jejího věku.

„Jime — dalekohled." To byl Larry; poslal jsem mu jej zpátky. Duke si odepnul batoh a zbavil se všeho kromě háku a lana.

„Půjde pro ni?" zašeptal jsem Shortymu.

Shorty neodpověděl. Pořád měl ještě zavřené oči.

Larry znovu sledoval údolí. „Vypadá čistě," řekl, ale jeho hlas zněl nejistě.

Duke upevňoval na lano hák. Vzhlédl. „Pokud něco uvidíš, střílej."

Larry sklonil dalekohled a podíval se na něj — a pak přikývl.

„Dobrá," řekl Duke. „Jdeme na to." Začal přelézat vrcholek—

„Počkej —" To byl Louis; Duke se zastavil. „Myslím, že jsem zahlédl, jak se něco hýbe — v tom hájku."

Larry zaostřil dalekohled. „Jo," řekl a podal jej Dukovi, který se trochu zvednul, aby měl lepší výhled. Dlouze skvrnité stíny studoval; stejně jako já, jenže jsem nedokázal poznat, co vlastně hledají. Duke znovu sklouzl k zemi vedle Larryho.

„Budeme tahat sirky?" zeptal se Larry.

Duke si ho nevšímal; byl někde jinde. Někde, kde to nevypadalo hezky.

„Šéfe?"

Duke se probral. Měl divný výraz — tvrdý — a ústa pevně sevřená. „Podejte mi bouchačku," bylo všechno, co řekl.

Shorty sundal z ramene sedmimilimetrovou weatherbyovku, kterou nosil celé ráno a dopoledne, ale místo toho, aby ji podal dál, položil ji opatrně do trávy a pak začal pozpátku slézat dolů ze stráně. Louis jej následoval.

Díval jsem se za nimi. „Kam jdou?"

„Shorty se šel vychcat," štěkl Larry; podával pušku Dukovi.

„Ale Louis šel taky —"

„Louis mu ho šel podržet." Larry znovu zvedl dalekohled a nevšímal si mě. Řekl: „Jsou dva, šéfe, možná tři."

Duke zamručel. „Vidíš, co dělají?"

„To ne — ale jsou zatraceně čilí."

Duke neodpověděl.

Larry položil dalekohled. „Musím sejít taky vychcat." A vyrazil směrem za Shortym a Louisem. Táhl za sebou Dukův batoh.

Zíral jsem nejdřív na Larryho, pak na Duka. „Hej, co se—"

„Nemluv," řekl Duke. Jeho pozornost byla zaměřená na dlouhou hlaveň zaměřovače Sony. Započítával sílu větru a opravu vzdálenosti; v pažbě, napojený na zaměřovač, byl balistický procesor. Puška byla upevněna na trojnožce. —

Posunul jsem se a hmátl jsem po dalekohledu. Pod námi přestalo děvčátko poskakovat; teď dřepělo a kreslilo si do hlíny kroužky. Přesunul jsem svou pozornost ke vzdáleným stromům. Pohybovalo se mezi nimi něco purpurového a červeného. Dalekohled byl elektronický s automatickým a synchronizovaným zaměřováním, opravou vzdálenosti a antivibračním zařízením; ale přál jsem si, abychom místo něj měli nějaký do každého počasí, který by ukazoval, co je ve stínu. Možná by nám ukázal, co mezi těmi stromy vlastně je —

Zaslechl jsem, jak vedle mě Duke zasunuje do pušky nový zásobník.

„Jime," řekl.

Podíval jsem se na něj.

Pořád ještě neodtrhnul oči od údolí. Prsty hladce přejížděly po spínačích, jak pušku připravoval. Pojistky pevně cvakaly. „Nepotřebuješ si taky vyprázdnit močák?"

„Co? Ne. Byl jsem předtím, než jsme —"

„Jak chceš." Zmlkl a přitiskl oko k zaměřovači.

Podíval jsem se znovu dalekohledem na purpurové věci ve stínu. Byli tohle červi! Trochu mě zklamalo, že byli schovaní mezi stromy. Ještě nikdy jsem neviděl živého Chtorrana.

Přejel jsem pohledem po údolí a doufal jsem, že některého uvidím v otevřeném prostoru — ani náhodou. Ale zahlédl jsem místo, kde začali přehrazovat potok. Byli snad i obojživelní? Zadržel jsem dech a snažil se znovu zaměřit hájek. Jenom jeden krátký pohled, to je všechno, co chci —

Prásknutí pušky mě vylekalo. Rychle jsem zaostřil dalekohled — tvorové se stále pohybovali nerušené. Na co to pak Duke střílel? Podíval jsem se k ohrazení — kde ležela na zemi malá, krvácející postavička. Paže se jí škubaly.

Druhé prásknutí a její hlava praskla ve výbuchu náhlé červeně —

S hrůzou jsem odtrhl oči. Podíval jsem se na Duka. „Co to kurva děláš?"

Duke se napjatě díval teleskopickým zaměřovačem a čekal, jestli se ještě nepohne. Když se tak nestalo, zvedl hlavu a díval se přes údolí. Na ukryté Chtorrany. Dlouho. Jeho výraz byl... vzdálený. Na okamžik jsem si myslel, že je v tranzu. Pak se zdálo, jako by se vzpamatoval, a začal se plazit dolů z kopce, tam, kde čekali Shorty a Louis a Larry. I jejich výrazy byly podivné a vyhýbali se pohledu do očí druhých.

„Pojďme," řekl Duke a podal pušku Shortymu. „Vypadněme odsud."

Vlekl jsem se za nimi. Musel jsem si něco mumlat. „On ji zastřelil —" Říkal jsem to pořád dokola. „On ji zastřelil —"

Nakonec se Larry otočil a vytáhl mi z třesoucích se prstů dalekohled. „Buď rád, že nejsi chlap," řekl. „Musel bys udělat totéž."

Luna City zajistí služby

LUNA CITY — Velitel Arne Ghorkov, ředitel Měsíční Služby u Selene Enterprises, řekl v prohlášení, vydaném dnes, že „Luna City je plně schopna nezávislých operací, jak tomu bylo již po nějaký čas. Vydržíme sami, a pokud to bude nutné, můžeme sami pokračovat bez omezení. Problémy Země nás bolí, ale nemohou nás ohrozit."

V Ghorkovově prohlášení se také říká, že „Luna je připravena přispět pomocí nebo léky svým velkým pozemským stoupencům, kdekoli to jen bude možné."

Prohlášení je chápáno na Zemi jako morální gesto lunárních kolonistů s malou materiální hodnotou jak pro kolonie, tak pro jejich mateřský svět. Bez okamžitého obnovení zásobování ze Země mají roztroušené kolonie šanci na

přibližně osmnáctiměsíční přežití.
---

2 „Není na vás, abyste přehlížel!"

„Ani samo peklo se nevzteká tolik,
jako pacifista!"
—SOLOMON SHORT

Skončil jsem v kanceláři doktorky Obamové.

„Posaďte se, McCarthy."

„Ano, paní."

Oči měla jemné a já jim nemohl uniknout. Trochu mi připomínala mou babičku; jenže moje babička byla o několik odstínů tmavší. Doktorka Obamová ale ovládala stejný trik, který spočíval v tom, že se na vás dívala tak smutně, že jste ji začali litovat víc než sami sebe. Když promluvila, byl její hlas lhostejný, skoro úmyslně bezvýrazný. Moje babička mluvila stejně, když musela něco říct a musela se k tomu nejdřív nějak dostat. „Slyšela jsem, že jste měl včera odpoledne nějaké problémy."

„Eh — ano, paní." Ztěžka jsem polkl. „My — totiž Duke zastřelil malou holčičku."

Doktorka Obamová řekla tiše: „Ano, četla jsem hlášení." Odmlčela se. „Vy jste se pod ně nepodepsal. Je snad něco, co byste chtěl dodat?"

„Paní —" řekl jsem. „Vy jste mě neslyšela? Zastřelili jsme malou holčičku."

Její oči se zamyšleně přimhouřily. „Chápu. A vy se tím trápíte."

„Trápím —? Ano, paní, to tedy ano."

Doktorka Obamová se podívala na své ruce. Měla je složené před sebou na stole, pečlivě upravené a tmavé a vrásčité věkem. „Nikdo neříkal, že to bude jednoduché."

„Ale nemluvila jste ani o střílení dětí."

„Doufala jsem, že nebudu muset."

„Doktorko Obamová, nevím, jaké pro to máte vysvětlení, ale nemohu přehlížet —"

„Není na vás, abyste přehlížel!" Tvář jí náhle ztuhla.

„Duke vám podal dalekohled, není to tak?"

„Ano, paní. Několikrát."

„A co jste viděl?"

„Poprvé jsem zahlédl jen kupoli a ohrazení. Podruhé jsem viděl to děvčátko."

„A co pak Duke udělal?"

„No, vypadalo to, jako by ji chtěl jít zachránit, ale pak se rozmyslel a místo toho požádal o pušku."

„Víte, proč o tu pušku požádal?"

„Louis řekl, že něco zahlédl."

„Hmm. Díval jste se dalekohledem, abyste zjistil, co to bylo?"

„Ano, paní — ale díval jsem se jen ze zvědavosti. Nikdy jsem červy neviděl —"

Přerušila mě. „Ale když jste se podíval, tak jste je viděl, ano?"

„Viděl jsem něco..." Zaváhal jsem. „Nebyl jsem si jistý tím, co to bylo."

„Jak to vypadalo?"

„Bylo to velké a purpurové nebo červené, těžko říct."

„Chtorrané mají purpurovou kůži a různobarevnou srst. Podle světla může vypadat červená, růžová, fialová nebo oranžová. Bylo to to, co jste zahlédl?"

„Viděl jsem něco purpurového. Bylo to ve stínu a pohybovalo se to sem a tam."

„Pohybovalo se to rychle?"

Pokoušel jsem si vzpomenout. Co bylo pro červa rychlé? „Trochu," zakličkoval jsem.

„V tom případě bylo to, co jste viděl, plně vzrostlý Chtorran v aktivním — a velmi nebezpečném — stavu. Duke to poznal, stejně jako Larry, Louis a Shorty. Oni hlášení podepsali."

„To jsem nevěděl — nikdy jsem Chtorrana předtím neviděl. Proto jsem tady."

„Pokud řekli, že to Chtorran je, můžete si tím být jistý — ale proto si podávali dalekohled, pro jistotu; kdyby se Duke mýlil, někdo z nich by jej mohl opravit."

„Nehádám se o identifikaci —"

„Nu, to byste měl," řekla doktorka Obamová. „To je nejspíš jediný důvod, který jste mohl mít pro to, abyste hlášení nepodepisoval." Poklepala na papír, ležící na stole.

Obezřele jsem se na něj podíval. Táta mě varoval před podepisováním věcí, kterým nerozumím — tak se oženil s mámou. Alespoň tak to vždycky říkal. Řekl jsem: „To ta holčička, kterou jsme zastřelili — viděl jsem ji pořád skákat kolem té ohrady. Nebyla v nebezpečí; nebyl žádný důvod pro to, abychom ji zastřelili —"

„Omyl," řekla doktorka Obamová. „Omyl a dvojnásobný k tomu. To jste mohl vědět."

„Nemohl jsem vědět nic!" řekl jsem a najednou jsem měl vztek. „Nikdy mi nikdo nic neřekl. Poslali mě sem z doplňovací jednotky, protože někdo zjistil, že jsem měl dva roky na univerzitě biologii. Někdo jiný mi dal uniformu a papír s předpisy — a to je celý můj výcvik."

Doktorka Obamová vypadala vyděšeně, odevzdaně a zklamaně, všechno najednou. Jakoby pro sebe — ale dostatečně nahlas, abych to zaslechl i já — řekla: „Co to ksakru dělají? Posílají mi sem děti —"

Pořád jsem byl ještě rozpálený. „Duke měl zastřelit Chtorrana!" trval jsem na svém.

„Čím!" štěkla zpátky doktorka Obamová. „Měli jste snad v batohu dělostřelectvo?"

„Měli jsme rychlopalnou pušku —"

„A ten Chtorran od vás byl za větrného dne dvě stě metrů daleko!"

Zamumlal jsem něco o hydrostatickém šoku.

„Cože?"

„Hydrostatický šok. To je to, co se stane, když kulka zasáhne tělo. Udělá to šokovou vlnu. Buňky jsou jako balóny naplněné vodou. Popraskají. To je to, co vás zabije, ne díra."

Doktorka Obamová se odmlčela a nadechla se. Viděl jsem, jak se nutí k trpělivosti. „Vím, co je hydrostatický šok. Viděla jsem ho — na bojišti. Vy ne, že? Pořád mi tu jen citujete učebnice."

„Ano."

Musela si uvědomit, jak tvrdě to nejspíš znělo, protože její hlas změknul a vysvětlovala: „Vycházíte z předpokladu, že je tělo Chtorranů stejné jako lidské, že? Očividně tomu tak není; nevíme proč. I kdyby na něj Duke pálil zblízka, nic by tím nezískal, pokud by neměl takové štěstí, aby se trefil do jednoho z jejich očí — nebo pokud by neměl trhavé náboje, což neměl. Takže neměl na vybranou; musel zastřelit to, co se dalo." Doktorka Obamová se odmlčela. Ztlumila hlas. „Poslyšte, synu, je mi líto, že jste musel poznat drsnou stránku téhle války tak rychle, ale —" Zvedla ruce v omluvném polovičním pokrčení ramen, polovičním vzdechu, a pak je znovu položila na stůl. „Nu, je mi to líto, to je všechno."

Tiše pokračovala: „Nevíme, jací jsou Chtorrané zevnitř — to je důvod, proč tu jste. Máte být vědcem. Doufáme, že nám to povíte. Chtorrané se zdají být dobře obrnění nebo článkovití nebo něco jiného. Kulky na ně nemají skoro žádný účinek — a spousta mužů zemřela jen proto, aby to zjistili. Buďto do nich nepronikají jako do lidí, nebo nemají Chtorrané životně důležité orgány, které by kulka mohla poškodit — a nechtějte po mně, abych vám vysvětlovala, jak je to možné, protože to nevím. Jen cituji hlášení.

Nicméně víme — díky špatným zkušenostem — že střílet na Chtorrana je stejné jako spáchat sebevraždu. Ať už jsou inteligentní, nebo ne — jak si někteří lidé myslí — na tom nesejde. Jsou velice smrtící. I beze zbraní. Pohybují se rychle a zabíjejí zuřivě. Nejchytřejší věc ze všeho je na ně vůbec nestřílet.

Duke chtěl to dítě zachránit — nejspíš více, než si uvědomujete — protože věděl, jaká je alternativa k zachránění. Ale Louis zahlédl mezi stromy Chtorrana. Duke neměl na vybranou — nemohl se pro ni opovážit jít. Byl by mrtvý dříve, než by urazil deset metrů. A vy ostatní nejspíš také. Mně se to také nelíbí, ale to, co udělal, byl skutek milosrdenství.

Proto nechal kolovat dalekohled; chtěl si být jistý, že nedělá chybu — chtěl, abyste jej vy a Shorty a Larry a Louis překontrolovali. Kdyby měl kdokoli z vás o celé záležitosti sebemenší pochybnosti, nemusel by udělat to, co udělal; nemusel by — a kdybych si myslela, že Duke to dítě zastřelil zbytečně, postavila bych ho před popravčí četu dřív, než by si stačil převléct trenýrky."

Přemýšlel jsem o tom. Dlouho.

Doktorka Obamová čekala. Její oči byly trpělivé.

Náhle jsem řekl: „Ale Shorty se vůbec nedíval."

Byla překvapená. „Ne?"

„Jen poprvé," odpověděl jsem. „Nepodíval se, když jsme tam zahlédli to dítě, a nepodíval se, aby potvrdil, že je to Chtorran."

Doktorka Obamová zamručela. Napsala si něco do zápisníku. Díky tomu jsem byl na chvíli zbaven pohledu jejích očí. „Nu, Shorty na to měl právo. Viděl už tolik těchhle —" Dopsala a znovu na mě pohlédla. „Stačilo mu, že viděl ohrazení. Ale jste to vy, o koho nám v tomto okamžiku jde. Nemáte přece žádné pochybnosti o tom, že to, co jste viděl, byl Chtorran, že?"

„Nikdy jsem Chtorrana neviděl, paní. Ale nemyslím, že by to mohlo být cokoli jiného."

„Dobrá. Takže už těch nesmyslů nechme." Přistrčila ke mně přes stůl hlášení. „Budu potřebovat váš podpis na spodní řádce."

„Doktorko Obamová, prosím — chtěl bych vědět, proč bylo tak nutné to děvčátko zabít."

Doktorka Obamová vypadala znovu vyděšeně, podruhé od chvíle, kdy náš rozhovor začal. „Myslela jsem, že to víte."

Potřásl jsem hlavou. „O to v celé věci jde. Nevím."

Odmlčela se. „To je mi líto... to je mi opravdu líto. Neuvědomila jsem si — není divu, že jsem vás k tomu nedokázala přinutit —" Vstala od stolu a přešla k registrační skříni. Odemkla ji a vytáhla tenkou složku — bylo na ní napsáno červenými písmeny TAJNÉ — a pak si zase sedla. Složku držela zamyšleně v ruce. „Někdy zapomínám na to, jak moc toho, co o Chtorranech víme, jsou utajené informace." Pozorně si mě prohlížela. „Ale jste vědec —"

Lichotila mi a oba jsme to věděli. Nikdo už ničím nebyl. Ve skutečnosti jsem byl student na prázdninách, dočasně smluvně vázaný u Bezpečnostní agentury Zvláštních složek při Ozbrojených silách Spojených států amerických jako exobiolog na plný úvazek.

„— takže jste oprávněn k tomu, abyste tyto věci viděl." Ale pořád mi složku nepodala. „Odkud jste?" zeptala se najednou.

„Ze Santa Cruz v Kalifornii."

Doktorka Obamová přikývla. „Hezké město. Mívala jsem tam na severu pár přátel — ale to už je dávno. Žije

ještě někdo z vaší rodiny?"

„Matka. Táta byl v San Francisku, když — když to —"

„Je mi líto. Když San Francisko padlo, ztratili jsme spoustu dobrých lidí. Vaše matka stále ještě žije v Santa Cruz?"

„Myslím, že ano. Když jsem o ní slyšel naposledy, pomáhala uprchlíkům."

„A jiní příbuzní?"

„Mám poblíž L.A. sestru."

„Vdanou?"

„Ano. Má dcerku, pět let." Při pomyšlení na svou neteř jsem se usmál. Když jsem ji posledně viděl, vyrostla stěží z plenek. Pak jsem si vzpomněl a přestal jsem se usmívat. „Měla tři. Ještě dva chlapce. Bylo by jim šest a sedm."

Doktorka Obamová přikývla. „I tak je šťastná. Stejně jako vy. Jen málo lidí má tolik členů rodiny naživu." V tom jsem s ní musel souhlasit.

Tvář sejí nyní zachmuřila. „Už jste někdy slyšel o městě jménem Show Low?"

„Nejspíš ne."

„Je to v Arizoně — bylo to v Arizoně. Už z něj moc nezbylo. Bylo to hezké místečko; pojmenovali je podle hry v pokeru —" Doktorka Obamová se náhle odmlčela; položila složku před sebe na stůl a otevřela ji. „Tyhle snímky — je to jen několik obrázků z celého filmu. Je toho daleko víc — půl disku zrnitého videa — ale tyhle jsou nejlepší. Loni je udělal v Show Low pan Kato Nokuri. Pan Nokuri byl zjevně fanoušek videa. Jednoho odpoledne se podíval z okna — nejspíš zaslechl z ulice hluk — a uviděl tohle." Doktorka Obamová mi podala přes stůl několik snímků.

Dychtivě jsem je popadl. Byly to barevné fotografie, velké osm centimetrů na patnáct. Byla na nich ulice malého města — nákupní centrum — v pohledu z okna ve třetím patře. Pomalu jsem se fotografiemi probíral; na první byl červu podobný Chtorran, vztyčený a hledící do automobilu; byl velký a červený s oranžovými skvrnami na bocích. Na další byl tmavý obrys jiného, vylézajícího z okna obchodu; všude kolem se válelo sklo. Na třetím něco dělal jiný Chtorran, největší ze všech třech, s něčím, co vypadalo jako tělo —

„Chci, abyste se podíval na poslední fotografii ve svazku," řekla doktorka Obamová. Nalistoval jsem ji. „Tomu chlapci není víc než třináct."

Podíval jsem se. Málem jsem fotografii v hrůze upustil. S děsem jsem se podíval na doktorku Obamovou, pak zpátky na fotografii. Nemohl jsem si pomoct; žaludek se mi náhle zvedl.

„Ta fotografie je docela ostrá," poznamenala. „Zvláště, když si uvědomíte okolnosti. Jak si ten člověk dokázal zachovat chladnou mysl a zabírat ty snímky, to nevím, ale tohle telefoto je nejlepší vyobrazení chtorranského krmení."

Krmení! Trhal toho chlapce úd po údu! Jeho tlama byla ztuhlá při drásání a rvaní bránícího se těla. Chtorranovy paže byly dlouhé a se dvěma klouby. Byly porostlé černými chloupky a vypadaly jako hmyzí, držely chlapce v ocelovém stisku a strkaly jej k odporné rozšklebené díře. Aparát zachytil proud krve, tryskající z jeho hrudníku, ztuhlý ve vzduchu jako rudý gejzír.

Stěží jsem se zmohl na zasípání: „Oni žerou svou — svou kořist zaživa?"

Doktorka Obamová přikývla. „A teď chci, abyste si představil na jeho místě svou matku. Nebo svou sestru. Nebo svou neteř."

Ach, ty zrůdo — nechtěl jsem, ale hlavou mi šlehly obrazy. Máma. Maggie. Annie — a také Tim a Mark, i když už jsou sedm měsíců mrtví. Pořád jsem měl před očima chlapcův paralyzovaný výraz, ústa otevřená v tichém děsivém výkřiku 'proč já!'. Představil jsem si ten výraz na tváři mé sestry a zachvěl jsem se.

Vzhlédl jsem k doktorce Obamové. Bolestně jsem polknul. „To — to jsem nevěděl."

„To málokdo," řekla.

Byl jsem otřesený a bylo mi špatně — musel jsem být bledý jako křída. Odstrčil jsem fotografie po stole zpátky. Doktorka Obamová si je vzala a bez toho, že by se na ně podívala, je zastrčila do složky; její oči mě zkoumaly. Naklonila se ke mně přes stůl a řekla: „Takže pokud jde o to děvčátko — musíte se ptát, proč Duke udělal to, co udělal?"

Potřásl jsem hlavou.

„Modlete se, abyste se nikdy neoctl ve stejné situaci — ale pokud se to stane, budete váhat udělat totéž? Pokud si myslíte, že ano, podívejte se na ty snímky ještě jednou. Nebojte si o to říct; pokaždé, až si to budete potřebovat připomenout, přijďte do mé kanceláře a podívejte se."

„Ano, paní." Doufal jsem, že to nebudu nikdy potřebovat. Poškrábal jsem se na nose. „Eh, paní — co se stalo s tím fotografem, s panem Nokurim?"

„Totéž, co s tím chlapcem na snímku — alespoň si to myslíme. Všechno, co jsme našli, byla kamera —"

„Vy jste tam byla —?"

„— a zbytek byl na cucky." Doktorka Obamová se zahleděla na okamžik někam jinam, někam velice daleko. „— Byla tam spousta krve. Úplně všude. Spousta krve —" Potřásla smutně hlavou. „Tyhle snímky —" Významně složkou po stole posunula. „— jsou neuvěřitelné dědictví. Tohle byl náš první skutečný důkaz. Ten člověk byl hrdina." Doktorka Obamová se na mě znovu podívala a náhle se vrátila zpět do přítomnosti. „Teď odsud raději zmizte. Mám spoustu práce. Ach, to hlášení — vezměte si ho s sebou a znovu si je přečtěte. Až ho podepíšete, přineste mi je zpátky."

Odešel jsem. Vděčně.

Mrzačení dobytka na západě pokračuje

CHEYENNE — Torrey Forbes, prezident Národního sdružení chovatelů, dnes prohlásil, že se znovu objevují případy mrzačení dobytka. V uplynulých třech týdnech byli nalezeni čtyři další zabití býci.

Forbes odmítl myšlenku, že by tato zmrzačení mohla být důsledkem útoku kojotů, nebo dokonce smeček zdivočelých psů. „Už jsem viděl psí kousnutí. Tohle je něco jiného." Ale odmítl naznačit, v čem to 'něco jiného' může spočívat. Na otázku, zda věří v Chtorrany, Forbes otázku odbyl žertem: „Jen v Kalifornii. Tohle je Colorado."

Sdružení má v úmyslu okamžité posílení dozoru velkých stád. Forbes oznámil, že hlídkování nemůže být dostatečně zvýšeno vzhledem k chybějícímu vybavení. „Ale posílili jsme posádky letadel, které nad stády přelétají. Dříve nebo později je chytneme při činu. Kdokoli to je, ať se modlí, abychom ho chytili dříve, než se to podaří Spolku rančerů. Někteří z těch chlapů jsou dost navztekaní na to, aby udělali tomu, kdo to dělá, totéž, co dělá on jejich dobytku."

---

3 „Umíš zacházet s plamenometem?"

„Nejdůležitějším vynálezem v dějinách
lidstva je psaná smlouva.
Umožňuje jednotlivým stranám udělat seznam toho,
v čem druhé straně nedůvěřují."
—SOLOMON SHORT

Ležel jsem na kavalci, když se dovnitř přiklátil Ted, druhý chlapík z univerzity. Byl to vyčouhlý rozumbrada s novoanglickým huhňavým přízvukem. „Hej, kluku Jime, už je žvejkání."

„Eh, ne, díky, Tede. Nemám hlad."

„Ne? Mám ti zavolat felčara?"

„Jsem dobrej —jen nemám náladu na jídlo."

Tedovy oči se přimhouřily. „Pořád se ještě žereš tím, co se stalo včera?"

Pokrčil jsem na kavalci rameny. „Nevím."

„Už jsi o tom mluvil s Obinou?"

„Jo."

„Aha, to by to vysvětlovalo — dala ti léčbu šokem."

„No, zabralo to." Obrátil jsem se na bok a koukal se do zdi.

Ted se posadil na kavalec stojící vedle mého; slyšel jsem, jak zapraskala péra. „Ukázala ti fotky z Arizony, co?"

Neodpověděl jsem.

„Dostaneš se z toho. Každej to dokázal."

Rozhodl jsem se, že Teda mít rád nebudu. Skoro vždycky řekl to pravé — jako by odečítal své repliky z filmu. Vždycky byl až moc vynikající. Přetáhl jsem si přes hlavu deku.

Muselo ho unavit čekání na to, až odpovím, protože znovu vstal. „V každým případě tě chce vidět Duke." Dodal: „Hned."

Obrátil jsem se, ale Ted už vycházel ze dveří.

A tak jsem se posadil a pročísl si prsty vlasy. Po chvíli jsem vklouzl do bot a vyrazil hledat Duka.

Našel jsem ho v klubovně, kde mluvil se Shortym; seděli na jedné z pohovek a prohlíželi si nějaké mapy. Na stolku před nimi stála konvice kávy. Když jsem vstoupil, vzhlédli. „Hned to bude," řekl Duke.

Zdvořile jsem se odvrátil a soustředil svou pozornost na protější stěnu. Byla na ní stará fotografie, vybledlý snímek z časopisu s obličejem prezidenta Randolpha Hudsona McGeeho; prohlížel jsem si jej bez zájmu, hranatá brada, zářivé šedé vlasy a modré oči, tak přesvědčivé ve volební kampani. Nakonec Duke něco k Shortymu zamumlal a propustil jej. Mně řekl: „Posaď se."

Nervózně jsem si sedl.

„Dáš si kafe?"

„Ne, díky."

„Dej si — ze slušnosti." Duke naplnil šálek a postavil jej přede mě. „Už jsi tu týden, že?"

Přikývl jsem.

„Mluvil jsi s Obinou?"

„Ano."

„Viděl jsi fotky?"

„Ano."

„No a co si o tom myslíš?"

Řekl jsem: „Nevím. Co si o tom mám myslet?"

„Za prvé, nikdy neodpovídej na otázku další otázkou."

„Táta mi říkal, že to je jediný způsob, jak odpovědět na rétorickou otázku."

Duke usrkl kávy a zašklebil se. „Fuj. Je čím dál tím horší. Ale neříkej seržantu Kellyové, že jsem to říkal." Pátravě se na mě podíval. „Umíš zacházet s plamenometem?"

„Co?"

„Myslím, že tomu mám rozumět jako 'ne'. Jak rychle se to dokážeš naučit? Do konce týdne?"

„Nevím. Možná. Proč?"

„Potřebuju chlapa na zajištění. Myslím si, že bys o tu práci stál." Začal jsem protestovat — Duke to ignoroval. „Tentokrát to nebude jen pátrací akce; bude to záležitost najdi a znič. Vracíme se k tomu, co jsme měli udělat včera. Ke spálení nějakých červů." Čekal na mou odpověď.

„Nevím," řekl jsem nakonec.

Jeho oči byly pevné. „V čem je háček?"

„Nemyslím, že bych byl nějaký vojenský typ; to je všechno."

„Ne, to není všechno." Sledoval mě svýma ocelově šedýma očima a čekal.

Cítil jsem se před ním průhledný. Pokoušel jsem se odvrátit oči, ale cítil jsem, jak mě to k jeho tváři přitahuje. Duke byl zachmuřený, ale nebyl rozzlobený — jen trpělivý.

Řekl jsem pomalu: „Přišel jsem sem, abych červy studoval. Tohle... vůbec neodpovídá mým představám. Nikdo mi neřekl, že budu muset být voják."

Duke řekl: „Máš na to přece vojenskou smlouvu, ne?"

„Služební smlouvu," opravil jsem ho. Měl jsem štěstí. Mé biologické vzdělání mě zařadilo na seznam 'potřebných znalostí'
— ale jen taktak.

Duke se ušklíbl. „Jo? Tady venku neděláme zase takový rozdíly. V tom není žádný rozdíl."

„Promiň, Duku, ale v tom je velký rozdíl."

„Jo? Jak to?"

„Mám to ve smlouvě. Jsem vědec. Nikde tam není psáno, že jsem voják."

Duke se opřel do křesla. „Raději se na tu svou smlouvu znovu podívej, kluku — na klauzuli o 'zvláštních povinnostech'."

Citoval jsem zpaměti — probírali jsme ji ve škole; Duke zvedl obočí, ale nechal mě mluvit. „Dále může být zaměstnanec najat buď zaměstnavatelem nebo svým přímým nadřízeným k výkonu jakýchkoli zvláštních nebo neobvyklých prací, ke kterým je správně a náležitě vybaven, ať již výcvikem, zkušeností nebo jiným způsobem, a které jsou příbuzné nebo se jinak vztahují k základním závazkům, jež jsou zde uvedeny —" Duke se usmál; pokračoval jsem, „— kromě případů, v nichž jsou tyto práce v přímém rozporu s úmyslem této smlouvy."

Duke se pořád usmíval. „To je pravda, McCarthy — a práce, kterou po tobě chci, není v přímým rozporu. Nemáš ve smlouvě klauzuli o 'mírových záměrech', že ne?"

„No, to nevím."

„Nemáš. Kdybys ji tam měl, vůbec by tě sem neposlali. Tady má každej chlap dvě práce — tu svou a zabíjení červů. Musím říkat, která je důležitější?"

Pomalu jsem řekl: „Co to znamená?"

„To znamená," řekl Duke, „že pokud je mise vojenská, každej je voják. Nemůžeme si dovolit hlídání nějakejch figurek. Potřebuju chlapa na zajištění. Jestli chceš studovat červy, nauč se pracovat s plamenometem."

„Tohle znamenají ty 'zvláštní práce', jo?"

Klidně řekl: „Přesně tak. Víš, že ti to nemůžu rozkázat, McCarthy. Každá operace, která může ohrozit životy, musí být úplně dobrovolná. A ne v tom starým dobrým druhu dobrovolnictví 'beru si tebe, tebe a tebe'." Duke položil svůj hrnek kávy. „Ale ulehčím ti to. Rozhodni se do zítřka. Když budeš chtít, jdi za Shortym. Jinak odletíš vrtulníkem ve čtvrtek. Jasný?"

Neodpověděl jsem.

„Je ti to jasný?"

„Jasný!" štěkl jsem.

„Dobrá." Duke vstal. „Už teď víš, co by sis měl vybrat, Jime — o tom se nemusíme bavit. Tak se tím přestaň žrát a vem tu práci. Nemáme čas."

Měl pravdu a já to věděl; ale nebylo to fér, když na mě takhle tlačil.

Zachytil pohled mých očí a potřásl hlavou. „Vem to, Jime. Nikdy nebudeš připravenější víc, než jsi teď."

„Ale já nejsem připravený vůbec"

„Přesně to tím myslím. Kdybys byl, nemuseli jsme se o tom dneska vůbec bavit. Takže... jak to uděláme?"

Podíval jsem se na něj.

„Jo...?"

„Eh - mám strach," přiznal jsem se. „Co když to poseru?"

Duke se usmál. „Je jeden docela jednoduchej způsob, jak zjistíme, jestli jsi to posral. Jestli jo, tak tě sežerou. Cokoliv jinýho je úspěch. To si pamatuj."

Zvedl kávovou konvici, aby ji odnesl zpátky do kuchyně. „Řeknu Shortymu, aby tě čekal. Vezmi si čistý trenýrky." Pak se obrátil a odešel a já tam stál a zíral za ním.

Dow ve volném pádu: pokles na 31 645

WALL STREET — Burza v New Yorku pokračuje ve stálém poklesu již po třináctý týden od své reorganizace Hawkins-Trayneovým výborem.

Při páteční uzávěrce byla hodnota Dowova indexu na 31 645, což je o více než 1000 bodů méně než při pondělním otevření, kdy činila 32 703. Toto je největší týdenní propad od chvíle, kdy byl trh znovu otevřen.

Největší pokles zaznamenaly potravinářské firmy, kdy hodnoty TexAru a Multi-Bernu poklesly o více než 100 bodů. Jak biologické, tak kultivační podniky se drží na stálé hodnotě. Průmysl zůstává i nadále uzavřen. Chemikálie jsou pořád ve stavu reorganizace a očekává se, že tak zůstanou nejméně po dalších šest týdnů.

Prezidentův mluvčí řekl, že „naše vláda má neomezenou důvěru v sílu americké ekonomiky. Pokles trhu nebyl neočekávaný, pokud vezmeme v úvahu to, čím náš národ a svět procházel. Stále jsme ještě ve fázi nápravy techniky." Mluvčí, jenž si nepřál být jmenován, dodal, že prezidentovi ekonomičtí poradci očekávají zpevnění trhu před koncem léta.

Většina analytiků z Wall Street nicméně, pokud jde o budoucnost trhu, tak nadšená není. Většina hlavních grafů ukazuje pokles, pokračující přinejmenším po celý další rok.

---

4 Whitlaw

„Není nic takového jako naprostá pravda.
To je naprosto pravdivé."
—SOLOMON SHORT

Ve skutečnosti jsem už v armádě byl.

Začalo to už tři roky předtím. Nebo tak nějak.

Člověk byl prakticky odveden hned, jakmile se objevil na první hodině globální etiky, jediného povinného předmětu na vysoké škole. Pokud jste tento kurs nedokončili, nemohli jste vystudovat. A — což jste zjistili hned zkraje — nedokončili jste kurs, pokud jste z tohoto svazku nemohli být propuštěni se ctí. Byla to všechno součást Univerzálního služebního závazku. Hurá.

Učitele nám dělal chlap jménem Whitlaw. Nikdo toho o něm moc nevěděl. Byl tady první semestr. Zaslechli jsme ale nějakou šeptandu — o tom, jak jednou zmlátil kluka za to, že mu odmlouval, a zlomil mu čelist. O tom, že ho škola nesmí vyhodit. O tom, že byl v aktivní službě v Pákistánu — a že má ještě pořád schované uši mužů a žen, které zabil. O tom, že má něco do činění s nějakou supertajnou operací a že je jeho učitelství jenom zástěrka. A tak dál.

Když jsem ho uviděl poprvé, tak jsem tomu všemu uvěřil.

Vrazil do místnosti, praštil svým blokem na stůl a postavil se proti nám. „Dobrá! Nechci tu být, stejně jako kdokoli z vás! Ale tohle je povinný kurs — pro nás všechny — takže si neztěžujme situaci!"

Byl to chlapík podsaditý jako medvěd, který se tvářil nevrle a byl netrpělivý. Měl zářivě bílé vlasy a oči šedé jako kov hlavně, které člověka dokázaly probodnout jako laser. Jeho nos byl tupý; zdálo se, jako by mu ho na několika místech někdo zlomil. Vypadal jako tank a pohyboval se zvláštními houpavými úkroky. Každým krokem se zhoupnul, ale jeho chůze byla překvapivě graciézní.

Stál tam v přední části třídy jako odjištěná bomba a prohlížel si nás se zjevnou nechutí. Mračil se na nás — výraz, který jsme si brzy zapamatovali jako zastrašující mračení vůči všem, namířené nikoli na někoho z nás jako jedince, ale na třídu jako na celek.

„Jmenuji se Whitlaw!" zařval. „A nejsem vůbec příjemný!"

Cože?

„Takže jestli si myslíte, že projdete tímhle kursem díky tomu, že si ze mě uděláte kamarádíčka, zapomeňte na tol" Škaredil se na nás, jako by očekával, že se někdo z nás zaškaredí na něj. „Nestojím o to, abych byl váš kámoš. Takže tím neztrácejte čas. Je to jednoduché: mám spoustu práce! Čeká na to, až ji udělám. Vy máte taky spoustu práce. Můžete si ji ulehčit a nést svou zodpovědnost — nebo se s ní můžete potýkat, a to vám slibuji, pak bude v téhle třídě hůř než v pekle! Jasné?"

Nato vykročil k zadní části místnosti, vytrhl Joeovi Bangovi z ruky obrázkový časopis a roztrhl jej v půli. Pak ho odhodil do odpadkového koše. „Ti z vás, kteří si myslí, že si dělám srandu — dovolte, abych vás zklamal. Můžeme si ušetřit dva týdny tančení a vzájemného zkoušení tím, že prostě přijmete nejhorší. Jsem drak. Jsem žralok. Jsem nestvůra. Rozžvýkám vás na kaši a vyplivnu jen vaše kosti."

Byl neustále v pohybu, přecházel z jedné strany místnosti na druhou, ukazoval, gestikuloval, máchal při řeči ve vzduchu rukou. „Po dobu následujících dvou semestrů patříte mně. Tohle není kurs, ve kterém byste mohli uspět, nebo propadnout. Když učím já, uspěje každý. V téhle věci vám nedám na vybranou. Kdyby většina z vás dostala příležitost, nevybrala by si vítězství. To zaručuje vaši prohru. Takže hádejte, co vás čeká? Nedostanete možnost výběru. A čím dříve to pochopíte, tím dříve budete hotovi." Odmlčel se. Podíval se na nás na všechny, kdo jsme v místnosti byli. Oči měl tvrdé a malé. Řekl: „Jsem hnusný chlap. Já to vím. Nemám zapotřebí tvrdit pravý opak. Takže ode mě neočekávejte, že budu jiný. Pokud se bude v téhle třídě někdo přizpůsobovat, očekávám, že to budete vy! Otázky?"

„Eh, jo —" ozval se nějaký ze šašků v zadní části třídy. „Jak se dostanu ven?"

„Nijak. Další otázky?"

Nebyly žádné. Většina z nás byla prostě v šoku.

„Dobrá." Whitlaw se vrátil do přední části místnosti. „Vyžaduji stoprocentní účast, sto procent pokaždé. Neuznávám žádné omluvy ani výjimky. V téhle třídě půjde o výsledky. Většina z vás využívá okolností k tomu, abyste neměli výsledky žádné." Podíval se nám do očí, jako by se nám díval do duší. „To od této chvíle skončilo. Od této chvíle jsou pro vás okolnosti pouze prostředkem, jak dosáhnout výsledků."

Jedno z děvčat zvedlo ruku. „Co když onemocním?"

„Máte to v úmyslu?"

„Ne."

„Pak si s tím nedělejte hlavu."

Další dívka: „A co když —"

„Dost!" Whitlaw zvedl ruku. „Vidíte? Už se snažíte kličkovat. Ptáte se 'Co když —?' 'Co když onemocním?' Odpověď je: postarejte se o to, aby se to nestalo. 'Co když se mi pokazí auto?' Postarejte se o to, aby se nepokazilo — nebo se postarejte o to, abyste měli alternativní dopravu. Zapomeňte na kličky. Žádné nejsou. Vesmír nedává druhou možnost. Já také ne. Prostě tady buďte. Nemáte na vybranou. Takhle tahle třída bude fungovat. Představte si, že vám držím u hlavy pistoli. Protože já ji držím — zatím sice ještě nevíte, jaká pistole to je, ale pravda je ta, že vám opravdu držím u hlavy pistoli. Buď tady pokaždé budete, nebo stisknu spoušť a rozstříknu vaše bezcenné mozky na tamtu zeď." Ukázal. Někdo se otřásl. Já se ve skutečnosti otočil. Dokázal jsem si opravdu představit stříkance rudé a šedé hmoty na tapetách.

„Je to jasné?" Pokládal naše mlčení za souhlas. „Dobrá. Můžeme pokračovat."

Whitlaw se ledabyle opřel o přední stranu svého stolu. Zkřížil paže na hrudi a rozhlédl se místností.

Pak se usmál. Účinek byl děsivý.

„Takže," řekl klidně, „teď vám řeknu o jediné volbě, kterou máte. O jedné jediné volbě. Všechny ostatní jsou iluze — nebo přinejlepším odrazy té jediné. Jste připraveni? Dobrá — tady jsou vaše možnosti: buď budete svobodní, nebo budete stádo. Tak je to."

Čekal na naše reakce. V místnosti se objevila spousta zmatených výrazů.

„Čekáte, až vám řeknu zbytek, co? Myslíte, že toho musí být víc. No, žádný zbytek není. Tohle je všechno. To, co vy pokládáte za zbytek, jsou jen definice — nebo aplikace. Tohle je věc, o které se budeme bavit po celý zbytek kursu. Zní to jednoduše, co? Ale nebude to takové — protože budete trvat na tom, aby to bylo těžké; protože v tomhle kursu nejde jen o definici téhle volby — jde v něm o to, abyste ji prožili. Většině z vás se to líbit nebude. To je škoda. Ale nejde o to, co se vám líbí. To, co se vám líbí a co ne, není vůbec opodstatněný základ pro volbu v životě. To se tu budete muset naučit."

A tak to začalo.

Šlo to s námi z kopce — nebo do kopce, záleží, jak se na to člověk dívá.

Whitlaw nikdy nevešel do místnosti, dokud jsme všichni neseděli v klidu na místech. Řekl, že je na nás, abychom si udělali pořádek — koneckonců on už látku znal; tahle třída tu byla pro nás.

Vždycky to začalo stejně. Když usoudil, že jsme připraveni, vešel — a vždycky přitom mluvil: „Dobrá, kdo chce začít? Kdo mi chce definovat svobodu?" A my začali —

Jedna z dívek navrhla: „To je přece právo na to, dělat si, co kdo chce, ne?"

„Příliš jednoduché," kontroval. „Chci si strhnout šaty a šíleně vášnivě si to s vámi přímo tady na podlaze rozdat." Řekl to smrtelně vážně a díval se jí přitom do očí. Dívka vydechla; třída se v rozpacích zasmála; dívka zrudla. „Co mi v tom zabrání?" zeptal se Whitlaw. „Někdo jiný?"

„Zákon," zavolal někdo. „Zavřeli by vás." Další smích.

„Takže tak docela svobodný nejsem, co?"

„Eh, no... svoboda je právo dělat si, co chceme, pokud tím neomezujeme práva ostatních."

„To zní dobře — ale jak určím, jaká tato práva jsou? Chci si otevřít na dvorku svého domu firmu na výrobu atomových pum. Proč bych nemohl?"

„Ohrožoval byste ostatní."

„Kdo to říká?"

„Nu, kdybych byl vaším sousedem, nechtěl bych to."

„Proč jste tak bojácný? Ještě mi žádná pod rukama nevybuchla."

„Ale ta možnost je tu vždycky. Musíme se chránit."

„Aha!" řekl Whitlaw, odhrnul si z čela své bílé vlasy a zamířil k nešťastnému studentovi. „Ale teď vy omezujete moje práva, když tvrdíte, že si nemohu své vlastní atomovky vyrobit."

„Pane, teď jste směšný. Každý ví, že si na dvorku atomovku postavit nedokážete."

„Ano? To nevím. Ve skutečnosti bych si ji vyrobit mohl, kdybych měl přístup k materiálům a měl dostatek peněz a času. Postup je dostatečně známý. Jenom sázíte na to, že bych své rozhodnutí nedokázal prosadit."

„Eh — přesně tak. Ale i kdyby se vám to podařilo, bezpečnost veřejnosti má větší váhu než práva jednotlivce."

„Co to má znamenat? Chcete mi říct, že práva jedné osoby jsou větší než práva někoho jiného?"

„Ne, já—"

„Alespoň mi to tak znělo. Řekl jste, že bezpečnost veřejnosti má větší váhu než práva jednotlivce. Chci vědět, jak ji určíte. Pamatujte si, že bychom si všichni měli být před právem rovni. A co chcete udělat, když usoudím, že vaše metoda není spravedlivá? Jak své rozhodnutí chcete prosadit?" Whitlaw si chlapce pečlivě prohlížel. „Zkuste to s tímhle — je ještě výmluvnější: jsem nakažený. Chci se dostat do nemocnice, aby mě vyléčili, ale pokud se jen přiblížím k vašemu městu, začnete na mě střílet. Prohlašuji, že mé právo na lékařskou péči mi zajišťuje přístup do nemocnice, ale vy prohlašujete, že vaše právo na to, abyste se nenakazil, vám dává povolení ke střelbě. Čí právo je tu nadřazeno právu toho druhého?"

„To není poctivý příklad!"

„Ne? Proč ne? Právě teď se to děje v Jižní Africe — a mě nezajímá, co o tom říká jihoafrická vláda, my se tady bavíme o právech. Proč to není poctivý příklad? Je to vaše definice. Tak se mi zdá, že na vaší definici svobody není

něco v pořádku." Whitlaw si nervózního chlapce prohlížel. „Hm?"

Mladík potřásl hlavou. Vzdal to.

„Tak, dovolte, abych vám napověděl." Whitlaw se znovu obrátil k nám ostatním. „Svoboda nespočívá v tom, co chcete. To neznamená, že nemůžete mít to, co chcete — nejspíš můžete. Ale chci, abyste si uvědomili, že když si užíváte, tak si jen užíváte, nic víc. Má to jen velice málo společného se svobodou." Posadil se znovu na okraj stolu a rozhlédl se. „Má někdo další návrh?"

Ticho. Zahanbené ticho.

Pak se ozval hlas: „Odpovědnost."

„Co? Kdo to řekl?"

„Já." V zadní části místnosti vstal čínský chlapec.

„Kdo já? Postavte se. Ukažte zbytku třídy, jak vypadá génius. Jak se jmenuješ, synku?"

„Chen. Louis Chen."

„Dobrá, Louisi. Zopakuj svou definici svobody zbytku téhle bandy."

„Svoboda znamená odpovědnost za své činy."

Přesně tak. Máš pro dnešek za jedna. Můžeš si odpočinout — ne, nemůžeš; řekni mi, co to znamená."

„To znamená, že si můžete vyrobit atomovku, pane, ale pokud nepodniknete příslušná bezpečnostní opatření, má vláda, jednající v zájmu lidí, právo podniknout kroky k tomu, abyste je zajistil, nebo vás zavřít, pokud to neuděláte."

„Ano — a ne. Teď tu máme něco jiného, co si musíme definovat. Práva. Posaď se, Louisi. Nech ostatní, ať si lámou hlavu. No tak, zvedněte někdo ruku."

Další chlapec vzadu: „Právo: to, co je zajištěno buď domluvou, smlouvou nebo morálním principem."

„Hm," řekl Whitlaw. „Překvapujete mě —je to správně. Takže teď tu knihu zavřete a řekněte mi, co to znamená. Vlastními slovy."

„Eh..." chlapík znejistěl. „To znamená to, co vám po právu náleží. Právo na... právo k... totiž, je to to, co můžete —" Zčervenal a zmlkl.

Whitlaw si ho změřil se záštiplným výrazem. „Tak za prvé, nemůžete používat pojmy k tomu, aby definovaly samy sebe. A za druhé, nic není ničí podle práva. Tohle už jsme vyřešili dříve, pamatujete se? Není nic takového jako vlastnictví; je jen spravování. Vlastnictví je jen dočasná iluze, takže jak potom mohou existovat takové věci jako práva? Můžete stejně tak dobře trvat na tom, že vám vesmír dluží život." Whitlaw se náhle usmál. „Ve skutečnosti vám ho dluží — ale je to zatraceně těžké dokázat."

Pak ve svém kulometném útoku pokračoval. „Poslyšte, trochu vám to usnadním. Všechny ty krámy, kterým říkáme práva — je to jen spousta blábolu, které říkají politici, protože to zní dobře, a lidé je proto budou volit. Ve skutečnosti vás okrádají, protože vás matou a házejí vám klacky pod nohy do cesty, která leží mezi vámi a zdrojem všeho. Takže chci, abyste teď zapomněli na všechny ty řeči, které jste kdy o právech slyšeli. Protože pravda je taková, že to nefunguje. Ve skutečnosti klidně zapomeňte na to, že existují nějaká práva v množném čísle. Je jenom jedno právo — a ani to není právo v tradičním významu slova."

Stál uprostřed třídy. Pomalu se otočil a díval se nám při řeči postupně všem do očí. „Hlavním předpokladem dospělosti je odpovědnost. Takže jaká je ta věc, kterou potřebujete k tomu, abyste odpovědnost získali? Je to tak jednoduché, že by vás to nenapadlo — je to příležitost." Na okamžik se odmlčel, aby to nechal vyznít, a pak to zopakoval, „Příležitost být odpovědný sám za sebe. V tom to vězí. Pokud tuhle příležitost odmítnete, pak nejste svobodní a všechna tahle takzvaná společenská práva jsou zbytečná. Práva jsou příležitosti — to je správná definice. A příležitost vyžaduje odpovědnost."

Zvedla se ruka. „A co s lidmi, kteří se o sebe nedokáží postarat?"

„Mluvíte o duševně chorých a mladistvých. Proto máme pečovatele a rodiče — aby se o ně starali, uklízeli po nich svinčík, utírali jim zadky a učili je, aby nedělali svinčík ještě větší — a nepouštěli je do světa, dokud se to nenaučí. Část odpovědnosti dospělých spočívá také v tom, aby se starali o to, že ostatní dostanou také příležitost k tomu, aby dospělosti dosáhli a byli za sebe odpovědní. Stejně mentálně jako tělesně."

„Ale to je přece práce vlády —"

„Cože! Zavolejte někdo do ústavu — jeden blázen jim utekl. To přece nemyslíš vážně, synku."

Chlapec vypadal tvrdohlavě. „Ano, myslím."

„Mm, dobře," řekl Whitlaw. „Vysvětli to."

„Je to práce vlády," řekl. „Podle vaší definice."

„Co? Ne, já říkal, že je to odpovědnost lidí."

„Vláda jsou lidé."

„Opravdu? Posledně, když jsem se díval, tak to tak nebylo. Podle zákona je vláda zástupcem lidu."

„To není fér, pane — ten zákon jste si vymyslel."

„Opravdu?" Whitlaw se podíval do bloku, který držel v ruce. „Hm, tak jsem si ho vymyslel. Dobrá, bod pro tebe. Nachytal jsi mě při tom, jak se vyhýbám podstatě —"

Chlapec se zatvářil nafoukaně.

„— ale stejně se mýlíš. Ne, mýlíš se jen z poloviny. Účelem vlády — jediným rozumným důvodem pro její existenci — je jednat v zájmu lidí ve vymezené oblasti specifické odpovědnosti. Takže co je vlastně 'vymezená oblast odpovědnosti'?" Whitlaw nečekal, až se to někdo pokusí uhodnout — pokračoval dál. „Zdálo by se, že je to cokoli, k čemu je dostatečné množství lidí rozhodnuto — ať už je to správné, nebo ne. Uvažujte o tom! Vláda jednající v zájmu občanů — a jejich jménem — udělá cokoli, k čemu má pověření, bez ohledu na nějakou morálku věci. Pokud chcete důkaz, přečtěte si dobrou dějepisnou knihu." Zvedl jednu ze svého stolu. „Dobrá dějepisná kniha je ta, která vám

řekne, co se stalo. Až do dneška. Zapomeňte na ty, které vám chtějí dějiny vysvětlovat — obírají vás o příležitost vidět celý obraz."

Znovu se posadil na hranu stolu. „Poslyšte, vláda dělá to, co chcete vy, aby dělala. Pokud říkáte, že vám na tom nezáleží, děláte všechno pro to, aby to byla pravda. Skutečnost je taková, že komukoli, kdo je dostatečně angažovaný, aby strhl svým zájmem i jiné lidi, na tom záleží. Chci, abyste věděli, že tohle se netýká většiny. Některé hry, do nichž nás zatáhly zvláštní skupiny našeho národa, se týkají velké vojenské organizace, Úřadu pro zkoumání vesmíru, mezistátní sítě dálnic, poštovních služeb, Úřadu kontroly populace, Úřadu pro plánování ekonomiky, národního penzijního plánu, Úřadu pro pracovní příležitosti, a dokonce i tak obrovského a složitého daňového systému, že každý z nás může platit za využívání všech těchto služeb — ať už o ně stojí, nebo ne."

Whitlaw proti nám bodal dlouhým, kostnatým prstem a vypočítával jednotlivé položky jako ťuhýk přibodávající svou kořist na trnitý keř. „Tím je důsledek nevyhnutelný. Vy jste odpovědní za skutky své vlády. Jedná vaším jménem. Je to váš zaměstnanec. Pokud správně nedohlížíte na jednání svého zaměstnance, svou odpovědnost si nezasloužíte. Zasloužíte si to, co dostanete. Víte, proč vláda dnes vypadá tak, jak vypadá? Protože neděláte svou práci. Koneckonců, čí odpovědnost by to jinak měla být? Chci říct, dokážete si představit někoho, kdo by měl všech pět pohromadě a úmyslně takový systém navrhl? Ne — nikdo, kdo by měl všech pět pohromadě, by to neudělal! Tenhle systém neustále padá do rukou těch, kteří jej chtějí na krátkou dobu získat — protože jim to dovolíme my."

Někdo zvedl ruku. Whitlaw ji gestem odmítnul. „Ne, teď ještě ne." Usmál se. „Nemám v úmyslu vám vyplachovat mozky. Ano, vím, že si to spousta z vás o tomhle myslí — také jsem četl úvodníky v novinách, ty, které volají po ukončení 'vyučování politické indoktrinace'. Chci k tomu říct jen tohle: všimněte si, že vám neříkám, co byste dělat měli. Protože nevím, co by to mělo být. Je vaše odpovědnost, abyste si to určili — musíte si vytvořit vlastní styl účasti na věci. Protože tohle je jedna jediná volba, kterou v životě dostanete — ať už o účast stojíte, nebo nestojíte. Všimněte si, že neúčast je také rozhodnutí — je to rozhodnutí k tomu být obětí důsledků. Odmítněte možnost ovládání své vlastní odpovědnosti a důsledky se dostaví. Pokaždé! S tím můžete počítat.

V tomhle je pointa — dávejte pozor. 'Ať to udělá někdo jiný' není jen heslo lenochů — je to krédo otroka. Pokud chcete, aby na vás někdo jen dával pozor a vy si nemuseli dělat starosti, je to v pořádku; můžete se připojit ke zbytku stáda. Stádo je spokojené — podle toho je také poznáte. V tom případě si ale nebudete moci stěžovat, až vás zavezou na jatka. Za to privilegium si zaplatili. Vy jste jim ho prodali. Takže jestli chcete být svobodní, uvědomte si jedno: u svobody nejde o to, abyste byli spokojení. Jde o vyhledávání a využívání příležitostí — a o jejich využívání s plnou odpovědností. Svoboda není pohodlí. Je to závazek. Závazek spočívající v odhodlání žít v nepohodlí. Tyto dvě věci nejsou neslučitelné, ale je zatraceně málo lidí, kteří nežijí z podpory.

Svobodný člověk, třído, nejen přežívá — on vítězil"

Samozřejmě, Whitlaw měl pravdu. Obvykle tomu tak bylo. I kdyby se snad mýlil, nikdo z nás by ho při chybě nenachytal. A po nějakém čase jsme se o tom přesvědčili.

Věděl jsem, co by mi řekl. Volba byla na mně. I kdybych se ho snad zeptal na radu, odpověděl by mi jedině: „Na tu otázku za tebe odpovědět nemohu, synku. Ty už ses rozhodl. Jediné, co teď hledáš, je souhlas."

Přesně tak.

Nemohl jsem se už dále spoléhat na dobrou vůli vesmíru. Postaralo se o to pět velkých morových ran a spousta menších.

Káva mi vychladla.

A tak jsem se vypravil za Shortym.

5 Shorty

„Jediným vítězem války v roce 1812 byl Čajkovský."
—SOLOMON SHORT

Shorty se nade mnou tyčil jako zeď.

„Na," řekl a vrazil mi plamenomet do rukou. „Necukej sebou." Usmál se. „Nemáš se čeho bát. Není tam šťáva."

„Aha," řekl jsem a nebyl jsem o nic klidnější. Pokoušel jsem se přijít na to, jak ho držet.

„Dávej pozor," varoval mě. „Takhle jsi na nejlepší cestě, jak si spálit svý — hele, drž ho takhle. Jednu ruku na ovladači plamene, druhou na pažbě — vidíš tu páčku? Tak tam. Teď stůj chvíli klidně, abych ti mohl utáhnout popruhy. Zatím to zkusíme bez nádrží, než si na to zvykneš. Víš, máš docela kliku —"

„Jo?"

„Tenhle plamenomet je remington. Skoro novej. Navrhli ho pro válku v Pákistánu, ale nikdy nepoužili. Nepotřebovali — ale pro nás je vynikající, protože do něj můžeš vrazit skoro všechno, co teče a hoří. Hele, vtip je v tomhle: můžeš vypálit proud čistýho benzínu — zrosolovatělá nafta je nejlepší — nebo můžeš střílet série výbušnejch střel nasáklejch hořlavinou. Nebo obojí najednou. Střely jsou pod tlakem tady v tomhle zásobníku. Protože jsou to střely, mají větší dolet, a protože vybuchujou při nárazu, mají větší rozstřik. Na pohled je to dost děsivý. Nemíř tím k zemi, nebo odstartuješ."

„Eh, Shorty..."

„Něco není v pořádku?"

„Napalm byl zakázaný skoro deset let před pákistánskou válkou. Co vláda s těmi plamenomety udělala?"

Pustil jeden z pásů, který upevňoval. „Budeš potřebovat vycpávky do ramen." Obrátil se. Myslel jsem, že na

mou otázku neodpoví, ale když se vracel s vycpávkami od džípu, řekl: „To samý, co udělali s nukleárníma hlavicema, nervovejma bombama, bakteriologickejma zbraněma, halucinogenníma plynama, nervovejma plynama a jedama. Vrazili je do skladu." Odpověděl na mou další otázku dříve, než jsem ji mohl položit. „Já vím, že je to zakázaný. Proto jsme je taky museli mít — protože je druhá strana měla taky. Museli vědět, že je máme. Tak fungujou smlouvy."

„Ale — já myslel, že účelem všech těch věcí je odstranit nelidské zbraně."

„Ne. Jen zařídit, aby je nikdo nepoužíval. Vždycky je rozdíl mezi tím, co říkáš, a tím, co opravdu chceš. Pokud jseš dost chytrej na to, abys věděl, co chceš, pak je jednoduchý přijít na to, jak to dostat. O to jde na všech těch konferencích." Kysele se odmlčel. „Měl bych to vědět. Já tam byl."

„Co?"

Shorty se zatvářil, jako by chtěl něco říct, ale pak si to rozmyslel. „Zapomeň na to. Možná někdy jindy. Chci se tě zeptat na jedno: proč jsou některý zbraně nelidský?"

„Eh —" Zamyslel jsem se nad tím.

„Trochu ti to ulehčím. Jmenuj mi nějakou lidskou zbraň."

„Hm — už to chápu."

„Přesně tak. Nic takovýho není. Je to jako s vánocema — nejde ani tak o dárky, ale o to, že na někoho myslíš." Přešel za mě a začal mi upevňovat pod popruhy podložky. „Zbraň, Jime — nikdy na to nezapomínej — zvedni ruce — je nástroj k zastavení jinýho chlapa. To je cíl — zastavit ho. Takzvaný lidský zbraně člověka jen zastaví bez toho, že by ho navěky zmrzačily. Nejlepší zbraně — teď už můžeš dát ruce dolů — jsou ty, který fungujou jen svým významem, svou hrozbou, a nikdy je není potřeba použít. Nepřítel se zastaví sám. Ve chvíli, kdy se nezastaví" — obrátil mě, aby upevnil postroj zepředu — „se zbraně stávají nelidskejma, protože právě tehdy je musíš použít. A prozatím jsou nejúčinnější ty zbraně, který zabíjejí — protože zastaví chlapa navždycky." Klekl si, aby zkrátil pás kolem mých boků. „I když... dá se toho říct spousta o mrzačení —"

„Co?" Neviděl jsem mu do očí, takže jsem nemohl říct, jestli si dělá legraci, nebo ne.

„— ale to už by toho vyžadovalo spoustu jak od zbraně, tak od jejího uživatele." Znovu se postavil a poklepal na přezku, kterou jsem měl uprostřed hrudi. „Dobrý, tohle je západka pro rychlý uvolnění. Rozepni to a celá věc z tebe spadne. Je tu pro případ, že bys musel najednou utíkat jako s peklem o závod. Jestli to uděláš, utíkej tak, abys vyhrál. Pět vteřin po tom, co to dopadne na zem, to vybuchne na cucky. Fajn, teď už na tebe můžu pověsit nádrže."

„Před chvílí jsi chtěl něco říct o Moskevských dohodách, ne?" naléhal jsem.

„Ne." Zamířil k džípu.

Natáhl jsem paže. Postroj byl upnutý, ale nebylo to nepříjemné. Pomyslel jsem si, že Shorty ví, co dělá.

Vrátil se s nádržemi. Trochu to v nich šplouchalo. „Jsou plný jenom zpoloviny. Nechci, abys tady začal zakládat lesní požáry. Obrať se."

Když mi upevňoval nádrže na ramenou, řekl: „Chceš slyšet o dohodách? Byly nepoctivý a ponižující. Když uděláš falešný pravidla ve hře 'nepoužiju tohle, když ty nepoužiješ tamhleto', vypadá to civilizovaně, protože to omezuje brutalitu — ale není to tak. Jen to brutalitu udělá únosnější po delší dobu. A tohle není civilizovaný ani trochu. Kdybysme byli v postavení, že bysme museli jiný chlapy zastavit, tak bysme je jen zastavili. Je to účinnější. Tak jak se cítíš?"

Vyzkoušel jsem si rovnováhu. „Uh, fajn—"

Ušklíbl se. „Vůbec ne. Nemáš rovnováhu. Jsou moc nízko. Stůj klidně." Sundal mi nádrže ze zad a začal zkracovat popruhy postroje. „Tenhle plamenomet —" řekl, „— tenhle plamenomet je opravdu nádherná zbraň. Má maximální dosah šedesát metrů. Osmdesát při přeplnění. Dělá z tebe naprosto nezávislou bojovou jednotku. Neseš si s sebou svý vlastní palivo, vybíráš si svý cíle, míříš a pálíš. Prááask! To zastaví chlapa na místě — nebo červa. Zastaví to tank. Vypálí to bunkr. Není na světě nic, co by mohlo plamenometu odolat — kromě opravdu silnýho pancíře nebo dostatečný vzdálenosti. Není" — silně zaškubal popruhem — „lidskej. Zmáčkneš spoušť a před tebou už není žádnej chlap; je tam soukromej kus pekla. Můžeš se na něj dívat, jak černá a jak vysychá, když se mu vyvařuje krev zpod kůže. Můžeš cítit, jak se mu peče maso. Někdy můžeš dokonce zaslechnout, jak mu vybuchne vzduch v plicích." Znovu silně zatahal za popruhy. „A to je dobře, Jime, to je dobře. Musíš bejt tam u toho, až to budeš dělat. Jestli chceš bejt zabiják, musíš to dělat osobně, takže musíš prožít to, co děláš. To je civilizovanej způsob." Šťouchl mě do žeber. „Plamenomet není lidskej, ale je civilizovanej."

V ústech mi vyschlo. Zmohl jsem se jedině na: „Civilizovaný —?"

„Zastaví je, ne? Teď stůj pevně, naložím ti znovu nádrže. Se zbraní bys měl bejt klidnej natolik, abys v noci usnul. Pokud ne, tak není něco s válkou v pořádku."

Překvapil mě. Málem jsem se zapotácel. Pak jsem se proti váze zapřel. Ale měl pravdu. Takhle jsem měl rovnováhu lepší.

Musel zachytit výraz na mé tváři. „Jime — válka není slušná. Obzvlášť ne tahle. Nemáme čas na to bejt fér. Tenhle plamenomet spálí Chtorrana jako kus hadru a to je všechno, na čem záleží — proti červům nedostaneš druhou šanci. Valí se na tebe rychlostí šedesát kilometrů za hodinu — dvě stě a pětadvacet kilo nasranýho červa. A všechny zuby má na tom konci, kterej míří na tebe. Když je to purpurový, spal to. To je stálej rozkaz. Nemusíš čekat na povolení."

„Nebudu."

Podíval se mi do očí a ostře přikývl; výraz na jeho tváři byl tvrdý. „Ještě jednu věc. Neváhej jen proto, že bys mohl zasáhnout nějakýho člověka. Neváhej, protože si myslíš, že bys ho třeba mohl zachránit — nemůžeš. Když jednou začne Chtorran žrát, není způsob, jak ho zastavit. Nemůže se zastavit. I kdyby sám chtěl. Spal je oba, Jime. A spal je rychle. Kdyby mohl, tak by ti za to ten člověk poděkoval." Studoval mou tvář. „Zapamatuješ si to?"

„Zkusím to."

„Je to jako s tou malou holkou. Je to ta nejlepší věc, jakou můžeš udělat."

Přikývl jsem a nadhodil jsem si plamenomet na ramenou. Nebylo to příjemné — a nejspíš ani nikdy nebude. To je špatné. „Fajn," řekla moje ústa. „Ukaž mi, jak to funguje—"

6 Hardware

„Jsem pro to, aby se udržovaly nebezpečné zbraně
mimo dosah bláznů.
Můžeme začít třeba s psacími stroji."
—SOLOMON SHORT

Průzkum nás ujistil o tom, že v údolí byli jen tři červi, jak odhadoval Duke, ale také o tom, že byli něčím hodně zaměstnaní. Když to Larry ohlásil, Duke se zamračil. Neměl rád, když byli červi tak aktivní — byli pak hladoví.

Doktorka Obamová si vyžádala, aby nám Pozorovací služba Skalistých hor posílala série satelitních snímků v plném spektru, dvanáctihodinové pozorování údolí a jeho nejbližšího okolí. Snímky začaly přicházet necelou hodinu po žádosti doktorky Obamové.

Všichni jsme je studovali, zvláště ty infračervené, ale řekly nám jen o málo více, než kolik jsme věděli sami.

„Podívejte se sem," řekl Larry, „iglú." Byla to jasně červená skvrna; snímek byl zbarvený tak, aby ukazoval tepelné zdroje. „Mají tam něco zatraceně horkýho. Musí bejt velcí."

„A dost aktivní," zavrčel Duke. „Je tam skoro zbytečně moc horka." Šťouchl do Shortyho. „Co myslíš? Kolik toho tam může být?"

Shorty pokrčil rameny. „Těžko říct. Nejmíň tři tuny. Nejspíš víc. Výsledky v infračervený můžou mást. Dýlka vln je moc dlouhá."

„Jo," řekl Duke. „Myslím, že tím je to vyřízený. Bereme si tři skupiny."

Vyjeli jsme těsně po svítání. Chtorranům se přímé sluneční světlo nelíbí, takže jsme měli v plánu vyjet ráno a vrhnout se na ně v té nejvíce horké části dne, kdy budou se vší pravděpodobností malátní. Alespoň jsme v to doufali.

Bylo nás dvanáct. Čtyři chlapi s plamenomety, tři s granáty a dva s raketomety. A tři řidiči džípu byli vybavení puškami AM—280 s laserovým zaměřovačem. Dvěstěosmdesátky byly bezzákluzové a dokázaly za minutu vypálit dva tisíce tři sta nábojů. Stačilo se zlehka dotknout spouště a kamkoli, kam zrovna mířil laser, se v sedmicentimetrovém kroužku zabořilo padesát nábojů. Člověk mohl střílet od pasu a mířit jako ďábel. Dvěstěosmdesátka dokázala vyrazit díru do cihlové zdi — bylo to díky té rychlosti střelby. Pokud by mohla nějaká puška zastavit Chtorrany, byla by to právě dvětsěosmdesátka.

Na tu pušku jsem slyšel jen jedinou stížnost — od Shortyho, samozřejmě. Z Denveru nám poslali nějaké zvláštně naplněné zásobníky. Každý stý náboj byl vlastně jehlou, namočenou v nějakých dost ošklivých bakteriích. Důvod byl ten, že kdybychom nestačili zabít Chtorrany rovnou, bacily by je dostaly později. Shorty si pohrdavě odfrkl. „To je pro případ, že bysme se nevrátili zpátky. Tolik důvěry v nás mají." Podíval se na mě. „Poslyš, kluku — takhle to nebudeme dělat. Chceme se přece vrátit zpátky. Jasný?"

„Eh... ano, pane."

S remingtonem to tak těžké nebylo. Strávil jsem prvních pár dní tím, že jsem zakládal lesní požáry — likvidoval keře a rozšiřoval vypálenou oblast kolem tábora; pak jsme přešli k výcviku v míření — zkoušel jsem spálit terč z azbestu a drátů, který Shorty táhl za džípem.

„Teď dávej bacha," varoval mě Shorty. „Jestli vypálíš moc brzo, Chtorran uhne — ale ty to nebudeš moct vidět dřív, než se zvedne kouř. A tehdy už bude pozdě. Než vypálíš, čekej tak dlouho, jak budeš moct."

„Dokud neuvidím bělma jeho očí, co?"

Shorty, který nastupoval zpátky do džípu, se usmál. „Synku, pokud se dostaneš k červovi tak blízko, abys viděl bělma jeho očí — je z tebe oběd." Odjel a začalo první kolo.

Samozřejmě, že jsem minul. Čekal jsem příliš dlouho a terč mě málem přejel.

Shorty dupnul na brzdy, postavil se v džípu a začal tlouct do trojúhelníkového gongu, který se používal k volání k obědu. „Pojďte a vemte si mě, Chtorrani! Podává se oběd!

Hezkej čerstvej člověk — vůbec není nebezpečnej! Pojďte a vemte si mě!"

Čekal jsem, dokud neskončil. „Hádám, že to znamená, že jsem byl příliš pomalý."

„Příliš pomalej —? Samozřejmě, že ne. Jenom jsi stál zbytečně dlouho na jednom místě."

Zkusili jsme to znovu. Tentokrát vyrazil přímo na mě. Džíp poskakoval po poli, azbestový červ za ním, ale vždycky dostatečně daleko. Pevně jsem se postavil a pomalu jsem počítal. Ne příliš brzy, teď —

Znovu jsem minul.

Tentokrát Shorty vystoupil z džípu a vykročil zpátky k terči. Vytáhl z kapsy padesátikalorkovou bankovku a zapletl ji do terče. „Tak," řekl. „Sázím padesát babek na to, že ho nedokážeš zasáhnout." Vyrazil zpátky k džípu. „Víš, opravdu by ses měl naučit běhat rychleji. Nech červy, ať si svůj oběd trochu zaslouží. Nechceme přece na tyhle planetě tlustý červy, že?"

„Nechceme tady žádný," řekl jsem.

„Přesně tak." Usmál se. „Už jsem myslel, že jsi na to zapomněl. Chceš to zkusit znovu?"

„Jo. Tentokrát ho dostanu."

Ukázal palcem na terč. „Mám tady padesát kalorek, který tvrdí, že to nezvládneš. Dokaž mi opak." Nastartoval motor a vyrazil pryč.

Zatímco kroužil, pokoušel jsem se přijít na to, co jsem dělal špatně. Zjevně jsem čekal příliš dlouho, než jsem zmáčknul spoušť — ale Shorty říkal, abych nepálil příliš brzy, aby se Chtorran neměl šanci vyhnout.

Na druhou stranu, pokud budu čekat příliš dlouho, nemusím dostat šanci k výstřelu vůbec.

Hmm. Nejlepší chvíle k vypálení přijde — právě ve chvíli, kdy už bude příliš pozdě na to, aby Chtorran změnil směr. Ale kdy to bude? Jak blízko se Chtorran musí dostat, než jeho touha po krvi zvítězí? Padesát metrů? Pětadvacet? Hmm, představ si ho jako rozzuřeného slona. Řekněme patnáct metrů...

Hej, počkej chvíli —! Tenhle plamenomet má dosah skoro sedmdesát. Co se mi to Shorty snažil nakecat? Můžu přece pálit červy dlouho předtím, než se ke mně dostanou tak blízko, aby po mně mohli skočit!

Zamával jsem na něj a pokoušel se získat jeho pozornost, ale jen se usmál a zamával mi zpátky. Začal na mě najíždět. Rychle. Začínalo další kolo.No, však já mu ukážu. Posunul jsem dosah plamenometu na maximum. Tentokrát vypálím hned, jakmile se terč dostane dostatečně blízko. Nebudu čekat ani o vteřinu déle, než bude nutné.

Zaměřil jsem se na drátěného červa, odhadl jsem jeho vzdálenost, čekal, dokud se nepřevalil přes neviditelnou čáru, a pak jsem zmáčknul spoušť. Plamen vyrazil s ohlušujícím řevem a překvapil mě svou silou. Azbestový červ zmizel v kouli oranžového ohně. Vyrazil z něj mastný černý kouř.

Shorty vyskočil s řevem z džípu. Okamžitě jsem přestal pálit. Ale nezuřil kvůli svým padesáti babkám — ani se nezlobil za ožehnuté obočí. Jen ke mně přiběhl a zavřel záklopku na plamenometu.

„Teď konečně myslíš jako zabiják červů," řekl. „Pal hned, jakmile se ti dostanou na dostřel."

Zamračil jsem se na něj. „A proč jsi mi to neřekl hned?"

„Co —? A připravil tě o vzrušení z toho, jak na červa vyzraješ? O to přece v tomhle cvičení šlo."

„Aha," řekl jsem. Pak: „Zkusíme to znovu?"

„Eh, myslím, že raději ne." Osahal si spálené obočí. „Aspoň ne dřív, než seženu delší vlečný lano."

Nikdy jsme delší vlečné lano nesehnali, ale stejně to vyšlo dobře. Cvičil jsem se ve střelbě na cíl ještě pár dalších dní — se Shortym, který si na to oblékl své azbestové pyžamo — a byl jsem připravený na skutečný boj. Alespoň Shorty s Dukem usoudili, že mi dají příležitost. Já si tak jistý nebyl. Slyšel jsem, že červi můžou mít někdy až tři metry na délku a vážit skoro tři sta kilo. Nebo víc. Možná to bylo přehnané; to zjistím brzy sám — ale dělal jsem si starosti.

Je to taková rodinná tradice. Trocha starostí není nikdy na škodu.

No, určitě jsem si jich tenkrát užil dost; a pro případ, že by to nestačilo, jsem si jich dal trochu navíc v džípu. Jen abych si byl jistý.

Duke si toho samozřejmě všiml. Seděli jsme spolu ve druhém voze. „Uklidni se, Jime. Teď není správná doba na nervozitu."

„Promiň," řekl jsem a pokusil jsem se o úsměv.

„Nebudeme tam celej den." Opřel se do sedadla a protáhnul si paže. „Užij si pěkný ráno. Obdivuj krajinu,"

„Eh, neměli bychom se spíš dívat po červech?"

„Však se díváme."

„Co?"

„Shorty jede v prvním džípu. Louis a Larry v posledním. Ty bys nevěděl, po čem se máš dívat — proto jedeš v tom prostředním. A já musím myslet na jiný důležitý věci." Složil si ruce za hlavou a vypadal, že se chystá ke spánku.

„Aha," řekl jsem.

Začínal jsem to chápat. V téhle armádě jste si nedělali starosti, pokud jste to nedostali rozkazem — a pokud chci, abys měl názor, tak ti ho řeknu.

Jinými slovy — tohle nebyla ta armáda, do které jsem si myslel, že jdu — Pracovní armáda. Ta byla mrtvá a pohřbená. Nevěděl jsem, proč jsem si neuvědomil dřív, že tu jde o něco jiného.

7 „— banda zpocených chlapů!"

„Ani Řím nepadl za jediný den."
—SOLOMON SHORT

Whitlaw nám jednou o armádě vyprávěl.

Jedna z dívek — jedna z těch starších jmenovala se Patricia — si stěžovala na to, že odvodní komise neposoudila její přihlášku jako 'žádanou funkci'. (No, kreativní anachronici byli dost mimo. Nemohl jsem se jim divit.) „To už jsem se mohla rovnou dát k armádě jako děvka," řekla.

„Mmm," řekl Whitlaw. „S takovým přístupem byste nebyla nejspíš nic moc."

Třída se zasmála, ale ona vypadala mrzutě. Dokonce uraženě. „Co tím chcete říct?"

„Chci říct, že byste pro ně nejspíš nebyla přijatelná. Morálka je pro armádu dneska velice důležitá."

„Morálka —?" dívka se zatvářila překvapeně. „Je to jen — banda zpocených chlapů! Co je jim po mé morálce? Já jsem politický vědec!"

„Tady ne, nejste." Whitlaw se posadil na hranu stolu, zkřížil paže na hrudi a usmál se. „A očividně ne pro vaši odvodní komisi. Možná je trocha poctivého potu právě to, co potřebujete k zvýšení své hodnoty."

Hrdě si odfrkla. „Ale má práce mozkem je daleko hodnotnější než jejich práce tělem."

„Omyl," řekl Whitlaw. „Vaše práce je hodnotná jen v případě, kdy je žádaná. A vy jste hodnotná pouze v případě, kdy je vaše kvalifikace vzácná. Trvá nějakou dobu, než se člověk vycvičí na biologického inženýra nebo kvantového mechanika nebo třeba na prvotřídního počítačového hackera — ale pokud takových budeme mít sto tisíc, jakou bude mít cenu jeden jediný?"

Neodpověděla.

„Jediný důvod, proč jich tolik necvičíme, je ten, že jich tolik nepotřebujeme. Pokud bychom je potřebovali, byla by je naše společnost schopna dodat v období od dvou do čtyř let. Kdysi jsme to dokázali. Dokázali to vaši dědečkové, když potřebovali počítačové programátory a inženýry a atmosférické techniky a tisíce jiných specialistů, aby dostali prvního člověka na Měsíc — a většina z těchto oborů byla ustavena pouze pro tuto příležitost. Koncem desetiletí se zdálo, jako by to byla jen banda zpocených chlapů, zvlášť když se někteří z nich opravdu museli začít potit, když byl vesmírný program omezen."

„Ale to bylo jen... špatnou ekonomikou," trvala na svém. „Vzdělání přece určuje, jak je člověk hodnotný, ne?"

„Opravdu?" Whitlaw se na ni dobromyslně podíval. „Jak byste definovala hodnotu? Umíte porazit strom? Nebo podojit krávu? Dokázala byste řídit buldozer? Víte, jak klást cihly?"

„Samozřejmě, že ne."

„Pak, podle některých norem, nejste hodnotná ani trochu. Nejste typ, který dokáže přežít."

„Ale — to je manuální práce! To může dělat každý."

Whitlaw zamrkal. „Vy ne."

Vypadala překvapeně. „Proč bych také měla?"

Whitlaw se odmlčel. Zvědavě si ji měřil očima. „Copak jste si nepřečetla žádnou učebnici?"

„Samozřejmě, že přečetla, ale já tady mluvím o skutečném světě."

Whitlaw se zastavil v polovině pohybu, který dělal, když se otáčel ke katedře. Podíval se na ni s poděšeným výrazem na tváři. „Prosím?"

Třída zasténala — ach jo — věděli jsme, co přijde.

Počkal, až zmlkneme, a pak jí řekl: „Dovolte, abych vám teď něco vysvětlil. V celých dějinách lidské rasy, po celou tu dobu od chvíle, kdy jsme poprvé slezli se stromů a začali se učit jak být lidmi, po všechna tato léta jsme se snažili udržet to, co dělá civilizaci civilizací, po velmi krátké období. Kladu začátek moderních dějin na úroveň první elektrické industrializace. To znamená, že — promiňte mi ten výraz — nynější éra trvá o něco méně než dvě stě let. To není příliš dlouho na to, aby se něčím prokázala. Takže ještě stále není dokázané, že civilizace není hloupost. Sázím na dějiny — ty po sobě stopu zanechávají. Rozumíte tomu, co vám tady říkám? To, o čem si myslíte, že je skutečný svět, je ve skutečnosti velice nereálný svět, umělé prostředí, které vzniklo jen rozhodností mnoha zpocených chlapů, kteří hledali způsob, jak si život usnadnit, a dobrou vůlí vesmíru — a přitom se to druhé může v okamžiku změnit. Už jen to ukazuje, že tohle —" zvedl ruce, jako by do toho zahrnoval místnost, budovu, město, svět, „— je jen dočasné řešení. V kosmickém měřítku tomu tak je určitě. Za tři biliony let vyhasne slunce. A co má být?"

Whitlaw si odhrnul jednou rukou z čela své bílé vlasy. V jeho hlase byl oheň, když dodal: „Poslyšte, jste schopná — to je bez debaty. Vy jen odmítáte svou schopnost uznat — a v tom váš problém vězí. Víte, že v Sovětském Svazu je dnes více zednic než zedníků? A tak tomu bylo po celých uběhlých osmdesát let. Ne, vy se jen vymlouváte na to, že jste k tomu nebyla vycvičená. A to je také důvod toho, proč byste nebyla dobrá děvka — nevíte, jak na to. Ale mohla byste jí být, kdybyste měla výcvik. Skutečnost je taková, že můžete být čímkoli, co se vám zachce, když budete mít výcvik — a také byste tím byla, kdyby to znamenalo rozdíl mezi jídlem a hladem."

„To jistě," řekla. „Kdybych musela, tak bych se dojit naučila."

„O tom ani přinejmenším nepochybuji. Trvá to jen několik minut." Změřil si ji pohledem. „Možná déle."

„A co potom?"

„Pak byste dojila krávy, samozřejmě!"

„Ale já dojit krávy nechci!"

„Ani já — ale když je třeba krávu podojit, někdo to udělat musí. To z celé záležitosti dělá žádanou funkci. Poslyšte —" Obrátil se k nám ostatním. „Spousta z vás, kteří v téhle třídě sedíte, byla těmhle opravdu nutným pracem po celé generace na hony daleko. Dávalo vám to dost podivné představy o vaší důležitosti. Rád bych vás téhle pitomosti rovnou zbavil — většina z vás je, pokud jde o přežití, závislá na příliš mnoha lidech a to vás dělá zranitelnými. Nebyl by špatný nápad naučit se pár těch opravdu základních dovedností, protože pokud jde o společnost, ve které žijete, je pro ni důležitý výcvik, ne jedinec.

Většina z pracovníků v armádě je dneska hrdá na to, co dělají — věřte tomu, nebo ne. A záleží snad na tom, že někteří z nich byli potomky šesti generací lidí, kteří žili o podpoře? Už jimi nejsou! Nyní platí spořádaně daně, stejně jako my ostatní. A dovednosti, kterým se v armádě naučili, mohou stačit k tomu, aby se nikdy na podporu nevrátili. A oni přinejmenším mohou vidět fyzickou stránku toho, co tvoří — což většina z nás nikdy nedokáže. Já alespoň ne. Pochybuji o tom, že si budete za rok pamatovat alespoň desetinu toho, co vám tady říkám — a ani nevíte, jaké je to pro mě zklamání, když si to uvědomím — ale oni mohou ukázat na nový park nebo opravenou budovu a říct 'Tohle jsem udělal.' A to je krásný pocit. Já to vím! Tahle země užívá plodů jejich práce, užíváme jich vy i já — a hlavně si jich užívají oni, protože jejich životy jsou obohacené. Získávají dovednosti, získávají hrdost a znovu získávají svou sebedůvěru, protože dělají práci, na které záleží!"

Whitlaw se odmlčel a zhluboka se nadechl. Zjistil jsem znovu, že přemýšlím o jeho kulhání, o tom, kde k němu přišel. Skrýval ho dobře. Sám jsem si ho nevšiml, dokud mě na ně někdo neupozornil. Podíval se na dívku, jejíž poznámka celou diskusi začala, jako by se jí ptal: „Rozumíte tomu?"

Udělala chybu. Malou, ale stačila. Odfrkla si.

Whitlawův výraz ztuhnul. Nikdy jsem ho ještě neviděl tak navztekaného. Tiše řekl: „Víš co? Kdybys byla děvka, nejspíš bys umřela hlady."

Nikdo se nezasmál. Nikdo si to nedovolil.

Whitlaw se k ní naklonil, až se jeho tvář skoro dotýkala její. Hlasitým šeptem řekl: „Okradli tě. Dovolili ti, aby se z tebe stal sobecký, namyšlený, otrávený spratek — nafoukaný a zmalovaný kretén s prázdnou hlavou. Myslíš si, že někomu záleží na svátosti tvých genitálií? Už teď jsi kurva a ještě o tom ani nevíš."

„Takhle se mnou nesmíte mluvit —" Začala vstávat —

— ale Whitlaw necouvnul. Naklonil se k ní ještě blíže. Už neměla kam vstávat a znovu dosedla do své židle. „Poslyš, už tě vidím. Třeseš kozama a culíš se a čekáš, že se celý fotbalový tým porve o privilegium, kdo z nich vedle tebe bude moct sedět v kavárně. Vyšpulíš rty na tatínka a on ti dá své kreditní karty. Jednoho dne si uděláš kšeft z toho, že si ho tam necháš dvakrát do týdne vrazit a nějakej chudák ti za to dá dům a auto a zlatej prstýnek na ruku. Jestli tohle není kurvení, tak nevím, co by to mohlo být. Jediný rozdíl mezi tebou a tím, kdo si vydělává v bordelu, je ten, že on nebo ona poskytují počestné služby."

„Přestaňte —" Jeden z kluků v zadní části třídy se najednou zvedl. Byl ve tváři rudý. Vypadal připravený na to, že se na Whitlawa vrhne. Nevěděl jsem, jestli se mám bát o něj, nebo o Whitlawa.

„Posaď se, synu!"

„Ne! Nesmíte ji takhle trápit!"

„Jak bys chtěl, abych ji trápil? Sedni si!" Whitlaw to vykřikl — dostatečně nahlas, aby dal chlapci důvod k zaváhání. I s jednou nohou zraněnou by byl Whitlaw oříškem pro většinu mužů — a každý hráč fotbalu ve třídě to věděl. Chlapec si neochotně sednul.

To už se Whitlaw obracel k nám a ani se neobtěžoval podívat, jestli jej mladík poslechl. „Kolik z vás si myslí, že se mýlím?"

Většina třídy zvedla ruce. Někteří ne. Já ne. Nevěděl jsem, co si mám myslet.

„Tak ať! Nesejde mi na tom, co si myslíte! Mám svou práci! A pokud to znamená, že musím někoho z vás praštit lopatou, udělám to — protože to vypadá jako jediný způsob, jak si získat vaši pozornost! Poslouchejte, ksakru! Nejsem žádná chůva! Možná na vás v některých jiných třídách lejou ty svoje moudra jako sirup a doufají, že na vás něco ulpí; ale v téhle třídě to bude po mém — protože můj způsob přináší výsledky!. Tahle třída se řídí zásadami Univerzálního služebního práva — a jde v ní o růst!" Strčil hrubě do děvčete. „Můžeš jít domů a stěžovat si tatínkovi, jestli chceš — vím, co jsi zač — a on může jít a stěžovat si odvodní komisi. Škaredý pan Whitlaw si zasedl na tátovu malou holčičku! Vysmějou se mu do ksichtu. Takoví tam chodí tři nebo čtyři týdně. A oni je vidí rádi — dokazuje to, že svou práci dělám dobře."

Znovu se k ní naklonil. „Když věci nejdou po tvým, vždycky utíkáš k tatínkovi? Chceš strávit zbytek života tím, že budeš hledat tatínky, aby tě bránili před škaredými starými pány Whitlawy ve světě? Poslyš, mám pro tebe špatnou zprávu — brzy budeš dospělá! Už to nebudeš moct dělat!" Natáhl ruku, vzal ji za bradu a obrátil k sobě její tvář. „Podívej se na mě, Patricie — neschovávej se před tím! Venku jsou tygři — a ty jsi malá a hezká a něžná. Moje práce je v tom, abych tě zatvrdil tak, abys proti nim měla šanci. Kdybych tě nechal jít jen tak s těma sračkama, které zkoušíš na všechny ostatní, vzal bych ti příležitost k tomu, abys zjistila, že to vůbec nepotřebuješ. Máš na víc než jen na ty bláboly o 'malé tatínkově holčičce'. Takže je příště nech za dveřma. Rozumíš mi?"

Začala plakat. Whitlaw vytáhl kapesník a hodil ho na lavici před ní. „Tohle vydírání ti tady nepomůže." Zamračila se na něj, pak kapesník zvedla a otřela si jím rychle oči. Po zbytek hodiny byla velice tichá a velice zamyšlená.

Whitlaw se narovnal a řekl zbytku třídy: „To platí i pro vás ostatní. Poslyšte, tady jde o službu. Většina z vás si v hloubi duše myslí, že závazek je něco jako nutnost, něco, z čeho je třeba se vyvléknout. Copak nevíte, že klamete sami sebe? Máte před sebou příležitost využít zdroje vlády Spojených států, abyste dosáhli obrovského rozdílu mezi sebou a lidmi, se kterými sdílíte tuhle planetu. A později o tom budeme mluvit podrobněji. Jen potřebujete pochopit jedinou věc — nejde tady o to, abyste posloužili sami sobě." Postavil se na konec třídy a díval se na nás. Museli jsme se otočit v lavicích, abychom na něj viděli. Ve tváři byl zarudlý a jeho oči bodaly.

„Poslyšte," řekl. „Všichni víte o Tisíciletých dohodách, posledním jednání Apokalypsy. Vím, co jste se o nich prozatím učili. Aby zajistily světový mír, vzdaly se Spojené státy dobrovolně práva na mezinárodní vojenskou sílu. Prohráli jsme válku — a tentokrát musíme přijmout odpovědnost, která je s tím spjatá. Už nikdy nebude mít americký prezident nástroje takového nedbalého avanturismu po ruce. Je to příliš nebezpečné a riskantní. Apokalypsa to dokázala.

Takže místo toho máme Pracovní armádu — a pro vás to znamená to, že váš služební závazek není už příkazem k válce, ale příkazem k míru. Je to příležitost k tomu, pracovat nejen tady, ale kdekoli na světě, pokud budete chtít, útočit na příčiny války, ne na příznaky."

Náhle se Whitlaw odmlčel. Strčil si obě ruce do kapes saka a obrátil se k přední části třídy. Stál tam zády k nám a díval se do svých poznámek na katedře. Stál tam dostatečně dlouho na to, aby nám to bylo nepříjemné. Někteří z nás si vyměňovali nervózní pohledy. Bez toho, že by vzhlédl od svého bloku, řekl Whitlaw tiše: „Paule, chceš se na něco zeptat?"

To patřilo Paulovi Jastrowovi, který seděl v zadní části třídy. Jak to mohl Whitlaw vědět? „Jo," řekl Paul a vstal.

„Četl jsem tady —" Zvedl jednu z učebnic. „Naše situace je dost podobná té, ve které se nacházelo Německo po první světové válce, že?"

Whitlaw se obrátil. „Jakým způsobem?"

„No, jsme potrestáni za rozpoutání války. Takže nám není dovoleno mít nějaké vojsko, které by mohlo začít válku další, je to tak?"

Whitlaw přikývl. „V našem případě je rozdíl v tom, že to není trest. Je to závazek."

„Jo," řekl Paul. „Slyšel jsem vás — ale význam je stejný, ať už to řeknete jakkoli. Nemáme skutečnou armádu — ne tu, která nosí pušky." Vypadal vztekle.

„Jen při domobraně, samozřejmě," podotkl Whitlaw. „Ale celkově máš pravdu. V čem je tedy problém?"

„Už se k tomu dostávám. Jde o tuhle 'Pracovní armádu'." Řekl to s opovržením. „Zní to zatraceně podobně jako to, co měli Němci po první světové válce. Taky měli tyhle pracovní tábory a tábory mládeže a cvičili s lopatami místo s puškami a dělali veřejné práce a tyhle věci. A všechno to byl jen podfuk, protože když přišla správná chvíle, odhodili ti chlapi lopaty a vzali do ruky pušky a změnili se znovu ve skutečnou armádu. A my víme, jak to dopadlo."

„Jo," řekl Whitlaw. „Takže co?"

„Takže —jak je to s tou naší takzvanou Pracovní armádou? Chci říct, můžou se změnit ve vojenskou sílu?"

Whitlaw se usmál. Z nějakého důvodu tak vypadal ještě nebezpečněji. „Jo," řekl a díval se Paulovi přímo do očí.

„Takže —?" zeptal se Paul.

„Takže co?"

„Je to úmyslné?"

„To nevím." Whitlawův tón byl ledabylý. Možná to opravdu nevěděl, ale pochyboval jsem o tom.

„Takže znamená to, že Pracovní armáda je podfuk?"

„A je?" zeptal se Whitlaw. „Řekni mi to ty."

Paul vypadal nejistě. „Já to nevím."

Whitlaw okamžik stál a čekal. „Je to postřeh, Paule, nebo se tam někde ještě skrývá otázka? Napovím ti. Otázky jsou věty, které končí otazníkem."

„No, jo. Je tady otázka, ale já nevím jaká. Prostě — nechápu to."

„To vidím. A díky za to, že jsi byl upřímný — to je dobře. Nech mě o tom chvilku přemýšlet. Začněme se skutečnostmi, které se Pracovní armády týkají. Jsou v ní muži, kteří budují věci. Lidé, kteří věci budují, mívají sklony k tomu chránit věci, které vybudovali. Říká se tomu teritorialita. Bývají z nich velmi dobří vojáci. Ano, ta možnost tady je. Pracovní armáda může být přeměněna v regulérní vojsko za... moment, jen se podívám — co píší hlášení?" Udělal malé divadlo z toho, že se vrátil ke svému bloku a nalistoval přesnou stránku poznámek. „Ach — dvanáct až šestnáct týdnů."

Odmlčel se. Nechal to zapůsobit. Rozhlédl se třídou a podíval se do očí všem, kteří měli tolik odvahy, aby se podívali do očí jemu. Myslím, že jsme byli ztuhlí hrůzou; já alespoň byl. Tohle nebyla odpověď, kterou jsem chtěl slyšet.

Po dlouhém, nepříjemném mlčení řekl Whitlaw tiše: „Takže co!" Postoupil znovu do středu místnosti. „Otázka není, proč tu ta možnost je — protože vždycky je tu možnost vojenského avanturismu; otázka je, co, pokud budeme moci, s tím uděláme?"

Nikdo neodpověděl.

Whitlaw se na nás usmál. „O to v tomto předmětu jde. O tuhle odpovědnost. Nakonec to bude na vás. Takže vaším úkolem bude najít způsob, jakým to zvládnout. Co byste dělali s armádou vy? Je to váš nástroj. Jak byste ho použili? O tom si promluvíme zítra. Děkuji vám, to je pro dnešek všechno." Vrátil se ke katedře, zvedl svůj blok a odešel ze třídy.

Co —? Seděli jsme tam a hleděli jeden na druhého. O co tu šlo?

Patricia se tvářila nešťastně. „Nelíbí se mi to," řekla. „A pořád ještě nevím, co mám dělat s tou odvodní komisí."

Někdo do ní šťouchl. „Nedělej si s tím hlavu," řekl. „Něco už vymyslíš. Máš spoustu času."

Ale v tom se mýlil.

Neměla spoustu času — stejně jako já nebo kdokoli jiný z nás. Za šest měsíců byla mrtvá. A s ní i většina mých spolužáků.

8 Epidemie

„Bůh dal, Bůh vzal.
Nestálý, nestálý Bůh."
—SOLOMON SHORT

Když se objevily epidemie poprvé, usoudila lékařská veřejnost, že jsou přírodního původu, že jde o jednoduché mutace už známých chorob. Podle toho je také pojmenovali: černá peritonitida, africké spalničky, botulický virus, komatóza a enzymová reakce 42 — ta poslední byla neobyčejně dravá. Byly tak nakažlivé a šířily se tak rychle, že byly identifikovány až poté, co bylo po všem.

Pamatuju si, jak se táta mračil, když četl každý večer noviny. „Idioti," mumlal. „Jen mě překvapuje, že se to nestalo dřív. Samozřejmě z toho musí být epidemie, když je tolik lidí v místech, jako je Kalkata."

Po několika týdnech zamračení ustoupilo zmatení. „Řím?" říkal. „Myslel jsem, že Italové jsou trochu opatrnější."

Když to zasáhlo New York, táta řekl: „Nito, myslím, že bychom měli odjet na pár týdnů na chatu. Jime, ty pojedeš samozřejmě s námi."

„Ale mám přece školu —"

„Můžeš si ji dovolit vynechat. Myslím, že zavoláme i tvé sestře." Nejdříve lékaři mysleli, že mají co do činění pouze s jednou chorobou — ale s takovou, která má tucet různých příznaků. Pak si mysleli, že má různé formy, jako dýmějový a pneumonický mor. Pak si mysleli, že je tak nestabilní, že začala mutovat. Každý měl svou teorii: přenášelo se to letadly; musíme okamžitě zrušit veškerou leteckou dopravu a izolovat virus. Nebo že si bakteroekologie nakonec vypracovala obrovskou odolnost na naše antibiotika; neměli jsme jich v minulosti tolik užívat. Nebo to bylo díky těm pokusům s čtvrtým rozměrem; měnily ovzduší a vytvářely podivné nové mutace. Věci jako obrovské stonožky a purpurové housenky.

První vlna se přes zemi přelila během týdne. Spoustu jí přenesli sami uprchlíci, když utíkali z východního pobřeží, ale víceméně stejné množství bylo rozšířeno zdánlivě nemožnými klikatými cestami. Letadly? Nebo něčím jiným? Do Klamathu v Kalifornii nevedlo žádné přímé letecké spojení, a přesto město vymřelo dříve než Sacramento.

Pamatuji si na jeden pořad v rozhlase; jeden vědec — už si nepamatuji jeho jméno — prohlašoval, že je to biologická válka. Říkal, že jsou dva druhy prostředků: prostředky Y, pro které máme vakcíny a antitoxiny, a prostředky X, proti kterým nemáme vůbec žádnou ochranu. Očividně, říkal, musely být uvolněny nějaké z prostředků X, buď náhodou, nebo teroristy. Nebyl žádný jiný způsob, jak vysvětlit náhlou vlnu nekontrolovatelných úmrtí ve všech oblastech světa.

Ta představa se uchytila opravdu rychle. Měla svůj smysl. V několika dnech se v zemi rozšířil vztek. Volání po pomstě. Pokud jste nemohli zničit bacily, alespoň jste mohli oplatit úder nepříteli, který je uvolnil.

Jenže — kdo to byl? Nebyla žádná možnost, jak to poznat. Kromě toho — a to byla opravdu hrozná myšlenka — co když byly ty zárodky naše! Našlo se také dost lidí, kteří tomu byli ochotni uvěřit.

Potom už se věci začaly valit opravdu rychle. Něco z toho jsme zaslechli na krátkovlnném rádiu. Nebylo to hezké.

V místech, kde jsme byli, jsme byli docela izolovaní, což vzrostlo ještě více tehdy, když se někdo vydal jedné noci ke křižovatce a spálil most. Byl to starý dřevěný most a hořel snad hodinu, než se nakonec zhroutil do řeky. Většina z nás, kteří jsme bydleli na kopci, věděla o brodu asi dvě míle proti proudu. Pokud by to bylo nutné, dalo se v těch místech přejet vozem, ale táta myslel, že spálený most zastaví většinu uprchlíků před tím, aby se pokusili dostat do hor. Skoro měl pravdu. Jeden z našich sousedů pod kopcem nám jednou zavolal rádiem, aby nás upozornil na kolonu tří landroverů, která míří naším směrem, ale dodal, abychom si s tím nedělali starosti. O něco později jsme slyšeli nějakou střelbu a pak bylo ticho. Nikdy jsme se o nich nic více nedoslechli.

Poté měl nicméně táta postavenou nabitou pušku hned u dveří a naučil nás s ní všechny zacházet — i děti. Ve svých příkazech byl velice určitý. Pokud bychom někoho zastřelili, měli jsme spálit těla, všechen jejich majetek, vozy, zvířata a všechno, čeho se dotkli. Bez výjimek.

Zůstali jsme v horách celé léto. Táta posílal své programy, dokud fungovaly telefony; pak na nich jen pracoval bez toho, že by je odesílal. Jednou jsem se ho začal vyptávat, proč je pořád dělá, ale máma mě zastavila. Později mi řekla: „Jime, nezáleží na tom, jestli vůbec někdy bude někdo, kdo si bude chtít jednu z těch her zahrát — dělá je pro sebe. Musí věřit — všichni musíme věřit — že bude nějaká budoucnost."

To mě zarazilo. O budoucnosti jsem nepřemýšlel — protože jsem nedokázal pochopit tu obrovskou velikost nákazy. Už nějakou dobu předtím jsem musel přestat poslouchat rádio. Nechtěl jsem vědět, jak moc špatné to bylo. Nechtěl jsem poslouchat o mrtvých, kteří umírají rychleji, než je živí stačí pohřbívat. Nechtěl jsem poslouchat o celých domácnostech, které šly spát zdravé a celé vymřely ještě dříve, než se mohly vzbudit. Nechtěl jsem poslouchat o tělech na ulicích, o panice, o rabování a ohni — celé Los Angeles zachvátil obrovský požár. Zůstal vůbec někdo naživu? Zůstali jsme v horách i celou zimu. Bylo to drsné, ale zvládli jsme to. Měli jsme větrný mlýn, takže jsme měli elektřinu — ne moc, ale stačilo to. Měli jsme na střeše sluneční kolektory a Trombeho stěnu, nosili jsme svetry a zůstávali v teple. V létě jsme si postavili skleník, takže jsme měli i zeleninu, a když táta ulovil jelena, pochopil jsem, proč strávil tolik času cvičením s kuší. Přežili jsme.

Zeptal jsem se ho: „Tys čekal, že se něco takového stane?"

Podíval se na mě přes tělo jelena. „Něco jakého?"

„Epidemie. Zhroucení."

„Ne," řekl a utřel si čelo. Vnitřnosti zvířete byly horké. Sklonil se k nim zpátky. „Proč se ptáš?"

„No, kuše, chata — tohle všechno. Proč zrovna tahle hora? Vždycky jsem věděl, že jsi trochu... no, paličák, pokud šlo o to, abys byl trochu samostatný. Teď to vypadá jako zatraceně dobrý plán."

Přestal pracovat; položil nůž. Setřel si krev z rukavic. „V tomhle počasí se nedá vůbec pracovat." Dech se mu ve vzduchu srážel. „A já v těchhle rukavicích nemám vůbec cit. Ne, nevěděl jsem o tom — a ano, byl to dobrý plán. Ale můj nápad to nebyl. Přišel s tím tvůj dědeček. Přál bych si, abys ho poznal lépe. Vždycky mi vyprávěl, že člověk musí být připravený k útěku nejméně třikrát za život. Tedy, pokud si plánuješ dlouhý život. Samozřejmě chápeš proč. Vyber si libovolný úsek dějin a libovolné místo. Je těžké narazit na sedmdesát let nerušeného míru a klidu. Něčí strom je vždycky přecpaný." Povzdechl si. „Když začne pokřik, je čas najít si nějaké klidnější místo." Zvedl znovu nůž a vrátil se k vyvrhování jelena. „Naše rodina může psát o útěcích na poslední chvíli knihy — počkej chvilku. Podrž tohle — tady! Jeden z tvých pradědečků utekl z nacistického Německa v roce 1933. Jel pořád na západ, dokud se nedostal do Dublinu — proto se taky dneska jmenuješ McCarthy. Zapomněl se nechat s tvou prababičkou oddat v kostele."

„Ach," řekl jsem.

„Tvůj dědeček koupil tenhle pozemek v roce 1986 — když byla země ještě levná. Postavil si na ní montovanou

boudu. Pak sem přicházel každé léto a pokaždé postavil něco dalšího. Nikdy sám nechápal, proč to dělá, až — počkej, to bylo předtím, než ses narodil — to muselo být v létě 97. Jasně, mysleli jsme, že to bude rok Apokalypsy."

„To vím," řekl jsem. „Učili jsme se o tom ve škole."

Potřásl hlavou. „To není totéž, Jime. Byla to hrozná doba. Svět byl ochrnutý a čekali jsme, jestli shodí nějakou další bombu. Byli jsme si všichni jistí, že nás to čeká — z první ruky. Panika byla otřesná, ale prodrali jsme se až sem. Na téhle hoře jsme strávili celý rok — sešli jsme dolů až o vánocích. Svět měl tenkrát štěstí. To mě přesvědčilo."

Začali jsme jelena otáčet a nakládat na sáňky. Řekl jsem: „Jak dlouho si myslíš, že tady nahoře budeme muset zůstat?"

„Nevím. Může to trvat dost dlouho — možná i pár let. Ve čtrnáctém století taky trvalo černé smrti dlouho, než pominula. Nečekám, že to u těchhle epidemií bude jinak."

Přemýšlel jsem o tom. „Co si myslíš, že najdeme, až se vrátíme?"

„To záleží —"

„Na čem?"

„Na tom, kolik lidí... přežilo. A kteří." Zamyšleně se na mě podíval. „Myslím, že bys se mnou měl raději začít poslouchat rádio."

„Ano."

O nějaký měsíc později jsme zachytili vysílání z Denveru, prozatímního hlavního města Spojených států. Stále ještě zůstávalo v platnosti stanné právo. Sedmdesát šest členů Kongresu, kteří přežili, znovu probralo a odsunulo prezidentské volby o dalších šest měsíců. A vakcíny druhé generace se ukázaly ze šedesáti procent účinné. Zásoby byly nicméně omezené.

Podívali jsme se s tátou na sebe a oba jsme si mysleli totéž.

Jsme z nejhoršího venku.

V průběhu měsíce bylo vysílání z Denveru čtyřiadvacetihodinové. Postupně se vláda dávala kousíček po kousíčku dohromady. A konečně se dostávala na světlo spousta informací.

První z epidemií — tehdy už věděli, že jich bylo víc — se projevila jako izolované duševní poruchy v srdci Afriky. V několika týdnech se rozšířila do Asie a Indie a začala svůj pochod světem směrem na západ. Druhá epidemie přišla tak brzy po první, že se zdálo, jako by byla její součástí, ale začala myslím někde v Brazílii a šířila se na sever Střední Amerikou — ve skutečnosti tak rychle, že spousta měst jí podlehla ještě dříve, než ji dokázala identifikovat. Když se objevila třetí, začaly vlády padat a skoro každé velké město se nacházelo pod stanným právem. Ustal takřka všechen pohyb mezi světadíly. Když jste se pokoušeli dostat do nemocnice, mohli vás zastřelit. Čtvrtá a pátá epidemie nás udeřily jako přílivové vlny a decimovaly ty, kteří přežili první tři. Objevila se i šestá epidemie — ale v té době už byla hustota obyvatelstva tak nízká, že se nedokázala rozšířit.

Některé oblasti měly štěstí a zůstaly úplně nedotčené, většinou to byla místa stranou civilizace. Spousta lodí zůstala prostě na moři, většinou šlo o lodě vojenského námořnictva, když si admiralita uvědomila, že je zapotřebí, aby zůstala netknutá alespoň jediná oblast vojska. Pak tu byly odlehlé ostrovy a hnízda na vrcholcích hor, náboženská sídla, primitivní komunity, celá naše zastrašovací Nukleární brigáda (ať už byli, kde chtěli), dvě lunární kolonie, stavební projekt L5 (i když ti přišli o pozemní základnu), podmořské komunity Atlantis a Nemo a pár míst, kde měl někdo dostatek předvídavosti na to, aby strhl most.

Ale i přesto, že se masově vyráběly vakcíny a epidemie ustoupily (nějak), byla pořád spousta problémů. Ve skutečnosti právě tenkrát začaly skutečné problémy. V mnoha částech světa nebylo žádné jídlo a distribuční systém se naprosto zhroutil. A na už tak oslabené lidi, kteří přežili, útočil tyfus a cholera. Všude ve světě chyběly zdravotnické síly; nemocnice byly prvními institucemi, které šly ke dnu. (Každý lékař, který přežil, byl automaticky podezříván z opuštění služby.) Mnoho velkých měst se stalo neobyvatelnými pro požáry a celkové zhroucení služeb. Dvě města v Rusku zmizela po jaderném výbuchu.

Byl to konec světa — a pokračovalo to dál. Tolik lidí zemřelo zimou, hladem, sebevraždami, šokem, žízní a z tisíce jiných důvodů, pro které jinak lidé neumírají a které se najednou ukázaly jako smrtelné — že to vypadalo, jako by se nakazili ještě větší epidemií, která neměla žádné jméno — jenže se jmenovala zoufalství. Její vlna zalila svět a vracela se a vracela a vracela...

Než propukly epidemie, bylo na světě skoro deset miliard lidí. Na jejich konci nevěděl nikdo, kolik jich ještě zůstalo. Vláda Spojených států se ani nepokusila uspořádat další celonárodní sčítání lidu. Pokud měl někdo představu, kolik lidí mohlo přežít, neříkali to. Vypadalo to skoro, jako by se to báli přiznat. Ale jedné noci jsme na krátkých vlnách slyšeli, že jen v naší zemi muselo zemřít nejméně tři sta miliónů lidí. Celá města prostě přestala existovat.

To jsme nedokázali pochopit, ale byla tu hlášení v rádiu a záběry v televizi. Velké venkovské oblasti se měnily v divočinu. Všude byly trosky. Běžným jevem se staly vypálené domy — vystrašení sousedi se pokoušeli zabránit rozšíření nákazy tím, že pálili domy umírajících a někdy ani nečekali, až umírající zemřou. Všude byly opuštěné vozy, rozbitá okna, vybledlé reklamní plakáty, nezastřižené trávníky a více než jen několik mumifikovaných mrtvol. „Pokud na nějakou narazíte," řekl hlas z Denveru, „rychle vydechněte, nenadechujte se, zadržte dech, ničeho se nedotýkejte a utečte — trénujte to tak dlouho, až se z toho stane reflex. Pak odejděte do karantény — možná ještě máte šanci — a zavolejte dekontaminační jednotku. Pokud se nacházíte v místech, kde žádné dekontaminační jednotky nejsou, založte oheň. A modlete se, abyste byli dostatečně rychlí."

Zůstali jsme v horách celé jaro. A poslouchali jsme rádio.

Denver hlásil, že to vypadá, jako by začaly epidemie ustupovat. Po celém světě bylo hlášeno méně než tisíc úmrtí týdně, ale lidé umírali pořád. Objevily se hladomory — příliš mnoho semen nebylo zasazeno — a masové sebevraždy. Pokud bylo předtím epidemií beze jména zoufalství, bylo to teď šílenství. Lidé do něj sklouzávali tak

jednoduše, že bylo uznáno jako podmínka k životu — nemoc tak běžná, že nikdo jí nebyl nedotčený, tak rozšířená, až se stala zřetelnou. Stejně jako vzduch jsme ji nemohli vidět, ale přesto jsme jí trpěli každou chvíli.

Zprávy se zmiňovaly jen o nejvíce šokujících nebo vážných případech, které byly příliš velké na to, aby je bylo možné přecházet. Poslouchali jsme a žasli a někdy plakali. Ale bylo tu příliš mnoho bolesti, se kterou jsme se museli vypořádat. Většinu z ní jsme nechali být. S něčím to tak jednoduché nebylo — museli jsme se jí prostě vyhýbat nejlépe, jak to bylo možné. Museli jsme se snažit si to tolik nebrat. Museli jsme se snažit přežít.

Bál jsem se, že už se nikdy z hor dolů nevrátíme — ale nakonec jsme se vrátili. V dubnu jsme s tátou nasedli do auta a sjížděli pomalu dolů s kopce a proti proudu potoka. Pokud nás někdo sledoval, my ho neviděli. Jednou jsme se zastavili, abychom vyvěsili bílou vlajku, ale nikdo na nás nezavolal.

Připadalo mi to, jako bychom odcestovali ke sto let vzdálené hvězdě a teď se vraceli. Cítili jsme se jako cizí průzkumníci — měli jsme pocit, jako bychom sem už nepatřili. Všechno bylo jak známé, tak cizí. Svět vypadal opuštěně a prázdně. A byl nezvykle tichý. Všude byly vypálené domy — zčernalé náhrobky mrtvých. Každý byl svědectvím: tady bylo tělo.

Museli jsme se opatrně proplétat mezi opuštěnými vozy a padlými stromy. Začal jsem se cítit nepříjemně. Po celé míle jsme neviděli nic, dokud jsme nenarazili na smečku psů, běžících po silnici. Když nás zahlédli, začali štěkat. Hnali se za vozem skoro kilometr. Nepříjemný pocit, který jsem cítil, ustoupil strachu.

Později jsme spatřili volně přecházející dobytek; krávy vypadaly vyhuble a nemocně. Viděli jsme omámenou mladou ženu, kráčející po silnici. Pokoušeli jsme se jí zastavit, varovat ji před psy, ale prošla kolem nás, jako bychom tam vůbec nebyli. Pak jsme zahlédli nahého chlapce, skrývajícího se za stromy, ale když jsme na něj zavolali, otočil se a utekl.

„Příliš brzy?" zeptal jsem se.

Táta potřásl hlavou. „Ne dost brzy. Čeká nás práce, Jime." A jeho tvář ztuhla bolestí.

Zastavili jsme se, abychom doplnili nádrž — na čerpadle byla úředně vyhlížející vyhláška, která říkala, že bylo znárodněno po celou dobu trvání výjimečného stavu. Pokud zbývá nějaké palivo nebo zásoby, můžete je použít proti předložení vaší národní občanské karty; prosíme, nezapomeňte vložit svou kartu do přístroje.

„Ale nebojí se toho, že to někdo ukradne?"

„Proč by si s tím dělali starosti?" řekl táta. „Teď už je všeho pro všechny více než dost." Řekl to hořce.

Přemýšlel jsem o tom. Epidemie byly rychlé. Tisíc vystrašených lidí se prodralo na palubu super-jumba v New Yorku a ve chvíli, kdy letadlo přelétalo St. Louis, byla už polovina mrtvá a druhá polovina umírala. Jen posádka v zamčené kabině přežila — ale ti byli mrtví také, protože v celé zemi nebylo letiště, které by jim povolilo přistání. A i kdyby přistát mohli, nebyl žádný způsob, jak by se mohla posádka dostat ven, jediná cesta vedla prostory pro cestující. To se stalo třikrát. Jediné letadlo, které přistálo, spálili okamžitě poté, co zastavilo. Ostatní dvě posádky ani nepřistály. Potom už byly všechny lety odvolány.

Táta řekl: „Všechno tady je, Jime — skoro všechno. Nebylo dost času na paniku nebo zhroucení, ze kterého měli všichni strach. Tak rychle to skončilo." Truchlivě potřásl hlavou. „Je to, jako by celé lidstvo někam odešlo a nevracelo se. Už není žádný důvod krást nebo rabovat — jde jen o to, přežít." Kysele se usmál. „Poprvé v dějinách lidské rasy je více než dost všeho pro každého. Všichni jsme najednou bohatí." Znělo to smutně.

Nakonec jsme přijeli k městu. U silničního zátarasu nás zastavili dva muži s puškami. Byli sice zdvořilí, ale nedovolili nám pokračovat dál, dokud neprojdeme dekontaminací. Jejich pušky byly velice přesvědčivé.

Byla to nepříjemná čtvrthodina. Stáli jsme u vozu s rukama nad hlavou, než přijela dekontaminační skupina. Dorazili v bílé dodávce s velkými červenými kříži na bocích. Svlékli jsme se donaha a dvě postavy v ochranných oblecích s nasazenými helmami nás postříkaly pěnou — i náš vůz, zvenčí i zevnitř. Byl jsem rád, že je teplý den. Vzaly si od nás vzorky krve a zmizely v dodávce; byly pryč dlouho. Začal jsem se přes odpolední slunce chvět.

Nakonec se dveře otevřely a postavy znovu, stále v oblecích, vylezly ven. Nejistě jsme se na sebe s tátou podívali. Přešly k nám, každá s tlakovým injektorem v ruce. Ta menší mě vzala za ruku a přitiskla trysku ke kůži. Něco zasyčelo a na paži jsem najednou cítil chladno a vlhkost. Zkusmo jsem protáhl prsty. „Klídek, budeš v pořádku," řekla a sundala si helmu — byly to ženy! A usmívaly se.

„Jsou čistí!" zakřičela ta šedovlasá. Obrátila se k tátovi: „Gratuluji." Táta to přijal s naprostým klidem. Uklonil se.

To už jsem sahal po kalhotách. Strážci odložili pušky a přišli, aby nám potřásli rukama. „Vítejte v Redfieldu. Je některý z vás učitel? Nebo odpadní inženýr? Víte něco o fúzních systémech? Pokoušíme se dát znovu dohromady severozápadní energetickou síť. Dokáže někdo z vás ovládat stereokameru?"

Přetřel jsem si paži; začalo to bolet. „Hej — co je to za značku?"

„Kódované tetování," řekla ta, která mi ji udělala. Byla moc hezká. „Říká, že jsi čistý — a imunní. Straň se těch, kteří ji nemají. Můžeš chytit spóry a ani o tom nevědět."

„Ale my máme rodinu!"

„Kolik? Dám vám očkovací balíčky — a kombinézy. A pěnu! Ach — zatraceně! Nemám jí dost! Budete se muset zastavit v nemocnici. Poslyšte — nemůžete přijít do přímého kontaktu s vašimi lidmi, pokud nebudou také naočkováni. I když jste imunní, můžete stále ještě přenášet spóry — můžete být velice nebezpeční pro každého, kdo není naočkovaný. Rozumíte?"

Přikývl jsem. Táta vypadal ustaraně, ale přikývl také.

„Dobrá."

Nejdříve jsme odjeli do nemocnice, bývalého obchodu, stojícího přes ulici od dvoupatrové radnice. Dívka ve službě nám dala úplné dekontaminační a očkovací zařízení a velice podrobné instrukce ohledně toho, jak je používat.

Dala nám také několik očkovacích balíčků navíc pro sousedy v horách.

Pak nás poslala, ať se jdeme zaregistrovat do Občanské kanceláře. „Je to na radnici v prvním patře." Ukázala nám cestu. „Není to přímo povinné," řekla, „ale bude pro vás lepší, když to uděláte."

Zeptal jsem se na to táty, když jsme přecházeli ulici.

Potřásl hlavou. „Později, Jime — teď budeme hrát podle jejich pravidel."

'Kancelář' byl stůl s počítačem. Pokládal vám otázky a vy jste odpovídali. Když bylo po všem, plivl po vás vaši registrační kartu. Táta chvíli přemýšlel a pak zaregistroval jen nás dva. Ani zmínka o mámě nebo o Maggie a chlapcích. „Pokud to bude potřeba, bude na to dost času později," řekl. „Pojďme se podívat, jestli seženeme nějaké zásoby. Opravdu jsem špatně odhadl naši spotřebu toaletního papíru."

Byl to ten nejdivnější nákup, na jakém jsem kdy byl. Peníze už k ničemu nebyly. Ani smlouvání. U pokladny v nákupním středisku stál malý seschlý stařík, sledující pár lidí, kteří chodili z obchodu do obchodu. V pomalém rytmu potřásal hlavou a nedokázal na ničem dlouho spočinout očima. Řekl nám, že nákupní středisko je pod správou místního Občanského úřadu — vyměnili jsme si s tátou pohledy — a že si můžeme vybrat cokoli, co potřebujeme. „Až budete odcházet, zastavte se tady a nechte kartu projet mašinou."

„Ale kdy dostaneme účet? A jak ho zaplatíme?"

„Pokud budete mít štěstí, tak ani nebudete muset." Zachichtal se.

Táta mě odtáhl stranou. „Pojď, Jime. Vezmi vozík. Myslím, že tomu rozumím."

„No já teda ne! Připadá mi to jako legalizované rabování!"

„Pšš, nemluv tak nahlas. Přemýšlej o tom trochu. K čemu jsou ti peníze, když můžeš vejít do kteréhokoli prázdného domu nebo skladu a vyjít s náručí plnou bankovek — nebo čehokoli jiného, co najdeš? Před rokem bylo v téhle zemi dost zboží pro šest set padesát miliónů Američanů — nemluvě o zboží na vývoz. Rozhlédni se, Jime — kolik lidí zbylo? Chceš hádat, kolik procent jich přežilo? Já ne — nechci děsit sám sebe. Ale je přece naprosto jasné, že v situacích, jako je tahle, nemá cenu ani smlouvání. Ti lidé tady vymysleli způsob, jak vyřešit okamžitý problém přežití. Je tady zboží. Lidé je potřebují. S vedením účtů si můžeme dělat hlavu později. Pokud vůbec nějaké později bude. Pro většinu z nich by žádné později být nemuselo — přinejmenším bez téhle pomoci. Má to smysl — svým způsobem."

„Ale jestliže chtějí všechno rozdat, proč jsou tu ty registrační karty?"

„Úředník by ti na to odpověděl, že je to základna, na které bude možné stavět v budoucnu."

Upřel jsem na něj skeptický pohled. „Táto. Většinu z těch lidí žádná budoucnost nečeká."

„Ale pořád ještě to dělá dojem kontroly," odpověděl táta. „Cítíme tak, že na světě je ještě nějaká vláda. Všiml sis, jak horlivě někteří z těch lidí vypadají? Pro tuhle chvíli je to dostatečně dobrá odpověď, protože kdyby se zastavili a uvědomili si —" Odmlčel se. „Pojď, popadni už ten vozík."

Vzali jsme si toaletní papír, pár sluchátek k rádiu, několik kartónů konzervovaných a mražených jídel, novou lékárničku, nějaké vitamíny, nějaké sladkosti pro kluky, noviny, náboje do pušky a tak dále. Jedinými věcmi, které jsme si nemohli dovolit, bylo čerstvé maso a zelenina. Za ty se muselo platit — Federálními kilokalorickými jednotkami Spojených států, zkráceně kalorkami.

„Ach tak. Dolar padnul."

„Cože?"

„Jaké je dnes jediné nedostatkové zboží, Jime?"

„Lidé."

„Cvičené síly. To je to, s čím se tady obchoduje. Schopnosti. Práce. To je nový peněžní standard. Nebo alespoň bude." Vypadal skoro šťastně. „Jime" — popadl mě najednou za rameno — „tohle je důkaz. Nejhorší je za námi. Tihle lidé se dávají dohromady pro přežití, pro budoucnost. Je třeba udělat práci a oni ji dělají. Mají naději." Jeho stisk byl pevný. „Teď už můžeme sejít z hor. Potřebují nás. Všechny. Tvoje matka je zdravotní sestra. Maggie může učit..." Oči mu náhle zvlhly. „Zvládli jsme to, Jimmy. Zvládli jsme to na druhý břeh!"

Ale v tom se mýlil. To nejhorší nás teprve čekalo.

9 Software

„Dějiny píší ti, kteří přežili."
—SOLOMON SHORT

Epidemie ještě neskončily.

Ale tentokrát jsme byli lépe připraveni. Měli jsme očkovací látky a nižší hustotu obyvatelstva a stále ještě nebyla odvolána všechna opatření, která byla ustavena po prvních děsivých vlnách, a to zpomalilo šíření nových epidemií na zvládnutelnou rychlost.

Ta, která se nás dotkla, patřila mezi ty, které jste mohli přežít, i když jste po ní zůstali slepí nebo sterilní — nebo s nevyléčitelnými poruchami. Byla tu od samotného začátku — jen si jí nikdo nevšiml, dokud ty předchozí neopadly. Ne dokud nebyly zvládnuty, prostě dokud neopadly.

Ztratili jsme při ní chlapce — Tima a Marka — a málem jsme přišli i o tátu. Pak už to byl jiný člověk. Nikdy se z toho úplně nevzpamatoval. Byl nahrbený a šedivý, skoro jako zombie. Už se neusmíval. Hodně zhubnul a vypadala mu spousta vlasů a najednou vypadal staře. Bylo to, jako by mu všechnu sílu vzal samotný akt přežití; nezbylo mu nic, z čeho by mohl žít. Taková byla spousta lidí.

A myslím, že mu Maggie nikdy neodpustila smrt svých synů. Bylo to jeho rozhodnutí, že nás odvede z hor v

červnu, ale nemohl to vědět. Nikdo to nemohl vědět. Všichni jsme mysleli, že je po všem.

Když jsem ho naposledy viděl, odjížděl do San Francisca. 'Povolali' ho — no, ne tak docela povolali, ale vyšlo to nastejno. Někdo potřeboval zvládnout reorganizaci Západní oblastní databanky a táta byl jedním z mála volných programátorů, kteří tu zbyli. Většina z těch, kteří přežili, už byla umístěna v bezpečných postaveních; programátoři byli hodnotní — bez nich by se stroje zastavily. Ale táta byl pořád ještě na volné noze, a tak se stal i položkou Pracovního úřadu. Měl pravdu, když váhal s registrováním. Když jsme sešli z hor, už na něj čekaly rozkazy. Odvolal se, ale žádost byla zamítnuta. Národní blaho bylo na prvním místě.

Posledního dne jsem odvezl tátu na nádraží. Máma se nemohla uvolnit z kliniky — rozloučili se spolu předchozí noci. Maggie nepřišla. Táta vypadal hrozně hubený. Nesl si jen malý příruční kufřík. Zatímco jsme čekali na vlak, moc nemluvil. Byli jsme na nástupišti jediní.

„Táto? Jsi v pořádku? Víš, jestli jsi ještě nemocný —"

Ani se na mě nepodíval. „Jsem v pořádku," vyštěkl. A pak to opakoval tišším tónem: „Jsem v pořádku." Pořád se na mě ještě nedíval, hleděl na koleje, ale natáhl ruku a položil mi ji na rameno.

„Nechceš si sednout?"

Potřásl hlavou. „Bojím se, že bych zase nedokázal vstát," řekl. „Jsem z toho všeho unavený, Jime, jsem tak unavený..."

„Táto, nemusíš přece jezdit. Máš na to právo. Můžeš dokázat, že jsi v šoku z —"

„Ano, to bych mohl," řekl. A způsob, jakým to řekl, nenechával žádné místo pro diskusi. Odtáhl ruku z mého ramene. „Co víš o vině, Jime — o vině toho, kdo přežil? Nemohu s tím nic dělat. Byli lidé, kteří si zasloužili žít. Proč jsem místo nich nezemřel já?"

„Udělal jsi to, co jsi udělat musel!"

Znovu potřásl hlavou; tentokrát ne odmítavě, ale odevzdaně. Váhavě promluvil: „Stejně teď cítím... odpovědnost... něco udělat, abych napravil škody. Když už ne kvůli světu, tak kvůli... dětem. Timovi a Markovi."

„Táto" — tentokrát jsem položil já ruku na jeho rameno — „poslouchej mě."

Obrátil se ke mně. „A nemohu už vydržet ten pohled, který má v očích!"

„Maggie?"

„Tvoje matka."

„Ona tě z ničeho neviní!"

„Ne, myslím, že ne. A přitom by k tomu měla všechny důvody. Ale není to obviňování, Jime — je to lítost. Tu nemohu vystát." Zaváhal a pak řekl: „Možná je to tak lepší." Sklonil se, aby si položil kufřík na zem. Velice pomalu mi položil ruce na ramena a přitiskl mě k sobě v posledním objetí. V náručí mi připadal ještě hubenější.

„Postarej se o ně," řekl. „A o sebe."

Zaklonil se a podíval se na mě, hledal v mé tváři poslední stopu naděje — a právě tenkrát jsem si všiml, jak starý je. Hubený a šedý a starý. Nemohl jsem si pomoct. Bylo mi ho také líto. Viděl to. Hledal mou lásku a místo ní našel lítost. Věděl jsem, že to poznal, protože se usmál s falešnou srdečností, která působila, jako by mezi nás postavil zeď. Poplácal mě po rameni a pak se rychle odvrátil.

Vlak ho odvezl jižně od San Francisca a nikdy už jsme ho nespatřili.

Pracovnímu úřadu trvalo mnohem déle, než si mě našel, skoro rok.

Musel jsem zpátky do školy. Reorganizovali systém státních univerzit a mohli jste dostat umístění na škole za to, že jste pomáhali ve školní skupině, která zachraňovala a chránila lidské vědění takové, jaké existovalo před epidemiemi. V těch prvních hektických měsících to vypadalo, jako by byl každý nějakým způsobem úředníkem. Dokonce i já měl jeden dva tituly. Nějakou dobu jsem byl ředitelem Západní oblasti Svazu herních programátorů — udělal jsem to pouze proto, že na tom prezidentka Svazu trvala. Říkala, že to dlužím památce svého otce jako autora. Řekl jsem: „To je rána pod pás, mámo," ale ujal jsem se toho. Mou jedinou povinností bylo sedět s právníkem a svědkem a prohrabávat se papíry. Uplatňovali jsme nároky, vyplývající z autorských práv, pro autory, kteří nepřežili, a pro ty, po kterých nezbyla žádná rodina. Organizace se stala hromadným vykonavatelem závěti jedné formy umění, protože nikdo neměl čas na hromadnou výrobu her.

V polovině jarního semestru jsem byl povolán — opravdu povolán, nejen určen k nějaké práci.

Armáda byla jedním z mála odvětví, která byla stavěna tak, aby překonala obrovské ztráty lidské síly bez ztráty struktury; její schopnosti byly základní, široce rozšířené a nespecializované. Proto to byla armáda, kdo dohlížel na proces přežití. Armáda znovu uvedla do provozu komunikační linky a pečovala o ně. Armáda se ujala zdrojů a zařízení, chránila a rozdělovala je, dokud se nebyly místní orgány schopné ujmout jejich správy. Armáda rozvážela jídlo a oblečení a lékařskou pomoc. Armáda uzavírala nakažené oblasti do doby, než k nim dorazily dekontaminační skupiny — a jakkoli byl ten poslední úkol odporný, zhošťovala se jej s takovým soucitem, jak jen to bylo za dané situace možné. Byla to armáda, kdo vyvedl zemi z nejhoršího.

Ale to nebyla ta armáda, do které jsem byl povolán.

Chci říct jedno: nevěřil jsem v Chtorrany o nic víc než kdokoli jiný.

Nikdo, koho jsem znal, Chtorrany neviděl. Žádná důvěryhodná autorita nikdy nepřišla s žádným důkazem solidnějším než rozmazaná fotografie a celá věc připomínala další lochnesskou příšeru nebo Bigfoota nebo Yettiho. Pokud někdo ve vládě něco věděl, nemluvil o tom — mluvili jen o tom, že hlášení 'se zkoumají'.

„Ve skutečnosti je pravda jasná," říkal nám jeden z koordinátorů — pokud neměli nějakou hodnost, neříkali jim instruktoři — na univerzitě. „Je to zase ta technika 'velké lži'. Když vytvoří obraz nepřítele z kosmu, staneme se teritoriálními. Budeme tak zaměstnaní tím, že budeme bránit svou hroudu, že nebudeme mít čas na to, abychom cítili zoufalství. Tahle věc je dokonalým rozptýlením, s nímž se přestaví morálka téhle země."

To byla jeho teorie. Každý měl svůj názor — jako ostatně vždycky.

A pak mi přišel povolávací rozkaz. O rok později, ale pořád platný. Kongres změnil povolávací zákon jen pro nás, kteří jsme přežili.

Odvolal jsem se, samozřejmě. A tak mi přidělili zvláštní klasifikaci. 'Přidělený civilní pracovník'. Dělali to často.

Byl jsem pořád v armádě —

— a pak Duke zastřelil tu holčičku.

A já poznal, že Chtorrané jsou opravdoví.

Lidská rasa, alespoň ti z ní, kteří přežili, válčila s útočníky z vesmíru. A já byl jedním z mála lidí, kteří to věděli. Zbytek by tomu nevěřil — a nevěřili by tomu, dokud by jednoho dne nevtrhli Chtorrani do jejich města a nezačali žrát.

Jako v Show Low v Arizoně.

Pokryjí roboti pracovní potřeby USA?

WASHINGTON — Tajemník Strany práce Kasahara dnes řekl, že očekává, že v průběhu necelých deseti let bude více než polovina nekritických zaměstnání zajišťována roboty.

Při svém proslovu na obědě s průmyslníky, který se konal v Bílém domě, Kasahara prohlásil, že technologie pro masovou výrobu vysoce kvalitních robotů probíhá již mnoho let, ale dosud nebyli určeni pro širokou veřejnost. Američtí roboti sloužili hlavně k zajištění prací, při nichž hrozilo ohrožení lidského zdraví. „Nepovažovali jsme široké užití robotů za možné hlavně z ekonomických důvodů. Vysoce kvalitní robot, jehož je možné vycvičit a který má dostatečně rychlou odezvu, stále stojí víc než nový cadillac. Když začnete přidávat moduly, jako například osobního sekretáře, péči o děti, samoúdržbu, zabezpečovací funkci a tak dále, můžete skončit až na ceně nového domu."

Tajemník pokračoval dále tím, že řekl, že „cena přechodu na ekonomiku zajišťovanou roboty je vysoká, ano; ale byla by daleko nižší než cena toho, kdybychom tento krok neudělali. Už to není možnost 'můžeme'; je to příkaz 'musíme'. Pokud si má tento národ udržet přijatelný standard osobních a veřejných služeb, musíme se spolehnout na to, že použití robotů zaplní chybějící místa na našem trhu práce."

Tajemník pak vyzval Kongres k tomu, aby uzpůsobil legislativu tak, aby investoři do tohoto programu a zákazníci, kteří budou roboty používat, obdrželi zvláštní daňové výhody.

---

10 „Ta věc je plná vajec!"

„Vesmír nedává žádné varování napřed.
Ani druhou šanci potom."
—SOLOMON SHORT

Nechali jsme džípy u opuštěné čerpací stanice Texaco a vydali se do kopců — a ten plamenomet byl těžký. Podle toho, co bylo napsáno v manuálu, měl po okraj naplněný a odjištěný, s nádržemi a vším vážit ne víc než 11,1 kilo — jenže jsme někde cestou tu desetinnou čárku ztratili a Duke mi nedovolil, abych se vrátil zpátky a hledal ji.

Tak jsem držel hubu a lezl nahoru.

Nakonec — dokonce i s Posraně Proneseným Plamenometem Plným Pitomejch Pilin —jsme se dostali do údolí, kde jsme před necelým týdnem našli červy. Dukovo načasování bylo vynikající; dorazili jsme v nejrozpálenější části dne, kolem druhé po poledni. Od potu jsem měl oblečení lepkavé a postroj plamenometu mě dřel.

Slunce na čisté obloze zářilo žlutě, ale v údolí byl stín a klid. Tráva byla hnědá a seschlá a mezi stromy bylo vidět jemný opar; vypadalo to jako smog, ale po epidemiích už žádný smog nebyl. V téhle modrošedé mlze byly jen přírodní uhlovodíky, vedlejší produkt dýchání stromů. Stačilo, abych se na to podíval, a už jsem cítil na prsou tlak.

Plán byl jednoduchý: Shorty půjde se svou skupinou na pravém boku, Larry se svou na levém, Duke si vezme střed. Já byl v Dukově bandě.

Čekali jsme na vrcholku hřebene, zatímco se Shorty a Larry se svými chlapy umísťovali do výchozích postavení.

Mezitím si Duke prohlížel chtorranské iglú. Nebyly tam žádné známky života; ale stejně jsme žádné neočekávali, ani jsme o žádné nestáli. Pokud jsme odhadovali správně, leželi všichni tři červi otupěle uvnitř.

Když se ke mně dostal dalekohled, prohlížel jsem si hlavně ohradu. Nebyli v ní žádní lidé, ale něco tam bylo — spousta něčeho. Bylo to černé a lesklé a pokrývalo to zemi jako pohyblivý koberec. Neklidně se to přelévalo a pohybovalo, ale co to bylo, to jsem na tu vzdálenost nemohl rozeznat.

Shorty zamával, že je připravený, a o chvilku později přišel tentýž signál i od Larryho.

„Fajn," řekl Duke. „Jdem na to."

Jako odpověď na to se mi sevřel žaludek. Už je to tady. Zapnul jsem si kameru v helmě, popadl plamenomet a vyrazil. Helma nebyla pevná; byla to lehká konstrukce — něco podobného tomu, co nosí na hlavě cyklisti. Kamera, připevněná k jedné straně, nebyla o moc větší než paměťový čip, který v ní byl umístěný.

Od tohoto okamžiku bude všechno, co uvidím a zaslechnu, nahráno. „Pamatuj si," řekl mi Duke, „že se nesmíš dívat dolů, když se půjdeš vychcat, protože jinak se toho nezbavíš nadosmrti."

Přelezli jsme přes vrcholek bez toho, že bychom se pokoušeli skrývat, a vyrazili jsme dolů po svahu. Najednou jsem se cítil hrozně nahý a osamělý. Srdce mi v hrudi bouchalo jako kladivo. „Sakra..." řekl jsem. Zaznělo to jako

zakrákání.

A pak jsem si vzpomněl na 'nahrávání'. Zastavil jsem se, třikrát se zhluboka nadechl a vykročil jsem za Dukem. Byl takhle vyděšený ještě někdo jiný? Nikdo to nedával najevo. Všichni se tvářili temně.

Svah údolí byl skalnatý a beze stromů; nebezpečná byla druhá strana. Duke zvedl ruku a já se zastavil. Čekali jsme, až nás předejdou ostatní. Napočítat do deseti. Další signál a my jsme vyrazili. Pohybovali jsme se přískoky: dva chlapi postupovali, zatímco druzí dva se rozhlíželi, pak hlídali zase ti první dva a šli druzí. Tímhle způsobem se pohybovaly všechny tři skupiny. Nesl jsem plamenomet odjištěný a připravený; stejně tak Duke, ale sestup dolů z kopce byl pomalý a jednotvárný. A bolestný.

Nic se nehýbalo naproti mezi stromy. Nic se nehýbalo v údolí. A určitě se nic nehýbalo poblíž iglú — to jsme sledovali nejpozorněji. Všechno bylo tiché. Přibližovali jsme se opatrně, tři skupiny po čtyřech lidech, každá sto metrů vzdálená od další.

Na místě, kde se terén srovnával, jsme se zastavili. Duke zavětřil a prohlížel si les za podsaditou kupolí. Nic. Pořád ale vypadal nervózně.

Pokynul Larryho skupině, aby postupovala dopředu. Měli s sebou Mobyho IV — říkali mu 'Šlep'. Pod pásy mu praskala uschlá tráva. Čekali jsme, dokud nebyli sto metrů před námi, a pak jsme je následovali. Po chvíli zaujal Shorty se svými chlapy postavení vzadu.

Připadalo mi, že jsou ty tři skupiny rozptýlené příliš daleko od sebe. Možná si Duke myslel, že bude bezpečnější, když budeme roztažení po celé oblasti; bude tak pro červy těžší nás přečíslit nebo překvapit. Ale na drahou stranu, možná to od něj bylo trochu nedbalé. Dosah všech třech plamenometů se překrýval, ale ne o moc; nemohli bychom přijít ostatním moc rychle na pomoc.

Právě jsem se mu to chystal říct, když se před námi Larryho skupina zastavila. Přiblížili jsme se na třicet metrů a pak počkali, až se Shortyho tým dostane do patřičné vzdálenosti za námi. Pak jsme zase všichni vyrazili. Duke vypadal o trochu méně ustaraně a já začal dýchat trochu volněji — ale ne o moc; pořád to ještě bylo loviště červů.

Byli jsme už dostatečně blízko na to, abychom mohli vidět konstrukci iglú do detailu. Odhadoval jsem, že má v nejvyšším bodě čtyři metry a patnáct v průměru. Bylo postavené z vrstvených řad světlé dřevěné kaše a úlomků; vypadalo docela pevně. Kolem základny se rozkládal porost tmavých rostlin, tak purpurových, až vypadaly skoro černě. Vůně byla jemná, ale hodně sytá — jako vůně zimolezu, jenže trochu silnější.

Očekával jsem, že kupole bude více špičatá, jako včelí úl, protože tak musela být stavěná — jedna vrstva vedle druhé; ale ne, byla plošší — kulatý základ s plochým vrcholkem. Dovnitř vedl velký klenutý vchod, širší než vyšší a stíněný vnitřní přepážkou —jako 'zdi duchů', které Číňani stavěli před své dveře, aby zabránili ve vstupu démonům. Dovnitř jsme neviděli. Nevěděli jsme, jestli jsou červi uvnitř, nebo ne.

Larry se v bezpečné vzdálenosti zastavil a spustil Mobyho. My ostatní jsme se stále ve stejných vzdálenostech zastavili také. Larry se znovu narovnal a poslal dva muže kolem iglú; on a jeho další chlap, Hank, vykročili opačným směrem. Šlep čekal sám s radarem, otáčejícím se sem a tam v pomalém rytmu. My ostatní jsme se dívali na vchod.

Před kupolí stálo něco, čeho jsem si dříve nevšiml — bylo to tam posledně? — nepamatoval jsem si. Bylo to něco jako... totem. Jenže to vypadalo, nevím, jako kus roztavené sochy, možná. Jako něco zpola rozpuštěného, nějaká ztuhlá tekutá věc. Co to ksakru mohlo být? Ukazatel? Poštovní schránka? Bylo to ze stejného materiálu jako kupole a ohrada. V základech to mělo velkou díru, pak tři další různé velikosti rozmístěné skoro nedbale nad ní, mimo střed, a spoustu malých dírek kolem. Ta věc byla o něco více než dva metry vysoká, do poloviny výšky kupole, a stála přímo před ní.

Po chvilce se Larry se svými muži vrátil, každý z nich obešel celou kupoli. Larry ohlásil vysílačkou, že je všechno v pořádku. Nebyl tam žádný zadní vchod; z toho směru nás nemohli překvapit.

„Dobrá," odpověděl Duke do vysílačky. „Pošli dovnitř Mobyho."

Larry zamával a obrátil se k Hankovi. Vytáhl z jeho batohu dálkové ovládání a Šlepa odjistil. Mobyho varovná červená světla začala poblikávat; teď už nebylo bezpečné se k němu přibližovat. Kdyby jeho senzory vycítily, že se poblíž vyskytuje velká, teplotu vyzařující hmota, odpálil by EMP nálože, které na sobě měl, a okamžitě by upekl všechno v kupoli a nejspíš i pěkný kus kolem — jako mikrovlnná trouba, jenže rychleji.

EMP je zkratka pro elektromagnetický puls; je to zášleh širokospektrých, vysoce energetických vln. Velice širokého spektra. Od rádiových vln ke gama. Velice vysoké energie. Přímočaře zaměřené.

Nejspíš by bylo jednodušší hodit dovnitř granát a přikrčit se, ale Duke chtěl dostat úkryt nepoškozený. Potřebovali jsme se o Chtorranech dozvědět co nejvíce. Záblesk EMP je zabije bez toho, že by zničil jejich těla nebo kupoli.

Larry znovu zamával a Duke štěkl: „Dobrá, všichni k zemi." Tohle byla nejspíš ta nejnebezpečnější část mise — museli jsme si lehnout do trávy, aby se snížila možnost zásahu rozptýlenou radiací záblesku, ale v téhle pozici jsme byli zranitelní, protože kdybychom byli překvapeni, nemohli bychom použít plamenomety.

Hank vzal dálkové ovládání a lehl si s ním do trávy. Poslal Mobyho kupředu. Měl oči přitisknuté na stereo prohlížeči a díval se teď očima Mobyho. Za ním hlídkoval neklidně Larry. Další dva muži natáhli ochrannou stínící fólii před celou skupinu — anténa dálkového ovládání ji přesahovala — ale mylarové spojky nedržely a chlapi ji museli přidržovat ručně. My ostatní jsme byli dostatečně vzdálení na to, abychom potřebovali fólii, ale leželi jsme stejně.

Moby už byl uvnitř. Znovu jsme čekali. Minuty utíkaly nesnesitelně pomalu. Jediná pohyblivá věc byly Hankovy ruce na ovladačích Mobyho. Něco mumlal a Duke poslouchal jeho komentář ve sluchátkách. Neslyšel jsem, co říká.

Hank znechuceně zmlkl a řekl něco Larrymu. Larry vstal a tiše nadával. Hank se vrátil ke svému ovládání, něco

na něm udělal a posadil se. Ostatní nechali stínící fólii klesnout.

Moby teď vyjížděl z boudy a naváděl se sám. Odpálili ho? Ne, červená varovná světla pořád blikala. Hank stiskl něco na dálkovém ovládání a zajistil jej; světla zhasla. Vstali jsme také, oprašovali se a kontrolovali výzbroj.

Moby řekl, že v hnízdě nejsou žádní červi — ale Duke nikdy stroji úplně nevěřil. Moby už dříve zklamal. Možná byli červi studenokrevní nebo možná v době, kdy byli otupělí, nevydávali tolik tělesného tepla. Larry šel dovnitř, aby to zjistil.

Předpokládalo se, že za denního světla budou červi pomalí a Larry by je měl být schopný spálit dříve, než se probudí úplně a zaútočí. Chtěli jsme tenhle úkryt a každý kousek červa, který jsme mohli dostat. Takže je měl spálit jen trochu — dost na to, aby je zabil, ale ne tolik, aby je zničil. Bylo to těžké a nebezpečné a nikdy se to nedoporučovalo těm, kteří chtěli umřít v posteli. Ale pokud byli uvnitř, Larry by je měl dostat. Kdyby to nezvládl...

No, proto jsme čekali my ostatní venku s plamenomety.

Larry si nasadil kyslíkovou masku, sklonil se a vstoupil dovnitř, s chlapem s granáty v patách. Zajištění. Granáty měly nárazovou pojistku. Ani jednomu jsem nezáviděl. V průchodu se přikrčili a zmizeli napravo za zdí duchů.

Ticho. A znovu jsme čekali. Nějaká včela mi zabzučela u pravého ucha a já ji podrážděně odehnal. Po boku mi z podpaždí stekl potůček potu. Hmyz zabzučel znovu.

Podíval jsem se dalekohledem na rostliny u kupole. Byly to rozcuchané shluky něčeho, co vypadalo jako černý břečťan smíchaný s něčím jiným, co vypadalo jako bazalka — nebo jako černá marihuana. Obě rostliny měly tmavý odstín purpurové, skoro černé a skoro se nedaly rozeznat. Zbarvení břečťanu muselo přecházet do ultrafialové, protože vypadalo v jasném denním světle divně neostře —jako by byl každý zakroucený list obklopený červeným neónovým přísvitem. Břečťanem prokvétaly jemné bílé žilky; věc podobná bazalce byla jakoby postříkána červenou. Byli jsme dostatečně blízko na to, aby byl zápach dráždivě silný. Usuzoval jsem, že ho vylučuje ta věc podobná bazalce. Z větší blízkosti bude určitě omamný.

Nakonec se Larry s druhým chlapem objevili znovu a vztekle si strhli masky. Larryho tvář byla bledá. „Je to prázdný!" zařval. „Nic tam není!"

Duke řekl: „Kurva," a kopl do kamene. „Shorty, dávej bacha tady venku. McCarthy, ty pojď se mnou." Pak opustil své pečlivě vybrané postavení a vyrazil ke kupoli. Já se vydal za ním a snažil jsem se mu držet v patách.

„Jak dlouho už je prázdná?" zeptal se Duke.

Larry pokrčil rameny. „Na to se mě neptej. Víš o jejich zvycích asi tolik co já. Ale vypadá vyhřátě..."

Duke se prodral kolem něj a ve vchodu se přikrčil. Proti své vůli jsem se vydal za ním a pak jsem se zastavil — a vyschlo mi v ústech. Zíral jsem do temné díry vchodu, jako by to byla smrt. Nedokázal jsem udělat další krok. A přitom — chtěl jsem to více než cokoli jiného. Opatrně jsem nahlížel dovnitř, ale neviděl jsem nic. Vnitřek byl temný. Udělal jsem krok dopředu a pokoušel jsem se přesvědčit sám sebe, abych udělal další —

Najednou vylezl Duke, narovnal se a málem do mě narazil. Střelil po mně roztržitým, podrážděným pohledem a pak se obrátil k Larrymu. „Prohlédni ohrazení. Podívej se, co je uvnitř. Pošli hlídky na druhou stranu — ale držte se jeden v dohledu druhému." Pak se obrátil zpátky ke mně. „Ty. Máš tu dělat vědce. Dávám ti deset minut na to, aby sis prohlédl vnitřek hnízda. Pak ho vypálím."

„Co? Ale měli jsme přece —"

„Neříkej mi, co jsme měli. Ta věc je plná vajec! Myslíš, že je nechám vylíhnout?"

Neobtěžoval jsem se s odpovědí. Ta otázka byla řečnická. Sklonil jsem se a vešel do červí boudy.

Zeď duchů byla jen přepážkou za dveřmi. Přecházela do střechy dostatečně nízko na to, aby mě přinutila se shrbil, a pak tvořila kruhovitý průřez a přešla do dvou dovnitř zahnutých průchodů, na každou stranu jeden. Točily se kolem zdi kupole —jak daleko, to jsem nevěděl; jejich konce byly za zatáčkou. Pravý průchod se zakřivoval vzhůru a levý dolů. Podlahy tvořil tentýž houbovitý materiál, ze kterého byly stěny a střecha, jen byl trochu pevnější.

Shrbený jsem se plížil pravým průchodem; touhle cestou vyrazil Duke. Vešel pravou stranou; vyšel zleva. Průchod vedl vzhůru a zatáčel v úhlu devadesáti stupňů do kruhovité místnosti, která měla v průměru osm nebo devět metrů a byla dostatečně vysoká na to, abych se v ní mohl postavit.

Měl jsem s sebou svítilnu, ale nebyla tu zapotřebí. Ve střeše byla dvoumetrová díra. Proudilo jí dovnitř světlo stejně jako čerstvý vzduch, ale teplota nebyla tak nízká, jak jsem očekával. Ve skutečnosti tu bylo skoro dusno. Hnízdo vydávalo silný, zatuchlý zápach, který mi něco připomínal; sladký, nepříjemný pach, ale nedokázal jsem ho zařadit...

Místnost vypadala menší, než jsem očekával, a strop se zdál být níž, než vypadal zvenčí — samozřejmě, ten nahoru zatočený průchod — tohle byl vrcholek kupole.

Nebylo tu toho moc. Možná to byla prostě půda. Co bylo ve spodním patře? Uprostřed podlahy byla velká, hrozivě temná díra. Zaváhal jsem. Byl jsem vědec — měl jsem být vědec; alespoň tak to stálo na mých výplatních páskách — ale to mi pořád nebránilo v tom, abych se nebál. Nerozhodně jsem tam stál a čichal ten podivně známý pach...

Jak se mé oči přizpůsobovaly tlumenému osvětlení, něčeho jsem si na zdech všiml; zvláštním způsobem propouštěly světlo. Na okamžik jsem zapomněl na díru v podlaze a zhasnul svítilnu; stěny vypadaly skoro — ne, byly — průsvitné. Světlo zvenčí se prodíralo materiálem kupole dovnitř.

Podíval jsem se pozorněji a zjistil, že to vůbec není ztužená dřevěná kaše, ale nějaký druh suché dřevité pěny — daleko lehčí, ale v žádném případě méně pevné. Vykukovaly z ní dřevěné úlomky jako rozinky. Bodl jsem do toho nožem a bylo to jako bodání do tvrdé lepenky. Stěny kupole vlastně tvořily malé kuličky celulózového lepidla. To by vysvětlovalo jejich podivnou průsvitnost a také to byla určitě vynikající izolace. Vyříznul jsem tak dlouhý kus zdi, jaký se mi vešel do vaku na vzorky.

Zbytek místnosti vypadal prázdně. Skoro nepoužívaně. Přešel jsem na okraj díry a zahleděl se dolů. Posvítil

jsem si svítilnou. Další místnost, větší a hlubší než tahle. A stejně tak prázdná. Zhasnul jsem svítilnu a pověsil si ji k opasku. Nadechl jsem se, pak znovu a ještě jednou a spustil jsem se dolů.

Znovu jsem rozsvítil svítilnu a otočil jsem se dokola. U levé stěny ústil konec průchodu, vedoucího nahoru. Východ. U pravé stěny byl jiný otvor: průchod, vedoucí dolů —

A doprava. Chodby vedly spirálovitě.

Ale kam?

Posvítil jsem si dolů pravotočivým tunelem. Mizel za zatáčkou. Nelíbilo se mi to. Jak hluboko hnízdo sahalo?

Šel jsem tunelem dolů. A dokola. A dokola. A dokola.

Sto osmdesát stupňů — přinejmenším, jak jsem odhadoval — a vešel jsem do třetí místnosti; tahle byla největší ze všech. A ano, bylo tu další pokračování tunelu, vedoucího dolů.

Ale bylo nedokončené. Nebylo vyloženo sežvýkanou pěnou; jen se zarývalo do hlíny a končilo v polovině první zátočiny. Duke měl pravdu. Kupole byla prázdná. Vracel jsem se zpátky. Kde byla ta vejce, která Duke viděl?

Znovu jsem se vrátil do prostřední místnosti, abych ji tentokrát prohledal podrobněji. Rozšířil jsem paprsek svítilny a opsal jím široký oblouk.

Nejpozoruhodnější věcí v téhle místnosti byly velké, vlhce vypadající kusy sežvýkaného něčeho, visící ze zdí — kopečky šedavého lesklého materiálu, který vypadal jako změkčený azbest. Některé kopečky měly skoro metr v průměru a některé byly pokryté jemnou modrou kožešinou chlupů; odhadoval jsem to na nějaký druh houby.. Vydávaly ostrý, vlhký, plesnivý zápach. Pokud byl v jejich rozmístění nějaký smysl, nepochopil jsem ho; kopečky byly na stěnách připevněny stejně nahodile jako kousky žvýkačky.

Potlačil jsem nechuť, odřízl co největší vzorek a uložil jej do vaku. Pokud byli Chtorrané opravdu inteligentní bytosti, nedalo se to odhadnout jen podle tohohle hnízda.

V podlaze tu byly díry různých velikostí. Některé byly malé jako doupata syslů. Několik jich bylo dostatečně velkých a hlubokých na to, aby se do nich vešel dospělý člověk. Ta největší se nacházela na přední straně kupole. Dvě o trochu menší byly vzadu.

Prohlédl jsem si nejdříve tu největší. Byla tmavá a prázdná a vycházel z ní hrozný smrad. Na dně byly nějaké trosky; nemohl jsem rozeznat, co to je. Rozhodl jsem se, že dolů nepolezu. Kromě toho to nevypadalo na to, že by bylo lehké vylézt zase ven.

Další díra vypadala trochu jako studna. Vedla rovnou dolů a mizela v temnotách. Možná to byl záchod? Mohlo to tak být; smrděla tak. Nevěděl jsem. Jaké výměšky po sobě vlastně Chtorrané nechávali? Začínal jsem si uvědomovat, kolik věcí se ještě musíme dozvědět a kolik jich vlastně nevíme.

Poslední díra byla ta s vejci.

Díra byla hned u zadní zdi a byla jich plná. Byla lesklá, každé o rozměrech tenisáku, tmavě červená a obalená mléčně bílým slizem, díky němuž vypadala perlovitě. Musely jich tam být stovky — jak hluboká ta díra byla? Byla téměř dokonale kruhová a skoro dva metry široká; vypadala, jako by byla stejně hluboká jako ostatní, ale vrchní vejce byla skoro na dosah.

A tak jsem udělal tu pitomost.

Odložil jsem plamenomet. Uzavřel jsem nádrže a sundal je. Pak jsem se posadil na podlahu, spustil nohy do díry a začal sestupovat dolů.

Jenže jsem to přehnal a uklouzl. Dopadl jsem — čvacht — do vajec; bylo to jako skočit do želé, páchnoucího ústřicemi. Na okamžik jsem si myslel, že ztratím rovnováhu a přepadnu do nich tváří napřed, ale pak jsem se zachytil jedné stěny. Pak jsem si myslel, že se pozvracím. Hrdlo se mi sevřelo a musel jsem rychle — a bolestivě — polknout, abych nezačal blít.

Stál jsem v červené a slizce bílé kaši až po pás.

Naštěstí musela být ta vejce čerstvá. Nevěděl jsem, jestli bych to snesl, kdybych se octl mezi embryi Chtorranů. Opatrně — nemohl jsem se pohybovat příliš rychle, protože jsem nestál moc pevně — jsem posbíral tolik nerozbitých vajec, na kolik jsem dosáhl, zabalil je a uložil do vaku. Pokoušel jsem se opírat co nejvíce o stěnu. Měl jsem z těch vajec... nepříjemný pocit.

Když jsem se nakonec opřel rukama o stěny a vyplazil se z díry, chvěl jsem se po celém těle. Ta vejce byla lepkavá a smrděla jako syrové ryby, které ležely příliš dlouho na slunci. Kdybych žádné neviděl už nikdy v životě, bylo by to příliš brzy.

Třásl jsem se, když jsem se soukal do postroje s nádržemi a zvedal znovu plamenomet. I kdyby to trvalo jen minutu, bylo to pořád o šedesát vteřin déle, než kolik bych chtěl v červím hnízdě strávit beze zbraně v ruce.

Pak jsem se rozhlédl po něčem, z čeho bych ještě odebral vzorky. Nebylo tu nic. Jen zdi a kopečky chtorranské žvýkačky a jejich vzorky už jsem měl. Prohlédl jsem znovu druhé dvě díry. Zápach rozkladu z té prostřední vypadal silněji, což mě překvapilo — už bych mu měl být přivyklý — ale jinak jsem neviděl nic.

Vyšel jsem točitými tunely nahoru a prošel do levého průchodu. Vypadal stejně jako ostatní.

Duke stál před kupolí a čekal na mě. Podíval se na kaši, kterou jsem měl na nohách, ale neřekl nic. Místo toho ukázal palcem přes rameno. „Běž se podívat do ohrady. Larry tam našel něco zajímavého."

Nebyl jsem si jistý, jestli to chci vidět. Pamatoval jsem si ještě, co u takové ohrady bylo před týdnem. Přikývl jsem a šel.

Ohrazení se podobalo velké hraničářské palisádě, velké deset metrů v průměru, jenže takové palisády nebyly kruhové. Jeho stěny byly skoro tři metry vysoké a zakřivené dovnitř, jako by to celé byla další nedokončená kupole. Materiál byl stejný jako v hnízdě, jen silnější a tmavší. Kolem základny byly tytéž tmavé rostliny — břečťan a bazalka. Pár menších jsem si nasbíral do vaku na vzorky; dráždivý zápach vycházel z bazalky. Listy břečťanu byly voskové a

trochu lepkavé. Také tam rostly nějaké purpurové klasy; vzal jsem si i je.

Ve zdi ohrady nebyl žádný vchod. Místo něj byla na jedné straně opřená plošina; byla dostatečně dlouhá na to, aby se mohla přehoupnout dovnitř. Na vrcholku zdi dřepěl Larry. Když mě uviděl, zamával na mě. „Pojď nahoru."

Plošina byla příkrá, ale příčně žebrovaná. Nebyl to tak docela žebřík a nebyly to ani schody, ale mělo to společné prvky obojího. I když jsem si musel pomáhat rukama, byl výstup jednodušší, než jsem očekával.

„Co si o tom myslíš?" zeptal se Larry a ukázal dovnitř.

Opatrně jsem se narovnal a ujistil se o tom, že mám rovnováhu, dříve než jsem se tam podíval. I tak jsem se tak zakymácel, že mě musel Larry chytit za paži, abych nespadl.

Vnitřek ohrady byl jedním vroucím kotlem — hmyzu. Pokud to hmyz nebyl, bylo to něco podobného. Bylo to velké, většina z toho byla skoro půl metru dlouhá — i když něco z toho bylo delší — a černé a lesklé. Těla byla hladká a článkovaná a vypadala jako kusy ebenového kabelu. Každé bylo vybaveno stovkami nohou. Těla se pohybovala po zastíněném dně ohrady, kroutila se a vířila jako kovové střepiny po výbuchu

„Stonožky," řekl Larry. „Obří stonožky."

„Mnohonožky," opravil jsem ho. „Tisícinožky."

Pokrčil rameny; pro něj to bylo totéž. „Už jsi někdy něco takovýho viděl?"

Potřásl jsem hlavou. Dno ohrady vřelo. Ti tvorové nedbali jeden na druhého. Běhali sem a tam po podlaze nebo se zavíjeli. Přebíhali po těle druhých nebo jen tak stáli a nervózně sebou cukali. Nebo obhlíželi zdi ohrady — několik jich metodicky kousalo do stěn.

„Podívej, utíkají," řekl jsem.

Larry potřásl hlavou. „Sleduj."

Sledoval jsem. Jedna z největších mnohonožek, která byla skoro metr dlouhá, už se dostala skoro na druhou stranu. Byla skoro přesně pode mnou a divoce kousala; v tom zvuku se ozývalo nepříjemné, zlostné praskání, podobné tomu, když na pánvi praská tuk nebo když se rozšlápne žárovka. Najednou zvuk ustal a mnohonožka couvla. Zmateně zakývala tykadly kolem a pak bezcílně odešla — dokud nedorazila k další části zdi. Opatrně ji prozkoumala. Po chvíli začala zase kousat, i když ne tak divoce jako předtím.

„Co se stalo?" zeptal jsem se.

Larry ukázal. „Dostala se skrz."

Podíval jsem se pozorněji. V místě, kde mnohonožka kousala, byla malá černá díra. Vytékala z ní nějaká hmota, černá jako smůla. „Tohle je dvojitá stěna," řekl Larry. „Vnitřek je vyplněnej něčím, co jim nechutná."

Tiše jsem přikývl. Všude po krajích ohrady se věnovaly jiné mnohonožky téže činnosti jako ta první a ve zdech byla spousta děr se ztuhlou černou hmotou, dokazující jejich vytrvalost.

„Nevěděl jsem, že stonožky jsou tak velký," řekl Larry.

„Nejsou," odpověděl jsem a vzpomínal jsem na to, co jsem se stihnul naučit v epidemiemi přerušeném kursu entomologie. „A stejně tak nemají čtyři tykadla. Jejich ústa nejsou jako drtiče odpadků, oči nemají tak velké a nejsou býložravé — vůbec by do těch zdí neměly kousat. Tohle nejsou mnohonožky."

Lany pokrčil rameny. „No, jestli nejsou býložravý, tak možná čekají na hlavní chod."

„Nevím, co jsou zač tyhle," řekl jsem. „Nikdy jsem neviděl něco, co by se jim alespoň zdaleka podobalo. Opravdové mnohonožky nemají tolik nohou ani článků. Podívej se, jak jsou článkované — a co jsou ty výstupky, co mají nad očima? A co dělají tady?' kývnul jsem na ohrazení.

„Copak to není jasný? Tohle je chtorranskej špajz. Mají rádi, když mají maso čerstvý. Schovávají si je v ohradě, dokud nedostanou hlad. Koukej!" Znovu ukázal. „Vidíš tamhleto? Někdo si tu udělal svačinku."

Spatřil jsem hromadu rozlámaných skořápek a rozbitých článků. Potlačil jsem zachvění — tyhle mnohonožky nebyly pro Chtorrany nic než jídlo. Byly živým obědem z planety Chtorr! „Hej! Tyhle věci jsou taky mimozemské! Přivezli je Chtorrani! Musím si jednu chytit!"

Zíral na mě. „Zcvoknul jsi —? Tyhle věci můžou bejt lidožravý."

„O tom pochybuji," řekl jsem. „Kdyby byly, neokusovaly by dřevo." Připadalo mi to jako dobrý nápad.

„Můžou bejt jedovatý—"

Znovu jsem potřásl hlavou. „Býložravci jedovatí nejsou; nemají to zapotřebí."

„A jak víš, že to jsou jenom býložravci? Můžou mít stejně tak rádi i maso."

To mě zastavilo — ale ne nadlouho. „Je jen jediný způsob, jak to zjistit. Pomoz mi dolů."

Tvrdohlavě zatnul zuby. „Ne."

„Larry," řekl jsem, „tohle je přinejmenším stejně důležitá věc jako pálení červů. Cokoli o nich zjistíme, nám pomůže v jejich ničení."

„Nebudu ti pomáhat v tom, když se chceš nechat zabít."

„Tak to udělám sám —" Udělal jsem krok dolů po rampě; pak další a už jsem byl za zdí; třetí a rampa se začala povážlivě naklánět. Larry udělal krok zpátky, aby ji zastavil.

„Poslyš," řekl jsem mu, „někdo to udělat musí."

Neodpověděl, jen udělal další krok dolů, aby vyrovnal mou váhu. Díval jsem se mu do očí, dokud neodvrátil zrak stranou. Udělal jsem další krok a náklon se zvětšil.

Larry se začal pohybovat — ale příliš pomalu. Řekl slovo a pak to vzdal. Pevně se rozkročil, aby zabránil rampě v příliš rychlém nakláněni. „Fajn," zabručel, „ale až ti ty mrchy ukousnou haksny, ne aby sis za mnou přiběhl stěžovat."

Usmál jsem se. „Díky," — a pak jsem se musel najednou zachytit, abych nepřepadl. Rampa se pořád houpala — Larry se s nepříjemným výrazem nade mnou rozkročil ještě více — až jsem se dotkl dna poblíž středu ohrady s

dutým bouchnutím. Připadalo mi, že stojím v dost vratké pozici, a musel jsem se otočit, aby se mi dolů slézalo rychleji — nebo nahoru, kdyby toho bylo zapotřebí. Obezřele jsem se ohlédl. Pár mnohonožek už začalo konec žebříku zkoumat, a jedna z nich ho dokonce začala okusovat. Ale zatím se žádná z nich nepokusila lézt nahoru. Naopak, většina se pohybovala směrem pryč. Už se naučily rozeznávat spojitost mezi spouštěním rampy a hladovými Chtorrany? Vypadalo to pravděpodobně.

Polkl jsem a začal slézat dolů. Asi půl metru nad koncem žebříku jsem se zastavil. Opatrně jsem pozvedl nohu, abych zjistil, jestli po ní skočí nebo se do ní zakousnou. Jedna z nich se napůl zvedla, aby ji prozkoumala, ale skoro okamžitě ztratila zájem. Zamával jsem nohou nad jinou. Také se vztyčila, a dokonce se o mou botu opřela; ztuhnul jsem, ale nic nedělala a čekala, když mi přebíhala tykadly po podpatku boty. Pak také ztratila zájem a pustila se. Zmohl jsem se na chabý úsměv a položil jsem nohu na dno ohrady. „No, tohle je další velký skok pro lidstvo." Už se mi dýchalo trochu lépe.

Na mnohonožkách nebyl vidět žádný strach z mé přítomnosti. Pokud se nějaká dostala do styku s mou botou, buď se jí vyhnula, nebo přes ni přelezla jako přes další vyvýšeninu na povrchu. Většinou si mě prostě nevšímaly.

Uvažoval jsem, jestli bude vůbec bezpečné zvedat je holýma rukama, i kdybych na nich měl rukavice. Šťouchl jsem do jednoho toho tvora hlavní plamenometu a on se okamžitě schoulil do klubíčka a byla z něj vidět pouze lesklá černá skořápka. Fajn, možná to dokazuje, že jsou to zbabělci, ale pořád mají tlamu jako miniaturní štípací procesory — víte, takové, které dokážou novou limuzínu cadillac změnit na směs odřezků kovu a plastu kratších než pět centimetrů. Rozhodl jsem se, že to budu hrát na jistotu.

A právě v té chvíli jsem si uvědomil, jak špatně je můj vak na vzorky na podobné věci vybavený. Neměl jsem nic, v čem bych je mohl přenášet. Pytel z umělé hmoty? Ach jo, tím by se prokousali v pěti vteřinách; stvoření, které se bez problémů prokouše dřevitou pěnou a úlomky dřeva, jen tak něco nezastaví. Kdybych tak měl tolik předvídavosti a vzal si s sebou nějaké drátěné klece. Mohl jsem riskovat svůj plátěný batoh? To nebyl nejlepší nápad. Nebylo vůbec jisté, že chycená mnohonožka zůstane svinutá zdvořile celou cestu zpátky na základnu nebo alespoň do té doby, než pro ni najdu příhodnou klec.

Napadlo mě — na těle jsem měl pod postrojem plamenometu nataženou azbestovou vložku, přes kterou jsem měl oblečenou neprůstřelnou vestu. Vesta samotná bude stačit — alespoň jsem doufal, že ano — takže jsem si začal zase sundávat nádrže.

„Hej!" vykřikl Larry. „Co to tam ksakru děláš?"

„Dávám si sprchu," odsekl jsem. Pak: „Uklidni se. Vím přece, co dělám, ne?"

Pochybovačně se zašklebil, ale zmlkl a tvářil se nervózně. Sundal jsem si vložku, položil ji na zem a pak si zase nasadil nádrže zpátky. Dvě mnohonožky návlek zvědavě prozkoumaly a pak odešly. Dobrá. Doufal jsem, že to znamenalo, že není k jídlu.

Rychle jsem šťouchnul do tří nejbližších tvorů hlavní plamenometu. Poslušně se svinuli. Nabral jsem je do azbestového trika, udělal z něj pytel a zavázal ho navrchu rukávy, stočenými do velkého uzlu. Můj vak se začínal nadouvat jako břicho těhotného slona — a já musel vypadat stejně pyšně. Když se to bralo jako výlet za suvenýry, vypadalo to jako ostrov pokladů. Nejdřív vejce; teď mnohonožky. Pro dobrou míru jsem přidal ještě kousek zdi ohrazení a trochu černé hmoty, která ji vyplňovala, stejně jako několik rozbitých skořápek a článků z odpadu po chtorranské svačině.

Larrymu se viditelně ulevilo, když jsem začal stoupat zpátky, myslím, že představa člověka, který o své vlastní vůli vleze do chtorranské spíže — i když jen proto, aby se rozhlédl — na něj byla příliš silná. Čekal, dokud jsem nedošel až nahoru, a pak přesunul svou váhu, aby se rampa zvedla a zhoupla ven.

Dolů jsme slezli společně; rampa byla dostatečně široká. Venku se na mě Larry zahleděl se závistivou úctou. „Musím ti říct," řekl, „že to je hnusný. Já bych to nedokázal. Nesnáším brouky."

Pokrčil jsem rameny. „Dělal jsem jen svou práci."

„No, neměnil bych s tebou," řekl. A tohle byl člověk, který vlezl první do kupole, aby se přesvědčil, jestli tam nejsou červi. „Pojďme, třeba už Duke přišel na to, kde se červi schovali —"

A pak vypuklo peklo.

Ozval se purpurový hvízdavý zvuk a náhlý křik. Larry zbledl a hmátl po granátu u opasku. Zaslechli jsme řev plamenometu a z druhé strany kupole vyrazil oblak černého dýmu. Odhodil jsem svůj vak se vzorky a vyrazil za Larrym.

Nejdřív jsem uviděl Shortyho. Byl nohama pevně zarytý do země a mířil sloupem ohně na něco, co bylo velké a černé a co se svíjelo. Byla to ohněm a dýmem zahalená — hořící mrtvola červa!

Utíkal jsem dál — teď už jsem viděl i to, co se děje za ohybem kupole. Byl tam další Chtorran. Zakopl jsem a zastavil se v čiré hrůze — viděl jsem sice snímky, to ano, ale ty mě vůbec nepřipravily na neuvěřitelnou velikost toho tvora! Byl obrovský! Skoro dvakrát delší než člověk, se světle červenou kožešinou a u hlavy více než metr v průměru! Oči měl černé a bez víček. Vztyčil se do vzduchu a zamával pažemi a znovu vydal hvízdavý zvuk; tlamu měl jako blýskající otvor. „Chtorr!" křičel. „Chtorrrr! Chtorrrrrr!"

Hmátl jsem po pojistce plamenometu; ta zatracená věc snad zamrzla. Nemilosrdně jsem za ni trhnul.

Vzhlédl jsem a očekával jsem, že uvidím, jak se na mě ta karmínová hrůza valí — ale ne, pořád ještě se polovinou těla tyčila ve vzduchu. Kožešina jí odstávala od těla a odhalovala temně purpurovou pokožku. Náhle dopadla na zem a sklonila hlavu; její oči byly jako černé hledáčky, které mířily přímo na mě. Zapřel jsem se nohama, jak jsem to viděl u Shortyho, a zamířil plamenomet — kurva! Larry mi stál v ráně! Právě vytrhl pojistku granátu — v té chvíli červ vyrazil. Já také — běžel jsem na stranu, abych ho dostal dřív, než se vrhne na Larryho; ten byl nejblíž. Obrátil se k němu a valil se po zemi jako vřelá láva, jako tekoucí rudé hedvábí. S nataženou paží hodil Larry granát. Vyletěl vysoko — a v téže chvíli narazil do rudé a purpurové hrůzy Shortyho plamen. Vybuchla oranžovým jazykem —

a pak vybuchla znovu, když do jejího svíjejícího se těla narazil granát."

V dálce se ozval další výbuch a pak bylo po všem. Shorty stáhl prst ze spouště plamenometu a řev se proměnil v syčení, pak ztichl úplně a zůstala po něm jen mrtvola hořícího červa, vytrvalé praskání jeho černajícího masa a pach, jako by se škvařila guma.

Kouřem proběhl Duke. „Je tu někdo zraněný?" Širokým obloukem obešel hořící mrtvoly.

Shorty zavolal: „Jsme v pohodě. Dostal jsem je oba zadarmo." Zašklebil se. „A Larry prošustroval granát."

Larry se usmál s hranou lítostí. „Přece jsem na tebe nemohl celej den čekat." K Dukovi: „A na druhý straně jsou všichni v pořádku?"

Duke přikývl. „Bez problému. Ten červ neměl šanci, ale dělal jsem si starosti, když jsem viděl, jak ti ostatní dva vyrazili sem."

„Sakra, šéfe, přece nás znáš," vybuchl vesele Shorty. „Fakt, tady Jim viděl, jak jsme si s nima dobře poradili; rozhodl se, že si mezitím hodí šlofíka."

Duke střelil pohledem mým směrem. „To by teda radši neměl," zahučel.

Shorty to přešel. „Jak velkej byl ten, co jste ho dostali?"

Duke pokrčil rameny. „Skoro stejnej jako tenhle. Možná trochu větší."

„Tak vidíš," řekl mi Shorty. „Právě jsme spálili dvě a půl tuny červů."

Duke řekl kysele: „Málem nás překvapili." Obrátil se k Larrymu. „Myslel jsem, že jsi říkal, že je kupole prázdná."

„Co? Taky byla —!" Tvářil se zmateně. „Viděl jsi to tam sám!"

„Já to všechno neprohlížel, Larry — věřil jsem ti. Jen jsem se díval na ty vajíčka. Bylo na tobě, abys prozkoumal i ostatní díry."

„Já to udělal!" trval na svém Larry. „Byly prázdný! Mobyho záznam to potvrdí!"

Duke přimhouřil oči. „Larry, tihle červi vyrazili z téhle kupole. Viděl jsem to na vlastní oči."

„A já ti říkám, že ta kupole byla prázdná — myslíš, že bych tady stál, kdyby nebyla?"

„Můžu to potvrdit," řekl jsem. Oba se na mě podívali. „Vzpomínáš si? Šel jsem přece dovnitř taky a strkal jsem nos všude. Žádné červy jsem neviděl."

Duke zavřel ústa. Chvíli si prohlížel vlastní boty. „Dobře," řekl. „Zatím to nechme tak." Obrátil se a odešel pryč.

Larry se ke mně otočil. „Díky, kluku."

„Za co?" řekl jsem. „Kupole byla prázdná. Duke se musel splést. Červi museli přijít od lesa."

„Ale ne," řekl Larry. „Jestli Duke řekl, že je viděl přicházet z kupole, tak odtamtud přišli. Něco jsme přehlédli, Jime — oba dva. A tímhle to neskončilo."

Pokrčil jsem rameny a vydal se za ním. Prošli jsme mezi dvěma hořícími červy na místo, kde se shromažďovali ostatní. Larry vypadal tak nešťastně, že jsem mu chtěl něco říct, ale Shorty mě chytil za paži. „Nech ho bejt, Jime. Ať si to přebere sám. Larry už je takovej."

„Ale nebyla to jeho vina — a nikomu se nic nestalo."

„Ale někomu se něco stát mohlo" řekl Shorty. „Měl na starosti to, aby prohlédl hnízdo, a teď si myslí, že selhal. Pro Larryho je pokárání od Duka pěkně vážná věc." Pak dodal: „Kdybych byl na jeho místě, asi bych to viděl stejně."

„Ach," řekl jsem a přemýšlel o tom. „Dobře." Pak jsem si vzpomněl. „Sakra, zapomněl jsem si tam vak se vzorky. Zahodil jsem ho, když to všechno začalo. Počkej chvilku —" Otočil jsem se a vyrazil zpátky směrem k ohrazení.

Shorty přikývl. „Počkám tady."

Trvalo to jen chvilku. Proběhl jsem kolem červů, ze kterých se kouřilo, a pak ke konci rampy. Vak ležel tam, kde jsem ho odhodil. Zvedl jsem ho, přehodil přes rameno a prohmatával jsem jeho obsah cestou zpátky.

Zahnul jsem kolem hnízda přesně v okamžiku, kdy na Shortyho zaútočil největší červ.

Shorty se ke mně zrovna s úsměvem obracel — pak se ozval hvízdavý zvuk: „Chtorrrr! Chtorrr!" a celá část zdi hnízda za ním odpadla. Ven vyrazilo obrovské purpurově rudé tělo s rozevřenou tlamou a nataženýma rukama. Nedosáhl jsem na plamenomet! Ten zasraný vak mi překážel! „SHORTY!" To už se otáčel k červovi, na jeho tváři se objevil výraz náhlého pochopení — a pak už byl červ na něm. Ani neměl čas vykřiknout.

Popadl jsem plamenomet a spálil jsem je oba. Mířil jsem plamenometem na ně a pálil jsem. Jasné proudy plamene. Žhavé jazyky plamene. Rudá a černá a oranžová! Rvoucí, očišťující oheň! Držel jsem spoušť pevně a pálil jsem, pálil a řval. Plamenomet řval také. Přejížděl jsem plamenem po červovi ještě dlouho poté, co se přestal svíjet. Pak jsem ho obrátil na hnízdo a spálil je také. Nepřestal jsem, dokud nestálo celé v jednom ohni a dokud se nezhroutila střecha.

Ale pak už byly nádrže prázdné a museli mi plamenomet vytrhnout z ruky.

11 Mnohonožky

„Kočky neadoptují lidi.
Adoptují ledničky."
—SOLOMON SHORT

Zpátky jsme jeli mlčky. Seděl jsem a zíral na svůj vak se vzorky a pokoušel jsem se nemyslet na cenu, jakou

Shorty zaplatil za mou pitomost. Byla to přece moje pitomost, ne? Totiž to, že jsem se s tím vakem tak vláčel.

Duke seděl na předním sedadle a tiše mluvil s Hankem. Pokoušel jsem se neposlouchat je, ale vítr ke mně jejich slova přinášel. Probírali to, co se stalo, a přemílali to pořád a pořád dokola. „Ten čtvrtý Chtorran —" trval na svém Duke, „— tam neměl být."

Hank na to něco zamručel a kvákal otřepané fráze. „Ale no tak, Duku —ještě toho o nich přece tolik nevíme —"

Duke ho ignoroval. „Hned mě napadlo, že to hnízdo vypadá trochu velký — zasranej Průzkum! Měli o tom něco vědět. Odpálil bych toho zasraného Mobyho a poslal k čertu všechny náklady."

„Hej, co s tím klukem —?"

„Co s ním?"

„Nese to pěkně těžce."

„Jo. No, byla chyba, že jsme ho vzali s sebou," řekl Duke. „To bylo naposledy."

Hank se na mě dozadu podíval. Předstíral jsem, že sleduj u stromy. Obrátil se zpátky k Dukovi. „Dostalo ho to stejně jako tebe. Měl by sis s ním promluvit... nebo tak něco." Duke chvilku mlčel. Když promluvil, zněl jeho hlas unaveně. „Seru na to, Hanku. Nejdřív si musím vylízat vlastní rány — Shorty byl i můj kámoš." Pak zmlkl, odvrátil se na svém sedadle a zíral na okolní kopce; utápěly se ve stínech soumraku. Oblaka zářila bleděrůžově proti Šedému obzoru.

Přitáhl jsem si bundu k tělu. Vítr mi foukal do očí a do vlasů; byl chladný a plný prachu a mně bylo mizerně jak zvenčí, tak zevnitř. Občas se mnohonožky začaly hýbat; pytel se začal neklidně prohýbat, ale lehké zaťukání stačilo, aby se znovu svinuly — tři malé uzlíčky o velikosti ananasového melounu.

Bylo už po deváté, když jsme se dostali zpátky na základnu. Předtím to byl obyčejný tábor, ale teď už to byla provizorní základna Zvláštních jednotek. Když se džípy zastavily před jídelnou, začali ven proudit chlapi. „Jaký to bylo? Kolik červů jste dostali?" Jejich hlasy byly hlasité a vzrušené. Skoro hned si ale všimli naší nálady, a když Duke řekl: „Shorty je mrtvej," rozhostilo se nepříjemné ticho. Šli za námi do jídelny, kde seržant Kellyová rozlévala kávu se svým obvyklým 'neotravujte mě' výrazem v obličeji a roznášela tácy s horkými vdolky. Popadl jsem pár vdolků — dokázal jsem bez kávy seržanta Kellyové žít — a stáhl se do rohu. Nikdo si mě nevšímal a já jim za to byl vděčný.

Duke také stál sám. Držel svůj hrnek u dna, ne za ucho, usrkával kávu, šklebil se nad její chutí a ignoroval občasné otázky. Ostatní chlapi, kteří s námi byli, ze sebe chrlili své historky tak rychle, jak to jen šlo. Když došlo na tu část se Shortym, někteří se na mě podívali a ztišili hlasy, ale ze zbytku skupiny se ozývalo vzrušené mručení. „Čtvrtej červ —? To si děláš srandu!" Ale nedůvěra narazila na neústupnost a rozhovory se stočily k dohadům.

Pak vešla doktorka Obamová a odvedla si Duka stranou, kde spolu chvíli hovořili; jednou se podívali mým směrem, ale když si všimli, že jim jejich pohled oplácím, odvrátili se; pak Duke odložil hrnek a odešli pryč.

Najednou přede mnou stál Ted. Byl nahrbený a ruce měl vražené do kapes kalhot. Díval se na mě se zvláštním výrazem ve tváři, jako člověk, který přihlíží dopravní nehodě.

„Seš v cajku?"

„Jsem v pohodě."

Posadil se proti mně, založil si paže na hrudi a naklonil se dopředu s lokty opřenými o stůl. „Přestaň se snažit vypadat odvážně. Vypadáš jako kus hovna."

„Sám nevypadáš nic moc," zamumlal jsem. Pískové vlasy měl rozcuchané a tvář opuchlou. Vypadal, jako by zrovna vylezl z postele. Copak bylo tak pozdě?

Přešel to. „Slyšel sem, že ste si užili."

Neodpověděl jsem.

Podíval se na můj vak se vzorky. „Našels něco zajímavýho? — Hej, dyť se to hejbe!"

Rychle jsem na pytel zaťukal a ten se uklidnil.

Ted zíral. „Co tam máš?"

„Pár brouků z ohrady. Mohl bys pro mě něco udělat. Sežeň klec."

„Klec —? Jak velkou? Bude stačit posada na slepice?"

„Pokud v ní není dřevo, tak bude."

„Není. Hliník a dráty." Vyrazil ze dveří.

Někteří chlapi už byli pryč, nejspíš mířili do mapové místnosti. Další si dolévali hrnky, hlasitě usrkávali a následovali je — to byl patrně nejhlasitější zvuk v jídelně. Myslel jsem, že seržant Kellyová je v kuchyni a připaluje další vdolky, ale nebyla. „Na," řekla a položila přede mě na stůl kuřecí sendvič a sklenici mléka. „Jez." Její výraz byl nečitelný, jako by jí někdo z tváře smazal všechny city.

Sklopil jsem pohled do klína. „Nemám hlad."

„Ale?" vyštěkla. „A co ti vzalo chuť k jídlu?"

„Seržante," řekl jsem potichu, „já musel zabít Shor —"

„Já vím," skočila mi do řeči. „Slyšela jsem to." Položila mi na rameno jemně ruku. Když jsem nezvedl hlavu, natáhla se a vzala mou hlavu do dlaní — byly obrovské — a přitáhla mě k sobě. Nemohl jsem si pomoct. Začal jsem brečet a řval jsem jí do klína jako děcko. Seržant Kellyová byla jediná osoba ve vesmíru, jejíž klín jsem měl na dosah. Zabořil jsem do něj obličej a vzlykal. Bylo to poprvé, kdy jsem nebrečel sám. „No tak, to je hodnej kluk," řekla. „To je můj hodnej kluk. Dostaň to ze sebe. Všechno to ze sebe dostaň. Máma je tady s tebou. Máma je tady."

Po nějaké době jsem se postavil. „Seržante," řekl jsem a utřel jsem si nos do její zástěry, „děkuju." Podíval jsem se na ni přes slzy; oči sejí leskly. „Mám vás rád!"

„Eh..." Na okamžik vypadala, jako by si nebyla jistá sama sebou. Vypadala vyděšeně. Pak řekla: „Zapomněla jsem si něco v kuchyni," a rychle zmizela. Připadalo mi, že když procházela dveřmi, otírala si oči.

Když jsem se vrátil zpátky ke stolu, čekal tam na mě Ted s klecí na slepice. Nevěděl jsem, jak dlouho tu stál — a nechtěl jsem se ho na to ptát. Neřekl nic o mých zarudlých očích; jen položil klec na stůl a čekal.

Zakryl jsem své zahanbení tím, že jsem popadl vak. Ted otevřel posadu a já do ní vložil azbestovou vestu s mnohonožkami. Rozvázal jsem provázek a vysypal je dovnitř, tři tvrdé černé nugety. Pak jsem posadu pevně uzavřel.

„To sou voni?" zeptal se Ted. Znělo to zklamaně. „Tak todle sou ty chtorranský zvířata?"

Přikývl jsem; mnohonožky byly stále svinuté; jejich skořápky vypadaly skoro jako kov. Pokud byly ještě naživu, nedávaly to najevo.

„Není toho na nich moc na koukandu, co?"

„Počkej, až se rozbalí," řekl jsem. „Jsou mazaní jako malí pavouci."

Ted se zašklebil.

Mezitím vyskočil na stůl Sam, táborový maskot — velký šedý kocour, který nás adoptoval — aby se podíval, co se děje. „Mňaůůů?" zeptal se.

„Ne, Same, todlenc není k jídlu." To byl Ted.

Sam si znechuceně odfrknul. Obrátil místo toho pozornost k mému kuřecímu sendviči a sklenici mléka, neočekávané bonanze. Ani já, ani Ted jsme ho neodstrčili. Jedl nahlas. Malé kousky, ale hlasité. Spokojeně při jídle předl.

Přišoural se k nám Louis. Svlékl se do trička s krátkými rukávy. Bylo vidět, jak se mu v pase začínal rozšiřovat polštář tuku. Napadlo mě, že armáda už si nemůže asi dovolit být vybíravá. „To jsou ti brouci z červího tábora?" Naklonil se blíže. „Jak to, že jsou takhle srolovaní?"

Pokrčil jsem rameny.

„Už ses je pokoušel nakrmit? Možná je problém v tomhle. Možná mají hlad."

„Nebo strach," nadhodil jsem.

Neposlouchal mě. „Co žerou?"

Znovu jsem pokrčil rameny.

„Ty to nevíš?"

„Jak bych to měl asi vědět? Může to být cokoli. Když jsem je chytil, okusovali zdi ohrady."

„No, něco bys jim dát měl," trval na svém. Dorazili k nám dva nebo tři další chlapi. Začal se tu shlukovat malý dav. Jeden nebo dva z nich souhlasně zamručeli.

„Musím udělat nějaké testy," zamumlal jsem. „Abych poznal, co mají rádi."

„Ále, co ty můžeš vědět o zvířatech. Já vyrostl na farmě —" Zaťukal prstem do drátů a zakvokal. „Vsadím se, že to jsou obyčejný kuřata. Chtorranský kuřata. Pojďte sem, broučci, pojďte — koukejte, co pro vás má táta —" Prostrčil dráty malý kousek vdolku. „Pojďte —"

Doufal jsem, že ho mnohonožky budou ignorovat, ale jedna z nich si právě tuhle chvíli vybrala k tomu, aby se rozvinula. Už ji nikdo neomezoval, a tak neměla žádný důvod se schovávat a začala zkoumat své okolí; její tykadla se nejistě pohybovala, nejdříve dopředu, pak dozadu, pak různými směry. Po chvíli vyrazila po dně, a dokonce kousek po zdi klece a já si mohl dobře prohlédnout její měkké břicho. Měkké? Bylo zbarveno temně purpurově s tmavými pásy, které rozdělovaly něco, co vypadalo jako články. Viděl jsem, jak jsou jednotlivé části spojeny; tělo toho tvora bylo jako vláček z malých obrněných vagónků na nohách.

Mnohonožka zkoumala hliníkovou konstrukci svými tykadly a pokoušela se prostrčit hlavu drátěnou sítí. Na okamžik se mi zdálo, jako by se dívala přímo na mě; oči měla černé a kulaté o velikosti čtvrťáku. Připomněly mi oči Chtorranů. Nebyly dělené jako oči hmyzu.

Pak se stáhla a pokračovala v průzkumu a nakonec dorazila ke kousku vdolku. Mnohonožka se jej lehce dotkla svými tykadly a pak jej snědla. Prostě pokračovala v pohybu, jedla za chůze, až z něj nic nezbylo. „Hej," řekl Louis s úsměvem. „Chutná jí. Na, dej si ještě." Vhodil do klece zbytek vdolku.

Mnohonožka s ním skoncovala také rychle. Mezitím se rozvinula další a začala také zkoumat klec.

„Hej, Louisi," řekl jeden z chlapů. „Teď už budeš muset nakrmit dvě."

Louis se rozhlédl. Zrak mu padl na kuřecí sendvič, na kterém pořád ještě pracoval Sam. „Promiň, kotě, ale tohle budu potřebovat."

„Mňaůůů —" protestoval nahlas Sam, ale bezvýsledně. Louis rozlámal chleba na kousky a prostrkal je do klece. Sam si hladově olízl vousy v naději, že stejný osud nepotká kuře.

Mýlil se. „Uvidíme, co mají rády ještě," řekl Louis a protlačil skrz dráty kuřecí maso. A salát a rajče.

„Vypadá to, že bysme se měli vomluvit kočkovitejm šelmám," poznamenal Ted. „Hele, Same, utop svý problémy v mlíce."

„Mňůůů," řekl Sam. Ale mléko vypil.

Mezitím se rozvinula třetí mnohonožka a přidala se ke svým společnicím v hostině. „Koukej, kuře mají taky rády."

„A salát. A rajče." Ted se na mě podíval. „Zajímalo by mě, jestli je něco, co rádi nemaj."

„Hmotu uvnitř zdi ohrazení," řekl jsem. „Tu rády nemají. Donesl jsem ti vzorek, abys ho mohl prozkoumat." Vytáhl jsem z vaku na vzorky plastikový sáček.

Ted ho otevřel a přivoněl si. „Nepovím ti, jako co to smrdí." Nakrčil nos a sáček znovu zavřel.

Louis seděl pořád u klece. Prostrčil prst síťovinou a kvokal. „Dětičky, pojďte k tatínkovi..." Dokázal jsem pochopit jeho zájem. Vypadaly nějak víc inteligentní než obyčejný hmyz. Dělaly to ty jejich oči; byly velké a kulaté a temné a vypadaly měkce — jako oči štěňat; byly to ještě děti. A bylo to i ve způsobu, jakým se na vás těma očima dívaly — zíraly a zkoumaly každý zvuk, prohlížely si každou věc s nezaujatou zvědavostí. Vypadaly, jako by věděly. Ti

tvorové se měli ke hmyzu asi jako se mají sovy k ostatním ptákům — jednoznačně jsou stejným druhem, ale určitě něčím víc. Jedna z mnohonožek se vztyčila, aby Louisův prst prozkoumala —

— a najednou ho kousla.

„Jaúúú — Hejl" Trhl prstem zpátky, ale mnohonožka měla pevný stisk. Na okamžik sebou Louis házel, zatímco tvor poletoval po kleci — a pak se osvobodil a z chybějícího kloubu mu tekla krev.

Někdo mu prst zabalil do papírového kapesníku; rychle zrudnul. „Zaveďte ho k felčarovi!" řekl někdo jiný. Dva chlapi prostrkali Louise dveřmi. Vydával slabé zajíkavé zvuky.

Mnohonožky v kleci to nevyrušilo. Jejich černé oči vypadaly náhle nebezpečně.

„Měl jsem ho varovat," řekl jsem.

Ted se na mě podíval. „Tys věděl, že to můžou udělat?"

Potřásl jsem hlavou.

„Tak drž hubu. Byla to jeho chyba, že strčil prst do klece. Louis někdy dokáže bejt kus blbce. Dneska se překonal. Ty brouci si museli myslet, že je furt čas krmení." Na tváři se mu objevil zamyšlený výraz. „Ale že ty věci maj chutě, co?"

„Stejně jako Chtorrani," řekl jsem si a na něco jsem si vzpomněl. „Na. Tohle bylo taky v ohrazení." Podal jsem mu prázdné skořápky a články těl.

Ted zvedl obočí.

„Oběd," vysvětlil jsem. Ukázal jsem na klec. „Chtorrani je jedí."

„To vypadá odvážně," podotknul. „Ale smysl to dává. A radši ať žerou je než nás." Pak si něco uvědomil. „Hele, jaks je chytil bez toho, že by tě sežraly?"

„Nevím — prostě o mě neměly zájem. Myslel jsem, že jsem v bezpečí, a byl jsem."

„Hm." Ted se zamračil. „Musí to mít důvod."

„Možná nejsem k sežrání."

„Myslíš? Tak strč prst do klece a dokaž to."

„Na druhou stranu," řekl jsem rychle, „je tu třeba ještě nějaký jiný důvod."

Ted vypadal zklamaně. „Zkazíš každou radost. Byl by to férovej pokus."

„Když jsi takový nadšenec, strč si tam prst sám."

„Jasně, ale není to moje nepoživatelnost, co tady zkoušíme. Ne, máš pravdu: musí tady bejt ještě jinej důvod. Nejspíš seš k sežrání, akorát pro ně seš nechutnej. Jak ses do toho vohrazení dostal? Jen sis zacpal nos a skočil?"

„Ne, nejdřív jsem to zkusil nohou. Zamával jsem jim s ní nad hlavama, abych viděl, jestli zaútočí."

„No, tak to seš teda pálenější, než sem si myslel. Já bych tipoval, že ses akorát tak pokřižoval a zakřičel 'Já na babu nehraju!'. Možná prostě nemají rádi kůži, ze který se šijou boty — poďme to zjistit." Zul si botu a přitiskl ji podrážkou k pletivu. Všechny tři mnohonožky na ni zaútočily. „No, tak to bysme měli."

Pak se pokusil botu odtrhnout. Ale jejich soustředěný stisk byl příliš silný. „No táák, nechte toho —" Nechtěl jim ublížit tím, že by tahal silněji, a tak botu nechal být. Visela tam, zatímco hmyz žral a chlapi kolem se pochechtávali. Mnohonožky hryzaly, dokud se nedostaly dovnitř, a bota pak upadla na podlahu.

Ted ji smutně zvedl a prostrčil dírami prsty. „Tak todle byly moje extrovky," truchlil. Povzdechl si a znovu si ji obul a celou tu dobu potřásal hlavou. Podíval se na mě. „Fajn, tak teď to zkusíme s jednou ze tvejch —"

„Co? Zbláznil ses? Právě jsi dokázal, že jim kůže bot chutná — proč chceš zničit ještě i moje boty?"

„Vole," řekl trpělivě, „todle je vědeckej experiment, kterej má zjistit, proč ještě furt chodíš. Dělej, naval jednu botu, než ti utrhnu nohu a začnu tě s ní mlátit po hlavě."

Měl pravdu. Viděl jsem, jak mnohonožky zaútočily na jeho obuv. Byla stejná jako moje a mě si mnohonožky nevšímaly. Zul jsem si botu a podal mu ji.

Přiložil ji k pletivu. Mnohonožky ji prozkoumaly tykadly, pak o ni ztratily zájem a stáhly se. Ted to zkusil znovu na druhé straně klece. Mnohonožky udělaly totéž.

Ted se zamračil a zvedl botu. Přičichnul si k ní. Jednou, podruhé a zvědavě potřetí. „Smrdí rybinou. Do čeho si šlapal?"

„Do ničeho," řekl jsem. Pak jsem si vzpomněl. „No, do vajec."

„Do vajec —? Myslíš jako do slepicích, kokokodák?"

„Ne. Do chtorranských."

Jeho výraz byl nevěřícný. „Tys šlapal do chtorranskejch vajec —?"

„Byly v hnízdě —"

„V hnízdě —? Jéžiš! Odvolávám to, Džimíku. Nejseš vůbec pálenej. Sou bezpečnější způsoby, jak Chtorrany voddělat, než vlízt jim do hnízda a rozšlapávat jim vajíčka. Na co podle tebe lidi ty plamenomety vymysleli?"

„Já do těch vajec nechtěl šlapat. Byla to náhoda."

„Doufám, žes to řekl mámě Chtorranový."

„Kromě toho je Duke chtěl stejně spálit, tak jsem tam slezl a pár si jich vzal."

Na okamžik se rozhostilo ticho.

Pak Ted řekl: „Máš je s sebou?"

Obrátil jsem vak dnem vzhůru a vysypal je na stůl. Musel jich být přinejmenším tucet.

Ted sebou škubnul; stejně tak i dva chlapi, kteří tu zůstali. Nevěděl jsem, jak se jmenují. Vejce byla krvavě červená a hladká, pořád ještě vypadala vlhce a trochu průhledně. Uvnitř bylo něco tmavého. Ted jedno opatrně zvedl a přičichl si k němu. „Syrový ryby, jak sem řek." Přiložil je ke kleci. Mnohonožky je zvědavě prozkoumaly a pak ztratily zájem. „No, tak tohle ti zachránilo život, Džimíku — to, že seš tak nevohrabanej pitomec. Musels je mít všude po sobě."

Uvažoval jsem o tom. „Máš pravdu. Nejspíš jsem od nich měl kalhoty až po kolena a ruce."

Zachvěl jsem se při myšlence, co by se mohlo stát, kdyby se to nestalo. A to byl nejspíš i důvod, proč se mé tři vzorky nepokoušely prokousat z vaku na vzorky — všude kolem nich páchla vejce.

„No né..." Ted držel jedno vejce proti světlu.

„Vidíš tam něco?" zeptal jsem se.

„Je tam napsaný 'Vykašli se na předchozí vajíčko'." Položil je zpátky na stůl. „Co já vím."

„Víš, co mi připomínají?" řekl jsem. „Mravenčí vajíčka.

„Mravenčí vajíčka?"

„Jo. Jsou úplně stejně poloprůsvitná. A také mají měkké skořápky. Podívej se, vidíš, jak jsou pružná? Co to naznačuje?"

„Že si s nima můžeme zahrát baseball?"

Přešel jsem to. „Znamená to, že se můžeme začít učit něco o tom, jak se vyvíjejí. Ptáci a plazi mají vejce s tvrdou skořápkou — proto, aby byla silná a nepropouštěla vodu. To by mohlo znamenat nižší úroveň vývoje. Hmyz nebo obojživelníky."

„Červi sou vod každýho něco?"

„Možná." Zvedl jsem znovu vejce. „Na druhou stranu, možná je chtorranská atmosféra natolik vlhká, že nepropustnost není příliš důležitým faktorem přežití. A tahle skořápka vypadá zatraceně silně, skoro až chrupavčitě. To by mohlo zajišťovat ochranu zárodku, zvláště jestli má Chtorr vyšší gravitaci než Země. To si pár lidí kolem myslí. Vysvětlovalo by to chtorranskou extrémní sílu a pohyblivost." Zamračil jsem se a zvedl vejce proti světlu. „Nevím. Tvar vejce a složení jeho skořápky by nám mohly říct o podmínkách, za kterých se líhnou — a to by nám mohlo dát vodítka k tomu, jací vlastně rodiče a potomci jsou. Ale vůbec mě nenapadá, kde začít. Bolí mě z toho hlava — je tu příliš mnoho otázek. Jako například jak je možné, že jsou ty mnohonožky tak neuvěřitelně žravé, a přitom nemají o vejce zájem?" Přitiskl jsem vejce znovu k pletivu. „Nedává to smysl."

„Možná poznají, že sou ty vejce chtorranský, a bojí se jich ještě dřív, než se vylíhnou."

„Promiň, ale nedokážu si představit, že by ti tvorové nechali ležet jídlo ladem. Na těch vejcích musí být něco, co jim nechutná."

Ted zamrkal. „Jasně! Vajíčko s vlastním obranným mechanismem." Vzhlédl. „Co s nima chceš dělat?"

„Myslel jsem, že bychom si mohli postavit inkubátor."

Ted tiše hvízdnul. „Jimmy, musím obdivovat tvý... nadšení. Nebo tak něco. Seš tady buď ten nejpálenější zasranej cvok — nebo ten nejblbější. Nestačí ti, že zachráníš chtorranský vajíčka před spálením, ty je ještě chceš pěstovat. Až se o tom dozví Duke, tak ho z toho porazí."

O Dukovi jsem nepřemýšlel. „Proč? Co je na tom nápadu špatného?"

„Ale nic; akorát mě napadlo, že Zvláštní jednotky by měly červy pálit, ne chovat."

„Ne tak docela," trval jsem na svém. „Nás dva sem poslali, abychom Chtorrany studovali."

„To ale neznamená, že si z nich uděláme domácí zvířátka."

„A jak jinak se o nich chceš něco dovědět, když je nebudeš zkoumat? Znáš lepší způsob, jak něco sledovat, aby ses o tom něco naučil? Když uvidíš červa v akci, hned ho spálíš. Ne, jediný způsob, jak je zkoumat, je strčit pár Chtorranů do klece a koukat, jak žijou — a když si nemůžeme chytnout nějaké živé, musíme si vypěstovat vlastní."

„Brzdi. Sem na tvý straně. Aspoň myslím. Akorát si nemyslím, že by se ten nápad extra ujal; tohle není zajateckej tábor — a to je další věc; i kdybys jich pár měl, kam bys je dal?"

„Něco už vymyslíme," zamumlal jsem. Pokoušel jsem se přemýšlet.

„My?" Zvedl obočí.

„Ano. My. Uvědom si, že jsi taky exobiolog."

„No jo — na to sem zapomněl." Ted se zatvářil nešťastně. „Ale todle je přesně ta chvíle, kdy bych chtěl bejt kancelářská krysa. Totiž, výchova červů bude to nejjednodušší —"

„Co?"

Plácl mě přes rameno. „Džimíku, dej broučky spát. Půjdu si pokecat s Dukem."

„Chceš, abych šel s tebou?"

„Eh, radši ne. Duke měl... pernej den. Myslím, že budu víc taktní. Ty je akorát ulož a zbytek nech na mně."

„No... dobře."

Nechal jsem přes noc mnohonožky v jídelně, přes posadu jsem přehodil ubrus a ceduli, na které bylo napsáno NEBEZPEČNÉ! S vejci to bylo těžší, ale, půjčil jsem si Tedovu elektrickou přikrývku a uložil je do lepenkové krabice a přikrývku přehodil přes ni jako prozatímní inkubátor. Aby vejce nevyschla, obložil jsem krabici vrstvou plastiku, pak vrstvou ručníků a pak to všechno postříkal teplou vodou — dostatečně, aby byly ručníky vlhké, ale ne nasáklé. Bylo to jen nouzové řešení. Ráno budu muset vymyslet něco lepšího.

Měl jsem problémy s usínáním. Nemohl jsem si pomoct. Někdo mi pořád křičel v hlavě: Shorty je mrtvý!

Říkal jsem si pořád dokola, že jsem ho stěží znal; neměl bych si to brát tak tvrdě. Ale hrozně to bolelo a — ach, sakra, nedalo se to zvládnout; začal jsem znovu brečet.

Byl jsem ještě pořád vzhůru, jen jsem tam ležel a trápil se, když se vrátil Ted. Nerozsvítil, jen se ve tmě svlékl a vklouzl do postele tak tiše, jak to jen dokázal.

„Co říkal Duke?" zeptal jsem se.

„Co? Eh, nevěděl sem, že nespíš."

„Nespím. Ne tak docela. Co říkal Duke?"

„Nic. Nemluvil sem s ním."

„Byl jsi pryč pěkně dlouho."
„Jo," řekl. „Povykládám ti o tom ráno. Možná." Obrátil se tváří ke zdi.
„Tede," řekl jsem. „Shorty umřel, protože jsem nebyl dost rychlý, že?"
„Nevím," zamumlal. „Nebyl sem tam."
„Byla to moje chyba, ne?"
„Zavři už hubu."
„Ale —"
„Všechno se vyřeší zejtra. Bude vyšetřování."
„Cože?"
„Výslech, ty debile! Výslech. Teď už konečně spi, kurva!"

12 Výslech

„Krvácející srdce může nadělat na koberci pěkné svinstvo."
—SOLOMON SHORT

Jídelna byla pro výslech přestavěna. Někdo srazil dohromady dva stoly, které teď tvořily T. Doktorka Obamová, která navíc vykonávala funkci lékařského důstojníka, seděla v čele. My ostatní jsme se rozesadili kolem druhého stolu. Duke, Hank, Larry, dva další chlapi, kteří s námi byli (ještě pořád jsem nevěděl, jak se jmenují) a já.

Doktorka Obamová měla před sebou žlutou úřední složku, naplněnou papírem s drobným písmem. Ted seděl po její levici s přepisovacím zařízením; jeho úkolem bylo odpovídat na otázky přístroje, pokud šlo o nesrozumitelná nebo zkomolená slova. Já seděl na protějším konci — se zpocenýma rukama. Doktorka Obamová vypadala velmi klidně, a když nakonec promluvila, měl jsem potíže, abych jí rozuměl. „Dobrá, Duku," řekla. „Co se stalo?"

Duke jí to řekl, rychle a přesně. Nic nevynechal, ale ani neztrácel čas podrobným popisem. Doktorka Obamová nedala najevo žádnou reakci silnější než příležitostné přikývnutí, jako by odškrtávala každý Dukův poznatek na nějakém seznamu.

„Celou dobu jsme jeli podle obvyklého postupu," uzavřel Duke. „To je na tom to nejhorší. Kdyby tam jen bylo něco, na co by se dalo ukázat jako na chybu — nějaký omyl v úsudku, dokonce i můj vlastní, který by se dal odhalit — přinejmenším bychom se z toho poučili; ale probíral jsem to všechno snad stokrát a prostě nevím. Dělali jsme všechno podle předpisů..." Zaváhal. „Možná jsou špatné předpisy." Zmlkl a položil před sebe na stůl své otlučené ruce; před tímto slyšením si je nepřirozeně vydrhnul: „Nemám žádné vysvětlení pro to, že jsme ty červy nenašli."

Doktorka Obamová byla zamyšlená. Vůbec se na Duka nedívala. Nakonec si tiše odkašlala a zamumlala: „Vypadá to tak, že tu máme několik nevyjasněných záležitostí." Přisunula si před sebe složku a začala z ní číst: „Za prvé, kde se Chtorrané v kupoli ukrývali, že je neodhalily ani Mobyho senzory, ani Duke, Larry —"

Ted něco zamumlal a jeho prsty se náhle na klávesnici přepisovacího zařízení pohnuly.

„Eh? Cože?" Doktorka Obamová vypadala podrážděně.

„Poslední jména," zašeptal Ted. „Záznam je vyžaduje."

„Ach." Tvář doktorky Obamové se na okamžik vyprázdnila, jako by se pokoušela zastavit své myšlenky. „Eh —" Znovu se zahleděla do své žluté složky. „Kde se Chtorrané v kupoli ukrývali, že je nedokázal odhalit kapitán Archibald 'Duke' Anderson, poručík Lawrence Milburn, desátník Carlos Ruiz a pozorovatel James McCarthy. Byl uvnitř ještě někdo jiný?"

„Nikdo," řekl Duke. „Jen ti čtyři, které jste jmenovala." Zdálo se, že ho doktorka Obamová ani nezaslechla. „Další věc. Proč — a tohle je velice důležitá záležitost, nad kterou se musíme zamyslit — proč nikdo nebyl Chtorrany schopen najít? To, že Chtorrany přehlédl i Moby, je velmi důležité..." Podívala se na Teda. „Tahle část je mimo záznam, Jacksone." Ted stiskl klávesu a složil ruce po stranách přístroje. K nám ostatním doktorka Obamová pokračovala: „Zatímco já vás znám všechny osobně a klidně se za vaši spolehlivost zaručím, jsou tu lidé, kteří při každé takové události hledají obětního beránka. Ve většině případů raději uvěří stroji a obviní lidi z nedbalosti. Stroje mívají zřídkakdy postranní motivy. Máte štěstí, že s vámi tentokrát stroj souhlasí." Pokynula Tedovi a pak pokračovala mnohem formálněji: „To, že Moby nebyl schopný Chtorrany odhalit, potvrzuje vaši verzi o tom, že kupole byla ve všech ohledech prázdná. Moby by měl být schopný objevit věci, které jsou mimo dosah lidských smyslů — a vice versa, lidský pozorovatel má schopnosti, které stroji chybí a mezi něž v neposlední řadě patří schopnost usuzovat. Ať už byli Chtorrané kdekoli, oba způsoby pozorování nestačily k jejich odhalení a vyvozujeme z nich — stejně jako z ostatních skutečností, které uvážíme — že standardní postup není účinný ve všech případech."

Nahlédla znovu do svých poznámek. „Za třetí byla přijata domněnka, že Chtorrané budou ve svém úkrytu nehybní. Tak tomu bylo v minulosti, ale nyní si musíme klást otázku, zda byli skutečně celou dobu v úkrytu. A zda byli ve skutečnosti v nejméně aktivním stádiu. Byla všeobecná zkušenost, nejen v této oblasti, ale stejně tak i v ostatních, že když jsou červi — promiňte, Chtorrané — neaktivní, jsou neaktivní jako celá skupina a obvykle se stahují do nejchladnější části svého úkrytu; což je podzemní část druhého patra. Pokud by tam byli, Moby by je našel, stejně jako kdokoli z výše zmíněných. Což nás přivádí ke dvěma otázkám: na jakou vzdálenost byly Mobyho senzory nastaveny? Jak byly tyto údaje určeny? Na jakých základech? Možná bychom měli přehodnotit tuto stránku postupu. Ano, Hanku?" K Tedovi: „Henry Lannikin."

Hank si nervózně odkašlal. „No, doktorko Obamová, ve vyhledávacích matricích je okno, ale nemělo by být natolik velké, aby nechalo Chtorrany proklouznout, nemluvě o tom, že byli tři — vlastně čtyři. Horký Chtorran by

spustil poplach na deset metrů, ale chladný — totiž neaktivní — by musel být vzdálený od Mobyho čtyři metry. Je mi líto, ale protože Moby pracuje v infračervené, nemohl by být krátkozraký. To znamená, že pokud ti červi v boudě byli, ať už horcí, nebo chladní, měl Moby poplach spustit. Jediný způsob, jak by mohl chladné červy přehlédnout, je ten, že by byli příliš daleko — například mimo boudu. A víme, že to tenhle případ nebyl, protože jsme je neviděli my."

„Možná jsou ty kupole uvnitř větší," poznamenal Larry.

Doktorka Obamová se na něj chladně podívala. „Myslíš, že je to možné?"

„Sakra, to nevím," řekl Larry. „Každá, do který jsem se zatím dostal, měla dvě patra, horní a dolní. Pokud začali červi kopat hlouběji, tak jsem je já neviděl."

Doktorka Obamová o tom uvažovala. „Je docela možné, že čer — Chtorrané změnili svůj životní styl, ale musíme uvážit i jiné nesrovnalosti." Vypadala podrážděně. „Tohle byla dost netypická záležitost." Pak se vrátila ke svému profesionálnímu postoji. „Šestá otázka, proč byl v tom hnízdě čtvrtý Chtorran? Odkud přišel? A proč odkládal útok tak dlouho? Co na něm bylo tak jiné, že to způsobilo jeho několikaminutové zpoždění? Také si všimněte, že byl největší ze všech čtyř Chtorranů, kteří tam byli — neobyčejně větší. Jakou to má důležitost? A konečně, bude se taková záležitost opakovat i v budoucnosti? Očividně budeme muset upravit naše stávající postupy, abychom mohli očekávat i tuto možnost.

Sedmá a osmá otázka. Jaký je, pokud vůbec nějaký, význam rostlinného života kolem chtorranského úkrytu? V minulosti jsme v okolí úkrytů na nic takového nenarazili. Proč tady? Proč teď? Jsou to ve skutečnosti vzorky chtorranské vegetace?"

Přesadil jsem všechny své vzorky, každý do zvláštního květináče. Neměl jsem nejmenší představu, jak se o ně starat. Byly nebezpečné — nebo něco takového? Neměl jsem ani tušení, jak bych je mohl testovat. Otázky doktorky Obamové se jen stěží dotkly problému.

Pokračovala: „A co tvorové, pozorovaní v chtorranské ohradě — ty jste spálili také? Aha, dobře. Jaké je jejich místo v chtorranské ekologii?" Odmlčela se a rozhlédla kolem stolu. „Jsou tu další otázky, nad kterými bychom se měli zamyslet? Ano, Duku?"

„Co se Shortym?"

Náhle se mi sevřel žaludek.

„Ano." Doktorka Obamová se podívala do svých poznámek, ale už předtím je otočila na prázdnou stránku. Nebyla v nich žádná odpověď. „Všem je nám to moc líto."

„O to mi ale nešlo," řekl Duke velice tiše.

Přemýšlel jsem o tom, jestli budu zvracet.

„Vím, o co ti šlo, Duku," řekla stejně tiše doktorka Obamová. „Dobrá," řekla. „Skončeme to. Mohl jsi ho zachránit?"

„Ne," řekl Duke.

„Je tu někdo jiný, kdo mohl seržanta Harrise zachránit?" zeptala se doktorka Obamová. Rozhlédla se po místnosti. Larry si prohlížel pěsti; měl je složené v klíně. Skoro vypadal, jako by se modlil. Ani Carlos a Hank nic neříkali; dokonce i Tedovy ruce ležely nehybně po stranách klávesnice.

„Měl jsem být rychlejší," řekl jsem. Slova zazněla jídelnou nezvykle nahlas. Každý kromě doktorky Obamové se na mě díval, ale když jsem to jednou vyslovil, cítil jsem úlevu. Bylo to venku. „Měl jsem být rychlejší, ale překážel mi vak se vzorky. Nedokázal jsem zvednout dostatečně rychle plamenomet. Kdybych byl rychlejší, možná bych ho zachránit mohl; možná bych mohl toho červa dostat, než ho —"

Doktorka Obamová řekla: „O tom pochybuji. Seržant Harris vás sám prověřoval, pokud šlo o plamenomet." Pořád se dívala na svůj blok. „A já jeho rozhodnutí ohledně vás schválila. Za těchto okolností mě to činí plně zodpovědnou. Stejně jako Duka."

„Děkuji, paní. Chápu, oč se pokoušíte — ale vím, že jsem vak nesl špatně."

Doktorka Obamová potřásla hlavou. „Není nikdo jiný, kdo by to viděl. Navzdory vašemu dobrému úmyslu, McCarthy, nemohu přijmout vaše prohlášení jako důkaz."

„Promiňte," řekl jsem.

„Ještě něco?"

„Ano," naléhal jsem. „Ještě něco." Náhle jsem si byl vědom toho, že se na mě každý v místnosti dívá. „Měl jsem na hlavě helmu. Nahrával jsem zvuk a záznam na video. Já — já myslím, že je tu určitá pochybnost o tom, co jsem udělal a jestli jsem, eh, jednal správně nebo ne. A myslím, že by to mohl záznam vyjasnit. Chtěl bych, aby ho mohli všichni vidět. Prosím."

„Je mi líto. Není to možné."

„Cože —?"

„Pokoušeli jsme se jej s Dukem přehrát včera v noci. Naneštěstí... uh... byl paměťový čip poškozený."

„Cože?"

„Ochranná vrstva byla zničená —"

„To byl úplně nový čip! Sám jsem ho tam vkládal."

„— takže obrazový a zvukový záznam nebyl sejmut. Čip byl prázdný." Řekla to pevně a podívala se na mě, jako by mě chtěla vyzvat, ať se s ní pokusím hádat.

„Ale —" Sám jsem ten čip přece zkoušel! Pak — jsem postřehl výraz v Tedových očích a — zmlkl jsem. „Ano, paní."

Pokynula Tedovi a ten znovu vypnul přístroj. Řekla: „Poslyšte, na tom nezáleží. Ať už tady rozhodneme cokoli, Shortyho to zpátky nevrátí. Přísahám, že zůstane mrtvý. Takže jestli se tu pokoušíte ospravedlnit svůj pocit

viny, tak vás prosím, abyste nám všem ušetřil čas. Nepřináší to výsledky."

„Je mi líto, paní," protestoval jsem. „Rozumím tomu, co říkáte — ale měl jsem to udělat líp — totiž, kdyby jenom —"

„Přestaňte!" Mračila se na mě přes stůl. „Jacksone, je ta věc vypnutá?" Podíval se na ni a přikývl. „Děkuji," řekla. „Vy to nechápete. Dovolte, abych vám to vysvětlila jinak. Poslyšte, McCarthy, odpovědnost za to, že jste dostal zbraň, leží na mně — chápete?"

Přikývl jsem.

„Takže pokud došlo k chybě, byla to i moje chyba. Chápete tohle?"

Přikývl jsem znovu.

„A já chyby nedělám. Takové ne. Dostal jste zbraň, protože jsme usoudili, že jste schopen nést odpovědnost. Myslel si to Shorty. Myslel si to Duke. Myslela jsem si to já. Chcete říct, že jsme se mýlili všichni tři?"

„Eh — ne, ale —"

„Žádné kdyby a nebo ale. Buď jsme se mýlili, nebo jsme měli pravdu. To, co si myslíte, totiž že jste to zprasil, není nic jiného než pokus utéct před odpovědností a přesunout svou chybu zpátky na lidi, kteří vám zbraň vydali. Je mi líto, ale to nemůžeme přijmout. Přijal jste práci. Věděl jste, oč jde. Přijal jste odpovědnost. Takže mi nesejde na tom, jak si myslíte, že jste s ní naložil. Naložil jste s ní přiměřeně." Zamračila se na mě a v očích měla plameny. „Chápete to?"

„A — ano, paní." Zatnul jsem v klíně pěsti a díval jsem se na ně. Nechtěla mě vyslechnout.

Doktorka Obamová zmlkla, aby si odkašlala, a zakryla si ústa sevřenou pěstí. Napila se vody a pak znovu vzhlédla bez toho, že by se dívala na někoho určitého. Kývla na Teda. Zapnul znovu přepisovač. „Chce ještě někdo něco dodat?" Čekala bez výrazu v tváři. „Pak přijímám, že jste všichni přesvědčeni o tom, že smrt Shortyho Harrise byla nevyhnutelná. Je tu někdo, kdo s tím nesouhlasí? Někdo, kdo chce namítnout něco ohledně McCarthyho reakce na okolnosti? Nikdo?" Podívala se na Duka. Duke uhnul očima. Vypadal ztrápeně a jednu chvíli jsem měl pocit, že začne mluvit; pak místo toho potřásl hlavou.

Doktorka Obamová čekala ještě chvíli, pak tiše vydechla. Zdálo se, že se jí ulevilo. „Dobrá, závěr tohoto slyšení je ten, že James McCarthy jednal pohotově a statečně. Navíc se toto shromáždění shodlo na tom, že McCarthyho domnělá neohrabanost je pouhým vyjádřením jeho pocitu zármutku. Uvědomujeme si jeho nezkušenost v bojových situacích, ale nemyslíme, že by to v tomto případě hrálo velkou roli. Uvedené okolnosti neprokazují z jeho strany žádnou nedbalost, pouze vůli přijmout odpovědnost, kterou nese."

Rozhlédla se kolem stolu. Duke váhavě přikývl. Všichni ostatní vypadali... úmyslně lhostejně.

„Dobrá, než tuto schůzi ukončíme, je tu někdo, kdo má jakékoli informace, které by mohly vrhnout světlo na kteroukoli jinou otázku, která zde byla položena?" Čekala jen vteřinu. „Myslela jsem si, že tomu tak bude. Budiž tedy řečeno, že tato komise není schopna dojít k závěru ohledně okolností včerejší operace z očividných důvodů. Prostě nemáme o chtorranských druzích vědomosti, které bychom potřebovali. Závěrem tohoto setkání a této komise je to, že máme jen otázky a žádnou odpověď. Proto nemůžeme podat žádná doporučení. Toto sezení je ukončeno. Pročistěte to, Jacksone, a ukažte mi vytisknutou kopii. Neposílejte nic po síti. Pošleme to po poslovi." Vstala, zvedla svůj blok a přikývla: „Dobrý den, pánové."

13 „Mám zvýšenou hladinu nasranosti."

„Každá otázka vymezuje svou odpověď—
kromě takových, jako například: Proč kachna?"
—SOLOMON SHORT

Zůstali jsme s Dukem v místnosti sami. — Vypadal shrbeně a hrozně staře. Opíral se o lokty a zíral do včerejška. Kostnaté ruce měl zaťaté, dvě uzlovaté pěsti přitisknuté jednu ke druhé, takřka podepíraly bradu.

„Eh, Duku..."

Vylekaně vzhlédl. Když poznal, že jsem to já, tvář mu ztuhla. „Co je?"

„No — mám nějaké vzorky."

Duke zamrkal. Na okamžik tu nebyl; pak si vzpomněl. „Dobře. Ve skladišti najdeš soupravu přepravek. Víš, kde to je? V bungalovu číslo šest. Pošleme je v úterý. Pokus se udržet ty mnohonožky a vejce naživu."

„Myslím, že větší problém by byl je zabít —" Viděl jsem, že se zase stáhl někam do sebe. Propustil mě. „Eh — Duku?"

Netrpělivě se vrátil. Oči měl zarudlé. „Jo?"

„Eh, už s tebou mluvil Ted?"

„Ne, nemluvil. O čem?"

„Říkal, že to udělá. Mysleli jsme, že možná — totiž, mám tady pracovat jako exobiolog —"

Duke zvednul ruku. „Ušetři mě keců. Co chceš?"

„Laboratoř," řekl jsem rychle. „Abych mohl dělat nějaká svá pozorování na mnohonožkách a vejcích a na tom purpurovém krámu, který byl kolem kupole."

Vypadal podrážděně. „Nechci, abys ty vzorky poškodil dřív, než je pošleme do Denveru! Mám už tak dost problémů —"

„Já ale nechci nic poškoditi"

Duke si odfrknul.

„Duku, jestli ses na mě nasral, tak mi to řekni."

„Nenasral jsem se na tebe —"

„Nevěřím ti." Přešel jsem k němu, posadil se do křesla doktorky Obamové a podíval se mu do očí. „Co se tu děje, Duku? Tohle byl ten nejpitomější výslech, jaký jsem kdy zažil —" Na to vzhlédl s otázkou v očích. „U třech," odpověděl jsem dříve, než mi ji mohl položit, „— nepočítaje v to ten dnešní. Nic se tady neprokázalo. Vůbec nic. Uznávám, že na většinu našich otázek nemáme ještě dost odpovědí — ale ty otázky, na které bychom odpovědět mohli, nikdo nepoložil. Někdo je vymazal. Takže mi promiň, že jsem tak podezíravý, ale o co tu jde?"

Duke potřásl hlavou. Zíral na své ruce. „Nechtěl bys to vědět."

„Ano, chtěl!"

Duke to přešel. Pak řekl rychle: „Dělal jsi jen to, co jsme ti já a Shorty řekli, abys dělal. Poslouchal jsi rozkazy."

Odfrknul jsem si. Odněkud jsem zacitoval: „'Poslouchal jsem rozkazy' není omluva — je to obvinění."

„Kdo to řekl?"

„Zrovna teď já."

Duke se zatvářil pohrdavě. „Nevykládej mi tady hesla, synu. Znělo to jako jeden z těch keců, který ten pitomec Solomon Short tiskne v novinách. Toho mě ušetři. Mám zvýšenou hladinu nasranosti. Hlavně dneska."

„Slyšel jsem to na globální etice. A není to žádné heslo. Pro mě je to pravda. Poslyš — je něco, co bych chtěl vědět."

„Opravdu to nechci slyšet," řekl. „Ve skutečnosti se s tebou vůbec nechci bavit."

„Ani já ne," řekl jsem. Cítil jsem, jak se mi hlas začíná chvět. „Ale musím! Dokud mě někdo nezačne poslouchat!" Hrdlo se mi sevřelo a já se vyděsil, že začnu brečet. Všechno se to ve mně najednou vzepřelo. Ani jsem nevěděl, co to bylo. Řekl jsem: „Já jsem ten chlap, který stiskl spoušť, Duku. Já jsem ten, kdo je za to zodpovědný. Ty a doktorka Obamová jste mohli při výslechu tvrdit, co jste chtěli, ale já jsem pořád ten, kdo to udělal."

Podíval se na mě, jako by chtěl říct něco jiného, ale zarazil se. „Dobře, řekni teda, co máš na srdci, a skoncujme s tím." Jeho hlas byl velice tichý.

„Včera v noci jsem nespal. Potřeboval jsem si s někým promluvit. Chtěl jsem mluvit s tebou. Dokonce jsem už vstal a šel tě hledat. Došel jsem až ke tvým dveřím. Skoro už jsem zaklepal. A nakonec jsem to neudělal — nevím proč. Ano, vlastně vím — měl jsem strach. Víš, nevěděl jsem, jestli jsem to včera udělal špatně, nebo ne. Chtěl jsem najít nějakou... pomoc. Ale všechno, co jsem dokázal slyšet, byl Shortyho hlas, který říkal: 'Zkus na to přijít sám'. Jako tenkrát na cvičáku. A já nevěděl. A kromě toho jsem pod tvými dveřmi viděl prosvítat světlo. A myslel jsem, že slyším hlasy. A nechtěl jsem tě vyrušovat —"

Duke začal něco říkat, ale já ho přerušil: „Ne, chci to nejdřív dopovědět. Pak můžeš mluvit ty. Nešel jsem přímo zpátky do postele. Znáš ten kopec nad táborem? Šel jsem tam nahoru a seděl tam chvíli sám. A — začal jsem brečet. Nejdřív jsem myslel, že brečím kvůli Shortymu, jenže pak jsem zjistil, že ne. Brečel jsem kvůli sobě, kvůli tomu, co jsem si uvědomil. A nemělo to vůbec nic společného s tím, že je Shorty mrtvý."

Uvědomil jsem si, že se chvěju. Ruce se mi třásly na stole. Strčil jsem si je mezi nohy a držel je tam s koleny pevně přitištěnými k sobě. Cítil jsem se strašně malý a byla mi hrozná zima. Podíval jsem se na Duka a řekl jsem: „To, co jsem si uvědomil, bylo — i kdyby mi Shorty neřekl, co mám udělat — stejně bych to udělal, stejnou věc."

Duke byl opravdu překvapený. „Udělal bys to?"

Ztěžka jsem polknul. Nebylo lehké promluvit. „Duku, byla to jediná věc, kterou jsem chtěl. Proto jsem tak... cvokařil. Opravdu vážně jsem pokoušel sám sebe přesvědčit o tom, že jsem to udělal jen proto, že mi to Shorty řekl — jenže jsem věděl, že to tak není. Nebyl čas k přemýšlení — prostě se to stalo. Nepamatoval jsem si, co mám dělat nebo co mi kdo radil. Prostě jsem to udělal — bezmyšlenkovitě.." Díval jsem se teď do svého klína. „Duku, já nikdy předtím nikoho nezabil. A nikdy jsem nemyslel, že to budu muset udělat. Všechno, co jsem věděl, bylo, že je to jedna z věcí, které nikdy v životě udělat nechci — a pak, včera odpoledne, jsem zjistil, že to udělat můžu — a že to můžu udělat lehce. A cvokařil jsem celou dobu, kdy jsem si to sám sobě pokoušel vysvětlit. Hledal jsem způsob, jak to odůvodnit. Říkal jsem si pořád dokola, že to bylo těmi okolnostmi, jenže jsem věděl, že s tím okolnosti neměly vůbec nic společného. Bylo to ve mně! A teď — po tom výslechu — už se ani nemohu mýlit! Byl jsem to já. Já to udělal. Nikdo jiný. A já s tím teď musím žít — s tím, že můžu lidi zabíjet." Dodal jsem: „Opravdu to není něco, co bych chtěl vědět."

Duke chvíli mlčel a jen si mě prohlížel. Prohlížel jsem si jej také. Tvář měl drsnou a ošlehanou větrem, kůži jako řemen a opálenou sluncem; ale jeho oči byly ostré a bystré a dívaly se hluboko do mých.

Najednou řekl: „Dobrá, máš svou laboratoř."

„Eh — díkyl"

„Jo. Chci vidět, jak se ti to bude zdát za týden. Kde si to svoje zoo chceš uložit?"

„V nové lázni."

Duke se na mě ostře podíval. „Proč?"

„To je očividné. Je to jediná budova v táboře, která se k tomu hodí. Má betonové zdi a malá okna, umístěná hodně vysoko. Nic odtamtud neunikne. Přinejmenším ne lehce. Nikdo ji nepoužívá, protože se tam nikdy nedokončily rozvody; můžeme tam umístit přenosná topidla a upravit vnitřek, jak budeme chtít."

Duke přikývl. „To je přesně totéž místo, které bych vybral i já. Ale já bych ti je vybral proto, že je v bezpečné vzdálenosti od zbytku tábora. Budeš muset vystěhovat ty krámy, které tam už jsou. Pokud jde o speciální vybavení nebo o to, že bys tam chtěl něco postavit, řekni Larrymu. Najde pár chlapů, kteří se o to postarají."

„Ano — a děkuju."

Zvedl ruku ze stolu gestem 'počkej ještě chvilku'. „Jime?"

„Ano?"

„Tohle není žádný večírek. Pracuj tak, ať se na tvé výsledky dá spolehnout. Ty vzorky jsme zaplatili zatraceně draze." Když se na mě podíval, leskly se mu oči víc než kdy předtím. Vypadal uštvaně.

„Já vím," řekl jsem. Najednou bylo velice těžké cokoli říct. „Já — já se o to pokusím."

Rychle jsem odešel.

14 Objevy

„Nemůžeš bojovat proti zákonu zachování energie.
Můžeš s ním smlouvat, ale nemůžeš proti němu bojovat."
—SOLOMON SHORT

Hodinu poté, co jsem začal vyklízet budovu lázně, se objevil Ted s kyselým výrazem v obličeji. Řekl jsem mu, co chci, aby udělal, a tak se ke mně přidal, ale bez svých obvyklých vtípků, průpovídek a přechytřelých řečiček. Obvykle z Teda sálal pocit sebedůvěry, jako by se zrovna vracel z nějaké důležité schůzky. Vždycky se zdálo, že ví, co mají na práci všichni ostatní. Ale dneska ráno vypadal schlíple, jako by ho někdo nachytal, jak poslouchá u dveří.

Po chvíli se k nám přidali Larry a Carlos a Hank a práce pokračovala daleko rychleji. Ani oni toho moc nenamluvili. Po Shortym zbyla v našich životech velká díra a bolelo to tak, že se o tom nedalo mluvit.

Byla před námi spousta práce. Trvalo nám polovinu dopoledne, než jsme jen vyklidili dřevo a jiné věci, které se v bunkru z betonových cihel skladovaly, a zbytek dne nám zabraly úpravy stavby pro mnohonožky. Byly tam větrací otvory, které bylo třeba zakrýt síťovinou, a okna, na která jsme dávali mříže, a museli jsme také namontovat nové dveře; ty byly zpevněny drátěnou sítí a na spodní hranu jsme připevnili pro všechny případy plechy.

Na závěr Ted napsal velkou tabuli, na které bylo nikoli neurčitě uvedeno:

DŮM PŘEBĚHLÍKŮ PRO ČERSTVÉ ČERVY!!
NEPOVOLANÍ BUDOU SEŽRÁNI!!

Vstup není povolen broukům, vším, hadům, šnekům, žábám, pavoukům, krysám, švábům, ještěrkám, trolům, skřetům, ghúlům, politikům, furťákům, právníkům, (hlavně právníkům), novým křesťanům, evangelistům nebo jiným odporným formám života. Pokud to chcete vědět, jste to právě vy!

Návštěvy povoleny pouze v době krmení. Prosíme, při odchodu si přepočítejte prsty.

Ted Jackson
Jim McCarthy
(vlastníci)

Vnitřek lázně byl rozdělen na dvě místnosti. Jednu měly tvořit sprchy; už byly namontovány odpady a nádrže. Druhá místnost měla sloužit k osušování a jako převlékárna, šatna bez skříněk. Rozhodli jsme se použít šatnu pro mnohonožky a sprchy pro vejce — když jsme měli vybrat, které z těch dvou umístit do kachlíčkované místnosti za dvoje dveře, byla to vejce pro možné nebezpečí, které představovala. Útěk mnohonožky bude daleko méně vážný než útěk Chtorrana.

Do každé místnosti jsme postavili dva velké pracovní stoly, zapojili elektřinu a vytápění a postavili speciální inkubátor pro vejce a velkou kovovou a skleněnou klec pro mnohonožky. Seržant Kellyová byla šťastná — měla zase zpátky svou jídelnu — a my také; měli jsme laboratoř.

Kolem večeře už jsme měli první výsledky. Zjistili jsme, že mnohonožky jsou všežravé v takovém měřítku, že jsou proti nim ostatní všežravci lenoši. Nejdříve si pochutnávaly na kořenech, bramborách, větvičkách, stoncích, květech, trávě, listí, kůře, výhoncích, okvětních lístcích, ovoci, obilí, oříšcích, bobulích, lišejníku, mechu, kapradí, houbách a vybraných řasách; také měly rády hmyz, žáby, myši, brouky, vši, šneky, ropuchy, pavouky, krysy, švábы, ještěrky, veverky, ptáky, králíky, kuřata a všechny ostatní podoby masa, které jsme před ně položili. Pokud nebylo nic z toho po ruce, sežraly cokoli, co se dalo. Včetně hrubého cukru, burákového másla, starých novin, kožených bot, gumových podrážek, dřevěných tužek, sardinek v konzervě, lepenkových kartónů, starých ponožek, celulózového filmu a čehokoli jiného, co mělo jakkoli vzdáleně organický původ. Dokonce žraly i výměšky jiných organismů. Netkly se ale svých výměšků, páchnoucí, olejovité hmoty; to byla jedna z mála výjimek.

Po třech dnech začal Ted vypadat trochu zmateně. „Začínám uvažovat o tom, jestli je vůbec něco, co nežerou." Držel v ruce jeden konec magnetofonové pásky a sledoval, jak její druhý konec mizí v tlamě mnohonožky.

Řekl jsem: „Ty jejich žaludky musí být něco jako chemické taviči pece; není asi nic, co by nemohly strávit."

„Musí s tím mít něco společnýho všecky ty zuby vepředu," podotkl Ted.

„Určitě," souhlasil jsem. „Rozmělní potravu na použitelné kousky, části malé natolik, aby se mohly rozpustit — ale aby tu potravu využil, musí žaludek vytvářet enzymy, aby rozložil složité molekuly na menší, stravitelné. Chtěl bych vědět, jaký druh enzymů si dokáže poradit s něčím takovým, jako jsou kousky nehtů, štětiny z kartáčku na zuby, plátěný batoh a staré videodisky. A chtěl bych vědět, jaký žaludek dokáže pravidelně takové kyseliny vytvářet a vydržet to."

Ted se na mě podíval s jedním obočím zvednutým. „Chceš jednu rozpitvat a mrknout se?"

Potřásl jsem hlavou. „Už jsem to zkoušel. Je skoro nemožné je zabít. Chloroform na ně stěží účinkuje. Všechno, co jsem chtěl, bylo jednu na chvíli uspat, abych si ji mohl prohlédnout trochu zblízka a odebrat nějaké vzorky kůže a tkáně — ani náhodou. Sežrala bavlněný polštářek i s chloroformem."

Ted se naklonil dopředu; opřel se lokty o stůl a položil si tvář do dlaní. Díval se do klece mnohonožek se znuděným, skoro otráveným výrazem. Byl příliš unavený i na to, aby žertoval. Maximálně se zmohl na sarkasmus. Řekl: „No nevím. Třeba jsou hypoglykemický..."

Podíval jsem se na něj. „To není špatné..."

„Co?"

„To, co jsi zrovna řekl. O tom krevním cukru. Možná něco udržuje v jejich krvi permanentně nízkou hladinu cukru, takže jsou pořád hladové. Ještě z tebe udělám vědce."

Ani nevzhlédl, jen zavrčel: „Neurážej."

S odpovědí jsem se nezatěžoval. Pořád jsem uvažoval o jeho náhodné poznámce. „Dvě otázky. Jak? A proč? Jaký je důvod? Jakou to pro ně nese výhodu?"

„Hm," řekl zamyšleně, „je to palivo. Pro růst?"

„Jo... a to před nás klade další otázky. Jak staré jsou tyhle věci? A o kolik ještě vyrostou? A bude růst i jejich chuť? A jaký je jejich plný vzrůst? Nebo je tohle plný vzrůst?" Posadil jsem se na roh jednoho ze stolů a hleděl na skleněnou stěnu klece mnohonožek. Začal jsem okusovat konec tužky. „Příliš mnoho otázek —" To, jak jsem se poflakoval kolem mnohonožek, začínalo mít vliv na moje chutě. Složil jsem si paže na hrudi. „A co když si neklademe ty správné otázky? Chci říct, co když je tu něco tak jednoduchého a očividného, že to přehlížíme?"

„Hm," řekl Ted, pak: „Třeba nedostávaj to správný jídlo — a to je důvod, proč mají furt hlad..."

„Hej!"

Ted vzhlédl. „Co?"

Vrhnul jsem se na tu myšlenku. „Uvažuj o tom takhle: možná jsou dextro a my jsme levo — a jsou stavěné z pravotočivé DNA! A k přežití potřebují pravotočivé proteiny! A tohle je levotočivý svět!"

„Hm," řekl Ted. Poškrábal se na nose a zamyslel se nad tím. „Jo a ne. Možná. S těmahle pravo a levotočivejma záležitostma mám problémy. Nemyslím si, že by to bylo možný. Určitě je to dost nepravděpodobný."

„Samotní červi jsou nepravděpodobní," podotkl jsem.

Znovu se poškrábal na nose. „Myslím, že to, že můžou normálně žrát pozemský organický látky bez toho, že by hned padly na zem s pěnou u huby a s křečema, je docela jasná známka toho, že naše a jejich tělesná stavba k sobě maj zatraceně blízko. Kdybych je neznal líp, skoro bych řek, že sou příbuzný."

Na povrch vyplul další nápad. „No dobře — zkusme to jinak. Země není jejich rodná planeta, takže možná musí jíst spoustu jiných věcí k tomu, aby pokryli denní spotřebu. Chci říct, jejich metabolismus musí být odlišný, protože jsou vyvinuti pro jiné podmínky, takže nejsou schopni plně využít pozemskou potravu — to sedí, ne? — takže musí svou potřebu zvýšit už jen proto, aby přežili."

„Ale poslyš, jestli je to pravda o mnohonožkách, pak by to měla taky bejt pravda, pokud jde o červy. Museli by žrát daleko víc než doteďka. Museli by žrát všecko, co maj na dohled."

„No, ale to přece dělají, ne?"

Pokrčil rameny. „Kdoví, co je pro červy normální?"

„Další červ?" navrhl jsem.

„Mm," řekl. A pak dodal: „— jenže na týdle planetě žádný normální červi nejsou."

„Co?" Najednou jsem se na něj podíval.

„To byl fór!" řekl.

„Ne — řekni to ještě jednou!"

„Na týdle planetě žádný normální červi nejsou."

„Cos tím myslel?"

Pokrčil rameny. „Nevím; prostě mi to přišlo... jasný. Víš? Totiž, nevíme, jaký červi ve vlastním prostředí sou; známe je jen v našem — a to ani nevíme, jak se sem dostali. Takže jestli je něco — cokoliv — čím se ve vlastním prostředí liší, my to nevíme, ne? A ani jinej červ na týdle planetě, protože by všichni museli zažívat totéž."

„To je vynikající!" řekl jsem. „Opravdu. Divím se, že to ještě nikoho nenapadlo."

„Ále, určitě jo."

„Ale vsadím se, že je to část odpovědi. Máme tady co do činění s nenormálními Chtorrany! A ten tvůj druhý nápad se mi taky líbí — ten o tom, jak něco udržuje jejich cukr na permanentně nízké hladině. Jen bych pro to chtěl mít dobré biologické podklady." Prohrabal jsem se změtí na stole za mnou a vytáhl složku, nadepsanou FUJ. Vytáhl jsem z ní balíček fotografií velikosti osm na deset centimetrů a podal je Tedovi, který vstal, aby si je vzal. Opřel se o stůl a listoval balíčkem.

„Kdys je udělal?"

„Dneska ráno, když jsi byl u počítače. Konečně jsem objevil teleobjektiv. Je v tom pořádně silný materiál. Podívej se na stavbu jejich úst."

Zašklebil se. „Vypadají jako červí."

Pokrčil jsem rameny. „Nejspíš jsou ve stejné vývojové skupině. Co vidíš ještě?"

„Zuby vypadají jako malý nože."

„Všiml sis ještě něčeho? Ty zuby jsou vykřivené ven. Tady, podívej — porovnej tyhle dva obrázky, kde žere cigaretu. Když jsou ústa otevřená nejvíce, ukazují zuby nahoru a dolů a jen trochu ven; ale když se ústa zavírají, zakřivují se dovnitř. Vidíš, jak se kříží? Když se mnohonožka do něčeho zakousne, zuby to nejen překousnou, ale

posunou to dolů hrdlem. Mnohonožka nemůže přestat žrát — ne dokud má co — protože to nemůže pustit. Pokaždé, když ústa zavře, posunuje se potrava dolů. Proto také musí její zuby drtit a trhat a kousat — jinak by se udusila."

„Hm, o tom posledním pochybuju," řekl Ted. „Nemyslím si, že by se byla schopná udusit. S takhle zařízenou tlamou určitě nebude mít takovej krk, kterej by ji moh zabít. Určitě tam bude nějaká pojistka. Myslím, že ty zuby jsou seřazený tak proto, aby se mohla kořist pevně podržet a, když už nic jinýho, tak se do ní pořádně zakousnout — jako do Louise."

„Ať je po tvém, profesore — ale já na ni koukal, jak tu cigaretu polykala, a takhle ty zuby používá."

„Ale Džimíku — to přece nedává smysl. Co se s tím parchantem stane, když se přisaje na strom?"

„Žere, nebo chcípne," řekl jsem. „Vzpomeň si, co ses učil ve škole: 'Matku přírodu to nesere.'"

„Mm." Ted potřásl hlavou a listoval fotografiemi dál. „Jak si vzal tohle?" Díval se na doširoka otevřená ústa jedné z mnohonožek.

„Kterou? Ach, tuhle. Bral jsem to přes sklo. Je na něm mastná skvrna; pokouší se ji sežrat. Kvůli té mastnotě to není moc ostré, ale byl to jediný způsob, jak se jí podívat do hrdla. Opravdu rychle přišly na to, že se skrz sklo nedostanou, takže přestaly skákat, když jsem na ně položil prst. Proto ta mastnota. Podívej, tohle je ostřejší — to bylo předtím, než sklo poškrábaly."

Ted se podíval pozorněji. „Podej mi lupu. Tady, koukni — co ti to připomíná?"

„Hej! Toho jsem si předtím nevšiml — druhá řada zubů!"

„Ksakru," řekl Ted. „Zajímalo by mě, jestli se někdy kousne do jazyku."

„To jsou stoličky!" řekl jsem. „Vidíš? Nejsou tak ostré. První řada je ke kousání; tahle je k rozmělňování. A podívej se — nevidíš nic tam dál?"

„Nejsem si jistej. Je tam zatracená tma."

Podíval jsem se na něj. „Tede, možná mají tyhle věci zuby po celé délce hrdla. Proto také mohou tolik žrát a tolik různých věcí. Než se potrava dostane do žaludku, je rozložená na kaši. Pořád sice potřebují silné žaludeční kyseliny, ale takhle je potrava rozložená na větší plochu, na které mohou kyseliny účinkovat."

„No, to je dělá trochu víc... uvěřitelnejma." Ted se zašklebil. „Podle mě se dá dost těžko věřit na stvoření, který žerou tenisky, tapety, baseballový míčky, ani nemluvě o sedlech na kolo, prádelních šňůrách a kafi seržanta Kellyový."

„Tede, nech toho. Prosím."

„Dobře — tak kafe vynecháme. To je nejspíš ta věc, kterou Chtorrani cpou do plotu, aby jim neutekly — lógr z kafe seržanta Kellyový."

„Ale ne," řekl jsem. „Copak jsem ti to neřekl?"

Vzhlédl. „Co?"

„Měl bys na to přijít sám. Jaká je jediná věc, kterou mnohonožky nežerou — jediná organická věc?"

Otevřel ústa. Pak je zavřel.

„Přesně tak," řekl jsem. „Použité jídlo. Žádný tvor se nemůže živit vlastními výkaly — to je věc, kterou metabolismus nevyužije. A to je to, co červi dávají do dvojité zdi ohrady. Jakmile to mnohonožky vycítí, vycouvají."

„Počkej, kluku — chceš mi namluvit, že červi pobíhají kolem a sbírají hovna mnohonožek, aby je nacpali do plotu?"

„Vůbec ne. Nemluvím o výkalech mnohonožek. Jen jsem řekl, že to jsou výkaly," — otevřel ústa, aby mě přerušil; ale nenechal jsem ho — „a to vůbec ne výkaly pozemského původu. Pamatuješ, jak jsme se divili, že jsme nikdy nenarazili na červí odpad? Jasně, protože červi jej použili k tomu, aby jim jejich 'kuřátka' neutekla. Červi musí být s mnohonožkami natolik příbuzní, že na tom rozdílu nezáleží. Co nemůže využít červ, nemůže využít ani mnohonožka. Testy na výkalech z ohrady a na vzorcích, které máme tady, ukázaly hodně příbuzností. Většina odlišností spočívá v trávení, i když spousta enzymů nesedí. Kdybych měl jemnější zařízení, dokázal bych vysledovat i menší rozdíly."

Najednou byl Tedův výraz zamyšlený. „Už jsi z toho něco sepsal?"

„Nějaké poznámky mám. Proč?"

„Protože jsem zaslech, jak se Duke o tobě — o nás — baví s doktorkou Obamovou. Chce, aby nás Obina poslala do Denveru."

„Co?"

Ted to zopakoval: „Duke chce, aby nás Obina poslala do Denveru. Se vzorkama. Ve čtvrtek."

Potřásl jsem hlavou. „To nedává smysl. Proč by nám měl Duke dělat nějaké služby?"

Ted se usadil na roh stolu. Tři mnohonožky se na něj trpělivýma očima zahleděly. Napadlo mě, jestli je síťovina na kleci dostatečně pevná. Ted řekl: „Duke nám nedělá žádný služby. Dělá je sám sobě. My sem nepatříme a on nám nechce dělat chůvu. A po tom, co se stalo se Shortym — no, však víš."

Znovu jsem se posadil. Cítil jsem se zrazený. „Myslel jsem... totiž..." Sklapnul jsem a pokusil se myslet.

„Co?" zeptal se Ted.

Zvedl jsem ruku. „Počkej chvilku. Pokouším se vzpomenout, co Duke říkal." Potřásl jsem hlavou. „Ach jo — neříkal nic. Aspoň ne o tomhle. Myslím, že jsem si myslel, že jsem slyšel —" zmlkl jsem.

„Slyšel co?"

„Nevím." Cítil jsem se zklamaný. „Jen jsem si myslel, že budeme součástí Zvláštních jednotek."

Ted seskočil ze stolu, přitáhl si druhou židli a sedl si naproti mně. „Džimíku, někdy dokážeš bejt pěkně skopová hlava. Poslouchej teď strejčka Teda. Víš, odkud tyhle Zvláštní jednotky pocházejí? Myslím, že ne. Jsou to — nebo byly — utajený, prvotřídně vycvičený útvary; tak tajný, že ani naši zpravodajci nevěděli, že vůbec existujou. Vznikly po Moskevskejch dohodách. Jo, ilegálně — to vím a tys používal minulej tejden plamenomet, pamatuješ? Zachránil ti život. Hádej, k čemu tu máme Zvláštní jednotky a spoustu dalších nevinně vypadajících organizací. Je

škoda, žes při dějepisu chrápal, Jime, jinak bys to pochopil. V každým případě, o co mi jde, tihle lidi spolu žijou a cvičí celý roky. Už jsi někdy viděl seržanta Kellyovou na cvičáku?"'

„Co? Ne —"

„No, to bys měl — nebo radši neměl. Vyděsilo by tě to tak, že by sis přestal stěžovat na tu její břečku. Tihle lidi myslí a jednají jako rodina. Víš, co to pro nás znamená? Znamená to, že jsme pro ně jen párek vesnickejch pitomečků. Jsme mimo mísu — a není nic, co bysme mohli udělat, abysme to změnili. Proč si myslíš, že nám Duke tuhle laboratoř dal — že nám ji prakticky narval do zadku? Protože chce mít důvod k tomu, aby nás poslal balit. A o tom to je. Bude pak moct říct, že máme moc velkou hodnotu jako vědci na to, abysme riskovali venku."

„Ach," řekl jsem. „A to se mi tu zrovna začínalo líbit."

„Víc než v Denveru?" zeptal se Ted.

„Nikdy jsem v Denveru nebyl."

„Věř mi. Zamiluješ si ho. Vypadá to jako civilizace. Jime, to doopravdy chceš zůstat tady, kde je pravděpodobnost jedný k sedmi, že skončíš v chtorranským hrnci? Nebo si nevěděl ani tohle?"

Neodpověděl jsem hned. Alespoň jsem teď věděl, proč se mnou v posledních několika dnech Ted tak ochotně spolupracoval. Ale pořád jsem se cítil, jako by pode mnou někdo podtrhnul koberec. Podíval jsem se na něj. Díval se mi do tváře a pořád čekal na mou reakci.

„Kurva," řekl jsem. „Chtěl bych, abys nebyl vždycky tak... všudypřítomný."

Pokrčil rameny. „No a? V Denveru mi za to poděkuješ."

„Já vím. A to je na tom nejhorší!"

15 Samá smůla

„Chleba vždycky spadne na zem namazanou stranou.
Pokud se tak nestane, namazali jste máslo na špatnou stranu."
—SOLOMON SHORT

Přílet vrtulníku přesunuli ze čtvrtka na sobotu — a pak na úterý a pak znovu. Kdoví, co to znamenalo?

Duke nám to neřekl. Až tu bude, tak tu bude. Seržant Kellyová vypadala podrážděně, protože potřebovala zásoby, ale neztrácela nervy a místo toho tvořila po svém. S bojovými dávkami a sušeným mlékem se toho dá dokázat hodně. Někdy byly výsledky dokonce stravitelné.

Mezitím jsme se s Tedem pokoušeli být užiteční.

V překladu: drželi jsme se stranou, než nám někdo dokáže najít nějakou opravdovou práci.

Pořád jsme neměli jasno v tom, jestli vůbec do Denveru letíme. Ani Duke, ani doktorka Obamová nám nic neřekli. Ve skutečnosti spolu většinu času trávili zavření v kanceláři doktorky Obamové a prohlíželi každodenní dávku satelitních snímků.

Ted říkal, ať si nedělám starosti, protože nikdo nikomu nikdy nic neřekl, takhle už to v armádě běhalo. Kdyby nám něco řekli, jen bychom si s tím dělali hlavu. Takhle si nemusíme dělat hlavu vůbec s ničím.

Dělal jsem si starosti stejně — a mezitím jsem dělal to nejlepší, co se dalo.

Půjčil jsem si kameru z helmy a umístil ji před klec s mnohonožkami. Pak jsem obraz digitalizoval, nakrmil jím jeden z počítačů, upravil barvy a začal sledovat jejich aktivitu. Program spočítal množství změn pixelů za vteřinu a zapsal ho společně s časem a teplotou. Jako informaci navíc vývoj srovnal, zobrazil jej v křivce a uložil jej, takže jej bylo možné sledovat na neustále doplňovaných grafech.

Zatímco jsme čekali, až začnou testy hmyzu přinášet výsledky, věnovali jsme se i ostatním vzorkům. Materiál, z něhož byla postavena kopule červů, jsem nebyl schopen analyzovat. Stejně tak tomu bylo se žvýkačkovitou hmotou, kterou jsem odřízl ze stěny. Byla to opravdu divná hmota. Měla zápach podobný masu a složení jako ovesná kaše. Některé její části byly řídké jako sliz, jiné zase silné a pružné. Ať už to bylo cokoli, mělo to sklony k tomu, aby to na sobě nechalo růst srst — dlouhé prameny nechutně páchnoucí houby.

Nelíbilo se mi to a držel jsem to schované ve skříňce. Každých několik hodin jsem se do skříňky díval, abych si potvrdil své podezření, že houba stále roste. Rostla.

Přesadil jsem břečťan, černou bazalku a purpurové rostliny do plastikových zkumavek. Skoro okamžitě všechny vzorky zapustily kořeny; byly to velice otužilé rostliny a v syté coloradské hlíně se rychle rozrůstaly. Jak rychle se dokáží množit? Vzal jsem z každé rostliny řízek a zasadil je do nových zkumavek. Překvapilo mě — a možná i trochu nadchlo — když jsem pozoroval, jak řízky břečťanu a purpurové rostliny začínají za méně než čtyřiadvacet hodin zapouštět kořeny. Bazalka nevypadala tak nadšeně.

Vzal jsem si další řízky, abych získal jistotu. Brzy jsem měl dostatek neónově zbarveného břečťanu a temně purpurových rostlin k tomu, abych si je mohl vysadit za lázní. Vypadalo to tam jako u červí kupole. Bazalka vyrůstala ve zkumavkách dobře, stejně jako všude, kde jsem ji vysadil, ale řízky, které jsem z ní udělal, usychaly.

Uvažovali jsme s Tedem, jestli jsou ty rostliny jedlé — nebo halucinogenní. Ale ani jeden z nás nebyl dostatečně odvážný na to, aby to zkusil.

Každé čtyři hodiny jsme obraceli v našem podomácku vyrobeném inkubátoru vejce — a nevěděli jsme, co uděláme, jestli se vylíhnou.

Dukovi jsem o tom neřekl, ale donesl jsem si do lázně plamenomet a udržoval jsem ho v pohotovosti.

Počítač každou hodinu zapípal a vytiskl novou sérii doplněných grafů, týkajících se brouků. Začínaly vypadat

všechny stejně. Teď už jsme měli takový dostatek dat, že jednotlivá odchylka by nemohla křivky nijak výrazně změnit. Ale k čemu to bylo? Informace samotné k ničemu nevedly.

Brouci neměli rádi teplo. Při teplotách nad dvacet pět stupňů Celsia byli neteční a nad třicet pět stupňů se odmítali vůbec pohybovat. Celkově se zdálo, že dávají přednost prostředí o teplotě asi deseti stupňů, i když aktivní zůstávali i při teplotách až na bodě mrazu. Při nižších se prostě zavinuli.

To mě začalo zajímat. Byla to chtorranská denní, nebo noční teplota? Byli tihle brouci denní, nebo noční tvorové? Co jsem to vlastně zjistil? Rozhodl jsem se jejich úroveň aktivity měřit pomocí celého světelného spektra a poměřovat ji od naprosté temnoty až do jasného slunečního světla a současně ji nechat ovlivňovat plným spektrem teploty.

Lázeň byla vybavena dvěma světelnými zdroji, každý o výkonu dvanáct tisíc lumenů; když jsem je nahradil venkovními lampami a některými zdroji používanými při častých změnách teploty a některými silnými reflektory pro průzkum vody a vzduchu, stočily se mnohonožky, jako by se chtěly chránit, a to bez ohledu na teplotu. Jednoznačně neměly rády jasné světlo. To bylo zajímavé, ale chtěl jsem být o něco důkladnější.

Půjčili jsme si z kanceláře doktorky Obamové větrák — ani jsme se nepokusili vzít ten z jídelny — a Larry nám odněkud vyhrabal náhradní topidlo. S těmito dvěma věcmi jsem byl schopen docílit většiny zkušebních teplot, které jsem chtěl. Napojil jsem světla na reostat, přidal fotodiodu, abych mohl změřit lumeny, a propojil všechno s počítačem. Přepracoval jsem program a rozjel celou věc.

Výsledkem byla dvojrozměrná databáze, která ukazovala reakce mnohonožek na různé vlivy. Chladno a jasno. Chladno a temno. Horko a jasno. Horko a temno. A všechno ostatní mezi tím.

Ale pořád to nebylo k ničemu. Broukům se zamlouvaly nízké teploty a tlumené světlo. Vysoké teploty snášeli. Za jakékoli teploty nesnášeli jasné světlo. To nedávalo smysl. Bylo to příliš jednoduché. Pocházeli snad z nějaké temné planety? Na to jsem zase neměl dost údajů.

Zavolali nám. Přesunutý let vrtulníku byl znovu odložen na další týden. Ani jsme nevěděli, že ho přesunuli. Seržant Kellyová potřásla hlavou a otevřela další plechovky umělého kečupu. Mnohonožkám to nevadilo. Sežraly všechno, co jsme jim strčili do klece.

Nikdo neměl sebemenší představu, jestli vrtulník vůbec přiletí. Duke na pár dní s Larrym zmizel; mysleli jsme, že pátrají po zásobách a benzínu a prohlížejí každou opuštěnou budovu v oblasti. Neptal jsem se na to. Rozhodl jsem se, že zopakuji celou řadu testů, ale tentokrát se světly pokaždé přepnutými na jinou délku spektra. Chtěl jsem napodobit světelné podmínky, které mohou panovat na nějaké blízké hvězdě. Ted nahrál informace na toto téma z OmniNetu. Neptal jsem se, čí přístupový kód při tom používal.

Díky tomu jsem získal třírozměrný graf — a teď jsem si byl devětkrát tolik jistý, že výsledkům se nedá věřit. Na spodním konci spektra se nacházela malá anomálie. Věděl jsem, že něco znamená, ale byl jsem zmatenější než dřív.

Dal bych si colu. Šumáky se jí ani zdaleka nemohly rovnat.

Opřel jsem se v křesle, založil si ruce na hrudi a zíral na monitor. Čekal jsem, až mě něco napadne. Věděl jsem, že se to nestane. Stalo se jen to, že jsem se uprostřed noci probudil s nápadem, který jsem si okamžitě musel vyzkoušet. Ztratil jsem půl noci jenom proto, že inspirace je tak zatraceně nekonvenční věc. Proč nemůže dodržovat normální noční klid jako my ostatní?

Vstal jsem a přešel kolem zoologické zahrady, abych si prohlédl zbytek vzorků.

Šedá rostlina naplnila skříňku modrými výhonky houby. Páchly jako plíseň. Ani nepříjemně, ale ani příjemně.

Venku purpurové rostliny zase o něco povyrostly. Stejně tak i černý břečťan. Začal se šplhat po zadní stěně lázně. Páchl ostře po mátě. Rostlina, podobná bazalce, také vyrůstala do výšky. Voněla podobně jako pozemská bazalka, jen daleko ostřeji. Odřízl jsem všechny výhonky a řízky jsem začal sázet po straně budovy. Do háje s tím. Aspoň jsem měl co dělat.

Zrovna jsem končil, když se do kopce vyškrábal Duke. „McCarthy!" Znělo to ponuře. „Co tu děláš?"

Postavil jsem se a otíral jsem si hlínu z rukou o kalhoty. Bylo jasné, co tu dělám. To, nač se Duke ptal, bylo proč?

Pokrčil jsem rameny. Ukázal jsem na výhonky a nářadí. „Chtěl jsem zjistit, co tyhle věci dokážou. Tohle je nejlepší způsob, jak to zjistit."

Z Dukova výrazu bylo jasné, co si o tomhle nápadu myslí.

Řekl jsem: „Je to v pohodě, fakt. Jestli začnou růst tak, že by vypadaly, že se vymykají z ruky, prostě je spálím plamenometem."

Duke si odfrknul. „Mám pro tebe na práci s plamenometem něco lepšího."

„Myslel jsem, že mě už nikdy s sebou nechceš."

Duke se na mě zostra podíval. „Kdo ti to navykládal?"

„Já pitomě jenom vypadám, Duku."

„Jo. No —" Vytáhl z kapsy doutník a vložil si jej do úst, ale nezapálil. Legenda říkala, že Duke prošel s jedním a tímtéž doutníkem třemi policejními nasazeními a jednou válkou. „Pojď si se mnou popovídat," řekl.

Šel jsem vedle něj prašnou cestou, která vedla k silnici. Moc provozu tam nebylo. Nebylo možné, že by ho něco vyrušilo v čemkoli, co mi chtěl říct.

„Dělal jsem s Larrym trochu průzkum na vlastní pěst," začal. „Kolem jsme našli spoustu harampádí. Byla to kdysi pěkně velká rekreační oblast. Vyhrabali jsme mezi tím pár kamer, nějaké záznamníky, přenosný studiový pult, nějaké bezdrátové antény, spoustu těchhle věcí. Carlos nasbíral pár kanystrů benzínu a sluneční baterie. Rozhodili jsme pár vlastních sond. Ruiz dodal součástky. Jackson to naprogramoval."

Nějakou dobu jsme šli mlčky, zatímco si Duke připravoval další řeč. Prach nám chrastil pod podrážkami bot.

„Našli jsme další kupoli," řekl Duke.

Najednou se zastavil a obrátil se ke mně. „Ale nešli jsme k ní blíž. Namontovali jsme kamery — ne moc blízko, ale dost blízko. Máme asi —" Podíval se na hodinky. „— asi čtyři dny záznamů. Pět, až doneseme dnešní disky."

Chtěl jsem se ho zeptat, ale nechtěl jsem ho přerušovat.

„Čtyři červi," řekl. „Alespoň si to myslíme. Neviděli jsme je najednou. Ale ta mláďata mají znaky, něco jako pásy světlejší a tmavší kožešiny na bocích. Těžko říct. Znaky jako by se den ode dne lišily a jsou slabé; ale myslíme si, že jsme rozeznali čtyři různé červy."

Znovu vykročil. „Chceme jít dovnitř. Chceme zjistit, jak je možné, že jsme přehlédli čtvrtého červa... předtím."

Neřekl už nic víc. Jen šel dál. Kráčel jsem vedle něj, ale nevěděl jsem, jestli mám něco říct, nebo ne. Chtěl po mně, abych šel s ním? Nemusel se mě ptát; stačilo, aby mi to dal rozkazem.

„Louis je pořád mimo. Víš, nejspíš přijde o ruku."

„Ale ne."

Duke si odplivl. „Samá smůla."

„To je mi líto." Byla blbost říkat něco takového, ale nevěděl jsem, co bych měl říct.

Duke vypadal hořce. „Má pořád vysoké horečky a pořád vykašlává chuchvalce krve. Nedokážeme je dostatečně rychle rozpouštět. Jestli se mu jeden dostane do srdce nebo do mozku —" Pokrčil rameny. „No, nebyla by to poslední oběť."

Hlasitě vydechl a obrátil se ke mně. „Podívej se, bez Louise nemám nikoho na spojení. Larry by to mohl dělat, ale pak bych přišel o pravé křídlo. Mohl bych posunout dopředu Hanka, ale pak by mi v řadě chyběli tři zkušení chlapi. Larry, Shorty a ten chlap, kterého jsi nahradil ty."

Duke dokázal být děsivě otevřený. Zeptal jsem se ho: „Proč mi to všechno říkáš?"

„Protože —" začal Duke pomalu, „chci tě požádat o to, abys mi dělal dobrovolníka. Byl bych radši, kdybys nesouhlasil. Ale... hm... myslím, že máš stejné právo jít do toho dobrovolně jako kdokoli jiný."

„Proč?"

„Chci, aby někdo šel dovnitř."

„Před, nebo po Mobym?" Myslel jsem si, že mi to pálí.

„To je na tobě." Duke se na mě podíval. „Čemu bys dal přednost?"

„Až po něm, díky."

Duke přikývl. „Tak to obvykle chodí."

„Chci se tě na něco zeptat — proč nepošleme dovnitř Mobyho a ať už narazí na červy, nebo ne, prostě ho neodpálíme?"

Duke potřásl hlavou. „Takhle by to bylo logické. Ale jestli červy usmažíme, nebude to odpověď na otázku, proč je Moby přehlédl." Dodal: „Kdybychom měli správné prostředky, mohli bychom poslat dolů sondu. Stačilo by cokoli, co by mělo oči a uši. My ty prostředky nemáme. Nemůžeme je sehnat. Čekali jsme, že nám nějaké sondy pošlou s vrtulníkem, ale nevíme, kdy se ho dočkáme. Doktorka Obamová říkala, že už nemůžeme čekat. Tohle je něco nového a my musíme zjistit, jak to je, a to co nejrychleji. Ani mně se to nelíbí, ale já — já rozumím té nutnosti."

Podíval se na svůj doutník, jako by uvažoval o tom, že si ho konečně zapálí. „Podívej, pokud jsou červi natolik otupělí, budeš v bezpečí. Kdokoli tam dolů půjde —" opravil se. „To je to, co opravdu potřebujeme vědět. Jsou tak otupělí, jak si myslíme? Pokud ano, pak bychom objevili jejich slabinu. Našli bychom dobu, kdy jsou naprosto bezbranní."

„A... pokud se mýlíš?"

„Ta možnost tu je taky. Ano."

„To je opravdu pitomost," řekl jsem. „Ty to víš, že?"

„Souhlasím. Ta nejlepší věc je vzít raketomet a vypálit to hnízdo."

„Jo. Ale takhle se nic nedozvíme, co?"

„To je taky pravda."

Ani jeden z nás chvilku nepromluvil.

Duke přerušil ticho jako první. Povzdechl si a řekl: „Podívej se, já tě opravdu na tuhle práci nechci. Jsi špatný člověk na špatném místě a se špatným výcvikem."

„To mi lichotí. Takhle se mě snažíš přesvědčit?"

Potřásl hlavou.

Jeho čestnost mě bolela. Chtěl jsem ho přesvědčit, že se mýlí. „Tak proč mi o tom říkáš? Promiň, ale proč mi 'dáváš příležitost'?"

Duke schoval doutník do kapsy. „Jednu chvíli mi to připadalo jako dobrý nápad," vysvětloval. „Larry myslí jako pěšák. Ty ne. Ty se na spoustu věcí ptáš. Možná někdy uvidíš něco, co ostatním ujde. Možná ne."

„Nevěřím ani tomuhle, Duku."

„Dobře." Oči měl zamlžené. „Pravda je ta... že jsi pro mě ten nejpostradatelnější."

Měl pravdu.

Nasralo mě, že mi to řekl, ale měl pravdu.

„Ne, počkej chvilku," usmál jsem se. „Je tu ještě někdo, kdo je víc postradatelnej než já."

Duke se zasmál. „Jo, ale Tedovi to na dobrovolníka pálí až moc." Duke dodal: „— a je to moc velký pitomec na to, aby tu práci udělal dobře. Ne, mluvíme o tobě."

„Zdá se, že si jsi zatraceně jistý, Duku. Pořád jsem se ještě nerozhodl."

„Kdybys netrval na tom, že tam půjdeš, tak bych se v tobě děsně zmýlil." Dodal: „A obyčejně se v chlapovi

nemýlím."

Na to jsem nic neřekl.

Uvažoval jsem o tom, jaké mám šance.

Duke se nemýlil. Opravdu jsem si myslel, že tohle je práce pro mě. Kvůli Shortymu. A všemu ostatnímu.

Můžete tomu říkat zmatený smysl pro povinnost.

Podíval jsem se na svoje boty. Podíval jsem se na stromy. Slunce viselo horké a jasné na krásné tmavě modré obloze. Vzduch byl prohřátý a prašný. A já nevěděl, co mám ksakru dělat.

Pravda je taková, že jsem měl plný kalhoty.

Ale myslím, že jsem měl daleko větší strach říct ne než ano. Kdybych odmítl jít dobrovolně, Duke — a všichni ostatní — by o mně mohli říkat, že jsem posera. Raději bych zemřel, než aby si o mně lidi mysleli něco špatného. Haha. Přesně tohle byla možnost, kterou jsem měl před sebou.

Možná jsem opravdu byl takový blbec, na jakého jsem vypadal.

Samozřejmě, měl jsem výhodu. Tentokrát jsme měli daleko lepší představu o tom, co můžeme uvnitř očekávat —

„Nedělej tu chybu, Jime."

„Co?"

„Nezačínej přemýšlet o tom, že tahle kupole bude stejná jako ta předtím. Nepředpokládej, že víš, co tam bude tentokrát. Nebuď si jistý. Jinak tě to překvapí."

Ostře jsem se na Duka podíval. A znovu jsem promluvil bez uvažování: „Víš co? Ty mě fakticky sereš. Myslíš si, kolik toho o mně nevíš —"

„A pletu se?" Duka to opravdu zajímalo.

„Ne, nepleteš. Právě proto mě to tak sere." Kopl jsem do kamene. Skutálel se dolů z kopce. Znovu jsem se podíval na stromy. Nemohl jsem se dívat na něj. „Problém je v tom —" Ztěžka jsem polkl a zkusil to znovu: „Problém je v tom, Duku — že jsem posranej strachy. Chci říct —" Odmlčel jsem se. Nevěděl jsem, co jsem chtěl říct.

Po chvíli řekl tiše: „Já vím."

Po očku jsem se na něj podíval. „Jo. A stejně to není o nic jednodušší. Chci říct, že teď vím přesně, jak posraní strachy musí být všichni, kteří tam venku musí žít — nebo zblbnutí. Chci říct, že tyhlety věci jsou tak děsivý, že by z nich zbělal negr. Já nemohl spát nebo jíst nebo cokoli —" Zmlkl jsem. „Ale tohle nepotřebuješ poslouchat."

Potřásl hlavou. „Ale ty to ze sebe potřebuješ dostat. Pokračuj. Co ještě?"

„Nic." Pokrčil jsem rameny. „Nevím. Jenom — nemůžu přijít na jedinej rozumnej důvod, proč bych to měl dělat, proč bych vůbec měl bejt tady. Prostě nemůžu. Dokážu si vymyslet spoustu důvodů, proč bych neměl. Hlavně pokud jde o to, jak jsem 'nejpostradatelnější'. Ale... stejně bych chtěl fakt vědět, co je uvnitř toho hnízda."

„Takže do toho půjdeš?"

Pokrčil jsem rameny. Mělo to znamenat ano. „Kdy odjíždíme?"

Duke se podíval na hodinky. „Za dvacet minut."

„Jseš si nejspíš ohromně jistej sám sebou, Duku."

„Možná. Ale kdybych ti dal možnost, aby sis to rozmyslel, tak by sis to rozmýšlel tři dny, dohnal všechny ostatní k šílenství a stejně bys řekl ano. Takhle je to pro nás všechny jednodušší. Zkrátíme to a prostě vynecháme rozmýšlení." Pak se opravil: „No... alespoň většinu." Usmál se.

Také jsem se rozesmál. Bylo to legrační — svým neurotickým způsobem. „Opravdu jsem takovej cvok?"

Plácl mě po rameni. „Pojď." Vyrazili jsme zpátky do kopce k táboru. „Musím ti o cvokaření říct jednu věc. Cvok je každý. Opravdu. Ale jediná chvíle, kdy si někdo může stěžovat, je ta, kdy ti tvoje cvokaření začne překážet v práci. Přinejmenším je to tvoje cvokaření zvládnutelné."

„Díky. Myslím."

„Není zač. Takže, dej si sprchu, potřebuješ ji, a přidej se k nám v jídelně. Jo, a ještě něco — vezmi si čistý trenýrky."

16 „Moby Dick je prolhanec."

„Dějiny jsou plné revizionistů.
Tam, kde se dříve říkalo 'NEZABIJEŠ', říká se dnes
'kromě případů, uvedených ve článku III-B, paragrafu 12, pododdělení D, odstavci 3'.
Pokud ti to ještě pořád nevyhovuje,
počkej, až vyjdou příští rok nová pravidla,
a vyber si něco, co ti vyhovovat bude."
—SOLOMON SHORT

Kupole byla nízká a ošklivá.

Krčila se uprostřed temné rokle jako zduřelá bradavice v záhybu prdele nějakého tlusťocha.

Všude kolem ležely kusy rozlámaných stromů, holé a zčernalé. Celé to místo smrdělo zničením a beznadějí. Úzkou roklí protahoval studený vítr. Bylo chladno. Vypadalo to jako zapomenutý kout pekla.

Obloha byla těžká, prázdná a pochmurná. Nevšímavá. Tohle byl svět, který Bůh opustil.

Tentokrát nás tu bylo jen šest. Duke to tak chtěl. Neřekl mi proč. Přišel za Larrym. „Jít, nebo nejít?"

Larry se na mě ostře podíval. „Tohle je na Jimovi —"

„Je zatraceně chladno," řekl jsem.

Duke vypadal nešťastně. „Jacksone?" zavolal. Ted nesl přístroje. Mohl ze svého přenosného pultu řídit všechny sondy najednou. „Máš to video? Podívám se na to ještě jednou."

Ted si k nám pospíšil. Shromáždili jsme se kolem něj, ale všechny jeho obrazovky byly čisté. Pusté. Prázdné.

„Nic se nehnulo," řekl Ted. Stiskl několik spínačů. Dívali jsme se na vyhledávání s rychlým přetáčením. „Nic se v těchhle oblastech za poslední dvě hodiny nehejbalo." Stiskl další knoflíky. „Tady. Dneska dopoledne. Údolím prošli dva červi." Kamera tvory sledovala. Najížděla blíž, dokud červi nevyplnili obrazovku. Byli malí, vysocí jen do pasu.

„Pěknej obraz," řekl Larry.

„Není to tak těžký," řekl Ted. „Automatický nastavení spuštění při indikaci velkejch cílů."

„Co ti ostatní dva?" nadhodil Ruiz.

Ted potřásl hlavou. „Od včerejška tu nebyli. Strejček Donald byl celý dopoledne doma."

„Předpokládáš, že tu jsou dva další," řekl jsem já. „To ale pořád není dokázané."

„Vsadím se, že jsou čtyři," řekl Larry. „Viděli jsme strejčka Donalda. Viděli jsme Dulíka, Bulíka a Kulíka."

„Neviděli jsme je ale pohromadě," namítl jsem. „Sledoval jsem stejné disky jako ty. Strejčka Donalda není těžké poznat. S Dulíkem, Bulíkem a Kulíkem to tak lehké není."

Larry se podíval na Duka. „Šéfe?"

Duke se nad tím zamyslel. „Musím souhlasit s McCarthym. Ještě to nevíme určitě."

„Chtěl bych, abychom měli víc času," řekl jsem.

„Nemáme ho. Doktorka Obamová slíbila Denveru nějaký odpovědi. Já jí slíbil, že je přivezeme." Kývl na mě: „Rozbor?"

„Dobře. Máme tady na videu šest dní. Na žádném disku není vidět více než dva malé červy najednou. A zbarvení jejich kožešiny, pokud můžeme sledovat, se den ode dne mění — to celou záležitost mate ještě víc. Nemyslím, že bychom mohli s jistotou říct, že strejček Donald má tři synovce nebo dva. Možná jen chceme věřit tomu, že jsou tři.

Takže. Musíme odpovědět na dvě otázky, než kdokoli z nás do hnízda vleze." Kdokoli? Než vlezu do hnízda já. „Za prvé, je dostatečně chladno? Jsou červi nehybní, nebo jen leží uvnitř a je jim zima? Za druhé, jsou v kupoli všichni? Na tuhle otázku je odpověď ještě těžší, protože nevíme, kolik jich vlastně uvnitř je. Buď jsou tam tři červi, a když jdou ven, nechávají hnízdo prázdné a nehlídané; nebo tam jsou červi čtyři a vždycky některý z nich zůstává doma. Pokud některý z nich zůstává doma, musíme se ptát proč." Napadla mě ošklivá myšlenka. „Možná už se jejich vejce vylíhla. Možná tam uvnitř mají bandu mladých červů —"

Duke ostře vzhlédl. „Jak jsi na tohle přišel?"

„Prostě mě to tak napadlo. Říkáme tomu hnízdo. Viděli jsme jejich vejce — možná... nevím."

„Máš něco, čím bys tu myšlenku podpořil?"

„Ne. Je to jen... nápad."

„Dobrá." Duke zvedl ruku, aby mě umlčel. Zvedl k očím dalekohled a díval se z kopce na kupoli. Ústa se mu sevřela. Uvažoval jsem, nač asi myslí.

Duke znovu spustil dalekohled dolů. „Nevím," přiznal. „Nevím, po čem se mám dívat." Podíval se na nás všechny, ale hlavně na mě. „Co si o tom myslíš?"

„No —" Začal jsem probírat všechny argumenty, které jsem měl v hlavě. A pak jsem toho nechal. „Něco jsi slíbil. Stejně jako já. Když tady budeme sedět a klábosit, rozhodně neomládneme. Pojďme na to."

Duke se zatvářil překvapeně, ale přikývl. „Dobrá tedy. Hanku, pošli dovnitř Mobyho."

Čekali jsme, zatímco Hank řídil malého robota na cestě z kopce. Pod jeho pásy praskala suchá tráva. Hank většinou nechal na Mobym, aby si vybral cestu, jen příležitostně ho navedl ze své kontrolní desky.

Hank Mobyho zastavil u vchodu do kupole a nechal ho prozkoumat okolí. „Trochu ho seřídím," vysvětloval. „Ať to máme zaostřený, než vlezeme dovnitř." Když čekal na to, až se objeví na obrazovce výsledky měření, tiše si hvízdal mezi zuby. Podíval se na mě. „Nevadí ti to, že ne?"

Potřásl jsem hlavou.

Duke se obrátil a beze slova od nás odešel. Už tu pro něj nezbyla žádná práce. Udělal všechno, co bylo zapotřebí. Všechno, co mu teď zbývalo, bylo čekat a sledovat, jak se to vyvine.

Hank se ohlédl na Duka, ale ten k nám byl otočený zády. Podíval se na Larryho a řekl: „Můžeme."

Larry se podíval do kopce. „Duku?"

Duke vykročil zpátky k nám. „Běž dovnitř," řekl Hankovi.

Moby vjel do hnízda.

Čekali jsme.

„Prohlížím," hlásil Larry. „Zatím nic." Zvedl oči od stereoobrazovky a začal zadávat nový pozorovací postup. Prsty mu na klávesnici tančily. Stiskl ENTER, počkal na zelené schválení a znovu se zadíval na stereoobrazovku. „Vypadá čistě," ohlásil.

Duke si vztekle odfrknul. Všichni jsme se na něj podívali. „Moby Dick je prolhanec," řekl. „A my máme fotky, který to dokazujou."

Hank pokrčil rameny. „Já se nehádám, šéfe."

„Já vím, že ne." Duke si povzdechl. „Přál jsem si, aby to byla tvoje chyba, Hanku — abych z toho mohl někoho vinit. Takhle nemůžu. A já nevím, jestli se mám cítit líp, nebo ne. Pořád ještě nevíme proč. Ale to je jedno. Shortyho nám to nevrátí, tak co?" Utřel si nos a chvíli jsme všichni byli v rozpacích. Najednou houkl: „McCarthy! Na co do prdele ještě čekáš?"

„Jasně." Zapnul jsem vysílačku a kameru na helmě, prohlédl jsem si zbytek své výbavy — nejmíň pojedenácté — a podíval se na Hanka. Ukázal mi vztyčený palec.

„Čistej signál."

Duke mě obrátil a něco mi připlácl na záda.

„Co to bylo?"

„Štěstíčko," řekl.

Obrátil jsem se a podíval se na něj. Zrovna si strkal do kapsy dálkový detonátor. Naše pohledy se setkaly a vydržely —

„Sundej to," řekl jsem.

Zaváhal. „Ani si to neuvědomíš."

„Jak to můžeš vědět?" Cítil jsem se zrazený. „Sundej to."

„Je to jen pro všechny případy. Je to pro tvý bezpečí, Jime."

„Neser mě, Duku. Je to pro tvou bezpečnost. Sundej to. Nejsem žádnej zkurvenej cvičenej delfín."

Byl klidný. „Je to rozkaz, Jime."

Povzdechl jsem si.

Rozhlédl jsem se kolem. Nikdo jiný se mi do očí nepodíval. Hank hleděl na klávesnici Mobyho. Ted předstíral, že přepíná něco na svém pultu. Carlos se odvrátil. Lany zíral pevným pohledem na zem. Jen Duke.

„Do hajzlu," řekl jsem podrážděně.

Duke přikývl. „Už jsi toho nakecal spoustu."

„Nechal by na sebe něco takovýho přidělat Shorty?" zeptal jsem se.

Duke o tom chvíli uvažoval a pak pomalu přikývl. „Kdybych mu to nařídil, ano, nechal."

Vypustil jsem dech, který jsem zadržoval — a pak jsem se uvolnil. „Dobře," řekl jsem. „Jenom se moc neunáhluj. Jo?"

„Slibuju."

Larry se na mě zašklebil. „Teď si určitě přeješ, abys na jeho narozeniny nikdy nezapomněl, co?"

„No, je jistý, že na příští nezapomene," zasmál se Ted.

„Dobře, tak už toho nechte," zavrčel Duke. „McCarthy, hni sebou."

„Jo," řekl jsem. A dodal jsem: „Nečekej na mě s večeří, miláčku. Možná se zpozdím." Napadlo mě, že bych mohl mít nárok alespoň najeden fórek.

Duke zamumlal něco netisknutelného.

Rána vedle. Sklapnul jsem.

Nadechl jsem se. A vyrazil přes údolí.

Za Mobym.

Mířil jsem ke kupoli.

Údolí se ve svém ústí ostře zužovalo. V jeho středu byla pevně usazená kupole; ani najedná straně nebylo dost místa. Vypadalo to jako dno hrobu. Opravdu tu nebylo dost místa. Nebylo tu kam utíkat. Pokud bude vůbec utíkat možné, samozřejmě.

Vchod vypadal jako rozevřená tlama.

Vynikající. Přesně takové nápady jsem teď potřeboval. Pokoušel jsem se soustředit na svůj úkol.

Tohle hnízdo bylo jiné než to předtím.

Tak za prvé nemělo ohradu a kromě toho byl totem před vchodem nižší a ošklivější než ten poslední, který jsme viděli.

Ztěžka jsem polkl.

Pomalu jsem se otočil, zčásti pro kameru a zčásti proto, abych se uklidnil.

Nebyl to nejlepší nápad.

Rokle vypadala najednou klaustrofobicky. Zčernalé stromy připomínaly pařáty, napřahující se ze země.

Den náhle zešedl a ochladil se. Vítr tu foukal silněji; hlasitě údolím hvízdal.

Obloha byla pořád prázdná a křišťálově modrá, ale připadala mi vzdálenější než kdy jindy. I když bylo ještě brzy, byli jsme už ve stínu.

Obrátil jsem se zpátky ke kupoli.

Byla také jiná než posledně.

Tentokrát jsem věděl, že jsou uvnitř červi.

Před hnízdem rostly nějaké černé a červené rostliny — lišejník? — ale nic jiného tam nebylo. Vzorek jsem si nevzal. Na to bude dost času později.

Sklonil jsem hlavu a vkročil do hnízda.

Vonělo vyhřátě.

17 Kupole

„Šéf nemusí mít vždycky pravdu,
ale vždycky zůstává šéfem."
—SOLOMON SHORT

Posunul jsem si brýle na oči a zapnul je. Shodli jsme se na tom, že by mohlo být nebezpečné používat svítilny. Svět vypadal, jako by světélkoval; všechno zářilo a jiskřilo — věděl jsem, že je to účinek zobrazování, ale barvy pořád vypadaly nezvykle. Z jiného světa. Cize.

„Dobrá," zašeptal jsem. „Jsem uvnitř."

„Rozumíme." Hanků v hlas měl neosobní přízvuk.

„Vycházím nahoru pravým průchodem..."

Díky brýlím vypadal vnitřek kupole světlý. Světlý a oranžový jako denní světlo. Něco z toho byl přísvit, procházející stavebním materiálem kupole. Něco z toho bylo způsobeno snímáním brýlí. A něco z toho musela být moje představivost.

„Jsem teď v horní místnosti. Je prázdná." Pomalu jsem se otočil, takže kamera, kterou jsem s sebou měl, všechno přejela. Několik kopečků na stěnách, nic víc. Jak jsem očekával, byla uprostřed místnosti v podlaze velká díra. Podíval jsem se do ní. Uprostřed místnosti dole seděl tiše Moby. Jeho kamera se otočila nahoru, aby mě zachytila. „Vidíte mě?" zeptal jsem se.

„Vidím tě Mobyho očima a jeho vidím tvýma," odpověděl Hank. „Vypadáš líp než on."

„No, tak díky. Dobře, jdu dolů."

Moby mi trochu uhnul z cesty a já seskočil do dalšího patra kupole. Znovu jsem se pomalu otočil pro kameru.

Tady bylo toho žvýkačkového materiálu na zdech víc. Ne všude, jen na několika místech; ale dost na to, aby hnízdo naplnil svým vlhkým, plesnivým pachem, který jsem znal z dřívějška. Kopečky byly umístěné vysoko na zdi bez nějakého smyslu. Modrá houba z nich visela jako potrhané vzdušné závěsy. Bylo jí v tomto hnízdě daleko více; zjevně bylo starší. A — vypadalo to, jako by se v houbě hýbaly nějaké věci, ale nemohl jsem si tím být jistý.

„Nemůžu říct, že by mě výzdoba nějak brala," zamumlal jsem. Hank neodpověděl.

„Ta věc, která vypadá jako závěsy, je nějaký druh houby," hlásil jsem. „Páchne jako... nevím. Ostře. Jako přezrálý sýr. Žijí v tom nějací brouci — leda by je to chytilo a živilo se jima. Nevím."

„Rozumíme. Duke říká, aby ses podíval po vejcích."

„Už tam jdu. Nehoň mě."

Další patro bylo temnější. Upravil jsem rozlišení brýlí.

Dukův hlas: „Jime? Vejce?"

Podíval jsem se. Byla tam díra, ale vejce v ní nebyla žádná. Díra byla jen metr hluboká. „Žádná vejce."

Stejně tak i druhá díra. „Ani tady nejsou."

Největší díra byla ta, která ležela nejblíže přední části kupole. Vypadala temně a hrozivě — dokonce i v brýlích. V poslední kupoli byly na dně této díry trosky, ale tahle díra byla větší a hlubší. Uvažoval jsem, jestli vede do další místnosti.

Zašeptal jsem k Hankovi: „Vypadá to na pěknou hloubku."

Hank odpověděl otázkou: „Jaká je tam teplota?"

„Vyšší, než jsem očekával."

„Jít, nebo nejít?"

„Jít."

„Jsi si jistý?"

„Když už jsem došel až sem —" Bože, to byl pitomej důvod k čemukoli.

„Rozumíme." Zapraskání statické elektřiny. „Opakuji. Rozumíme."

Lehnul jsem si na břicho a díval se do díry. Spadala strmě dolů — neviděl jsem na dno. Vysunul jsem se tak daleko, jak to bylo možné, a sklonil jsem hlavu dolů. Pořád ještě na dno vidět nebylo.

„Vidíte něco?" zeptal jsem se.

„Nic víc než ty."

Odepnul jsem si kameru, natáhl s ní ruku dolů a pomalu jsem jí otáčel. „Co teď?"

„Nic. Pořád nic." Hank dodal: „Jen další tmu."

Vytáhl jsem kameru z díry a podíval se do ní. „Vidíš mě?"

„Škaredej jako sám život."

„Chci něco zkusit. Zapínám teď světlo — nejnižší stupeň." Svítilna vedle kamery jemně zazářila. Znovu jsem spustil kameru do díry — tak daleko, jak jsem jen mohl dosáhnout.

„To už je trochu lepší. Míří dolů a pak se zatáčí a trochu se vyrovnává. Ale na konci tunelu je pořád tma. Je mi líto, Jime."

„Žádní červi?"

„Žádní červi. Počkej chvilku. Trochu to vytáhneme —" Uteklo několik vteřin. „— nic. Za tu zatáčku nevidím. Možná tam je další místnost." Hank dodal: „Je mi to fakt líto."

Neodpověděl jsem.

Posadil jsem se a připnul kameru zpátky. Začal jsem si odvazovat 'provazový žebřík'. Měl tvar půlkruhu, který se rozvinul v keramický řetěz oválných prstenců, ty se do metru vlezly tři. Materiál měl být nemagnetický, nevodivý, neodírající se, nekorodující a samozvlhčující — což znamenalo, že by nezazvonil, ani kdybyste s ním udeřili do Zvonu svobody.

Vytáhl jsem háky a zarazil je hluboko do podlahy kupole. Vypadaly pevněji než přilepené průmyslovým lepidlem, ale to, jak vypadaly, nezaručovalo, že unesou mou váhu. Na druhou stranu byla kupole postavena tak, aby udržela váhu Chtorranů...

Hodil jsem žebřík dolů. Jak padal, vydával tichý klouzavý zvuk — nevěděl jsem, jestli dopadl na dno, nebo ne.

Ostře jsem zatáhl za háky, abych je vyzkoušel. Materiál podlahy zaskřípal jako polystyrén, ale háky vydržely.

„Fajn, žebřík drží. Jdu dolů."

„Rozumíme."

Ruce se mi potily. Ať už navrhnul ten žebřík, kdo chtěl, určitě při tom myslel na mě. Povrch kruhů byl dostatečně drsný na to, aby zajistil pevný úchyt — a dostatečně porézní nato, aby neklouzal.

Díra byla úzká. Nejspíš přesně na jednoho červa. Zdálo se, že vede dolů pod úhlem čtyřiceti pěti stupňů; těžko se to odhadovalo. Možná to bylo víc

Sestupoval jsem dolů pomalu. Jeden krok po druhém. Jeden opatrný krok po druhém. Tohle bylo to nejhorší místo, na kterém bych si mohl zlomit nohu.

Stěží mi ta myšlenka proběhla hlavou, když se mi to málem povedlo. Došlápl jsem na místo, kde se sklon chodby měnil, a ke svému překvapení uklouzl — „Kurva!" Skoro okamžitě jsem se zachytil, popadl jsem žebřík a divoce se na něm vteřinu houpal, k smrti vyděšený tím, že další hlas, který zaslechnu, může být jasně červený a purpurový.

Jakmile jsem se zase postavil, podíval jsem se dolů. Tunel se vyrovnával. Pořád ještě pokračoval dolů, ale zdaleka už ne tak ostře. Budu muset zbytek tunelu prolézt pozpátku po břiše.

Hrůza.

„Jime?" To byl Duke.

„Jo —?"

„Nelíbí se mi to."

„Já z toho taky nejsem moc na větvi, šéfe."

„Myslím, že bys měl jít zpátky. Odpálíme EMP a pak tam vlezeme všichni a rozhlédneme se."

Neodpověděl jsem hned. Pořád ještě jsem se plazil tunelem.

„Jime?"

Zastavil jsem se jen na tak dlouho, abych mohl zašeptat: „Proč tě tahle krásná věc nenapadla, než jsem se dostal tak daleko?" Plížil jsem se dál.

Duke neodpověděl.

Řekl jsem: „Řekni mi ještě jednou, proč jsi chtěl, abych sem vlezl."

„Rozmyslel jsem si to. Dneska jen zjistíme, kde se ukrývají. Příště můžeme —"

„Drž hubu, Duku."

A pak jsem zamrkal. Řekl jsem právě Dukovi, aby držel hubu? Ano, řekl. No nic. Pokud to nepřežiju, nebudu si muset dělat starosti s jeho zlostí.

Pár dalších stop — a pak za mnou najednou byl otevřený prostor. Popolezl jsem ještě o kousek a postavil jsem se na všechny čtyři.

Byla to malá místnost, příliš malá i na to, abych se jen postavil.

Kde byli ksakru červi?

Posadil jsem se k jedné stěně a lapal po dechu. Pot mi stékal po krku, po čele, po bocích — cítil jsem, že mi srdce bije jako tympány. Začal jsem se rozhlížet.

„Jsi v pohodě?"

„Asi tak jako chlap, kterej sedí na dně chtorranskýho špajzu. Aspoň si myslím, že to je špajz. Nevím." Podlaha místnosti byla pokryta troskami. Některé vypadaly jako kousky skořápek. Pár jsem jich sebral a strčil do batohu. Tohle sice nebyl výlet za suvenýrama, ale ksakru —

Znovu Duke: „Tak pojď, Jime. Popadni dech a vypadni odtamtud. Začíná to vypadat na déšť."

Déšť? „Jak dlouho už tu jsem?"

„Třičtvrtě hodiny. Seš pěkně opatrnej zkurvysyn, víš o tom?"

„Dobře. Vzdávám to. Jdu ven —"

18 Červí píseň

„Co tím myslíš 'Není jídlo zdarma'?
Ty jsi jídlo zdarma!"
—SOLOMON SHORT

Cesta zpátky nahoru tunelem byla ještě děsivější než cesta dolů.

Co kdybych potkal některé z právoplatných obyvatel hnízda při jejich návratu domů?

Nebyla to příjemná myšlenka.

Když jsem se nakonec vyškrábal do nižšího oddělení tunelu, potil jsem se ještě víc než předtím. Ve skutečnosti — chvěl jsem se.

Silná představivost není vždycky výhoda.

„Víš co, dostal jsem nápad."

„Ach jo," řekl Hank.

„Ne, poslouchej. Proč bych tady nemohl nechat dole kameru? A pak bysme mohli počkat — a sledovat zvenčí?"

„Příště," řekl Duke, „si s sebou vezmeš pár kamer jenom pro tenhle účel. Tentokrát chci, aby sis tu svou nechal na hlavě."

„No dobře," řekl jsem. „Byl to jen nápad—"

„A dobrej. Uděláme to příště. Teď vylez."

„Dobře —"

Ale nezačal jsem vylézat. Ještě ne.

Z nějakého důvodu jsem otálel.

Znal jsem ten důvod.

Chtěl jsem najít ty zatracené červy. Chtěl jsem být první.

„Jime —jdeš už?"

„Eh —ještě vteřinku. Přepínám si brýle. Chci se podívat po stopách v infračervené. Po něčem. Po čemkoli."

„Pokud budeš při tom koukání vycházet ven —"

„Už jdu — kurva."

„Jime?!" zavřeštěl hlas ve sluchátkách. „Jime! Jsi v pořádku?"

„Jo, v pohodě, jsem v pohodě —"

„Co se stalo?"

„Jen jsem se otřel rukou o tu sračku, co tu je na stěně. Fuj." Rozhlédl jsem se po místě, kde bych si ruku otřel. Nakonec jsem ji očistil o sušší kus stěny tunelu, ale všechny stěny tu byly měkké.

„Ježíši! Už to nedělej! Všichni jsme posraní."

„Promiň." Zíral jsem na něco, co bylo na stěně přede mnou. Její část nějak neseděla.

Měla špatnou barvu.

Mohly za to brýle. Něco zdůrazňovaly — malou odlišnost teploty nebo složení nebo možná něčeho jiného — ale byla tam velká kruhová skvrna na zdi, která se lišila od svého okolí. V jiném světle brýlí to vypadalo, jako by byla propadlá — a pořádně.

Udělal jsem krok dopředu a dotkl se té části stěny. Změkčovala ji modrá hmota, ale pod tou hmotou byl povrch stěny stejný jako zbytek tunelu.

Zatlačil jsem na ni; po stranách, uprostřed —

Dveře se tiše otevřely. Jako srdeční chlopeň. Ta moje se pro změnu málem zastavila.

Byl tam další tunel. Zatáčel se v opačném směru.

„Duku —?"

„Vidíme to." O jeden úder srdce později odpověděl na mou otázku, aniž bych ji musel vyslovit: „Dobře, ale jdi na to pomalu."

Prošel jsem dovnitř a dveře se za mnou s klepnutím zavřely.

Najednou na mě dopadla panika: budu schopný se dostat ven? Obrátil jsem a rychle zmáčkl dveře. Znovu se při mém doteku otevřely. Uff.

Prohlížel jsem si uzávěr — jednak abych uspokojil svou zvědavost, jednak pro kameru. Záklopka dveří byla jakoby zapuštěná do nějakého zvrásněného materiálu jako opona — nebo možná nějaký vzduchový polštář. Ano, to mělo svůj smysl. Nafukovací polštáře by dokázaly zajistit sílu a pevnost a nějaký druh vnitřního svalstva, které by dokázalo ovládat otevírání a zavírání záklopky. Ale to byly všechno jen dohady. Nebyl jsem si jistý. A neměl jsem dost času k tomu, abych to zrovna teď zkoumal.

Tunel se zatáčel dolů a doleva.

McCarthyho první hypotéza: Chtorranské tunely jsou vždycky spirálovité.

Možná.

Ale přemýšlej o tom. Hlavní vstup do soustavy tuneluje tvarovaný do spirály, která se otáčí po směru hodinových ručiček. Zjevné vyvození: druhotný systém tunelů bude vždycky orientovaný proti směru ručiček.

Zajímavé.

Ne ty spirály, ale to, co naznačovaly. Daleko větši systém tunelů, než jsme kdy věřili. A pokud tomu tak bylo, byl by to další důkaz inteligence Chtorranů.

Ale už jsme přece předpokládali, že červi jsou inteligentní.

Co kdyby nebyli?

Co když to jsou jen nějaké biologické nástroje, které vyvinula nějaká skutečná chtorranská inteligence?

Možná právě to zjistím na dně tohohle hnízda.

Možná —

Tunel ústil do místnosti, do zatím největší místnosti celého hnízda. Měla tvar mísy a stěny byly vyloženy nějakým silným, organicky vyhlížejícím žebrovitým materiálem. Byla to také nejzařízenější místnost celého systému. Vznášela se v ní teplá, příjemná těstovitá vůně.

Ale já se nerozhlížel po zařízení. A nečichal jsem ten zápach.

Ve středu místnosti byli čtyři červi. V neskutečném světle brýlí zářili jasně růžově a na bocích se jim rozlévaly skvrny oranžového ohně.

Nehýbali se.

Strejček Donald. Dulík. Kulík. Bulík.

Ten velký ležel zahnutý v širokém oblouku. Tři menší leželi jeden na druhém ve stíněném středu oblouku. Vypadalo to, jako by se snažili být jeden druhému tak blízko, jak to jen bylo možné.

Oni... předli.

Oči měli zavřené. A jemně se jeden k druhému tiskli.

Když mi bylo jedenáct, měla naše kočka šest koťat. Měl jsem je v krabici pod postelí. V noci se koťata kojila.

Máma začala příst. Pak začala příst i koťata. V jedné chvíli běželo sedm malých motorů. O tom jsem přemýšlel, když jsem se na červy díval.

Kojili se snad ti malí? Mohli by to být savci?

Ne — tak to nevypadalo. Tohle bylo něco jiného. Možná v tom nebyly žádné savčí pudy —

Vetřelci. Začal jsem si uvědomovat skutečnou hrůzu toho slova. Něco mimo jakoukoli lidskou schopnost chápat.

— ale ten zvuk byl tak opojný. Lehce vibroval; pohyboval se mezi třemi nejpodivnějšími harmoniemi, jaké jsem kdy slyšel. Vlasy vzadu na krku se mi postavily — a nejen strachy. Bylo to krásné.

Po chvíli jsem se zeptal: „Duku?"

„Pšš," řekl Duke. „Nahráváme."

Udělal jsem opatrný krok dopředu, pak další. Červi kolem sebe šířili pižmovou vůni jako všechna velká zvířata; ale tahle byla sladší — a stejně jako hudba byla opojná. Z nějakého důvodu jsem si vzpomněl na čerstvé třešně a zralé meruňky a šťavnaté broskve a voňavý zimolez a —

Sakra! Jak dlouhý řetězec feromonů se v téhle místnosti vznášel? Odzátkoval jsem zkumavku, zamával jí kolem sebe, pak ji znovu uzavřel a schoval do kapsy.

Udělal jsem další krok dopředu. Už jsem byl dostatečně blízko, abych se mohl červů dotknout. Pořád se ještě nehýbali. Napadlo mě, jestli si uvědomují mou přítomnost —

Jako v odpověď na mou nevyslovenou otázku jeden z menších červů otevřel oči. Kruci. A díval se přímo na mě.

Byl to ten červ, který ležel na samém vrcholku hromady. Byl natažený na ostatních a díval se mi skoro přímo do tváře — obrovský růžový červ, planoucí oranžovým ohněm. Oči měl velké jako hledáčky. Byly černé a bezedné a bezvýrazné. Pátraly a zaostřovaly se a zíraly bez mrknutí.

Ale kurva.

Nehýbal jsem se.

Budí se —?

Najednou se všichni pohnuli. Všichni najednou. Nahoru a dolů, kolem dokola, dovnitř a ven. Bylo to jako tanec. Jako složitý stroj. Jako milenci, přesouvající se do jiné polohy —

A stejně tak najednou se zastavili.

Byl jsem si jistý, že tahle nová poloha nebyla náhodná, ale že jí nějak dosáhli.

Tentýž červ — nebo to byl jiný? Nemohl jsem říct — skončil nahoře a sledoval mě.

„Nazdar," řekl jsem. Zvedl jsem pravou ruku otevřenou dlaní směrem k němu. „Přicházíme v míru —"

A uvědomil jsem si, jak pitomě — a jak špatně — to znělo.

Červ na to nereagoval.

Prostě mě dál sledoval. Na okamžik se protáhnul do délky a do šířky — do dlouhé, bolestné věčnosti — ale nikdo z nás se nepohnul.

A pak... červ znovu zavřel oči a předl dál.

Uf.

Věděl, že jsem tady. A nevadilo mu to.

„Duku," zašeptal jsem. „Viděl jsi to?"

„Synu... kdyby ti chtěl někdo namluvit, že Ježíšek neexistuje, klidně mu naplivej do ksichtu."

Červi teď předli hlasitěji. V tom zvuku byl ohromující, okouzlující půvab —

Udělal jsem poslední krok dopředu.

Natáhl jsem ruku.

Mé prsty přejely po Chtorranově kožešině. Patřila tomu, který se na mě díval.

Tetelila se. Ta kožešina se tetelila.

Udělal jsem ještě jeden krok a nechal jsem svou ruku spočinout na jeho boku.

Bylo to jako kočičí kožešina. Jako kočičí kožešina, naplněná elektřinou. Byla neuvěřitelně měkká a tetelila se. Bylo to — bylo to jako nic jiného na Zemi.

Pohladil jsem červa.

Nechal jsem ruce sklouznout po jeho boku. Tak jemná...

Cítil jsem červí píseň. Vibrovala mi paží, procházela páteří a k srdci. Naplňovala mě city — smutkem a touhou a nadějí. Opřel jsem se o červy oběma rukama. Byli horcí, skoro pálili. Sklouzl jsem rukama dopředu, cítil sílu a povrch karmínové pokožky a hedvábné kožešiny...

Položil jsem se na horké červy s rukama rozpřaženýma. Opřel jsem se tváří o hřejivý, příjemný bok. Kožešina mě šimrala v nose. Posunul jsem si brýle na čelo a nechal se kožešinou hladit po celé tváři. Červí píseň mi naplňovala oči a uši — vibroval jsem s ní. Mručení mi burácelo v hrudi. Vycházelo mi ústy. Našel jsem tón a mručel s nimi. Mmmmmmmmmm. Bylo to tak krásné. Byl jsem tak šťastný, že bych tu mohl umřít —

Přesně tak.

Náhle jsem se narovnal a srdce mi divoce bilo.

„Jime —" šeptal mi někdo do ucha. „Co to děláš?"

„Padám odsuď," dokázal jsem říct. Posunul jsem si brýle zpět na oči. „Tak rychle, jak to jen půjde —"

A taky jsem to tak udělal.

Nepamatuji si jak.

Nahrávky z kamery, kterou jsem měl u sebe, ukázaly, jak jsem si našel cestu zpátky tunely, nahoru a ven a do

kopce a Dukovi do náruče — ten mě popadl a posadil a nechal mě třást se a brečet a chvět se strachy, zatímco se nebe otevřelo a déšť do mě bušil.

19 Oni

„Upřímně řečeno jsem agnostik.
Věřím v nevinu vesmíru, dokud nebude prokázána."
—SOLOMON SHORT

Samozřejmě jsme nakonec hnízdo zničili.

Teď, když jsme věděli, kde se červi ukrývají, navedl Hank Mobyho dolů po točitých rampách, do vedlejšího tunelu, dolů a proti směru hodinových ručiček a —

— pak Mobyho odpálil.

Duke mě neposlouchal, když jsem říkal: „Měli bychom počkat. Nevíme, co tam dole dělají. Měli bychom počkat a zjistit, jak dlouho tam takhle zůstanou. Duku, nezabíjej je — prosím!"

Duke se ke mně ztěžka vyplahočil na kopec, zatímco mu déšť odkapával z límce. „Cos tam s nima kurva dělal? Šukal nebo co?"

„Nevím — na mou duši nevím, co to na mě přišlo, Duku — ale na těch červech něco je. Něco překrásného a —"

„Poslouchej, co říkáš! Mluvíme o červech! O stejných mrchách, které zabily Shortyho!"

„Já vím, o čem mluvíme! Vím, co jsou zač! Ale — poslouchej, co se ti pokouším říct. Kdyby nebyli takoví, jací jsou, byli by krásní — krásní stejným způsobem, jakým jsou krásní bengálští tygři nebo kobry nebo grizzlyové. Ale je toho v nich daleko víc, Duku — je toho na nich daleko víc. Tím jsem si jistý. Tys neslyšel jejich píseň —"

„Já jejich píseň slyšel."

„Ne tak jako já. Já ji cítil. Cítil jsem ji — nemůžu to popsat, ale, Duku — prosím —"

Duke mě popadl za ramena a zatřásl se mnou. Tvrdě. „Přestaň s tím, Jime! Přestaň s tím! Drž hubu! Drž už kurva hubu! Drž hubu! Drž hubu!"

A pak ho ode mě Hank s Larrym odtrhávali. „Šéfe, nech toho — nech toho. Ublížíš mu!"

„Já mu chci ublížit! Shorty kvůli tomu malýmu miláčku červů chcípnul —"

Larry ho ode mě odtrhnul; uklouzli a upadli a váleli se ze stráně. „Šéfe — nech toho." Popadl Duka za ramena a odvedl ho z kopce dolů.

Hank se na mě podíval. „Jsi v pořádku?"

Nepodíval jsem se mu do očí. „Jsem v pořádku."

Hank už nic neřekl, jen následoval Larryho a Duka dolů z kopce. „Moby je na místě, šéfe."

„Dobrá. Odpal ho. Teď."

A takto udělali.

A já brečel.

Nevím, proč jsem vlastně brečel. Proto, že byla jejich píseň tak krásná a musel být hřích zabít něco, co je takové krásy schopné? Nebo proto, že mi tak učarovali a já se děsil všeho, co z toho vyplývalo? Nebo proto, že jsem byl prostě vystrašený a poblázněný a zmatený?

Ale ksakru — každý je dneska blázen. To už není žádná výmluva.

Déšť na mě dopadal a já brečel a nevěděl proč. A cestou domů se mnou nikdo nemluvil, ani se mě nezeptali, co se v hnízdě stalo nebo co jsem si vlastně myslel, že dělám.

Ani se mi nepodívali zpříma do očí. Bylo to, jako bych se stal taky Chtorranem.

Duke s Larrym vešli do hnízda potom, co odpálili Mobyho. Potulovali se tam a hledali další tunely, které jsem mohl přehlédnout. Fotografovali mrtvé červy; byli spálení a zčernalí a přesně na stejných místech, jako když jsem je viděl naposledy.

Položili nálože, a když nakonec vylezli ven, všechny najednou je odpálili. K nebi vyrazil oranžový plamen, pak vybuchl znovu — a ještě jednou, rozhazoval ohnivé jazyky a trosky, které dopadaly všude kolem nás.

Když se kouř nakonec rozplynul, byl v místech, kde se nacházelo hnízdo, kráter o velikosti supermarketu.

„Dobrá," řekl Duke. „Teď už nikdo tohle hnízdo nemůže použít."

Možná jsem něco měl říct, ale neřekl jsem to.

Duke to neviděl — ale já ano; možná jsem se měnil v Chtorrana — ale ten kráter měl dokonalý tvar a velikost obrovského chtorranského hnízda.

Nemohl jsem od něj odtrhnout oči.

Dokončili filmování, pak zabalili všechny přístroje a nakonec někdo přišel a odvedl mě přes kopec k čekajícím džípům.

Nemohl jsem se zbavit toho zvuku v hlavě.

Chtěl jsem se k němu vrátit. Chtěl jsem se v něm znovu ztratit. V červím zvuku. V červí písni.

20 My

„Nemáš právo na názor.
Názor je to, co máš, když ti chybí fakta.
Když máš fakta, názor nepotřebuješ."
—SOLOMON SHORT

Doktorka Obamová vypadala ztrápeně.

Duke vypadal vztekle.

Jak Larry, tak Hank vypadali nešťastně.

Seržant Kellyová vypadala jako zklamaný rodič.

A Ted se pokoušel vypadat jako neviditelný.

Tohle nebylo žádné formální slyšení. Nebylo to ani neformální slyšení. Ve skutečnosti k němu vůbec nedošlo.

Jen jsme tak seděli a popíjeli kávu. Seržant Kellyová odněkud vyhrabala kávu a seděli jsme kolem krbu a neformálně jsme si povídali. To bylo všechno. Skutečnost, že dveře byly zamčené a závěsy zatažené, byla náhoda. Skutečnost, že Ted nahrával, byla jen... další náhoda.

A skutečnost, že jsem se cítil, jako bych stál před soudem, byla jen moje paranoia.

Jasně.

Pořád jsem se ještě cítil zahanbeně. Přijeli jsme zpátky do tábora a zahnali mě přímo na zdravotku a do bioscanneru seržanta Kellyové. Ležel jsem na studeném stole asi hodinu, zatímco seržant Kellyová proklepávala a testovala a měřila a prohlížela. Byla dostatečně profesionální, ale stejně jsem byl nahý a nemám rád, když jsem nahý před jinými lidmi. Zvlášť před ženami.

Teď —

Vzal jsem hrnek s kávou do obou dlaní a sklonil k němu tvář a nechal si páru stoupat do chřípí. Připomínalo mi to snídaně v době, kdy jsem byl ještě kluk, když byl táta ještě naživu a máma pořád ještě věděla, jak se usmívat, a se světem bylo všechno v pořádku. Tohle bylo šílené. Tohle bylo pitomé. Tohle nebylo fér.

Všechno, co jsem chtěl, bylo vrátit se domů.

Neudělal jsem nic špatného. Udělal jsem, co mi přikázali. Měl bych být hrdina. Zjistil jsem, kde se červi skrývají. Šel jsem do hnízda, ve kterém byli živí červi, a vrátil jsem se živý. Měl bych dostat medaili.

Ne tohle.

To je jasný důkaz. Nikomu nesmím věřit.

Drž hubu.

To jsem byl já, mluvil jsem sám k sobě, pokoušel jsem se umlčet ty zvuky, které se mi vynořovaly mezi ušima.

Nepotřeboval jsem všechno to kecání v hlavě. Duke měl pravdu. Kecal jsem. Byl jsem cvok. Každý je cvok. Takže jestli jsem cvok i já, jsem vlastně normální. Nechte mě být, nešťourejte do mě. Neudělal jsem nic špatného. Viděl jsem červy. Viděl jsem na červech něco, co nikdo jiný nezahlédl. A —

A prosil jsem o jejich životy.

Proč?

Proč jsem to udělal?

Nevěděl jsem.

Opravdu ne.

Jen mě napadlo, že by bylo špatné je zabít. Stejně špatné jako zabít dva lidi uprostřed milování —

— a to byla také zvláštní myšlenka.

Milovali se ti červi?

Ne. Nevěděl jsem. Nikdo to neví.

Ale vsadil bych se, že ať už dělali cokoli, bylo to pro ně stejně důležité, jako je pro lidské bytosti důležité milování.

„Jime," řekla doktorka Obamová. „Uvolněte se. Tohle není soud. Je to jen — jen se vás chceme zeptat na pár věcí. Dobrá?"

Neodpověděl jsem.

„Jime? Dobrá?" opakovala.

Přikývl jsem. Nenechají mě na pokoji, dokud nepromluvím. Chtěl jsem to mít z krku. Chtěl jsem jim to vysvětlit. Chtěl jsem, aby to pochopili. Pokud by dokázali pochopit to, co se stalo, tak jsem nebyl opravdu cvok. Nebo ano?

„Vy jste... objímal Chtorrany," řekla. „O co vám šlo?"

Hmmm. Nadechl jsem se. Nevěděl jsem, jak začít. „Chtěl jsem — nevím — cítit je, řekl bych. Chtěl jsem vědět, čemu jsou podobní. Nejsou podobní ničemu, co znám. Jejich kožešina se tetelí. Uvědomujete si, že jsem nejspíš jediný člověk na světě, který to objevil?"

„My si to uvědomujeme, Jime. My si nejspíš uvědomujeme daleko více věcí, než si myslíte."

Přikývl jsem. „Chci tomu věřit, doktorko Obamová. Opravdu chci. Kdybych to nedokázal, pak bych se nemohl ani pokusit vám říct, co —"

Trpělivě čekali, až se zase seberu.

„Vím, jak šíleně to musí znít — ale zatímco jsem se díval na červy, začal jsem věřit tomu, že jsou inteligentní. Ne, poslyšte — neříkám, že je to inteligence, kterou hledáme, i když jsou nejspíš ti nejlepší kandidáti — ne, to, co chci naznačit, je to, že se něco děje za těma jejich očima, něco jiného, než jen žrádlo a spánek a šoustání. Tím jsem si jistý. Myslím, že jejich — píseň je důkaz. Myslím, že je to část způsobu, kterým jsou k sobě připoutaní, a myslím si, že je to část způsobu, jak spolu komunikují."

„Co tím myslíte?"

Potřásl jsem hlavou. „Nevím proč. Prostě si to myslím. Někdy víte věci bez toho, že byste věděli, jak je víte, a vím, že to zní taky blbě, ale tak to je. Něco jsem cítil a tohle je to, co jsem cítil."

„A co to objímání, Jime?" Její výraz byl nevzrušený; její hlas bez citů.

„Já —" Podíval jsem se na podlahu. Za tohle mě roztrhají. Ale řekl jsem to stejně: „— chtěl jsem s červy mluvit. Chtěl jsem, aby věděli, co cítím. Chtěl jsem — se s nimi spřátelit — protože pokud bychom mohli být přáteli, nemuseli bychom..." Zmlkl jsem. Dukův výraz mi zmrazil slova v ústech. „Jen jsem chtěl vědět, jestli s nimi není nějak možné komunikovat. To je všechno. Myslel jsem, že to musím zkusit. Totiž, kdyby to nezkusil nikdo — to by mohla být ta největší chyba."

Doktorka Obamová si s Dukem vyměnila pohled. Seržant Kellyová zakryla svou reakci tím, že si hrála s kávovou konvicí. Nalila si do hrnku a pak se natáhla po mém a nalila mi také.

„McCarthy, jsou s vámi hrozné problémy, víte o tom?"

„Ano, paní."

„To, co jste udělal, bylo jak správné, tak špatné a pitomé a geniální — naprosto nevhodné při této akci a naprosto vynikající za daných okolností. A já teď — všichni z nás — nevíme, jestli vám ještě můžeme věřit. Vím, že to chápete —"

„Ne, paní. Nechápu. To je na tom nejlegračnější —"

„— ale nás ostatní to dohání k šílenství. Nevíme, jestli vás ještě můžeme využít." Položila svůj šálek na konferenční stolek před sebou. „Tohle není něco, o čem bych chtěla mluvit nebo na to třeba jen myslet; ale slyšeli jsme historky o... o lidských bytostech, které s červy spolupracovaly. Nerozumíme tomu. Nikdy jsme tomu nerozuměli. Až do včerejška. Trochu. Vaše silná reakce na jejich přítomnost — nevíme, co to je.

Možná to jsou feromony nebo možná něco jiného, ale ať už se vám stalo cokoli, všechno jste při tom ztratil. Nějakou dobu jste nebyl člověkem. Byl jste okouzlený. Vím, že jste něco cítil, a nebudu se s vámi o těch pocitech hádat. Cítil jste to a pro vás je to skutečnost.

Ale nemůžete očekávat, že my ostatní budeme dělat rozhodnutí založená jen na vašich pocitech. Ne, pokud je v sázce přežití. Tahle celá záležitost nás staví před otázku, zda vám můžeme důvěřovat. Nevíme, jak dlouho ve vás tento pocit bude převládat. Nebo bych možná měla říct ovládat. Dotkl jste se jich. Tohle ještě nikdo předtím neudělal. Možná to má nějaký halucinogenní účinek, možná to způsobila nějaká droga nebo drogu vylučující organismus. To nevíme. Kdybychom na to byli zařízeni, poslala bych vás do karantény. V každém případě počítejte s tím, že budete mít každých dvanáct hodin rande s bioscannerem seržanta Kellyové. Co když je ta věc, kterou cítíte, nakažlivá?

A i kdyby nebyla, i kdyby to byla pouze jednorázová událost, pořád musíme uvažovat o tom, jak se vás ta záležitost dotkne. Uvažujte o tom, Jime." Vzhlédl jsem a všiml si, že její oči jsou plné smutku. Muselo to pro ni být hrozné. „Co se stane, až budete ve skupině? Co se stane, až příště červi zaútočí? Budete střílet na červy — nebo na své spolubojovníky? Jednou slabikou bych řekla, že máme strach. Neznáme červy. Nevíme nic o nich ani o účincích, které mají na lidi. Bojíme se podstupovat zbytečné riziko. Protože po tom, co jste udělal včera odpoledne v jejich hnízdě, jste hrozbou. Jste nyní neznámá strana rovnice.

Nejste už jedním z nás. Jste jedním z nich." Uvědomila si, jak drsně to muselo znít, proto dodala: „Prozatím... dokud nebudeme vědět víc. Myslím —" Povzdechla si a podívala se na Duka; jeho výraz zůstával mrazivý. Podívala se zpátky na mě, „— myslím, že pro nás všechny bude nejlepší, když vás odsud dostaneme do Denveru nejrychleji, jak to jen bude možné. Možná budou mít lepší představu, jak vyložit to, co jste udělal, protože my nemáme představy vůbec žádné." Rozhlédl jsem se. „Takže já si vybrat nemůžu?" Duke zavrčel: „Ty už sis vybral." A pak odstrčil hlasitě svou židli, vstal a vyrazil z místnosti.

21 Cítění

„Sex je tření. Pokud možno tření s přátelskou osobou.
A pokud možno dobře promazané.
Koneckonců, je to jen záležitost vkusu."
—SOLOMON SHORT

A tak jsem se ožral.

Nepiju.

Nekouřím ani neberu drogy.

Nemá to nic společného s náboženstvím nebo něčím takovým. Jen se nerad budím v cizí posteli s bolestí hlavy. Nesnáším chuť alkoholu. Nenávidím jehly a jeden z mých dědečků umřel na rakovinu plic. Z marihuany se mi točí hlava. Bojím se pilulek. A —

— abych řekl pravdu, neměl jsem nikdy moc příležitostí k tomu, abych to s nějakou touhle sračkou zkusil, takže jsem se nikdy nedostal k návyku, ať už na jedno, nebo na druhé."

Když jsem se s Tedem potkal poprvé, nabídl mi sklenku; měl velice dobře vybavený bar ve svém nočním stolku. Jsem si jistý, že o tom Duke věděl, ale pokud to Tedovi nepřekáželo v práci, nikdo nic neříkal. Řekl jsem, díky, nechci, a oznámil mu, že nepiju.

Ted se jen zašklebil a řekl: „Džimíku, ty seš sen každýho serži od náboru."

„Prosím?"

„Přeložím ti to. Seš prázdná stránka, na kterou budou moct napsat, co se jim zlíbí. Nemáš ještě žádný špatný zvyky; naučí tě všechny špatný zvyky, který by podle nich měl každej voják mít."

„Aha."

V každém případě jsem se potřeboval zbavit toho zvuku v hlavě a vzteku a nenávisti a všeho ostatního, co mi nedocházelo, takže jsem se vrátil do ložnice a otevřel Tedovu skříňku a vzal si láhev Montgomeryho zelené skotské. Ne, nevím, proč se to tak jmenovalo; ale co by, kruci, Ted říkal, že je to dobrá značka. Tak jsem ji popadl a vyšel na kopec do lázně a posadil se a usrkával tu věc z kádinky. Míchal jsem si ji s destilovanou vodou.

Nechtěl jsem se ožrat. Jen mě napadlo, že bych se potřeboval napít. Abych se uvolnil. Abych mohl usnout.

Jen jsem zapomněl přestat pít, nic víc.

Blbá výmluva.

Ale tak zmatený jsem byl.

Ve chvíli, kdy mě Ted našel, jsem si už procvičoval irský přízvuk a vyprávěl jsem třem mnohonožkám, které mě sledovaly rozšířenýma očima, tu o skřítcích a tučňákovi.

„Mohlo mě to napadnout," řekl, když vešel do dveří.

„Nerozsvěcej," řekl jsem. Seděl jsem na podlaze, zády opřený o zeď, a láhev a kádinky jsem měl položené mezi roztaženýma nohama. Z jedné noční lampy se linula nafialovělá záře a to bylo také jediné osvětlení — kromě slabé záře měsíčního světla, dopadající dovnitř oknem. Noc voněla borovicemi a já začal cítit zlost, což byla změna, protože jsem se právě zbavil vzteku.

Ted se rozvalil proti mně. Měl nejdelší nohy, jaké jsem kdy viděl. Chvíli trvalo, než jsme se usadili tak, abychom měli oba dost místa na nohy. Nejdřív ležela jedna jeho, pak jedna moje a pak zase jeho druhá a moje druhá. Myslím, že to byly všechny nohy, které tam byly. Zatímco jsme se srovnávali, držel jsem láhev a kádinky ve vzduchu.

„Zelená?"

„Jo."

Natáhl se a vzal si kádinku; zhluboka se napil. Sáhl po láhvi a dolil.

„Voda?"

„Prosím."

Podal jsem mu vysokou odměrku. Dolil si a zamíchal. Jako kvedlačku použil prst.

„Klidně tu zůstaň," řekl jsem. „Pravidlo číslo jedna: nemluv. Pravidlo číslo dvě: řiď se pravidlem číslo jedna."

„Džimíku, chlapče, nemám vůbec nic, co bych ti k tomuhle řekl. Zrovna teď děláš tu nejrozumnější a nejchytřejší věc, kterou může člověk v týhle situaci dělat. Chceš se zlomit domrtva."

„Zlomit?" Rýmovalo se to se zkonit.

„Ožrat. Zrychtovat. Nalámat."

„Nejsem ožralej. Ještě ne. Ale budu." Natáhl jsem se a vzal jsem si kádinku zpátky. Napil jsem se, polkl a zase mu ji podal.

„Hej —" řekl jsem.

„Co?"

„Jak to, že jsi takovej, jakej jsi?"

„Co tím myslíš?"

„Ty víš, co tím myslím. Ty jsi takovej frajer — a já jsem takovej vůl. Nechci bejt vůl. Chci bejt frajer taky."

„Promiň, Jime — ale buď se takovej narodíš, nebo ne."

Chvíli jsme mlčeli. Ted porušil ticho první: „Opičí Město. Slyšels někdy o Opičím Městě?"

„To jméno už jsem slyšel — byl to nějakej kult, ne?"

„Já v Opičím Městě vyrost. Myslím, že tomu klidně kult můžeš říkat. Tak trochu to je. Stejně jako křesťanství. Nebo cokoli jinýho, na co se díváš zvenčí."

„Fajn. To je fuk."

„Není ti horko?"

„Ne, a tobě?"

„Jo. Mně horko je." Ted si svlékl tričko, sundal boty a ponožky. „Mám rád noční vzduch. Rád sem v noci nahatej. Líbí se mi, když cítím na kůži vzduch. Nesnáším oblečení. Vždycky jsem ho nesnášel."

„To sem slyšel." Vzpomněl jsem si. „Opičí Město byla kolonie nudistů. A každej musel chodit nahatej."

Ted se zahihňal. „To je ten nejlepší popis, kterej sem kdy slyšel."

Čekal jsem, ale nic dalšího neřekl. „Nechtěl bys mi to vysvětlit?"

„Ne. Já a Mary Poppinsová nikdy nic nevysvětlujeme." A pak dodal: „To máš jako s tím chlapem na SIG — ten jaksemenuje, ten, co má vždycky ty srandovní kecy — ten taky říká: 'Když to potřebuje vysvětlení, je to špatně'."

„Dobře." Zeptal jsem se ho: „Čekal jsi, že takhle dopadneš? Že budeš bojovat s vetřelcema z vesmíru?"

„Myslel sem, že se ti nechce mluvit."

„Nechce. Aspoň ne o ničem důležitým."

„No," řekl, „nikdy sem nečekal, že vůbec nějak dopadnu. Už sem třikrát umřel, takže ať už mě zbejvá jakejkoli život, je to pro mě dar. A chci ho využít nejlíp, jak to půjde. To je všechno."

„Vezmi mě s sebou," řekl jsem najednou. „Nauč mě to."

„Nemůžu tě s sebou vzít. To nemůže nikdo. Musíš si koupit svůj vlastní lístek. Tak to funguje."

„Bolí mě nohy." Ohrnul jsem si nohavice a odkopl z nohou boty.

„Božekriste — tohle mi nedělej! Haksny ti smrdí hůř než hajzl na oddělení pro pacoše se sračkou."

„Já tě mám taky rád. Chceš, abych měl čistý nohy? Tak mi je teda umej."

„To si piš, že jo —" A vylil mi na nohy kádinku skotské s vodou. Bylo to studené; překvapením jsem vyjekl. Ale pak jsem se zahihňal. '

„Tohle je daleko lepší," ujistil mě Ted. Pak bylo okamžik ticho, když jsme dolívali kádinku.

„Promrhal jsi dobrou skotskou."

„Ne, to není pravda. Prokázal sem lidstvu cennou službu. Aspoň budeš teď moct držet hlavu zpříma, když přijdeš mezi slušný lidi."

„Opravdu jsi vyrostl v nudistický kolonii?"

„Jo."

„K čemu bys to přirovnal? Myslím doopravdy."

„To se nedá přirovnat k ničemu. Bylo to v tom, žes nenosil oblečení."

„Však víš, jak to myslím —"

„Ne," řekl. „Fakticky ne." Strčil do mé nohy láskyplným gestem. „Rád bych ti něco řek, Jime. Většině lidí o Opičím Městě nevykládám. Většina lidí mi pokládá stejně pitomý otázky jako ty. Většina lidí si myslí, že při nahotě jde o sex. Nejde. Chceš něco vědět? Já tomu nerozumím — tomu, jak může bejt většina lidí tak vzatá sexem. Myslím, že lidi sou posedlí sexem proto, že prostě žádnej nemají."

„Fajn. Promiň."

„To nebyla výčitka, ty blbče. Jen poznatek."

„Něco ti řeknu," řekl jsem. „Nikdy jsem neviděl obrázek svlíknutý holky, dokud jsem se nedostal na —"

„Dokud ses nedostal na školu, co?"

„Na vysokou," přiznal jsem. „Vychovávali mě fakt přísně. Jsem žárlivej. To, co chceš, musíš celej život hledat. Já to nehledal. Totiž, neměl jsem žádnou představu o tom, jak vypadají nebo tak něco — myslel jsem si, že to je nějaký tajemství, který přede mnou každej drží v tajnosti, a nikdy jsem to nezjistil. Říkáš mi, žes vyrostl někde, kde žádný tajemství nebylo, a mně je to líto. Mám pocit, jako by mě o něco okradli."

„O nic tě neokradli, Jime." Tedův hlas zněl světabolem. „Mě okradli — o nevinnost. Ty tu svou ještě pořád máš. Opičí Město řídila největší banda magorů na východ od Kalifornie." Odmlčel se, aby se napil, a pak pokračoval: „Jo, srdce měli na pravým místě, ale hlavy neměli vejš než svý prdele —

Teorie," vysvětloval a zamával přitom kádinkou, „byla taková, že si nemůžeme víst dobře jako lidský bytosti, ať už si maj lidský bytosti víst jakkoliv, protože sme se ještě nepřestali chovat jako opice. Totiž, předehnali sme vlastní vývoj a to byla chyba — takže musíme poznat, jakej druh opic vlastně sme a musíme se naučit tím druhem opice bejt, abysme se díky tomu mohli stát lidma, který maj dost rozumu na to, aby mezi sebou a svou společností furt nevedli války. Rozumíš tomu?"

„Tak trochu."

„Dobrý. Nechci ti to vysvětlovat dlouze. Totiž, když už podstatu pochopíš. V každým případě to znamená, že v Opičím Městě šlo o to, aby se lidi naučili bejt nahatejma opicema. Byla tam spousta dlouhejch filozofickejch diskusí — většině z nich sem nerozuměl, protože sem byl malej, ale toho kecání tam bylo víc než čehokoliv jinýho. Ale při tom kecání šlo o to, jakej druh opic sme byli a jak to můžeme zjistit.

A kromě toho, jo — byl tam sex. Všechny druhy. To byla jedna z věcí, o který v Opičím Městě šlo — abysme dostali příležitost prozkoumat svou sexualitu bez kulturních předsudků světa venku. Naši rodiče si s sebou přinesli svý zvyky, ale byla taková představa, že děcka vyrostou svobodně a že postavíme opravdový Opičí Město.

Jenže to tak docela nevyšlo. Jen sme zdědili jiný zvyky. Neptej se mě, jestli to bylo dobře, nebo špatně, protože to nevím. Jenom vím, že jakmile sem byl dost starej na to, abych odešel, odešel sem. Fakticky sem se cítil pod tlakem — jako by po mně chtěli, abych byl něco, co sem nebyl.

Nechtěl sem bejt Opice. S velkým písmenem. Chtěl sem bejt člověk s malým písmenem a pořád sem myslel na to, jestli sme se náhodou nesnažili bejt tolik opicema, až sme zapomněli na hlavní stránku věci. Ale sakra — to na tom bylo to nejmenší. Chtěl sem řídit auto a pilotovat vrtulník a létat na křídle a skákat s padákem a plachtařit a potápět se a surfovat a takový ty věci. Chtěl sem chodit do kina, kdy budu chtít, a koukat se na akčňáky v televizi a poslouchat spoustu starýho kytarovýho rokenrolu. Chci říct, chtěl sem si hrát se správnejma hračkama. Jako každej jinej. A tak sem vypadnul." Najednou prohlásil: „Musím se vychcat." Pomalu vstal, jednou rukou se opíral o zeď a rozepnul si kalhoty —

„Tady ne!"

„Já vím —" řekl. Vyšel ven.

Musel jsem se taky vychcat. Šel jsem za ním. Stál tam v trenýrkách a s ptákem namířeným ze svahu. Otočil hlavu a podíval se na mě.

„Nemůžu chcát, když se na mě někdo kouká," řekl jsem.

„To já nemůžu, dokud se někdo nekouká," zahihňal se.

Obrátil jsem se a zadíval se na druhou stranu.

Noc byla temná, vánek chladný a zvuk moče, dopadající na zem, byla najednou ta nejbláznivější věc, jakou kdy kdo znáš dvou slyšel.

„To nejhorší," řekl Ted, když se ke mně obracel, „je najít místo na chcaní." Podíval se dolů. „Kurva — nesnáším, když se mi to stane." Spustil si trenýrky, vystoupil z nich a pak je zvedl, aby mi je ukázal. Vpředu na nich byla vlhká skvrna. „To je na penisech ta nejhorší věc. Tečou. Myslíš si, že seš hotovej, a možná taky seš, ale tvůj pták na to má jinej názor. Zandáš ho a najednou máš mokrý trenky. Proto nesnáším, když musím chodit oblečenej. Někdy sem takhle v noci, když nemůžu spát, chodím a jen se tak procházím nahatej a dělám, že sem se vrátil zpátky domů..."

Vpotácel se zpátky do lázně a já ho za chvíli následoval. Na elektrickém vařiči ohříval vodu. „Dáš si trochu

čaje?" zeptal se. „Tenhle trik sem se naučil u VSS. Střídej pití a druhej den se nebudeš cítit tak mizerně. Voda, ovocnej džus, sodovka, cokoliv. Víš, kdybysme měli víc času, zařídil bych tohle místečko fakt dobře — pořádnou ledničku místo tohohle krámu, postel místo matrací. Nějakou hudbu. Naše malý hnízdečko."

„Víš, co mě sere?" řekl jsem najednou. „To, jak se ke mně všichni chovají. Řekli mi, co mám dělat. Udělal jsem to, co mi řekli, a oni se chovají, jako bych byl nějakej cvok nebo zrůda."

„Mají z tebe strach. Opičáci se vždycky bojí věcí, který sou nový nebo jiný." Ted se na mě podíval a usmál se. Zuby se mu v purpurovém světle zaleskly. „Tak sme jim říkali — opičáci. Věděli sme, že sme opice, o to v Opičím Městě šlo, ale venku... no, každej předstíral, že opice není. Proto se tak málo dokázali ovládat. Všichni se chovali na úrovni šimpanzů, zatímco trvali na tom, že sou něco víc. Mysleli sme, že to víme líp, V každým případě sme jim říkali opičáci a byli sme tak nafoukaný díky tomu, co sme uměli my a oni ne — a byla to pravda. Věděli sme něco, co oni ani netušili.

Nedokázal sem pochopit, jak zkurvenej ten svět Venku byl. Víš, co to je za rozdíl, kterej si myslíš, že na mně je? Je skutečnej. Vy lidi — všeobecně, ale ty taky, Džimíku — ste všichni zoufalí, když jde o sex. Chcete se koukat na svý pipinky a frantíky. To je všechno, o čem mluvíte, to je to, co vede vaše rozhovory a vztahy a všechno ostatní v životě. Kamkoliv jdete, cokoliv děláte, to, jak se oblíkáte — vždycky vám jde o kozy a čičmundy a ocasy. Jako byste ani nevěděli, jak vypadají. Ani si nejspíš nedokážeš představit, jak je to nudný. Opravdu. V Opičím Městě šlo při sexu o lidi. Většinou. Tady — tady jde jen o genitálie. Na světě je spousta hraček, ale podle toho, jak většina lidí žije, k nim sex vůbec nepatří.

Chodil sem po opravdovým světě, Džimíku, a rozdíl mezi mnou a všema ostatníma byl v tom, že já už si svoje při sexu užil. Nemusel sem ho mít pořád. Zbytek lidí po něm k smrti hladověl. Připadal sem si jako tlusťoch v oblasti hladomoru. Mohl ses na mě podívat a hned si poznal, že sem jinej. Bylo to, jako bych se každý ráno budil a nemusel na sebe stříkat Parfém Sexuálního Zoufalství. Víš, jak sem byl díky tomu přitažlivej? Tenkrát sem nevěděl proč, ale každej za mnou chodil. Jako bych byl nějakej vesmírnej bůh. Jasně, nevěděl sem, proč to je. Nejdřív sem to nevěděl — ale bylo to tím rozdílem. Ale poslyš — nefungovalo to. Protože sem jim nemoh dát to, co hledali, a oni zase nevěděli, jak mi dát to, co hledám já. Oni chtěli sex. A já chtěl —" Odmlčel se.

„Co?" vyhrknul jsem. „Cos chtěl ty?"

Pokrčil rameny a podal mi kádinku s čajem. Byla hrozně horká a já ji rychle položil na podlahu.

Ted se proti mně znovu posadil. V temnotě vypadal jako matná socha naháče. Bylo mi to nepříjemné. Byl si tou svou nahotou tak jistý; cítil jsem se příliš navlečený.

„Víš, co je na vás lidech nejhorší, Džimíku?" řekl. „Vy ani nevíte, jak se objímat. Nikdy nikoho neobjímáte. Nikdy s nikým nespíte, pokud vám zrovna nejde o sex. Nevíte, jak bejt jeden druhýmu nablízku. Všichni ste strašně uzavřený. V životě sem nikdy nespal sám — do tý doby, než sem odešel z Opičího Města. A jedna z věcí, na který nikdy nezapomenu a která mě od lidí mezi opičákama bolela nejvíc, byla ta, že sem chtěl, aby mě někdo objímal — ale vy lidi nevíte jak. Ani proč. Pro většinu z vás je objetí předehra. Cítil sem se tak ublíženě—,

Chceš vědět, proč sem takovej frajer? Protože většinu vás zkurvenců nenávidím za to, co děláte sami sobě a ostatním. Pokouším se vás probudit."

Nevěděl jsem, co na to odpovědět.

Některé účinky alkoholu už vyprchaly — nebo jsem možná odplouval do země vzdálené bezbolestnosti. Moje nervy sebou cukaly a všechno, co jsem mohl dělat, bylo plout s proudem.

„Už jsem ztahanej," řekl jsem. „A ty?"

„Já ti vyprávím o buzení a ty mi tady omdlíváš —" Ted si povzdechl. „Jo, sem unavenej. Promiň, že sem tě obtěžoval."

„Tak to není — já jen prostě nevím, co ti na to říct, Tede."

Potřásl hlavou. „Nikdy se nepoučím. Pořád doufám, že jednoho dne narazím na někoho, kdo pochopí, co mu chci říct; ale do prdele s tím. To je fuk. Každej je cvok. Jen bych chtěl, aby moje cvokaření bylo takový, abych aspoň věřil tomu, že sem šťastnej." Zvedl se zpátky na nohy.

„Já tě obejmu," nabídl jsem mu tiše.

„Ne — to je dobrý." Zvedl ruku v jemném gestu odmítnutí. „To se tak nějak nepočítá, když to děláš takhle. Objetí z lítosti je tak blahosklonný."

Nějakou chvíli jsem nic neříkal.

Nejspíš mi i ve tmě četl myšlenky, protože řekl: „Ale do hajzlu — takhle sem to nemyslel. Neurážej se." Dřepnul si přede mě. „Jenže — ty ani nevíš, o čem to vlastně mluvím, co?"

„Myslím, že ne."

„Postav se," řekl. Vytáhl mě na nohy. „Dobrý, teď tady prostě jen stůj —" Začal mi rozepínat košili. „Uvolni se, Jime." Položil mi ruce kolem ramen a na chvíli si mě k sobě přitiskl. Nevěděl jsem, co mám dělat. Ten nahý muž mě k sobě tiskl. Bylo to dost nepříjemné. Připadal mi tvrdý. Byl jako zeď. Pomalu jsem ho objal, ale byl jako vytesaný z kamene.

„No," řekl a udělal krok dozadu. „Takhle se vy lidi objímáte. Je to něco, co se musí vydržet, dokud to neskončí."

Z nějakého důvodu se mi sevřelo hrdlo. Bylo těžké něco říct. Bolelo mě to. „Já —"

„Pšš," řekl tiše. „Každej je cvok. Neber si to osobně."

„Já nevím —"

„Pššš." Položil mi na rty ukazováček. „Při objetí — opravdovým objetí —jde o to, abys s člověkem byl. Ty vůbec nevíš, jak s tím druhým bejt, co?"

Neodpověděl jsem, ale měl pravdu.

„Tohle je opravdový objetí —" Znovu mě k sobě přivinul. „Teď nejde o vzrušení. Jde o cítění. Zkus vnímat celým tělem. Neboj se mě cítit."

Nejdřív jsem žádný rozdíl necítil. Připadal jsem si pitomě. Pokoušel jsem se odtáhnout, ale Ted mě držel pevně a nakonec jsem se uvolnil a rozhodl se počkat, až bude po všem. Objal jsem ho a v tom postoji už jsem zůstal. Položil jsem mu hlavu na rameno. Cítil jsem jeho vlasy. Byl lépe stavěný, než jsem si myslel; cítil jsem svaly na jeho pažích a na ramenou a zádech. Kůži měl teplou.

Po chvíli jsem si něčeho všiml. Měl jsem rozepnutou košili a částí své hrudi jsem se dotýkal té jeho a cítil jsem, jak mu tluče srdce; cítil jsem jeho blízkost. Mohl jsem cítit každý teplý úder, jak mu krev kolovala hrudí a břichem. Bylo to, jako by z něj vyzařovaly vlny. Rytmus jeho srdce mu tepal celým tělem. Byl to zvláštní pocit —

„Ano. Přesně tak," zašeptal Ted. „Už ten rozdíl cítíš?"

„Trochu."

„No dobře. Snad je pro tebe ještě naděje. Takhle mají opravdový objetí vypadat." Bylo mi líto, když se ode mě odtáhl, zrovna jsem se začínal cítit příjemně.

Ted se sehnul a zvedl svou košili a kalhoty. „Pojď, zavedu tě zpátky dolů."

„Ne, běž sám. Já budu dneska spát tady nahoře."

„Určitě?"

„Jo. Chci bejt sám."

„Fajn. Mimochodem, už sme dali dohromady sprchu."

„Opravdu?"

„Horká voda a tak," řekl Ted.

Naboso jsem přešel do druhé místnosti, do té s vejci.

Jedna ze dvou sprch byla vyklizená a visela tam zástěna z plastiku. Natáhl jsem se dovnitř a pustil vodu. Začala téct. „Vynikající," řekl jsem. Upravil jsem její teplotu a začal se svlékat.

Ted za mnou do sprchy přišel. Popadl nádobu s mýdlem a začal mi ho roztírat po zádech.

„Bacha na ty pracky, námořníčku —" zažertoval jsem, ale nevěděl jsem, jestli to myslím vážně. Náhle mě něco napadlo. Obrátil jsem se a podíval se mu do tváře. „Objetí je nejlepší bez oblečení, že?"

„Co? Jo —"

Myslím, že jsem ho překvapil. Najednou jsem ho popadl a přitiskl ho k sobě. Voda po nás stékala a po chvíli nám ani nepřišlo, že máme oba erekci. Tady nešlo o sex. Šlo o pocit. Stáli jsme v té sprše dlouhou, dlouhou dobu a ani jeden z nás nepromluvil. Byl krásný. A tentokrát jsem ho objímal, nejen držel. Objímal jsem ho, dokud jsem nedokázal cítit, jak rytmus našich srdcí rozechvívá obě těla.

„Takhle se to dělá?" zeptal jsem se.

Jeho výraz byl dostatečnou odpovědí. Pak si najednou přede mnou klekl, vzal můj penis jemně do úst a začal—

Uvědomil jsem si, co se má stát, a nevím sám proč, ale nechtěl jsem to. Zastavil jsem ho. „Ne. Tady nejde o sex, vzpomínáš si?"

„Ale může. Pokud budeš chtít."

„Já — nemyslím, že bych už k tomu byl připravenej. Ano?"

„Ano." Nechal mě být a znovu se postavil.

Vpluli jsme jeden druhému do náruče a znovu se nějakou dobu objímali, až najednou došla horká voda a my vyjekli překvapením a vyskočili ze sprchy. Nebyly tam žádné ručníky a tak jsme chodili v teplém nočním vzduchu, dokud jsme neoschli.

Dopili jsme kádinku skotské a pak Ted našel přikrývku a oba jsme se pod ni schoulili. Leželi jsme na matracích, které jsme sem přitáhli, a objímali jsme se, dokud jsme jeden druhému v náručí neusnuli. Možná jsme to mohli udělat a možná jsme to udělat měli a možná jsme to i udělali; ale i kdybychom to udělali, stejně při tom nešlo o sex, ne?

Ale stejně je to fuk. Každý je cvok.

22 Rozkazy

„Takřka ke každému řešení lze najít problém."
—SOLOMON SHORT

Následujícího jitra se Ted choval, jako by se nic nestalo.

A tak jsem dělal totéž.

Ale cítil jsem se okradený. Využitý. Bylo to, jako by mi podal nůž a řekl, že je naprosto v pořádku, když si rozpářu břicho a nechám vyhřeznout vnitřnosti — a teď jako bych tu stál s přiblblým výrazem na tváři a s rukama plnýma vlhkých a protáhlých hadic.

No, možná se toho zase tolik podle Teda nestalo.

Anebo jsem se možná zmýlil. Každej je cvok — a já si myslel nebo předstíral nebo si přál, aby jeden z těch cvoků cvokem nebyl.

To byla opravdu pitomost.

Musel jsem se zatvrdit. Ať už to mělo stát cokoli, pokud budu chtít tyhle sračky přežít, budu ze sebe muset udělat stejně velkého parchanta, jako byli ostatní.

Následující dva dny jsem se lidem vyhýbal. Nebo se oni vyhýbali mně. Na tom ostatně nesešlo, výsledek byl stejný.

Hrál jsem si s mnohonožkami a vejci a modrou houbou a černě purpurovými vzorky, které rostly za lázní. Hrál jsem si na vědce.

Nevěděl jsem, co cítím vůči ostatním lidským bytostem. Nebo vůči červům. Nebo třeba vůči sobě. Ten teplý podivný pocit se ke mně vracel, kdykoli jsem se přestal hlídat. Byla to vzpomínka na píseň.

Naslouchal jsem jí, jako by zněla z obrovské vzdálenosti, jako by přicházela z míst ležících daleko za čárou obzoru nebo jako by se odrážela zpod pevného povrchu země. Cítil jsem, jak ve mně rezonuje, jako by to byl nějaký šílený druh vnitřní vize, která se pokouší probrat k životu. Zpívala ve mně, vybízela mě k tomu, ať se do ní ponořím jako do lůna, z něhož může povstat nová skutečnost. Bylo to podivné. Všechno bylo rudé a purpurové —

Musel jsem s tím přestat, protože pokud bych to neudělal — kdo ví, co by se mohlo stát.

Cítil jsem to jak ve snech, tak když jsem se probudil a jindy za bílého dne. A jednou jsem se bez zjevného důvodu rozplakal, když jsem seděl u klávesnice počítače. Shorty. Červi. Všechno. Jak jsem v tom mohl najít nějaký smysl? Nebyl jsem to já, kdo se zbláznil. To svět.

Pořád jsem si ještě protíral oči a smrkal, když dovnitř vrazil Ted. „Fajn, Džimíku! Sbal si svý komiksy! Musíme jít."

Ani jsem nevzhlédl. „Později. Teď ne —"

Popadl mé křeslo zezadu a odtáhl mě od počítače. „No tak dělej — chce nás vidět Obina."

„Proč?"

„Copak jsi zapomněl? Denver, už ti to zapaluje? Je to velký město v Coloradu... hned pod horama."

„No jo," řekl jsem. „Ale já nemůžu."

„Co?"

„Ještě to nemám hotový." Natáhl jsem se k počítači a stisknul klávesu. Na monitoru se začaly objevovat stránky mého hlášení a přes sto různých trojrozměrných grafů. Byla tam i vzájemná srovnání. Ukázal jsem na ně. „Podívej se na křivku jejich aktivity, Tede! Nedává vůbec smysl. Ty věci vypadají, jako by měly vést noční život — jenže ukazatele jejich chování vzhledem k rozdílům světla a teploty ukazují, že to tak není. A podívej na to, jak to vypadá se spektrálními testy — co to znamená?"

Ted mě vytáhl na nohy. „To znamená, že ti gratuluju!" Srdečně mi potřásl rukou. „Právě jsi vyhrál volnej let do Denveru!"

„Ale práce ještě není hotová!"

„Ale stačí! Nemusíš ji vykládat! V Denveru mají opravdický hlavy. Jenom mrknou na to, cos udělal, a hned budou mít spoustu odpovědí. Nejspíš bude mít někdo z tvýho hlášení pěknej tahák." Opřel se mi rukou o střed zad a zatlačil. „Tak sebou hni! Vrtulník už je na cestě — jo, tentokrát doopravdy; Larry nám doveze bedny — máš všechno na disketách?. Na, vezmi si to. Mažem!" Byli jsme venku a na cestě ještě dříve, než jsem měl možnost něco říct.

Vrazili jsme do kanceláře doktorky Obamové jako malé tornádo. Oba jsme lapali po dechu a byli jsme červení. Když sebou Ted švihl do perfektního pozoru, doktorka Obamová sotva vzhlédla. Uvědomil jsem si, co udělal, a rychle jsem ho následoval, jen ne tak horlivě.

Doktorka Obamová si toho nevšímala. Otevřela zásuvku a vytáhla dvě obálky. Podala nám je. „Tady máte papíry. McCarthy, určitě si všimnete toho, že ty vaše jsou trochu jiné. Určitě to pochopíte..."

Přečetli jsme si je. Skončil jsem první a zvedl jsem oči od papíru. „Děkuju, paní." A pak jsem dodal: „Aspoň myslím."

Přikývla. „Máte pravdu. Já vám neprokazuji žádnou službu. Nejspíš jen špatné zprávy odkládám, ale tímhle způsobem alespoň dostanete další příležitost k tomu, abyste se stal vojákem a ne vzorkem. Budou vás testovat, ale takhle to bude přinejmenším bez předsudků. A pokud máte v rukávu ještě další taková kouzla, nu, alespoň je budete mít tam, kde s nimi nebudete moci dělat nějaké potíže."

„Ano, paní."

Ted se usmál a šťouchl mě do žeber. „Vidíš —já ti říkal, ať se nebojíš."

Nato výraz doktorky Obamové ztvrdnul. „Nemyslete si, že jedete na večírek. Denver nebude nejspíš o moc příjemnější než Alfa Bravo — žijí tam jen jiné druhy dravců — ale jsem si jistá tím, že to zjistíte sami. Budete oba chtít být opravdu opatrní. Jsou daleko horší věci než být sežrán."

„Ano, paní. Děkuji, paní." Rozhodl jsem se, že toho namluvím co nejméně. Nechtěl jsem jí dát popud k tomu, aby se rozmýšlela.

Doktorka Obamová vypadala nešťastně. Dlouze a smutně si povzdechla a řekla: „Myslím, že bych vám měla popřát hodně štěstí a říct vám, jak jsem na vás hrdá. Jenže to neřeknu. Nejsem na vás hrdá a budete potřebovat daleko víc než jen štěstí. Takže si o tom nedělejte iluze. Nechci vás tady ani jednoho a budu hrozně ráda, až budete pryč. Tohle není místo pro nováčky bez výcviku."

Možná si uvědomila, jak drsně to zní, protože dodala: „Řeknu vám alespoň tolik. Udělali jste svou práci — a za to vám děkuji. Oba jste inteligentní a kdekoli skončíte, povedete si dobře —" Podívala se na Teda, podívala se na mě. „— každý svým nenapodobitelným stylem." Pak se podívala na hodinky. „Zbývá vám necelá hodina. Zabalte své vzorky a buďte před jídelnou v půl jedné. Duke vás odveze k přistávací ploše. Dostanete kovové bedny na brouky a izolovanou skříňku na vejce. A prosím — opravdu se pokuste zařídit, ať nám je neposílají zpátky."

„Ano, paní. Děkuji." Začal jsem vstávat.

„Ne tak rychle — ještě něco. Jacksone, mohl byste nás na chvíli omluvit? Počkejte venku. A, ech — mohl byste se tentokrát pokusit neposlouchat u klíčové dírky?"

„Co? Kdo, já?" Ted předstíral, že ho to překvapilo. „Nevím, o čem vlastně mluvíte, paní."

„Ano, tím jsem si opravdu jistá," řekla tiše doktorka Obamová, zatímco se za ním zavíraly dveře. Otevřela zásuvku stolu a vytáhla malou plochou bezpečnostní schránku o velikosti knížky. „Mám na vás... osobní prosbu." Ztlumila hlas. „V Projektu Jefferson pracuje plukovník Ira Wallachstein. Předal byste mu to, prosím?"

„Jistě, paní —"

„Chci, abyste tuto schránku předal osobně do jeho rukou."

„Ano, paní."

„Pokud to z nějakého důvodu nebude možné, odneste to na nějaké otevřené prostranství a navolte na zámku datum. Pak rychle odejděte. O třicet sekund později se to samo zničí. Nějaké otázky?"

„Ne, paní."

„Zopakujte mi to."

Udělal jsem to a ona spokojeně přikývla. „Dobrá. Děkuji. To je všechno."

Přistávací plocha pro vrtulníky byla kilometr pod horami. Trvalo nám pět minut, než jsme tam dorazili. Duke se celou dobu mračil. Co to na těch Zvláštních jednotkách bylo? Měli snad nějaké pravidlo, že musí být celou dobu hnusní?

Ted byl roztažený vzadu. Já seděl ve předu, zpola otočený k Dukovi. „Eh — Duku?"

„Nemluv." Řekl to velice tiše.

Držel jsem hubu. Fajn. Ať si mě nenávidí. Přežil jsem horší věci.

Najednou Duke řekl: „Poslyšte, vy dva — oba jste složili přísahu a máte oba právo nosit na stejnokroji výložky Zvláštních jednotek. Byl bych daleko raději, kdyby to tak nebylo."

„Pane?"

Opravdu se Duke zatvářil podrážděně? Jeho výraz zmizel tak rychle, že jsem si tím nebyl jistý. Řekl: „Poslouchej, pitomče — tohle nemá nic do činění s tím, co se stalo tady v horách. To je věc tábora Alfa Bravo a zůstane to tady. Tu věc vám říkám pro vaše vlastní dobro."

Přikývl jsem. „Rozumíme." Podíval jsem se dozadu na Teda. Pro jednou se tvářil vážně. Přikývl také.

„Dobře," řekl Duke. „Musíte vědět jedno: pokud budete nosit tyhle výložky, určitě zaujmete pozornost některých lidí, kteří vám budou pokládat otázky, na které nebudete chtít odpovídat. Otázky, které vás možná budou zesměšňovat. A možná i vaši zemi. Jasné?"

Začal jsem říkat: „Nerozumím —" ale Ted mě šťouchl do žeber. Tvrdě. „Jasné," řekl.

Podíval jsem se na něj. Díval se na mě zpátky tvrdýma očima. Vzpomněl jsem si na to, co říkal o Zvláštních jednotkách, a sklapnul jsem.

Pak jsme dorazili k přistávací ploše vrtulníků — ve skutečnosti to byl vyčištěný prostor vedle silnice, srovnaný buldozerem a obklopený automatickými světly a plastickými značkami. Vrtulník nebylo vidět. Duke se podíval na hodinky. „Vypadá to, že jsme dorazili trochu brzy."

„Nebo se oni zpozdili." To byl Ted. Vyskočil z džípu a přešel kousek dál, aby se rozhlédl.

„Duku?" řekl jsem.

Podíval se na mě.

„Lhal jsi mi."

„Cože?"

„Přečetl jsem si znovu svou smlouvu. Jsem 'vědecký pracovník, připojený k armádě, vyloučený z bojových povinností a prací'. Nejsem vůbec v armádě. Proto mám taky růžový papíry, ne žlutý. Jsem volný hráč. Nemůžeš mi dávat rozkazy, jen doporučení."

„Pracuješ pod ochranou armády," opravil mě Duke. „Podle zákona tě to činí její součástí. Ale já ti nikdy nelhal, McCarthy."

„Hm," řekl jsem. „No — tak jsi mě oklamal."

„Já tě ani neoklamal!" V Dukově hlase se ozval nebezpečný tón. „Oklamal jsi sám sebe. To, co jsem řekl, bylo: 'Pokud je úkol vojenskej, každej chlap je voják.' To nemá vůbec nic společnýho s tvou smlouvou. Tyhle krámy se 'zvláštníma službama' jsou něco, co vymysleli právníci. Ale právníci nenosí pušky — a právníci nepálí červy. Mohl jsi o sobě tvrdit, že jsi 'vědec'. To bych respektoval. Ale takhle bys nikdy neviděl červa — protože pokud bys nesouhlasil s tím, že je budeš pálit, nemohl bych ti věřit natolik, abych si tě postavil na křídlo."

„Jo, no... udělal jsem to jen proto, že jsem si myslel, že si takhle získám tvé uznání." Nechal jsem, ať se projeví všechna moje hořkost.

„Jime —" ztlumil hlas. „Ty sis moje uznání zasloužil. Daleko víc, než si myslíš."

Překvapeně jsem se na něj podíval.

Pomalu přikývl.

„Překvapils mě," připustil. „Daleko víckrát než jednou. A to, že jsi šel do hnízda plnýho červů, je něco, co by dokázal jen zatraceně odvážnej blázen."

„No — jestli se takhle chováš k lidem, kteří si získali tvý uznání, tak bych od tebe raději snášel opovržení."

„Ne, to bys nedokázal." Nadechl se a zadíval se přes přistávací plochu. „Možná ti dlužím omluvu. A možná taky ne. Problém je v tom, že tě prostě nechci mít rád a nechci o tebe mít starost, protože pokud by se ti pak něco stalo, bolelo by mě to. A já už si s bolestí užil svoje." Tiše dodal: „Ta věc s červama — vyděsilo nás to k smrti. Možná víš ty, co děláš. Já to nevím. A to je pro mě dostatečný důvod k tomu, abych si tě držel od těla. Uznávám tě, kluku — ale ať jdu k čertu, jestli si dovolím mít tě rád. Protože tě jednoho dne možná budu muset zabít."

Už jsem sahal po vaku a vystupoval z džípu — a pak jsem se zadíval na výraz na Dukově tváři a uvědomil

jsem si, jak tvrdé pro něj muselo být, že mi to všechno řekl.

Nevěděl jsem, co říct.

Vylezl jsem z džípu, poodešel pár kroků stranou a pokoušel se přijít na nějakou odpověď. Kurva — nejspíš nebylo nic, co bych mu na to mohl říct. Ale otočil jsem se a přešel zpátky k němu.

„No, aspoň že tak. Díky."

„Za...?"

„Za... všechno."

Díval se do dálky, ale přijal to přikývnutím.

„Dobrá," řekl jsem. „Teď už je po všem — a já na to můžu zapomenout."

„Zapomenout na co?"

„Na to svý přání — abych tě jednou viděl, jak se zadusíš kostí z kuřete. Aspoň ti teď můžu poděkovat za to, co bylo dobrý. A nebudu se cítit provinile, jestli se ti tady stane něco odpornýho."

Duke zvedl obočí; pak se usmál. Trochu. Byl to víc než náznak úsměvu, ale u Duka byla samotná imitace úsměvu zvláštní událostí. „Dobrý —" připustil, „— ale ani trochu hnusný. Jestli chceš patřit ke Zvláštním jednotkám, budeš muset bejt daleko sarkastičtější."

Pak se v dálce objevil vrtulník a Duke se opřel o sedadlo a zastínil si oči, aby jej viděl lépe.

„Můžu se tě na něco zeptat?"

Odpověděl trochu netrpělivě: „Na co?"

„Opravdu jsou lidi, kteří — víš, spolupracují s červama? A pokud ano, proč!"

„Že se na to ptáš zrovna ty. Sám bys to měl vědět daleko líp."

„Prostě mi na to odpověz, jo?"

Pokrčil rameny. „Slyšeli jsme nějaký povídačky. Nejsou potvrzený. Nevíme." Chvíli mlčel; sledoval, jak se blíží vrtulník. „A to, co víme, nic nedokazuje. Jedna skupina byla v akci. Vypálili kupoli. Uvnitř našli těla. Dvě. Z toho, jak byly umístěný, to nevypadalo, že by tam byly proti svý vůli. Ale —" Znovu pokrčil rameny. „— co to dokazuje? Nic."

Teď už jsme mohli vrtulník slyšet jako vzdálené hučení ve vzduchu. Duke se rozhlédl. „Radši si ty sračky vyložte." Pomoc nám nenabídl.

Ve chvíli, kdy jsme s Tedem vyložili své vaky a vzorky, už byl vrtulník nad námi, jeho motory řvaly a zvedaly od země oblaka dusivého prachu. Byl to jeden z těch nových typů Huey Valkyrie 111. S pomocnými tryskami měl dolet skoro dva tisíce mil — nejméně, to bylo všechno, co byla armáda ochotná přiznat. Mezi řečí se tvrdilo, že je to daleko víc. Podvozek zapružil a usadil vrtulník pevně na zem, ale rotory nepřestávaly rozrážet vzduch. Hromový řev trysek se zvedal k netrpělivému vytí. Pobrali jsme své bedny a pytle a rozběhli se k němu.

Ted se vyšplhal nahoru první — a skoro stejně rychle seskočil dolů. Vrazil jsem do něj, jak zůstal stát na místě. Pilotka oběma vchody do stroje skopávala kovové kanystry a uzavřené bedny. Ze zadní rampy sjížděla zpola naložená paleta. Duke přijel blíž s vozem a začal bedny rovnat na jednu hromadu.

Jakmile poslední z beden dopadla na zem, hodil Ted svůj vak dovnitř a přidal bednu s mnohonožkami, kterou nesl. Hodil jsem dovnitř také svůj vak a následoval ho, v rukou bednu s vejci, kterou jsem nesl tak opatrně, jak to jen bylo možné. Pilotka se ani nehnula, aby nám pomohla. Byla to skvěle stavěná rusovláska v uniformě s majorskými výložkami vojenského letectva. Napadlo mě, jestli bude příjemná. „Vyložte tyhle těžký kanystry," štěkla. „Jenom ty, na kterejch je napsaný Alfa Bravo. Uložte svý vzorky vzadu a vypadněte. Spěchám." Vůbec tak nepůsobila.

„Eh —" řekl jsem, Jedeme s váma."

„Na to zapomeň — já cestující nevozím." Vykopla ledabyle můj vak ven ze dveří.

„Hej!" vyjekl jsem, ale to už se obracela k Tedovi.

Rozepnul si kapsu. Podal jí naše rozkazy. Ani se neobtěžovala na ně podívat, jen štěkla: „Řekla jsem: 'Zapomeň nato'."

Vyměnil jsem si s Tedem pohled —

Duke zavolal: „V čem je problém? Co se děje?"

— a já zakřičel zpátky: „Žádnej problém. Jen si budeme muset najít jinej převoz, to je všechno. Pojď, Tede — já vezmu vejce, ty odvaž bedny."

„Nech to tam, frajere!" zařvala.

„Nech si to tam sama!" odsekl jsem jí, což překvapilo nejvíc mě samotného. „Taky máme svou práci!" Zabralo to. Zastavila se — ale jen na chvíli. „Raději si přečtěte naše rozkazy," řekl jsem velice klidně.

Podívala se na papíry v Tedové ruce. „Růžáci!" odfrkla si. „Na těch nikomu nezáleží. To jsou jen poradci."

„Přesně tak," řekl jsem. Snažil jsem se mluvit nevinným hlasem. „Poradili jsme jim tady, aby ty vzorky poslali. A vám radíme, abyste nás vzala s sebou."

„No ne." Potřásla hlavou. „O tom mi nikdo neříkal. Beru jenom tohle." Ukázala na klece.

„Ani náhodou." Odkašlal jsem si a modlil se, aby mi nepřeskočil hlas. „Pokud nejedeme my, nejede ani tohle. Duku, podej mi ten vak."

Podívala se na mě, pak se podívala opravdu. Mračil jsem se na ni. Měla velice modré oči — a velice temný výraz. Střelila pohledem po Tedovi a pak zase zpátky na mě. To už jsem si ukládal svůj vak. Řekla slovo, které pro dámu vůbec nebylo vhodné; pak: „Ksakru, já na to seru! Vyřiďte si to v Denveru. Kolik vy dva kohouti vážíte?"

„Sedmdesát tři," zabručel Ted. Netvářil se šťastně.

„Šedesát čtyři," řekl jsem já.

„Dobrý." Trhla palcem ke mně. „Ty si sedneš nalevo." K Tedovi: „Přivaž tu bednu na druhou stranu. Obě ty bedny. Pak se připoutej." Ani nečekala, až to uděláme; s prásknutím za námi zabouchla dveře, zabezpečila je a znovu

vyrazila dopředu. Podívala se, jestli už Duke odjel — měl jsem stěží čas na to, abych mu zamával; Duke nevěřícně potřásl hlavou a odvrátil se — a vyrazila do vzduchu.

Hory rychle ubíhaly, pak zahnuly a sklouzly dozadu, jak jsme vybrali ostrou, nakloněnou zatáčku. Zrychlení mě přitisklo ke stěně kabiny. Stěží jsme se srovnali — v tom jsem musel věřit svým očím; žaludek se se mnou nebavil — když se rozeřvaly trysky a druhé zrychlení mě zasunulo hluboko do sedadla. Kabina byla prudce nakloněná a v uších mi praskalo, jak jsme stoupali.

Za okny nebylo vidět nic kromě mraků; krátké tupé křídlo vrtulníku mi stínilo výhled dolů a vyboulenina tryskového motoru mi k ukojení zájmu nestačila. Krajina v dálce, totiž alespoň to málo, co jsem z ní mohl vidět, byla příliš daleko na to, aby mi stačila.

Uvědomil jsem si, že s námi pilotka mluví: „...ve vzduchu pár hodin. Jestli máte hlad, je na stěně přidělaná skříňka s jídlem. Jenom mi nesnězte všechnu čokoládovou zmrzlinu."

Ted už se v ní mezitím přehraboval. Vytáhl pár sendvičů a krabici mléka. Vyhládle se zašklebil, přešel dopředu a rozvalil se v sedadle druhého pilota.

Rusovláska ho přejela očima. „Máš pilotní oprávnění?"

„Ne, to ne — ale mám řidičák." Vyslal k ní něco, o čem nejspíš doufal, že je přátelský úsměv; vyšel z toho úšklebek.

„Jéžiši! Co jste vy chlapi vůbec zač? Běž si kecnout dozadu do oddělení pro cestující."

„No tak, jenom se snažím bejt přátelskej."

„Na to jsou letušky. Příště leť kyvadlovkou."

„A, eh — taky jsem chtěl vidět, jak to lítá," dodal naivně.

Udělala něco na panelu ovládání, přepla spínač a pak ho přepla zpátky. „Dobrý." Pokrčila rameny. „Dívej se, jak chceš. Jenom na to nešahej." Pak si rozepnula pásy a přešla dozadu. Na uniformě měla jmenovku L. TIRELLIOVA.

„Co je v těch bednách?" zeptala se. Posunula tu s vejci botou.

„Vejce," zabručel jsem.

„A v tyhle?"

„Brouci," řekl jsem. „Velcí."

Vypadala znechuceně. „Jasně. Brouci a vajíčka. Proto mi škrtli dovolenou. No jasně. Vždycky vyžeru to nejlepší." Pořád si ještě mumlala, když se obrátila ke schránce s jídlem. „Zatraceně! Ten blbec si vzal všechny kuřecí." Prohrabala se kysele zbývajícími sendviči.

„Eh — to je mi líto," podotkl jsem.

„Na to se vykašli. Každej je čurák. Na, vem si sendvič." Vytáhla naslepo jeden a hodila mi ho dřív, než jsem stačil říct, že nechci. Vzala si také jeden a sedla si naproti. „Co je tak extra na těch vašich broucích a vajíčkách?"

„No — nevím, jestli bych měl —" Podíval jsem se na Teda. „Jak moc je to utajený?"

„Co tam máte — další Chtorrany?" Na můj překvapený pohled řekla: „S tím si nedělejte hlavu. To není tajný vůbec. Jednoho živýho jsem vezla do Denveru před měsícem."

„Živého Chtorrana!"

„No jo. Jenom malýho. Našli ho v Nevadě, dehydrovanýho a vysláblýho. Nevím, jak ho chytili. Myslím, že byl tak ochablej, že se nemohl bránit. Chudáček malej, bylo mi ho líto. Nečekali, že to přežije, ale ještě jsem neslyšela, že by chcípl."

Podívali jsme se na sebe s Tedem. „To jsme teda vědátoři," řekl jsem. „Vůbec nic se nám neřekne."

„No, a po našem nároku na slávu se zaprášilo," dodal. „Mysleli jsme si, že máme jediní živý vzorky."

„To je škoda," řekla s plnými ústy jídla. „Ale nic si z toho nedělejte. Stejně byste z toho nic neměli."

„Díky za povzbuzení."

Utřela si ústa ubrouskem. „Mně neděkuj. To bylo zadarmo. Mělo to přesně tu hodnotu, kterou jsi za to dal. Udělala bych to pro každýho."

Už vykročila znovu dopředu, ale já ji zastavil. „Co znamenáte L?" Ukázal jsem na její jmenovku.

„Liz. Zkratka pro Lizard."

Zvedl jsem obočí. Lizard?

„Přišla jsem k tomu čestně. Sám to zjistíš."

„Myslím, že už mi to dochází."

„Jenom jez svůj sendvič," řekla. „Začínáš bejt oraženej."

A pak odešla dopředu a vyškrábala se do sedadla pilota. Ted se s nadějí usmál, ale ona jen trhla palcem dozadu a dál si ho nevšímala.

Povzdechl si, přešel ke mně a připoutal se do křesla, na kterém seděla ona. „Sakra!" zašeptal. „Já si ji pamatuju. Vrazila do Titaniku a potopila ho."

„No nevím. Řekl bych, že je děsná!" Nemyslím, že by mě slyšela, ale trochu jí zrůžověly uši. Aspoň jsem si to myslel.

Ted jen zabručel, stočil se na sedadle a usnul.

Dojedl jsem sendvič a strávil zbytek cesty tím, že jsem přemýšlel o vysoké, ostré anomálii na pěti tisících devíti stech angströmech. Přál jsem si, abych tu měl počítač a abych si mohl prohlédnout data přímo místo toho, abych si je vyvolával z paměti. Přímo před sebou jsem měl něco z chování mnohonožek — něco tak očividného, že jsem to nedokázal zahlédnout. Byla to hrozná otrava — protože jsem o tom nemohl nepřemýšlet! Byla to jasně rudá vize, krvavě zbarvená místnost se stolem uprostřed a na stole stála klec plná pobíhajících a aktivních mnohonožek. Proč? Opřel jsem se hlavou o okno a prohlížel si mraky a přemýšlel o růžových brýlích.

Vrtulník pak zatočil, do očí mi blesklo slunce a zanechalo po sobě zářící obraz. Zastínil jsem si oči rukou, zavřel je a sledoval pulsující skvrnu na rohovce. Byla bílá a na chvíli se změnila ve žlutou, pak byla karmínová a vypadala jako hvězda — rozhodl jsem se, že je to Chtorr, a chtěl jsem ho vyhodit do vzduchu. Po chvíli se začala měnit na modrou a mizet a mně na ni zbyla jen vzpomínka a další tucet otázek o možném původu chtorranské invaze. Také jsem měl ohledně něčeho neurčité podezření. Více než kdy jindy jsem si přál sedět znovu u počítače.

Vrtulník znovu zahnul a já si uvědomil, že se blížíme k Denveru. A že nám major Tirelliová chce předvést techniku 'zastavit a spadnout'.

Přenesla nás přímo přes Skály bez toho, že by se obtěžovala s klouzavým klesáním — a teď jsme byli nad městem, kde na nějaké klouzání nebylo místo, alespoň ne bez dlouhé zatáčky nad východním Coloradem, při níž bychom se zbavili desetikilometrové výšky. Takže místo toho zastavila rotory, nastavila trysky dolů a nechala nás padat. Tenhle způsob byl vynalezen před osmi lety, ale nikdy nebyl používán; armáda chtěla způsob, jak dostat muže a zásoby na nepřátelské území a nedostat se přitom do zaměřovačů jejich přenosných raket země-vzduch. Byla to další věc, za kterou jsme mohli vděčit pákistánské válce. Ale i kdyby vám takové přistání odpustily vaše nervy, žaludek by vám jej nezapomněl nikdy.

„Júú!" vydechl Ted, když si uvědomil, co se děje; padali jsme několik desetiletí, i když moje hodinky trvaly na tom, že to trvalo jen dvě a půl minuty. „Buď je fakticky eso, nebo nás chce někdo mít na zemi zatraceně rychle."

„Obojí," zavolala zepředu. Zrovna znovu zapínala autopilota.

Ted vypadal zahanbeně; neuvědomil si, že nás může slyšet.

Pak zapnula rádio, aby je uvědomila, že přistáváme. „Volám Stapleton, tady Tirelliová. Udělejte místo — mám tady horký zboží a položím ho tam, kam budu chtít."

Okamžitě se ozval mužský hlas: „Negativní, Tirelliová. Prioritu toho nákladu dvakrát zvedli. Potřebují to zboží pro nějaký hlavouny. Zvedni se a přistaň hned vedle Lowry. Čeká tam na tebe nákladňák u severní nula šestky."

„Ale sakra," řekla. Ale začala zapínat trysky a krátkými výtrysky zpomalovala náš sestup a snášela nás stranou. Zpomalení bylo šikmé. A trhané.

„Mimochodem," dodal hlas z rádia, „nech si prohlédnout autonavádění. Ztratili jsme dálkové měření těsně předtím, než ses ozvala."

„Ale jo, to jsem byla já. Vypnula jsem to."

„Zatraceně, Liz! Víš, že to nad městem nemáš dělat."

„Uklidni se, Jackie. Měl jsi mě na budíkách. Viděla jsem světýlko. Nepotřebuješ žádnou telemetrii ani sondy. A já spěchám."

„Liz, tyhle věci jsou tady pro tvé bezpečí —"

„Jasně. A každej pěťák, co se do nich vrazil, stojí za to." Usmála se. „Už budu končit, Jackie. Musím tuhle věc opřít o zem." Pak vypnula vysílačku. Autopilot nepřestával blikat.

„Eh," řekl jsem, „možná tak docela nerozumím —"

„Máš pravdu," přerušila mě. „Nerozumíš." Bez toho, že by odtrhla oči od řízení, vysvětlovala: „Ty moje omluvy byly jen tak. To, co jsem udělala opravdu, bylo to, že jsem vypnula všechny kontrolní přístroje. Nechtěla jsem, aby věděl, že nepoužívám tlumiče — bere to zbytečně spoustu energie motorům."

„Aha," řekl jsem. „Ale co ti lidi dole?"

„Pokouším se na ně nemyslet," řekla. A pak dodala: „Byl bys snad radši malej flek červenýho želé na ranveji — nebo drzej a naživu?"

„Chápu, jak to myslíte." Sklapnul jsem.

„Kromě toho," pokračovala, „si to každej, kdo bydlí tak blízko letiště, zaslouží — hlavně teď, když je půlka města prázdná." O vrtulník se pak opřel boční vítr a sklouzli jsme stranou. Na okamžik jsem si myslel, že se přepočítala a že ranvej mineme, ale neudělala nic, aby sestup opravila. Pak jsem zahlédl nákladňák a uvědomil si, že vítr předvídala. Vál nás přímo k naší přistávací ploše.

O okamžik později jsme zlehka dosedli na zem. Byla to ta poslední lehká věc v Denveru. Ještě dříve, než se trysky s vytím zastavily, dopadla hlasitě na místo rampa a dveře se otevřely. .

Někdo je vytrhl se zasyčením stlačeného vzduchu směrem ven a odsunul stranou. Skoro okamžitě zařval major s orlím nosem, červeným obličejem a korálkovýma očima do kabiny: „Dobře, Liz, kde jsou —"

A pak zahlédl mě a Teda. „Co jste zač?" vybuchl. Nečekal na odpověď, ale vyštěkl na majora Tirelliovou: „Kurva, Liz, tímhle letem neměli dorazit žádní černoši!" Na hlavě měl vysílačku Sony s připojeným mikrofonem. „Počkejte," řekl do něj.

„My nejedeme načerno," řekl Ted.

Podrážděně na nás zamrkal.

Ted do mě šťouchl. „Ukaž mu rozkazy."

„Rozkazy? Jaký rozkazy?" Do mikrofonu: „Zůstaňte na místě. Myslím, že máme problém."

Vytáhl jsem z bundy papíry a podal mu je. Netrpělivě mi je vytrhl z ruky a prohlížel je s prohlubujícím se zamračením. Za ním stáli dva vojíni ve středních letech, očividně určení k přenášení beden se vzorky, a zírali na nás s obvyklou směsicí zvědavosti a otrávenosti.

„Ale do prdele," zamumlal. „Zatracená otrava. Který jste vy?"

„Já jsem McCarthy, tohle je Jackson."

„Jasně. McCarthy. Budu si vás pamatovat." Podal mi rozkazy zpátky. „Fajn, seberte si svejch pět švestek a hoďte je do toho auta." Obrátil se a vyrazil ven. „Vy dva můžete jít. Poslali si na to svý vlastní panáky." Měl veškerý půvab vojenského drilu.

Vyměnil jsem si s Tedem pohled, pokrčili jsme rameny a sáhli po bednách. Mezitím major Tirelliová vypnula motory, zabezpečila řízení a protáhla se mezi námi ke dveřím.

Jak jsme se za ní potáceli dolů po rampě, všiml jsem si, že se ti dva vojíni usadili na cestovních sedadlech vozu a služební sedadla nechali nám. Major — už teď jsem ho neměl rád — stál vedle kabiny a mluvil s někým na druhé straně vysílačky. „Jo, musí to bejt ono... No, najdi jim nějaký místo, než vymyslíme, co s nima uděláme — nesejde na tom, kde to bude... Co?... Nevím. Vypadají na to. Počkej, radši se pro jistotu zeptám." Zamračil se na nás. „Nejste náhodou hošové?"

„Ale puso!" ohradil se Ted. „Kde ses to naučil? Správný slovo je buzna! Copak tě na těch krásnejch východních školičkách nic nenaučili?" Než jsem mohl zareagovat nebo udělat krok stranou, zaklesnul se Ted jednou rukou do mé paže. „Jimmy, musíme tady ty lidičky trochu vychovat."

„Tede!" Odtrhl jsem se od něj a zuřivě se zamračil.

„Jo, jsou," říkal major. „Odkliď je někam stranou. Ať nedáváme našim přátelům ze Čtvrtého světa další možnost.... Jasně. Konec." Podíval se na dva vojíny. „Vypadněte! Udělejte místo majoru Tirelliové!" Na nás jen zavrčel: „Naházejte to dozadu! Budete se tam muset trochu zmáčknout. Vepředu není dost místa." Sám si sedl vedle unaveně vyhlížejícího řidiče.

Vlezl jsem dovnitř za Tedem a pokoušel jsem se usadit trochu pohodlně. Pche! Ten nákladák nebyl navržený proto, aby se v něm jezdilo pohodlně. Muselo proti tomu být nějaké armádní nařízení. Poskakovali jsme přes pole ke vzdáleným budovám.

„O co ti šlo tentokrát?" zasyčel jsem na Teda.

Ted zpola pokrčil rameny a zpola se zašklebil. „Nevím. Prostě mi to v tý chvíli přišlo jako dobrej nápad."

„Mně to tak nepřipadalo!"

Ted se naklonil a afektovaně mě poplácal po tváři. Zamračil jsem se na něj. Řekl: „Džimíku, rozhlídni se. Je nádhernej den. A jsme zpátky v civilizaci! To nám nedokáže zkazit ani armáda!"

„Já nejsem hoša!"

„Já vím, lásko — ale ten major hledal důvod, proč by tě neměl mít rád, a já ho nechtěl zklamat. Júú! Podívej se na tu oblohu! Vítej v Denveru!"

23 Denver

„Diplom potvrzuje jen to,
že víte, jak hledat odpověď."
—SOLOMON SHORT

Naší první zastávkou bylo Oddělení vzorků ET-3. Tlačil jsem s Tedem vozík dlouhou, dezinfekcí páchnoucí chodbou, zatímco nás major Jasnoočko a naše čestná stráž sledovali — zamračeně.

V jednom místě jsme prošli kolem těžkých ocelových dveří s velice dráždivým nápisem:
POZOROVATELNA CHTORRANŮ
NEZAMĚSTNANÝM VSTUP ZAKÁZÁN

Když jsme procházeli kolem, málem jsem si ukroutil hlavu, jak jsem jí otáčel v naději, že něco skleněnou výplní dveří zahlédnu, ale nebylo vidět nic. Major Sračka mě za to odměnil hnusným pohledem.

Přešli jsme až na konec chodby a pokračovali dvojitými dveřmi, nadepsanými KANCELÁŘE. Osoba, která oddělení vedla, byla překvapivě nevojenská malá stará dáma, která nás sledovala přes obroučky půlměsíčkovitých brýlí. „Vítám vás!" Věnovala nám rozzářený úsměv. „Co jste mi donesli dneska?" Vzala si od majora papíry a s úsměvem a pomrkáváním se do nich zahleděla. „Aha, ano... ano, velmi dobře..." Měla růžové tváře a zářivě bílé vlasy, stočené a vyčesané na temeni. Byla oblečená v bílém laboratorním plášti, který ale nebyl u krku dopnutý, a já zahlédl límec zeleně a modře květovaných šatů. Na jmenovce měla napsáno DR. M. PARTRIDGEOVÁ.

„Mnohonožky, ano... aha, vejce... aha, vzorky, odebrané ze stěny..." Prolistovala zbytek seznamu vzorků a pečlivě si každou stránku prohlížela. „Co je tohle? Purpurový koleus? Kdo to takhle označil?"

„Já." Zvedl jsem ruku.

„Ach ano." Zamrkala na mě. „A vy jste —"

„James McCarthy. Zvláštní jednotky."

„Ach ano," řekla. „Nu, Jamesi, prosím, neoznačujte už nikdy tímhle způsobem vzorky. Nechte to na nás, protože máme k tomuto úkolu vyšší kvalifikaci. Vím, že jste se nám jen snažil pomoci —"

„Promiňte," přerušil jsem ji. „Ale já jsem kvalifikovaný."

„Eh?" Vzhlédla ke mně. A zamrkala.

„Jsem ze Zvláštních jednotek, paní. Mimozemská sekce. Shromáždil jsem tyto vzorky sám. S jistým rizikem. A měl jsem několik dní na to, abych je mohl prozkoumat. Také jsem měl přístup k celému vědeckému katalogu kongresové knihovny. 'Purpurový koleus' je přesným popisem téhle rostliny bez ohledu na to, jak je kvalifikovaná osoba, která na ni ukáže a řekne: 'Tohle je Purpurový koleus'." Podíval jsem se na Teda, ale ten byl plně zaměstnaný tím, že obdivoval strop. Byl opravdu pěkně vymalovaný...

Major na mě zavrčel. Doktorka Partridgeová ho utišila a obrátila se ke mně. „Jamesi, dostáváme každý týden mnoho, mnoho vzorků. Nemohu vědět, jestli je to poprvé, kdy jsme obdrželi vzorek tohoto druhu. Tohle nemusí ani být

chtorranský vzorek —"

„Rostl v pečlivě udržovaném kruhu všude kolem chtorranského iglú —" začal jsem vysvětlovat.

„Ano, ano. Já vím." Zvedla ruku. „Ale prosím, nechte nás, abychom se o tom ujistili. Pokud bychom přejali označení, které uvede každá osoba, od které dostaneme vzorky, měli bychom padesát popisů každé rostliny a zvířete." Poplácala mě po ruce jako odpouštějící babička. „Vím, že si to při své příští zásilce vzorků uvědomíte."

„Eh, paní..." Vytáhl jsem z kapsy své rozkazy. „Byli jsme převedeni k vám. Byli jsme uvolněni z Kontrolního okrsku Skalisté hory do funkce nezávislých pozorovatelů při Mimozemském oddělení Národního vědeckého centra."

Zamrkala. A zamrkala znovu. „Můj Bože," řekla. „Nu, se mnou to nikdo neprojednal. Jak si myslí, že povedu oddělení, když mě nebudou informovat?" Vzala si ode mě růžovou kopii rozkazů, posunula si brýle na nose a podívala se na ni. Držela papír skoro na celou délku paže od sebe. Když skončila s prohlížením, řekla velice tiše: „Hm." Pak mi podala papíry skoro nepřítomně zpátky. „Ano. Nu, jsem si jistá, že najdeme něco, do čeho byste se, chlapci, mohli pustit. Přijďte za mnou, eh... v úterý. Ne, počkejte chvilku — kam jsem jen založila kalendář? — á, tady je. Tak se na to podíváme. Ne, ve čtvrtek to bude lepší —"

„Eh, paní?" Odmlčela se a zamrkala a znovu na mě upřela doširoka otevřené oči. „Raději bychom se pustili do práce okamžitě. Pokud byste nám mohla přidělit počítač...?"

„Božíčku, to jste u těch Zvláštních jednotek všichni takoví rychlíci?"

„Ano, paní, jsme. Je válka." Pak jsem si vzpomněl na něco, co mi říkal Shorty, a dodal jsem: „Je to vůbec první invaze, která byla podniknuta na území Ameriky." Významně jsem zvedl svou disketu. „Dáte nám počítač? A budeme moci uložit živé vzorky?"

V té chvíli nás přerušil major Bombastický. „Doktorko Partridgeová — už je pátek odpoledne a vy máte schůzi a plenární zasedání —"

„Ano, já vím." V hlase se jí ozval netrpělivý tón. Pak se vzpamatovala a sladce se na něj usmála. „Já to tady vyřeším a vy mě můžete vyzvednout na schůzi za — ach, tři čtvrti hodiny." Major zabručel a zmizel. Doktorka Partridgeová přešla ke stolu a stiskla bzučák. „Jerry!" zavolala.

Jerry vypadal jako zvlhlá lidská brambora, která skrývala svou gumovitou tvář za silnými skly brýlí a pod chomáčem špinavě plavých vlasů. Objevil se ve špinavém laboratorním plášti a nesl vykuchaný modulátor. Vypadal, jako by si ani nebyl vědom toho, že jej drží v ruce. Na jmenovce měl napsáno J. LARSON a ve tváři lehce popletený výraz, jako by ho neustále něco mátlo.

Doktorka Partridgeová na něj upřela svůj zářivý úsměv. „Ach, tady jsi. Postaráš se o Jamese a — vy se jmenujete jak? Ted? Pomůžeš jim? Jsou tu jako pozorovatelé."

„Ach," řekl Jerry. Zíral na nás, jako bychom byli vetřelci. Vypadal, že je mu něco kolem pětatřiceti, ale mohl být věkově kdekoli mezi dvaceti pěti a padesáti lety. „Máte rozkazy?" zeptal se.

Podal jsem mu je. Zatímco si je prohlížel, doktorka Partridgeová zacvrlikala: „Vím, že se o vás Jerry dobře postará. Pokud budete cokoli potřebovat, obraťte se na něj. Zastupuje mě. A teď, když mě omluvíte —" A zmizela vzadu.

Jerry dočetl naše rozkazy a podal mi je zpátky. „Vidím, že jste u Zvláštních jednotek." Odkašlal si. „Mám u Zvláštních jednotek strejčka. Strejčka Iru."

Zdvořile jsem přikývl. „Je mi líto, ale toho neznám. Poslyš, mohli bychom se pustit do práce? Potřebuji počítač. A chci tyhle mnohonožky za zvláštních podmínek uložit."

Jerry si zamnul nos a pak se na mě bezvýrazně podíval. „Musím si vás prověřit, než vám budu moct počítač přidělit a než vás pustím k práci. Bude to trvat tak dva týdny."

„To je ale děs," řekl jsem. „Poslyš — mám tu práci rozdělanou. Nemůžu čekat dva týdny." Ukázal jsem na bedny na vozíku. „Ty vejce a mnohonožky musí být uloženy za zvláštních podmínek —"

„Za jakých podmínek?" Jerry přistoupil k vozíku a otevřel jednu z kovových přepravek, aby se podíval dovnitř.

„Chladné, suché místo pro vejce. Stejně tak mnohonožky — chladná místnost s tlumeným světlem. Můžu ti dát přesné údaje."

„To nebude nutné."

„Ale — doporučoval bych ti to."

Jerry otevřel další přepravku. „Proč?"

„Protože přesně tak to mají nejraději." Přistoupil jsem k vozíku a postavil se vedle něj. „Používej trochu selský rozum. Podívej se na velikost jejich očí. Sleduj, jak mají rozšířené zornice. Samozřejmě nebudou mít rády jasné světlo."

Jerry zabručel.

Řekl jsem: „Jasný sluneční svit je oslepuje. Vnitřní osvětlení místnosti je oslepuje. Mohou se pohybovat za soumraku nebo za úsvitu, ale stejně dobře vidí za tmy." Pokývl jsem hlavou. „Myslím, že jejich oči jsou citlivé na světlo. Nebyl jsem to schopný vyzkoušet, ale vypadá to, jako by byly docela schopné vidět v infračerveném spektru."

Ted pak poprvé promluvil. „Řekni mu, co to znamená, Jime."

Přál jsem si, aby to nedělal. Řekl jsem: „Nejsou to noční tvorové —"

Jerry vzhlédl od přepravky a zamračil se. Strčil ruce do kapes laboratorního pláště. „Tomu nerozumím."

„— na své domovské planetě. Na Zemi být musí."

„Cože?"

„Nu," řekl jsem, „je to těma jejich očima. To podle mě dokazuje, že se vyvinuli za daleko horších světelných podmínek, než máme tady. Vyrovnává se to. Buď je jejich domovská planeta vzdálená od primární hvězdy, nebo ta primární hvězda nevyzařuje tolik světla ve viditelném spektru jako Slunce. Nebo obojí najednou. Díky tomu by byla

jejich planeta citelně chladnější než Země; nejspíš se její teploty pohybují v rozmezí pěti až dvaceti stupňů Celsia. Možná prochází stádiem zalednění. Mnohonožky se zdají nejspokojenější mezi deseti až třinácti stupni, ale záleží to na množství světla."

Jerry začal vypadat, že ho to zajímá.

„Denní světlo je příliš jasné," pokračoval jsem. „Zpomaluje je, dokonce se při něm stáčejí do klubíčka. S postupujícím šerem jsou nejaktivnější při nejširší možné teplotní škále — právě tehdy doopravdy žijí. Když jsme je našli, byly nečinné — ale jen zdánlivě. Pokládám to za docela dobrý ukazatel světelných podmínek na planetě Chtorr. Stejně jako ty velké oči."

Jerry řekl: „Hm," a podíval se do klece s mnohonožkami s vědeckým zájmem.

„Kdybych měl přístup k počítači," nadhodil jsem, „dokázal bych říct daleko více. Je velice zajímavé, jak citliví jsou tito tvorové na světelné a tepelné podmínky. To podle mě dokazuje, že klima na Chtorru je neuvěřitelně vyrovnané. Noci musí být ve srovnání s dny docela teplé. Odhaduji, že planeta má dost zamlženou atmosféru s velkým procentem podílu kysličníku uhličitého; to by dokázalo vytvořit skleníkový efekt a zabránit povrchu ve vychládání za noci. Také si myslím, že planeta nejspíš nemá měsíce — a pokud ano, tak jsou malé. Nic, co by mohlo vyvolat přílivové vlny. Atmosféra by pak byla bouřlivá, ne zamlžená."

„Zamlžená, co?" Jerry se zamyšleně kousl do rtu. Celá jeho gumová tvář se zkroutila. „Vím něco málo o teoretické ekologii," řekl. „Můžeš mít pravdu —" Pak dodal: „— ale o tom pochybuji."

„Ach, díky." Složil jsem si paže na hrudi. „Poslyš, jestli víš jen něco málo, tak taky víš, že víš dost málo."

Souhlasně přikývl. „To vím. Já teoretickou ekologii vystudoval."

„Bakalář?"

„Doktor."

„Aha." Najednou jsem se cítil jako blbec.

„Podívej se, tleskám tvé přičinlivosti — stejně jako tvé představivosti — ale v té tvé teorii jsou díry, že by jimi projel červ."

„Jmenuj šest z nich."

„Jedna bude stačit." Zavřel znovu víko přepravky. „Pokud má Chtorr zamlženou atmosféru, pak to znamená, že nemohou vidět hvězdy. Pokud je atmosféra zamlžená dostatečně silně, nemohou vidět ani měsíce, zvlášť pokud jsou malé. To by znamenalo, že na obloze nemohou zaznamenat žádné objekty, které by upoutaly jejich pozornost — a to by znamenalo, že jako inteligentní rasa nemají žádné nutkání k tomu, aby podnikali mezihvězdné lety. Pokud by tvoje teorie byla správná, neměli by tady ti brouci vůbec být, stejně jako červi, kteří je přivezli."

„Jejich oči jsou ale daleko citlivější než naše," odpověděl jsem. „Mohli by být schopni sledovat vesmírné objekty za daleko horších pozorovacích podmínek. Podívej —" Zhluboka jsem se nadechl. „Pro exobiologa jsou tvorové, zaplňující spodní příčky žebříku, tím nejlepším ukazatelem fyzických podmínek planety — rotace, teplotních změn, světelných podmínek, počasí a tisíce dalších věcí. Můžeš přenášet ekologické souvislosti z jednoho předmětu na druhý, pokud víš, co hledat. Na základě těchto důkazů má Chtorr oblohu neustále zakrytou oparem. Nebo mlhou nebo smogem nebo čímkoli jiným. Důležité je to, že atmosféra je zamlžená a primární hvězda slabá, ale nakolik, to nevím — ale můžu ti říct, jakou má jejich primární hvězda barvu."

„Cože?" Jerrymu poklesla čelist. „Jak?"

„Právě na tom jsem pracoval." Poklepal jsem na svou disketu. „Je to všechno tady."

Zamrkal. „A co?"

„Trojrozměrný graf. Změny teploty, intenzita světla a jeho frekvence, všechno odvozeno z aktivity mnohonožek."

„Ach," řekl Jerry. Vypadal, že to na něj udělalo dojem.

„No tak —!" vložil se do toho Ted. „Jakou barvu má?"

„Rudou." Usmál jsem se. „Jejich hvězda je rudý obr. Co jiného by mohla být?"

Jerry se nad tím zamyslel. Tvář měl zamyšlenou. „To by docela dobře zapadalo do předpokladů. Už chápu, proč Chtorrani hledají nový domov; ten starý už je unavený." Podíval se na mě. „Jak jsi to zjistil?"

„Měl jsem prostě kliku," připustil jsem. „Myslel jsem, že dokážu napodobit tmu dvěstě lumenovým osvětlením v červeném pásmu — no, v temné místnosti to fungovalo; proč ne tady? Už mě unavovalo dělat chyby. Ale pak nová měření neodpovídala křivce, kterou jsem už zjistil. Brouci byli trochu moc aktivní. A tak jsem začal přemýšlet o vlnové délce jejich vizuálního spektra. Celou včerejší noc jsem na počítači v pravidelných intervalech napodoboval různé světelné zbarvení reflektorů. Nabídl jsem broukům osmnáct různých barev. Většina z nich nevzbudila žádný ohlas. Na žlutou trochu zareagovali, na oranžovou trochu víc, ale byla to právě červená, která je postavila na nohy. Trocha dalších testů dneska ráno ukázala, že to mají rádi, když to není intenzivnější než pozemské červánky — a pak se to skoro dokonale shoduje s další sérií testů."

„Vypadá to jako pěkný kus práce," řekl Jerry. Najednou se usmál. Na jeho tváři to vypadalo divně. „To mi připomíná jeden projekt, na kterém jsem dělal. Dostali jsme tři odlišné formy života a museli jsme určit původní ekologii. Byla to práce na dva roky. Strávil jsem skoro dvacet tisíc hodin porovnáváním." Pak zvážněl. „Takže se, prosím tě, nenaštvi, když ti řeknu, že tvé závěry můžou být ukvapené. Už jsem tímhle jednou prošel. Znám některé problémy. Nemůžeš planetu posuzovat podle jedné formy života. Je spousta rozdílů mezi chřestýšem a tučňákem. Nevíš, jestli jsou mnohonožky typickým, nebo jen zvláštním druhem. Nevíme, z jaké části planety pocházejí nebo z jaké oblasti. Žijí na pólech, nebo na rovníku? Jsou reprezentanty horské fauny Chtorru, nebo jeho oblasti bažin? Nebo pouště, stepi nebo něčeho jiného? A co by poznání těchto podmínek vypovídalo o zbytku planety jako takové? Které roční období je broukům nejpříjemnější — a jak dlouho trvá? Jaký druh biologického období? Jak dlouhé jsou dny, měsíce, roky?

Pokud nemají žádné měsíce nebo mají více než jeden, mají i časové ekvivalenty měsíců? Skutečná otázka, která se těchhle vzorků týká, je, kam tyhle mnohonožky v chtorranské ekologii patří? Všechno, co máš, jsou ukazatele: červi žerou mnohonožky a mnohonožky žerou všechno — je to všeobecný, nebo jen momentální stav? Co můžeme soudit o složení jejich potravinového řetězce? A co rozmnožování? Jak vypadají jejich reprodukční cykly? Jak probíhá jejich růst? A jejich psychologie — pokud vůbec nějakou mají? Choroby? A to jsem se ani nezačal ptát."

„Proto jsme tady," řekl jsem. „Abychom pomáhali klást otázky — a pomáhali nacházet odpovědi."

Jerry přikývl. „Dobrá," řekl. „Postarám se o to, aby se tvé informace dostaly k lidem, kteří jich dokážou využít nejlépe. Nejspíš zahájíš pořádnou diskusi." Natáhl po disketě ruku.

„Je mi líto," potřásl jsem hlavou. „Žádný počítač, žádná disketa."

Jerry vypadal podrážděně. „Pokud máš informace o nějakém mimozemském druhu nebo o druhu, který mimozemský může být, je podle zákona tvou povinností o tom uvědomit federální úřady. To je nařízení." Znovu natáhl ruku po disketě.

„Ani náhodou," řekl jsem. „Kvůli těmhle informacím zemřel člověk. Mám vůči němu povinnost. Nechci, aby to zmizelo někde ve sklepě."

„Kdybych tě pustil k počítači dřív, než si tě prověřím, bylo by to proti nařízením." Vypadal nervózně. „Z jaké pobočky Zvláštních jednotek jsi říkal, že jsi?"

„Alfa Bravo."

„A co jste dělali?"

„Pálili červy."

„Být tebou, tak o tom takhle nemluvím. Alespoň ne tady." Chvíli uvažoval, pak se zašklebil. „Seru na předpisy. Máš zelenou kartu, že? Dobře, vím, jak to uděláme. Pojďte." Vedl nás k stolu se čtyřmi počítači, zapnul dva z nich, posadil se k jednomu a zapojil druhý pod své vedení. „Tak se do toho pusť," řekl. „Navol si přístupový kód. Ty taky — jmenuješ se Jackson, že? Budete pracovat na zvláštní vládní zprávě pro hlavouny — ach, a neříkejte nikomu, že jsem to udělal. Takže, za prvé — chci, abys strčil tu disketu —"

úpadek:
1. pomalý úbytek populace, dlouhotrvající pokles počtu obyvatelstva; období, během něhož převažují úmrtí nad porody
2. v lidském společenství jakýkoli úbytek, trvající déle než osmnáct měsíců a týkající se více než 3,5% populace
3. výsledné ekonomické, kulturní a ekologické účinky rozpadu lidského společenství, viz též úpadek lidstva nebo nekonečný úpadek.

- naučný slovník Random House
21. století, nezkrácené vydání

---

24 Kaviár a jahody

„Liberál jakéhokoli živočišného druhu
je vždycky nebezpečný
— protože vždycky vypadá daleko rozumněji."
—SOLOMON SHORT

Zastávka autobusu byla přímo naproti poště. Stálo u ní asi patnáct nebo dvacet čekajících lidí, většinou oblečených ve večerních šatech nebo uniformách.

Když jsme tam dorazili, stěží se po nás někdo podíval. „Co se děje?" zašeptal jsem.

Ted řekl: „Já to zjistím," a zmizel v davu. Nechal mě tam stát a dívat se za ním.

Měli jsme v úmyslu jet do města a zajít na nějaké představení nebo do kina. Teď jsem tady stál na zastávce autobusu a díval se na velkou nástěnnou obrazovku. Svítilo na ní: DALŠÍ AUTOBUS ZA 22 MINUT. Na mapě poblikávala tečka, která ukazovala, kde se autobus momentálně nachází.

Strčil jsem si ruce do kapes bundy a otočil se. Skoro okamžitě jsem se zahleděl do tváře hubené, bledé dívky, které nemohlo být víc než šestnáct a nejspíš byla ještě mladší; byla zavěšena do velkého, bombasticky působícího muže. Byl tlustý, tvář měl zarudlou a se vší pravděpodobností byl opilý. Vypadal dostatečně starý na to, aby mohl být jejím otcem. Na sobě měl kostkovaný kilt a obnošenou vojenskou bundu. Nedokázal jsem rozeznat, jaké je národnosti; mohl být odkudkoli ze Skotska nebo Austrálie. Řekl bych, že to byl plukovník. Nebo kašpar. Právě jsem se chtěl na tu dívku usmát, když si všiml, že je sleduji. Zamračil se a já se zahanbeně odvrátil.

Místo toho jsem se zahleděl na dvě členky Ženského sboru — alespoň jsem si myslel, že do něj patří. Stejně dobře to mohly být děvky. Táta vždycky říkal, že rozdíl je v tom, že „děvky se oblékají jako dámy a dámy se oblékají jako děvky". Ale já nikdy nerozuměl tomu, co tím myslel. Vždycky jsem si myslel, že děvka je dáma. Svým způsobem. Tyhle dvě si o něčem povídaly, očividně šlo o něco, co ani jednu z nich moc nezajímalo. Obklopovala je elegance a nezájem. Měly čekat na limuzínu, ne na autobus; ale — koneckonců byl celý ten dav dost zvláštní směsicí. Možná patřily ke třem japonským obchodníkům v oblecích od Sony, kteří se o něčem vzrušeně hádali, zatímco čtvrtý —

očividně tajemník — pilně pracoval s kapesním počítačem.

Byli tam čtyři černoši, kteří hovořili nějakou zvláštní africkou řečí; odhadoval jsem to na svahilštinu, ale nemohl jsem si být jistý. Byli to tři muži a vysoká, krásná žena s vlasy vyčesanými do složitě vypadajících copů. Všichni byli oblečeni do jasně červených a zlatých obleků. Žena si všimla, že se na ni dívám, usmála se a odvrátila. Něco zašeptala jednomu z mužů a ten se obrátil a podíval na mě; pak se otočil zpátky ke svým společníkům a ti se oba zasmáli. Cítil jsem, jak se začínám potit.

Zahanbeně jsem se otočil a zadíval se do výkladů obchodu v poštovní budově. A tak jsem zůstal a díval jsem se na vybledlé řady mužských kiltů, dokud se nevrátil rozesmátý Ted, který mi poklepal na rameno. „Tohle se ti bude zamlouvat!" řekl.

Odvrátil jsem se od zaprášených výloh. „Co jsi našel?"

„No... něco jo." Řekl to nafoukaně.

„Například?"

„Informační počítač. Víš, co tady dělají?"

„Doufám, že výzkum Chtorranů."

„Něco lepšího. Je tu První celosvětová konference o mimozemském životě se zvláštním důrazem na chtorranský druhy a zvláštním důrazem ohledně kontaktů, jednání a soužití."

„Co vyhubení?"

„Myslím, že o tom bude řeč taky. Je tu podvýbor přes obranný záležitosti a akce, ale myslím, že ho nebudou brát vážně. V každým případě je to velká akce. Je tu pět set nejlepších vědců —"

„Nejlepších zbývajících,'" opravil jsem ho.

Ted mě ignoroval. „— z celýho světa. A nejen biologové, Džimíku, ale psychologové, ekologové, antropologové, astronomové — dokonce čekají, že sem přijede předseda Asenionský nadace."

„A to je kdo?"

„To je skupina spekulativních myslitelů. Spisovatelé, umělci, filmaři, programátoři — jako tvůj táta — a tak dál. Lidi, který mají velkej vliv na ideály. Lidi, který dokážou vyvozovat závěry — jako futuristi a spisovatelé vědecko-fantastickejch knížek."

„Aha," řekl jsem. „Magoři. Tos mě dostal."

„Půjdeš?"

„Tede! Nikdo nás oficiálně nepozval."

„Že ne? Je to o Chtorranech, ne? A my sme přece přes Chtorrany odborníci, ne? Máme stejný právo tam bejt jako kdokoli jinej. Tak pojď, autobus už je tady." Byl to velký hydroturbínový chrysler, jedna z těch pravidelných linek mezi základnou a městem. Řidička měla všechna světla rozsvícená a obrovský vůz zářil jako drak.

Ani jsem nedostal příležitost k námitkám. Ted mě prostě popadl za paži a tlačil před sebou dovnitř. Autobus se rozjel ještě dřív, než jsme si sedli; chtěl jsem jít dozadu, ale Ted mě usadil vedle sebe hned vedle několika párů mladých, elegantně oblečených lidí. Vyburáceli jsme ven z brány a na hlavní silnici a já si připadal jako na zářivě osvětleném křižníku komediantů uprostřed temného a osamělého oceánu.

Někdo zepředu poslal kolem láhev a večírek neoficiálně začal. Skoro všichni v autobusu vypadali, jako by se navzájem znali, a vypukla zábava. Ted se nějak včlenil do skupiny a za okamžik už s nimi vtipkoval a smál se. Když vyrazili do baru v přední části autobusu, zamával na mě, ať se k nim přidám, ale já potřásl hlavou.

Místo toho jsem odešel do zadní části autobusu — a skoro jsem porazil tu hubenou, bledou dívku, která právě vycházela z toalety. „Ach, promiň!"

Bleskla po mně vzteklým pohledem a pak začala ustupovat.

„Řekl jsem promiň."

„Jo — to by mohl říct každý."

„Hej!" Chytil jsem ji za paži.

„Co je?!"Podíval jsem se jí do tváře. „Kdo ti ublížil?"

Měla nejtemnější oči na světě. „Nikdo!" řekla. Vytrhla se mi a odešla dopředu, kde se znovu připojila ke svému příteli, tlustému zarudlému plukovníkovi.

Hotel Marriot vypadal jako jiskřící hrad z pohádky, vznášející se jako oblak nad mořem stříbrného světla. Byla to obrovská bílá pyramida, celá obklopená terasami a minarety, postavená uprostřed obrovského jezera křišťálové vody. Tyčil se nad Denverem jako jasný samolibý obr — zářící obr. Na hladině vody pomrkávaly odrazy a světla — stejně jako nad hladinou, byly reflektory i pod ní — a všude kolem se prohánělly po obloze rozechvělé paprsky laserů jako meče roztančených barev; věž byla jako obklopena oslepující svatozáří.

Vysoko nad tím vším do noci svítily blesky ohňostroje, zářily na obloze, padaly a vybuchovaly v nekonečném dešti světla. Samotné hvězdy byly tím jasem zastíněné.

Ve srovnání s tím vypadal zbytek města temně a opuštěně. Bylo to, jako by v Denveru nebylo nic jiného než tahle obrovská věž, jiskřící vyzývavým životem — oslavou jen pro čistou radost z oslavy.

Z úst jednoho z kumpánů se vydralo ohromené vyjeknutí. Zaslechl jsem, jak jedna z žen v autobuse vykřikla: „To je nádherné! Ale co slaví?"

„Nic." Její společník se zasmál. „Všechno. Jen to, že žijí."

„A to dělají každou noc?"

„Jo."

Autobus sjel po rampě dolů, pokračoval tunelem a nahoru k samotné budově a nakonec zastavil na vstupní terase, ležící nad rozzářenou zahradou.

Bylo to jako vstoupit do pohádky. Uvnitř toho křiklavého drahokamu bylo nádvoří třicet poschodí vysoké, které bylo zalito světlem a poseto nepravděpodobnými vodotrysky a bujnými lesy, rozdělené nečekanými plošinami a obklopené širokými terasami a balkóny. Všude visely vlajky. Vystoupil jsem z autobusu a jen zíral — dokud mě Ted nepopadl za paži a neodtáhl za sebou.

Na jedné straně byl pult s hotelovou recepcí a vedle stály výtahy; na druhé vedla dolů do středu nádvoří rampa. Jeden z blízkých balkónů obsadila kapela Námořní pěchoty a vzduch rozechvívaly tóny Čajkovského Pochodu z Šípkové Růženky. (Než se ho chopili mariňáci, býval to valčík.) Všude, kam jsem se podíval, jsem viděl stejnokroje z každé součásti armády, stejně jako pěkných pár cizích. Copak vojsko hotel okupovalo?

U okraje rampy byl mladý poručík — dobrý Bože! Kdy začali verbovat takové děti? Seděl u přenosného počítače a každou procházející osobu kontroloval podle seznamu. I když jsme neviděli, že by někomu zabránil v sestupu dolů, bylo jasné, že k tomu má oprávnění. Napadlo mě, jak nás asi Ted dostane dál.

Ukázalo se, že v tom není vůbec žádný problém. Ted se připojil k šaškovi se šestnáctiletou dívkou a zajímal se jen o něho, ne o ni. Vypadal ve svých nažehlených kalhotách jako profesionální hráč; a teď se jako takový i choval. K poručíkovi jsme došli jako jedna skupina; Ted se zaháknul jednou paží za šaška a druhou za mě. „Tak dělej, Džimíku," řekl. „Nekaž nám večírek." Poručík se na nás čtyři podíval, marně se pokoušel ukrýt svou reakci a propustil nás bez řečí.

Ukázalo se, že ten šašek je jedním z nejznámějších šašků v celém Denveru. Stejně jako jeho záliba v — no, na tom nesejde. Ta dívka nebyla jeho dcera. Ale hlad měla.

Setřásl jsem Tedovu paži a vztekle se od nich odtrhl. Zůstal jsem stát pod rampou a sledoval, jak odcházejí beze mě. Ted šel prostě dál a stěží si mého zmizení všiml.

Stál jsem tam a díval se za nimi, na Teda, visícího na jedné šaškově paži, na dívku z druhé strany a nenáviděl jsem všechny tři. Tohle nebylo to, proč jsem do Denveru přišel. Cítil jsem se trapně a zahanbené, jako zatracený blbec.

Seru na ně. Vydal jsem se hledat telefon.

Jeden jsem nakonec našel, vložil do něj kartu a navolil číslo domů. Ozvala se zpráva na záznamníku: „Teď tu nejsme, vrátíme se zítra." Píp.

Ach jo. „Mámo, tady je Jim —"

Cvak. „Jime, je mi líto, že jsi mě nestihl. Už v Santa Cruz nejsem. Přestěhovala jsem se dolů po pobřeží na místo, kterému se říká Fantasy Valley Towers. Je to poblíž New Peninsuly. Počkej, až to tam uvidíš. Bude se ti to líbit. A poznala jsem toho nejskvělejšího chlapa na světě — chci, abys ho poznal. A mluví o svatbě. Věřil bys tomu? Vím, že se ti bude líbit. Maggie se líbí. Maggie s Annie tě moc pozdravují — a všichni bychom rádi věděli, kdy tě zase uvidíme. Strejda Ernie bude příští týden ve městě, má to něco společného se zavlažováním. Dej mi vědět, jak se s tebou mohu spojit, ano?" Píp.

„Nazdar, mámo. Tvou zprávu jsem dostal. Nevím, kdy se odsud budu moct dostat, ale co nejdřív bych se chtěl na pár dní domů podívat. Doufám, že se máte dobře. A taky doufám, že jste všichni zdraví. Zrovna teď jsem v Denveru, dělám v Národním vědeckém centru a —"

Přerušil mě kovový hlas: „Podle zákona jsem vás nucen upozornit, že tento rozhovor je podle nařízení Zákona o státní bezpečnosti sledován počítačem."

„Děsný. V každém případě se s váma, mámo, spojím hned, jak to půjde. Nevolejte mi sem; nemyslím, že byste mě sehnali. Všechny ode mě pozdravuj." Zavěsil jsem. Pokusil jsem se spojit s Maggie, ale linky do Seattlu buď nefungovaly, nebo byly přetížené, nebo něco jiného. Nechal jsem vzkaz k odvysílání, vytáhl kartu a odešel. Zastavil jsem se u novinového stánku, abych si přečetl titulky. Byly to pořád stejné krámy. Prezident volal po jednotě a spolupráci. Zase. Kongres se hádal o ekonomice. Zase. Hodnota kalorky trochu stoupla. Špatné zprávy pro dělníky. Zase.

Koupil jsem si čokoládu a cestou od stánku jsem ji rozbalil. Zastavil jsem se na vrcholku točité rampy, abych vychutnal bohatou chuť prvního kousku.

„Kdo to je?" řekl někdo za mnou.

„Kdo?" odpověděl někdo jiný.

„Ten kazatel."

„Ach, to je Foreman. Už se zase předvádí. Strašně rád si hraje na pana učitele. Kdykoli může, začne řečnit."

„Ale zdá se, že má vyprodáno."

„Ach, on je dobrý řečník, zaujme tě vždycky — ale už jsem ho slyšel dřív a je to vždycky stejné kázání: 'Buďme nerozumní'. Pojďme někam jinam."

„Fajn."

Odešli. Okamžik jsem si muže, o kterém mluvili, prohlížel, a pak jsem sešel po rampě dolů, abych si ho poslechl zblízka. Opravdu vypadal jako kazatel. Ten dojem byl zvýrazněný jeho skládanou hedvábnou košilí a černým kabátem, který vypadal jako sutana — působil dojmem, jako by zrovna přišel z devatenáctého století. Byl vysoký a hubený a měl věneček bílých vlasů, který se mu kolem holé růžové lebky vznášel jako obláček.

Když mluvil, oči se mu leskly; očividně se rád poslouchal. Došel jsem k davu a postavil se na místě, kde bylo slyšet. Jedna z žen u jeho nohou právě říkala: „Ale já nechápu, jak je možné zvýšit hodnotu práce, profesore... totiž, chci říct, myslela jsem si, že je všechno pevné."

„Je to opravdu jednoduché," řekl Foreman. „Prostě devalvujte své hrací známky."

„Ale to jsem měla na mysli. Myslela jsem si, že účelem celé té věci bylo vytvořit ekonomiku, která se nemůže devalvovat."

„Jistě. Ale — ach, hrome, to by bylo dlouhé vysvětlování. Počkejte, pokusím se to trochu zjednodušit. Podívejte se, teorie týkající se peněz je taková, že je to nástroj, který dovoluje společenskému organismu zacházet se

svou energií — to znamená, že peněžní jednotky jsou krvinky kulturního oběhového systému; musí umožňovat systému, aby se mohl živit. Líbí se vám to takhle? To, čemu říkáme peníze, je ve skutečnosti jediná existující hrací známka, způsob, jak udržovat přehled o tom, který orgán společenského těla — to znamená vy — momentálně užívá nebo ovládá tento kousek energie. V okamžiku, kdy si začneme myslet, že má hrací známka hodnotu, mateme sami sebe. Nemá — je to jen symbol."

„Pár takových symbolů by se mi hodilo," poznamenal jeden šprýmař.

Foreman se na něj podíval se zničující laskavostí. „Tak nějaké vytvořte," řekl. Najednou jsem věděl, koho mi připomíná — Whitlawa!

„Rád bych. Jak?" řekl šprýmař.

„Jednoduše. Vytvořte hodnotu — pro druhé. Pravda je taková, že své bohatství můžete poměřovat pouze velikostí rozdílu, kterým se na světě lišíte od ostatních. To znamená — jak moc znamenáte pro lidi kolem sebe? A kolik lidí kolem vás znamená něco pro vás?"

„Cože?" Šprýmař přestal žertovat. Začalo ho to opravdu zajímat.

„Dobrá, sledujte mě. Fyzický vesmír používá jako měrnou jednotku teplotu. Ve skutečnosti jde o pohyb, ale na úrovni molekul jej zaznamenáváme jako teplo. Jen si uvědomte, že je to jediný způsob, jak změřit rozdíl ve skutečné velikosti věci. My měříme teplotu v BTJ. V Britských teplotních jednotkách. Kaloriích. Chtěli jsme, aby byly naše peníze přesným měřítkem, takže jsme použili stejný systém jako fyzický vesmír; takže máme kilokalorický standard."

Baculatá žena v jasně květovaných šatech se nervózně zahihňala. „Vždycky jsem si myslela, že utrácíme kousky tuku. Myslela jsem si, že budu hubená." Foreman zaregistroval její pokus o žert nepřítomným úsměvem a ona šťastně vydechla.

Muž vedle ní řekl: „Kolik dneska stojí libra masa?"

„Hm, řekněme — kilogram je dvě celé dvě libry..."

„Dělalo by to tři kalorky," řekl jsem. „Libra masa má tři tisíce kalorií." Podíval jsem se zpátky na Foremana.

Ten si přerušení nevšímal. Dopil svou sklenici a odložil ji. Okamžitě se jeden člověk zvedl, aby ji doplnil. Byla to hubená, kostnatá žena s očima baseta.

Foreman obrátil znovu pozornost k brunetovi, který mu položil původní otázku. „Jste tu ještě? Dobrá. Takže tohle nás kalorky učí o zákonu nabídky a poptávky. Nákupní cena věci je určena tím, kolik práce jste do ní ochoten vložit. Rozdílu mezi nákupní cenou a její skutečnou cenou se říká zisk. Nekrčte nos, mladíku, zisk není nadávka. Zisk je zdroj. Je to nutná součást ekonomického procesu; je to to, čemu říkáme energie, kterou organismus používá pro opětovné investování, pokud má pokračovat v růstu a výrobě. Například toto jablko je zisk jabloně — jeho dužina slouží k výživě jablečných semínek skrytých uvnitř a tímto způsobem vyrábí jabloň další jabloň. Takže nemůžete zaplatit za předmět méně, než kolik stála jeho výroba energie, ale měl byste zaplatit více; ve skutečnosti to udělat musíte"

„Tak proč stojí kilo ryb víc než kilo sóje?" zeptal se někdo. „Sója má přece víc proteinů."

Foreman se usmál. „Copak to není zřejmé? Jakmile máte nějakého výrobku méně, než kolik je ochotných kupců, začnete dražbu. Cena bude růst tak dlouho, dokud to dost lidí nevzdá a vám nezůstane pouze tolik kupců, kolik máte zboží na prodej; tomu se říká 'cokoli trh unese'."

Pak vstal a přešel k blízkému stolu s občerstvením, kde si začal nakládat talíř. Ale pořád přitom mluvil. Ten chlap byl neuvěřitelný. „Podle pracovních standardů je národní bohatství určeno schopností národa produkovat — jeho hrubým národním produktem. Omezte populaci a omezíte bohatství země. Automaticky. Ale množství hracích známek, které jsou v oběhu, zůstává stále vysoké. A vůbec není jednoduché zrušit všechnu přebývající hotovost v oběhu, to by nestačilo. Systém je stále spojen se svou minulostí. Třeba takové obligace — vláda vydává obligace s příslibem, že peníze zhodnotí. Peníze ovšem může zhodnotit pouze v případě, že je systém ve fázi růstu. Pokud není růst, pak je zhodnocení peněz jen slib vlády, že bude dál probíhat inflace ekonomiky a nastane další snížení hodnoty hracích známek — peněz. Proto jsem proti tomu, aby se vládě půjčovaly peníze za jakýchkoli okolností. Protože se tím stanoví špatný precedens. Pokud je nemůže vyplatit zpátky, musí si vypůjčit další a inflační spirála je nekonečná. Dopusťme, aby se vláda zadlužila, a zatížíme hypotékou své budoucí příjmy. Tato země — a ve skutečnosti celý svět — je v extrémně nerůstové situaci, a přitom se vydávají další a další obligace. Musí; takový je zákon. Takže... čím více peněz je v oběhu, tím menší hodnotu každá bankovka má. Díkybohu máme pořád dolary — ty mají alespoň hodnotu papíru, na kterém jsou vytištěny, a za daných okolností nemohou upadat tak rychle jako kalorky — a tak tomu bude ještě dlouho. Teď je to komodita; jednoho dne to budou zase peníze. Jsme na začátku dlouhého poklesu —"

„Na začátku —" řekl muž. „Já myslel —"

„Ne." Foreman už se zase posadil a začal jíst. Odmlčel se, aby mohl sousto spolknout. „To jste se mýlil. To bylo zhroucení populace. Když ve dvou letech zemře čtyři a půl miliardy lidí, je to zhroucení. Definice poklesu, jak ji podává OSN, mluví o sedmi a více procentech v období osmi měsíců — ale když je to sedmdesát procent, jak tomu bylo v nejsilněji zasažených oblastech, je to zhroucení. Právě z toho stavu vycházíme; křivka začíná konečně zase stoupat. Nyní přecházíme do poklesu. Skutečného poklesu. Je to šok, následující po zhroucení. Ale je to ještě o moc více. Věřte tomu, nebo ne, lidstvo bylo sraženo pod práh životaschopnosti. Možná nás nebude dost na to, abychom přežili."

„Cože?" To byl člověk, který se zrovna ke skupině přidal. Měl vojenské držení těla, i když měl na sobě oblek. Stál s talířem v jedné ruce a se sklenkou ve druhé. „To myslíte vážně? Foremane, myslím, že přehlížíte skutečnost, že lidstvo přežívá už dlouho — a to nás tu po více než jedno století nebylo více než miliarda."

Foreman vzhlédl. Poznal toho muže a usmál se. „Raději se držte svých vesmírných lodí, plukovníku Ferrisi. Udělejte tady někdo plukovníkovi místo, děkuji. S těmi čísly máte pravdu, samozřejmě — četl jsem stejnou zprávu —

ale čísla samotná nám neřeknou všechno. Také musíte vzít v úvahu demografické rozložení. Zrovna teď nefungujeme jako stabilní společenství rodiny nebo kmene. Lidská síť se skoro roztrhala — jsme všichni osamocené atomy, poletující v chaosu. Ještě jsme se nezformovali v molekuly — i když ten proces už začal — nemluvě o krystalech a mřížkách. Jsme stále ještě pěkný kus cesty vzdáleni od vytvoření a řízení nutných společenských organismů, které samočinně se vytvářející společnost potřebuje k přežití — a to pořád mluvím jen o přežití; ani jsem se nezmínil o něčem větším — jako například o požehnání."

Ferris vypadal nervózně. Někteří z dalších Foremanových posluchačů se tvářili zmateně.

„Dobrá, řeknu to jednodušeji. Nejsme zatím ještě obyvatelstvo. Jsme jen směsice lidí, kteří měli dostatek štěstí — nebo bych možná měl říct smůly — že přežili." Když to řekl, podíval se na Ferrise. „Každý z nás má svou noční můru."

Teď jsem ho poznal. Jarles 'Volný pád' Ferris. Druhá americká lunární kolonie. Jeden z těch sedmnácti, kteří se vrátili zpátky. Nikdy jsme se nedozvěděli, podle čeho vybírali, kdo se vrátí a kdo zůstane. Napadlo mě, jestli se to vůbec někdy dozvíme.

Foreman řekl: „Skutečnost je taková, že stále prožíváme opožděné účinky epidemií. Tak tomu bude ještě další rok nebo tři — ale nejsme nijak vybaveni na to, abychom je lépe zvládli s malým, řídkým a rozvráceným obyvatelstvem, než jak jsme je zvládli s velkým, hustým a organizovaným. Naopak, šance jedince na přežití jsou nyní daleko nižší. Občas se ještě objevují menší epidemie. Pomalu, ale jistě ztratíme půl miliardy dalších lidí — to je odhad, který uvedl Rand. Pak ztratíme deset procent těch, kteří přežijí a kteří ztratí vůli k životu. Anomie. Šok. Přežívání zranění — a to, že je tu nevidíte chodit v průvodech, neznamená, že tu nejsou. Pak přijdeme o přestárlé a mladé, kteří se o sebe nebudou moci postarat. A také o nemocné. Každý, kdo potřebuje jakoukoli lékařskou péči, je teď v ohrožení, i kdyby šlo o něco tak lehce zvladatelného, jako je cukrovka. Nebude prostě dostupná lékařská péče nebo zdravotnický materiál. Přišli jsme téměř o osmdesát procent veškerého počtu lékařů, sester a pomocných techniků. Zemře spousta dětí, protože tu nebude nikdo, kdo by je vychovával. Některé zemřou, z jiných se stanou šelmy. Porodnost na dlouhou dobu poklesne. Ztratíme všechny děti, které by se narodit neměly, protože ti, kdo by měli být jejich rodiči, toho už nejsou schopni nebo nechtějí. Ztratíme ještě více dětí tím, že se narodí rodičům, kteří se o ně nebudou chtít nebo moci postarat. Mám pokračovat? Ne? Dobrá — ale máme opravdu namále. Je to pozitivní zpětná vazba na kulturní úroveň: psychóza vytváří další psychózu a nedůvěra a podezření vede k další nedůvěře a podezření. A pokud dostatečné množství lidí začne být přesvědčeno o tom, že něčeho není dost na to, aby jim to stačilo — jídla, paliva, čehokoli — začnou se mezi sebou rvát o to, co ještě zbylo. A tehdy se dostaneme do skutečných problémů, pokud půjde o hustotu obyvatelstva; ti, kteří přežijí — což budou v každém případě tlupy otrhanců — mohou být od sebe příliš vzdálení na to, aby se mohli setkávat a křížit. Těch pár, kteří budou ochotní a schopní být zodpovědnými rodiči, se vůbec nemusí potkat. Myslím, že nás ten pokles zavede až na úroveň, kdy bude sporné, jestli se ještě budeme moci vrátit zpátky. Což mimochodem znamená, že kalorky byly hezký experiment, ale obávám se, že budou po většinu času zatížené příliš velkou inflací a bezcenné. Přál bych si, abych se mýlil, ale raději už jsem převedl většinu svého majetku na nemovitosti a dolary. A vám ostatním doporučuji totéž. Se zmenšující se daňovou základnou bude muset vláda brzy podniknout dost drastické kroky a vy můžete zjistit, že jste se díky jedinému výnosu změnili přes noc v žebráky. To se v posledních dvou desetiletích stalo už několikrát, ale to, co nás čeká teď, bude opravdový krach."

Pak se odmlčel, aby pokračoval v jídle a pití.

Možná to byl nějaký reflex, který mi zbyl ze školy — musel jsem něco říct. Mluvil o skutečnosti, že umírání ještě neskončilo, o tom, že přijdeme o třetinu, možná o polovinu lidí, kteří na téhle planetě zůstali. Nemluvil o tom, jak je zachránit; bez zájmu mluvil o tom, jak uniknout ekonomickému nepohodlí. Ne — mluvil o tom, jak z něj těžit. Nemohl jsem si pomoct. „Pane —"

Podíval se na mě. Oči měl bezvýrazné. „Ano?"

„Co s lidmi?"

„Ještě jednou?"

„Lidé. Neměli bychom se je pokusit zachránit?"

„Zachránit koho? Před čím?"

„Řekl jste, že přinejmenším půl miliardy lidí zemře. Nemůžeme s tím něco udělat?"

„Co byste s tím chtěl dělat?"

„No — zachránit je?"

„Jak?"

„Ehm, no —"

„Promiňte — měl jsem se spíš zeptat 'Pomocí čeho'"? Většina z nás vynakládá větší část své energie na to, aby jen zůstala naživu. Většina vlád má velké množství problémů už jen s tím, aby udržela vnitřní pořádek, aby mohla zajistit pomoc alespoň svým lidem a nikomu jinému. A jak chcete zachránit lidi před křížícími se vlnami pěti různých epidemií, které procházejí zemí a jejichž fronta je tisíc kilometrů široká? Možná jsme identifikovali epidemie samotné, ale rozhodně ne jejich mutace. Mimochodem, vy jste očkovaný?"

„Jistě, copak někdo není?"

Odfrknul si. „Jste očkovaný proto, že jste v armádě nebo v civilním zabezpečení nebo v něčem podobném — proto, že někdo vás uznal za dostatečně hodnotného pro to, abyste přežil; ale očkování stojí čas, peníze — a co je nejdůležitější, lidskou práci. A toho posledního není dostatek. Každý není očkovaný — jenom ti, které vláda k přežití potřebuje. Nemáme techniky, kteří by naprogramovali třeba jen automatizované laboratoře. Nemáme dokonce ani personál, který by nové techniky učil. Dokonce ani nemáme lidi, kteří by vybavení udržovali. Nemáme —"

„To chápu — ale stejně, není tu něco —?"

„Mladý muži, kdyby tu něco bylo, udělali bychom to. My to děláme. Cokoli můžeme. Problém je v tom, že i přes naši nejlepší snahu půl miliardy lidí zemře. To je stejně nevyhnutelné jako východ slunce. Můžeme o tom mluvit, protože ať se vám to líbí, nebo ne, přesně to se stane."

„To se mi nelíbí," řekl jsem.

„Ani nemusí." Foreman pokrčil rameny. „Vesmíru na tom nesejde. Bůh nečte přehledy průzkumu veřejného mínění. Pravda je taková, že ať se vám, mně, komukoli jinému něco líbí, nebo ne — nezáleží na tom." Jeho výraz byl ošidně srdečný. Zdálo se, jako by byl tak nepřátelský úmyslně. „Pokud opravdu chcete něco udělat, pak se potřebujete u všeho, co právě děláte, sám sebe ptát: přispěje to k přežití druhu?" Rozhlédl se po shromáždění. „Většina nás je tu plodná. Vydali byste nás tímto potenciálem v nebezpečí výměnou za gesto naprosto pochybné hodnoty? Nebo řekněme to jinak: můžete strávit zbytek života tím, že budete vychovávat a učit další generaci lidských bytostí, nebo ho můžete strávit tím, že se budete starat o pár tuctů chodících mrtvol, katatoniků, autistů a retardovaných, kteří vám to nebudou nikdy schopni oplatit, kteří jen budou spotřebovávat zásoby — nemluvě o vašem hodnotném čase."

„Slyším vás, pane. Ale klidně tady sedět a jíst kaviár a jahody a housky a uzeného lososa, zatímco mluvíte o celosvětové smrti a benevolentním vyvražďování —"

Položil svůj talíř na stůl. „Bylo by morálnější, kdybych při řeči o celosvětové smrti a benevolentním vyvražďování hladověl? Záleželo by mi na tom více, kdybych byl hladový? Posílilo by to mou schopnost něco udělat — kromě toho, že by mě to bolelo?"

„Neměl byste o tom alespoň mluvit tak nezúčastněně," řekl jsem. „To je nepředstavitelné."

Přes tvář mu přeletěl výraz lehkého podráždění, ale jeho hlas zůstal klidný. „To není nepředstavitelné." Řekl to velice pevně — měl vztek? „Ve skutečnosti, kdybychom na to nemysleli, riskovali bychom nebezpečí toho, že nás to zastihne nepřipravené. Jednou ze základních falešných představ vysokoškolského myšlení — neber to osobně, synu; urážím všechny stejně — je morální sebeuspokojení. Pouhá schopnost rozeznat dobré od špatného ze mě nedělá morálního člověka; jen mi dává jisté mantinely, mezi kterými se mohu pohybovat." Naklonil se ve svém křesle dopředu. „A teď přijdou špatné zprávy. Po většinu času na těch mantinelech vůbec nezáleží — protože představy o tom, jaké by podle nás věci být měly, mají většinou velice málo společného s tím, jaké věci skutečně jsou. A myslet si, že by věci měly být jiné, než jsou, nás jen dostane do slepé uličky. Strávíme tolik času tím, že se o tom budeme dohadovat s fyzickým vesmírem, že nedosáhneme vůbec žádných výsledků. Budeme mít spoustu krásných výmluv, ale nebudeme mít výsledky. Skutečnost, že s okolnostmi, které nás uvrhují do dlouhotrvajícího poklesu, nemůžeme nic dělat, je nepříjemná, ano — ale teď se přestaňme hádat o situaci a začněme ji řešit. Je stále ještě mnoho, co můžeme udělat, abychom umenšili nepříjemnosti —"

„Půl miliardy mrtvých je víc než nepříjemnost."

„Čtyři a půl miliardy mrtvých je také víc než nepříjemnost." Klidně se na mě podíval. „A prosím, nekřičte tolik — sedím hned naproti vám."

„Promiňte. Jde mi o to, že tahle celá diskuse mi připadá nelidská."

Přikývl. „Ano, přesně tak to je. Každému může připadat nelidská." Najednou změnil tón. „Znáte nějaké blázny?"

„Poškozené," opravil jsem ho. „'Blázen' je negativní označení."

„Omlouvám se," řekl. „Vyrůstal jsem v jiných dobách. Staré zvyky se mění dost těžko. Pořád jsem si ještě nezvykl na to, že mají ženy volební právo, a na to, že i právníci chtějí jezdit v tramvajích vepředu. Znáte nějaké mentálně postižené lidské bytosti? Nějaké poškozené lidi?"

„Několik."

„Už jste někdy uvažoval o tom, proč se tak chovají?"

„Nejsou schopni logicky myslet, řekl bych."

„Opravdu? Někdy je neschopnost logického myšlení jediná rozumná odpověď na nerozumnou situaci. Je to velice lidská věc — a není omezená jen na samotné lidi." Tiše řekl: „To je to, co tu děláme; tohle je jediná rozumná odpověď na nerozumnou a velice děsivou situaci. Dost pravděpodobně — ne, docela pravděpodobně — nebude možná polovina těch, kteří tu jsou," — a mávnutím ruky obsáhl všechny lidi, rozmístěné na několika akrech hotelu — „příští rok ve stejnou dobu naživu. Nebo možná už příští týden." Pokrčil rameny. „Kdo ví?"

Hezká dívka, na jejímž koleně měl položenou dlaň, při jeho slovech zbledla. Lehce ji pohladil, ale jinak si jí nevšímal. Pořád se díval jen na mě. „Najednou máme spoustu věcí, které mohou lidské bytosti zahubit. A toho, co by je mohlo zastavit, moc není. Víte, na téhle planetě už jsme příliš dlouho. Příroda vždycky s radostí využije naši slabost. Uvědomte si, že Matka Příroda je děvka. Strávili jsme staletí tím, že jsme zdokonalovali technologie, které nás měly oddělit od skutečného světa. Díky této izolaci je většina z nás neschopná přežití nebo zranitelná. Ale stroj se zastavil — zastavuje se teď— a většina lidí bude vydána na milost svému strachu. Přírodě na tom nesejde; dokončí práci, kterou začaly epidemie, a nikdy jí chybět nebudeme. Lidé nebyli nikdy lovci na vrcholu potravního řetězce — byli jsme jen přechodná móda. Teď budeme zase lovná zvěř, jako za starých časů. Už jste někdy viděl smečku vlků?"

„Ne..."

„Tady v Denveru jich pobíhá po ulicích spousta. Jmenují se pudlové, teriéři, retrieveři, dobrmani, ovčáci, kolie, bernardýni a voříšci — ale jsou to vlčí smečky. Mají hlad a umí zabíjet. Díky zvířatům, kdysi domácím a jiným, můžeme přímo tady ztratit dalších třicet miliónů lidí. Možná více. Myslím to samozřejmě v celosvětovém měřítku. A do toho počtu zahrnuji i lidské smečky — to jsou zvířata jiného druhu. Nejspíš ztratíme sto miliónů lidí, kteří by jinak nezemřeli, ale nemáme už tak dokonalou lékařskou péči, abychom se mohli postarat o zranění a nemoci, ke kterým dojde v následujících dvanácti měsících. Věděl jste, že zánět slepého střeva může být smrtelný? A tak dále..." Odmlčel se, podíval se na mě a usmál se. Začínal jsem rozumět jeho šarmu. Nic nikdy nemyslel osobně. „Takže, můj mladý příteli —

opravdu si vážím vašeho znechucení a citů, na kterých je založeno — ale to, co tady dneska děláme, je nejspíš ta nejrozumnější věc, kterou dělat můžeme. Všiml jsem si, že jste se nepokusil odůvodnit, proč tu jste vy; možná je to také rozumné. Ve skutečnosti mě napadá, že je jen jediná ještě rozumnější věc, kterou může člověk udělat."

„A co je to?"

Na chvilku byl jemný, něžný. „Milovat se s někým, na kom vám záleží. Víte, nejste nesmrtelný. Pokud se ještě dnes nechopíte příležitosti říct někomu, že ho milujete, nemusíte už žádnou další šanci dostat."

Měl pravdu. Napadlo mě pár osob, kterých by se to mohlo týkat.

Foreman vstal a podal dívce ruku. Pokusila se ji chytit, ale o totéž se pokusila i jiná žena. Foreman se usmál a podal jim obě ruce. Pak se na mě ještě jednou usmál, tentokrát vědoucně, a pak všichni tři odešli pryč.

Ano, přesně jako Whitlaw. Taky musel mít poslední slovo.

„Pohřební fanynky", navyklé na smrt

BERKELEY — Společenští výzkumníci Stavro Volcker a Susan Three-Martinová říkají, že 'pohřební fanynky' nejsou jen obyčejné osoby, které přežily a nyní trpí pocity viny, ale ve skutečnosti trpí škodolibým návykem.

Ve zprávě, zveřejněné minulý týden na síti MediNet, popisují Volcker a Martinová běžnou 'pohřební fanynku' jako ženu mezi dvaceti pěti a čtyřiceti pěti lety, která prožívá náhlou, traumatickou a naprostou citovou závislost. „Obvykle ztratila jednoho nebo více lidí, kteří jí byli blízcí, a nemá žádné příbuzné ani známé. Stejně jako se někteří z těch, kteří přežili, stali závislými na jídle, vyhledávání vzrušení nebo na nahrávkách televizních pořadů a filmů z období před epidemiemi, fanynka je závislá na té věci, která nejvíce evokuje zkušenost jejího života před epidemiemi. Pohřeb jí umožňuje prožít kousek jejího posledního silného příbuzenství."

Převládající lékařský názor je takový, že pohřební fanynka není schopna přijmout skutečnost vlastního přežití a navštěvuje každý pohřeb, na který se může dostat, někdy i pět až šest denně, aby ze sebe smyla pomyslnou vinu. Volcker a Martinová prohlašují, že tento dojem je nepravdivý a povrchní.

Jak říká Three-Martinová: „Je to velice rozšířená mylná představa. Všichni bychom chtěli věřit tomu, že nutkavá potřeba navštěvovat pohřby jiných lidí je opravdu jen neškodná výstřednost. Lidé chtějí říkat: 'Odpusťme jí, mohlo to být horší'. V těchto dnech se stává velice jednoduchým odpouštět chování, které (na první pohled) nikomu neubližuje. Za to očekáváme, že nám budou odpuštěny i naše výstřednosti a zvláštnosti.

Možná by tento druh chování byl neškodný, kdyby nás nepotkaly ty ničivé epidemie. Pravda je taková, že tyto ženy nenavštěvují pohřby proto, aby se omluvily mrtvým. Navštěvují pohřby, aby se na nich bavily — jako Madame de Farge, sedící pod popravištěm s gilotinou. Pro mnoho fanynek je pohřeb příležitost k oslavě; setkávají se se smrtí a oslavují její vítězství."

Zpráva pokračuje dál tím, že ve své nejextrémnější formě je nutkavé navštěvování pohřbů ve skutečnosti zvláštní druh silného citového prožitku. „Pohřeb je jedinou příležitostí, kterou tyto ženy zažijí, během níž mohou vychutnat skutečnost, že jsou naživu."

Volcker a Martinová dělali v průběhu šestiměsíčního období průzkum u 150 žen. Jedna fanynka, o níž se ve své zprávě zmiňují, se vychloubala, že za tuto dobu navštívila přes 300 pohřbů.

Zpráva také uvádí, že pohřební fanynky ve velkých městech obvykle tvoří spolky. Členství v pohřebním spolku vyžaduje neobvyklé rituály a zasvěcení a často i pohlavní styky s jednou nebo více nejvlivnějších členek. Naneštěstí členství ve spolku nezmírňuje citové potřeby, které měly vliv na původní závislost.

Protože je vedoucí motivací spolků citová investice do ztráty veškerého blízkého příbuzenstva, má sklony ke tvoření kultovního chování, které je takřka vždy sebezničující. Členky soupeří o příležitosti k ovládání, manipulování a nadvládě nad ostatními. Největším vítězstvím je 'zlomyslně umřít, takže se ostatní budou muset zúčastnit pohřbu, na němž budete čestným hostem'. Three-Martinová popisuje jeden takový spolek jako 'šílený tanec sklíčenosti a zoufalství'.

Volcker a Three-Martinova uzavírají svou zprávu poznámkou: „Na první pohled se zdá být většina těchto žen docela klidná. Skutečnost je taková, že jsou nebezpečně labilní. Počet sebevražd mezi pohřebními fanynkami je třináctkrát vyšší než obvykle, včetně s přihlédnutím k ostatním post — epidemickým syndromům. Nejsou neznámy ani skupinové sebevraždy a hromadné vraždy."

Plné znění zprávy si můžete objednat od DL:PSY. Objednávkový kód: POHŘEBNÍ FANYNKY.2J097. Cena: 5.00kk.

---

25 Jillianna

„Psi jsou vždycky věrní.
Nikdy nepřišli na nic lepšího."
—SOLOMOM SHORT

Obrátil jsem se a málem jsem vrazil do snu. „Hrome, omlouvám se!" Zachytil jsem ji, aby neupadla, a pak jsem ji zapomněl pustit.

„Nazdar!" řekla se smíchem.

Zrudnul jsem a nebyl jsem schopen slova. Byl jsem hypnotizovaný — oči měla měkké a světle šedé a já se v

nich utopil. Její pleť byla jemná s tím nejjemnějším náznakem pih. Tvář měla obklopenou kaštanovými vlasy, které jí padaly v hedvábných kaskádách na ramena. Její rty byly vlhké a rudé.

Chtěl jsem ji líbat. Kdo by nechtěl?

Znovu se rozesmála. „Než se zeptáte," řekla, „odpověď zní ano."

„Cože?"

„Chtěl jste mě přece pozvat na rande, že?" Hlas zněl jako tlumený sametem a měl v sobě velice jemný náznak Alabamy.

„Ehh..." Udělal jsem krok zpátky. Mé nohy zůstaly tam, kde byly, ale udělal jsem krok zpátky.

„Stydíte se?" Ano, byla to Alabama. Určitě. Říkala každé slovo tak pomalu, že jsem je mohl vychutnávat. A voněla zimolezem a šeříkem — a pižmem.

Vrátila se mi řeč. „Eh, býval jsem vždycky zvyklý..."

„Jsem ráda, že jste to překonal," řekla se smíchem. Zaklesla se do mě paží a začala mě odvádět k výtahům, vedoucím ke garážím. „Jak se jmenuješ?"

„Jim. Eh, a ty?"

„Jillianna. Každý mi říká Jilly."

Najednou jsem se cítil zahanbený. Začal jsem říkat: „Ehm..." a pak jsem sklapnul.

Podívala se na mě a rukou se o mě trochu opřela. „Ano?"

„Nic."

„Ne, řekni mi to."

„No, já... eh, myslím, že jsem trochu vedle."

„Proč?"

„Ještě nikdy mě nikdo takhle nesbalil."

„Aha. A jak jsi na to zvyklý?"

„No. Nejsem," připustil jsem.

„Božíčku. Ty se stydíš!"

„Ehm. Jenom před ženami."

„Aha, chápu," řekla. „Jsi homo?"

„To bych neřekl. Totiž, eh —" Nechtěl jsem jí to vysvětlovat.

Poplácala mě po paži. Myslela to jako uklidnění? Nezeptal jsem se jí.

„Eh, dělám ve výzkumu," nadhodil jsem. „Totiž, jsem v armádě. Totiž, dělám pro ně."

„To každý," řekla. „Každý v Denveru pracuje na Chtorranech."

„Jo." Pouvažoval jsem nad tím. „Myslím, že jo."

„Už jsi někdy nějakého viděl?" Otázka zazněla nedbale.

„Já... jednoho spálil... jednou."

„Spálil?"

„Plamenometem."

Pohlédla na mě s novým zájmem. „Měl jsi strach?"

„Ne, v té chvíli ne. Stalo se to tak rychle... nevím — byl to svým způsobem tak trochu smutek. Totiž, kdyby nebyli Chtorrani tak nepřátelští, byli by nádherní..."

„Je ti líto, žes ho spálil?"

„Byl děsně velký. A nebezpečný."

„Pokračuj," řekla. Její ruka se kolem mé sevřela.

Pokrčil jsem rameny. „Není skoro o čem povídat. Vyrazil z kupole a já ho spálil." Nechtěl jsem jí vyprávět o Shortym. Nevím proč. Řekl jsem: „Všechno se to stalo tak rychle. Je mi líto, že jsem ho neviděl líp. Byla to jen velká růžová čmouha."

„Tady jednoho mají, víš." Její stisk byl velice pevný.

„Já vím. Lizard o něm mluvila."

„Ty ji znáš?"

„Ne tak docela. Ona nás sem jen dovezla. Mě a Teda."

„Aha." Její stisk povolil.

„Vyprávěla nám o tom Chtorranovi, který tu je. Taky ho sem vezla."

Sjeli jsme výtahem dolů do třetího patra garáží, kde na ni čekalo na jednom ze soukromých parkovišť na zakázku vyrobené vznášedlo. Udělalo to na mě dojem, ale nic jsem neříkal. Posadil jsem se tiše vedle ní.

Motor se se zavrčením probudil, bez hluku se dostal do otáček a my vyjeli na silnici. Přední reflektor vrhal na cestu před nás žlutorůžovou skvrnu. Za tónovaným předním sklem se zdála být ostatní doprava velice vzdálená.

„Nevěděl jsem, že se některé z těchhle strojů vůbec dostaly na trh," řekl jsem.

„Ach, ve skutečnosti ani jeden. Ne tak docela. Ale několik set jich sjelo z montážní linky ještě dřív, než se Detroit položil."

„Jak jsi ho sehnala?"

„Zatahala jsem za pár šňůrek. No, vlastně za ně tahal táta."

„Táta?"

„No... on je jako můj táta."

„Aha."

Najednou řekla: „Chceš vidět toho Chtorrana?"

Vyhrkl jsem: „Co? Ano!" Pak: „Ale je přece pod zámkem. Nebo ne?"

„Mám klíče." Řekla to jen tak a ani nezvedla oči od cesty. Jako by mi říkala, kolik je zrovna hodin. „Je ve zvláštní laboratoři. Musí být ve sterilním prostředí. Pokud si pospíšíme, stihneme ještě, jak ho krmí."

„Krmí? Ho?"

Nezaregistrovala způsob, jakým jsem to řekl. „Ale jistě. Někdy to jsou prasata nebo ovce. Většinou dostává jalové krávy. Jednou mu dali poníka, ale to jsem neviděla."

„Ach."

Blábolila dál. „Pokoušejí se napodobit to, co žere v divočině. Jsou to dravci, víš."

„Já... něco jsem o tom zaslechl."

„Svou kořist nezabíjejí — to je na tom nejzajímavější. Prostě ji srazí na zem a začnou žrát. Doktor Mm'bele myslí, že to má něco společného se zabijáckým reflexem. Tenhle nejí maso mršiny, pokud není opravdu moc vyhládlý, a i tehdy se s tím musí pohybovat, aby na ně mohl zaútočit."

„To je zajímavé."

„Říkají, že někdy dokáže sežrat lidi. Myslíš, že je to pravda? Myslím, zdá se ti to nenormální?"

„No—"

Nečekala na to, co řeknu. „Doktor Mm'bele tomu nevěří. Nejsou žádné doložené případy. Aspoň to říká kancelář Spojených národů. Věděl jsi to?"

„Ne, nevěděl." Show Low, Arizona. „Hra —"

„Prý k tomu jednou došlo," řekla. „Ale — no, prostě se ukázalo, že to byl další švindl. Slyšela jsem, že měli dokonce fotky."

„Švindl říkáš?"

„Jo. Tos nevěděl, co?"

„Eh, jak ses o tom doslechla?" Nemyslím si, že by si toho všimla, ale odtáhl jsem se od ní nejméně o tři ulice dál.

„Pracuju tady. Jsem pořád v obraze. Tos nevěděl?"

„Ach. A co přesně děláš?"

„Výkonnou místopředsedkyni Výzkumného koordinačního centra mimozemské genetiky."

„Aha," řekl jsem. Pak: „Aha!" Pak jsem sklapnul.

Odbočili jsme z hlavní silnice na příjezdovou cestu. V obou směrech nejezdily skoro žádné vozy.

„A je na Chtorranech něco zajímavého? Myslím, z genetického pohledu?"

„Ach, spousta. Většinu by laik nepochopil, ale je toho spousta. Mají padesát šest chromozómů. Není to divné? Proč tolik? Totiž, k čemu jim všechny ty genetické informace jsou? Většina z genů, které jsme analyzovali, je stejně nevyužitá. Zatím jsme nebyli schopní sestavit počítačový model toho, jak celý ten systém pracuje, ale pracujeme na tom. Je to jen otázka času, ale pomohlo by nám, kdybychom měli nějaké jejich vejce."

„Já — eh, to je jedno. Jen mě překvapilo, že mají chromozómy a geny."

„Ach, no, to je univerzální. Doktor Hackley to dokázal už skoro před dvaceti lety — živočichové na uhlíkové bázi budou mít DNA vždycky. Má to něco společného se základní strukturou molekul. DNA je nejběžnější forma organického řetězce — je skoro nevyhnutelná. A to proto, že je tak výkonná. DNA je skoro všude — a pokud narazí na jiné typy organických řetězců, nejen že je pohltí, ale také je použije jako potravu. Je opravdu dost dravá."

„Eh," řekl jsem. „Docela příhodné."

Pokračovala dál. „Je to tak vzrušující, že? Kolik toho máme společného s Chtorrany?"

„Ech, jistě. Vzrušující."

„Myslím společensko-biologicky. Oba druhy představují odlišné odpovědi na stejnou otázku — jak může život znát sám sebe? U jakých druhů se objevuje inteligence? A jaké... struktury mají tyto druhy společné? To nám říká, nač je inteligence odpovědí nebo čeho je důsledkem. To říká doktor Mm'bele."

„Já... ehm, slyšel jsem o něm spoustu dobrých věcí."

„V každém případě se pokoušíme dát dohromady program, který by nám ukázal fyziologii Chtorranů z jednotlivých genů, ale zatím jsme nenašli nikoho, kdo by byl schopný ten program dát dohromady. Ty nejsi programátor, že ne? Díky tomu, že nám chybí dobří hackeři, se náš postup ve výzkumu zdrží o dva až tři roky. A to je velice důležitý problém — a má dvě ostří. Nevíme, co mají geny dělat, protože toho tvora neznáme, alespoň ne moc dobře. A to stvoření nemůžeme poznat, protože nerozumíme genům. Spoustě zvláštních věcí." Nadechla se. „Jako například, polovina chromozómů vypadá, že je duplikátem jiných. Jako při premitóze. Proč? Máme víc otázek než odpovědí."

„Tím jsem si jistý," řekl jsem, zatímco jsem se pokoušel vstřebat to, co mi říkala. „Co mnohonožky? Nedávají vám nějaké vodítko?"

„Myslíš ten hmyz? To je další hlavolam. Například se zdá, že jsou všechny stejného pohlaví — tos nevěděl? Vůbec žádné pohlavní rozdíly."

„Cože?"

„Nenašli jsme žádný důkaz — nenašel ho nikdo — že mají vůbec nějaké pohlaví. Ani tělesně, ani geneticky; žádné pohlavní orgány, žádné pohlavní rozdíly, žádné sekundární pohlavní vlastnosti, žádné znaky, a dokonce ani způsob rozmnožování."

„No, nějak přece musí..."

„Samozřejmě, že musí, ale jediné, co jsme našli, jsou nějaké nevyzrálé rysy, které mohou — opakuji mohou — být nevyvinutými vaječníky nebo varlaty — nejsme si jisti tím, co by to mohlo být — a zakrnělým reprodukčním

traktem, ale u každého vzorku, který jsme zkoumali, to všechno bylo mimo provoz. Možná jsou to jen růstové žlázy. Ale i kdyby to pohlavní orgány byly, tak proč jsou tak hluboko posazené v břiše bez nějakého viditelného vývodu?"

Zastavila u hlavní brány jen na tak dlouho dobu, aby nechala projít svou propustku scannerem, pak se rozjela dopředu, zahnula ostře doprava a zamířila ke vzdálené budově ve tvaru L.

„Chtorrani ale mají pohlaví, ne?"

„Ale jistě. Tak trochu. Jen si nejsme příliš jistí tím, jak funguje. Ten, kterého máme — mysleli si, že je to samice. Teď si tím nejsme zase tak jistí. Teď uvažujeme, jestli to náhodou není samec. Alespoň já si myslím, že to samec je, ale... nemáme nic, s čím bychom to mohli porovnat. V minulých měsících jsme mohli zkoumat několik mrtvých — o dvou jsme si byli jistí, že to jsou samice, jeden byl naprosto jasně samec a u dvou si tím nejsme pořád jistí. Ten velký byl jasně samec," opakovala. Její hlas zněl pak zvláštně. „Chtěla bych ho vidět, když ještě žil. Musel být nádherný. Dva a půl metru silný a možná pět metrů na délku. Máme jen přední polovinu. Zadní polovina byla... zničena. Ale musel být nádherný. Jaký bojovník to musel být! Vsadím se, že by spořádal dospělou krávu na posezení."

„Ehm," řekl jsem. Nevěděl jsem, co bych měl říct. Napadlo mě —je to všechno součást toho, jak mě sbalit. Nebo něčeho jiného? Nebyl jsem si jistý, jestli o to vůbec stojím.

Vznášedlo se zastavilo před budovou. Nebyla postavená do tvaru L, ale do tvaru X. Zastavili jsme v jednom rohu. Celou oblast osvětlovaly silné reflektory. Když jsem vystupoval, zastavil jsem se, abych se na osvětlovací stožáry podíval. Přesně jak jsem si myslel, byly na každé z věží kamery; proto tu světla také byla. Kvůli bezpečnosti. Nic se nemohlo dostat dovnitř — ani ven — bez toho, že by to bylo nahráno.

Napadlo mě, jestli někdo ty nahrávky prohlíží.

A pak mě napadlo, jestli na tom vůbec záleží.

V místnosti už bylo jedenáct lidí. Byla dlouhá a úzká a tlumeně osvětlená. Po délce místnosti běžely proti skleněným stěnám dvě řady křesel. Rozeznal jsem pět žen a šest mužů. Muži vypadali všichni jako civilisti, ale nemohl jsem si tím být jistý. Nevěděl jsem, jestli byly ženy jejich spolupracovnicemi nebo jestli to byly společnice na tento večer. Jestli šlo o to druhé, nemohl jsem se než divit jejich vkusu při výběru. Muži zamávali Jillianně a na mě se podívali zvědavě. Zamával jsem jim také.

Jillianniny oči byly rozšířené vzrušením. „Nazdar, kluci. Už to začalo?"

„Smitty to zrovna připravuje."

„Co máme dneska?"

„Pár ratlíků z útulku."

Jedna z žen, rusovláska, řekla: „Ach, to je hrozné."

„Je to v zájmu vědy," odpověděl někdo. Nebyl jsem si tím jistý.

Jillianna se prodrala ke sklu. „No tak, pusťte mě, pusťte mě." Táhla mě za sebou.

Sklo se úhlopříčně sklánělo do hluboké místnosti pod námi; mohli jsme se dívat jako z lóže. Dole bylo světlo také tlumené, stěží jasnější než v pozorovací místnosti. V osvětlení převládal oranžový odstín. To mě potěšilo — tak někdo objevil stejnou věc jako já!

Dole se ze dvou nástěnných reproduktorů ozýval pomalý zvuk. Něco dýchalo.

Udělal jsem krok dopředu, abych viděl. Na spodní hraně skla byla připevněna odkládací plocha; musel jsem si na ni lehnout, abych viděl.

Na podlaze byl rozprostřen koberec slámy — v tom světle vypadala oranžově. Místnost byla vysoká a čtvercová, prakticky kostka, ale spodní polovina byla kulatá. Rohy byly vyplněny a tvořily ohrazení čtyři metry vysoké; jeho vrchol končil přímo pod oknem. Na vystouplých plošinách v rozích byly kamery a jiné pozorovací přístroje.

Chtorran byl přímo pode mnou. Mým očím trvalo jen vteřinu, než se přizpůsobily.

Byl na metr silný, možná trochu víc; dva a půl metru, možná víc, dlouhý. Kožešinu měl bohatou a hedvábnou a vypadala temně rudě, jako zbarvená zaschlou krví. Zatímco jsem se díval, vyrazil dopředu, pak podruhé a potřetí a pak se zastavil. Kroužil kolem zdi, jako by ji zkoumal. Tiše si pro sebe bručel. Proč mě to tak znervózňovalo? Díval jsem se dál, zatímco mu tělem probíhaly záchvěvy — jako vlny, přebíhající po hustém oleji.

„To znamená, že je vzrušený," vydechla Jillianna. „Ví, že je čas krmení."

Pak sklouzl doprostřed místnosti a vyrazil po slámě, ležící na podlaze. Z tohoto úhlu jsem jasně viděl jeho lebeční hrbol — svažoval se mu pod kožešinou na záda. Kostní krunýř, chránící mozek? Nejspíš. Dlouhé černé paže měl teď složené a přitisknuté k bokům jako křídla, viděl jsem jasně, že vycházejí z boků hrbu. Vypouklina mozku ležela přímo za jeho dvěma silnými očními stopkami. Z tohoto úhlu vypadal Chtorran spíše jako plž nebo slimák než jako červ.

„Jmenuje se nějak?" zeptala se jedna z žen. Byla vysoká a plavovlasá.

Její sousedka potřásla hlavou. „Je to prostě to"

Pfut—pfut, ozvalo se z reproduktoru. Pfut—pfut.

„Co to bylo?"

Jillianna zašeptala: „Podívej se na jeho oči."

„Je obrácený na druhou stranu."

„No tak počkej. Otočí se."

„Dneska bude dobrá koukanda," řekl chlapík na jednom konci místnosti a zapálil si cigaretu. „Svatej Bernard a Velkej Dán. Sázím na to, že Bernard svede lepší boj."

„Ále, sázej si na vlastní babičku."

„Kdyby měla pořád vlastní zuby, tak bych si vsadil."

Jillianna se ke mně naklonila. „Potřebuje padesát kilo čerstvého masa denně. Mají opravdu problém zajistit

pravidelné dodávky. Také si nejsou jisti tím, jestli mu pozemská zvířata mohou zajistit všechny živiny, které potřebuje, takže stravu obměňují. Někdy napíchají do zvířat vitamíny a minerály. Někdy také jídlo odmítne; řekla bych, že mu smrdí."

Pfut—pfut.

Chtorran se otočil a podíval se na nás očima, které vypadaly jako černá kola. Jako vyhaslé světlomety. Posunul se dopředu, zvedl přední třetinu těla do výše a s lehkým chvěním zaměřil svou tvář — připomínající přední část vozu metra, plochou a bezvýraznou — na nás. Bezděčně jsem ustoupil, ale Jillianna mě přitáhla zpátky. „Není nádherný?" Její ruka pevně svírala můj rukáv.

Pfut—pfut.

Mrkal. Ten zvuk dělala jeho oční víčka, pracující podobně jako svěrače, které se svíraly a znovu uvolňovaly. Pfut—pfut. Díval se přímo na mě. Nevzrušeně si mě prohlížel.

Neodpověděl jsem jí. Nemohl jsem mluvit. Bylo to, jako bych se díval do očí smrti.

„Neboj se. Nemůže tě vidět. Myslím. Chci říct, že tady jsme si tím dost jistí."

„Vypadá, jako by ho něco dost zajímalo." Chtorran byl stále vztyčený a díval se. Jeho malé anténky zvědavě mávaly sem a tam. Vyrůstaly přímo za jeho očima. I jeho tělo sebou lehce houpalo. Přál jsem si dívat se z větší blízkosti — šlo mi o jeho oči; nebyly umístěny v hlavě, ale vypadaly, jako že jsou na pohyblivých stopkách. Byly vysoko nad tělem a pracovaly nezávisle na sobě. Občas se jedno oko stočilo na okamžik zpátky a pak se znovu zaměřilo dopředu. Ten tvor vypadal neustále ve střehu.

Chtorran se náhle spustil na zem a sklouzl po podlaze přímo ke zdi pod námi a zvedl tvář asi metr od skla. Přání se mi splnilo — měl jsem pohled zblízka. Zvedl oči nahoru a to je přiblížilo ještě víc. Jeho kusadla — křivolaká jako podmořské rostliny — mu mávala a cvakala kolem tlamy. Oči měl otevřené doširoka tak, že to ani víc nešlo. Pfut— pfut. „Zatraceně dost zajímalo. Jsi si jistá, že nás nemůže vidět?

„Ach, tohle zkouší každej večer," zavolal na mě chlápek na konci, který kouřil tu divně vonící cigaretu. Ochucenou snílkem? Nejspíš. „Jen slyší naše hlasy. Přes sklo. Pokouší se zjistit, odkud ten zvuk přichází. Neboj se, nemůže sem dosáhnout. Musí mít nejmíň půlku těla na zemi, aby se nepřekotil, když se zvedne. Jasně, pokud bude růst dál — jako že si myslíme, že bude — budeme ho muset přestěhovat do větší laboratoře. Mohl by taky jednou přijít den, kdy nebude čekat na Smittyho. Prostě přijde sem nahoru a nabídne si sám!'

Ženy se zachvěly. Jillianna ne, jen ostatní ženy. Instinktivně se přitulily ke svým protějškům. „Teď si děláte legraci," řekla rusovláska smutně. „Že jo?"

„Ne. Může se to stát. Ale ne dneska — ale později, jestli ho nestrčíme do větší klece."

Chtorran pak uvolnil ruce jako pták, který si protřepává křídla, než je složí, ale místo toho, aby je zase schoval, začal je rozpřahovat. Vycházely z hrbu na zádech a teď jsem mohl přesně vidět, jak jsou postavena ramena a křivka kosti pod kožešinou, jak po ní klouže kůže, když se natahují svaly, jak jsou paže upevněny v kloubech jako neuvěřitelné výkyvné jeřáby. Paže byly pokryty černou kůží a ostrou černou kožešinou; byla tak dlouhá a tak připomínala hmyz, že jsem si vzpomněl na obří mravence. A nyní se paže zvedly přímo k nám. Byly tak tenké, že vypadaly křehce; a také měly podivné klouby. Paže měly dva lokty!

Ruce — vypadaly jako paňáty se třemi prsty a skoro ebenové — začaly ťukat na sklo, klouzaly a osahávaly je nahoře a dole, hledaly něco, čeho by se mohly zachytit, a nechávaly slabé šmouhy v místech, kde se ho dotkly. Ty paňáty měly jemné prsty. Viděl jsem, jak se lehce tisknou na sklo.

Oči zíraly bez citu, přesouvaly se ze strany na stranu — a pak se na mě obě najednou zaměřily. Pfut—pfut. Zamrkal. A díval se na mě.

Vyděsilo mě to. Nemohl jsem se pohnout! Jeho tvář — neměl tvář — hledala mou! Kdybych se natáhl, mohl bych se jí dotknout. Viděl jsem, jak je jeho krk úzký — sloup propojených svalů, končících v těch dvou obrovských, děsivých očích. Nemohl jsem odvrátit zrak! Hypnotizoval mě jako had hypnotizuje ptáka — jeho oči byly temné a bezvýrazné a smrtící. Jaký bůh mohl stvořit věc, jako byla tato?

A pak ten okamžik skončil. Uvědomil jsem si, že vedle mě stojí ztěžka oddechující Jillianna.

Ještě jedno pfut—pfut a pak začal Chtorran sklouzávat zpátky na podlahu. Odrazil se od stěny a znovu vyrazil místností napříč, někdy se posunoval jako červ a někdy se prostě valil. Nechával za sebou ve slámě a prachu vyčištěnou stopu. Několik balíků slámy leželo u zdi. Zastavil se u nich, udělal něco kusadly a tlamou a pak za sebou nechal malou kupku řídce vypadající pěny.

„Stavitelský instinkt," řekla Jillianna.

„Vypadá hodně inteligentní," zašeptala rusovláska svému partnerovi.

„Není. Žádný z nich není," zašeptal k ní muž. „Ať si jsou Chtorrané vetřelci, nevypadají moc chytře. Neodpovídají na žádný druh řeči — nebo na jakékoli pokusy o komunikaci. Ale na druhou stranu jsou to možná obyčejní pěšáci. Pěšáci nemusí být moc chytří, hlavně když jsou silní."

Uvědomil jsem si, že všichni šeptáme. Jako by nás mohl slyšet.

No, to přece mohl, nebo ne?

„Podívej se na to, jak si skládá paže, když je nepoužívá," ukázala Jillianna. „Vypadají, jako by byly stahovací. Nejsou v nich kosti, víš, jen svaly a nějaké chrupavky. Velice ohebné — a skoro nezlomitelné. Uvidíš je v akci, až se bude krmit — ach, už je to tady."

U základny levé zdi se objevil pruh světla; vyjela nahoru jako dveře, za nimiž byla malá místnůstka. Chtorran se rychle otočil — bylo překvapivé, jak rychle se ta věc dokázala hýbat. Oči natáhl dopředu a pohyboval jimi nahoru a dolů v podivně nesladěném rytmu. Dveře byly nyní úplně otevřené.

V osvětlené místnosti proti Chtorranovi stála nejistě velká dánská doga. Vzpomněl jsem si na koně — při

pohledu na dánské dogy s jejich obrovskými těžkopádnými tlapami, dlouhýma nohama a těžkým tělem jsem si na koně vzpomněl vždycky. Stěží jsem zaslechl hluboké burácivé zavrčení, které pes vydával.

Na okamžik se nic nehýbalo: ani Chtorran, ani pes, ani diváci za sklem. Dole jsem ve světle, vycházejícím z malé místnosti, zahlédl temné okno přímo naproti nám. Vypadalo to, jako by za ním někdo byl a pozoroval.

Okamžik se protáhnul — a byl pryč. Od Chtorranova těla se lehce odpoutaly paže. Připomnělo mi to ptáka, který se chystá vzlétnout. Na způsobu, jak se roztáhly, bylo vidět, že je připravený — drápy roztažené, připravené stisknout.

Chtorran sklouzl dopředu.

Pes uskočil stranou —

— a byl konec. Jedna z paží se v neuvěřitelném úhlu natáhla a chytila psa v polovině skoku a srazila jej po zádech na zem. Chtorran se v polovině pohybu naklonil na stranu — jako by byl pes v jeho drápech pouhý čep, kolem kterého se otáčí. Objevila se druhá paže. Chtorran se pohnul. Jeho velká černá čelist byla vodorovnou otevřenou dírou, která se otevřela vpředu na jeho těle. Pes byl nyní zachycený oběma rukama — viděl jsem, jak se drápy zaryly do jeho masa jako kleště. Trhal sebou a kopal a trochu štěkal. Rudá příšera se zvedla a natáhla a nahrbila — a vrhla se na bezmocnou dogu tak rychle, že to bylo skoro nemožné sledovat. Viděl jsem nějaké zmítání a sekání a trhání — a pak klid. Zadní polovina těla dogy vyčnívala z Chtorranovy tlamy.

Tak takhle to vypadalo? Chtorran držel psa jako had myš, ztuhlý v zamyšleném rozjímání, a dával si na čas, než znovu začne kousat. Jeho kusadla byla skoro nehybná, jen slabé chvění, stěží viditelné na boku dogy. Chtorran si přidržoval psa drápy; tlamu měl doširoka rozevřenou. Nehýbal ani očima, jako by přemýšlel — nebo vychutnával.

Pak se stalo něco odporného. Pes kopnul jednou zadní nohou.

Musel to být reflexivní stah svalů — to ubohé zvíře nemohlo být pořád naživu —

Koplo znovu.

Jako by právě na tohle čekal, Chtorran se probral a začal ho polykat. Kusadla se rudě a vlhce blýskala, krájela, řezala a sekala. Kopající noha a ocas byly posledními věcmi, které ze psa zmizely.

Z Chtorranovy tlamy tekla na podlahu krev. Kusadla pokračovala ve své práci s úděsným vlhkým chřestěním. Něco, co vypadalo jako dlouhá klobása, vyklouzlo ven a dopadlo na podlahu. Chtorran to do sebe vtáhl zpátky. Nedbale. Jako kluk, který si hraje se špagetami.

„Sakra!" řekl někdo. Byla to jedna z žen, nebojácná. Ta plavovláska. Rusovláska zavřela oči v okamžiku, kdy se otevřely dveře a objevil se v nich pes.

„Bude potřebovat chvilku na strávení," řekl chlapík na konci, ten, který by si vsadil na vlastní babičku. Jmenoval se, jak jsem zjistil později, Vinnie. „Může sežrat dalšího bez pauzy, ale je lepší, když se mu dá chvilku oddech. Jednou se nažral zbytečně rychle a všechno zase vyblil. Jéžiši, to byl bordel. Bylo by to peklo, než bysme to uklidili, ale on to skoro hned zase do sebe nacpal."

Dveře do malé místnosti se zavřely a tmavá postava za oknem naproti zmizela v temnotě. Vmísili se mezi nás další dva lidé, dva muži, a z obou byl cítit alkohol. Pokývli Jillianně; zjevně ji znali. „Nazdar, Vinnie. Už to začalo?"

„Jenom Velkej Dán, ale nebylo to nic moc. Svatej Bernard bude lepší."

„To doufej," řekl jeho přítel, ten, se kterým se vsadil.

Vinnie sázku vyhrál. Bernardýn svedl lepší boj než doga. Alespoň to tak podle zvuků, které se ozývaly z reproduktorů, vypadalo. Já se díval na svoje boty.

„No a je to," řekl Vinnie. „Pojďme to zatáhnout a pak se ožerem."

„Moment," ozvalo se z reproduktoru. Smitty? Nejspíš. „Máme ještě jednoho. Zákusek."

„Myslel jsem, žes dostal z díry jenom dva."

„Taky že jo — jenže jsme chytili tohohle, jak se hrabe v popelnicích, šmejdil tady celý tejdny. Nakonec jsme ho dneska večer dostali. Chtěli jsme ho poslat do útulku. Ale proč se s tím otravovat? Ať ušetří trochu plynu."

Když se dveře otevřely tentokrát, stál za nimi voříšek, velký asi jako ohař, a čenich se mu nervózně pohyboval. Měl chundelatou, neudržovanou a skoro narůžovělou srst, ulepenou a špinavou — jako by ho stříhal začátečník. Vypadal jako všichni utahaní staří voříšci světa v jednom těle. Nechtěl jsem se dívat, ale nedokázal jsem odtrhnout oči — byl to přesně ten druh psa, jakého jsem chtěl vždycky mít, kdyby... ten druh psa, který se vám vybaví, když si vzpomenete na léto a na koupání bez plavek.

Chtorran ležel nehybně na podlaze uprostřed místnosti. Přecpaný a bez zájmu. Otevřel oči a líně jimi pohnul. Pfut.. .pfut.

Pes vyšel z malé místnosti — ještě nikdy Chtorrana neviděl. Napjatě zavětřil, udělal krok dopředu —

— a pak se mu naježil každý chlup na těle. S překvapeným zakňučením pes couvl k nejbližší zdi. Něco na Chtorranovi, ležícím uprostřed kaluže temně rudé krve, tomu ubohému zvířeti vůbec nevonělo. Schoulil se u zdi, pak se začal plížit ke kupce sena — ale tam to nejspíš páchlo ještě hůř; nerozhodně se zastavil a pak začal nejistě ustupovat.

Chtorran se trochu natočil, aby jej mohl sledovat. Protáhl se. Jedna z paží se líně rozvinula.

Pes skoro vyletěl z kůže. Uskočil k jedinému východu, o kterém věděl, k malé osvětlené místnosti. Ale Smitty už dveře zavřel. Pes je očichal a zaškrábal na ně. A znovu. Zuřivě zatínal obě přední nohy do neproniknutelných dveří. Vyl, kňučel a s děsivou naléhavostí žebral o nemožný únik.

„Pusťte ho odtamtud!" Nebyl jsem to já, kdo to řekl — přál bych si, aby to tak bylo — byla to rusovláska.

„Jak?" řekl Vinnie.

„Nevím — ale udělejte něco. Prosím!"

Nikdo jí neodpověděl.

Pes zešílel. Otočil se a vycenil zuby na Chtorrana, vrčel a varoval ho, aby se držel zpátky; skoro okamžitě poté

zase začal škrábat na dveře, pokoušel se pod ně strčit packu, pokoušel se je zvednout nahoru —

Chtorran se pohnul. Skoro jako by se mu ani nechtělo. Přední polovinu těla zvedl do vzduchu, pak ji zase spustil dolů a zůstal vyklenutý; spodní polovinou těla stěží pohnul. Vypadal jako povalený rudý otazník s tlamou přitisknutou k místu na podlaze, kde dřív stál pes.

Chtorran zůstal v tomto postoji s tváří přitisknutou k betonu, pokrytému slámou. Po špinavém povrchu podlahy stékala krev.

Ani neměl čas štěknout.

„A je to?" zeptal se Vinnie.

„Jo. To je pro dnešek všechno," odpověděl reproduktor. „Nezapomeňte o nás informovat své přátele. Každý večer nová podívaná." Smittyho hlas v sobě měl divný tón. Ale stejně tak to bylo s hlasem Vinnieho. A Jillianniným.

Chtorran si znovu lehl. Vypadalo to, jako by spal. Ne, ještě ne. Lehce se převalil na jednu stranu a vystříkl proud temné tekutiny na špinavou zeď, po které sklouzla do tekoucí vody.

„To je všechno, co zbylo ze včerejší jalovičky," ušklíbnul se Vinnie. Neměl jsem ho rád.

Jillianna mě zavedla dolů a seznámila se Smittym. Vypadal jako zmrzlinář. Vydrhnutý dočista. Ten typ, který v soukromí zuřivě masturbuje. Velice jemná pokožka. Pískové vlasy. Silné brýle. Dychtivý výraz, ale unavený pohled. Nepotřásl jsem mu rukou.

„Jillianno, už jsi mu o tom řekla?"

„Ach, promiň. Jime?" Obrátila se ke mně a zatvářila se jako svůdkyně se dvěma prsty, zatnutými do látky mé košile. Zamrkala na mě — směšná napodobenina ženy, tvor pohlavně vzrušený smrtí tří psů, kterou způsobila housenka, připomínající tubu masážního krému. Ztišila hlas. „Ehm, Jime... dal bys Smittymu padesát kalorek?"

„Cože?"

„Je to za... však víš." Pokynula hlavou ke zdi, za kterou si pobrukovalo něco růžového.

Byl jsem tak překvapený, že jsem už sahal po peněžence. „Padesát kalorek?"

Smitty se zatvářil omluvně. „Je to za... no, vstupný. Chci říct, víš, nesmíme sem pouštět lidi bez povolení — zvlášť, když je doba krmení. Prokázal jsem ti laskavost tím, žes sem mohl přijít."

Jillianna to vyřešila tím, že mi vytáhla z ruky peněženku a vytáhla z ní šustivou bankovku. „Na, Smitty — kup si novou gumovou pannu."

„Ty mi tak něco vykládej," řekl, ale jen polohlasně. Strčil bankovku do kapsy.

Vzal jsem si od Jillianny zpátky peněženku a odešli jsme. Vzadu v hlavě jsem cítil temný tlak. Jillianna mi stiskla ruku a tlak byl ještě temnější a těžší. Cítil jsem se jako muž, kterého vedou na šibenici.

Zastavil jsem těsně předtím, než jsme došli ke vznášedlu. Nechtěl jsem to říkat, ale stejně tak jsem nechtěl pokračovat v téhle hrůze ani o minutu déle, než bylo zapotřebí. Pokusil jsem se být zdvořilý. „Eh, no — díky, žes mi to ukázala," řekl jsem. „Já, eh, myslím, že to dneska zapíchnu."

Nezabralo to.

„Co bude s námi?" zeptala se. Dožadovala se. Začala mě objímat.

Podržel jsem ji od těla. „Myslím, že jsem... moc unavený."

Hladila mě po paži pramenem vlasů. „Mám nějaké Snílky..." řekla. Prsty jí přebíhaly po mém lokti.

„Eh — nemyslím. Z těch se mi chce spát. Poslyš, odsuď dojdu ke kasárnám v pořádku —"

„Jimmy? Zůstal bys prosím se mnou —?" Na okamžik vypadala jako ztracené štěně a já zaváhal. „Prosím...? Někoho potřebuju."

Bylo to slovo potřebuju, co mě probudilo. Bodlo mě jako nůž do břicha. „Já — já nemůžu, Jillianno. Opravdu. Nemůžu. Není to kvůli tobě. Je to kvůli mě. Je mi líto."

Zvědavě se na mě podívala s jedním krásným obočím pozvednutým jako otazník.

„Je to, ech — tím Chtorranem," řekl jsem. „Nemohl bych se soustředit."

„Chceš říct, že podle tebe není sexy?"

„Sexy —? Můj Bože, bylo to odporný! Ten chudák pes zešílel!"

„Ale to byl jenom starý vořížek, Jime. Chtorrani v sobě mají něco fantastického. Opravdu mají. Musíš se na ně dívat novýma očima. Já si také dřív myslela, že jsou odporní, ale pak jsem to přestala brát osobně — přestala jsem se ztotožňovat s těmi psy a začala jsem se na Chtorrany dívat objektivně. Ta síla, ta nezávislost — přála bych si, aby měli tuhle sílu i lidé. Chtěla bych, aby mi to takhle někdo udělal. Prosím, Jime, zůstaň se mnou dneska. Udělej mi to!" Tahala mě za bundu, za košili, za krk.

„Díky —" řekl jsem a připomněl jsem si něco, co říkával táta. Něco o tom, abys věděl, do čeho lezeš. Uvolnil jsem se z jejího objetí. „— ale nechci." Chtěl jsem říct něco jiného, ale můj potlačený smysl pro takt mi bránil v tom, abych Jillianně řekl, co si o ní opravdu myslím. Možná ten Chtorran neměl možnost být jiný. Ona ano. Začal jsem se odtahovat —

„Ty ale seš divnej, co?"

Do prdele s taktem. „A ty jsi jiná?" A pak jsem se otočil a odcházel pryč.

Neřekla nic, dokud jsem nebyl na půli cesty k vedlejší bráně. Pak zahulákala: „Buzerante!" Ohlédl jsem se zpátky, ale už odpálila vznášedlem pryč.

Do hajzlu.

Než jsem dorazil zpátky do kasáren, byl jsem promrzlý na kost. Ale už jsem se netřásl a ani jsem nebyl vzteklý. Byl jsem jen... znechucený. A unavený. Chtěl jsem být zase malý, abych se mohl vybrečet tátovi do klína. Cítil jsem se hrozně, hrozně moc sám.

Moje postel byla studená jako prázdný hrob a já v ní ležel a chvěl se, pokoušel jsem se cítit lítost, pokoušel

jsem se pochopit — pokoušel jsem se být dospělý. Ale nemohl jsem být dospělý — ne, pokud mě obklopovali pitomci a čuráci, slepí a zahledění do sebe, kteří se převalují ve svých vlastních hnusných hrách a fetiších a výlomeninách. To, co jsem opravdu chtěl udělat, bylo třískat a kopat a pálit a rozbíjet a ničit. Chtěl jsem mlátit a mlátit a mlátit. Chtěl jsem tyhle lidi popadnout a zatřást s nimi tak prudce, až by jim oči rachotily v hlavách.

Chtěl jsem se cítit bezpečný. Chtěl jsem vědět, že někdo někde — kdekoli — ví, co dělá. Ale zrovna teď jsem si nemyslel, že kdokoli na světě ví, co dělá, natožpak já.

Byli snad všichni tak slepí a nemocní — nebo pitomí?

Proč nedokázali zahlédnout pravdu, když ležela před nimi?

Pfut—pfut.

Proč ji nedokázali zahlédnout?

Show Low v Arizoně nebyl žádný švindl!

Psychiatr tvrdí, že největší obětí vlny epidemií je zdravý rozum

ATLANTA — Předseda APSA, Asociace psychiatrů Severní Ameriky, prohlásil, že „největším úkolem, před kterým po následujících dvacet let budeme stát, bude znovunastolení vlády rozumu".

Při svém proslovu na Konferenci o duševním zdraví, pořádané Světovou zdravotnickou organizací, doktor Chalmers Abuka řekl: „Jako by nezpůsobily dostatek škod, epidemie nenapravitelně poškodily duševní zdraví těch, kteří je přežili. Žijeme v šoku. Přežíváme s těžkým zraněním. Jak chcete truchlit nad smrtí planety?"

Abuka není příliš optimistický, pokud jde o blízkou budoucnost, a tvrdí, že lidstvo nejspíše zažije dlouhé období strachu a nejistoty. „Věci se mohou nějak urovnat, ale to nemusí nutně znamenat, že se rány začnou léčit. Ne, jsem si jistý, že v budoucnu poznáme mnoho nezvyklých a nepředvídatelných druhů chování."

Když byl dotázán, kdy se, pokud vůbec, vrátí věci do normálního stadia, odpověděl Abuka ostře: „Nikdy. Věci se do normálního stavu nevrátí nikdy. Každý, kdo přežil epidemie, je poznamenán. To nejlepší, co můžeme očekávat, je nová definice normálnosti."

Plné znění je možno objednat od DL:PSY. Objednávkový kód: NAPA ABUKA.9R104. Cena 1.00kk.

---

26 Projekt Jefferson

„Zdravý rozum neexistuje."
—SOLOMON SHORT

Ted se vpotácel dovnitř v šest hodin ráno, vtrhnul do pokoje, rozsvítil světlo a rámusil a hulákal celou cestu do koupelny. „Ježíš!" řval. „Nepostaví se mi nejmíň tejden — a dva tejdny budu chodit s haksnama od sebe." Zbytek se ztratil ve zvuku tekoucí vody.

Sekyrou bych nadělal spoustu svinstva, řekl jsem si. Budu to muset udělat puškou.

„Hej, Jime! Seš vzhůru?"

„Teď už jo," zavrčel jsem. Ne, puškou by to bylo zbytečně rychle. Chtěl jsem, aby to hodně bolelo. Použiju holé ruce.

Vtrhnul zpátky do pokoje a šklebil se na celé kolo. „Hej — ty už vstáváš?" To, co zbylo z jeho nalíčení, měl rozmazané po celém obličeji.

„Jo. Chci něco udělat."

„Tak to nech běžet. Tohle je důležitější. Máš kliku, že sem se vrátil pro čistý hadry. Můžeš jet zpátky se mnou — ale hoď sebou!"

Posadil jsem se na okraj postele. „Jet zpátky kam?"

„Zpátky do hotelu. První přednáška začíná až po desátý, ale musím bejt na setkání na snídani —"

„Setkání na snídani?"

„Jo. Máš nějaký střízlíky?"

„Nevím. Musel bych se podívat —"

„Na to zapomeň. Seženu si ňáký v hotelu. Tak dělej, oblíkej se —"

„Počkej chvilku —" Posadil jsem se a protíral jsem si oči. Hlava mě bolela. Poskytnul jsem mu dočasný odklad popravy, dokud nepřezkoumám všechny důkazy. „O co jde? Kdes byl celou noc?"

„Řádil sem jako černá ruka. Tak dělej —" Zvedl mě na nohy. „Do sprchy s tebou. Byl sem na mejdanu —"

„Na mejdanu?"

„Je tady ozvěna, nebo co? Jo, na mejdanu." Naťukával na panel ve sprše kód. „Tak dělej, vypadni z těch trenek — nebo v nich půjdeš pod sprchu."

„Počkej vteřinu —!" Začal jsem si sedat na skříňku.

„Nemáme vteřinu." A najednou mě zvedl, postrčil do sprchy a držel pod tekoucí vodou.

„Kurva!" Ani kdyby mi zavolal sám guvernér, nezachránilo by ho to. Všechno, co jsem potřeboval, byl hrnec medu, mraveniště a čtyři kůly.

Moje papírové prádlo se na mně už rozpustilo. Podal mi mýdlo a stáhl ze sebe promočené tričko. Svlékl si kilt — ten byl opravdový — a vyhodil ho ze sprchy na podlahu koupelny.

Musel jsem se na to zeptat: „Tys je někde nechal?"

„Nechal co?"

„Trenýrky?"

„Nikdy je nenosím. Je to tradice. Pod kiltem se nenosí vůbec nic." Přiblble se usmál. „No, po ránu je trochu vytahanej, ale počkej za pár dní — bude zase jako novej."

Odvrátil jsem se od něj, strčil hlavu pod jeden z proudů vody a jen tam tak stál. Ááách.

„Tak teda —" pokračoval, „— šel sem na mejdan." Kdybych si třeba nechal natéct vodu do uší, neslyšel bych ho. „Jenže tentokrát sem to udělal schválně. Začal jsem v obejváku na večírku plukovníka Bustwortha — pamatuješ si ho? Ten s tou holkou. Když ho znáš, může ti to fakt bodnout — má pod sebou dodávky, zásobování a přepravu kolem celýho Denveru. Je to totální byrokrat — občas mu dokonce dochází papír. V každým případě — Jime, namydli se! Spěcháme! V každým případě sem se s ním bavil dost dlouho na to, aby mě pozval na soukromej mejdan nahoru na střechu. Konferenční výbor. Seděl sem v koutku kousek od tří hlavounů a poslouchal, jak žvaní. Za čtvrt hodiny sem věděl, kdo je v tom pokoji důležitej a kdo ne. A za další čtvrthodinu věděli zase oni, co sem zač — kluk z Mormonský univerzity, synovec senátora Jacksona!"

„Cože —?"

„Drž hubu a mydli se —ještě sem neskončil."

„Tede, nemůžeš lidem takhle lhát —"

„A jak jim mám lhát?"

„Však víš, co tím chci říct. Ne lidem z Kongresu a generálům a Bůh ví, komu ještě!"

„Jime, na tom nesejde. Ani dva z nich si nevšímali ničeho jinýho než toho, co jim leze z huby — nebo co jim leze dovnitř. A když byli připravený odtáhnout na další mejdlo, táhnul sem s nima. A potkal se s dalším pokojem plným lidí a udělal to znovu. Poslouchal sem drby a vybíral si ty nejdůležitější lidi — to je jednoduchý, tyhle lidi poznáš jednoduše — a držel se vedle nich tak blízko, jak to šlo. Takhle sem se dostal na sedům mejdanů a každej byl lepší než ten poslední. Byl sem na večírku Spojenejch národů, ten byl jen pro diplomaty — víš, že tu je půlka světa? Strejček Sam si pronajal taneční sál — u bufetu sem tam potkal jednoho senátora — ale byl to komouš, kterej většinu prachů rozdal. To bylo v královskym apartmá. A dokonce sem se dostal mezi Společnost pro obchod s agresí; je to divná banda. Ale užitečná. Víš, jak je důležitej vývoz žoldáků pro vyváženost světovejch sil?"

„Ne a vůbec mě to nezajímá." Pak mě napadlo: „Dělají taky do vražd? A kolik si počítají?"

„Moc ne — ale jestli to chceš vědět, tak na to nemáš."

Začal jsem vylézat ze sprchy, ale Ted mě zadržel. „Počkej chvilku — ještě si neslyšel to nejlepší."

„Ale slyšel!"

Zatáhl mě zpátky a objal. „Seš krásnej, když se nasereš —"

„Polib mi prdel!"

„— a žeru to, když děláš tvrďáka." Ale pustil mě. Couvl jsem od něj. Jediná věc, díky které ještě Teodor Andrew Nataniel Jackson žil, bylo to, že jsem nebyl schopen vymyslet způsob, jak se zbavit těla.

Stoupnul jsem si zase pod sprchu — nalil mi na záda mýdlo. Proud vody se pohyboval někde mezi teplým deštěm a horkýma jehlama. „Chtěl bych, abys s tím přestal, Tede."

„Nemusíš si s tím dělat hlavu — každej už ví, že to mezi náma skončilo. Potkal sem včera holku a nechal ji, ať mě 'léčí'. Ach, nechtěl sem, Jime. Pokoušel sem se bejt věrnej — říkal sem jí, že sem ti dal slib — ale přesvědčila mě o tom, abych to ještě jednou zkusil jiným způsobem — a měla pravdu. To bylo všechno, co sem potřeboval."

„To je šílený. Já jsem s tebou tak šťastnej. Nejen žes přesvědčil každýho, že jsem buzna — teď jsem dokonce buzna s parohama. A ani vlastně nevím, jak to začalo." Obrátil jsem se pod sprchou a zvedl ruce, abych se mohl namydlit v podpaží. A přesně v té chvíli začala téct ledová — náhlý bušící proud kladiv strašně studené vody, stékající přímo z místního ledovce. „Áááách" řekl Ted. „Není to vynikající? Copak tě tohle neprobudilo?"

Neodpověděl jsem mu. Byl jsem příliš zaměstnaný tím, že jsem nadával — a vyskočil jsem ze sprchy a třásl jsem se v ručníku ještě dřív, než se od stěn přestala odrážet ozvěna. Teď už jsem byl probuzený úplně a už nezáleželo na tom, jestli se těla zbavím, nebo ne.

„Otevři dveře, Jime!"

„Co?"

Vyrazil jsem z koupelny a přešel ke dveřím. „Co je —?" zavrčel jsem.

Za nimi stála kostnatá ženská s očima baseta. Proč mi připadala tak známá? Aha, byla to ta, která dolévala sklenici Foremanovi. Čekala na něj celý večer, když jsem o tom tak uvažoval. „Nazdar, Jime," řekla. „Sice nás nikdo nepředstavil —" Popadla mě za ruku a potřásla mi jí. „— jsem Dinnie. Už jste připravení, chlapi?" Měla zkažené zuby.

„Eh — ne."

„Fajn, počkám."

Protáhla se kolem mě a zabrala jediné křeslo v pokoji.

„Eh — dobře. Tak počkej." Popadl jsem nějaké oblečení a zahájil ústup do koupelny.

„Bože," řekl Ted, který vylézal ze sprchy. „Není dneska krásný ráno?" Šťouchl mě do žeber, když procházel kolem.

„Jo." Napadlo mě, že za tohle by mě žádná porota v zemi nemohla usvědčit. Rychle jsem se oblékl.

Když jsem vyšel z koupelny, podávala Dinnie zrovna Tedovi světlehnědé tričko, na kterém bylo napsáno: TOHLE NENÍ JEN TAK NĚJAKÁ ČERVENA KNIHOVNA. „Na," říkala. „Z toho ženské zešílí. Jsou v něm vidět tvé svaly."

Ted se usmál a natáhl si tričko a kaštanovou koženou bundu. Zvedl svou tašku a vyrazil ke dveřím. „Fajn,

všichni připravení? Jdeme."

Popadl jsem svou bundu a šel za nimi. Z očí mi nečekaně vyrazily slzy, když jsme vyšli na ranní slunce. Neuvědomil jsem si, jak jasné může Colorado v téhle denní době být. Ted už dosedal na sedadlo dlouhého stříbrného —

„Tede! Kde jsi sebral tohle?"

„Přece sem ti to říkal. Plukovník Bustworth je člověk, kterýho je dobrý znát. Líbí se ti?"

„Není trochu... eh... výstřední?"

„Neexistuje nic takového jako trochu výstřední," odpověděl Ted. „Jedeš s náma?" Otočil klíčkem a motor zařval hrdelním rykem, který rozechvěl okna na kilometr daleko.

Vlezl jsem si dozadu. Ted ani nečekal, až zavřu dvířka, prostě dupnul na pedál a vznesl se do vzduchu pod takovým úhlem, že mi z kalhot skoro vypadly drobné.

„Jůůůůva!" vyjekla Dinnie s nadšením. Zatleskala pilotovi a v sedadle se mu uklonila. Možná to bude dvojnásobná vražda.

Ted srovnal let do klidnějšího stoupání. Dinnie se otočila a podívala na mě. „Tak co, že byl strejda Daniel vynikající, Jime?"

„Kdo?"

„Doktor Foreman."

„On je váš strýc?"

„No, ne tak docela." Ukázala k nebi. „Je to můj duchovní strýc. Ideacionisté jsou jedna velká rodina, víš."

„Aha," řekl jsem.

„Tys potkal Foremana?" To byl Ted. „Tos mi neřekl."

„Neptal ses. Byl, eh — zajímavý."

Dinnii jsem řekl: „Ty s ním pracuješ?"

„Ach, ne — ale jsme velice dobří přátelé. Nejspíš ho znám lépe než kdokoli jiný. Ten člověk je génius."

„No, když to říkáš." Já nevěděl. Připadal mi jako další pompézní osel.

Řekla: „Žádný venkovan si na něj nesmí dovolovat. Měl jsi štěstí, že měl dobrou náladu." Tedovi vysvětlila: „Jim ho napadl."

„Jim?" Ted to řekl tiše a nevěřícně. „Náš Jim?"

„Jen jsem se ho zeptal na — ale to je jedno." Tvář jsem měl rozpálenou.

Dinnie se ke mně otočila. „A co Jillianna?"

„Cože?" zeptal se Ted. „Jaká Jillianna?"

„Jim s ní včera odešel. Každý si toho všiml."

„Neuvědomil jsem si, že jsem tak... populární," zamumlal jsem.

„Ach, to nebylo díky tobě. To kvůli Jillianně. Má fantastickou pověst. Byl tu jeden plukovník letectva, který umřel, když byla ona nahoře — 'náhlá srdeční událost' — ale Jillianna nepřestala; ne, dokud se neudělala sama. Ženy s takovou sebekontrolou si prostě musíš vážit. A řekni upřímně — kolik ženských by tě dokázalo šoustat tak dlouho, dokud by ti z uší netekla krev?" Dinnie se na mě podívala očima rozšířenýma zvědavostí. „Tak co, buzíku? Byla dost dobrá na to, aby se ti zastavilo srdce?"

„Mmfle," řekl jsem. „Nic jsem s ní neměl." Možná by bylo nejlepší vyskočit ven.

„To je náš Jimmy," řekl Ted. Viděl jsem ten jeho úsměv dokonce i na temeni.

„To je škoda," řekla Dinnie a znovu se otočila dopředu. „Jillianna je tak krásná. Dokonce šla jednou i po mně, ale já jí musela říct ne. Teď bych si přála, abych to neudělala, ale držela jsem rok celibát. Jen abych si dokázala, že to dokážu. Bylo tu prostě tolik lidí, kteří se mi pokoušeli dostat do kalhotek. Matko! Byla jsem celá vytahaná."

Něco mi vzadu v hlavě udělalo cvak. Ted se procvičoval v noci ve společenském horolezectví — schválně — a přišel s tímhle?

Pokračovala bezelstně dál: „Bylo ale dobře, že jsem to udělala. Díky tomu si těchhle věcí víc vážím. Chci říct, že jsem se musela udělat v noci nejmíň jedenáctkrát. A vím, že tys to měl stejně," řekla Tedovi. „Pak jsem přestala počítat."

Dobrý Bože! Složil jsem si paže na hrudi a vyhlédl z okna. Opravdu jsem tohle musel poslouchat? Dole jsem viděl velké vypálené oblasti města — hromady zčernalých trosek, které lemovaly rovné stuhy ulic až k obzoru.

Vůbec nic se nehýbalo. Žádné vozy, žádné autobusy, žádní chodci, žádní cyklisté — nebylo tam nic. Viděl jsem, jak prostředkem ulice běží tři psi, a to bylo všechno. Klid téhle tiché krajiny mě znervózňoval.

Někdo nastříkal na zeď, dlouhou přes celý blok, obrovské grafitti. Písmena musela být nejméně tři metry vysoká; byla čitelná i ze vzduchu. Bylo tam napsáno: KAM VŠICHNI LIDI ODEŠLI?

Byl tam prach, který se sypal na zem ve žlutých záplavách a hromadil se u zdí a domů a obezdívek. Bude tu poušť — nebo něco jiného? Nebo se vrátí prérie a vezme si zpět zemi, aby zachovala skoro dokonale záznam o posledních dnech naší civilizace pro nějaké vzdálené a neznámé archeology?

Co si o nás pomyslí ty budoucí zkoumavé oči? Zjistil jsem, že je nenávidím. Jak se opovažovali přehrabovat se v naší tragédii!

Dinnie mě z těch myšlenek vytrhla.

Přičesávala si rukou vlasy; měly zvláštní oranžovou barvu. „Tolik lidí prostě nechápe to, jak je citlivý; já ano. Ten člověk je příliš nadaný. Pokud se někdy naučí ovládat své nástroje, bude nebezpečný."

Podíval jsem se na Teda a napadlo mě — o čem asi přemýšlí? — ale jeho tvář byla bez výrazu. Občas přikývl nebo zabručel, ale jeho reakce byly pouze nepřítomným souhlasem. Dinnie si toho, jak se zdálo, nevšímala, a pokud ano, nejspíš jí to nevadilo. Dobrý Bože! Copak jí nikdy nedošla slova?

„Co je to za přednášku, na kterou jdeš?" zeptal jsem se Teda.

Otevřel ústa, aby mi odpověděl — a Dinnie řekla: „Je to Spirálistická společnost svobodného světa."

„Spirálismus? Ty ses teď dal na spirálismus? Já —" Zmlkl jsem. „To je jedno —" Zvedl jsem ruce. „Já — vůbec nic mi do toho není. Každý si může jet do pekla způsobem, který se mu líbí."

„Je to jen snídaně, Jime —" začal říkat.

Dinnie mu skočila do řeči: „Jsou to opravdu milí lidé. A snídaně bude u Syčáků, což je jedno z mála míst, o kterých vím, že podávají dobré kontinentální snídaně — i když musím říct, že nepokládám jejich nabídku vín za nejlepší, takže to místo nemohu doporučit pro nic jiného než pro přesnídávky. Už jsem vám vyprávěla, jak jsem tam jednou odmítla sklepníka?"

Najednou už jsem se na Teda vůbec nezlobil. Našel si daleko horší smrt, než jakou bych mu mohl připravit já. ‚Nu, to zní určitě... eh, zajímavě. Ehm — bude se dnes ráno podávat nějaká krev pohanských dětí?"

Viděl jsem Tedův rychlý pohled do zpětného zrcátka — všiml si výrazu na mé tváři a toho, jak hluboko jsem měl jazyk vystrčený proti tváři. Přinejmenším to byla moje vlastní tvář.

„Poslyš, Jime," řekl vážně. „Vysadím tě před hotelem, ale ve skutečnosti to už hotel není. Převzal ho Strýček Sam, má ho v užívání jako dočasné centrum konference. Až do konce války. To znamená navěky. V každém případě jsem nám oběma sehnal propustky C — neptej se mě jak — takže budeš mít volný přístup na všechny formální přednášky a na většinu neformálních. Nevím, jestli se to týká i těch v červeném rámečku. To si budeš muset zjistit sám — ale opatrně. Poslyš, nenech si papíry prohlížet moc pečlivě; jsou platné, ale jen tak tak, takže se snaž nechovat podezřele, ano?"

„Jasně — to chápu. Ale jak jsi to dokázal?"

„Pocházím ze starodávného rodu zlodějů psů. Teď mě poslouchej — nejdřív se musíš zaregistrovat. Naťukej CORDCOM—REG; každý veřejný počítač ti kartu předělá. Ach, mimochodem, ta propustka ti taky umožňuje používat vozový park. Neomezený přístup. Je to docela fajn. Nemusíš se otravovat papírováním s CORDCOMem. Můžeš mít skoro všechno kromě prezidentské limuzíny nebo Pattonova Válečného koně."

„Proč bych měl chtít tank s laserovým dělem?"

Ted pokrčil rameny. „Třeba jen pro tu srandu?" Vznášedlo trochu poskočilo, jak dosedlo na zem, jednou se odrazilo a pak se usadilo pevně. Ted lehce sešlápnul brzdu a letová rychlost klesla.

„Víš, ve skutečnosti bys ho dostat moh, kdybys ho opravdu chtěl. Protože jsi — ehm, voják. Zvláštní, chápeš? Díky tomu taky ty propustky máme. Všechno, co bys potřeboval, by bylo pár hodin tréninku. A musel bys prokázat, že ho opravdu potřebuješ."

„Obejdu se bez něj, díky."

„No, stejně si to pamatuj. Dokážeš si představit ten obličej, jakej by udělal Duke — nebo Obina — kdyby sis tam s ním přihasil?"

Zamyslel jsem se nad tím. Ne, nedokázal jsem si to představit.

Ted zabočil na příjezdovou rampu a zastavil u blízkého postranního vchodu. „Uvidíme se později, jo?"

„Jasně. Ehm, rád jsem tě poznal, Dinnie." Ustoupil jsem a oni odjeli. Spirálismus?

Strčil jsem si ruce do kapsy bundy a zamířil k hotelu — co? Co je tohle? Aha, skříňka od doktorky Obamové. Skoro jsem zapomněl, že ji s sebou mám.

Našel jsem řadu počítačů a sedl si k jednomu z nich. Zaregistrovat kartu v CORDCOMu trvalo jen okamžik. Karta zmizela uvnitř a za chvíli vyjela znovu ven, přetištěná žlutým pruhem. V pravém horním rohu bylo napsáno velké C v červeném rámečku. Bylo to tak?

Schoval jsem ji do kapsy a naťukal jméno plukovníka Iru Wallachsteina.

Obrazovka zablikala: LITUJI. NEEXISTUJÍCÍ OSOBA.

Cože?

Možná jsem jméno napsal špatně. Zkusil jsem to znovu.

LITUJI. NEEXISTUJÍCÍ OSOBA.

No, to bylo... divné. Vyvolal jsem PROJEKT JEFFERSON, abych si prohlédl seznam zaměstnanců.

LITUJI. NEEXISTUJÍCÍ INSTITUCE.

Pokoušel jsem se spojit s Vojenským velitelstvím oblasti Denveru. Nebyl uveden ani tam.

Chvíli jsem zmateně seděl a uvažoval, co mám dělat dál. Poškrábal jsem se na hlavě. Proč by mi doktorka Obamová dávala balíček pro někoho, kdo tu nebyl? Nebo se možná tenhle plukovník Wallachstein odstěhoval a neuvědomil ji o tom? Možná bych měl zavolat doktorce Obamové a zeptat sejí. Ne, něco mi říkalo, abych to nedělal.

Vytáhl jsem skříňku z kapsy a podíval se na ni. Nebylo na ní nic zvláštního, byla to prostě jednodílná jednoduchá skříňka. Zaoblené rohy. Nic víc než malá klávesnice pro volbu kódu a zámek. Nic v ní nechrastilo. Musel jsem si to promyslet. Nechtěl jsem ji zničit. Zatím ještě ne. To by vypadalo, jako bych zklamal.

Strčil jsem ji zpátky do kapsy. Možná dneska v kasárnách. Možná jsem přehlédl něco očividného.

Přepnul jsem počítač a vyvolal si dnešní program konference. Hlavní přednáška o chtorranské biologii a chování začínala v deset. Zjevně se konala každý týden. Prohlédl jsem si zbytek programu, nechal si ho vytisknout, vypnul počítač a šel hledat nějakou snídani.

Měl jsem housky, lososa a jahody se šlehačkou. Jedl jsem sám, ale pořád jsem měl lepší společnost než Ted.

Uspěje Brodyová? AN říkají, že ano

SAN FRANCISCO — Americké naděje s r.o. vydaly dnes prohlášení, podle něhož je Harker-Jane Brodyová,

senátorka za Floridu (D), nejvážnějším kandidátem demokratů na prezidenta. Předpovědi se ustálily na hodnotě 73 procent, plus minus 2 procenta.

Mluvčí senátorky Brodyové řekl, že „výpočty pravděpodobností jsou vždycky zajímavé," ale odmítl se blíže k prohlášení vyjádřit.

Předpokládá se, že svou kandidaturu oznámí brzy i jiné politické osobnosti, mezi něž budou jistě patřit tajemník Strany práce Kasahara, guvernér Texasu John Michaelson a viceprezidentka Maureen Pattonová.

Předpovědi jsou částí probíhajících průzkumů Amerických nadějí s r.o., týkajících se společenských, ekonomických a politických trendů; zvláště pak toho, jak byly zasaženy v minulých dvou letech.

Americké naděje s r.o. jsou pobočkou společnosti Služby hvězdné Ameriky. Tato společnost připravuje mnohovrstevný přehled různých dlouhotrvajících projektů národních možností obnovy. Studie je částí federální smlouvy, podepsané s Národním úřadem pro obnovu. Prezidentské předpovědi jsou vedlejší studií.

---

27 Doktorka Zymphová

„Na složité otázky existuje většinou
více než jedna správná odpověď.
Na jednoduché otázky neexistuje
většinou odpověď žádná.
Tímto způsobem udržuje vesmír věci v rovnováze."
—SOLOMON SHORT

Muž na pódiu vypadal zaraženě.

Bylo tam příliš mnoho volných míst. Hlediště bylo zaplněné jen z jedné třetiny.

Zaváhal jsem u vchodu. Publikum se už začalo rozdělovat na skupiny.

Vojenští přidělenci seděli v přední části, ale blízko okrajů. Neuvědomoval jsem si, že se v pozoru dá i sedět. V prvních pěti řadách se usadily podivínské typy. Samozřejmě. Ještě nikdy jsem nebyl na konferenci, kde by se to nestalo. Vážní posluchači byli rozloženi uprostřed sálu. V bočních chodbičkách se hromadily turbany a burnusy — a byla jich tu pěkná spousta — a klábosily mezi sebou, jak nejrychleji mohly a vůbec si nevšímaly muže na pódiu.

Sál hučel zvukem tisíce oddělených rozhovorů — nesrozumitelnou směsicí slov. Copak si neuvědomili, jak nahlas mluví? Každý z nich křičel, aby jej bylo slyšet přes hlasy ostatních, a jak každý další zvedal svůj hlas, zbytek davu mluvil tím hlasitěji. Nebylo těžké poznat, proč byl muž na pódiu tak sklíčený.

Našel jsem prázdnou řadu v polovině sálu a posadil se poblíž středu. Vložil jsem si do diktafonu nový klip a strčil ho zpátky do kapsy.

Sklíčený muž postoupil k okraji jeviště a zašeptal něco k pomocníkovi; pomocník pokrčil rameny; muž se zatvářil ještě sklíčeněji. Podíval se na hodinky, já se podíval na své — přednáška měla začít už před čtvrthodinou. Vystoupil zpátky na pódium a poklepal na mikrofon. „Pánové? Dámy?" Odkašlal si. „Pokud byste se prosím posadili, mohli bychom začít —?"

Nezabralo to. Hluk rozhovorů se jen zvýšil, když se každý řečník v publiku snažil překřičet reproduktory. Pochopil jsem, že to bude ještě chvilku trvat.

„Delegáti? Budete prosím —?" zkusil to znovu. „Rád bych toto shromáždění povolal k pořádku."

Nikdo si ho nevšímal. Jeden každý z nich chtěl říct něco, co bylo daleko důležitější než jakákoli jiná věc v sále.

Sklíčený muž to zkusil ještě jednou, pak zvedl malé kladívko a začal tlouct do starodávného lodního zvonu, který visel vedle jeviště. Udeřil do něj čtyřikrát rychle, pak ještě čtyřikrát a znovu a znovu. Tloukl do něj pořád a pořád, pevným a rytmickým způsobem, který nemohl nikdo přeslechnout. Všiml jsem si, že se během zvonění díval na hodinky. Očividně to už zažil dříve.

Hloučky začaly utichat. Různé rozhovory se přerušovaly a umlkaly — už se nemohli soustředit — a jejich účastníci se začali rozcházet na svá místa. Jediná konverzace, která nerušené probíhala i nadále, se odehrávala mezi třemi hluchými ženami — nebo to možná byly překladatelky — v ameslánštině.

„Děkuji!" řekl nakonec sklíčený muž. Stiskl nějaký spínač na řečnickém pultu, u kterého stál, a za zády se mu na promítací ploše rozsvítilo oficiální oznámení. Měnilo se každých patnáct vteřin a pokaždé přešlo do jiné věty: do francouzštiny, do ruštiny, italštiny, čínštiny, japonštiny, svahilštiny, arabštiny — zbytek jsem nerozeznal. Anglická verze říkala: „Anglické překlady řeči delegátů v cizích jazycích můžete slyšet na patnáctém programu. Děkujeme."

Čekal, dokud si delegáti nenasadili sluchátka nebo nepoužili naslouchadla. Vrtěli sebou a šeptali si a každému to trvalo nemožně dlouho.

Najednou jsem si všiml někoho napravo — Lizard! Major Tirelliová! Byla zavěšená do nějakého vysokého černého plukovníka; smáli se a mluvili spolu, zatímco si sedali o tři řady přede mě. Napadlo mě, jestli na ni mám zavolat, ale pak jsem si to rozmyslel. To by ji nejspíš jen naštvalo a kromě toho se teď hlediště zaplňovalo a bylo by to podezřelé, možná dokonce i trapné. Uvažoval jsem o tom, jestli nemám držet pár míst pro Teda a Dinnii — i když jsem neměl chuť — až se nakonec problém vyřešil sám, když se po mé pravici usadila hezká tmavá žena a o vteřinu později zabrali místa na levé straně dva poručíci. Hezká žena byla oblečená v laboratorním plášti a v ruce nesla blok. Zatímco čekala, otevřela ho a četla si v něm nějaké poznámky.

Vytáhl jsem diktafon z kapsy, abych ho zapnul, a ona se dotkla mé paže. „To bych nedělala," řekla. „Něco z

toho by mohlo být zakázané."

Aha," řekl jsem. „Díky." A schoval jsem ho zpátky do kapsy a přitom jsem jej stejně zapnul. Myslím, že si toho nevšimla.

Sklíčený muž začal znovu vyzvánět. „Myslím, že teď už můžeme začít. Pokud mě ještě někteří z vás neznají, jsem doktor Olmstead, doktor Edward K. Olmstead, a jsem tady v Denveru výkonný ředitel Mimozemského studijního oddělení při Národním vědeckém centru. Rád bych této příležitosti využil k tomu, abych vás přivítal na Stálé mezinárodní konferenci o mimozemských záležitostech.

Podle pravidel této konference vám musím připomenout, že většina materiálu, s kterým vás seznámíme, je prozatím klasifikována jako tajná. Chci vás upozornit na to, že velká část tohoto materiálu je pouze k nahlédnutí a může být považována za důvěrný. Pro přítomné novináře to znamená, že veškeré zprávy musí být ještě před odesláním konzultovány s úřadem tiskového mluvčího. Ještě nejsme připraveni k tomu, abychom seznámili s některými materiály širokou veřejnost. O důvodech tohoto rozhodnutí budeme hovořit na zítřejší přednášce, která se bude týkat kulturního šoku. Za vaši spolupráci jsme předem vděčni. Děkujeme.

Tato zvláštní sobotní přednáška je určena těm delegátům, kteří zde nebyli po celou dobu konání konference. Jako vždy je přímý přenos přenášen na druhém programu. Pokud budete požadovat více informací o určitém problému, je tento přístup samozřejmě zajištěn v síti projektu. Prosím, klidně se s námi spojte. Pokud ještě nemáte přístupový kód, je uveden v každém počítači.

Jak jste už zjistili ve svých programech, chceme se vám pokusit předložit všechen vědecký materiál v prvních dvou a půl hodinách a odpoledne budeme pokračovat důležitými otázkami ohledně kontaktu a kontroly — samozřejmě po přestávce na oběd. Jsem si jistý, že jste už všichni zjistili, že tento hotel má skvělý bufet. Zítra se bude ranní přednáška týkat kulturních a psychologických záležitostí a na odpoledním setkání budeme hovořit o ekonomické sféře. Omlouváme se za to, že si činíme nárok na tolik z vašeho času, a děkujeme předem za spolupráci. Tohle je samozřejmě pracovní víkend, a proto bych nyní předal mikrofon předsedkyni této konference, doktorce Moyře Zymphové."

Když došla k řečnickému pultu doktorka Zymphová, ozval se šum zdvořilého potlesku. Byla to zavalitá a trochu rozcuchaná žena, která chodila jako řidič nákladňáku. Když promluvila, bylo to důstojným, obchodním tónem. „Dobrá, tak se do toho pusťme." Položila svůj blok na řečnický pult. „Vím, že většina z vás má daleko větší zájem o odpovědi než o poslouchání otázek. Naneštěstí jsou všechno, co teď máme, jen otázky. Spousta otázek..." Pro efekt se odmlčela, „...a jen pár informovaných odhadů, o které se s vámi podělím.

Chci, abyste si představili skládačku — takovou, ve které většina kousků chybí a na krabici není žádný obrázek, který by vám pomohl. Teď si představte skladiště, plné stejně neúplných skládaček. Teď je zamícháme, všechny skládačky ve skladišti. A pak najděte někoho, kdo nikdy předtím v životě skládačku neviděl, a postavte ho doprostřed téhle hromady pomíchaných kousků a zeptejte se ho na to, co si myslí, že vidí. V okamžiku, kdy si uvědomí, oč ve skládačce jde, vyhrál. Vyřešil nejtěžší část problému.

Chci, abyste si tohle přirovnání zapamatovali, protože tohle je to, co leží před námi. Máme skladiště, plné kousků skládačky. Víme, jak vypadají jednotlivé kousky, ale nevíme, jak vypadá celek. Víme naprosto jistě, že před námi leží skladiště, naplněné neúplnými skládačkami. Vyřešili jsme tu nejtěžší část. A právě o tom vám teď řeknu.

Některým z vás se určitě nebude líbit to, co uslyšíte. Obzvlášť se vám nebudou líbit závěry, které z toho všeho vyplývají. Někteří z vás budou natolik pobouřeni materiálem, který vám budeme předvádět, že budou chtít brát v potaz jeho pravdivost. Nebudete chtít připustit naše závěry, protože nemůžete přijmout skutečnosti. Prosím, nedělejte tuto chybu.

Chci, abyste věděli, že je naprosto v pořádku, když budete tímto materiálem znepokojeni. My jím znepokojeni jsme... a už s tím nějakou dobu žijeme. Jen nepoužívejte tento nepokoj jako omluvu, za kterou skryjete naléhavost situace." Odmlčela se na dostatečně dlouhou dobu, aby to nechala vyznít, a rozhlédla se po sále, jako by chtěla, aby se s ní někdo přel.

Nikdo to neudělal. Zatím. Doktorka Zymphová přikývla a pokračovala: „Dobrá. Takže to, co vám chceme dnes ukázat, jsou některé z kousků skládačky, kterými jsme si jisti, a pak pokračovat s kusy, které jsme už složili. Nebudu vám ukazovat všechny naše kousky — na to není dostatek času — ale ukážu vám ty, o kterých musíte vědět."

Otevřela blok a nahlédla do něj. „Za prvé vám můžeme říct jedno. Země, planeta, na které žijeme, se nachází ve stavu ekologického zamoření. O zdroji tohoto zamoření předpokládáme, že je mimozemský." Stiskla skrytý spínač na pultu a plocha za jejími zády se rozsvítila a nabídla nám pohled na obě zemské polokoule. Ve velkých suchozemských oblastech byly velké skvrny červené barvy. Vypadalo to jako spalničky. Pokračovala: „Zamoření se objevilo na všech pěti větších kontinentech: v Asii, Africe, obou Amerikách a v menším rozsahu — i když zatím neznáme důvod v Evropě. Nemáme potvrzeny žádné známky zamoření z Austrálie a Antarktidy. Zatím důkazy nasvědčují tomu, že je omezeno hlavně na teplejší oblasti planety, na stejné oblasti, ve kterých žije většina lidské populace. Totiž většina zbývající populace." Odmlčela se a rozhlédla místností. „O této ehm, populační krizi bude řeč v zítřejší přednášce. Radím vám, abyste se jí všichni zúčastnili. Máme jisté specifické rady, ale musí být realizovány okamžitě. A chci zdůraznit, že náš hlavní problém nespočívá jen v záchraně lidských životů, ale v tom, abychom je mohli nasadit do boje proti daleko většímu ohrožení." Vypadala, jako by se necítila ve své kůži. Uchýlila se do bezpečí svých poznámek.

„Zamoření se objevilo v několika různých formách, u kterých jsme si původem jisti — a nejspíš v několika dalších, o kterých ještě ani nevíme." Odmlčela se, dotkla se spínače, ohlédla se za sebe, aby se ujistila, že na ploše se objevil správný snímek — nějaký druh červeného kalu, plovoucího na hladině jezera — a pokračovala: „Zatímco byla většina pozornosti upřena spíše na více, eh, dramatické aspekty zamoření, byla bych ráda, kdybyste si uvědomili, že tato věc znamená ekologické ohrožení jiných oblastí.

Prožíváme události například v oblastech mikrobiologie a botaniky, které jsou stejně vážné, i když méně

patrné.

Předvedu vám jen několik příkladů, abych naznačila rozsah problému. Prosím, buďte si jisti tím, že situace je daleko vážnější, než jak by mohly tyto vzorky naznačovat. Ten první je druh řas. Množí se rychle, plavou na hladině oceánu a jsou mírně jedovaté. Zpravidla se objevují v oblastech vzdálených od souše, ale byly už nalezeny na hladinách jezer a zálivů. Jakmile se jednou uchytí, brzy vyhubí jakýkoli jiný rostlinný život. Nepoužívá k fotosyntéze chlorofyl, což objasňuje jeho barvu, která přechází od červené do purpurově červené." Za ní ukazovala promítací plocha blátivé karmínové přílivové vlny, rozbíjející se o dlouhý úsek pobřeží. Růžový písek byl potřísněný špinavými stříkanci, které vypadaly jako sražená krev.

„Jak už jsem řekla, jsou mírně jedovaté, a ráda bych se u toho na okamžik zastavila. Řasy vylučují dost ošklivé vedlejší produkty, obsahující jisté zajímavé molekuly s dlouhým řetězcem, které, jak se zdá, jsou připraveny jako potrava pro dalšího tvora v ekologické řadě; ale ať už je to tvor jakýkoli, zatím se ještě neukázal. A nevím, jestli mu za to máme být vděční, nebo ne.

Voda, zamořená řasami, je většinou jakoby potažena vrstvou oleje — a ten olej je velice těžké odstranit. Ale pokud se dostanete do styku s tímto olejem, je nanejvýš důležité, abyste jej ze sebe co nejdříve smyli, protože velice účinně ucpává lidské póry a znemožňuje tak dýchání kůže. Mimochodem, také odporně zapáchá, takže to by vás mělo dostatečně varovat.

Pokud máte tu smůlu, že řasami zamořenou vodu požijete, budete toho se vší jistotou litovat. Čeká vás nevolnost, průjem, zvracení a horečka. Pokud jste silní, přežijete. Pokud ne, zemřete.

A teď bych chtěla, abyste se zamysleli nad rybami a rostlinami, které jsou v téže vodě — a oproti vám mají tu nevýhodu, že nemohou vylézt a nadechnout se čistého vzduchu. Delší vystavení řasám je pro ně vždy smrtelné. Čím je tvor menší, tím rychleji umírá.

Kdekoli se červené řasy objeví, plankton umírá — a následují jej ryby, které se jím živí, a dravci, kteří se živí rybami, a tak dále po potravním řetězci. Červené řasy mění oceán v poušť. Pokud s tím něco neuděláme, bude to mít katastrofální účinky na celosvětový potravní řetězec. Pokud vymřou moře, vymřeme my. A červené řasy zamořily tři desetiny procenta světových obdělavatelných vod a toto číslo se blíží kritické hranici. Samozřejmě vím, že tři desetiny procenta nevypadá jako moc, ale když uvážíte, že dvě třetiny Země jsou pokryty vodou, pak si jistě uvědomíte, že mluvíme o několika stech tisících čtverečních mílích vody — a mohou to už být milióny; nevíme to jistě. Ale můžete odvozovat z tohoto." Na ploše se znovu objevila mapa světa. Červené skvrny byly u pobřeží Číny, Kalifornie, Brazílie a části Afriky. „Toto jsou oblasti prvotního zamoření," řekla. „Při současné rychlosti, kterou se šíří, budou v období od dvou do pěti let nejbohatší světové mořské farmy ztraceny.

Přeji si, aby vás to poplašilo — protože to může být ten nejhrozivější aspekt celého zamoření. Zatím řasy odolávají jakémukoli našemu pokusu o likvidaci. Nezdá se, že by byly citlivé na změny teploty, a dokáží přežít široké rozmezí podmínek, které ve vodě panují. Měli jsme určitý úspěch, když jsme ovlivnili růst řas naočkovaných bakteriemi, ale tento úspěch je omezený. Do dnešního dne se naším největším vítězstvím stalo to, že jsme nalili na hladinu ropu a zapálili ji. Jsem si jistá, že se nemusím nijak zvlášť šířit o nepřijatelnosti tohoto postupu."

Odmlčela se, aby se napila vody, prolistovala poznámky a pustila na promítací plochu další sadu obrázků — byl to nějaký druh hmyzu; ale stál na dvou nohou. Přední čtyři nohy měl velice krátké, vypadaly zakrněle, ale každá byla ukončena velmi silně působícím klepetem. S lučním koníkem v kusadlech nebylo zapotřebí měřítka. Ten brouk byl velký jako vrabec. „Tohle není hmyz," řekla doktorka Zymphová. „Nenechte se mýlit a nemyslete si, že je to hmyz jen proto, že tak vypadá, protože tím byste lhali sami sobě a uzavírali se možnostem, že tento tvor má velice nehmyzí vlastnosti."

Další obrázek ukazoval toho tvora, stojícího — skoro číhajícího — v tmavém rohu. Stál vzpřímený a jeho dlouhé černé krovky ho obklopovaly jako štít. Při pohledu na tvar jeho hlavy a na jeho postoj jsem si vzpomněl na Jacka Rozparovače. „Říkáme tomuhle drobečkoví plížič," řekla doktorka Zymphová. „Je to docela nedávný objev, takže vám toho o něm moc neřeknu. Žere většinu druhů pozemského hmyzu a nemá nic proti příležitostně ulovené myši, ptáku nebo žábě. Tenhle je malý. Největší, kterého jsme našli, měl na výšku dvacet centimetrů. Doufáme, že více už nevyrostou.

Nejsme si tím jistí. Nejsou jedovatí, ale jejich kousnutí je bolestivé. Zvláštní věc na tom kousnutí je ta, že většina lovícího hmyzu svou potravu před pohlcením přeměňuje do tekutého stavu; tenhle drobeček je dostatečně velký na to, aby si s tím nemusel dělat starost. Používá kusadla jako zuby. Předpokládáme, že má trávicí systém podobný ptačímu v tom, že musí žrát malé kamínky, aby si potravu v žaludku rozmělnil. Na tomto místě je nutné poznamenat, že před sebou máme nejspíš vážného kandidáta této ekologie na místo ptáka. Je věčně nenažraný a nepochybně bude znamenat velice silného protivníka pro všechny naše menší dravce."

Další sada obrázků — tentokrát to byla růžová věc, podobná pýchavce. „Stále si ještě nejsme jisti tím, jestli je to rostlina, nebo zvíře. Říkáme tomu cukrová vata. Je to velké asi jako pampeliška a zhruba stejně rychle se to šíří. Není to jedovaté, je to jedlé, a pokud jsme byli schopni zjistit, není to pro své okolí nijak nebezpečné. To znamená, že jsme dosud nezjistili žádný způsob, jakým by to nebezpečné bylo — a tomuto tématu se budu věnovat za chvilku.

Nejdřív bych vám chtěla ukázat tohohle hezouna —" Když se obrázek objevil na ploše, ozval se zdvořilý smích. „Říkáme mu čistič potrubí, protože vypadá, jako by byl složený se samých štětek na čištění trubek. Ale znovu se nenechte zmýlit skutečností, že vypadá jako hmyz. Je to jen ekologické útočiště, ve kterém žije. Nemá článkované tělo a jeho kostra je pokryta silnou kůží a tou bílou kožešinou, kterou vidíte sami. Ta kožešina je ve skutečnosti velice citlivým čichovým orgánem. Tento tvor cítí celým svým tělem. Nyní si povšimněte huňatých nohou: ty polštářky jsou také smyslovými orgány, dokonce ještě citlivějšími. On na listu nejen stojí, on jej i ochutnává. Oči toho tvora spočívají na vrcholcích těch dvou tykadel a jsou regenerativní. Tento tvor žere cukrové vaty; sám je kořistí nočního plížíce. Nic

více vám zatím nedokážu říct. Nevíme nic o jeho plození. Můžeme vám říct, že se pohybuje velice rychle a dokáže sežrat dvojnásobek své váhy denně v listí. Očekáváme, že více budeme vědět příští léto. Nebo ještě dříve."

Na dalším obrázku bylo pole břečťanu se šarlatovými listy. „Tomuhle říkáme z jasného důvodu červený kudzu. Listy jsou ostře červené a jsou v nich vetkané bílé žilky. Rostlina má ráda mokřiny a mělkou vodu a roste jako šílená s přírůstkem až dvou metrů týdně. Zatím jsme na ni narazili jen ve slepých ramenech Louisiany, ale obáváme se, že pokud ji nedostaneme pod kontrolu, rozšíří se po celé oblasti zálivu."

Obecenstvo začalo být nervózní. Těch tvorů bylo příliš mnoho.

„A teď tenhle — vypadá jako pozemská mnohonožka, liší se jen tím hrbem nad svými, eh, rameny — nejsme si ani vlastně jisti, jestli do tohoto seznamu patří. Jsou jisté důkazy, které naznačují, že by ten tvor mohl být pozemského původu; víme, že několik takových studovalo už před dvaceti lety Africké ekologické centrum v Nairobi, ale ztratili se při požáru, který centrum zničil. Tito tvorové jsou všežraví a v otevřené krajině jsou schopni krátkých rychlých přesunů. Myslíme, že v podstatě fungují ve chtorranské ekologii jako mrchožrouti. Neviděli jsme jich moc. A teď další —"

Cože? Co to mělo znamenat? Neřekla o mnohonožkách vůbec nic? A proč jich potom měli Chtorrani plné ohrady?

„— který vypadá jako komár rodu anofeles, ale znovu se nenechte tímto označením zmýlit. Je to jen nadsázka. Mezi nimi jsou mnohé vnitřní rozdíly. Říkáme mu žihadlák. Živí se krví — lidská krev je dobrá, ale stejně tak se spokojí s krví koček, psů, dobytka, koní — cokoli mu přijde do cesty. Není vybíravý, a z tohoto důvodu máme podezření, že je hlavním přenašečem nákazy..."

V tom okamžiku se musela odmlčet; v publiku se rozšuměl vzrušený hovor. Po chvíli zvedla hlas a pokračovala dále: „Máme podezření; nejsme si tím jisti. Je tu příliš mnoho otázek, na které jsme odpovědi nenašli. Ale" — a nyní se naklonila nad pult a položila před sebe ruce — Jsme si jisti tím, že před sebou máme ten nejpravděpodobnější mechanismus pro šíření epidemií mezi lidmi." Byla si dobře vědoma důsledku svého prohlášení. Stejně jako její posluchači.

Řekla zvýšeným hlasem: „Chci, abyste si uvědomili jedno — je to stále ještě teorie! Víme, že se dvě z epidemií objevily ve více než jedné formě — jako jsou například dýmějový a pneumonický druh moru. A většina z nich je přenosná kýcháním nebo stykem s kontaminovaným hrnkem nebo přikrývkou. Takže to, nač se tady díváme — žihadlák — není přenašeč, pouze způsob, jak dostat nákazu mezi lidi. Pokud vůbec. Ale to nás přivádí k dalšímu bodu... k epidemiím samotným.

Nyní vypracováváme teorii, podle které za část hlavních důsledků ekologického zamoření považujeme sedm hlavních a devět malých infekcí, které vyhubily lidstvo. Chci, abyste věděli, že jsme na to přišli dost pomalu. Když se podíváte na to, jak se důsledky epidemií a zamoření překrývají, musíte dojít ke stejnému závěru; ale ještě před několika měsíci, kdy se většina z nás stále ještě vzpamatovávala z prvotního šoku, který po epidemiích přetrvával, jsme prostě neměli dostatek spolehlivých informací, které bychom si mohli do obrazu zakomponovat.

Ach, nebudu se tu pouštět do politických a psychologických oblastí, ale chci zdůraznit důvod, proč bylo nezvratné identifikace, která prohlásila původ epidemií za mimozemský, dosaženo až v prvních měsících tohoto roku. Nejtěžší částí celé věci bylo přesvědčit za těchto okolností naše vážené vlády — a nemyslím to jako kritiku — že na tuto planetu byl proveden výsadek. Měli jsme velice málo přesvědčivých důkazů a bylo těžké dosáhnout toho, aby bylo naše hlasy slyšet přes... eh, nejhorší hysterii. Nemůžeme si dovolit, aby k takovému zmatku došlo ještě jednou!" Odmlčela se. Očividně zjistila, že začíná být útočná. Napila se vody a podívala se do svých poznámek. Vypadalo to, jako by to dělala častěji, když se řeč týkala nějakého nepříjemného tématu. Dělala to kvůli sobě, nebo kvůli obecenstvu? Nebyl jsem si jistý. Když byla připravená, znovu se rozhlédla po sále.

„Ráda bych něco řekla. Bude se to týkat širokých oblastí spekulací. Během prvních dní epidemií se objevila mnohá obvinění — na obou stranách — že jsou to biologické zbraně. Usuzovalo se, že je za to zodpovědný lidský faktor. Teď už víme, že to není pravda. Tato katastrofa nás postihla všechny rovným dílem a žádný národ na této planetě nezískal z epidemií výhody. A teď samozřejmě začínají zapadat do obrazu biologické důkazy — takže musíme odložit svou nedůvěru a své podezření. Teď! Situace je příliš naléhavá na to, abychom si mohli dovolit rozdělovat svou energii."

Opřela se rukama o hrany řečnického pultu. Rozhlédla se sálem, jako by se dívala každému z nás, kdo jsme v hledišti seděli, do očí. Řekla: „Obvinění, které hovoří o tom, že epidemie byly způsobeny biologickými zbraněmi, není jen nepřesné — prostě je příliš krátkozraké. Tyto epidemie jsou ve skutečnosti nástrojem ekologického řízení. Jako lidé můžeme být jakkoli zaujati proti použití tak ničivého nástroje, ale jako vědci musíme obdivovat zkušenost, s jakou je tento nástroj užíván. Skoro šedesát procent dominantního živočišného druhu této planety byl odstraněno stejně čistě, jako když chirurg vyřízne laserem rakovinný nádor. Pokud nás vnímají stejně, nebudou mít žádné problémy s úspěšným užitím — pokud mohu pokračovat ve stejné metafoře — chemoterapie. Uvidíme. Ale pokud je to jejich cíl, pak dosáhli většiny jeho splnění ve velice krátké době. Za méně než dva roky." Odmlčela se a otřela si čelo šátkem. Pak se znovu napila vody.

Když promluvila znovu, byl její hlas hlubší, tišší a pevnější. Důstojný tón se nějak přetvořil a nyní mluvila smrtelně vážně. „Mluvíme o tom všem jako o ekologickém zamoření, protože nemůžeme dokázat, že jde o něco jiného. Jako o invazi o tom nemluvíme hlavně z toho důvodu, že jsme nebyli schopni odhalit útočné jednotky. Nemáme žádné důkazy o přistání mimozemšťanů, žádné pozorování lodí, žádné důkazy o pokročilé technologii jakéhokoli druhu. Pokud na nás byla podniknuta invaze, kde jsou pak útočníci?

Nějakou dobu jsme byli přesvědčeni o tom, že návštěvníky z kosmu jsou ti velcí purpuroví a rudí tvorové, kterým říkáme Chtorrané, ale tato teorie se rychle rozplynula, protože jsme nebyli schopni dokázat, že tito tvorové mají

vůbec předpoklady pro inteligenci, nemluvě o schopnostech nutných k řízení takové invaze přes obrovské vesmírné vzdálenosti. Usuzujeme samozřejmě, že toto ekologické zamoření pochází z nějaké planety jiné sluneční soustavy — s největší pravděpodobností nemůže jeho zdroj ležet v naší sluneční soustavě. V tom bych vás odkázala na analýzy doktora Swalea, který v nich rozebírá důvody, proč jsme se do tohoto postavení dostali. Takže zůstává otázka: kde jsou útočníci?

Ve skutečnosti na to odpovím — svým způsobem. Ale bude to hodně rozvláčné. Musíte se mnou mít hodně trpělivosti, protože abych vám řekla, kdo je viníkem, musíme se pořádně rozhlédnout po důkazech.

Když si vezmeme ty překrývající se zásahy — žihadláky, plížiče, červeného kudzu, mořské řasy, baktérie, které zapříčinily epidemie, a dokonce i, ach, Chtorrany samotné — zjistíme, že mají společné jasné sklony ke žravosti, jako by se všechny tyto živočišné druhy vyvinuly v daleko soutěživější ekologii a nejen přežívaly, ale také vítězily ve svém prostředí. Tady na Zemi, bez svých přirozených nepřátel — všech pojistek a záklopek stabilní ekologie — se nemohou tyto živočišné druhy chovat jinak než divoce. Vidíme, že k tomu dochází na celé planetě.

Očekáváme, že žádný z těchto tvorů nebude pro pozemskou ekologii neškodný — zvláště ti, kteří neškodně vypadají. To jsou ti, kteří představují největší nebezpečí, protože to jsou ti, které bychom mohli nejvíce podcenit. Identifikovali jsme sto čtyřicet čtyři nových vzorků a nejspíš je daleko více těch, na které jsme ještě nenarazili. A to jenom proto, že nemáme lidi. Prakticky všechny světové ústavy ekologického výzkumu přestaly existovat. A díky tomu jsme ve vztahu vůči tomuto ekologickému zamoření neobyčejně zranitelní — a hned nadvakrát. Jednou proto, že nevíme, co se tu všechno děje, a podruhé proto, že i tam, kde monitorujeme, nám chybí odpovídající síly. Potřebujeme tyto úřady obnovit — bez odkladů! Pokud budeme hned mobilizovat, je stále ještě možnost, že budeme moci proti hrozbě postavit silnou obranu. Pokud to neučiníme, pak tlak ze strany těch sto čtyřiceti čtyř dravých a ničivých živočišných druhů, který na naši ekologii působí, určitě zahubí zbytky života, jak je známe na této planetě.

Je to prosté: naše ekologie se nalézá pod útokem ekologie daleko úspěšnější. Jejich domovská planeta může být o půl miliardy — opakuji miliardy — starší než je Země — se všemi z toho vyplývajícími výhodami a delším vývojem druhů, které na této planetě žijí. Předpokládané stáří ekologie a její hostitelské planety může být také důvodem toho, proč vůbec k zamoření dochází. Hostitelská planeta se může vyčerpávat. Nebo vychládá její slunce. To, co tu pozorujeme, může být pokusem inteligentních živočišných druhů o přežití smrti jejich domovského systému.

A — pokud se nemýlíme ohledně věku chtorranské ekologie, je to také důvodem toho, proč nemůžeme vůči chtorranským živočišným druhům použít pozemské mikroorganismy. Pokud jsou chtorranské živočišné druhy, na něž jsme narazili, produktem daleko více miliónů let evoluce, pak jsou určitě také daleko odolnější proti každé mutaci každé baktérie, která se na jejich planetě vyvinula. A to znamená, že mají daleko širší spektrum odolnosti proti neznámým mikroorganismům. Naše baktérie pro ně nebudou znamenat žádnou hrozbu, protože je pro ně naše ekologie jednodušší — daleko jednodušší. My jsme pro ně velcí plazi, kteří se dívají na trávu a květiny a tvory vlastní ekologie a uvažují o tom, co se to ksakru se světem děje. Nemáme proti nim žádnou přirozenou obranu."

Znovu se naklonila nad řečnický pult. Znovu jsem měl pocit, jako by se chtěla podívat do tváře každému z nás, kteří jsme v sále seděli. „Pokud tyto hypotézy přijmeme — a nevím, jak bychom je mohli odmítnout — pak je důvod jejich prozatímní činnosti jasný. Je jen jediný možný výklad této situace: máme tu válku! Válku, která je naprosto odlišná od všeho ostatního, co kdy lidstvo zažilo nebo si jen představilo v celých dějinách této planety!" Odmlčela se, jako by se za svou vlastní naléhavost styděla. Zakryla to tím, že se napila vody, jen trochu, a pak pokračovala. „Problém je v tom, že nemáme žádné důkazy o tom, kde se nachází velení této invaze. Musí někde být, ale kde? A znovu se vracíme k otázce: kde jsou skuteční Chtorrané?" Doktorka Zymphová nechala na chvilku otázku vyznít. Prohlédla si své poznámky a promnula si palcem a ukazováčkem kořen svého silného nosu.

Pak znovu vzhlédla, a když promluvila, znělo to jako dávka z kulometu. „Ve skutečnosti si možná klademe špatnou otázku. Musíme se dívat na celou situaci z útočníkovy pozice. Nyní vám budu citovat ze Skotakovy a Aldersonovy zprávy na téma kolonizace planety. V této zprávě autoři samozřejmě hovořili o Venuši a Marsu, ale hlavní principy, které uvedli, se mohou vztahovat na jakýkoli svět.

Krátce řečeno, Skotak a Alderson rozdělili kolonizační postup do dvou dílů. První díl je teraformování a jeho první fáze v sobě zahrnuje výrobu atmosféry, ve které mohou přežít pozemské organismy. Druhá fáze začíná importem vybraných živočišných druhů, jejichž úkolem je vytvoření vhodné protoekologie světa, který má být osídlen.

Když to převedeme na naši situaci, nějaká inteligence zvenčí očividně zahájila druhou fázi na Zemi. Pokud chcete, chtorraformují naši planetu.

Stejně jako my bychom potřebovali vytvořit louky pro krmení našeho dobytka, pole pro krmení kuřat, lesy k výrobě papíru a pro stavební dříví a plasty, včely k oplodňování květů našich rostlin, abychom mohli sklízet ovoce a zeleninu, tak i naši neznámí plánovači na Chtorru potřebují ustavit rovnocenné podpůrné druhy, nutné k přežití své civilizace. To je přesně to, co se děje nyní. A bude se dít i nadále.

Pokud se budeme,řídit upravenou simulací Skotaka a Aldersona, objeví se na Zemi zamoření ve třech, možná čtyřech odlišných vlnách. V každé vlně se bude muset zachytit určitý druh tvorů, než bude moci nastat vlna další. Jinými slovy nám tady nenasadí chtorranský ekvivalent kojota, dokud nebudou chtorranští králíci dostatečně vykrmení, a chtorranské králíky sem nepošlou, pokud nebudou chtorranské pastviny zelené — nebo v torno případě purpurové — a pastviny nezačnou vysazovat, dokud chtorranské žížaly nezměkčí půdu. Tohle pro nás znamená nevýhodu, protože vidíme každého jednotlivého tvora mimo jeho význam a nevíme, kam který ve větším měřítku patří. Bude to stejně obtížné jako přepsat do poslední noty ztracenou symfonii, když jediným, co z ní známe, jsou notové rozpisy pro tympány a třetí trombón.

Proto vám zatím nemůžeme dát odpovědi. Ta fakta, která máme, jsou stále neúplná. Můžeme vám jen předložit širší odhady toho, k čemu tato fakta vedou. Zamoření Země je jejich způsob úpravy půdy. Je to ten nejlepší způsob, jak

se vypořádat s místními osídlenci — vyhubit je, dokud se nenastěhujete. Budeme pryč dlouho předtím, než se nastěhují noví nájemci. Pokud mi odpustíte nepříjemné srovnání, je to, co prožíváme, chtorranskou verzí čištění slumů. Je to projekt pro ozdravění sousedství —"

Ukázala na plochu za sebou. Objevily se na ní snímky plížiče, mnohonožek, mořských řas, červeného kudzu, žihadláka, tvora podobajícího se cukrové vatě, čističe potrubí a spousty dalších věcí, které jsem nepoznával. Doktorka Zymphová řekla, „— a toto jsou jeho úderné jednotky — vojáci vysoce vyspělé ekologie. Řeknu to ještě jednou: současné zamoření je pouze první vlnou daleko většího a horšího zamoření, které nás čeká. To, co přijde příště, budou tvorové, kteří se budou živit těmito"

Na okamžik nahlédla do svých poznámek, zamračila se a znovu pohlédla na nás. Její výraz byl zachmuřený. „Nenechte se zmást těmi, kdo by chtěli situaci zlehčovat. Nenajdeme žádný lehký způsob, jak toto nebo následující zamoření zvládnout. Na této planetě pro to nemáme žádnou možnost. My jako lidské bytosti nemusíme být vůbec dostatečně odhodlaní, dostatečně nemilosrdní a odhodlaní, abychom vyvinuli dostatečnou snahu. Doufám, že se mýlím. Ale obávám se, že ne." Na chvilku se odmlčela, aby to mohlo zapůsobit.

„Od samotného začátku musíme uznat, že naše přirozená obrana není dostatečná. Naši jedinou šanci máme v tom, že najdeme slabinu chtorranské ekologie. Musíme přijít na vzájemné vztahy těchto tvorů a narušovat je každým způsobem, jakým to bude možné. Musíme použít útočící ekologii proti ní samé! Musíme začít ještě dnes! Nebude to jednoduchý úkol! Bude to vyžadovat obrovskou mobilizaci — naprostou a neomezenou mobilizaci všech obyvatel této planety! A musíme ji zahájit okamžitě!"

Odmlčela se, aby si otřela čelo. Začaly na ní být vidět známky toho, jaký to pro ni musí být obtížný úkol. Z reakcí publika kolem sebe jsem začal jisté závěry usuzovat. Tihle delegáti sem nepřišli proto, aby je někdo vyděsil, ale přesně o to se pokoušela. Z pokračujícího podrážděného mumlání jsem poznal, že si sem přišli pro ujištění, že je všechno v pořádku — jen budeme potřebovat v příštím roce trochu zvýšit finanční podporu, bez problémů, a pak bychom se mohli všichni rozejít domů ke svým znovunabytým bohatstvím. Jenže takhle to nefungovalo.

Doktorka Zymphová mluvila o potřebách světa. A já na tvářích některých jejích posluchačů zahlédl nepřátelství.

Řekla: „Nebudu se to pro vás pokoušet zmírnit, protože si nemyslím, že by mělo být nebezpečí podceňováno. Stojíme tváří v tvář zániku.

Nejsme napadeni," řekla. „Zatím.

Ale — budeme napadeni.

Jak brzy se to stane, nevíme. Jak dlouho bude trvat tato fáze, nevíme. Jaký druh tvorů za ní stojí, nevíme. Jaký druh tvorů se objeví příště, nevíme. Ale slibuji vám — my to zjistíme. Pokud to přežijeme.

Je to nevyhnutelné. Budeme napadeni. Něčím. Následujícím stupněm této ekologie. Živočichy, kteří se těmito budou živit. A ať přijde cokoli, ať to na sebe vezme jakoukoli podobu, bude mnohokrát nebezpečnější — krutější, odpornější a daleko zuřivější — než věci, které vidíme nyní. To, co vidíte tady" — a ukázala znovu na promítací plochu s paží napřaženou a ukazováčkem namířeným jako pistole na poslední obrázek v řadě, na němž byla rozšklebená tlama dospělého Chtorrana —, je jen vítr před bouří!"

A tím skončila. Neřekla „děkuji", ale bylo jasné, že to bylo všechno, co chtěla říct. Sklapla blok a odešla z pódia.

Potlesk se nekonal.

28 Vřava

„Umění je takřka vždy politickým rozhodnutím
— a politika je takřka vždy uměním."
—SOLOMON SHORT

Přednáška doktorky Zymphové se nesetkala s nejlepším ohlasem. Odpor se dal skoro cítit. Posluchači se vyhrnuli ze sálu jako hejno sršňů. Jejich hlasy se ostře zvedaly a shlukovali se do vzteklých skupinek. Všude kolem začaly propukávat malé hádky, z nichž se některé měnily ve slovní souboje.

„Pobuřující!" vybuchl malý muž, který se kolem mě bezohledně prodíral. Měl tmavou pokožku, drahý oblek a mluvil se silným přízvukem Středního východu. „Propaganda a lži! Příště nám řeknou, že jediné možné řešení spočívá v armádě! Ale moje vláda nebude takové smyšlenky poslouchat! Používají to jen jako omluvu pro své znovuvyzbrojení —" Zbytek zanikl ve všeobecném hluku.

„Říkám vám, že ne!" Vysoký, plešatý muž s brýlemi byl obklopen hloučkem jiných vědců. „Naopak, tohle byla velice mírná verze! Pokud tu byl vůbec někdo, kdo skutečnosti nepochopil, byly to pouze oběti!"

Řev a bzučení tisíce jednotlivých hlasů vířilo vzduchem celé místnosti. Velký dav obklopil velkého tlustého muže a malého hlasitého, kteří na sebe navzájem štěkali a křičeli — souboj mezi mlhovou sirénou a strakou. Nedokázal jsem se k nim prodrat dostatečně blízko na to, abych zaslechl, co říkají, a nadšené ohlasy jejich posluchačů přehlušovaly slova a dovolovaly mi zaslechnout pouze útržky hlasů.

Za mnou mluvil někdo jiný; otočil jsem se a zahlédl ženu, stavěnou jako buldozer, která tlačila do rohu nervózně se tvářícího muže: „...a máme doklady, které to dokazují! Už jste je četl? Ne? Pošlu vám kopie. Marsha dostala dopis, ve kterém jí ten člověk psal, jak silný dojem na něj udělal její článek..."

Přešel jsem o kousek dál, skoro do středu jiného rozhovoru, velice tichého. Ten, kdo mluvil, byl klidný

černoch, který mluvil klidným hlasem. Jeho obecenstvo tvořili reportéři, kteří před sebou drželi své záznamníky jako štíty, „...lidé už mají dost špatných zpráv. Chtějí pro změnu slyšet něco dobrého. Samozřejmě, poznatky doktorky Zymphové nebudou populární — myslím, že můžeme očekávat silný odpor. Ale rád bych dodal jedno. Pokud je tato hrozba skutečná, můžete si být jisti, že americký lid se rozdělí o odpovědnost. Zvládneme to."

Už jsem toho slyšel dost. Zamířil jsem k hale. Reakcemi delegátů jsem byl zklamaný — copak si neuvědomovali? — a stejně tak jsem na ně měl vztek. Stál jsem mezi nimi a soptil. Docela rád bych jich pár strčil před kusadla nejbližšího Chtorrana, zatímco by se ostatní museli dívat. To by je určitě přesvědčilo!

Pořád ještě jsem stál uprostřed davu a váhal, co budu dělat dál, když jsem zaslechl, jak někdo volá mé jméno. V polovině cesty k hale na mě mávala nějaká ruka. Tedova. Začal jsem se k němu prodírat. Stál s malým, obtloustlým mužem, který měl na sobě tmavý oblek a jeho výraz byl podobně zachmuřený; vypadal, jako by měl zácpu a na svět se neustále mračil skrz silné brýle s rohovými obroučkami. „Tohle je Martin Miller," řekl Ted, „hlavní ředitel Projektu Utopie."

„Ach," řekl jsem. Pak jsem se rozhlédl. „Eh, co se stalo s Dinnie?"

Ted pokrčil rameny. „Nevím. Rozešli sme se. Bez problému."

„Myslel jsem, že vy dva, eh..."

„To sis musel dělat srandu!"

„Tak co to bylo s těma jedenácti orgasmama?"

Ted mi položil ruce na ramena a podíval se mi přímo do očí. „Jime, věř mi. Jednoho dne to zjistíš sám — až se konečně zbavíš toho svýho pověstnýho panictví — ale do tý doby mi prostě budeš muset věřit: i pro normálně zdravýho chlapa na vrcholu tělesnejch sil je naprosto nemožný, aby se udělal za noc jedenáctkrát." A pak dodal: „Já to vím — zkoušel sem to. Ale maximum, co sem kdy zvládnul, bylo sedmkrát. A nebylo to s Dinnie."

„Vypadala na to, že si to myslí."

„Jime, říkám ti pravdu. Udělal jsem se akorát jednou. A musel sem přitom myslet na syrový játra. Ať si věří, čemu chce."

„Ale proč jsi pak ksakru —"

„Pšš! Neřvi! Naučím tě jedno z pravidel úspěchu. Pokud potřebuješ rychle poznat spoustu lidí — hlavně důležitých lidí — najdi si tu nejsnaživější společenskou horolezkyni a lichoť jí. Nebo jemu. Tímhle způsobem se dostaneš za spoustu dveří, který by ti jinak zůstaly zavřený. Poslyš, omluvíš mě, ano?" Položil mi ruku kolem ramen a odvedl mě stranou od Millera. „Tohle může bejt bomba. Pro náš oba. Není mu ani pětadvacet a už rozhoduje o miliardách kalorek. Řeknu ti o něm později, jo?"

„Co —? Ale vždyť jsi mě volal!" Ale Ted už se mezitím vrátil k rozhovoru. Týkalo se to rychlé výstavby městských čtvrtí pro budoucí znovuosídlení. Miller vysvětloval, jak jim stavební práva dovolí zabrat velké oblasti už postaveného, ale opuštěného majetku, a Ted blábolil něco o tom, že Úřad pro budování by měl pokrýt většinu nákladů. Myslím, že ani jeden neposlouchal, o čem mluví ten druhý.

„Poslyšte, musíte se na to přestat dívat jako na politické plány," říkala žena za mnou. Hovořila k malému hloučku delegátů ze Čtvrtého světa. Vypadala ošidně přátelsky. Tvář měla lemovanou temnými vlasy a její rty vypadaly, jako by hledaly místo, které mají políbit. Na jmenovce měla napsáno S. DORROVÁ. „Chápu vaše obavy. Skutečně. Vaše vlády se oprávněně domnívají, že Spojené státy využívají tuto ekologickou katastrofu jako zástěrku ke znovuvytvoření své vojenské síly. A určitě by tato obava byla za normálních okolností legitimní. Ale toto nejsou normální okolnosti. Slyšeli jste přednášku doktorky Zymphové." Podle jmenovky to byla vyslankyně při Spojených národech. Mluvila klidně a se sebedůvěrou. „Možná jste četli zprávy, možná ne, ale Spojené státy jsou jedním z mála národů této planety, které stále mohou shromáždit nutné lidské síly, které by tuto hrozbu mohly zastavit. Pokud neschválíte zákon o výpomoci, ublížíte stejně sobě jako nám. Toto jsou holá, suchá fakta: Evropa je v troskách a stěží přežívá; Afrika válčí sama se sebou; s většinou Jižní Ameriky se nepodařilo navázat kontakt — všechno, o čem víme, je několik větších měst; Rusko se zmítá v bouři; a nemáme sebemenší představu, jak špatná je situace v Číně. Spojené státy mají přinejmenším práceschopnou vojenskou organizaci. To proto, že tato země nemobilizovala svou armádu pro zvládnutí civilního obyvatelstva v průběhu epidemií. Bylo nám zakázáno mobilizovat, takže jsme udrželi své jednotky v izolaci a díky tomu jich většina přežila. Nyní představujeme zásobárnu schopností, kterou mezinárodní společenství národů zoufale potřebuje využít — kterou musí využít — přestože to bude vyžadovat jedinou skutečnost, proti které je většina národů OSN nanejvýš zaujata: naprosté obnovení amerických ozbrojených sil! Ale to je to, co potřebujeme, abychom se mohli skutečně postavit této invazi." Zvedla ruku, aby předešla přerušení. „Prosím — ráda bych, abyste tomu rozuměli správně. To, co máme v úmyslu, není vojenské tažení v tradičním smyslu slova vyzbrojení a mobilizace — na to prostě nemáme dostatek lidí — ale spíše celosvětové volání po jednotě se stejnou úrovní disciplíny a naléhavosti, které jsou znaky úspěšné vojenské operace. Použijeme stávající strukturu Civilních operačních jednotek Spojených států jako základnu, na které založíme naši celosvětovou ekologickou obranu — protože je tady a je připravena k použití a nemáme dostatek času k tomu, abychom zařídili politickou spokojenost všech zúčastněných stran.

Víme, že několik členů vaší delegace bylo závěry doktorky Zymphové pobouřeno, ale má vláda je připravena se jim postavit. Jsme se také ochotni o naše vědomosti dělit. Uvítáme, když si vaši vědci ověří naše fakta; jsme si jisti, že dojdou ke stejným závěrům."

Její posluchači jí naslouchali zdvořile a trpělivě, ale když skončila, vůdce celé skupiny promluvil. Jeho jazyk měl těžký přízvuk, ale slova byla jasná. „A pokud neuděláme to, co si přejete — co pak? Půjdete a uděláte to stejně, že? Kdo vás teď zastaví? Kdo má dostatek síly, aby vůbec kohokoli zastavil? Takže to, co po nás žádáte, není povolení, ani spolupráce — ale souhlas. Nemyslím, že by to jakákoli vláda schválila, paní velvyslankyně. Nemyslím, že by se k tomu

jakákoli vláda odevzdala."

Žena zčervenala. Bylo to zlostí, nebo zahanbením? Tón jejího hlasu byl příliš úmyslně klidný. „Doktore T'Kai, zklamal jste mě. Pokud by to byly Spojené státy chtěly udělat samotné, už bychom to dávno dělali — za tak vážnou situaci považujeme. Ale nejsme to schopni zvládnout sami; takový je smysl této zvláštní konference, předvést velikost celého problému a volat po celosvětové spolupráci —"

Přerušil ji: „Vidím ve vašich argumentech chybu, soudružko velvyslankyně. Nejdříve nám říkáte, že toho nejsme schopni, že jsou toho schopny jen Spojené státy. A teď nám říkáte, že toho nemůžete dosáhnout bez nás. Jak je to vlastně, prosím? Nemůže to jít oběma způsoby."

Tentokrát to bylo jasné. Byla rozzuřená. „Doktore T'Kai, máte být muž vědy, vizionář svého lidu. Dokonce o vás tvrdili, že jste byl mozkem Africké sociální revoluce. Už po tři dny vám předkládáme fakta. Máme mnohem více informací, které vám můžeme nabídnout. Prosím, naslouchejte jim. Uvědomte si, co znamenají. Pokud máte nějaké otázky, je vám k dispozici celé osazenstvo Národního vědeckého centra. Viděl jste živé vzorky — pokud je budete chtít vidět znovu, zařídíme to. Ale prosím, poslouchejte to, co se vám pokoušíme říct!"

Klidně se na ni podíval a řekl: „Já poslouchám. Poslouchám příliš dobře." Potřásl hlavou. „To, co slyším, jsou omluvy a výmluvy. Nechci už poslouchat dál. Omluvte mě, prosím." Pokynul svým lidem a pak se všichni obrátili a odešli.

Vyslankyně Dorrová se za nimi dívala se slzami v očích. Zašeptala něco, co mohlo znít jako 'Zatracení blázni!' Pak si všimla, že se na ni dívám, a zahanbeně se usmála. Řekla: „Tohle jste neměl slyšet."

Řekl jsem: „Viděl jsem Chtorrany. Měla jste pravdu."

„Ano," řekla. Vůbec tím nebyla nadšená. „Ale tady nejde o to, kdo má pravdu."

Investorům se líbí nový vesmírný program

NEW YORK — Oddanost národa průmyslovému ovládnutí vesmíru se zdá být pevnou investiční základnou.

Od loňského ledna bylo do vesmírných laboratoří a na podporu technologických postupů investováno přes miliardu a půl kalorek.

Někteří analytici tvrdí, že jen část tohoto vzrůstu investic může přinést po zavedení nových daňových zákonů zisky. Makléři z několika firem říkají, že lidé prostě chtějí dosáhnout toho, že „vlastní část kosmické lodě. To, že trh může investovat do jednotlivých raketoplánů, vyvolává u investora silné citové pouto s celým programem".

Většina makléřů doporučuje rozšířit investice na více cenných papírů, týkajících se raketoplánů; zvláště pak od katastrofy Enterprise. Ti, kteří budou investovat s vyšším rizikem, se s největší pravděpodobností finančně zúčastní i budoucích letů a zatěžovacích provizí.

Mluvčí Amerických nadějí s r.o. řekl: „Tento trend vidíme jako úchylku. Není to něco, co by mohlo být předpovězeno sociometriky. Myslíme, že je to jen krátkodobé vzedmutí. Dostáváme se z velice chaotické situace a je spousta oblastí, které ještě nebyly znovuobnoveny."

Jiný mluvčí firmy, zkoumající trh, opakuje totéž: „Po tom všem, čím jsme prošli, leží hlavní skutečné příležitosti k investování v obnově a rekonstrukci. Je možné, že vesmírný program pohání něco jiného. Možná je to naděje." Někteří pozorovatelé na Wall Street tvrdí, že je to prostě proto, že investice do vesmírného programu se vždy dobře vyplácely. Jediný raketoplán vynese dvaceti až padesátinásobek vložených peněz v období provozu, které se pohybuje od pěti do deseti let. Jak řekl jeden pozorovatel: „I malý investor může takovou návratnost očekávat."

Nicméně analytici z Burzovní bezpečnostní komise opatrně poukazují na to, že současný trend investic do vesmírného programu není tak velký, jak by se mohlo zdát. Část těchto kapitálových vkladů přichází od federální vlády; některé z investičních oddělení Národní sociální bezpečnosti přeorganizovávají svá portfolia a to má za důsledek umělý vzestup vesmírných investic a zatěžovacích provizí. Bez podpory z federální strany by hodnota cenných papírů byla mnohem nižší.

Investice oddělení Národní sociální bezpečnosti je trochu kontroverzní. „Není to nejhorší investice, ale není to ani jedna z nejlepších," říká jeden z pozorovatelů, který nechtěl být jmenován. „Nedává to smysl. Tahle země už nemá dávno dost síly k tomu, aby financovala celý průzkum vesmíru. Určitě bych nedoporučoval akcie raketoplánů jako místo k uložení peněz Sociální bezpečnosti. Pokud je to součást politiky pro ozdravění administrativy, musíte se sami sebe ptát, co tam ti chlápci asi kouří."

Ale jiní pozorovatelé trhu trvají na tom, že tento trend je skutečný. Jak říká jeden z nich: „I když odečtete federální investice, je toho stále dost. Pokud není něco, co pohání trh a o čem my na Wall Street nevíme, musíme usoudit, že se lidé dívají do budoucnosti s optimismem."

Ještě jiní makléři poukazují na odvrácenou stránku trendu. Může to být odraz strachu jednotlivých investorů, týkajícího se všeho, co se na Zemi děje. Jeden z nejváženějších pozorovatelů trhu prohlásil ve svém pravidelném týdenním komentáři na konferenci Investnetu: „Ve skutečnosti neexistuje způsob, jak ospravedlnit jakékoli investice do vesmírného programu, pokud nejsou zamýšleny jako investice dlouhodobá. Myslím si, že to, co se děje, je odrazem lidské touhy po úniku ze všeho zoufalství, které je obklopuje. Myslím, že si tímto způsobem staví vzdušné zámky. Vesmír nyní vypadá tak bezpečně. Možná doufají, že si koupí místo na jedné z kolonií L5." Přes skutečnost, že u obou kolonií již byly postaveny základy, pochybuje většina pozorovatelů o tom, že budou kdy dokončeny.

Nicméně vzestup investiční aktivity u hlavních vesmírných akcií zůstává pevný, i když většina obchodníků stále doporučuje jednotlivým investorům opatrnost.

Jiná místa vyjádřila starost, týkající se toho, že vzestup kapitálu znamená velkou ztrátu likvidity akcií firem, zabývajících se službami a pozemským průmyslem. Z pohledu makléřů pracuje současná investice v jakémkoli druhu

vesmírných akcií proti obnově pozemských zdrojů, udržuje je na nízké úrovni a způsobuje dodatečný pokles Dowova indexu.

---

29 Otázky

„Ústava Spojených států zajišťuje
každému jednotlivci právo na to,
aby ze sebe dělal zatraceného šaška
— na veřejnosti nebo v soukromí,
jakýmkoli způsobem bude chtít."
—SOLOMON SHORT

Když se publikum znovu shromáždilo, bylo v sále mnoho podezřele prázdných míst. Nebyl jsem jediný, kdo si toho všiml; zaslechl jsem, jak za mnou někdo řekl: „Fajn. Teď se konečně někam dostaneme."

Našel jsem si místo víc vpředu. Skoro okamžitě si vedle mě sedli dva chlápci, kteří vypadali jako vystřižení z příručky o vojenské policii, a po mé pravici se posadil přísně se tvářící vědec s černými kudrnatými vlasy, brýlemi a velkým nosem. Měl pod paží blok. Zvláštní — dneska tu byla spousta lidí s bloky; většina z nich vypadala, jako by byli součástí vedení konference. Profesionální, zaujatí a zamračení. Zahraniční delegáti působili daleko uvolněněji a měli místo bloků sekretáře a pobočníky — skoro okázalé mrhání lidskou silou.

Doktor Olmstead vyzval znovu shromáždění ke klidu a uvedl dalšího řečníka, doktora Indriho Kwonga z Asijského kontrolního centra. Doktor Kwong byl velice hubený a velice starý. Měl na sobě jeden z těch pseudovojenských obleků, ve kterých si všichni asijští představitelé tak libovali. A byl malý; museli pro něj snížit řečnický pult. Měl něco s pravou paží — měl ruku zastrčenou v kapse a používal pouze levačku.

Chvíli listoval svými poznámkami a pak začal: „Funguje ta promítací plocha? Ach ano — dobrá. Děkuji." Jeho výslovnost byla skoro příliš dokonalá — mluvil přesně akcentovanými větami. „Děkuji. Děkuji za to, že jsem mohl vystoupit na této konferenci. Ale pokud odpustíte starému člověku troufalost, je naprosto nutné, aby byl dán největší prostor právě Asijskému kontrolnímu centru. Nejenže jsme jako první izolovali a identifikovali vzorky chtorranských plžů, ale shromáždili jsme také nejrozsáhlejší záznamy, týkající se těchto tvorů. Rád bych nicméně dodal, že označení plž je nepřesný název. Tito tvorové kromě své kožešiny jako plži pouze vypadají. Ve skutečnosti mají mnoho malých párů končetin — takže jsou naopak obřími, růžovými a kožešinou porostlými housenkami."

Nato se odmlčel a pomalu listoval svými poznámkami. Napadlo mě, že je zvláštní, že používá papíry místo přenosného počítače, zvláště když má navíc problém s tím, že v nich může listovat pouze jednou rukou.

„Mohu dostat první snímek, prosím? Ach, děkuji. Toto je první veřejné předvádění těchto snímků a myslím, že jsou to nejlepší z těch, které byly zatím udělány. Možná bych měl zkraje vysvětlit, oč tady jde. Teprve nedávno bylo zjištěno, že horské oblasti Mandžuska se staly sídlem silného zamoření plži a příbuznými ekologiemi. Na upozornění rádiem jsme sestavili malou karavanu obrněných vozidel a letecky ji do oblasti dopravili. Než byl kontakt přerušen, vyslali následující snímky. Rád bych zdůraznil, že ztráta styku s karavanou nemusí nutně znamenat, že na přítomnost lidí plži reagovali nepřátelsky. Tato oblast je také známá jako výchozí oblast několika dobře organizovaných gangů banditů —"

„Hmm," zamumlal jeden z vojenských policistů po mé levé ruce. „Nedovolili mu přiznat, že mají na krku povstání. To jsou nejspíš partyzáni."

„— a je docela pravděpodobné, že na karavanu jedna nebo více těchto skupin zaútočila."

Podíval jsem se na vojenského policistu a zašeptal jsem: „Proč nikdo nechce připustit, že jsou červi nebezpeční?"

„Co?" Podrážděně se na mě podíval, ale než jsem mohl odpovědět, kudrnáč po mé pravici zasyčel, abychom byli zticha.

Doktor Kwong říkal: „Snímky, které máte před sebou, by měly jednou provždy vyvrátit nepodložená tvrzení, podle kterých se tito tvorové živí lidským masem. Jak můžete pozorovat zde —ach ano, to je ten snímek — tento jednotlivec právě strhává kůru ze stromu. V průběhu fotografování — než si tito tvorové uvědomili, že jsou sledováni — strhnul několik výhonků a většinu větviček a listí sežral. Později jeho chování následovali i jiní tvorové."

Cože? Ale co —

Sklapnul jsem a poslouchal.

Doktor Kwong si posunul brýle na nose a rozhlédl se sálem. „Nechceme popírat, že k útokům na lidi nedošlo, ale věříme tomu, že tyto události nebyly typické. Ne všichni tygři jsou lidožrouti. Tygr se musí naučit, že člověka je jednoduché zabít. Hm... rozvedu to. Tygr předpokládá, že člověk je větší než on z toho důvodu, že člověk stojí vzpřímeně a vypadá, jako by tygra převyšoval. Tygrovo vnímání lidské výšky je silnější než jeho vnímání velikosti těla. Proto je určitě pro tygra jistým, řekněme, překvapením, když zjistí, že člověka je možné zabít daleko lehčeji, než si tygr myslel. Ale ani to nestačí k tomu, aby se tygr stal lidožroutem. Lidské maso běžným dravcům nechutná dobře — zvláště ne velkým kočkovitým šelmám. Ne, tygr musí mít náchylnost, potřebu, než se lidožravým stane. Jednou z jeho hlavních potřeb je sůl. Pokud jí má nedostatek, mění se v nepřítele. Myslíme, že plži, kteří zaútočili na lidi, museli trpět podobným druhem nedostatku ve stravě a lidské maso mohlo docela dobře být jedním ze zdrojů prvku, který potřebovali."

Na ploše se objevil další snímek. Bylo to zjevně okopírované telefoto. Malý Chtorran na něm nesl přes louku stromek.

„Myslíme si, že přirozené chování těchto tvorů je blízké severoamerickému bobru. Tuto kolonii jsme pozorovali dost dlouho a získali jsme zde velice dobrý průřez jejich chováním. Jak můžete pozorovat zde, právě přehrazují malý potok.

Tohle je jedno z největších chtorranských sídlišť, které skupina objevila. Povšimněte si toho, že jsou tu tři kupole a stejné množství kupolí stále ještě není dokončeno —"

„To jsou ohrady," řekl jsem. Složil jsem si paže na hrudi. Doktor Kwong nechápal, že jsou Chtorrani dravci, takže očividně nedokázal rozeznat, k čemu mají ohrady.

Kudrnáč po mé pravici se na mě podíval. „Ty o tom něco víš?"

„To si piš, že jo."

„Tak si to radši nech pro sebe. Na to tu není místo." Nemyslel to špatně, ale já to nechtěl poslouchat.

Doktor Kwong říkal: „—je zajímavé, že chtorranští plžové žijí v hnízdech po třech. Nikdy jich není více —"

„Promiňte, pane," řekl někdo a vstal. Byl jsem to já.

Hlavy se otočily, aby se na mě podívaly. Doktor Kwong zmlkl v polovině věty a nebyl schopen si mě nevšímat. Dvakrát zamrkal a řekl: „Prosím?"

„Už jste našli v hnízdě čtyři Chtorrany?"

Doktor Kwong vypadal lehce podrážděně. „Mladíku, právě jsem řekl, že jich tam není víc než tři."

„A jste si tím jisti"!

„Mladíku, o co vám jde?"

„Je mi líto, pane; ale v hnízdě žijí čtyři. Viděl jsem to."

Kudrnáč mě zatahal za rukáv. „Sedni si!" zasyčel. Nevšímal jsem si ho.

Doktor Kwong se nezlobil —jen ho překvapilo, že si ho někdo mohl dovolit přerušit. „Chcete se se mnou hádat, mladíku?"

„Ne, pane. Jen vás chci opravit. Viděl jsem to. Čtyři červi — Chtorrani — v hnízdě. Byl jsem tam."

„Chápu. Mladíku, jsem ředitel Asijského kontrolního centra. Máme síť pozorovatelů, která pokrývá celou plochu největšího světadílu této planety. Toto je vůbec poprvé, co jsem kdy slyšel o čtvrtém Chtorranovi v hnízdě. Takže možná dokážete pochopit, že se tak zdráhám této skutečnosti uvěřit. Zvláště za těchto okolností. Jsem si jist, že si vaše historka zaslouží prošetření. Možná došlo k nějaké anomálii, ale nemáme ani čas ani místo, takže pokud se posadíte, budu pokračovat —"

Někdo ostře vyštěknul: „Pokud tohle není to místo, tak kde ksakru je! Mám informace! Viděl jsem to na vlastní oči." Řekl jsem to nahlas a v hlase jsem měl vztek. „Byla tam bouda a ohrada a ohrada byla plná mnohonožek a bouda byla plná vajec. A když z té boudy vyrazili Chtorrani, byli čtyři" Teď už se lidé otáčeli a volali na mě, ať si sednu, ale já si jich nevšímal. Kudrnáč se na svém místě skrčil a rukou si zakryl oči.

Doktor Kwong mávnul na jednoho ze svých pomocníků. „Ne, ne, nechte ho být — já ho zvládnu." Všechno, co řekl, bylo zesíleno přes reproduktory, ať mluvil do mikrofonu, nebo ne. „Mladíku, mohu se vás zeptat, jak to všechno víte? Kdo vás zaměstnává?"

„Armáda Spojených států, pane. Jmenuji se James Edward McCarthy a mám hodnost desátníka."

Někdo za mnou si odfrknul. Někdo jiný vykřikl: „To je nejnižší šarže, kterou mají. Nikdo už jim tam nepoleze jako obyčejnej vojcl."

Znovu jsem otevřel ústa a řekl: „Armáda Spojených států, Bezpečnostní služba Zvláštních jednotek. Pracoval jsem tam jako pozorovatel a exobiolog."

„Zvláštní jednotky?" Na způsobu, jakým to opakoval, bylo něco zvláštního.

„Ano, pane."

„A vaše povinnosti zahrnovaly...?"

„Byl jsem na pátrací misi a honili jsme Chtorrany."

„Cože jste—?"

„Eh — abych to řekl prostými slovy — což tady ještě nikdo jiný neudělal — šli jsme spálit nějaké červy. A zabili jsme je tři. A pak vylezl ten čtvrtý a zabil mého přítele. A já je musel oba spálit."

„Prosím? Říkal jste spálit?"

„Ano, řekl."

Napjatě se naklonil dopředu. „Co tím chcete říct, 'spálit'?"

„Spálit! Plamenomety, pane. Napalm. Zrosolovatělý benzín. To je jediná věc, která červa zastaví rychle." Publikem proběhla polekaná vlna, ozvaly se výkřiky a vyjeknutí.

Doktor Kwong zvedl ruku. „Prosím, prosím — mohli byste zachovat klid? Napalm? Jste si jistý?"

„Ano, pane. Musel jsem zabít jednoho z nejlepších lidí, jaké jsem kdy poznal. Byl to jediný možný způsob. O něčem takovém bych nelhal."

„Použil jste napalm? Napalm je nezákonná zbraň!"

„Ano, pane. To vím. Také jsem namítal totéž. Ale vy jste mě nepochopil, pane. V té boudě byli čtyři červi!"

„Mladíku, je několik opravdu dobrých důvodů, proč byl napalm jako zbraň postaven mimo zákon. Pokud chvilku počkáte, ukážu vám jeden z nich —" Začal si rozepínat sako. Jeden z jeho pobočníků k němu přistoupil, ale doktor Kwong jej odehnal ostrým mávnutím ruky. Rozepjal si sako a odhodil je na podlahu, pak si rozepjal košili a odhalil uschlou pravou ruku a bílé jizvy, které se mu táhly od ramene k pasu a nejspíš i pěkný kus dál po noze. Když přešel pódium, lehce kulhal. „Dobře se podívejte — tohle dokáže napalm udělat člověku. Bylo mi tenkrát sedm let. Do

mé vesnice přišli vojáci Spojených států a hledali nepřátele. Ten už byl dávno pryč, ale oni vesnici stejně vypálili. A většinu vesničanů s ní. Žil jsem celý život s tím, že jsem nesl jizvy zločinu vaší země vůči mé.

Mnoho jiných národů trpělo stejným pustošením, aby nakonec nalezlo svůj rozum, rozdrcený na prach — a trvalo dlouho, než se to stalo — ale nakonec mírumilovné národy světa nastolily trvalý mír proti imperialistickému ničení Spojených států. Napalm byl jednou z nejodpornějších amerických zbraní, které byly zakázány. Na světě je mnoho zmrzačených mužů a žen, kteří vám řeknou proč. Podívejte se a uvidíte, co dělá s lidským tělem, mladíku. Není tu žádný jednoduchý lék — není totiž žádný, jen jizvy. A teď — stojíte tady ve své nevědomosti, ve své spokojené naivitě a opovažujete se mi říct, že Spojené státy znovu tuto zbraň používají? A že porušují všechny dohody a smlouvy se Spojenými národy?"

„Ale o to vůbec nejde!" To už jsem řval. „Ty namyšlený zkurvysynu! Když si myslíš, že jsou červi tak mírumilovní, proč nejdeš a nepodíváš se na jednoho sám? Mají ho tady v centru! Je v zasklené místnosti — proč nejdeš a nezkusíš, jestli ti bude žrát z ruky! Pak bys zjistil, jestli je lidožrout, nebo ne!"

„Posaďte se!" To byl doktor Olmstead, který na mě ukazoval a křičel přes megafon — kde ho vzal?

Doktor Kwong na mě ječel: „Viděl jsem toho tvora — a je to zdivočelé zvíře. Nemá žádné zábrany a jen zvířecí inteligenci. Je možné, že zvířata, která jsme pozorovali my, mají jistou inteligenci. Kdybyste mě nechal domluvit, dostal bych se k tomu. Pokoušeli jsme se s nimi navázat kontakt, ale protože vy a vaše kohorty pálíte každého, na kterého narazíte, je to pro nás nemožné. Vy jste ti, kdo z nich udělali nepřátele — vy a vaše ohavné vojenské velení!"

Po mé pravici vstal jeden z afrických delegátů a křičel: „Nezamlouvejte to! Pojďme nejdřív vyřídit tu záležitost s napalmem! Spojené státy porušují —"

„A co ten čtvrtý Chtorran?"

„Nemůžete míru dosáhnout válkou," volal někdo jiný a další hlas doplnil: „To je špatný začátek!"

„Pojďme," řekl kudrnáč a popadl mě za paži. „Vypadněme odsud!" Pokynul vojenským policistům. „Tudy

„Co? Co se děje? Nemůžete —"

„Drž hubu, pitomče! Chceš se odsud dostat vcelku?" Postrčil mě tvrdě kupředu.

„Počkejte! Co ten čtvrtý Chtorran —? Počkejte!"

30 Plukovník Wallachstein

„Peníze mluví.
Obvykle říkají 'Klaň se'."
—SOLOMON SHORT

Ti dva vojenští policisté si proráželi cestu davem jako torpédoborce. Jeden z nich svíral ocelovým stiskem jednu mou paži a táhl mě za sebou — zahlédl jsem krátce řvoucí tváře, obrácené proti mně, ale nedokázal jsem ani vykřiknout. Kudrnáč, který držel mou druhou paži v podobně bolícím svěráku, průvod uzavíral. Vypadli jsme ven bočními dveřmi sálu tak rychle, jako bychom jeli na kolečkách.

„Tudy —" řekl policista a trhnul mnou bokem do chodby. Slyšel jsem, jak se za námi zvedá vzteklý řev. „Zatraceně!" řekl kudrnáč hořce. „Právě jsi spustil povstání."

„No, to je mi líto."

„Měj aspoň chvilku rozum. Drž hubu." Policistovi řekl: „Do krejčovny."

„Dobře." Vzali mě mezi sebe, každý z jedné strany — jednu ruku v podpaždí, druhou na lokti — a hodili jsme sebou. Nesli mě, jako bych byl kus nábytku; Kudrnáč šel vpředu, zahnul doprava do tmavého služebního vchodu, pak doleva na špinavý záchod, kde otevřel dveře v místě, kde žádné dveře být neměly.

Vešli jsme dovnitř a bylo tam ticho. Stáli jsme ve tmě.

„Počkej chvilku." Kudrnáč něco naťukal do počítače na zdi. Rozsvítilo se mdlé červené stropní světlo a já viděl, že jsme v další chodbě, jen s tím rozdílem, že tahle byla jednotvárná. Policistům řekl: „Už ho můžete pustit. Ty pojď se mnou."

Následoval jsem ho do malé místnosti. Byl tam stůl a dvě židle. Praštil svým blokem o stůl a sedl si za něj. Ukázal na druhou židli a já se taky posadil. Otevřel zásuvku a vytáhl balíček cigaret, vyklepal jednu a zapálil si. Mně nenabídl.

Takže — tohle měl být výslech.

Vzpomněl jsem si na něco, co jsem viděl ve filmu. Natáhl jsem se dopředu a vzal si jednu cigaretu z balíčku sám.

„Neřekl jsem, že můžeš kouřit."

„Ani jste neřekl, že nemůžu." Zamračil jsem se na něj.

Najednou se usmál. „To nezabere. Viděl jsem stejný film."

Pokrčil jsem rameny a cigaretu odložil. „Stejně nekouřím."

Nezasmál se. Nechal úsměv vyprchat a chvíli si mě zamyšleně prohlížel. Nakonec řekl: „Máš pro mě něco?"

„Cože?"

„Pokoušel ses mě dneska ráno sehnat, ne?" Poklepal si na hruď.

„Cože?" A pak jsem ji zahlédl. Jeho jmenovku. WALLACHSTEIN. „Aha!" řekl jsem, když jsem si to uvědomil. „Ale v seznamu bylo, že neexistujete."

„Raději tomu věř." Když se naklonil dopředu, jeho židle poplašeně zaskřípala. „Ani teď tady nejsem. Tohle

všechno je jen halucinace. Takže myslím, že bys mi měl něco dát, že?" Natáhl ruku.

Pořád jsem si hrál na chytráka. Založil jsem si paže. „Nejdřív bych chtěl nějaké odpovědi."

Ruku měl pořád nataženou. „Poslouchej, blbečku, jsi v pořádném průseru, takže buď aspoň na chvilku hodnej kluk a možná tě odsud dokážu v klidu dostat. Možná." Vzduch v místnosti citelně ochladí.

„Nežádal jsem vás, abyste mě odkudkoli zachraňoval. Dotáhl jste mě sem proti mé vůli —"

„Chceš jít zpátky? I to se dá zařídit. Prostě mi dej ten balíček, který jsi dostal od Obiny, a seržanti Kong a Godzilla tě doprovodí přímo doprostřed toho, co jsi začal. I když si myslím, že by ti mezi námi mohlo být líp. Prokázali jsme ti službu a možná bys nám za to chtěl poděkovat."

„Jo — a možná bych vám za to taky chtěl nasrat! Už mě fakticky unavují všechny tyhle 'měl' a 'mohl' a 'musel', kterejma mě tady krmíte. A všechno bez vysvětlení. Nikdo nikdy nic nevysvětluje. A pak jste na mě nasraní, protože nehraju podle pravidel! Tak si naserte! Obina mi řekla, že jestli vás nenajdu, tak mám ten balíček zničit. No, nenašel jsem vás. Neexistujete. Takže, kudy se dostanu ven —?"

„Posaď se, Jime," řekl. „Máš, cos chtěl. Kromě toho dveře zůstanou zamčené tak dlouho, dokud je neodemknu já."

Bylo to to, že vyslovil mé jméno, co mě zastavilo.

Čekal na mě. A ještě něco — úmyslně se posadil vedle mě v hledišti! A ti policisté taky! Měli mě pod dohledem od chvíle, kdy...

„Jak dlouho?" zeptal jsem se.

„Jak dlouho, než otevřu dveře?"

„Ne. Jak dlouho už mě — ať jste, kdo jste — sledujete?"

„Ach, tohle. Začali jsme asi tři minuty po tom, cos hledal mé jméno v seznamu. Od té doby jsi byl pořád pod dohledem."

„Ta žena po mé pravé ruce — během té přednášky doktorky Zymphové?"

„Ano, a stejně tak dva poručici po tvé levici. Nevěděl jsem, co neseš, ale Obina říkala, že je to důležité." Dodal: „Musím ti říct, že jsem zvědavý na to, co je pro Obinu tak nebezpečné, že se to rozhodla neposílat po drátě — dokonce ani zabezpečené a zakódované." Naklonil se dopředu, aby zadusil cigaretu v popelníku. „Můžu to dostat, prosím?"

Nadechl jsem se. Vydechl jsem. „Jo, myslím, že jo."

Nato zvedl obočí. „Žádné protesty?"

„Mluvíte o ní jako o Obině."

Wallachstein se usmál. „Víš co? Ty nejsi pitomec."

Vytáhl jsem balíček a podal mu ho. Obrátil ho a položil dnem nahoru na stůl. Nezahlédl jsem přesně, co dělá prsty, ale zadní strana skříňky sklouzla stranou a odhalila tenké falešné dno. Uvnitř byl jeden paměťový čip. Wallachstein ho vytáhl a hodil si ho do kapsy v bundě tak nedbale, jako by to dělal každý den; pak zvedl oči a všiml si mého výrazu. „Něco není v pořádku?"

„Nikdy jsem něco takového neviděl."

„A ani nejspíš nikdy víckrát neuvidíš."

„Můžu se zeptat proč? Myslím to falešné dno."

„Jistě. Do těchhle věcí není zase tak těžké se dostat, když máš schopnou laboratoř."

Obrátil skříňku a posunul ji ke mně. „Vezmi si to. Kdy máš narozeniny? Naťukej tam to datum."

„Mých narozenin?"

Přikývl. Naťukal jsem ho na klávesnici a skříňka se s cvaknutím otevřela. Uvnitř byl balíček padesáti tisícikalorkových bankovek.

„Všechno nejlepší," řekl.

Cože?"

„Poplatek pro kurýra. Prošel jsi se zprávou bez toho, že by tě zabili. Peníze nejsou důležité. Je to jen zástěrka pro případ, že bys skříňku ztratil. Špatná osoba ji otevře; pomyslí si, že je to to, co bylo posláno. Zničí papírový obal — jen pro případ, že se nedají penězi ošálit, ale na papíře je mikrotečka. Není to nic jiného než velice dlouhá série náhodně vybraných čísel. Můžeš zešílet, když se ten kód pokusíš rozlousknout, protože prostě rozlousknout nejde. Je to jen spousta čísel. Další zástěrka. Ale je to praktický vtip — je nutné nepřítele zmást, odvést ho od skutečného triku. Dneska jsme všichni tak fantasticky chytří — na obou stranách — že nikoho ani nenapadne přemýšlet nad tím, že by mohlo existovat jednodušší řešení."

„Ehm... pane... nepřátelé?"

„Už jsi se s nimi setkal. Tam venku." Ukázal na dveře. Vysypal peníze ze skříňky na stůl přede mě a skříňku pak schoval do zásuvky. „No tak, vezmi si je. Raději je utrať dřív, než budou úplně bezcenné."

„Eh, bude to bezpečné? Totiž, nebudou se lidi divit, odkud je mám?"

„S tím si nedělej hlavu. Nikdo si ji nedělá. Všichni okrádáme mrtvé buď tak, nebo onak. Nikdo se tě nebude vyptávat." Zvedl svůj blok a vstal, všechno jedním pohybem. „Musím tě požádat, abys tu zůstal, zatímco se půjdu podívat, co tam je." Významně si poklepal na kapsu. „Dáš si kávu?"

„Jo, díky."

„Dobrá." To už byl venku.

Nechal mi spoustu věcí na přemýšlení. Co se tady vlastně dělo? Do čeho jsem se to vlastně dostal? A jak jsem se z toho měl dostat ven!

Zkusil jsem dveře. Zamknul je za sebou. Znovu jsem se posadil.

Pak jsem vstal a zkusil zásuvky stolu. Taky byly zamčené. Pokrčil jsem rameny a vrátil jsem se ke své židli. Pak

mě napadlo, jestli jsem náhodou neudělal blbost. Měly stěny v téhle místnosti oči nebo uši? Doufal jsem, že jsem nestrkal nos před jednu z kamer.

Dveře do místnosti se otevřely a jeden z policistů vešel dovnitř s tácem. Dveře za sebou zavřel, přešel ke stolu a položil tác na něj. Přisunul jej přede mě: konvice s čajem, šálek, malá konvička se smetanou a lžička. Posadil se na židli za stolem, nedbale si založil paže na hrudi a opřel se. Židle si nahlas postěžovala. Díval se na mě.

Nalil jsem si do šálku kávu a opatrněji ochutnal. Fuj! Copak pro něj poslali až k seržantu Kellyové?

„No. To je teda síla," řekl jsem. „Eh, vy jste seržant Kong, nebo seržant Godzilla?"

Otevřel ústa a řekl: „Drž hubu."

Držel jsem.

Byla to velice nepříjemná půlhodina. Alespoň mi to jako půlhodina připadalo. Celou dobu jsme seděli a jeden na druhého se mračili.

Nakonec se plukovník Wallachstein vrátil. Poslal seržanta Konga — nebo to byl možná Godzilla — ven z místnosti trhnutím hlavy a posadil se znovu ke stolu. Bez jediného pohledu odsunul tác s kávou na stranu. Čekal, až se dveře zavřely, a pak řekl: „Věřím ti. To o čtvrtém Chtorranovi. Měl jsi s tím problémy, co?"

Pokrčil jsem rameny. „Kdo by neměl?"

„Divil by ses. Svět je plný oportunistů. Ale to je jedno. Obina si myslí, že můžeš být v pořádku. Taky mě požádala, abych splnil povinnost. Pokud to uznám za vhodné."

„Povinnost?"

„Myslel jsem, že se ti už o tom zmínila. Každý příslušník Zvláštních jednotek má nejen právo, ale i povinnost rozumět významu svých rozkazů —"

„Tím chcete říct, že mám konečně právo klást otázky?"

Přikývl. „A já jsem na ně povinen odpovědět."

„No, už bylo na čase. Jo, mám spoustu otázek. Tak za prvé, co se tady ksakru děje? Nejen tady, prostě všude? Proč nikdo z těch chlápků nebere Chtorrany vážně? A —"

Zvedl ruku, aby mě zastavil. Počkal, dokud mé otázky neztichly samy. Pak se zatvářil sklíčeně. „Řekl jsem, 'pokud to uznám za vhodné'. Je mi líto, ale ještě jsem to za vhodné neuznal. Zatím ne. A možná se to nestane vůbec. Ne všechno na tom záznamu mluví ve tvůj prospěch." Odmlčel se, abych si mohl uvědomit, o čem mluví: o tom, jak mě okouzlila píseň červů. O tom, jak se objímám se strejčkem Donaldem a jeho třema synovcema. Jasně. Byl jsem nespolehlivý člověk. Sklopil jsem oči k podlaze. Potřeboval bych vyleštit boty.

„Ty to chápeš," řekl Wallachstein. „Jsi opravdu problém. Děláš to tak schválně, nebo to byla jenom náhoda?" Zoufale si povzdechl. „Ať přijdeš kamkoli, lezeš někomu na nervy. Naštěstí..."

Znovu jsem vzhlédl. „Naštěstí co?"

Kysele se na mě podíval. „Naštěstí nelezeš na nervy nám." Podíval se na hodinky a zatvářil se ještě sklíčeněji. „Nevím, co s tebou mám dělat. A musím se vrátit zpátky. Musím ještě dneska odpoledne něco odposlouchávat. Nerad tě nechávám bez dozoru, ale nemám na vybranou — a je mi líto, ale nebyl by nejlepší nápad, kdyby ses tam vrátil. Alespoň ne dneska. Je tam pěkná spousta lidí, kteří tě hledají, a většina z nich s tebou nemá nejlepší úmysly. Pořád ještě si musíme promyslet, jak to zvládneme — to, co jsi rozpoutal. Dobře, poslouchej. Zařídím to tak, abys mohl sledovat zbytek konference na dálku, a taky zařídíme, abys mohl na pár dní zmizet. Alespoň do úterka, tehdy už bude většina zahraničních delegátů na cestě domů. Alespoň tohle pro tebe můžu udělat. A možná do té doby přijdeme na něco, co s tebou podnikneme."

„Nemám k tomu co říct?"

„Copak už jsi toho dost neřekl dneska?"

„Všechno, co jsem udělal, bylo to, že jsem se postavil a na něco se zeptal. Pořád mi ještě nikdo neodpověděl."

„Už tě někdy napadlo, že některé odpovědi neexistují?" Vstal. „Počkej tady." A pak znovu odešel.

Tentokrát jsem nemusel čekat dlouho. Dveře se otevřely a strčila do nich hlavu major Lizard Tirelliová. „McCarthy?"

„Co? Ach — nazdar!"

Vypadala otráveně. „Pojď," řekla. Šel jsem za ní do potemnělé chodby a doprava. Kam jsme šli? Dveře byly na druhé straně.

Zastavili jsme se u výtahu. Když jsme k nim dorazili, dveře se otevřely. Následoval jsem ji dovnitř. Na ovládacím panelu bylo jediné tlačítko. Stiskla ho a dveře se zavřely. Výtah vyrazil nahoru.

„Kam jedeme?"

„Do třináctky," řekla.

„Hotely nemají třinácté patro."

„Tenhle má." Její hlas zněl odměřeně. Zjevně se nechtěla bavit. Přinejmenším ne se mnou.

Sklapnul jsem a zbytek cesty jsme jeli mlčky.

31 Třinácté patro

„Výtahy vždycky jezdí po skupinách.
Jenom jeden z nich zná cestu."
—SOLOMON SHORT

Třináctépatro vypadalo jako každé jiné patro v hotelu — s tím rozdílem, že mělo pouze jedny dveře výtahu.

Táta mi říkal o kontrolované architektuře už dávno. Nikdy jsem něco takového neviděl na vlastní oči. Očividně měli stavitelé tohoto hotelu v úmyslu architektonickou kamufláž pro obchodní účely, nejspíš chtěli postavit patro soukromých pokojů a kanceláří pro projíždějící církevní hodnostáře a ostatní osobnosti, které potřebovaly zabezpečení na úrovni.

Pokud si někdo všiml toho, že mezi dvanáctým a čtrnáctým patrem je mezera, a zeptal se na to — a nejspíš by musel jít po požárním schodišti, aby na to přišel — bylo by mu řečeno, že jsou to 'služební prostory'. Což byla svým způsobem pravda. Jen by mu nikdo neřekl, která služba jich užívá. Tajemství ukradeného dopisu. Skříňka s falešným dnem.

Vsadil bych se ale, že současní uživatelé třináctého patra nebyli ti, kterým bylo původně určeno. Nebo byli?

Zastavili jsme se před hladkými kovovými dveřmi. Číslo 1313.

„Tady budu zamčený?" zeptal jsem se.

Lizard si mě nevšímala a strčila do zámku kartu. Naťukala číslo a dveře se otevřely. Pak mi kartu podala. „Pokud budeš chtít, můžeš kombinaci změnit. Pokud budeš chtít, můžeš ji nechat tak."

„Ale já myslel—"

„Co?"

„—že plukovník Wallachstein chtěl, abych tu počkal."

„Kdo?"

„Plukovník Wallachstein — ten člověk, který mě vytáhl ze sálu a vyslýchal a —"

Přistoupila ke mně. „Poslouchej, ty pitomče. Ten člověk, o kterém mluvíš, neexistuje. V Denveru není nikdo, kdo by se tak jmenoval. Rozumíš?"

Ne, nerozuměl jsem. „Eh, myslím, že ano. Můžu se na něco zeptat?"

Vypadala podrážděně a netrpělivě. „O co jde?"

„Co se ksakru děje?"

„Na to ti neodpovím."

„Jsem zatčený?"

„Kdykoli se ti zachce, můžeš kamkoli odejít. Nebyl by to ale nejlepší nápad. Hledá tě spousta lidí — a někteří z nich by se ti moc nelíbili."

„Aha. Takže mě budete držet v ochranné vazbě?"

„Vůbec nikdo tě držet nebude."

„Tak proč jsem tady?"

„Nevím. Nemám v popisu práce, abych ti odpovídala na otázky."

„A odpoví mi na ně vůbec někdo? Nebo mě budete prostě strkat z místa na místo, dokud se všem neztratím z cesty?"

„To vypadá jako dobrý nápad. Ach, nemůžeš odsud bez povolení telefonovat, ale můžeš si zavolat obsluhu."

„Kudy se dostanu ven?"

„Ty? Po požárním schodišti do čtrnáctky nebo do dvanáctky a tam můžeš nastoupit do výtahu. Ale zpátky už se nedostaneš. Radila bych ti, abys udělal přesně to, co se ti řeklo, a zůstal tady." Obrátila se ke dveřím.

„Majore?"

Zastavila se a podívala se na mě.

„Mám problémy? Chci říct, mám si dělat starosti?"

Myslím, že jsem byl vystrašený. Myslím, že to bylo v mém hlase slyšet, protože se zastavila. Na tváři se jí začal objevovat záblesk podráždění jako reflexivní reakce na další hloupou otázku, ale pak si uvědomila starost, která se za tou otázkou skrývala, a změkla. Řekla: „Jen jsi udělal něco, co přinejmenším půl tuctu lidí nechtělo. Jenže tys nevěděl, proč bys to dělat neměl."

Cítil jsem, jak mi do tváře stoupá ruměnec rozpaků — způsobený tím, že mě někdo má za toho, kdo všechno zkurví. „A řekne mi to vůbec někdo?"

Chtěla jít, to jsem viděl, ale místo toho mě vzala za paži a vtáhla do místnosti a zavřela dveře. „Posaď se." Podívala se na hodinky. „Dobře, mám čas. Dáš si kávu? Ne? No, já si dám." Přešla do kuchyňského kouta a otevřela skříňku. „Raději by sis měl užít kávu dneska, Jime — protože zítra už žádnou dostat nemusíš."

„Cože?"

„To je jedno. Poslyš — co jsi studoval?"

„Biologii. Software. Humanitní předměty. Problémantiku. To, co všichni."

„Dobře. Studoval jsi dějepis?"

„Jen základní látku."

„Sakra." Chvilku mlčela. Nevěděl jsem, jestli zaklela proto, že jsem nestudoval dějepis, nebo proto, že vylila trochu vody. Pak se ke mně obrátila.

„Chodil jsi do globální etiky?"

„Jo. Chodili jsme tam všichni. Bylo to povinné."

„Fajn. Víš proč?"

„Abychom se vyhli další apokalypse."

„Přesně tak. Co víš o apokalypse?"

„Myslím, že nic moc. Jenom to, co jsme probírali."

„Pokračuj," pobídla mě.

„No — byla válka. Na Středním východě. Na Středním východě byly války vždycky, ale tahle se nějak vymkla z ruky. Byla mezi Izraelem a čertvíkým, ale proti Izraeli se spojila spousta jiných zemí. A byli tam i afričtí a čínští žoldáci. A nakonec se to tak zhoršilo, že Izraeli nezbylo nic jiného než pohrozit tím, že použije jaderné zbraně. A nakonec je použít."

„A co se stalo pak?"

„Spojené státy stáhly svou podporu Izraele a ten se musel vzdát."

„A?"

„Všichni byli tak vystrašení tím, co už se stalo, že šli do Ruska a podepsali Moskevské dohody."

„Jo." Tvářila se skepticky a obrátila svou pozornost ke kávě. „Chceš mléko nebo cukr?" zeptala se, když mi nalévala. Potřásl jsem hlavou. Když mi podávala šálek, řekla: „Tohle je verze, která se učí na školách — ale je tak zjednodušená, že skoro vypadá jako pohádka. Izrael ty bomby neshodil. Udělali jsme to my."

„Cože? Ale to není —"

„Samozřejmě, že to není. Ale pravda je trochu míň příjemná. Byla to naše válka a my Izraelcům řekli, ať ty bomby shodí, protože jsme si mysleli, že to válku ukončí. No, ukončilo ji to — ale ne tím způsobem, jaký jsme měli na mysli. To, co ti nikdo neřekl, bylo to, že se prezident zhroutil."

„Cože?"

„Co vás učili ve škole?" v

Pokrčil jsem rameny. „Říkali, že bylo noční zasedání vlády a všichni jeho poradci se nahlas hádali ohledně toho, kolik lidí při každém útoku zahyne a jestli jsme to schopní přežít nebo ne a on jen seděl v křesle a bafal z dýmky jako vždycky. A nakonec to po několika hodinách jeden z velitelů spojeného štábu shrnul tak, že řekl: „Na morálních hlediscích tady vůbec nesejde. Válka je nevyhnutelná." A pak prezident řekl: „Stejně, jako peklo!"

„Jo, to je ta historka. Ale není to pravda. To znamená, je to pravda jen napůl. To, co jsi neslyšel, se týká ultimáta, které mu předal ten den odpoledne sovětský velvyslanec. Pokud Izrael použije vůči sovětským spojencům další jaderné zbraně, bude Sovětský svaz brát tyto útoky tak, jako by přicházely ze Spojených států, a podle toho na ně zareaguje. Bylo to stejné ultimátum, které předložil John F. Kennedy Nikitovi Chruščovovi v říjnu, 1962, když se objevily ruské rakety na Kubě — a Rusové si ironii celé situace uvědomovali. Použili ve své notě skoro stejné věty."

„O tom jsem nikdy nevěděl," řekl jsem.

„Ani jsi neměl — ale přesně to měl na mysli na té schůzi. To, že druhá strana také rozhodla o tom, že všeobecná jaderná válka je nevyhnutelná."

„Ale já si vždycky myslel, že to byl hrdina."

Major Tirelliová se zatvářila zamyšleně. „Já taky — a myslím si to pořád. A možná to hrdina byl — možná je zapotřebí víc odvahy k tomu válku odmítnout. Ale jinak jsme důsledky tohohle rozhodnutí zdědili."

Usrkl jsem kávy. Byla horká. A hořká. Řekl jsem: „Učili jsme se, že měl projev, neobyčejný projev, ve kterém prohlásil, že na něm závisí odpovědnost za to, jestli budeme zataženi do Armaggedonu. A bez ohledu na morálnost jiného řešení má neustále v mysli jedinou skutečnost: pokud se tomu dá zabránit, musí se tomu zabránit a on udělá všechno, co bude zapotřebí, aby zabránil smrti miliónů lidí. Řekl, že použitím jaderných zbraní se národ sám vyřazuje ze společenství rozumně uvažujících lidí."

„Ten projev jsem slyšela," řekla. „Rodiče mě nechali vzhůru, abych si ho poslechla. Ale dost dlouho jsem nevěděla, co znamená. Ten člověk odejel do Moskvy a doufal, že to všichni pochopí jako gesto rozumu. Místo toho to pochopili jako kapitulaci a donutili ho přijmout zmrzačený mír, oslabující kompromis. Tragédie je v tom, že přesně věděl, co mu udělali. Ano, vypadal jako hrdina — po celém světě ho oslavovali jako odvážného muže — ale věděl, čeho se vzdal: práva Američanů na ochranu jejich zahraničních zájmů. O co si myslíš, že šlo v Pákistánu? Byl to pokus o znovunastolení starých výsad. A selhal. Tentokrát nám ultimátum předali Číňani. Víš, co udělali Němcům po první světové válce spojenci? Vzali jim právo národa na armádu. To je to, co udělali nám. Spojeným státům bylo řečeno, že existence nás jako národa je možná jen tehdy, když nebudeme znamenat žádnou přímou hrozbu pro jiný národ této planety. A na plnění této dohody bude dohlížet mezinárodní komise."

„To jsme nikdy nevěděli," řekl jsem.

„Říkala jsem ti, že jste to vědět neměli. Je to část dějin, na kterou nejsme moc hrdí, takže v oficiální verzi neexistuje — jako všechny ostatní kousky dějin, se kterými nesouhlasíme."

Skryl jsem znovu svou reakci za šálkem kávy. Když jsem ho položil, řekl jsem: „A proto jsou zahraniční delegáti tak zaujatí proti způsobu, jakým se chceme vypořádat s Chtorrany?"

„Přesně tak. Jen velice málo zahraničních vlád vidí v Chtorranech takovou hrozbu jako my. Důvody jsou různé. Někteří z nich si myslí, že věda je jen něco, co způsobí větší úrodu. Jiní si myslí, že Chtorrani nebudou hrozbou příští rok, protože nejsou hrozbou letos. Většina lidí, se kterými musíme jednat, ještě nepochopila měřítko smrti, kterou přinesly epidemie — tak jak si mohou uvědomovat, že epidemie jsou jen malou částí daleko většího zamoření?"

„Takže doktorka Zymphová měla pravdu?"

„Když nic jiného, alespoň ví, o čem mluví. Sám máš z první ruky dost zkušeností s Chtorrany na to, abys věděl, jací opravdu jsou. Ale zkoušej to říct někomu, kdo je ještě nikdy neviděl v akci. Nepochopí to. Nebudou chtít."

„Není to otrava?"

Lizard unaveně přikývla a zašklebila se. „A jaká!" Odmlčela se a napila se kávy. „Doktorka Zymphová věděla, jak budou delegáti reagovat. Přesně toho chtěla dosáhnout. Musíme fakta zamlčovat, ale to se stává každou chvíli, když se záležitost týká mnoha národů. Delegáti z toho šílí. Vidí Chtorrany jen jako nejnovější americkou výmluvu pro znovuvyzbrojení. Poslyš, my se přece už přezbrojujeme. Nepotřebujeme k tomu výmluvu." Smutně potřásla hlavou. „Ale oni jsou vyděšení; tak to ve skutečnosti je. Každý národ na téhle planetě je tak nebo tak po krk v problémech —

není ani jeden, který by nebyl zranitelný, když se objeví nějaká nová vojenská hrozba. Nedělají si starosti s Chtorrany, protože je žádný ještě nekousl — ale jsou k smrti vyděšení americkou vojenskou silou, protože mají pořád ještě své jizvy. Přinejmenším jsme hrozbou, kterou dokáží pochopit, takže obrací svůj strach a vztek proti nám." Lizard se na mě podívala. „Takže už chápeš, na jakou louku ses pustil?"

„Jo," řekl jsem.

Podívala se na hodinky. „Musím jít — ale poslyš, můžeš použít tenhle počítač k tomu, aby ses napojil na oddělení dějin v kongresové knihovně. Možná tam najdeš zajímavé věci. Nejspíš to nevíš, ale jako příslušník Zvláštních jednotek máš dostatečně vysoké povolení přístupu k tajným informacím na to, aby ses dozvěděl většinu toho, co vědět chceš."

„To jsem nevěděl."

„Pak tě čeká příjemné odpoledne. Než se k tobě někdo dostane, bude to chvilku trvat. Buď trpělivý, ano? Musí se nejdřív udělat nějaké rozhodnutí —"

32 Bitva ve Whitlawově třídě

„Thoreau nebyl žádný kapelník.
Při kraválu všech těch různých bubeníků
se strašně těžko organizuje přehlídka."
—SOLOMON SHORT

Už jsem dlouho nevzpomínal na Whitlawa.

Napadlo mě, jestli je ještě naživu. Nikdy dřív jsem o tom neuvažoval. Nedokázal jsem si ho představit mrtvého; vždycky jsem si prostě myslel, že je jedním z těch, kteří přežili.

Ale na druhou stranu jsem si nedokázal představit mrtvého ani Shortyho. Nebo tátu. A ti dva mrtví byli — takže co záleželo na tom, jestli jsem si něco dokázal představit, nebo ne? Vesmír si bude vždycky dělat jen to, co sám bude chtít, bez ohledu na to, co si o tom já nebo kdokoli jiný bude myslet.

Whitlaw učil svou třídu úplně stejně. Nezáleželo mu na tom, co si o tom myslíme. „Nemáte na vybranou," říkal. „Už jste si vybrali, když jste do téhle třídy vešli. Patříte mně jak tělem, tak duší, dokud neuznám za vhodné, že můžete vyletět z hnízda."

Učení trvalo dva semestry. Na konci prvního semestru se nás Whitlaw najednou zeptal: „Ví někdo z vás, proč je tohle povinná výuka?"

„Protože kdybysme sem nechodili, nemohli bysme dělat diplomku." To byl jeden z těch vylízaných blbečků, kteří obvykle hřadovali v poslední řadě lavic. Pár jeho kámošů se zachechtalo.

Whitlaw se na kluka podíval přes naše hlavy. Upřel na něj půl vteřiny trvající rentgenový pohled a pak řekl: „To sice není odpověď, kterou jsem chtěl slyšet, ale pokud mohu usuzovat podle toho, odkud se mi jí dostalo, myslím, že je nejlepší, jakou jsem očekávat mohl. Ještě někdo?"

Ne. Nikdo jiný.

„Bude to první otázka, kterou dostanete u závěrečné zkoušky," nadhodil. Někdo zasténal.

Whitlaw přešel zpátky ke svému stolu. Napadlo mě, jestli mu jeho kulhání překáží. Nevypadal spokojeně. Otevřel svůj polorozpadlý pořadač, který používal místo učebnice, a tiše jej prolistoval, než našel stránku, kterou hledal. Přečetl si ji se zamyšleným zamračením. Po chvíli znovu vzhlédl. „Žádní dobrovolníci?"

Ne. Na to už jsme byli moc chytří.

„To je škoda. Dobrá — zkusíme to tedy takhle. Kolik z vás si myslí, že je pro obyvatelstvo lepší, když se tyranii vzepře?"

Pár rukou se zvedlo okamžitě. Pak ještě několik, váhavě, jako by byli vyděšeni tím, že se dobrovolně hlásí do čelní linie. Pak několik dalších. Já ruku zvedl také. Docela brzy to udělal každý. Whitlaw nečekal na chvíli, kdy to bude jednohlasné. Ukázal na jednoho z těch, kteří nechali ruce dole. „Co vy? Vy si to nemyslíte?"

„Myslím, že byste měl vysvětlit, co tím myslíte. Bylo to příliš všeobecné. Jaká tyranie? Která?"

Whitlaw se narovnal a podíval se na kluka přimhouřenýma očima. „Už jste v diskusním klubu? Ne? Nu, měl byste o tom uvažovat. Neděláte nic kromě toho, že stavíte jednotlivá tvrzení proti sobě. Takže dobrá, trochu vám to ulehčím —" Zavřel knihu.

„Řekněme, že tato třída je národ Krátkozrakých. Já jsem vláda. Vy jste občané. Všichni víte, že vláda není zadarmo. Takže první věcí, kterou udělám, bude vybírání daní. Chci od každého z vás jednu kalorku." Začal procházet uličkami mezi lavicemi. „Dejte mi kalorku. Ne, nedělám si legraci. To jsou vaše daně. Dejte mi kalorku. Vy taky. Je mi líto, šeky ani papírové peníze neberu. Cože? Že to jsou vaše peníze na stravenky? No, to je tvrdé, ale potřeby vaší vlády jsou prvořadé."

„Ale to není fér!"

Whitlaw se s rukou plnou mincí zastavil. „Kdo to řekl? Vyveďte ho ven a popravte za vzpouru!"

„Počkejte! A co řádný proces?"

„Právě se ti jednoho dostalo. Teď drž hubu. Byl jsi popraven." Whitlaw pokračoval ve vybírání. „Je mi líto, požaduji přesnou částku. Že nemáte? S tím si nedělejte starosti. Ukládám vám čtyřkalorkový daňový příplatek. Pokládejte to za pokutu za to, že své daně platíte papírovými penězi. Děkuji. Děkuji — padesát, sedmdesát pět, kalorka, děkuji. Dobrá, mám teď čtyřicet osm kalorek. To mi bude stačit na dobrý oběd. Prosím, nezapomeňte si vzít s sebou

zítra další peníze. Ode dneška budu vybírat daně každý den."

Nervózně jsme se jeden na druhého podívali. Kdo si začne stěžovat jako první? Nebylo tohle nezákonné — učitel, vybírající od svých žáků peníze?

Váhavá ruka. „Ehm, pane... vaše veličenstvo?"

„Ano?"

„Ehm, mohu vám položit otázku?"

„Mm, záleží na otázce."

„Můžeme se zeptat, co s našimi penězi uděláte?"

„To už nejsou vaše peníze. Jsou moje."

„Ale byly naše, když jsme —"

„— a teď jsou moje. Já jsem vláda." Otevřel zásuvku u svého stolu a s cinkáním do ní mince vysypal. „Eh? Máte ruku ještě pořád nahoře?"

„No, zdá se mi — nám všem —"

„Vám všem?" Whitlaw se na nás podíval s pozdviženým obočím. „Je to, co tady vidím, povstání? V tom případě si myslím, že bude lepší, když si najmu armádu." Odkulhal do zadní části místnosti a ukázal na nejsilnější chlapce ze třídy. „Vy,- vy a, ach ano, vy také. A vy. Pojďte dopředu. Teď jste moje armáda." Otevřel zásuvku a odpočítal mince. „Tady máte každý dvě kalorky. Teď se postarejte o to, aby se v blízkosti královského paláce neshromažďovala tahle chátra."

Čtyři chlapci vypadali nejistě. Whitlaw je postrčil do postavení mezi sebou a třídou. „Takže — říkali jste něco?"

„Pane Whitlawe!" Postavila se Janice MacNeilová, vysoká černá dívka. „Dobrá! Dosáhl jste svého. Teď nám všem vraťte peníze —" Janice byla ve studentském výboru.

Whitlaw se na ni podíval mezi rameny dvou nejvyšších 'vojáků'. Usmál se. „Kdepak," řekl. „Takhle už to zůstane. Co s tím teď chcete udělat?"

Janice neváhala. Řekla: „Odvolám se u vyšší autority."

Whitlaw se pořád usmíval. „Tady žádná není. Tato třída je autonomní. Vidíte tu destičku na zdi? Je to vyhláška Federálního úřadu školství. Už do této třídy chodíte každý den skoro osmnáct měsíců a vsadím se, že jste si ji ještě nepřečetli, nemám pravdu? To je škoda — protože to je dohoda, které jste se podřídili v okamžiku, kdy jste do této třídy vstoupili. Mám nad vámi naprostou moc."

„Ale jistě že tomu rozumím!" vyštěkla. „Ale já teď mluvím o skutečném světě. Musíte nám vrátit naše peníze!"

„Vy tomu nerozumíte." Whitlaw se na ni usmál. „Tohle je skutečný svět. Přímo tady. A já nemusím. Jsem federální vládou zplnomocněn udělat cokoli, co bude nutné, abych naplnil požadavky výuky. A to včetně daní — pokud to uznám za vhodné."

Složila si ruce na hrudi. „Nu, my ale nemusíme spolupracovat."

Whitlaw pokrčil rameny. „Dobrá. Nechám vás zatknout."

„Cože? Pošlete mě do ředitelny?"

„Ne, myslím tím zatknout, totiž přečtu vám vaše práva a nechám vás uvrhnout do basy, do lapáku, do díry, do vězení, francouzské Bastily, newyorských Kobek, londýnského Toweru, na Ďábelské ostrovy a na Alcatraz — vyjádřil jsem se jasně?"

„Děláte si legraci."

„Ne. Nedělám. Smiřte se s tím."

„Ale to není spravedlivé!"

„No a? Už s tím stejně souhlasíte, tak proč si stěžujete?" Ukázal na dva své vojáky. „Vyhoďte ji odsud — a toho druhého chlapíka taky, toho, kterého jsme předtím popravili. Automaticky propadli." Whitlawova armáda se na to netvářila nijak nadšeně, ale vyrazili do uličky.

Janice vypadala opravdu vyděšeně, ale posbírala si knihy a blok a odešla.

„Počkejte ve vedlejší třídě na konec hodiny," řekl Whitlaw. „Chce ještě někdo brát v potaz úřední moc této vlády?"

Ne. Nikdo jiný nechtěl.

„Dobrá." Whitlaw se posadil a položil si nohy na stůl. „Každý další člověk, který promluví, propadne." Vytáhl knihu a jablko, otevřel knihu a začal si číst. Občas si z jablka nahlas kousl, aby nám tak připomněl svou přítomnost.

Armáda vypadala nejistě. „Můžeme se posadit, pane?"

„Samozřejmě, že ne. Jste ve službě."

My ostatní jsme se na sebe podívali. Jaký tohle mělo smysl? Kluk, kterému Whitlaw doporučil, ať se dá do diskusního klubu, se naklonil dopředu a zašeptal svému kamarádovi: „Chce po nás, abychom něco zkusili."

„No tak si to zkus sám. Já nestojím o to, aby mě odsud vyhodil."

„Ale ty to nechápeš, pokud se dáme dohromady —"

Whitlaw náhle vstal a zamračil se. „Co to je? To mi připomíná podvracení!" Přešel dopředu a vytáhl chlapce z lavice za límec. „To nedopustím!" Odtáhl ho z místnosti pryč.

V té krátké chvíli, co byl pryč, vypukl rozruch. „Ten chlap je cvok—"

„Je to blbina —"

„Nedalo by se něco udělat?"

Vstal jsem. „Poslyšte! Je nás přece víc! Tohle ho nesmíme nechat dělat!"

„Drž hubu, Jime! Takhle nás akorát dostaneš do ještě většího průšvihu!"

„Nechte ho mluvit!"

„Máš nápad, Jime?"

„No, ne... ale —"

V té chvíli se Whitlaw vrátil a já vklouzl zpátky namísto dost rychle na to, abych se zpotil.

Whitlaw se obrátil ke svým vojákům. „Co jste to za armádu? Nejsem pryč ze třídy ani minutu, a když se vrátím zpátky, nacházím podvratné živly, jak mluví mezi lavicemi o povstání! Chci, abyste zatkli a vyhnali každého, kdo si stěžoval — nebo půjdete také!"

Bylo nás pět.

„To je všechno?" zařval Whitlaw. „Jestli vám někdo unikl, budu chtít vaše hlavy!"

Armáda vypadala vystrašeně. Po krátké šeptané domluvě vybrali další tři a všech osm nás hnali ven. „Ale já vůbec nic neřekl!" Joey Huber vypadal, jako by měl na krajíčku. „Řekni mu!" volal na své dvojče.

„Ale řekl," křičel Whitlaw, „a ty taky. Ve skutečnosti se k němu raději přidej — vypadáte oba jako rebelové!"

Ve vedlejší třídě nás bylo dvanáct. Zamračeně jsme seděli a dívali se jeden na druhého. Popletení, zmatení a velice ublížení. Slyšeli jsme, jak Whitlaw vedle řve. A pak se najednou rozhostilo ticho. Po chvíli se k nám přidali tři další vyhnanci.

„Co udělal? Popravil zbytek třídy?"

„Ne — vyhlásil celonárodní ticho," řekl Paul Jastrow. „Proto nás taky vyhodil. Poslal jsem vzkaz. Řekl, že jsem vydával protistátní letáky."

„Co se to pokouší dokázat?" naříkala Janice.

„Myslím, že tyranii. Tím to přece začalo, pamatuješ?"

„No a co s tím máme dělat my?"

„Copak to není jasný? My se jí máme vzepřít!"

„No jistě! Vždyť ani nemůžeme otevřít pusu, abychom si postěžovali! Jak se máme organizovat?"

„My musíme organizovat," řekl jsem. „Tady. Utvoříme exilovou armádu. Ostatní nás ve třídě budou podporovat."

„Jsi si tím jistý? Už je vyděsil tak, že si nachcávají do kalhot."

„No, mohli bychom to zkusit," řekl Hank Chelsea a vstal. „Já jsem pro."

„Mě z toho vynechte," řekl Jastrow.

Vstal jsem. „Myslím, že je to jediný způsob."

Janice vstala také. „Já — nelíbí se mi to, ale půjdu s vámi, protože mu musíme ukázat, že tohle si k nám dovolit nesmí."

Vstali dva další chlapci a jedna dívka. „Jdem do toho, Johne. Joeyi?"

„No dobře. Nechci, aby na mě někdo řval."

„Nemáš vztek?"

„Jen chci zpátky svý prachy."

„Paule?"

„Jen nás zase vyhodí."

„Počkej chvilku, Jime." To byla Mariette. „Co vlastně chceš, abychom udělali? Co máš v úmyslu?"

„Půjdeme tam a prohlásíme, že jeho diktatura skončila."

„No jistě, a pak na nás začne řvát ještě víc a jeho armáda nás vyhodí ven. Najal si dva další hrdlořezy."

„To nejsou hrdlořezové, jen tak vypadají."

„Pro mě jsou všichni fotbalisti hrdlořezové. V každém případě je jich teď šest. Takže, co s tím chceš udělat?"

Začalo jí odpovídat šest lidí najednou, ale Hank Chelsea zvedl ruku a řekl: „Ne, počkejte — má pravdu! Potřebujeme plán! Poslyšte, zkusíme tohle. Otevřeme všechny troje dveře do třídy najednou — to každého vyleká. Pak, než stačí cokoli říct, půjdou holky k armádě — ne, poslouchejte mě. Vsadím se, že holky by nepraštili. Co musíme udělat, je nasadit jednu holku na každýho vojáka. Pořádně ho obejmou a dají jim pusu a řeknou jim, aby se k nám přidali —"

„Jo, a co dál?"

„— a pak jim zaplatíme dvakrát tolik, kolik jim dává on!"

„Teď už jim platí tři kalorky."

„Ne, přidají se k nám. Ale jenom tehdy, když se každýho z nich ujme jedna holka. Popadněte ho za ruku a začněte s ním mluvit. Řekněte mu, cokoliv vás napadne, a nepouštějte ho, dokud nebudou souhlasit s tím, že se k nám přidají."

„No jasně, pane Hlavoun. Takže za vás ženský udělají špinavou práci. A co budete dělat vy chlapi?"

„Půjdeme za šéfem a zabavíme státní pokladnu."

Probírali jsme plán několik dalších minut, během nichž se k nám připojili další dva vyhnanci. Skoro okamžitě souhlasili s tím, že se k revoluci přidají, a navrhli k útoku některá vylepšení. Už jsme byli skoro na odchodu, když si Joey Huber odfrkl a řekl: „A co když se někomu něco stane? Co pak?"

To nás na chvíli zastavilo a my museli svůj plán promyslet znovu. Ale Paul Jastrow řekl: „No a co? Tohle je snad válka, ne?"

„Ne, má pravdu," řekl Hank. „Whitlawovi možná na tom, jestli někomu ublíží, nesejde, ale my budeme osvobozovací armáda. Nechceme nikoho zranit."

„Jen kdyby si o to koledovali," zamumlal Jastrow.

„Ne, ani tehdy ne," štěkl Hank.

„Kdo z tebe udělal generála? Já ne!" „Dobře —" Hank zvedl ruce. „Budeme hlasovat —"

„Ne!" řekl jsem. „Máme plán. Jsme připravení: armády nehlasují!"

„Teď ano!" řekl Jastrow.

„Ale ne v době války! Je tu někdo, kdo chce, aby se hlasovalo?"

„Jo, já bych si chtěl ještě jednou projít celej plán —"

„To je děsný! To je teda revoluce! Co kdybychom si raději rozdali nějakou parlamentní bitvu? Počkejte, mám tady s sebou Robertsův právní řád —"

„McCarthy, drž hubu! Seš kus hovna!"

„Jo? Tak jak je možný, že zrovna ty seš ten, kdo tu smrdí nejvíc jako posranej?"

„Hej, počkejte — nějak zapomínáme na to, co chceme udělat! Zapomínáme na to, kdo je náš opravdový nepřítel." Hank Chelsea se postavil mezi nás. „Poslyšte, máme plán. Pojďme to provést! Dobrý?"

Jastrow se podíval skepticky na ruku, kterou mu Chelsea podával. „Mně se to nelíbí —"

„Ale no tak, Paule," řekly Mariette a Janice a pak to řekli i všichni ostatní a Paul se zatvářil zahanbeně a pokrčil rameny a řekl: „Dobře," a my odešli zaútočit na třídu globální etiky pana Whitlawa.

Už na nás byl připravený.

Všechny lavice byly navršeny tak, aby tvořily barikádu, rozdělující místnost na dvě poloviny. Království Krátkozrakých postavilo svou vlastní Maginotovu linii.

Zastavili jsme se a podívali se po sobě.

„O paranoii už jsem slyšela, ale tohle je šílenství!" řekla Janice.

„Jo. No, já vám říkal, že to nezabere," zavrčel Paul.

„Co budeme dělat teď?" řekla Mariette.

Stáli jsme tam a dívali se na sebe. „Dokážeme je strhnout?"

„Mohli bychom to zkusit," řekl jsem. „Ale nemyslím, že to je ten způsob, jakým bychom tenhle problém měli vyřešit."

„Fajn, pane Megabyte," řekl Paul Jastrow. „Jaké máte řešení?"

„Nemám žádné. Jen si nemyslím, že by byl odpovědí fyzický způsob. Myslím, že se od nás očekává, že použijeme mozky." Pak jsem sklapnul. Uvědomil jsem si, že se dívám bariérou přímo na Whitlawa. Dělal si poznámky do bloku, ale přestal a s lehkým úsměvem mě pozoroval. „Ehm..." Pokoušel jsem se pokračovat, ale vlak mých myšlenek se zastavil. „Pojďme to promyslet. Na chodbu. Myslím, že mám nápad."

Ustoupili jsme na chodbu. Řekl jsem: „Myslím, že bychom se měli pokusit dosáhnout mírové smlouvy."

„On s námi nebude vyjednávat."

„Ano, bude," řekl jsem.

„Jak si tím můžeš být tak jistý?"

„Protože se nedostanou ven, pokud to neudělají. Máme tu stranu místnosti, na které jsou dveře. Nemyslím, že by chtěli slézat z oken ve třetím patře."

Nastala chvíle vděčného ticha. Skoro bylo slyšet, jak se úsměvy rozšiřují.

„Jo, pojďme. Kdo má kapesník? Potřebujeme bílou vlajku —"

Vešli jsme dovnitř a prohlásili: „Přicházíme v míru. Chceme vyjednávat o dohodě."

„A proč bych na to měl přistupovat? Jste banda radikálů a podvracečů, kteří byli ze systému vyloučeni, protože s ním odmítli spolupracovat."

„Ten systém nefunguje," řekla Janice. „Chceme mít lepší."

„Jo," dodala Mariette. „Takový, kterého bychom se mohli účastnit."

„Vy už součástí systému jste. Jste rebelové. Musíme rebely příkladně trestat."

„No, tak my už rebelové nechceme být."

„To je špatné," řekl Whitlaw zpoza bariéry. „Jste potížisté. Jediná role pro vás jsou rebelové. To je to, k čemu se hodíte." Viděli jsme, jak se usmívá.

„Musíte nás vzít zpátky, Whitlawe —" To byl Paul Jastrow.

„Cože? Já nemusím nic!"

„Ale ano, musíte," řekl jsem. „Nedostanete se z místnosti, dokud vás nepustíme."

„Ach," řekl. „Našli jste něco, o co můžete smlouvat. Dobrá, co chcete?"

„Chceme zpátky naše prachy!" vykřikl Joey Huber. Joey?

„Chceme se vrátit do třídy," řekla Janice.

„— amnestii!" řekl Paul.

„— spravedlivou dohodu!" řekl jsem já.

„— úctu!" řekla Mariette.

„— práva Angličanů," řekl Hank tiše a my se k němu všichni otočili. „Cože?"

Ale Whitlaw se usmíval. „Vy — vaše jméno? Chelsea? Dobrá." Udělal si poznámku do bloku. „Máte jedničku. Teď se podívejme, jestli ji dokážete obhájit. Jaká jsou ta práva?"

Hank stál před bariérou stolů s rukama založenýma. „Žádné další daně, pane Whitlawe, pokud nebudeme moci mluvit do toho, nač je bude možné použít. Žádné další vyhánění ze třídy, pokud mu nebude předcházet spravedlivé slyšení. Žádné další nespravedlivé užití síly. Chceme právo s vámi nesouhlasit a právo svobodně svůj nesouhlas vyjádřit bez toho, že bychom byli vyhozeni."

„Je to moje třída a zákon mi ji povoluje vést tak, jak budu chtít."

„Nu, tak ten zákon změníme."

„Je mi líto, ale ten zákon jsem nevymyslel já. Nemohu jej změnit."

„Na tom nesejde. Můžete změnit svůj způsob vedení třídy. Řekl jste, že je autonomní. Pojďme dohodnout některé změny, díky kterým by bylo vyučování přijatelné pro obě strany."

„Odkdy chtějí studenti říkat učitelům, jak učit?"

„Od té doby, co máme všechny dveře!" vykřikl Paul.

„Pšš!" řekl Hank.

„Kdo tě zvolil prezidentem?"

„Budeš držet hubu? Za nás všechny musí mluvit jen jeden!"

„S tím nesouhlasím!"

„Nezáleží na tom, s čím souhlasíš a s čím ne — takhle to prostě bude!"

„Seš stejně špatnej jako on! Á, do háje s váma!" Paul přešel na konec místnosti a zamračeně se posadil.

Hank se na nás ostatní trochu zpanikařené podíval. „Poslyšte, lidi — jestli nebudeme jeden s druhým spolupracovat, nebude to fungovat. Nemůžeme dávat najevo žádné slabiny."

„Jo," řekla Janice. „Hank má pravdu. Nemůžeme se utopit ve vzájemných hádkách."

„Jo, ale to neznamená, že bys to musela vést zrovna ty," řekla Mariette. „Paul má pravdu. Neudělali jsme volby."

„Počkejte," řekl jsem já. „Nechci se hádat — a souhlasím s váma v tom, že musíme táhnout zajeden provaz, nebo určitě prohrajeme — ale myslím si, že musíme uznat, že každý z nás šel do té revoluce z jiných důvodů a každý z nás chce k dohodě říct své. Chci stejnou věc jako Paul — aby mě někdo vyslyšel."

„Můžu něco říct?" ozval se John Huber, tišší z obou dvojčat. „Pojďme sestavit seznam svých požadavků a hlasujme o to, kterým se bude muset Whitlaw podvolit."

Hank vypadal poraženě. „Dobrá. Máte někdo papír? Já je sepíšu."

„Ne," řekl John. „Napíšeme je na tabuli, kde je budou moct vidět všichni. A myslím, že by je měla probrat a zvolit celá třída. Je to pro vás přijatelné, pane Whitlawe?"

„Mám na vybranou?"

John vypadal vylekaně. „Eh... ne. Samozřejmě, že ne."

„Můžu něco navrhnout?" zeptal se Whitlaw.

„Ehm... dobrá."

„Pojďme rozebrat tuhle horu nábytku, abychom mohli jednat v daleko civilizovanějším prostředí Zbytek války se odkládá na neurčito."

Zakrátko jsme zase vypadali jako třída, ale tentokrát Whitlaw místo toho, aby nás tyranizoval, stál tiše stranou, pozoroval — a jen občas něco navrhnul.

V necelých pěti minutách už obsahoval seznam třicet položek.

Whitlaw si je přečetl, odfrknul si a řekl: „Nebuďte blázni."

Reakce třídy se pohybovaly v rozmezí od: „Co? Co je na těch požadavcích špatného?" až po: „Nemáte na vybranou!"

Zvedl ruku. „Prosím — chci, abyste se všichni na ten seznam znovu podívali. Většina z vašich stížností vypadá oprávněně, ale přečtěte si je znovu a zkuste přijít na něco, co na seznamu není v pořádku."

„Nu, některé z nich jsou trochu o ničem," řekl Paul Jastrow. „Třeba číslo šest. Žádné trhání triček. Možná je to důležité pro Douga — ale jak důležité je to pro nás ostatní?"

Janice dodala: „A některé z nich jsou zbytečné — třeba právo na svobodné vyjádření se překrývá se shromažďovacím právem a právem mluvit a publikačním právem — takže tam vůbec ty tři nemusí být, ne?"

A pak se rozezněly ostatní hlasy s názory. Whitlaw musel zvednout ruku, abychom se utišili. Řekl: „Samozřejmě máte pravdu. Je důležité mít pro každou situaci ochranu, ať už ji určíme přesně, nebo ne. Myslím, že to, co hledáte, je deštník, pod který byste se mohli schovat — univerzální pravidlo."

Nechal nás diskutovat jen chvilku a pak nás navedl zpátky na téma. „Vaše požadavky jsou odůvodněné. Přečtěte si je znovu a zkuste je zhustit do dvou vět."

Udělali jsme to. S trochou pomoci jsme se nakonec ustálili na 'Vláda má být zodpovědná lidem za své jednání. Lidé mají mít právo na svobodné vyjádření svého nesouhlasu'.

„Gratuluji." Whitlaw se usmál. „Co by se stalo, kdybych tyto požadavky odmítl?"

„Nemáte na vybranou," řekla Mariette.

„Proč ne?"

„Protože pokud je nepřijmete, vzbouříme se znovu."

„Aha. A co když si najmu další fotbalisty?"

„Nemůžete si jich najmout tolik, kolik byste potřeboval."

„Zvednu daně."

To vyvolalo sténání a okamžitou reakci těch, kteří nebyli vyhnáni: „Kde se podepisuje vstup k rebelům?"

„Proto nemáte na vybranou," řekl Hank. „Nemáte daňovou základnu."

„Přesně tak," řekl Whitlaw. Přešel do přední části třídy. „Dobrá tedy — máme v téhle věci jasno? Že pokud není vláda zodpovědná lidem za své jednání, jsou ji lidé oprávněni odsunout od zdroje moci — jakýmkoli způsobem uznají za vhodné?"

Nastal všeobecný souhlas.

„Chápu. Háček je v posledních slovech. 'Jakkoli uznají za vhodné'. To zjevně znamená otevřenou revoluci. A co terorismus? Co úkladné vraždy? A od kterého okamžiku jsou tyto způsoby vhodné?"

Paul Jastrow se stále ještě mračil. Řekl: „Pokud není možný jiný postup."

„Dobrá, pojďme to rozebrat. Byla vaše revoluce oprávněná?"

Obecný souhlas.

„Protože jsem nechtěl poslouchat to, co jste chtěli říct, je to tak?"

Znovu souhlas.

Whitlaw řekl: „Dejme tomu, že bych ve třídě umístil skříňku na stížnosti. Byla by vaše revoluce ještě pořád oprávněná?"

Nastala zamyšlená odmlka, během níž o této možnosti každý uvažoval. Zvedl jsem ruku. „Co byste dělal se stížnostmi, které bychom tam házeli?"

Whitlaw se usmál. „Vždycky bych je po vyučování vysypal do koše, aniž bych se na ně podíval."

„Pak ano," řekl jsem. „Revoluce by byla oprávněná."

„Co kdybych ty stížnosti četl?"

„Zařídil byste se podle nich?"

„Ne."

„Pak je stále oprávněná."

„Co kdybych se podle těch, se kterými bych souhlasil, zařídil? Podle těch, které by mi osobně nedělaly žádné potíže."

Zamyslel jsem se nad tím. „Ne, to ještě pořád nestačí."

Whitlaw vypadal popuzeně. „Co vlastně chcete?"

„Spravedlivý systém, týkající se našich stížností."

„Aha, konečně se někam dostáváme. Začínáte tomu rozumět? To vaše krédo je sice moc hezké, ale je bezcenné bez legálního zajištění, které by je podporovalo. Napadá vás, který systém by se pro to hodil, McCarthy?"

„Ano, pane. Co třeba arbitrážní komise, složená ze tří studentů? Vy byste vybral jednoho, my druhého a ti dva by vybrali třetího. Unie, ve které je můj táta, takhle řeší všechny nesrovnalosti."

„Dobrá, předpokládejme, že bych rozhodl o tom, že takový systém budeme používat."

„Ne, pane, o tom by se muselo hlasovat. Musí s tím souhlasit všichni. Jinak by to stále bylo něco, co nám diktujete vy."

Whitlaw přikývl a podíval se na hodinky. „Gratuluji. Za dobu jen o něco delší než hodina jste překlenuli více než tisíc let dějin lidstva. Svrhli jste vládu, vytvořili chartu pro nový systém a ustanovili systém posuzování, který tuto chartu bude prosazovat. Na jednu hodinu to není špatný výkon."

Pak zazvonil zvonek. Škola používala obvyklé devadesátiminutové vyučovací hodiny. Sotva jsme si začali balit knihy, zvedl Whitlaw ruku. „Počkejte. Zůstaňte sedět. Dneska už žádné jiné vyučování mít nebudete. Nebojte se, ostatní učitelé o tom byli uvědoměni. Ví, že vás nemají očekávat. Potřebuje někdo na záchod? Dobrá, máte deset minut. Buďte zpátky v jedenáct čtyřicet."

Když jsme se opět shromáždili, zvedl jako první ruku Joey Huber. „Kdy dostaneme zpátky svoje peníze?"

Whitlaw se na něj ostře podíval. „Copak jste tomu nerozuměl? Nedostanete je. Vláda vždycky hraje naostro."

„Ale... ale... my si mysleli, že to bylo —"

„Co? Hra?" Whitlaw vypadal trochu naježeně. „Nedávali jste snad pozor? To byla tyranie! Svrhli byste snad vládu, kdybyste si mysleli, že to nehraju naostro? Samozřejmě, že ne!"

„Všechno, co chci, jsou moje prachy —"

„Ty jsou teď součástí státní pokladny. A i kdybych vám je snad vrátit chtěl, nemohl bych. Byl jsem svržen. Je na nové vládě, aby rozhodla o tom, jak s penězi naloží."

Ve třídě znovu zavládlo napětí. Janice vstala a řekla: „Pane Whitlawe! Neměl jste právo nám peníze brát!"

„Ale měl. V okamžiku, kdy jsem se prohlásil vládou, na mě toto právo přešlo. Chyba, kterou jste udělali vy, spočívala v tom, že jste dopustili, aby mi to prošlo. Jeden každý z vás. Vy!" Ukázal na studenta, který mu dal kalorku jako první. „— vy jste udělal chybu v tom, že jste mi jako první podal minci. Proč jste to udělal?"

„Řekl jste mi to."

„Řekl jsem vám, že vám za to něco poskytnu?"

„Ne."

„Řekl jsem vám, že vám to vrátím, až hodina skončí?"

„Ne."

„Tak proč jste mi ji dal?"

„Eh..."

„Přesně tak. Dal jste mi ji. Já vám je neukradl. Tak proč mi říkáte, že jsem ten, kdo neměl právo?"

„Měl jste armádu!"

„Ne dokud jste mi nedali dostatek peněz na to, abych si ji mohl zaplatit." Celé třídě řekl: „Vaší jedinou chybou bylo načasování. Měli jste povstat v okamžiku, kdy jsem se prohlásil vládou. K tomu jsem žádné právo neměl, ale dopustili jste, aby mi to prošlo. Tehdy jste se měli začít domáhat zodpovědnosti — dříve, než jsem měl dostatek peněz na to, abych si postavil armádu."

Měl pravdu. Dostal nás. Všichni jsme byli trochu zahanbení.'

„A co máme dělat?" zeptala se Mariette.

„Nevím. Já už vláda nejsem. Svrhli jste mě. Vzali jste mi moc. Všechno, co teď mohu dělat, je poslouchat rozkazy. Vaše rozkazy. Udělám s těmito penězi cokoli, na čem se většina dokáže shodnout."

Trvalo nám méně než půl minuty, než jsme přišli s prohlášením, požadujícím navrácení veškerých peněz,

sebraných za minulé daňové období.

Whitlaw přikývl a otevřel zásuvku stolu. Začal počítat mince. „Ach, máme problém — vás je ve třídě čtyřicet čtyři. Ale já mám jen třicet kalorek. Pokud si vzpomenete, utratila bývalá vláda osmnáct kalorek za armádu."

Čtyři lidé dali dohromady prohlášení, vyžadující okamžité vrácení fondů, vyplacených bývalým členům Královské gardy. Whitlaw to vetoval. „Je mi líto. Nespadá to už do oblasti konfiskace? Vzpomínáte si na tu pětikalorovku, kterou jsem si nespravedlivě vzal? Začali jste revoluci právě proto, že jste nestáli o vládu, která je něčeho takového schopna. Teď chcete, aby nová vláda udělala přesně totéž."

„Ale to je něco jiného —"

„Ne, není! Konfiskace je konfiskace. Nezáleží na tom, kdo konfiskuje — dotyčný vždycky něco ztrácí!"

„Ale... jak máme potom napravit zločiny minulosti?" „Nevím. Vy jste teď vláda. Řekněte mi to vy." „Tak proč si prostě ty peníze nemůžeme vzít?" „Protože armáda byla placena spravedlivě. Dělali svou práci a dostávali za ni spravedlivou mzdu. Nemůžete jim teď ty peníze vzít, protože jsou jejich."

„Ale vy jste neměl žádné právo jim je dávat!" Pak vstal Hank Chelsea. „Počkejte chvilku, pane! Myslím, že všichni rozumíme tomu, co se nás pokoušíte naučit. Máme najít spravedlivý způsob, jak to vyřešit, že?"

„Pokud to dokážete, tak budete chytřejší, než jsem já. Za celých jedenáct let, co tuto látku vyučuji, ani jedna třída nepřišla na způsob, jak vytáhnout peníze z kapsy jednoho člověka a strčit je do kapsy druhého tak, aby to bylo jak spravedlivé, tak zákonné." Pokynul Hankovi, aby si sednul. „Zamyslete se nad tímhle: vláda —jakákoli vláda — není nic jiného než systém pro přerozdělování majetku. Bere peníze od jedné skupiny lidí a dává je skupině druhé. A když se stane, že se dostatečné množství lidí rozhodne, že se jim nelíbí způsob, jakým je majetek přerozdělován, tak je prostě vláda nahrazena jinou, která je pro lidi přijatelnější. Jak se stalo tady! Ale nemůžete chtít po nové vládě, aby napravovala všechny chyby vlády předchozí — ne bez toho, že byste stvořili daleko více problémů, než byste dokázali zvládnout. Skončíte s vládou, která je naprosto vytížená událostmi minulými místo současných. To je jistá cesta k úpadku. Pokud chcete v této hře vyhrát, musíte brát okolnosti takové, jaké jsou, a ne takové, jaké bývaly, nebo takové, jaké byste je mít chtěli. Jinými slovy: účastněte se pouze těch událostí, kterých se účastnit musíte. Toto je jediný způsob, který přinese výsledky. Skutečná otázka zní: čeho se musíte účastnit? Budeme se s ní potýkat nejspíš celý zbytek semestru. Ale ještě předtím musíme vyřešit okamžitý problém. Otevřel zásuvku stolu. „Jste tu čtyřicet čtyři a máme jen třicet kalorek. Pokud nebudete požadovat vrácení peněz od šesti bývalých členů Královské gardy, bude vám stále osm kalorek chybět. A jednomu z vás bude chybět o čtyři kalorky více, protože jsem si od něj vzal bůra."

Bylo navrženo, podpořeno a odhlasováno vrácení čtyř kalorek Geoffu Millerovi, aby byla jeho ztráta stejná jako ztráta nás ostatních. Tím nám zbylo ve státní pokladně dvacet šest kalorek. Pokud bychom chtěli vrátit peníze rovným dílem, chybělo nám teď dvanáct kalorek.

Jeden z bývalých členů Královské gardy vstal. „Na, tady máte ty dvě kalorky, co mi dal Whitlaw navíc. Myslím, že by ode mě nebylo fér, kdybych si je nechal." Strčil loktem do svého souseda a ten vstal také. „Jo, já taky." Pak přispěli ještě dva další bývalí vojáci, ale zbývající dva zůstali sedět s rukama založenýma.

„Spravedlivě jsme si je vydělali. Měli jsme na to právo."

„Nu," řekl Whitlaw, „to snižuje státní dluh na dvě kalorky. To není špatné. Jediné, o čem ještě musíte rozhodnout, je to, kdo dostane méně."

„Ale to není spravedlivé!" řekla znovu Mariette.

Whitlaw s ní souhlasil. „Začínáte to chápat. Ať už to zkoušíme, jak chceme, vláda nemůže být spravedlivá ke každému. Nemůže. To nejlepší, co může udělat, je být ke všem stejně nespravedlivá."

Bezprostřední problém třídy se pak vyřešil tím, že si John Huber uvědomil, že se kalorky dají dělit. Třicet osm studentů, z nichž každý zaplatil na daních jednu kalorku, dostalo zpátky devadesát čtyři centy. Přebývalo dvacet osm centů. Whitlaw už je začal sbírat, ale Hank Chelsea řekl: „Promiňte — to je státní majetek. Pokud by vám to nevadilo, máme svého člověka, který se o něj postará."

Whitlaw to přijal s úsměvem. „Učíte se," řekl.

33 Pizza pro deset miliard lidí

„Když si rozdělíte lidi do kategorií my a oni,
stanete se automaticky jedním z kategorie oni."
—SOLOMON SHORT

„Dobrá," řekl Whitlaw. „Přesně tohle bylo cílem tohohle cvičení. Ne, dejte ruce dolů. Chci, abyste pochopili jedno. Neexistuje nic takového jako vláda."

Rozhlédl se místností. „Ukažte na ni. Ukažte mi vládu. Ukažte mi jakoukoli vládu." Znovu nám mávnutím pokynul, abychom dali ruce dolů. „Zapomeňte na to. Nedokážete to. Můžete mi ukázat nějaké budovy a nějaké lidi a nějaké zákony, napsané na papíře, ale nedokážete mi ukázat vládu. V celém známém vesmíru taková věc není. Je to jen něco, co jsme si vymysleli. Existuje jen díky tomu, že s tím souhlasíme. Vy jste to právě dokázali. Dohodli jsme se na tom, že chceme něco zařídit, a dohodli jsme se na jistých zákonech, týkajících se toho, jak to má být zařízeno. Nic víc.

To, jak je vláda velká, závisí na tom, na kolik věcí přistoupíte. Pokud s tím bude souhlasit dost lidí, postavíme nějaké budovy a najmeme si nějaké lidi, kteří v nich budou pracovat a budou za nás dělat rozhodnutí. A teď se objevuje otázka — jak víte, že je něco záležitostí vlády nebo ne? — to znamená záležitostí lidí, které jsme najali, aby pracovali v našich budovách a dělali za nás rozhodnutí. Jak vědí, co mají dělat? Jak to poznáme?

Ne — dejte ruce dolů. Je to jednoduché. Osoba, místo nebo věc jsou v soudní pravomoci vlády, pokud s jejími rozhodnutími nesouhlasí. Pokud tomu tak není, nejsou v její soudní pravomoci.

Vláda si nemusí umět poradit s lidmi, kteří smlouvy dodržují. Ti dohled nevyžadují. Jsou odpovědní. Je ale povinností vlády poradit si s lidmi, kteří se smlouvami nesouhlasí. V tom to je. Úkol vlády spočívá v umění donutit lidi k tomu, aby dodržovali smlouvy — zvláště ty smlouvy, které jsou k vládě zapotřebí."

Whitlaw zamyšleně vykročil k zadní části třídy. Mluvil, jako by jen přemýšlel. „Takže... vedení musí dělat rozhodnutí, je to tak? Chápeme to všichni? Takže otázka zní — jaké jsou hlavní linie, podle kterých vůdcové dělají svá rozhodnutí? Podle jakého metru?" Podíval se na nás.

Odpověděla Marcie; její příjmení si už nepamatuji. „Podle smluv, samozřejmě. Podle zákonů."

Whitlaw si odfrknul. „Ani náhodou. Zákony jsou jen souvislosti — zplnomocnění rozhodnutí. Ve skutečnosti jsou dějiny tohoto národa plné mužů a žen, kteří zákony neposlouchali. Dějiny jsou seznamem těch, kteří se smlouvami nesouhlasili.

Pokaždé, když dojde k přezkoumávání smlouvy, dojde k přezkoumání osoby, v jejíž odpovědnosti smlouva je. Takže co taková osoba používá jako hlavní linie? Zvláště když žádné hlavní linie nejsou známy? Co je zdrojem volby této osoby?" Whitlaw si strčil ruce do kapes a pomalu se otočil, aby se ujistil, že všichni dáváme pozor. Když promluvil, byl jeho hlas klidný a tichý. „Pravda je taková, že naprosto každá volba... je odrazem poctivosti jednotlivce, který ji činí.

Měli byste si uvědomit jedno: že všechno, co jsme v této zemi udělali, všechno, čeho jsme dosáhli — ať už to bylo dobré, nebo zlé — za dvě a půl staletí, bylo dosaženo díky poctivosti — nebo jejímu nedostatku — lidí, jako jsme my, kteří byli ochotni dělat rozhodnutí a být za ně odpovědní, zvláště v případech, kdy věděli, že tato rozhodnutí nebudou populární."

Napadlo mě, k čemu asi směřuje. Přešel zpátky do přední části třídy, posadil se na stůl a s neproniknutelným výrazem ve tváři si nás prohlížel.

„Myslíte si, že Moskevské dohody byly spravedlivé?" zeptal se najednou.

Třída nebyla jednotná. Někteří mysleli, že ano, někteří mysleli, že ne. Většina si tím nebyla jistá.

Whitlaw řekl: „Nu, zkusme se na to podívat z hlediska zbytku světa. Jací si myslíte, že pro ně jsme?"

„Jsme domov svobodných, země statečných — přicházejí sem všichni uprchlíci." To byl Richard Cham Tuong. Měl mandlové oči, hnědou pokožku a kudrnaté plavé vlasy. Řekl to hrdě. „Lidé sem přicházejí, aby našli svobodu. Jsme pro ně zdrojem naděje."

„No ne," řekl Whitlaw nepřesvědčeně. Vstal a nedbale přešel zpátky, až se před Richardem Cham Tuongem zastavil. „Dovolte mi, abych vám citoval jisté statistiky. Polovina lidstva jde každý večer spát hlady. Na této planetě je více než deset miliard lidí — ale šest set padesát miliónů z nich, kteří mají to štěstí, že žijí ve Spojených státech, spotřebuje každý rok celou třetinu světových zásob. Mimochodem, po většinu posledního století to byla skoro polovina. Myslíte si, že je to spravedlivé?"

„Eh..." Richard poznal, že otázka je zákeřná, a udělal jedinou věc, kterou udělat mohl. Mlčel.

„Nebo dovolte, abych to řekl jinak," pokračoval Whitlaw. Teď už se do Richarda navážel; věděli jsme to. „Dejme tomu, že si do této třídy objednáme dvě krabice s pizzou. Z každé pizzy se dá udělat dvacet dva plátků, takže pro každého zbyde jen malý kousek. Ale když ji přivezou, vezmu si patnáct kousků pro sebe a nechám vás ostatní, ať se o zbytek poperete. Je to spravedlivé?"

„To je zákeřná otázka, pane. Je jasné, že podle toho, jak to říkáte vy, to spravedlivé není."

„Nu a co si myslíte, že byste s tím mohli udělat?"

„Řekl bych, že cokoli bude možné."

„Dobrá. Tak si to proberme. Jste ochoten se vzdát všech svých šatů s výjimkou těch, které máte zrovna na sobě? Jste ochoten denně žít o jednom jídle, sestávajícím z rýže a fazolí? Jste ochoten vzdát se auta? A veškerého používání elektřiny? Protože tohle je ten druh obětí, o které tu jde — každý Američan se bude muset toho všeho vzdát, Abychom mohli přinejmenším začít splácet náš dluh k ostatním národům, Jste s tím připraveni souhlasit?"

Ve třídě se rozhostilo ticho. Nikdo nechtěl být první, kdo to připustí.

„To je v pořádku," dodával nám odvahy Whitlaw. „Uvědomte si, že k hladovění nejsem odhodlaný ani já."

„Dobrá, tak jsme sobečtí — a o co jde?"

„Jde právě o tohle. Tak vypadáme v očích zbytku světa. Jako prasata. Bohatí a tlustí a sobečtí. Vraťme se ke srovnání s pizzou. Sedím si u stolu se svými patnácti kousky. Necháte mi je?"

„Samozřejmě, že ne."

„Pak si tedy myslíte, že jste mi je oprávněni vzít?"

„Samozřejmě."

„Dobrá, v tom případě chápete jednu stránku toho, oč při Moskevských dohodách šlo. Ano, byla válka — a Moskevské dohody byly zaměřeny na její příčiny. Velká většina jich budila dojem, že Spojené státy se chovají ke světovým zásobám sobecky."

„Počkejte!" řekl Paul Jastrow. „Ale tak to jen ostatním národům připadalo. Ten argument má také svou druhou stránku, ne?"

„Já nevím," řekl Whitlaw nevinně a pomrkával modrýma očima. „Možná. Řekněte mi o ní něco."

Paul Jastrow se posadil a zamračil. Musel si to promyslet.

Ruku zvedl Joey Huber. „Pane, někde jsem četl, že problémy, které Spojené státy po většinu doby svého trvání měly, byly problémy s úspěchem, ne s porážkou."

„Takže?"

„No... hm, doufám, že jsem to pochopil správně. V tom článku se psalo, že úspěch je úměrný množství vložené energie a že všechna technologická vylepšení, která vznikla v této zemi, vznikla jen díky obrovským zásobám, s jejichž pomocí jich mohlo být dosaženo." A—?"

„No, smysl toho článku byl v tom, že ospravedlňoval naši obrovskou spotřebu energie. Jestli chcete, aby letadlo letělo, musíte do něj natankovat palivo. Ostatní národy na světě měly z našich vynálezů prospěch. Mohly užívat ovoce naší technologie bez toho, že by vkládaly finance do výzkumu. V tom článku byly jako příklad uvedeny satelity. Chudý národ — bez vlastní technologie — nemusí stavět celý vesmírný program, aby měl ve vesmíru kosmické stanice. Může si je od nás koupit jen za dva milióny kalorek. Byly to Spojené státy, kdo vynaložil miliardy kalorek na to, že vymyslely průmyslové využití vesmíru, ale prospěch z toho mají všichni."

„Chápu. A to to ospravedlňuje?"

„Bylo by pro nás lepší, kdybychom rozdali všechny peníze chudým? Pořád ještě bychom měli dneska spoustu chudých lidí, ale neměli bychom ve vesmíru energetické stanice. A ty stanice mohou nakonec chudým národům pomoci nakrmit vlastní lidi."

Whitlawova tvář byla bezvýrazná. „Pokud bys byl jedním z těch chudých lidí, Joey, jak by ses na to díval? Ne, řeknu to ještě obrazněji. Kdybys byl chudý farmář a se svou ženou a třemi dětmi byste byli natolik vyhladovělí, že byste dohromady vážili méně než sto kilo, jak by ses na to díval?"

„Eh..." a Joey se také posadil.

Kam tímhle Whitlaw mířil? Začínalo nás to rozčilovat. Dělali jsme chybu tím, že jsme si užívali to, co nám patřilo?

Paul Jastrow to řekl za nás všechny. Seděl na své židli s rukama rozhněvaně založenýma na hrudi. „Jsou to naše peníze," řekl. „Nemáme snad právo na to, abychom řekli, jak s nimi naložíme?"

„To zní docela dobře — jenže co když to naše peníze nejsou? Pamatujte si, že jsme v posledním století spotřebovávali skoro polovinu světových zásob. Nebyly to také jejich peníze?"

„Ale to nebyly jejich peníze — byly to jejich zásoby. A oni nám je na otevřeném trhu prodali."

„Říkají, že to byl volný trh, kterým jsme manipulovali ve svůj prospěch."

„A oni jím snad nemanipulovali?"

„Ach, to jsem neřekl." Whitlaw se pokoušel udržet svou opatrnou neutralitu. Zvedl ruku. „Nechci, aby se tahle hádka opakovala — proto tu dneska nejsme — ale začínáte už chápat podstatu celé neshody? Vidíte rovnocennost obou pohledů na věc?"

Místností se rozšířilo všeobecné souhlasné mumlání.

„Takže," řekl Whitlaw, „vidíme, jak může skupina lidí udělat rozhodnutí, které se týká všech, a přitom může být toto rozhodnutí nespravedlivé. Většina národů na této planetě si myslí, že Moskevské dohody byly spravedlivé. A vy?"

Zamysleli jsme se nad tím. Někteří z nás potřásli hlavami.

„Proč ne?" zeptal se Whitlaw.

„Naši ekonomiku to skoro zničilo. Trvalo nám přes deset let, než jsme se z toho vzpamatovali."

„Proč jsme tedy s těmito dohodami souhlasili?"

„Protože jinak by byla válka —"

„Přečíslili nás —"

„Neměli jsme na vybranou —"

„Dobrá, dobrá —" Znovu zvedl ruku. „To je všechno moc hezké a dobré — ale chci, abyste se teď nad něčím zamysleli. Není možné, že naše vnímání dohod je vnímání předpojaté v důsledku našeho vlastního subjektivního pohledu na věc?"

„Eh..."

„No..."

„Jistě, ale..."

„Ne" To řekl Paul Jastrow. Všichni jsme se na něj podívali. Řekl: „Nesejde na tom, kolik lidí tvrdí, že je to dobré, nebo ne. Právě jsme strávili celou hodinu tím, že jsme se učili, že všechno, co vláda dělá, je vůči lidem nespravedlivé, ale dobrá vláda se snaží nespravedlnosti zmenšit."

„Ano..." Whitlaw přikývl. Ve tváři měl výraz ďáblova advokáta a mluvil příjemným, nezaujatým tónem. „Ale není to to, co měly právě Moskevské dohody zajistit? Zařídit daleko rovnoměrnější rozdělování světových zásob?"

„Ano, ale zařídily to špatně — byly konfiskační. A vy jste nám právě předvedl, že nemůžeme napravit zločiny minulosti bez toho, že bychom spáchali nové."

Whitlaw zvedl blok a udělal si do něj poznámku. „Máte pravdu." Posadil se na okraj katedry a udělal něco, co bylo netypické — pro něj. Ztišil hlas. Řekl: „Většina látky tohoto předmětu se bude Moskevských dohod týkat, takže pochopíte, proč byly tak nutné. A myslím, že teď už víte, proč je tolik Američanů nenávidí. Vypadá to tak, jako bychom byli nespravedlivě potrestáni za to, že jsme úspěšní. A ostatní národy nezajímalo to, že všechny naše studie a simulace a modely ukázaly, že pro jejich hladovějící lidi není žádná záchrana — pořád si mysleli, že se je musí alespoň pokusit zachránit—"

„Ale ne našimi zásobami —"

„Počkej chvilku, Paule," řekl Whitlaw neobvykle zdvořile. „Nech mě to dokončit. Nezáleželo na tom, co jsme si o tom mysleli my. Byli jsme přehlasováni. Ostatní národy světa se rozhodly, že budeme spolupracovat, ať chceme, nebo ne — protože, simulace nesimulace, ony se musely pokusit své lidi zachránit, A ano, způsob, jakým to udělaly, byl nespravedlivý — a to je větší část toho, co chci, abyste si uvědomili — ale bylo to nejlepší řešení, s jakým mohly

přijít, A ano, byl to trest —"

Odmlčel se, aby se nadechl. V obličeji byl trochu šedý. Janice MacNeilová řekla: „Jak to, že to nikdo takhle nevysvětloval? Chci říct, že všechny noviny psaly, že to byla naše vlastní oběť, kterou jsme chtěli pomoct zachránit zbytek světa. Nikdy dřív jsem neslyšela, že nám drželi u spánku pistoli."

„Sakra, čemu byste věřila raději? Tomu, že děláte něco proto, že jste obětavá, nebo tomu, že jste k tomu donucená? Pokud byste seděla v křesle prezidenta, co by se asi lépe říkalo voličům?"

„Aha," řekla. „Ale copak si toho nikdo nevšiml?"

„Jistě, spousta lidí. A taky to řekli, pěkně nahlas — ale nikdo jim nechtěl věřit. Uvědomte si, že většině lidí se tak ulevilo, že unikli jaderné válce, že byli ochotni věřit tomu, že tahle věc byla projevem slušnosti obou stran. Byli odhodlaní raději věřit tomuhle než tomu, že nás někdo vydíral s pistolí v ruce. Lidem, kteří se stěžovali, se začalo říkat extremisti; koneckonců, extremisty přece nemusíte poslouchat. Shazovat pravdu, kterou nechcete slyšet, je jednodušší, než byste si mysleli. A pamatujte si tohle: každá nepopulární myšlenka vypadá extremisticky, takže si musíte dávat pozor na to, jak ji podáváte. Mít pravdu je nebezpečné skoro vždycky — a mít pravdu příliš brzy je nebezpečné určitě."

„No — a ví už vláda, co s tím? Totiž, chci říct, co s tím uděláme? Nebo s tím udělat máme?"

Whitlaw řekl: „Postup dělání rozhodnutí od té doby pokročil skoro o dvacet let. Rozhodnutí děláme každý den. Přežíváme. Pokračujeme — a přispíváme.

Víte, tohle je nejtěžší přijmout. Ve zpětném pohledu — teď už máme výhodu dvaceti let, na které se můžeme ohlédnout — můžeme vidět, že to, co se stalo, bylo možná za daných okolností to nejlepší řešení. Pokud se na to chcete dívat z hlediska národa, byly tyto dohody jen dočasnou překážkou, protože nás nezmrzačily navěky. Mimoto nám umožnily jednat se zbytkem světa v ovzduší omezeného nepřátelství, protože konečně cítili, že srovnali skóre.

Teď si uvědomte, jak své reparace platíme. Vyvážíme jen potraviny a zemědělské stroje; místo peněz jim dáváme energetické satelity a přijímací stanice. Tímto způsobem mají všichni zájem na tom, aby náš kosmický program pokračoval. Vyvážíme techniky a učitele. Vyvážíme sebe."

A najednou, o dva roky později a o tisíc mil dál, mi to došlo. Whitlaw se nikdy nedostal k tomu, aby nám to řekl naplno, ale naprosto jasně nám naznačil, že jsme válku prohráli. A že jsme věděli, že ji prohráváme — a zdálo se, že jsme aktivně spolupracovali na vlastním potrestání. Nebo ne?

Spousta vládních programů začala dávat smysl až při zpětném pohledu — například Pracovní armáda. Ta byla jen určena jako mírové řešení hromadné nezaměstnanosti — rozdělená byla naprosto stejně jako běžná armáda, jenže oni necvičili s puškami; ale na druhou stranu, jak dlouho trvá, než se člověk naučí střílet z pušky? Šest týdnů?

A vesmírný program — pokud jsme měli na Měsíci katapulty, nebylo na světě jediné místo, které by bylo bezpečné. Nepotřebovali jsme atomovky — mohli jsme bombardovat kamením.

Všechny tyhle dodávky potravin a zemědělských strojů — to pomáhalo naší ekonomice víc než jejich, protože my díky tomu mohli přestavět montážní linky na výrobu nových technologií.

A všechny ty energetické satelity — každý národ, který si jeden vzal, byl na nás závislý, pokud šlo o obsluhu.

A náš vývoz více než půl miliónu učitelů do chudých zemí — další generace světových vůdců bude vychovávána v americkém stylu.

Dávalo to šílený smysl. Skoro jsem si dokázal představit prezidenta, jak říká: „A co kdybychom porážku pouze předstírali!"

Vzpomněl jsem si na skříňku s falešným dnem a pokoje ve třináctém patře. Nic nemůžete skrývat navěky — ale můžete odvrátit pozornost toho, kdo hledá.

Zbytek světa hledal důkazy o posilování armády — a ty se skrývaly pod ekonomickým oživením a reparacemi a civilním řešením nezaměstnanosti! A nejlepší na tom bylo to, že všechny tyhle věci byly přesně takové, jaké být měly, i kdyby takové nebyly.

A ještě něco —

Whitlawova třída byla jen zástěrka.

Nikdy jsem nevěděl, proč existuje Federální úřad školství. Teď to dávalo smysl. Pod zástěrkou toho, že se učíme dějepis — jak jsme prohráli válku — nás Whitlaw učil, jak vyhrát tu další bez toho, že by vůbec vypukla. Naučil nás, jak naše nepřátele přelstít, protože je to jednodušší než je pozabíjet.

Cítil jsem, jako by mi v žaludku vybuchl granát. Granát, který mi do hrdla vhodil před dvěma lety Whitlaw a celou tu dobu čekal na to, až vybuchne. Nikdy jsem o Zvláštních jednotkách nepřemýšlel, protože to byla jen další součást armády, cvičená pro nasazení v krizových situacích. Myslel jsem, že to zahrnuje přírodní katastrofy a nepokoje. Neuvědomil jsem si, že tu jsou ještě druhé Zvláštní jednotky, ukryté v místě, kde by je nikdo nehledal: uvnitř obyčejných Zvláštních jednotek.

Teď jsem si to uvědomil a srdce se mi rozbušilo. Jaký úkol měly Zvláštní jednotky doopravdy? Čeho jsem se tady účastnil?

Ustaví prezident chtorranskou komisi?

WASHINGTON — Zasvěcenci z Bílého domu dnes ráno prohlásili, že prezident je nakloněn vytvoření zvláštní komise, která by prošetřila 'chtorranskou situaci' a posoudila závažnost celého problému. Prohlášení by mělo být vydáno nejpozději v pátek.

Jeden z dlouhodobých prezidentových kritiků hodnotí toto rozhodnutí jako „krok správným směrem, ale pouze krok. Musíme urazit ještě dlouhou cestu". Ale někteří z dalších politických odpůrců se odmítli vyjádřit, dokud

nebudou členové komise skutečně jmenováni.

Nicméně senátorka Harker-Jane Brodyová, jedna z nejostřejších prezidentových kritiků, pokud jde o chtorranskou otázku, byla ohledně prohlášení daleko méně zdvořilá a poznamenala, že si prezident zahrává s národní bezpečností. „Jmenování chtorranské komise tak krátkou dobu před listopadovými volbami není ničím jiným než jasným politickým záměrem. Je to jasný pokus o zamlžení záležitosti bez toho, že by udělal něco konkrétního."

---

34 Člověk, který tam (skoro) nebyl

„Když máte vrabce v hrsti,
jen stěží se vysmrkáte."
—SOLOMON SHORT

Byli tam čtyři. Plukovník Wallachstein, Lizard, malá, přátelsky se usmívající Japonka s prošedivělými vlasy a černoch v černém obleku. Byli rozsazení kolem malého stolu a dívali se na mě.

Wallachstein řekl: „Žádné představování, McCarthy. Musíš něco pochopit. K téhle schůzce nedošlo. A tito lidé neexistují. Stejně jako já. Jasné?"

„Ehm, ano, pane."

„Dobrá. To doufám. Protože toto náleží pod soudní pravomoc Zákona o národní bezpečnosti. Pokud jej ještě jednou porušíš, budeš muset zmizet. Navždy."

„Ano, pane."

„Takže než začneme, musím ti říct několik věcí. Jsem k tomu oprávněn ze zákona." Podíval se na papír s poznámkami, který ležel před ním, a začal z něj číst: „Spravedlivý soud předpokládá, že obžalovaný je odpovědnou lidskou bytostí, schopnou rozeznat rozdíl mezi dobrem a zlem, a je schopen posoudit podle tohoto měřítka své skutky a důsledky z nich plynoucí. Z tohoto důvodu je výsledek tohoto sezení závislý na jeho schopnosti porozumět informacím, kterých se mu dostane." Zvedl oči a podíval se na mě. „Rozuměl jsi tomu?"

Přikývl jsem. V hrdle mi zase vyschlo. Byl jsem před soudem? Za co?

Wallachstein se zamračil. „Něco není v pořádku?"

„Pane," zmohl jsem se na zakrákání, Jaké je tohle sezení? Chci říct, na čí zmocnění —?"

Zvedl ruku. „Nech mě to nejdřív dočíst." Pak pokračoval. „Za takových podmínek nemůžeme posuzovat 'vinu' nebo 'nevinu' jako absolutní morální hodnoty — ani se o to nemůžeme pokoušet. Místo toho určujeme schopnost organismu spolupracovat rozumně se svým okolím. Místo hledání trestu, pomsty, nebo dokonce rehabilitace je úkolem tohoto tribunálu posoudit hodnotu příspěvku jednotlivce do společenského prostředí v porovnání s cenou jeho další existence v tomto prostředí." Odložil papír stranou a podíval se mi přímo do očí. „Rozuměl jsi tomu?"

Přikývl jsem.

„Dobrá. Ještě jednu věc. To, co jsem zrovna četl, je výňatek z Revidovaného právního zákoníku z roku 2001. Při tomto slyšení, stejně jako při jakékoli příležitosti, kdy nastane rozpor mezi Revidovaným právním zákoníkem a ustanoveními Zákona o státní bezpečnosti, mají ustanovení Zákona o státní bezpečnosti přednost. Rozumíš tomu?"

„Eh, myslím, že ano. Ale...?"

„Ano?"

„Můžu mít otázky?"

„Máš právo na to, aby ses seznámil s významem tohoto tribunálu a pravomocí, kterou nad tebou má. Tvá otázka?"

„Mám jich několik," začal jsem.

„Vyslechneme je." Přikývl.

„Co se tu děje? Kdo jste? Jaké je vaše oprávnění? A z čeho jsem obviněný?"

Wallachstein si vyměnil pohled s Japonkou. Sladce se usmála a promluvila s lehkým přízvukem, ale některé souhlásky polykala a já se musel soustředit, abych jí všechno rozuměl. „Jako příslušník Bezpečnostní agentury Zvláštních jednotek jste pod přímým velením Vojenské pobočky Úřadu pro národní bezpečnost a z toho důvodu jste v několikaúrovňové soudní pravomoci Zákoníku národní bezpečnosti, Vojenského zákoníku Spojených států a Civilního zákoníku Spojených států, přesně v tomto pořadí. Účelem tohoto slyšení je určit okolnosti, které měly za důsledek porušení bezpečnosti, k němuž došlo dnes ráno za přítomnosti nějakých dvou tisíc svědků, mezi nimiž byli jednotlivci, známí jako agenti nepřátelských zahraničních vlád. Členové tohoto tribunálu mají právo jednat v zastoupení Úřadu národní bezpečnosti. Z důvodů národní bezpečnosti nebudou nutná žádná další seznámení se členy tohoto soudu. Rozuměl jste tomu?"

„Ano, paní."

Sladce se na mě usmála.

„Hm," řekl jsem. „Mám pár jiných otázek."

Trpělivě čekali.

„Za prvé bych chtěl vědět, jak dlouho Zvláštní jednotky kryjí tajnou vojenskou činnost. Chci vědět, jaká je podstata této činnosti a všechno, co mi o ní můžete říct. Jako příslušník Zvláštních jednotek mám právo na to, abych byl plně informován."

Wallachstein se podíval na černocha. Ten se podíval na mě a zeptal se: „Kdo vám to řekl?"

„Nikdo. Dal jsem si to dohromady sám. Nebylo to těžké."

Wallachstein řekl: „Ve Zvláštních jednotkách neprobíhá žádná tajná vojenská činnost. Alespoň na papíře. Nicméně vnitřní jádro organizace je připraveno už přes sto let zvládnout nutné, ale nepříjemné bezpečnostní operace. Současná činnost je skoro výhradně zaměřena na kontrolu chtorranského zamoření. Je to činnost tajná, protože používáme zbraně, které byly mezinárodními dohodami zakázány — jak jsi si jistě vědom. Co bys chtěl ještě vědět?"

„Chci vědět, co jsou Chtorrani zač. Jsou opravdu z jiného světa, nebo jsou to něčí biologické zbraně?"

Japonka řekla: „Zpráva doktorky Zymphové o zamoření, kterou jste vyslechl, je naším nejlepším současným posouzením situace."

„Jak můžu vědět, že mi říkáte pravdu?"

„Nemůžete." Dodala: „Řeknu vám, že doktorka Zymphová je příliš hrdá dáma na to, aby někomu lhala, pokud vám to pomůže."

„Může být, ale Chtorrani jsou příliš dobře přizpůsobeni na naše prostředí. A Spojené státy mají z celé situace příliš velký prospěch."

„Ano," řekla. „Chápu."

Nic jiného neřekla. Jen na mě zamrkala.

„No, copak mi na to neodpovíte?"

Potřásla hlavou. „Naneštěstí nemáme žádné uspokojivé odpovědi — alespoň žádné, které by vás uspokojily hned."

„No, tak mi aspoň řekněte ty neuspokojivé."

Řekla: „Nemohu vám o Chtorranech říct nic, co byste už sám nevěděl. Ano, jsou hrozně dobře přizpůsobeni naší ekologii. Toho jsme si všimli také. Doufáme, že jednoho dne zjistíme proč. Řeknu vám, že pokud měl na této planetě nějaký národ schopnost vytvořit — v naprosté tajnosti — několik set nových druhů nepřátelských živočišných druhů, které by byly podle genetických rozborů naprosto nerozeznatelné, byly by to Spojené státy. A víme, že my jsme to neudělali. To, co vidíme, je mimo naše schopnosti. A víme také, že toho nebyl schopen ani nikdo jiný.

A teď pokud jde o druhou část vaší otázky: ano, Spojené státy využívají situace — ale my tu situaci nepřivodili a ani bychom to nedopustili, kdybychom toho byli schopní. Využili bychom jakékoli situace, která by nastala. Máme zodpovědnost vůči zbývajícím příslušníkům tohoto národa, že zvládneme potřeby státu způsobem, který bude jejich zájmům nejlépe prospívat. Pokud to neuděláme, mají právo na to, aby nás nahradili lidmi, kteří to zvládnou."

„Nemůžu říct, že by se mi to moc líbilo," řekl jsem.

Přikývla. „Říkala jsem vám, že ty odpovědi nejsou uspokojivé. Obávám se, že si to budete muset srovnat sám."

Podívala se na Wallachsteina. Ten se obrátil na mě. „Je to všechno? Nebo jde ještě o něco jiného?"

„Ještě jedna věc, pane. Jak jsem se ke Zvláštním jednotkám dostala já?"

Vůbec poprvé se usmál — byl to pochmurný úsměv, ale předpoklady splňoval: koutky úst mu zacukaly. Řekl: „Omylem. Ty... ech... epidemie zničily několik hlavních komunikačních linek. Ztratili jsme některé z nejlépe umístěných lidí. Ti jednotlivci, kteří je nahradili, si nebyli unikátního postavení Zvláštních jednotek vědomi. Měli jsme velký úspěch v tom, že jsme se zavedli jako naše vlastní krycí organizace, ale i nás epidemie zasáhly a nějakou dobu zabralo, než jsme obnovili všechna nutná spojení. Naneštěstí se během té doby dostalo do stavu Zvláštních jednotek mnoho lidí — a mezi nimi ty — kteří do nich nepatřili. Většinou jsme byli schopni odhalit a izolovat ty jednotlivce, kteří nevyhovovali našim zvláštním... požadavkům. Ty ses naneštěstí projevil jako obtížný případ. Kdyby ses se mnou pokusil spojit okamžitě po svém příletu, dokázal bych zabránit té scéně, ke které došlo dnes ráno." Odkašlal si a pak si povolil další pochmurný úsměv. „Na druhou stranu se musí nechat, že je spousta lidí, kteří si myslí přesně totéž co ty a kteří by udělali moc rádi právě to, cos udělal — jenže oni vědí, proč si to nemůžou dovolit."

„Aha."

Wallachstein si chvíli něco šeptal s Japonkou a Lizard a černoch je poslouchali. Černoch nad něčím potřásl hlavou, ale Lizard potřásla hlavou ještě silněji, jak s ním nesouhlasila. Zaslechl jsem větu: „— nemůžeme si dovolit plýtvat silami —" a pak ztichli, když si uvědomili, že mluví příliš nahlas.

Wallachstein řekl: „Myslím, že musím souhlasit s názorem majora Tirelliové." Obrátil se ke mně. „McCarthy, budu k tobě upřímný. Vůbec mi nevadí to, co se stalo dneska ráno. Nejsem si tak jistý tím, že jsi nás nějak vážně poškodil, a možná jsi nám trochu pomohl tím, že jsi trochu zmírnil rozruch z přednášky doktorky Zymphové. Očekávali jsme, že po ní vypuknou nepokoje, protože v publiku byli lidé, jejichž jediným úkolem bylo právě vyvolání těchto nepokojů a zahanbení Spojených států. Věděli jsme o nich předem. Zdá se, že jsi jim vzal vítr z plachet a naopak zahanbil jednoho z jejich nejdůležitějších řečníků."

„Já že jsem zahanbil jeho?"

„Držel ses faktů. On ne. A co je ještě důležitější, zabránil jsi mu v tom, aby dokončil svou přednášku. Chtěl minimalizovat chtorranský problém ve prospěch globálního plánu rekonstrukce — to by byl také docela zajímavý plán, protože by skončil tak, že by Spojené státy zaplatily většinu výdajů. V kostce, museli bychom vyvézt každý nepoužívaný stroj v této zemi, každé vozidlo, počítač, letadlo, televizi a topinkovač. A pokud bychom to neudělali dostatečně rychle, poslali by sem dobrovolníky, aby nám v tom pomohli. Mezi námi, McCarthy, nedokázal bych vymyslet lepší diverzi, i kdybych chtěl. A věř mi, že jsem chtěl. Neudělal jsem to, protože jsem si myslel, že by to bylo příliš nápadné. A v tom je problém. Upoutal jsi na sebe pozornost jako příslušník Bezpečnostní agentury Zvláštních jednotek, a i když jsi nevěděl, co děláš, dal jsi Inspekčnímu oddělení Spojených národů další důvod k tomu, aby měli dojem, že Zvláštní jednotky vyvíjejí tajnou činnost. Naši nepřátelé už prohlašují, že ty ranní události někdo pečlivě

naplánoval, aby je zpochybnil. Mají a nemají pravdu zároveň. Kdybychom si mysleli, že se z toho dostaneme něčím podobným, co jsi udělal ty, udělali bychom to — ale nemysleli jsme, že by to vyšlo. A ty jsi dokázal, že náš odhad situace byl správný. Při vší své pitomosti jsi udělal správnou věc — a byla špatná právě proto, že byla tak správná. Rozumíš mi?"

„Eh, tak trochu, ale ne tak docela."

Wallachstein se zamračil. „Nejsem si jistý, co bych si s tebou měl počít, McCarthy. Nemůžu ti dát vyznamenání a nemám dost času na to, abych tě oběsil. Máš nějaký nápad?"

Chvíli jsem o tom přemýšlel. Trpělivě čekali. Když jsem nakonec promluvil, pečlivě jsem si vybíral slova. „Mám zájem o Chtorrany, pane. Nemám zájem o hraní si na špióny. Nahoře v horách jsme věděli, kdo je náš nepřítel. Byl velký a červený, a než se na vás vrhnul, vždycky zařval a nebyl tam nikdo, kdo by nám rozkazoval, jak se máme, nebo nemáme bránit. Dělali jsme jen to, co bylo zapotřebí."

Wallachstein řekl: „To ti závidím. Už se mi stalo, že jsem chtěl použít plamenomet k tomu, abych vyřešil tam dole pár problémů." Otevřel blok a něco naškrábal na stránku. Pak ji vytrhl a podal mi ji. „Vezmi si to. Chci, aby sis někam dneska odpoledne zašel."

Vzal jsem papír a podíval se na něj. „K lékaři?"

„K psychiatrovi."

„Tomu nerozumím."

„Už jsi někdy slyšel o syndromu těch, kteří přežili?"

Potřásl jsem hlavou.

Tiše řekl: „Když vyhyne polovina lidstva, všichni, kteří zůstanou, jsou sirotci. Na téhle planetě není lidské bytosti, které by se to nějakým způsobem netýkalo. Umírání se týkalo nás všech. Jsem si jistý, že jsi nějaké důsledky viděl, bandy chodících mrtvol, maniaky, zombie, sebevraždy, sexuální úchylky, ty, kteří tak zoufale hledali rovnováhu, až se z nich stali příživníci a tak dále. Nevím ale, jestli jsi viděl z té odvrácené strany mince dost. Jako každá zkouška ohněm zničily epidemie slabé a posílily silné. Je spousta lidí, kteří znovu ožívají, protože mají na práci něco, co se vyplatí dělat. Než se staneš skutečným příslušníkem Zvláštních jednotek, musíme vědět, který druh sirotka jsi."

Vyhrknul jsem: „Já nevím. O tom jsem nikdy neuvažoval. Prostě jsem se jen sebral a šel. Vypadalo to jako jediná rozumná věc —"

Wallachstein zvedl ruku. „Mně to neříkej. Řekni to doktorovi. Odložíme tohle slyšení na..." Podíval se na hodinky a zašklebil se. „...až na další. Vezmi si z parkoviště skútr, McCarthy. Major Tirelliová ti ukáže, kam máš jet. S nikým jiným nemluv. Jeď přímo na základnu a spoj se s doktorem Davidsonem. Najez se v kantýně. Raději se také převleč a pak se sem okamžitě vrať."

„Eh, pane?"

Podíval se na mě. „Ano?"

„Myslel jsem, že jsem... zatčený. Chci říct, co mi zabrání v tom, abych nesedl na skútr a nezmizel na západ?"

„Nic," řekl. „Ve skutečnosti by nám nejspíš vyřešilo spoustu problémů, kdybys právě tohle udělal. Není to něco, co by moc lidí vědělo, ale ve Skalách je teď dost řídký provoz. Něco tam zastavuje auta a nechává je za sebou ležet jako plechovky od sardinek. Kromě toho" — podíval se mi přímo do očí a ve tváři měl přísný výraz — „nejsi z těch, kteří utíkají. Ty se vrátíš. Ale to už dostaneme od doktora Davidsona zprávu a budeme vědět, co s tebou. Majore Tirelliová, zavedla byste McCarthyho k parkovišti? My se tady musíme o něčem poradit."

35 Dr. Davidson

„Největší rozdíl mezi psychiatrem
a jeho pacientem spočívá v tom,
že psychiatr se s tím naučil žít."
—SOLOMON SHORT

Místnost byla prázdná.

Koberec. Křeslo. Stůl, na kterém stál džbán s vodou a sklenice. Nic jiného. Žádné dveře kromě těch, kterými jsem vstoupil.

„Prosím, posaďte se," řekl nehmotný ženský hlas. Rozhlédl jsem se, ale reproduktor jsem nenašel. Posadil jsem se. Křeslo zavrzalo, ale bylo pohodlné. Houpací křeslo, čalouněné hnědou kůží. Uklidňující.

„Vaše jméno, prosím?"

„McCarthy, James Edward."

„Ach ano. Už jsme na vás čekali. Doktor Davidson tu bude zanedlouho. Zatímco budete čekat, pustím vám film."

„Eh —" ale to už světla v místnosti zhasínala. Stěna přede mnou začala zářit a ve vzduchu se objevily obrazy. Sklapnul jsem a rozhodl se, že se uvolním a užiju si to.

Ten film byla... montáž. Něco, čemu se říká zvuková báseň. Hudba se navzájem proplétala s obrazy, něco bylo vzrušující, něco násilné, něco legrační, něco šťastné — dvě nahé děti, koupající se v horském potoku, se proměnily v malého lesklého pavoučka, spřádajícího diamantovou síť na pozadí modré a fialové — ta se rozpustila v obraz orla, kroužícího vysoko nad zničenou krajinou, jako by hledal hnízdo — orel se změnil ve stříbrnou kosmickou loď, proplouvající majestátně vesmírem nad zelenou Zemí, pak ve dvojici tančících mužů, oblečených jen v plavkách, kteří

kroužili kolem sebe a jejich těla se leskla potem — a proměnili se v geparda, uhánějícího stepí, který srazil v oblaku bodavého prachu k zemi vyděšenou zebru....

Takhle to pokračovalo nějakých deset nebo patnáct minut, směs obrazů, jeden za druhým, rychleji, než jsem je stačil vstřebávat. Několikrát jsem měl strach; nevěděl jsem proč. Jednou jsem cítil zlost. Ten film se mi nelíbil. Napadlo mě, proč mi ho asi pouštějí. Bylo to nudné. A pak, zrovna když mě to začalo znovu zajímat, to skončilo.

Když se světla znovu rozsvítila, řekl tichý hlas: „Dobré odpoledne." Hlas patřil muži. Byl klidný. Velice uklidňující. Dědečkovský.

Znovu jsem si odkašlal. „Kde jste?"

„V Atlantě."

„Co jste zač?"

„Jestli chcete, můžete mi říkat doktor Davidson. To sice není mé skutečné jméno, ale používám je před svými pacienty."

„A proč?"

Otázku přešel. „Pokud chcete kouřit, klidně můžete," řekl doktor Davidson. „Nebude mi to vadit."

„Nekouřím," řekl jsem.

„Tak si šňupněte."

Pokrčil jsem rameny. „Tomu taky moc nedám."

„Proč ne? Máte před tím nějaké zábrany?"

„Ne. Prostě mi to nesedí." Byl jsem trochu nervózní. Řekl jsem: „Vidíte mě?"

„Ano, vidím."

„A mohl bych vidět já vás?"

„Pokud máte na mysli oboustranný přenos, pak je mi líto, ale nic takového tady není. Pokud byste se se mnou chtěl setkat tváří v tvář, musel byste přijet do Atlanty. Jsem něco jako... invalida. Proto tu nemáme dvojcestné spojení. Někdy by můj... eh, zjev mohl rozptylovat."

„Aha." Cítil jsem se zahanbeně. Nevěděl jsem, co říct.

Doktor Davidson řekl: „Prosím, řekněte mi něco o sobě."

„Co byste chtěl vědět?"

„Proč si myslíte, že jste sem přišel?"

„Řekli mi, abych to udělal."

„Proč?"

„Chtějí vědět, jestli jsem dost velký cvok na to, aby mi věřili."

„A co myslíte?"

„Nevím. Vždycky mi říkali, že blázna je nejhorší soudit."

„Ale stejně, co si o tom myslíte vy?" Hlas doktora Davidsona byl jemný — neuvěřitelně trpělivý. Začínal jsem ho mít rád. Trochu.

Řekl jsem: „Myslím, že si vedu dobře. Přežívám."

„To je vaše měřítko úspěchu? To, že přežíváte?"

Zamyslel jsem se nad tím. „Myslím, že ne."

„Jste šťastný?"

„Nevím. Už ani nevím, jaké to je, když je člověk šťasný. Zvykl jsem si na to. Nemyslím si, že by po epidemiích bylo moc lidí šťastných."

„Jste nešťastný? Cítíte se skleslý?"

„Někdy. Moc ne."

„Zraněný? Zmatený?"

„Jo. Trochu."

„Vzteklý?"

Zaváhal jsem. „Ne."

Chvíli bylo ticho. Pak se doktor Davidson zeptal: „Cítíte vůbec někdy vztek?"

„Jo. To snad každý, ne?"

„Je to obvyklá reakce na zklamání," připustil doktor Davidson. „A co navzteká vás?"

„Lidská hloupost," řekl jsem. Stačilo, když jsem o tom jen mluvil, a cítil jsem, jak se mi zatínají svaly.

Hlas doktora Davidsona zněl zmateně. „Nejsem si jistý, jestli jsem to pochopil, Jime. Mohl byste mi dát nějaký příklad?"

„Nevím. Lidi, kteří lžou druhým. Kteří nejsou poctiví..."

„Ano?" naléhal.

„Hm — no, třeba lidi, které jsem potkal včera na večírku. A ti vědci dneska ráno. A i plukovník Wa — ten člověk, který mě za vámi poslal. Každý mi něco říká. Ale prozatím mě nikdo nechtěl poslouchat."

„Já poslouchám, Jime."

„Vy jste cvokař. Vy poslouchat musíte. Je to vaše práce."

„Už jste se někdy zamyslel nad tím, jací lidé se obvykle psychiatry stávají, Jime?"

„Ne."

„Řeknu vám to. Jsou to lidé, kteří mají o ostatní zájem natolik, že je chtějí poslouchat."

„No... ale to není totéž. Já chci mluvit s lidmi, kteří mi můžou odpovědět na otázky, týkající se Chtorranů. Chci jim říct, co jsem viděl. Chci se jich zeptat na to, co to znamená — ale připadá mi, že mě vůbec nikdo nechce poslouchat.

Nebo pokud mě vůbec někdo poslouchá, vypadá, jako by mi nevěřil. A já vím, že jsem viděl vylézat z hnízda čtvrtého Chtorrana!"

„Ale těžko se to dokazuje, že?"

„Jo," zavrčel jsem. „To teda jo."

„Proč si zase nesednete?"

„Cože?" Neuvědomil jsem si, že stojím. Nepamatoval jsem si, že bych vůbec vstával. „Omlouvám se. Když se navztekám, tak musím chodit."

„Nemusíte se omlouvat. Jak se vyrovnáváte se svým vztekem jinak, Jime?"

„Myslím, že dobře."

„Neptám se na to, jak si myslíte, že s ním žijete. Ptám se na to, co přesně děláte, abyste se jej zbavil."

Pokrčil jsem rameny. „Vztekám se."

„Říkáte lidem, že máte vztek?"

„Jo. Někdy."

Doktor Davidson čekal. Trpělivě.

„No, většinou."

„Opravdu?"

„Ne. Stěží vůbec někdy. Totiž, občas vybuchnu, ale většinou ne. Chci říct, že..."

„Ano?"

„No — eh, já opravdu neříkám lidem rád, že jsem se na ně nasral."

„Proč ne?"

„Protože to lidi nechtějí slyšet. Jen se na vás vzteknou kvůli tomu, že jste se na ně vzteknul jako první. Takže když se na někoho vzteknu já — snažím se, aby to nebylo poznat, abych s ním mohl mluvit normálně."

„Chápu. Takže se dá říct, že svůj vztek potlačujete?"

„Jo, myslím, že tak to bude."

Tentokrát následovala větší přestávka. „Takže ho s sebou pořád dost vláčíte, že?"

„Nevím." Zvedl jsem oči. „Co myslíte?"

„Já ještě nemyslím," řekl doktor Davidson. „Zatím hledám vzorec."

„Aha."

„Rád bych se vás na něco zeptal, Jime. Na koho máte vztek?"

„Nevím. Lidi na mě mluví, říkají mi, co mám dělat — ne, říkají mi, kdo jsem, a já vím, že to tak vůbec není. Třeba táta — kdykoli říkal 'Chci s tebou mluvit', myslel tím ve skutečnosti 'Já budu mluvit a ty mě budeš poslouchat'. Nikdo nechce poslouchat, co mu chci říct."

„Řekněte mi toho o svém otci více," řekl doktor Davidson.

Chvíli jsem se pohupoval v křesle. Nakonec jsem řekl: „No, víte, nebylo to v tom, že bychom si s tátou nedokázali povídat. Dokázali bychom to — ale nemohli jsme. Alespoň nemoc často. Jasně, občas to zkoušel — a občas jsem to zkoušel já — ale většinou jsme měli každý takovou spoustu svých starostí, že jsme se nemohli starat jeden o druhého.

Víte, můj táta byl slavný. Byl jedním z nejlepších programátorů v zemi. Nebyl nejpopulárnější — moc slávy a peněz si neužil — ale pořád byl jeden z nejlepších, protože všechny jeho hry byly inteligentní. Když jsem byl kluk, říkala mi spousta lidí, jakou mám kliku — i mí kamarádi — že si můžu všechny jeho hry hrát dřív než všichni ostatní. Nechápali, že se na tátovu práci dívám věcně, a já zase nechápal jejich úctu."

„Jaký jste měl pocit, pokud šlo o jeho práci?"

Na to jsem neodpověděl okamžitě. Chtěl jsem odbočit a složit doktoru Davidsonovi poklonu — ptal se na správné věci. Byl velice všímavý. Ale uvědomil jsem si, že bych se tím vyhýbal odpovědi. A uvědomil jsem si proč. Nechtěl jsem odpovědět na poslední otázku.

Doktor Davidson byl velice trpělivý. Opěrky křesla byly teplé. Pustil jsem je a přitiskl jsem dlaně k sobě. Nakonec jsem to připustil. Řekl jsem: „Hm... myslím, že jsem si to tenkrát neuvědomoval, ale myslím — ne, vím — že jsem tátovu práci nenáviděl. Ne hry samotné, ale to, jak se jim úplně oddával. Myslím, že jsem na ně žárlil. Táta dostal nápad — řekněme třeba Inferno nebo Hvězdný koráb nebo Brainstorm — a změnil se v zombii. Občas mizel ve své pracovně na celé týdny. Ty zavřené dveře byly jako výhrůžka. Nerušit pod hrozbou okamžité a bolestivé smrti. Nebo možná něčeho horšího. (Pozor na Yanga, Obraceče žaludků.) Když psal, bylo to jako žít s duchem. Slyšel jste zvuky, věděl jste, že v domě s vámi někdo je, ale neviděl jste ho jako osobu. A pokud se to náhodou stalo, bylo to jako potkat v obýváku cizího člověka. Něco zamumlal, když si uvědomil, co jste zač, ale nikdy se nepřestával dívat někam jinam.

Nevím, jak se s tím máma naučila žít, ale dokázala to. Nějak. Táta vstával před sedmou, udělal si sám snídani a pak na celý den zmizel — vycházel z pracovny jen proto, aby si vzal něco z ledničky. Máma mu nechávala talíře s jídlem, takže všechno, co musel udělat, bylo to, že si vzal talíř a vidličku a mohl zmizet zpátky v pracovně. Obvykle jsme ho viděli až někdy po půlnoci. Tak to bývalo občas celé týdny.

Ale vždycky jsme poznali, kdy byl z poloviny hotový — udělal si tři dny volna, aby si dobil baterii. Nevzal si volno kvůli nám; vzal si ho kvůli sobě. Zajel s námi na večeři a do kina nebo jsme si udělali volno taky a odjeli jsme do zábavního parku, ale vždycky to bylo napjaté. Já a Maggie jsme nevěděli, jak se k němu chovat, protože jsme spoustu dní chodili kolem jeho pracovny po špičkách. A teď už najednou nebyl příšera; chtěl být náš přítel — ale my nevěděli, jak být jeho přáteli. Nikdy neměl dost času na to, aby nám dal příležitost k tomu, abychom se to naučili.

Dlouho jsem žárlil na jeho počítač, ale pak jsem se naučil bez opravdového táty žít a pak už na tom nezáleželo. Brzy byly potíže jen s tím, jak se nám snažil vynahradit ztracený čas. Všichni jsme se cítili tak nepříjemně, že to byla

nakonec úleva, když se protáhl a řekl: „No, myslím, že se raději vrátím k práci. Někdo tady musí platit účty."

Samozřejmě, že máma měla svou práci — ale byla schopná počítač vypnout a odejít od něj bez toho, že by se jedinkrát ohlédla. Táta takový nebyl — když musel vyřešit nějaký problém, chňapal po něm jako štěně po holenní kosti vola. Později, když už jsem byl starší, jsem dokázal ocenit eleganci toho, co táta dělal. Jeho hry se nejen dobře hrály, ale byly tak krásně postavené, že se na ně byla radost dívat. Ale ať jsem sebevíc obdivoval výsledky jeho práce, pořád jsem ještě nenáviděl skutečnost, že do svých výtvorů vkládá tolik citové energie, že mu nezbývá už skoro žádná pro mě. Pro rodinu.

Když táta dodělal nějaký program, byl úplně hotový. Nepřiblížil se k počítači... nevím — vypadalo to jako měsíce. Ani nehrál hry, které udělal někdo jiný. To byly časy, kdy to bylo skoro v pohodě, protože se snažil znovu naučit být normální lidskou bytostí — opravdovým tátou. Ale tehdy už jsme se naučili rozeznávat známky — toho, že to nikdy nedokáže. Kdykoli se dostal dostatečně blízko, nešel už dál a pak znovu odešel. Najednou — pohodlně — dostal další nápad a už byl zase pryč.

A tak jsme s Maggií — no, nevím, jak na tom byla Maggie, ale zdálo se, že to vidí stejně — měli v životech díru a buď jsme si museli najít něco jiného, co by ji zaplnilo, nebo jsme se museli s tím nedostatkem naučit žít. Což bylo to, co jsem většinou dělal já — žil s nedostatkem — protože jsem nevěděl, že rodina takhle nemá vypadat. Maggie — no, našla si svou vlastní cestu. Nebyli jsme si tak nablízku.

V každém případě, tohle bylo před epidemiemi. Když jsme se odstěhovali na chatu, něco se v tátovi změnilo — ne k lepšímu, prostě byl jiný. Nejdřív jsem si toho nevšiml, protože jsem ho přece jen neznal tak dobře, a když jsem to pak viděl, nevěděl jsem, co s tím. Myslím, že mě to děsilo. Jako bych nevěděl, kdo to vlastně byl.

Několikrát týdně jsme dělali obhlídky našich poplašných zařízení — nikdo by se nedokázal přiblížit k chatě na kilometr, aniž bychom o tom nevěděli, ani jelen. Nikdy k nám lidé nechodili, ale díky tomu systému jsme měli dost čerstvého masa a já se naučil, jak mrtvolu stáhnout a kůži vysušit. Nejdřív jsme se s tátou moc nebavili, ale pak se mnou mluvit začal. Jako bych byl opravdový člověk. Jako by jen čekal na to, až vyrostu.

Zmátlo mě to. Chci říct — ksakru, jak můžete od někoho čekat, že to bude váš opravdový syn, když jste strávili dvacet let života tím, že jste ho přehlíželi?

A přitom, i když jsem nenáviděl to, jak je ten chlap zatraceně namyšlený, pořád jsem ještě chtěl, aby byl můj táta. A tak jsem ho nakonec přestal nenávidět a začal objevovat, jak zajímavý to byl člověk. O některých věcech, které dělal, když byl v mém věku, jsem nikdy nevěděl — víte, jednou se třeba setkal s Neilem Armstrongem!

Myslím, že právě tehdy jsme se s tátou poznali. A vím, že to nejspíš zní divně, ale ty dny, které jsme strávili tam nahoře na chatě, byly nejšťastnější dobou mého života. Byly to prázdniny od skutečnosti a na nějakou dobu jsme byli opravdová rodina. Bylo to krásné. Na nějakou dobu..."

Po chvíli doktor Davidson nadhodil: „Pokračujte, Jime. Co se stalo?"

Pokrčil jsem rameny. „Sešli jsme z hor příliš brzy. A dostali jsme se do poslední vlny epidemií. A kluci umřeli. A — hm, táta si to nikdy neodpustil. Moje sestra mu to nikdy neodpustila. A máma — no, nikdy ho nepřestala litovat, protože věděla, v jakém soukromém pekle žije. Myslím, že to nedokázal snést."

„Jime —"

„Ano?"

„Neřekl jste mi, co jste cítil vy."

„Ano, řekl. Řekl jsem, že jsem ho měl rád."

„A co si myslíte o tom, že jste sešli z hor příliš brzy?"

„Eh... byla to chyba, ale nebyla to jeho vina. Chci říct, každý přece mohl... totiž, nebyla to jeho chyba —"

„Jime," řekl doktor Davidson velice tiše, „vy mi neříkáte pravdu."

Ucukl jsem rukama od opěrek křesla —

„Ano," poznamenal. „V křesle jsou senzory — ale podle toho jsem nepoznal, že mi lžete. Slyším ve vašem hlase napětí."

Najednou jsem cítil na tváři ruměnec — a vztek. Vyskočil jsem z křesla —

„Jak jste se cítil, Jime?"

„Do toho ksakru nikomu nic není! Už mě sere, jak mi lidi říkají, kdo jsem a kým musím být. Už mě sere, že mi lidi lžou! Každý lže. Obamová lhala. Duke lhal. A myslím, že vy mi teď taky lžete. Už mě to sere — sere mě, že mě všichni využívají a posunujou se mnou. To není fér! A nebylo to fér, když mi to dělal táta!" Slova se ze mě valila. Věděl jsem, co říkám, ale nemohl jsem přestat — ani jsem nevěděl, jestli z toho něco myslím vážně. „Ani on mě neposlouchal! Chtěl jsem zůstat v horách déle! Byl jsem tam šťastný!" Slova se mi zadrhla v hrdle a já se rozkašlal.

Po zdvořilé odmlce, doktor Davidson řekl: „Na stole je voda."

Přešel jsem ke stolu a nalil si do sklenice. Vypil jsem ji, pak si nalil další a vypil z poloviny i tu. V hrdle jsem měl stále sucho. Odnesl jsem si sklenici zpátky ke křeslu a posadil se. Pokoušel jsem se sedět na hraně, ale křeslo k tomu nebylo přizpůsobeno; musel jsem se opřít.

„Řekl jste, že jste tam v horách byl šťastný," nadhodil doktor Davidson.

„Ano," připustil jsem a byl jsem rád, že se toho nakonec zbavím. „Byl. Už jsem se nemusel přetahovat s počítačem. Byli jsme zaměstnaní životem. Přežíváním. Chci říct, nebylo to lehké; museli jsme si stáhnout dolů vlastní dřevo a dělat spoustu údržby na slunečních kolektorech, ale byli jsme zaměstnaní tím, co jsme dělali — a jeden druhým. Mluvili jsme spolu o tom, co je třeba udělat. Dělili jsme se o zkušenosti. Spolupracovali jsme. Jistě, byly boje a spousta hádek — hlavně ze začátku — ale byli jsme konečně rodina. A nebylo fér to ukončit. Měli jsme tam zůstat déle. Měli jsme počkat. Já se nechtěl vrátit. Chtěl jsem, abychom tam zůstali —"

„Takže to vůbec nebylo kvůli chlapcům?" zeptal se doktor Davidson.

„Ne," připustil jsem. „Pro mě ne. Bylo to... bál jsem se, že ho zase ztratím."

„Takže jste na svého otce měl vztek?"

„Jo, myslím, že měl. Jo, měl."

„A řekl jste mu, co cítíte?"

„Ne, nikdy. Chci říct, že to nemělo cenu. Když se jednou rozhodl, nebylo o čem mluvit. Jistě, zkoušel jsem to — řekl jsem mu to. Řekl jsem, že bychom ještě neměli scházet dolů, ale on řekl, že musíme. Nechtěl jsem, ale nemohl jsem se s ním hádat, a tak jsem se nehádal. Jen jsem si uvědomil, že chce, aby bylo po jeho, a začal jsem znovu stavět zdi. Víte, na nějaký čas jsem je strhnul, ale teď, když začal dělat plány ohledně toho, jak se vrátí, musel jsem se chránit a —" Odmlčel jsem se, abych se mohl napít vody.

„Všiml si toho? Všiml si změny ve vašem chování?"

„Nechápu, jak by si jí mohl nevšimnout. Tenkrát jsem byl opravdu čurák."

„Chápu."

Bylo ticho. A já si to uvědomil. Nebyl to jen Maggiin vztek. Nebo mámina lítost. Byl jsem to taky já. Můj odpor. Bylo to to, co se mi pokoušel říct toho posledního dne na nádraží? Vyháněl jsem ho taky?

„Co si o tom myslíte teď?"

„Nic," řekl jsem. „Jen by mě zajímalo, na koho se mám vlastně vztekat? Na tátu? Nebo na sebe? Byl tam, když jsem ho potřeboval. Ale já tam nebyl, když on potřeboval mě. Opustil jsem ho, protože... protože..." Tvář mi hořela. Tohle se připouštělo těžko. Cítil jsem, jak se mi zase svírá hrdlo. „...jsem myslel, že mě zase nechá být, a já ho chtěl nechat být jako první — aby poznal, jaké to je, abych mu dokázal, že se mnou nemůže jen tak zametat! Chci říct, může to udělat kdokoli, ale můj táta ne! To nebylo fér!" Pak jsem začal kašlat a oči se mi zamlžily. Otřel jsem si je dlaní, uvědomil si, že začínám brečet — a pak jsem se zhroutil a začal vzlykat jako děcko.

Doktor Davidson trpělivě čekal. Nakonec řekl: „Jste v pořádku?"

„Ne," řekl jsem, ale ve skutečnosti jsem byl. Ulevilo se mi, že jsem to konečně řekl nahlas. Jako bych se zbavil obrovské tíhy, kterou jsem si sám neuvědomoval, dokud jsem ji nevyjádřil slovy. „Ano," řekl jsem, „je mi dobře. No — aspoň trochu líp. Neuvědomoval jsem si, že žiju s takovou... vinou."

„Nejen s vinou, Jime. I se vztekem. Nosil jste v sobě svou zlobu tak dlouho, až se z ní stal zvyk. Je to část vaší osobnosti. Má práce spočívá v tom, že vám pomůžu se jí zbavit. Pokud je to to, co chcete."

Zamyslel jsem se nad tím. „Nevím. Někdy si myslím, že je to právě ten můj vztek, co mě drží na nohou."

„Možná je to proto, že jste ještě nezažil nic stejně silného. Už jste se někdy zamiloval?"

Potřásl jsem hlavou.

„Možná byste o tom měl uvažovat — zamyslet se nad tím, co od svého citového partnera očekáváte. O tom si můžeme pohovořit příště."

„Příště?"

„Pokud budete chtít. Můžete mi kdykoli zavolat. Proto jsem tady."

„Aha. Myslel jsem, že to bude jen jednorázová záležitost."

„Nemusí být."

„Aha," řekl jsem. Pak: „Děkuji."

36 Kachní fóry

„Neuróza je nakažlivá nemoc."
—SOLOMON SHORT

K večeři jsem měl tlustý řízek (zpoloviny syrový), opravdové šťouchané brambory, zelené fazolky (přelité rozpuštěným máslem), čerstvý salát (se sýrovou zálivkou) a čokoládovou limonádou. Všechno moje oblíbená jídla. Dokonce ani armádní kantýna nedokáže moc uškodit žraločím řízkům. I když se o to pokouší.

Přemýšlel jsem o Tedovi. Napadlo mě, kde asi je a na čem pracuje. Nebo na kom.

Nikdy jsem s ním nebyl schopný vyjít. A věděl jsem proč.

Jednou mi to řekl Paul Jastrow — nepamatuji si, oč jsme se hádali, ale pamatuji si tu urážku: „Hele, McCarthy — jsou lidi a kachny. Ty jsi kachna. Tak si přestaň hrát na člověka. Nikoho tím neoblbneš." Několik lidí kolem něj se tomu zasmálo, takže kdykoli chtěl Paul někoho rozesmát, obrátil se ke mně a začal kvákat, pak se obrátil zase ke svým přátelům a vysvětloval: „Musíte s nima mluvit jejich řečí, když chcete, aby vůbec něco pochopily."

Nikdy jsem nepochopil, proč si jako terč toho zvláštního ponižování vybral zrovna mě — dokud jsem neviděl v televizi jednoho komika, jak dělá naprosto totéž s vybraným divákem z publika. Nebylo to osobní; jen toho chlápka využíval — byl to někdo, z koho si mohl střílet. A tehdy jsem to pochopil. Paul jen toho komika napodoboval. Možná že to ani on nemyslel osobně — byl to jen laciný způsob, jak lidi rozesmát. Ale mně do toho fóru nikdo nezasvětil. Takže mě nerozesmál. A i když jsem ho už teď chápal, stejně to nijak zpětně ránu nezmenšovalo. Pořád jsem ji cítil, pořád mi ten smích zněl v uších.

Myslím, že to bolelo hlavně proto, že jsem se bál, že by to mohla být pravda.

Díval jsem se na svou napůl snědenou večeři. Přál jsem si, abych u ní měl něčí společnost. Není žádná legrace jíst sám.

Vstal jsem od stolu. Už jsem neměl hlad. Nerad jsem plýtval jídlem, ale —

— a pak jsem se musel držet, abych se nezačal smát nahlas. V Africe už nehladověly žádné děti — nebo v

Indii, Pákistánu nebo kdekoli jinde! Nikdo už netrpěl hlady. Pokud byla na těch epidemiích jediná věc dobrá, pak to bylo právě to, že ukončily světový hlad. Vůbec nezáleželo na tom, jestli tenhle řízek vyhodím, nebo ne. Pro každého teď bylo řízků dost. Bylo dost řízků na vyhození! Byla to divná myšlenka.

Ale pořád jsem cítil vinu kvůli tomu, že jsem nedojedl. Starých zvyků se člověk zbavuje těžko. Pokud si zvyknete myslet určitým způsobem, budete v tom myšlení pokračovat i ve chvíli, kdy už ten způsob nebude správný?

Hm.

Myslel jsem jako kachna? Bylo to tímhle? Dělal jsem pořád věci jako kachna jen proto, že jsem na jiný způsob prostě nepřišel? A věděli to lidi kolem mě?

Možná bych měl přestat na nějakou dobu být sebou a měl bych se stát někým jiným — někým, kdo by neměl takové problémy, kdyby byl mnou.

Vstal jsem, odnesl tác do okénka na špinavé nádobí a odešel z kantýny.

Napadlo mě, jestli to není chůzí. Chci říct, byl jsem malý a v pase trochu silnější. Vypadal jsem snad jako kachna? Možná bych se měl naučit chodit jinak. Kdybych trochu vyrostl a přesunul svou váhu do hrudi místo do břicha — „Jau! Promiňte." Chůze mě natolik zaujala, že jsem nekoukal na cestu a vrazil jsem přímo do mladé ženy. Kvák. Starých spojení se nezbavíte, ta prostě vyhasnou. „Je mi to opravdu líto — ach!"

Byla to Marcie. Ta hubená dívka s velkýma temnýma očima. Z autobusu. Od plukovníka Šaška.

„Nazdar —" Zmateně jsem koktal. „Eh, co tady děláš?"

„Krmím psa — dávají mi odřezky." Ukázala mi balíček, který nesla.

Podržel jsem jí dveře. Prošla jimi, ale nepoděkovala. Vykročil jsem za ní.

Na chodníku se zastavila. „Jdeš za mnou?"

Potřásl jsem hlavou. „Ne."

„Tak fajn, odprejskni."

„Víš, jsi strašně drzá."

Upřela na mě prázdné oči.

„Ani nedáš člověku příležitost."

Zamrkala. „Omlouvám se. Měli bychom se znát?"

„Jeli jsme spolu autobusem, pamatuješ? Včera večer."

Potřásla hlavou. „Ze včerejška si nepamatuju vůbec nic. Ty jsi jeden z těch kluků, se kterýma jsem šoustala?"

„Cože? Ne... totiž... cože?"

„Vůbec se mnou nespí. Já vím, že tomu lidi nevěří, ale ještě se mě nikdy nedotkl. Ale rád se na mě dívá, když to dělám s jinýma, které si vybere. A pak si rád — no, však víš."

„Proč s ním zůstáváš?"

Pokrčila rameny. „Nevím. Nemám jinak kam jít." A pak dodala: „To je mi fakt líto. Vůbec si tě nepamatuju. Včera večer jsem byla sjetá. Sehnal nějakou Atlantskou modř. Nemyslím, že bych to vůbec s někým dělala, ale nikdy si nejsem jistá. Tys tam byl?"

„Říkal jsem ti přece. Jeli jsme spolu autobusem. Vzpomínáš si? Autobusem do města."

„Ach ano. Je mi to líto. Někdy si vůbec nic nepamatuju. Když to říkáš." Pak se ode mě odvrátila, dřepla si na zem a rozbalila balíček, ve kterém nesla velkou hromadu odřezků masa a kostí. „Tohle mu bude chutnat. Tuláku!" zavolala. „No tak, pojď sem. Tuláku, pojď sem a sežer si to, nebo to vyhodím!" Obrátila se zpátky ke mně. „Nerada kouřím Snílky, ale — no, někdy mi to pomáhá. Však víš. Někdy jsem dost... samotná. Znáš to?"

„Jo. To znám."

„Je to sranda, co? Všude je pořád spousta lidí, když víš, kam jít, ale jsou to všechno cizí lidi. Nikoho už tady neznám."

„Vím, co tím chceš říct. A každý vždycky vypadá tak agitátorsky. Je to jako by se společenské hnutí browniánů zrychlilo —"

Její výraz zůstal prázdný. Neměla sebemenší představu o tom, co říkám.

Řekl jsem: „Je to proto, že je vůbec míň lidí — všichni, se musíme pohybovat rychleji, abychom ten rozdíl vyrovnali."

Pořád na mě zírala. Řekl jsem snad nějakou blbost? Nebo to nepochopila? Řekla: „Já bývala taky vtipná. Jako ty. Jenže být vtipný už se nehodí. A tak jsem být vtipná přestala." Zatvářila se smutně. „Snílci mi v tom dost pomáhají. S nima se fakt dost rychle oblbneš." Pak se zarazila, jako by řekla něco, co neměla. Znovu zakřičela: „Hej, Tuláku! Pojď sem! Kde jsi, kluku?" V hlase jí zazněl netrpělivý tón. Znovu se ke mně obrátila. „Bude se ti líbit. Je to fakticky kamarádský pes — jenže nevím, kde zrovna je."

„No... možná mu ujel autobus nebo tak něco."

Na vtip nezareagovala. Obrátila na mě znovu pohled svých doširoka otevřených očí. „Myslíš?"

„Tys kouřila Snílky?"

„Ale ne. Od včerejška jsem ještě neměla. Nemám to ráda. Proč se ptáš?" Než jsem mohl odpovědět, chytla mě za paži. „Jsem divná? To je mi líto. Někdy jsem divná. Stává se mi to. Ale ještě nikdo mi neřekl, jestli divná jsem, nebo nejsem. To mě někdy děsí — že můžu být tak divná, že mi nikdo neřekne, jestli divná jsem, nebo ne. Jednou se všichni zkouřili a já musela zůstat na suchu — protože jsem měla ty věci a nechtěla jsem riskovat, že vykrvácím — a byla jsem dost otrávená. Oni prostě nepochopili, proč se nehihňám s nima—".

„Ano," řekl jsem. „Jsi divná."

Podívala se mi do tváře. Oči měla strašně velké a strašně tmavé. Vypadala v té chvíli skoro jako holčička. Řekla: „Děkuju. Děkuju, žes mi to řekl." Zamrkala a já spatřil v jejích očích slzy. „Já už nic nevím, jen to, co mi lidi

řeknou. Takže ti děkuju za to, žes mi řekl pravdu. Nenávidíš mě?"

Potřásl jsem hlavou.

„Lituješ mě?"

„Ne, nelituju." Na okamžik jsem si vzpomněl na tátu. „Ne, já už nikoho nelituju. Jen je to zabíjí."

Pořád se na mě dívala, ale dlouhou chvíli nic neříkala. Stáli jsme tam v soumraku Colorada a nad námi začaly vycházet hvězdy. Na západě byly hory olemované krajkou slabé oranžové záře. Vánek byl teplý a voněl medem a borovicemi.

Ticho se protahovalo, až bylo nepříjemné. Začal jsem přemýšlet o tom, jestli bych se jí za svou upřímnost neměl omluvit. Nakonec řekla: „Moc by mě zajímalo, kam se ten zatracený pes poděl. Není mu podobné, že zmešká večeři! Tuláku!" Vypadala podrážděně; pak, jako by se styděla za to, jak se zlobila, řekla: „Nevím, proč se tak rozčiluju — on není doopravdy můj. Totiž, je to opravdový tulák. Já ho jen tak trochu adoptovala —" A pak připustila: „— ale je to jediná bytost, kterou znám... no, které nesejde na tom, jestli jsem divná. Tulákovi to nevadí. Víš?"

„Jo, vím. Všichni dneska někoho potřebujeme." Usmál jsem se na ni. „Protože my jsme všechno, co máme."

Neodpověděla hned. Dívala se na papír, na kterém ležely odřezky. Nad hlavami se nám rozsvítily lampy a naplnily soumrak teplou září. Když Marcie nakonec promluvila, byl její hlas tichý. „Víš, já vždycky měla jasno v tom, co je v životě důležité a co ne. Bylo důležité, abych byla krásná. Nechala jsem si spravit nos — celou tvář — protože jsem chtěla být krásná. Víš, mohl by sis taky nechat spravit ten křivý nos —"

„Měl jsem nehodu na motorce," řekl jsem.

„— jenže uvnitř bys byl pořád stejný, ne? No a to se stalo mně. Nechala jsem si přemodelovat tvář — jenže uvnitř jsem to byla pořád já. A myslím, že právě tohle se stalo se světem. Jsme pořád stejní, jako jsme byli loni — jenže naše tváře se změnily a my o tom ještě nevíme. Nevíme, kým máme vlastně být. Jsem nervózní a vystrašená — pořád," řekla, „totiž, co když zjistím, kdo jsem, a pak někdo přijde a řekne mi, ne, to přece vůbec nejsi ty? Víš, co tím chci říct?"

Řekl jsem: „Kachny. Chceme se cítit jako labutě a oni nám říkají, že jsme kachny — a ještě k tomu ne moc hezké kachny."

„Jo," řekla. „To je dobrý. Ty tomu rozumíš. Někdy uvažuju nad tím, jestli je na světě ještě někdo, kdo uvažuje tak jako já — a někdy někoho takového najdu; ale vždycky mě překvapí, když zjistím, že nejsem úplně sama."

Zachvěla se a já ji objal. „Já vím."

Nedůtklivě řekla: „Jen bych chtěla vědět, kde je ten Tulák. Nejspíš se ukáže zítra, bude se šklebit a kňučet. To od něj sice bude hezké, ale já nesnáším, když si musím dělat starosti. Neviděl jsi ho tady náhodou pobíhat? Je tak trochu mezi hnědou a bílou, vypadá skoro jako růžový — rozcuchaný s velkýma huňatýma tlapkama, které vypadají jako bačkory. Velké hnědé oči a černý čumák."

Ano, viděl jsem ho.

Za sklem nad kruhovou místností.

Včera. S Jilliannou.

Cítil jsem, jak se mi svírá žaludek. Kurva. Jak jsem si měl poradit s tímhle?

Marcie se na mě podívala. „Říkal jsi něco?"

„Eh — Marcie, já — eh, nevím, jak bych ti to řekl, ale —" Prostě jí řekni pravdu, poradil mi hlas v mé hlavě. „— eh, Tulák je mrtvý. On — eh, vběhl pod auto. Stalo se to včera pozdě v noci. Viděl jsem to. Byl hned mrtvý. Neuvědomil jsem si, že to byl Tulák, dokud jsi ho nepopsala."

Potřásala hlavou. „Ale ne — to nemůže být pravda! Jsi si tím jistý, Jime?" Hleděla mi do tváře a hledala nějakou stopu toho, že se pletu.

Ztěžka jsem polkl. Hrdlo mě bolelo. Vzpomněl jsem si na to, jak někdo z té bandy včera říkal, jak se ten pes potuloval kolem kantýny. „Marcie," řekl jsem. „Je to tak. Byl asi takhle vysoký, že?"

Pomalu přikývla. Pak chvíli polykala, jako by se nemohla nadechnout. A pak si přitiskla dlaně k obličeji a držela je tam. Jako by se roztříštila na tisíc křičících kousků a jen tlak jejích dlaní jim zabránil v tom, aby se nerozletěly po celém vesmíru.

A pak se najednou narovnala a její tvář vypadala jako maska. Když promluvila, zněl její hlas ploše a mrtvě. „Budu v pořádku." Pokrčila rameny. „Byl to přece jen pes." Zase byla zombie.

Díval jsem se, jak se sehnula a zvedla balíček s odřezky, které už Tulák nikdy nesní. Sbalila pečlivě papír, přešla k blízké popelnici a hodila ho dovnitř. „Teď už se nemusím starat."

„Marcie, je v pořádku, když se staráš. Všichni máme někoho, o koho se staráme."

„Já ne," řekla. Zabalila se do kabátu, jako by se chtěla ochránit před chladem — jenže byla teplá noc a nebyl to chlad, před čím se schovávala. Prodrala se kolem mě a odcházela.

„Marcie!" Šla dál a já se cítil bezmocný. To mě navztekalo — ten pocit bezmocí; byl to stejný pocit, jaký jsem měl, když ode mě odcházel naposledy táta. „Ne, do hajzlu! Už mě sere, jak ode mě všichni odcházejí!" Něco zablikalo jako kaz na filmu a pak jsem už šel za ní a popadl ji za paži. Obrátil jsem ji k sobě. „Nech toho!" štěkl jsem na ni. „To je pěkná pitomost. Už jsem viděl, jak to udělali jiní lidi. Začneš utíkat ze života, protože bolí. Budeš dělat jeden krok za druhým a pěkně brzy se z toho stane zvyk a ty to budeš dělat automaticky — budeš utíkat odevšad. Jasně, že bolí! Podle toho, jak moc bolí, poznáš, jak moc ti na něčem záleží! A to jen ukazuje, jak moc ho žiješ!"

„Dej mi pokoj! Nepotřebuju kázání!"

„To je fakt! Nepotřebuješ ho! Potřebuješ rok v polštářované cele!"

S divokým pohledem se mi vytrhla. „To neříkej!" zaječela. Ruce měla zaťaté jako drápy.

„Proč? Protože to může být pravda? Říkala jsi, že se děsíš toho, že budeš divná, že budeš jako jedna z těch ženskejch, co si smaží vajíčka na čele, a nikdo ti to neřekne. No, tak já ti to říkám. Jestli ode mě teď utečeš, bude to první

krok ke smažení vajíček."

Vypadala, jako bych ji udeřil, a ve světle pouličních svítilen na mě mrkala. Zdálo se, jako by se její výraz rozpouštěl, když jí má slova docházela. Skoro jsem mohl pozorovat, jak si proráží vrstvu po vrstvě cestu dovnitř. „Já tam byla," řekla. „Už se nechci vrátit zpátky."

„Tak se nevracej. Nemusíš. Za to můžou ty sračky, díky kterým jsi cvok. Myslíš si, že cvok jsi jenom ty? My ostatní jsme trhlí úplně stejně! Všechno, co musíš udělat, je dívat se. Jediným rozdílem je to, že my se tím zastavit nenecháme." Dodal jsem: „Aspoň ne moc."

„Ale bolí!"

„No a? Nech to bolet! Aspoň se s tím takhle vyrovnáš! To, co děláš teď, ti určitě pomáhá, co?"

Přikývla a polkla a pak se jí oči zalily slzami a zatnula prsty do mého trička a přitiskla se ke mně a začala brečet. Objal jsem ji a držel, jak bych ji chtěl ochránit před bolestí — jenže to už nebyla bolest, přicházející zvenčí, byla to bolest, která vyrážela zevnitř a řinula se z ní očima a nosem a ústy. „To není fér! To není fér! Proč musí být tolik umírání?!! Chci svého psa!! Ach, Tuláku, Tuláku! Chci zpátky Tuláka!" Vzlykala a křičela mi do bundy. Zalapala po dechu a znovu se rozvzlykala. Slzy jí tekly po tvářích. „To není fér! Všechno, co jsem kdy měla ráda — já už nechci mít nic ráda! Nechci už ztrácet! To tak strašně bolí! Chci to skončit! Chci svého psa!"

Přemýšlel jsem o chlapech, kteří Tuláka chytili, a přemýšlel jsem o tom, co bych jim nejraději udělal. Marcie měla pravdu — nebylo to fér. Oni zabili psa, ale já se musel vypořádat s vinou a zármutkem! Proč jsem po nich musel to svinstvo uklízet?! Všechna jejich svinstva?!! Cítil jsem, jak se mi na Marciiných zádech zatínají pěsti. Ramena se jí nahrbila. Začala kašlat a já rozevřel pěsti a začal ji po zádech poklepávat. „To je v pořádku," řekl jsem. „To je v pořádku. Dostaň to ze sebe, takhle je to dobrý, pobreč si. Podle toho poznáš, jak jsi ho měla ráda. Jen to vykřič, to je hodná holka —" Prostě jsem blábolil, pokoušel sejí ulevit a pomaluji uklidňoval. Bylo zvláštní, jak jí na tom psu záleželo. Plakala dál — nebo plakala ještě pro něco jiného než jen pro psa? Objímal jsem ji a nechal ji vzlykat. Kolem nás prošli bez zastavení dva vojáci. Nejspíš si nás ani nevšimli. Takové scény byly v dnešních dnech normální.

Marcie popotáhla nosem a vzhlédla ke mně. „Jime?"

Co?"

„Už jsem v pořádku. Můžeš mě pustit."

„Ach. Promiň."

„Ne. Neomlouvej se. Děkuju ti."

„Pojď. Zavedu tě domů."

„Fajn."

Šli jsme mlčky. Měla malý byt v druhém domě vedle kantýny, v jedné z těch svobodáren, které jsem viděl cestou. Byl strohý, ale domácký.

Uvnitř mě objala a pevně k sobě přitiskla. „Děkuju," řekla. Objal jsem ji také a chvíli jsme tam tak stáli.

„Jime," řekla tiše, „budeš se se mnou milovat?"

Cítil jsem vůni jejích vlasů; točila se mi z ní hlava. Nepromluvil jsem; jen jsem přikývl a sklonil svou tvář k její. Oči měla velké — vypadala jako vyděšená holčička, která se strachem čeká, jestli řeknu ano.

Řekl jsem: „Ano," a ona zavřela oči. Položila mi hlavu na hruď a já cítil, jak se celé její tělo začíná uvolňovat. Byla v pořádku. Alespoň si myslela, že v pořádku je. Protože já v pořádku byl a řekl jsem jí, že je také.

Pohladil jsem ji po vlasech. Byla... tak malá, tak bledá, tak hubená. Tak křehká. Tak teplá.

Bylo tisíc věcí, které jsem mohl říct.

Neřekl jsem ani jednu.

Po chvíli jsme se vydali k posteli.

„Mám zhasnout?" řekl jsem.

„Radši ne."

„Aha. No... tak fajn."

37 Bez východu

„Nikdy nic nevysvětluj.
Pokud něco potřebuje vysvětlení,
je to vždycky špatně."
—SOLOMON SHORT

Letěl jsem zemí Zítřka a mířil k zemi Zapomnění — až jsem se najednou s trhnutím vzbudil a zpocený se posadil. „Do prdele práce!"

Vedle, mě se Marcie poplašeně obrátila. „Cože? Co se děje?"

„Musím jít — musím být zpátky v hotelu! Kolik je? Kurva Jéžiši — už je skoro půlnoc! Za to mě pověsí."

„Jime, jsi v pořádku?"

„Ne — nejsem!" To už jsem si oblékal kalhoty. „Kde mám boty?"

„Nechoď —"

„Musím!" A pak jsem si všiml pohledu v jejích očích — toho ublíženého a zneužitého výrazu — a posadil jsem se a vzal ji do náruče. „Marcie, je mi to líto. Strašně rád bych tu s tebou zůstal, ale nemůžu. Já — já mám rozkazy. Vím, že to teď vypadá, jako bych od tebe utíkal, ale není to tak. Prosím, věř mi."

„Věřím ti," řekla, ale cítil jsem, jak mi leží v náručí napjatá. Promnula si oči. „Nezlobím se. Jsem na to zvyklá."

Obrátil jsem k sobě její tvář a políbil ji. „Já takový nejsem, Marcie."

„Jo, já vím. Nikdo už takový nikdy není — jenže každý pořád od někoho utíká."

Začal jsem hledat košili. „Já neutíkám odněkud. Já utíkám někam. Kdybys věděla —"

„Aha. Ty máš dokonce i tajný úkol. Jako všichni ostatní." Znovu si lehla, přikryla se a zakryla si hlavu polštářem. „Prostě běž pryč, Jime — a potichu. Ano?"

Posadil jsem se na postel vedle ní a začal jsem se obouvat. „Poslyš, já se vrátím, ano? Pokud ještě nebude pozdě. Chci."

„Neotravuj," zamumlala zpod polštáře.

„Marcie, prosím tě, nezlob se na mě. Moc bych ti o tom něco řekl, ale nemůžu." Sklonil jsem se, abych ji políbil, ale nedovolila mi, abych jí stáhnul polštář z hlavy. „Dobře, jak chceš."

Jel jsem zpátky do hotelu a cítil jsem se jako něco, co vylezlo zpod kamene a nevědělo samo proč. Kurva — čím víc jsem se snažil být čestný, tím hůř jsem se cítil. Proč jsem nemohl být třeba taková sračka jako Ted a na všechny kašlat?

Jediná odpověď, na kterou jsem dokázal přijít, bylo to, že jsem nevěděl, jak jako sračka žít. Byl jsem odsouzený k tomu, abych žil svůj život a vždycky se pokoušel s každým vyjít po dobrém. Vždycky se pokoušel být rozumný. Vždycky se pokoušel chápat.

Vztekle jsem zapnul terminál ve voze a navolil patnáctý program. Běželo na něm opakování různých přednášek konference, ale už jen to, že jsem je poslouchal, mě navztekalo ještě víc. Proč vlastně tyhle píčoviny vysílají? Pokud chtěli být lidi blbí, byla to jejich věc — ale kolik nevinných lidí bylo ohrožených, protože věřili tomu, co slyšeli na síti? Vzteky jsem se skoro třásl, když jsem nakonec zahnul na podzemní hotelové parkoviště.

Sjel jsem do betonových útrob budovy. Byla tam rampa, označená SLUŽEBNÍ, a já zajel na ni. Robot prohlédl mou kartu, podíval se mi do tváře a beze slova mě pustil. Výtah také nejdřív zjistil, co jsem zač, a pak mě odvezl do třináctého patra.

Když se dveře výtahu otevřely, nečekaly na mě žádné ozbrojené stráže. Poprvé od chvíle, kdy jsem vyrazil nahoru, jsem vydechl.

Odešel jsem do pokoje, který mi určili, a zapnul počítač. „Požaduji instrukce."

Monitor chvíli pomrkával a pak zablikal: PROSÍM, VYČKEJTE ZDE DALŠÍCH INSTRUKCÍ.

Co to mělo znamenat?

Seděl jsme před počítačem, zíral na monitor a čekal. Jak dlouho?

To už se Wallachstein a ostatní sešli a rozhodli o mém osudu? Zatímco jsem tu nebyl, abych se hájil?

Odešel jsem do kuchyňky a nalil si trochu rajčatové šťávy, pak jsem se vrátil ke klávesnici a znovu se posadil. Pořád nic. Přemýšlel jsem o Marcii. Pořád jsem ještě cítil medové teplo jejích vlasů. Uvnitř mě to zahřálo a cítil jsem se dobře — dokud jsem si nevzpomněl na hořkost svého překotného odchodu. Napadlo mě, jestli mi odpustila.

No, možná jsem mohl něco dělat, zatímco jsem čekal. Vymazal jsem obrazovku a navolil kód knihovny. Monitor zablikal: JE Ml LÍTO. TENTO POČÍTAČ JE UZAVŘEN.

Cože?

Zkusil jsem to znovu. Stejná odpověď.

Ach jo...

Napadlo mě něco hrozného. Vytáhl jsem kartu z počítače a přešel ke dveřím.

Neotevřely se. „Kurva."

Zkusil jsem strčit kartu do zámku. NEPLATNÝ KÓD.

Jasně.

A já do toho přímo vlezl.

Vrátil jsem se zpátky do pokoje, postavil se doprostřed a rozhlédl se, jestli nenajdu jinou únikovou cestu. Balkón?

Otevřel jsem posuvné dveře, vyšel na něj a naklonil se přes zábradlí, abych viděl, jak vysoko jsem. Příliš vysoko. Třináct pater. Pád nebyl zase tak nebezpečný, nejhorší byl dopad na jeho konci.

Co kdybych přelezl zábradlí na vedlejší balkón? Nemožné. Balkóny byly pro větší soukromí oddělené. Další služba pro návštěvníky hotelu Marriott, kteří požadovali bezpečnost.

Podíval jsem se znovu dolů, pak se vrátil zpátky dovnitř a udělal inventuru. Dvě prostěradla, velikost king size. Dvě přikrývky, velikost king size. To nestačilo. I se záclonami by mi nejspíš chyběla čtyři patra.

Posadil jsem se znovu k počítači a začal pít svou rajčatovou šťávu. Byla kyselá. Chuťové buňky vzadu na jazyku mě z ní pálily. Měl jsem vůbec nějakou jinou možnost?

Žádná mě nenapadla.

Proč jsem vlastně chtěl utéct?

Protože mě tu zavřeli.

A proč mě tu zavřeli?

Protože se báli, že bych mohl zkusit utéct.

A co z toho vyplývalo? Že se rozhodli, co se mnou? Že se mnou měli v úmyslu něco, co by se mi nemuselo líbit?

A já utekl z Marciiny postele proto, abych dorazil sem? Není divu, že si o mně spousta lidi myslí, že jsem pitomec.

Několika rychlými doušky jsem dopil zbytek šťávy, pak jsem se opřel do křesla a mračil se na monitor

počítače.

Byl úplně vypojený. Než se znovu rozběhne, bude mu to muset někdo s vyšším přístupovým kódem povolit.

Vzpomněl jsem si na Marcii a na svůj slib, že jí zavolám. Nemohl jsem udělat ani to.

Vzpomněl jsem si na Wallachsteina a na jeho stěží zastřené výhrůžky. Propadl jsem u psychiatra?

Co když se rozhodli, že mě nechají zmizet? Neměl jsem právo na spravedlivý soud — nebo už se mi ho dostalo? Jak by to asi zařídili? Dostanu nějaké varování? Jak vlastně mohli zařídit, aby lidi zmizeli?

Uvědomil jsem si, že se potím. Nedokázal jsem klidně sedět. Vstal jsem a prohledal znovu pokoj, balkón, dveře —

Dveře zapípaly.

Začal jsem volat: „Kdo je tam?" a pak jsem zmlkl. Co když to byla popravčí četa? Udělají to tady v pokoji? Nebo mě nejdřív zavedou někam jinam?

Stál jsem tam a uvažoval, jestli mám začít řvát o pomoc, nebo se zkusit schovat.

Než jsem se mohl rozmyslet, dveře se otevřely. „Mohu dál?"

„Cože? Kdo —?" A pak jsem si ho zařadil. Foreman. Ten chlap, který se krmil jahodami a lososem, zatímco mluvil o světovém hladomoru. Ten nafoukaný pitomec.

„Řekl jsem: 'Mohu dál?' Neruším vás v něčem, nebo snad ano?"

„Eh, ne —já — eh, jak jste ty dveře otevřel?"

Zvedl kartu, kterou držel v ruce, abych si mohl prohlédnout zlatý pruh, který na ní byl.

„Aha," řekl jsem.

Ustoupil jsem stranou, on vešel dovnitř a dveře se znovu zavřely. Podíval jsem se na ně a napadlo mě, že bych je mohl zkusit otevřít, ale neudělal jsem to. Šel jsem za ním do pokoje a posadili jsme se. Do křesla vklouzl s lehkým půvabem. Jak byl starý? Zamyslel jsem se nad tím.

Chvilku si mě prohlížel svýma tmavýma, ostrýma očima a pak řekl: „Přišel jsem, protože mi náš společný přítel navrhl, abych si s vámi promluvil. Rozumíte?"

„Žádná jména, ano?"

„Přesně tak." Opakoval: „Rozumíte?"

Wallachstein mi tutéž otázku položil několikrát. Napadlo mě: chápání obžalovaného. Byla to důležitá právní zásada. Napadlo mě, jestli je i tohle součástí mého soudu.

„Je tohle oficiální?" zeptal jsem se.

Vypadal podrážděně. „Pokud neodpovíte na mou otázku, odejdu. Rozumíte?"

„Ano," řekl jsem rychle. „Jistě. Rozumím. Teď mi odpovězte na otázku zase vy. Je tohle oficiální návštěva, nebo ne?"

„Pokud se na to chcete dívat tímto způsobem, tak ano. Náš společný přítel si myslí, že bychom si měli promluvit. Je to pro vaše dobro."

„Je? Opravdu?"

Foreman se zatvářil otráveně, ale jinak na otázku nereagoval. Řekl: „Pro případ, že by vás to zajímalo, ano, viděl jsem vaše ranní představení — a ano, také si vás pamatuji ze včerejška. Na někoho, kdo je ve městě od včerejška, jste na sebe určité lidi pořádně upozornil." Musel jsem vypadat zahanbeně, protože dodal: „Abych byl spravedlivý, není to všechno vaše zásluha. Tohle město je dneska jen malá díra. Místním sportem číslo dvě je tlachání o místním sportu číslo jedna — o tom, kdo je kdo. Vy a váš milenec jste se prostě dostali do středu, to je všechno."

„Nejsme milenci. Do středu čeho?"

Foreman se poškrábal na hlavě. „Řeknu vám to takhle. Je tu jistá skupina lidí; říká se o nich, že jsou velice důležití. I když nikdo neví, kdo k té skupině patří nebo alespoň kdo v ní co dělá nebo alespoň co má ta skupina na práci, každý podezřívá každého, kdo něco ví, že k té skupině patří. Občas se stane, že jsou tato podezření velmi přesná. Takže když je náhle jedna z těch, kteří mají být podle všeho důležití, náhle odvolána z jejích — řekněme osobních záležitostí — aby sem dopravila Velice Důležitou Zásilku, tak to přirozeně vyvolá o tuto zásilku velký zájem."

Trvalo mi chvíli, než jsem si to přeložil, a pak mi trvalo další okamžik, než jsem to pochopil. Jasně. Bylo to horší, než jsem si představoval. Řekl jsem: „Nejsme s Tedem milenci. Nejsme ani přátelé. A nevím, jak důležitá naše zásilka byla — řekli nám, že není."

„O tom nic nevím." Foreman doširoka rozpřáhl ruce v gestu nevinnosti. Ale to stejně není to, o čem jsem s vámi chtěl mluvit. Nebude vám vadit, když si to nahraju?" Vytáhl diktafon. Potřásl jsem hlavou a on jej zapnul. „Viděl jste nějaké záznamy ze schůzí?"

„Jen málo. Něco jsem sledoval dnes večer, když jsem se sem vracel."

„Co jste viděl?"

„Spoustu vřavy. O tom, jak se máme vypořádat s červy. Zjevně je tu frakce, která chce navázat mírový kontakt."

„Myslíte si, že je to možné?"

„Nevím."

„To je velice čestná odpověď," řekl Foreman. V hlase mu zazněl pochvalný tón; myslím, že se mu líbila nevědomost. „Myslíte si, že bychom se o to měli pokusit?"

Zamyslel jsem se nad tím. „Bylo by to pěkně nebezpečné —" Pokrčil jsem rameny. „A nevím sám, jestli by to zabralo. Chci říct, že nevím jak —" Zmlkl jsem. „To je jedno."

Prohlížel si mě přimhouřenýma očima. „Co se mi snažíte zamlčet, synu?"

Zaváhal jsem. „No, já —" Vzpomněl jsem si na reakce Duka a doktorky Obamové.

„Pokračujte," pobídl mě Foreman.

„Já — šel jsem dovnitř, do hnízda," řekl jsem rychle. „Viděl jsem čtyři červi, kteří se k sobě tiskli. Dotkl jsem se jich. Ve skutečnosti... jsem je objal. Oni... zpívali. Svým způsobem. A já — já se pokoušel tu jejich píseň cítit. Nevím, jestli vám to dává smysl, ale já se jich chtěl dotknout celým tělem a cítit je celou svou myslí. Myslel jsem — kdybych mohl ochutnat jejich mysl, mohl by to být způsob, jak jim začít rozumět." Foreman se na mě díval se zvláštním výrazem. Ale ne tak, jak na mě zíral Duke; Foremanův pohled byl ještě divnější. Copak se to zase všechno vracelo? Velice upřímně jsem připustil: „Dostalo mě to do spousty potíží."

Foreman přikývl. „Ale začal jste jim rozumět?"

„Sám nevím. Byl to hrozně... divný pocit. Dovedu si představit, jak mohou mít červi na některé lidi tak silný vliv, ale víte — nevím, jestli to, co se stalo v tom hnízdě, něco znamená. Viděl jsem daleko víc důkazů toho, že červi jsou zlí. I když to říkám nerad, myslím, že je to důkaz, který je silnější."

Foreman nevypadal, že ho to potěšilo. „Takže si myslíte, že je to ztráta času, když se o to budeme pokoušet?"

„Pane? Vy toho o Chtorranech moc nevíte, že?"

„O to nejde. Ptám se na váš názor."

Pokrčil jsem rameny. „Nikdy jsem neviděl Chtorrana, který by se s vámi chtěl nejdřív zastavit na kus řeči. Neměli jsme jinou možnost než je zabíjet."

„Kolik Chtorranů už jste viděl?"

„Živých, nebo na snímcích?"

„Dohromady."

„Hm, no — viděl jsem fotky ze Show Low —"

Foreman vědoucně přikývl. „Pokračujte."

„— a viděl jsem hnízdo, o kterém jsem mluvil dneska ráno. To se čtyřmi Chtorrany. To, které jsem spálil. A pak to další hnízdo, to, do kterého jsem šel. To, ve kterém byli taky čtyři červi."

Netrpělivě čekal. „To je všechno?"

„Hm — ne, ještě jeden. Ten ve Vědeckém centru."

Přimhouřil oči. „Řekněte mi o tom něco," řekl pomalu.

Potřásl jsem hlavou. „Prostě jsem... tam byl."

Podíval se mi do očí a řekl: „Vím o těch představeních, synu. Bylo to, co jsi viděl, jedno z nich?"

Přikývl jsem. „Byli tam nějací psi. Krmili jimi Chtorrana. Zaživa. O tom víte taky?"

Foreman řekl: „Tvrdí, že Chtorrani by nejedli mršiny — musí svou kořist žrát zaživa."

„To je pravda. Alespoň pokud vím."

„Mm—hm. A to jsou všichni Chtorrani, které jste viděl?"

„Ano."

„Takže si myslíte, že jste přes Chtorrany odborník?"

„Ne, samozřejmě že ne —"

Foreman mě přerušil. „Pravda je taková, synu, že jste."

„Cože?"

Přikývl. „Jste odborník přes Chtorrany. Ať už jste to měl v úmyslu, nebo ne, v posledních čtyřech týdnech jste neuvěřitelně rozšířil naše vědomosti o chtorranských plžích."

„Pokud jsem odborník, tak jsme na tom dost špatně."

„Souhlasím — ale uvědomte si pár věcí. Máte s červy daleko více zkušeností než všichni ostatní vědci — alespoň pokud jde o ty, kteří setkání s nimi přežili a mohou o něm vyprávět. Vy jste přežil. To může být náhoda — nebo jste si možná uvědomoval něco, co vám pomohlo."

Poškrábal jsem se na hlavě. Možná jsem se od červů něco naučil, ale nenapadlo mě, co by to mohlo být.

„Takže se vás zeptám znovu. Myslíte si, že je možné s Chtorrany zahájit nějaký kontakt nebo konverzaci?"

„Kdybyste dokázal přejít jejich stravování — no, jsou tak trochu jako sloni. Velcí a milí. Chcete je obejmout. Ale nevím, jestli je možné odložit předsudky vůči jejich chuti." Zmlkl jsem. Díval jsem se na podlahu. Pak jsem se zhluboka nadechl. „Někteří z těch idiotů dneska odpoledne mluvili o tom, jak se s Chtorrany skamarádíme. Chtěl bych, aby to bylo možné, opravdu bych chtěl — protože svým způsobem to jsou nádherní tvorové. Ale není to možné. Pro lidi není možné přátelit se s Chtorrany víc, než je pro kus masa možné přátelit se se psem — jde to jen přes žaludek." Pokrčil jsem rameny. „Takže — musíme udělat to, co musíme."

„Není možné, že by byly vaše zkušenosti s Chtorrany omezené a to by mohlo ovlivnit způsob, jakým je vnímáte...?"

„Myslíte tím, že jsou možná nějací mírumilovní, jenže já na ně nenarazil?"

Přikývl.

Uvážil jsem tu možnost. „No jo — možná jsou mezi nima nějací mírumilovní. Zatím jsem o žádném neslyšel. A nemyslím, že ani nikdo jiný —jinak bychom o tom už věděli. Někdo by o tom dneska odpoledne mluvil. Někdo by o tom něco řekl, nemyslíte?"

Foreman neodpověděl.

„O co vám vlastně jde?" zeptal jsem se.

Potřásl hlavou. „Jen o informace. O materiál. Však víte. Pravdu můžeme poznat jen při pohledu z různých hledisek. Jen jsem zvědavý, kterou část slona jste zahlédl vy."

Potřásl jsem hlavou. „Vy se neptáte jen tak. Vám jde o něco jiného."

„Jste příliš podezřívavý. Jsem civilista, synu. Můžeme pokračovat?"

„Je toho ještě víc?"

„Jenom trochu. Dneska jste se postavil před dav lidí a řekl jste, že jste spálil člověka, protože na něj zaútočil červ."

„Ano, to jsem udělal." Jedna moje část trvala na tom, abych si postavil proti otázkám toho člověka obrannou bariéru, ale další část mi říkala, abych řekl pravdu, ať už ji uslyší kdokoli. Jediný způsob, jak porazit Chtorrany, byl pomocí pravdy. Dodal jsem: „Byla to největší laskavost, kterou jsem mu mohl prokázat."

„Laskavost—?" Zvedl obočí. „Jak to můžete vědět?"

„Prosím?"

Jeho výraz ztvrdnul. „Už jste se někdy nacházel na špatném konci plamenometu?"

„Ne."

„Tak jak to můžete vědět?"

„Tak mi to říkal Shorty."

„Kdo je Shorty?"

„Ten chlap, kterého jsem musel spálit. Pane." To poslední slovo jsem řekl úmyslně.

Foreman chvíli mlčel a uvažoval o mé odpovědi. Nakonec řekl: „Říkali mi — lidé, kteří to znají — že smrt upálením je jedna z nejhorších věcí vůbec. Když vás zasáhne napalm, cítíte, jak vám hoří maso."

„Pane," řekl jsem ztuhle, „při vší úctě, když vás zasáhne oheň z plamenometu, nemáte čas na to, abyste cítil horko nebo bolest. Je to náhlý propad do bezvědomí."

Foreman se zatvářil skepticky.

„Byl jsem tam, pane. Viděl jsem, jak rychle se to stalo. Nebyl tam čas na bolest."

O tom uvažoval dlouhou dobu. „A co vina?" odpověděl nakonec. „Na tu čas byl?"

„Cože?"

„Cítíte vinu z toho, co jste udělal?"

„Vinu? Udělal jsem to, co jsem udělat musel! To, co mi řekli, abych udělal! Nikdy jsem o tom nediskutoval! Kurva, jasně, cítím se vinen! A stydím se a je mi na hovno a tisíc dalších věcí, které vůbec nemají jméno!" Něco mě napadlo. „A o co tady vlastně jde? Vy mě taky budete soudit? Poslyšte, mám už tak dost problémů s tím, když se snažím žít podle svých měřítek — tak po mně nechtějte, abych žil podle vašich! Je mi jasný, že jsou vaše odpovědi, lepší než moje — koneckonců není vaše uvažování narušený surovou praxí! Posedáváte tady a žerete jahody a lososa! Já jsem ten chlap, kterej musel zmáčknout spoušť! Jestli je tady lepší odpověď, nemyslíte, že bych ji chtěl znát? Nemyslíte, že bych na ni měl právo jako první? Pojďte do kopců a ukažte mi ji! Moc rád zjistím, že máte pravdu! Ale jestli vám to nebude vadit, tak budu mít svůj plamenomet plný a odjištěný — jen pro případ, že byste se spletl!"

Trpělivě čekal, až skončím. A i pak neodpověděl hned. Vstal, šel do kuchyně a vytáhl z ledničky láhev vody. Vzal si sklenici, naplnil ji ledem, přešel zpátky do pokoje a pomalu přeléval vodou led. Pak se opřel do křesla, napil se a sledoval mě přes sklo. Když promluvil, byl jeho hlas klidný a tichý. „Už jste skončil?"

„Jo. Prozatím."

„Dobrá. Chtěl bych vám teď položit pár otázek. Chci, abyste se nad několika věcmi zamyslel. Ano?"

Přikývl jsem. Založil jsem si paže na hrudi.

„Děkuji. Takže mi řekněte jedno. Jaký je v tom rozdíl? Možná je upálení člověka laskavost a možná ne. Možná necítí vůbec nic — a možná je to ta nejčistší forma bolesti, okamžik šíleného pekla. Jaký je v tom rozdíl, Jime, jestli člověk zemře rozdrcený ve Chtorranově tlamě nebo upálený napalmem? Mrtvý zůstane. Jaký je v tom rozdíl?"

„Chcete, abych vám odpověděl?"

Foreman řekl: „Pusť se do toho. Zkus to."

Řekl jsem: „Žádný rozdíl v tom není — aspoň ne, když se na to ptáte takhle."

„Omyl," řekl. „Je. Je v tom obrovský rozdíl pro člověka, který musí stisknout spoušť."

Zamyslel jsem se nad tím. „Je mi líto. Já ten rozdíl nevidím."

„Dobrá. Zkusme to jinak. Co je důležitější? Zabíjení Chtorranů, nebo záchrana lidí?"

„Nevím."

„Opravdu? Koho se mám zeptat jiného, abych to zjistil?"

Whitlaw se ptal úplně stejně. Pokud jsem sám nevěděl, co si myslím, kdo jiný by to vědět mohl? Řekl jsem: „Záchrana lidí?"

„Správně. Takže co musíme udělat, abychom lidi zachránili?"

Usmál jsem se. „Pobít Chtorrany."

„Dobře. A co se stane, když se do cesty postaví člověk? Ne, řeknu to jinak. Co by se stalo, kdyby ses pokusil zachránit toho —jak se jmenoval, Shorty?"

„Slízli bysme to oba."

Foreman přikývl. „Dobře. Takže co je důležitější? Zabíjení Chtorranů, nebo záchrana lidí?"

„V tomhle případě zabíjení Chtorranů."

„Jistě. Takže jaký je rozdíl v tom, čím to omluvíš?"

Zíral jsem na něj. Nemohl jsem uniknout tomu, co říkal.

„Záleží na tom, jestli věříš tomu, že člověk zemře v plamenech bez bolesti, nebo ne?" zeptal se znovu.

„Když to postavíte takhle — ne, myslím, že ne."

Přikývl. „Takže jak se na to díváš teď?"

Potřásl jsem hlavou. „Nevím." Cítil jsem se zmatený. Otevřel jsem ústa, abych promluvil, ale pak jsem je zase zavřel.

Opřel na mě další zvednuté obočí.

„Nevím," opakoval jsem.

„Dobrá," řekl. „Zeptám se tě jinak. Udělal bys to znovu?"

„Ano." To jsem řekl bez zaváhání.

„Jsi si tím jistý?"

„Ano."

„Děkuji. A jak by ses pak cítil?"

Bez zahanbení jsem mu oplácel jeho pohled. „Zasrané. Stejně, jako se cítím teď. Ale stejně bych to udělal. Nezáleží na tom, jak se na to dívám." Dodal jsem: „Nejdůležitější je zabíjet Chtorrany."

„Máš v tom pěkně jasno, co?"

„Jo, myslím, že jo."

Zhluboka se nadechl a pak vypnul diktafon.„Dobrá, to je všechno."

„Prošel jsem?"

„Ještě jednou?"

„Ten váš test — to nebyl rozhovor. To byla zkouška přesvědčení. Prošel jsem?"

Zvedl oči od diktafonu a podíval se mi přímo do očí. „Kdyby to byla zkouška přesvědčení, tak by tě právě to, nač ses teď zeptal, vyřadilo."

„No jasně." Paže jsem měl pořád ještě založené na hrudi. „Jestli mi moje přesvědčení vůbec něco dovoluje, tak to je to, že si můžu vybrat způsob, jak se ke mně kdo může chovat. Takže jsme vyrovnaní."

Vstal a já vstal s ním. „Řekněte mi něco. Jsou mírumilovní Chtorrani?"

Bezvýrazně se na mě podíval. „Já nevím. Co si myslíš ty?"

Neodpověděl jsem, jen jsem s ním šel ke dveřím. Vložil kartu do zámku a dveře se před ním otevřely. Začal jsem s ním vycházet ven, ale stáli tam dva ozbrojení strážní.

„Je mi líto," řekl Foreman. Poprvé od chvíle, kdy jsem ho poznal, se tvářil zahanbeně.

„Jo," řekl jsem a udělal krok zpátky. Dveře se přede mnou zavřely.

38 Trajektorie

„Sebeukájení je ten nejupřímnější druh."
—SOLOMON SHORT

Stál jsem tam a zíral na ty zatracené dveře půl minuty bez toho, že bych řekl jediné slovo.

Opřel jsem se o ně rukama a zatlačil. Kov byl chladný.

Položil jsem čelo na jejich pevný povrch. Ruce jsem zaťal do pěstí.

„Kurva!"

A pak jsem ze sebe vychrlil celou řádku podobných slov.

Nadával jsem tak dlouho, dokud jsem to dokázal bez toho, že bych se opakoval, pak přešel do španělštiny a pokračoval dál. .

A když jsem se nakonec unavil, nebylo mi o nic líp, než když jsem začal. Cítil jsem se využitý. Zrazený. A pitomý.

Začal jsem znovu přecházet po pokoji. Vždycky, když jsem přešel kolem počítače, kopl jsem do něj. Zbytečný kus krámu. Nemohl jsem si ani zavolat obsluhu.

Přešel jsem do kuchyně a otevřel ledničku — byla překvapivě dobře zásobená. Ale já neměl hlad. Já měl vztek. Začal jsem otevírat skříňky. Někdo chytře uklidil všechny kuchyňské a jídelní nože.

A nadávání už nepomáhalo. Zůstávalo mi po něm jen sucho v hrdle. A cítil jsem se jako ještě větší blbec. V okamžiku, kdy nadávat přestanete, začnete si uvědomovat, jak hloupě to vypadá.

To, co jsem opravdu chtěl, bylo vyrovnat účty. Přešel jsem zpátky do pokoje a uštědřil počítači další kopanec. Povedl se — počítač málem spadl ze stolku, ale já ho včas chytil. A pak jsem začal přemýšlet proč. Ta zatracená věc se se mnou nechtěla bavit — nic jsem jí nedlužil.

Shodil jsem ho ze stolku na podlahu.

Dopadl na ni s tupým bouchnutím.

Zvedl jsem ho a zatřásl s ním, Ani to neznělo, jako by byl rozbitý.

„Já vím —" Odnesl jsem ho na balkón a přehodil přes zábradlí.

Klouzal a padal po nakloněné zdi budovy a rozbil se o beton dole s děsivě uspokojivým tříštivým zvukem.

Hodil jsem za ním stolek.

A pak křeslo.

A lampu.

A další malý stolek.

Obrazovka televize byla zapuštěná do zdi. Rozbil jsem ji druhým křeslem — na rozbití stačily tři rány — a pak vyhodil křeslo za jeho společníkem.

Klouzání, vrzání, padání, rozbíjení, tříštění, ničení. Vynikající. Co ještě?

Mikrovlnná trouba.

Noční stolek z ložnice.

Tři další křesílka. -
Dvě další lampy.
Rohový jídelní stůl.
Klekačka.
Všechny věšáky ze skříně.
Většinu ručníků a prostěradel.
Obrovské matrace a pérové rámy z postelí. Ta poslední položka byla obzvlášť obtížná.
Právě tehdy, kdy jsem se tahal s pérovými rámy, jsem si všiml, že se dole shromáždil dav — samozřejmě v bezpečné vzdálenosti. Tleskali každému novému ničení. Čím větší bylo, tím hlasitější byly ovace.
Kostra a čelo postele sklidily potlesk na otevřené scéně.
Uvažoval jsem, čím bych to mohl přetrumfnout. Začal jsem vyklízet kuchyň.
Všechny talíře — znělo krásně, když se tříštily a rozbíjely na ulici dole — a všechny hrnce a pánvičky.
Všechny příbory.
Obsah ledničky — a stejně tak i police.
Skoro všechnu vodu v láhvích. Jednu jsem si otevřel a zhluboka se napil. Stál jsem na balkóně, lapal po dechu a přemýšlel, proč nikdo nepřijde nahoru a nezastaví tenhle déšť hrůzy. Dopil jsem láhev a poslal ji také do noci, aby se rozbila někde v temnotě dole.
Podíval jsem se zpátky do pokoje. Co ještě? Co mi ještě ušlo?
Bar!
Rozhodl jsem se začít s pivem. V malé ledničce pod pultem byl skoro plný soudek. Cestou dolů bouchal a odrážel se, a když dopadl, vybuchl v pěnivé fontáně. Ti, které to postříkalo, křičeli.
Za soudkem následovala malá lednička. Kurva! Copak tu už nebylo nic vestavěného? Co to bylo za zasranou fušeřinu? Zastavil jsem se s paží nataženou těsně před defenestrací láhve skotské.
Ne. Některé věci jsou posvátné.
Jak to říkával strejda Moe? Nikdy nezahazuj láhev bez toho, že bys ji uctil. Přesně tak.
Dal jsem si loka a poslal ji na smrt.
Byly tam tři láhve skotské. Ochutnal jsem z každé. Pak jsem zavraždil bourbon. Začal jsem si uvědomovat, že bych si měl dávat menší doušky. Byl to velice dobře zásobený bar.
Rozmetal jsem rumy, jak světlý, tak tmavý.
Vyhladil vodku.
Gilotinoval gin.
Vymazal vin rose.
Zezdola už se ozývalo jen málo výkřiků. Když jsem přestal vyhazovat ty nejvíce vzrušující kusy, přišel jsem očividně o obecenstvo. No, co se dá dělat. Podívaná může dělat dojem na nevzdělance, ale skutečný umělec pracuje pro krásu samotnou.
Vpotácel jsem se zpátky a skončil s likéry a láhvemi brandy. Nakonec jsem si nechal sherry — koneckonců se má pít po jídle.
Na křišťálové poličce stály skleničky. Letěly za láhvemi. Stejně jako poličky.
Plížil jsem se po místnosti a hledal věci, které jsem přehlédl. Nebylo jich moc. Uvažoval jsem, jestli bych dokázal srolovat koberec.
Ne — to bych nedokázal. Měl jsem příliš mnoho problémů s tím, abych dokázal stát.
Kromě toho jsem se musel nejdřív vychcat. Vpotácel jsem se do koupelny a vyblil se. Pak jsem se vychcal.
„A co tak sprchu?" škytl jsem. „Jasně," souhlasil jsem sám se sebou a pustil vodu. Našel jsem ručník, který jsem zapomněl vyhodit, a trochu mýdla. V lékárničce jsem také našel krabičku Střízlíků. Ne — ještě jsem nebyl připravený vystřízlivět. Dal jsem je stranou.
Sprchy mají příšernou akustiku. Odrazy jsou pro zpěv dokonalé. To byla veškerá vzpruha, kterou jsem potřeboval. „Když sem přistál na Venuši, ztratil sem se v místní buši —" Prošel jsem kompletní libreta Dvojité dávky lásky a Bisexuální budoucnosti pro dva, načež mi došlo mýdlo.
Nejlepší věc na hotelích je to, že vám nikdy nedojde teplá voda.
Ale bez mýdla se zpívat nedá. Prostě to není ono.
Zastavil jsem vodu, našel zapomenutý ručník a začal si vysoušet vlasy. Zpíval jsem si a sušil jsem se, zatímco jsem se vracel zpátky do pokoje —
Stáli tam Wallachstein, Lizard a ti ostatní dva a čekali na mě.
„Ach —" řekl jsem. „Nazdar." A spustil jsem ruce s ručníkem k pasu. „Můžu vám, eh, nabídnout... křeslo?" Usmála se jen Lizard; odvrátila hlavu, aby to nedala najevo. Ostatní se tvářili pochmurně.
„Děkujeme," řekl plukovník Wallachstein. „Myslím, že raději postojíme."
„No —" řekl jsem. „Je od vás hezký, že jste zaskočili. Kdybyste ale dali vědět trochu dopředu, mohl jsem to tu trochu uklidit —"
Pokud se na mě Wallachstein nasral, dobře to skrýval. Jeho tmavé oči byly nečitelné. Přehlédl prázdný pokoj. Oholil jsem ho skoro až na kost. „Máš pro tohle všechno nějaké vysvětlení —?"
Postavil jsem se do něčeho, o čem jsem si myslel, že je nekompromisní postoj. „Ano, nudil jsem se."
„Prosím?"
„Někdo mě tu zamknul. Odpojil terminál. Neměl jsem co dělat. Začal jsem experimentovat s psychoakustickými dopady dopadů předmětů a pokoušel jsem se stanovit, které běžné domácí potřeby vydávají při rozbití

nejuspokojivější zvuky."

„Chápu... a co jsi zjistil?"

„Keramické lampy jsou velice hezké. Stejně tak pivní soudky. A skoro všechny láhve, naplněné tekutinami. Křesla a matrace jsou působivé, ale při dopadu znějí dutě."

Wallachstein zamyšleně pokýval hlavou. „Budu si to do budoucna pamatovat. Pro případ, že bych se dostal do situace, kdy bych tyto skutečnosti dokázal využít." Zvědavě se na mě podíval. „Je ještě něco, co bys chtěl dodat?"

„Ano, myslím, že ano," řekl jsem. Pomalu jsem se začínal rozehřívat. „Tak za prvé chci vědět, proč jste mě tu zamkli! Požádali jste mě, abych s vámi spolupracoval. Takhle se o tom chcete ujistit? Nebo je tu ještě něco jiného, co bych měl vědět? Rozhodli jste vy a váš mizející výbor, který ve skutečnosti neexistuje, o mém osudu? Žiju ještě vůbec? Předpokládám, že o můj názor na tuto věc asi nemáte zájem, že? A když už jsme u toho, chci vědět, co se stalo se spravedlivými soudy. Pořád ještě nevím, z čeho jsem byl obviněný! Myslím, že než budeme pokračovat, budu se chtít spojit se svým právníkem." Složil jsem si paže na hrudi — a pak jsem musel hmátnout po ručníku, než stačil dopadnout na zem. Zaujal jsem postoj znovu, ale celý účinek už byl ten tam.

Wallachsteinovi chvíli trvalo, než mi odpověděl. Rozhlédl se po místnosti, jako by znovu hledal, kam by si sednul, pak se podíval zpátky na mě. „Nu ano — myslím, že ti za to dlužíme omluvu. Byl to omyl."

„Opravdu?" zeptal jsem se. „Jak to, že je to vždycky omyl? Copak tu už nikdo nedělá nic úmyslně?"

„Jako nábytek?" nadhodil.

„Jo, jako nábytek! To bylo schválně." Vysunul jsem bradu v něčem, co jsem pokládal za vzdorovitý výraz. „Chcete, abych to zaplatil? Mám padesát tisíc kalorek." Potřásl hlavou a zvedl ruku. „S tím si nedělej starosti. Tenhle pokoj neexistuje. Stejně tak ani nábytek. Stejně tak já. A možná — ani ty. Takže pokud na chvíli sklapneš..."

To mě usadilo. Sklapnul jsem.

„Skutečnost, že jsi tu byl zadržován proti své vůli, je neomluvitelná. Přijímám plnou odpovědnost. Dal jsem rozkaz a byl vyložen špatně. Omlouvám se. Dokážu pochopit — a sdílet — tvou reakci. Ve skutečnosti je to známka zdraví. Ukazuje, že jedna stránka tvé osobnosti je nejen nezávislá, ale příležitostně i úplně protispolečenská. Pro naše účely jsou to hodnotné vlastnosti." Zamyšleně si promnul bradu a pokračoval: „Teď ke tvým dalším otázkám: nebyl žádný výslech. Nebyl jsi nikdy odsouzený. Nebyl jsi nikdy obviněný. Rozumíš?"

Už zase ta otázka. „Ano, pane."

„Dobrá. Veškeré papíry byly zničeny. V záznamech není nic, co by vypovídalo o tom, že bys porušil bezpečnostní předpisy. Navíc jsem ti dal do záznamů kopii rozkazu, který jsi dostal včera ráno ústně a který ti přikazuje oznámit skutečnost o čtvrtém Chtorranovi účastníkům konference jakýmkoli způsobem. Rozumíš?"

„Eh, ano, pane."

„Dobrá. Teď se jdi obléct. Musíme si promluvit ještě o něčem jiném a chtěl bych, aby to bylo trochu formálnější."

„Ano, pane."

Odešel jsem do koupelny, spolkl hrst Střízlíků a oblékl se. Zrovna jsem se česal, když jsem zaslechl zvýšené hlasy. Jeden z nich patřil Lizard.

Říkala: „— pořád nesouhlasím. Není to fér."

„Takový je život, majore! Všichni jsme nahraditelní." Ten hlas jsem nepoznával. Pan Černoušek?

„O to přece nejde! To je zvláštní záležitost! Je to sprostý!"

„Je to nutné! Jsme k tomu nuceni okolnostmi. To rozhodnutí už padlo —"

A pak bylo najednou ticho — jako by si někdo uvědomil, jak nahlas vlastně mluví, a umlčel je. Zamračil jsem se na sebe do zrcadla. Co se to ksakru zase dělo? O jakou králičí noru jsem zakopl tentokrát?

Stáhl jsem si vlasy do ohonu, nastříkal si další vodu na obličej, pečlivě se utřel, napočítal do deseti a pak se vrátil do pokoje.

Zůstal tam jen Wallachstein. Ostatní odešli. Lizard. Japonská dáma. Pan Černoušek.

Wallachstein řekl: „Požádal jsem je, aby odešli. Mluvili trochu nahlas."

„O něčem, co nechcete, abych zaslechl?"

„Možná. Chci ti nabídnout práci. Je dost nebezpečná. Ale myslím, že pro ni máš kvalifikaci."

„Proč?" zeptal jsem se.

„Protože jsi tady jeden z mála, kdo má jak vědecké znalosti, tak i zkušenosti z boje s Chtorrany z první ruky."

„O co jde?"

„Chci tě nasadit do Chtoranského kontrolního oddělení Agentury."

„Myslel jsem, že tam už jsem."

Potřásl hlavou. „Nejde o nepřetržitou akci. Je to jen dočasné umístění, než zjistíme, proti čemu vlastně stojíme. Dáváme dohromady něco trochu více odpovědného. Budeš dělat většinou to, na co jsi byl zvyklý v Alfa Bravu — vyhledávat a ničit zamořená místa. Jediný rozdíl bude v tom, že chceme skupinu využít k nacházení způsobů, jak chytat Chtorrany živé — pokud, to půjde. Jediný živý vzorek, který prozatím máme, může být netypickým příkladem. Jak jsem slyšel, viděl jsi ho."

Přikývl jsem.

„Tak co si o tom myslíš, McCarthy?"

Pokrčil jsem rameny. „Není to přesně to, co jsem chtěl dělat. Chci se připojit k Vědeckému centru. Chci dokončit to, co jsem s těmi vzorky začal."

Wallachstein nad tím mávl rukou. „S tím si nedělej starosti. Ať si s tím harampádím pohraje jeden z těch lidí, co tam pro Molly mačkají knoflíky. Tyhle věci najdeme vždycky, když narazíme na boudu. Jediný důvod, proč je ještě

sbíráme, je ten, že chceme oddělení doktorky Partridgeové zaměstnat natolik, aby se nemohli dostat do průseru nikde jinde. Prozatím to funguje. Máme v jejím oddělení chlapíka, který nám dává vědět, kdykoli se objeví něco zajímavého. Myslím, že ses s ním setkal. Mimochodem, byl to docela dobrý nápad, usuzovat, že Chtorrané žijí pod rudým obrem."

„Děkuju. Ale práce ještě není dokončená."

Potřásl hlavou. „Není důležitá. Ty vzorky jsou bezcenné."

„Proč pro nás potom poslali zvláštní vrtulník?"

„Zkus na to přijít sám. Co jsi dovezl?"

„Mnohonožky. Sazenice. Skořápky —"

„Bezcenné. Už máme vzorky."

„— chtorranská vejce!"

„Mm—hm. Možná. Uvidíme, co se z nich vyklube." Na Wallachsteina to neudělalo dojem. „Co ještě? Co jsi ještě přivezl v ceně padesáti tisíc dolarů?"

„Aha!" Tajnou schránku. „Paměťový čip."

Wallachstein přikývl. „Všechny ty ostatní krámy byly jen zástěrka. Abych řekl pravdu, byl bych raději, kdybys je mohl nechat venku."

„Proč?"

„Podívej se kolem sebe — vidíš tohle město? Vypadá, jako by přežilo, pravda? Omyl. Je příliš velké. Nedokáže se zásobit samo. Nemáme lidi. Je to jen otázka času, kdy se položí."

„Myslel jsem, že vláda chce dostat lidi zpátky do měst."

„To ano. Ale z vojenské stránky to není nejlepší nápad. Co když začne nová epidemie? Zase všechno ztratíme. To si už nemůžeme dovolit riskovat. Ne, jsme daleko více než kdy jindy přesvědčeni o tom, že potřebujeme decentralizovat, hlavně naše laboratoře. Chci, aby každá jednotka studovala Chtorrany sama o sobě. Koncem příštího měsíce budeme mít znovu plně obnovenou síť, takže budeš moct komunikovat s kýmkoli jiným. To ti můžu zaručit. Budeš ve spojení s našimi nejlepšími mozky."

„Tomu nerozumím," řekl jsem. „Dneska odpoledne jste na mě byl akorát nasranej. Otravoval jsem vás. Co se změnilo?"

„Přišli jsme na to, jak využít nevýhody."

„Ale?"

Lehce se usmál. „Nejsi blbec, McCarthy. Ne když se posadíš k počítači. Ale někdy si nevidíš ani na špičku nosu. Myslel jsem, že jsi nato už přišel sám."

„No, nepřišel."

„Je to tak. Máš zvláštní hodnotu. Víš něco, co neví nikdo jiný. Víš, že někdy jsou v hnízdě čtyři Chtorrané — a víš, kde je najít."

„Ale nikdo mi nevěří."

„Já ano," řekl. „A stejně tak i spousta dalších lidí. Někteří jsou opravdu důležití."

„He?"

„Ten paměťový čip. Měl jsi na hlavě helmu, vzpomínáš si?"

Pár vteřin mi trvalo, než jsem si uvědomil, o čem mluví. „Ale — Obamová řekla, že ten čip nefungoval."

„Chránila tě. Nevěděla, jestli je to důležité, nebo ne. Nedokázala jeho hodnotu určit sama. Tak mi ho neobvyklou cestou poslala. Přivezl jsi mi ho ty."

„Vy jste ho viděl—?"

Přikývl. „Viděli jsme ho všichni. A výslech také. Je to pěkně děsivá věc."

Chvíli jsem jen stál a lapal po dechu.

„Jsi v pořádku?"

„Ne," řekl jsem. Podíval jsem se na něj. Cítil jsem, jak mi buší srdce. „Potřebuju to vědět. Co je tam vidět? Já... zkurvil jsem to? Totiž — mohl jsem Shortyho zachránit?"

Tiše řekl: „Ano."

Cítil jsem, jako by na mě spadla celá zeď viny. Klesl jsem na kolena na podlahu. Bolelo to tak, že jsem nemohl brečet. Opřel jsem se rukama o koberec, abych vstal. Cítil jsem se, jako bych padal. V hlavě mě pálilo a já tomu nemohl uniknout. Chtělo se mi blít. Žaludek mi cukal a trhal sebou. Chtěl jsem umřít —

Probral jsem se s hlavou ve Wallachsteinově klíně a s pláčem. Lehce mi otíral tvář chladným, vlhkým ručníkem. Když viděl, že mám oči otevřené, odložil ručník stranou. Jemně mě pohladil po vlasech. „Jak se cítíš, synu?"

„Posraně." Slzy mi stále ještě stékaly po tvářích.

„To je dobře. Tak by ses cítit měl." Pořád mě hladil po vlasech. Chtělo se mi tam ležet a nechat se hladit. Vůbec mi to nepřipadalo divné.

„Chci jít domů," řekl jsem. „Chci, aby to všechno skončilo! Já to takhle nechci!" Už jsem zase brečel. „Chci, aby mi máma řekla, že všechno bude zase v pořádku!"

„Jo," řekl Wallachstein. „To já taky."

A pak jsem se začal smát. Bolelo to příliš na to, abych brečel dál. Všechno, co jsem mohl, bylo smát se.

A brečet.

A pak se ještě smát.

Wallachstein mi zase otíral tvář vlhkým ručníkem. „Jak se cítíš teď?"

„Líp. Díky." Uvědomil jsem si, jak divně tahle scéna musí vypadat, a začal jsem se cítit nepříjemně. Pokusil jsem se vstát. Zatlačil mě zpátky do svého klína. „Lehni si ještě. Chci si s tebou promluvit."

„Ano, pane." Znovu jsem si lehnul.

„Věděli jsme už sedm osm týdnů, že se s Chtorrany něco začíná dít. Začali jsme přicházet o skupiny a nevěděli jsme proč —jen to, že šly zničit hnízdo a nevrátily se.

Měli jsme nějaké dohady, ale žádný důkaz, takže jsme začali skupiny vysílat s rádiem a kamerami. Ztratili jsme dvě další a pořád jsme ještě nevěděli proč. Vaše skupina byla první, která se vrátila. Tvůj čip byl odpovědí, kterou jsme potřebovali. Už jsme našli další dvě hnízda se čtyřmi Chtorrany. Obě jsme neutralizovali. Už jsme změnili postup. Zachránil jsi spoustu životů."

„Jen bych chtěl, aby mi to někdo řekl dřív."

Wallachstein mi znovu přejel ručníkem po čele. „Myslím, že by sis měl probrat to, cos dělal po tom, co ses vrátil, a odpovědět si na tuhle věc sám. Nebyli jsme si jisti, co jste s tím tvým kamarádem za chlápky. Tím tvým kamarádem si ještě pořád jisti nejsme, ale pořád má dost práce a drží se z cesty a myslím, že bych mu alespoň za to měl být vděčný. Nakonec mu něco najdeme, něco, kde nebude moct nadělat moc problémů."

Všechno jsem si to probral. Nic to nezměnilo. „Pořád jsem ale nezachránil Shortyho."

„To je pravda. Pořád je ještě mrtvý." A Wallachstein dodal: „A nejspíš už to tak zůstane."

Posadil jsem se a podíval se na něj. „To je pěkně hnusný."

„Dovedu si představit, že to tak asi vypadá, Jime, ale ať už jsi ho mohl zachránit, nebo ne, je v tom nějaký rozdíl?"

„Ne, myslím, že ne."

„Dobře. To je opravdu dobře," řekl. „Foreman se v tobě nepletl."

„Foreman?"

„Proč si myslíš, že se s tebou bavil? Chtěl jsem vědět, co si myslíš o zabíjení Chtorranů a jak otevřený k tobě můžu být."

„Co říkal?"

„Řekl, že bych ti měl říct celou pravdu a nic jiného. Řekl, že i tak s tebou budou potíže."

„A jsou?"

„Jo." Usmál se. „Takže, chceš tu práci?"

„Nevím. Pořád budu v první řadě, že?"

„Dostaneš hodnost."

„Jak vysokou?"

„Podporučík."

„Děláte si srandu."

„Chtěl bych, aby to tak bylo. Ale k materiálům o Chtorranech mají přístup jen důstojníci. Takže když chceme přidat do skupiny dalšího člena, musíme z něj důstojníka udělat."

„Nemohl bych zůstat 'přidělený civilní pracovník'?"

Potřásl hlavou. „Přístup do Kontrolního operačního střediska nemá dovolen žádná nevojenská osoba. Tak jak sis vybral?"

„Mohl bych dostat nějaký čas na rozmyšlenou?"

„Potřebuju to vědět dneska v noci. Proto jsme se k tobě vrátili až tak pozdě. Museli jsme udělat pár rozhodnutí. Některá byla ovlivněna tím, co se stalo dnes odpoledne. A tys byl součástí těch rozhodnutí také. Musel jsem zkroutit pár rukou, abych tě mohl vzít na palubu. Takže buď ber, nebo nech být."

„Co když nechám být? Co pak?"

„To nevím. Budeme muset vymyslet, co s tebou. A slibuju ti, že by se ti to nelíbilo."

„Takže ve skutečnosti na vybranou nemám, co?"

Zatvářil se otráveně a omluvně najednou. „Synu, nemám čas na to, abych si hrál. Je válka. Chceš se jí zúčastnit, nebo ne?"

Podíval jsem se mu do tváře. „Ano, chci — jenže nejsem zvyklý na přímé odpovědi, takže určitě chápete, že jsem trochu skeptický."

Na to neodpověděl. Řekl: „Bereš tu práci?"

„Uděláte ze mě poručíka?"

Zamrkal. Pak se zasmál. „Netlač tak na pilu. Dobře, budeš poručík. Ale kapitán už ne." Rozhlédl se. „Vyhodil jsi i Bibli? Ne — tady je. Postav se. Zvedni pravou ruku. A opakuj po mně —"

39 P.S.Z.M.

„Není tak těžké umřít náhodou.
Dokáže to každý pitomec.
Skutečný génius dokáže náhodu přežít."
—SOLOMON SHORT

A tak jsem skončil s puškou v ruce a s pocitem dejavu.

Puška byla AM—280 s laditelným laserovým zaměřovačem. Výstup byl posunut vysoko do ultrafialových hodnot, a tak, abych viděl paprsek, musel jsem nosit elektronvoltovou helmu se sítnicovými senzory. Puška plivala rychlé dávky osmnáctigránových jehel, celkově nejméně tři tisíce za minutu. Zamířili jste paprsek na cíl a stiskli spoušť.

Dávka jehel dokázala vylomit díru do ocelových dveří. Říkalo se, že s dvěstěosmdesátkou je možné přepůlit člověka. Nechtěl jsem to zkoušet.

Zvednul jsem pušku a podíval se na ni. Měl jsem kolem žaludku svíravý pocit. Věřil jsem Dukovi a doktorce Obamové a skončil jsem tak, že jsem držel v ruce plamenomet, na jehož špatném konci stál Shorty. Díky tomu jsem měl ohledně zbraní zvláštní pocity. Mohl jsem na nich obdivovat technologii. Bylo to použití, co mě trápilo.

Poručík ke mně přes pult posunul dvě krabičky. „Podepiš se sem, že jsi převzal pušku a náboje."

Zvedl jsem prst. „Počkej chvilku. Kdo mě s ní proškolí?"

„O něčem takovým nic nevím."

„Pak to nepodepíšu."

„Jak chceš." Pokrčil rameny a začal se odvracet.

„Počkej. Je ten telefon bezpečný?"

„Ten nemůžeš použít."

„Přihrej mi ho. Je to pracovní záležitost."

Začal říkat něco jiného, ale pak si to rozmyslel. Posunul ke mně telefon. Strčil jsem do něj svou kartu a naťukal číslo, které mi dal Wallachstein.

Linka zapípala, jak se přepínala do kódovaného módu, a zvedl to Wallachstein. „Tady Joeova cukrárna. Joe tady není."

„Strejček Ira?"

„U telefonu."

„Mám problém."

„Popovídej mi o něm."

„Nechci tuhle zbraň převzít."

„Proč ne?"

„Vypadá to tak, že mě nikdo nebude školit."

„S tím si nedělej hlavu —"

„Já si s tím hlavu dělám."

„— protože ji nebudeš muset použít. Je to jen na parádu."

„Je mi líto, pane, ale to mi nestačí."

„Poslyš, synu, nemám nikoho volného k tomu, aby tě ohledně té flinty školil před zítřejším odpolednem. Všechno, co po tobě chci, je to, abys tam stál a vypadal jako voják. Postarám se o to, abys prošel podrobným školicím kursem do konce týdne."

Začal jsem protestovat. Místo toho jsem ale řekl: „Dostanu to písemně, pane?"

Na druhém konci linky se rozhostilo ticho. Pak pomalu řekl: „V čem je problém, synu?"

„V ničem, pane. Ale je to tak, jak jsem vám v noci říkal. Už nikdy nebudu věřit ničímu slovu."

Povzdechl si. Skoro jsem mohl vidět výraz na jeho tváři. Uvažoval jsem, jestli jsem nezašel příliš daleko. Řekl: „Nechám to uložit do tvé složky. Můžeš se o tom přesvědčit dneska odpoledne."

„Děkuji."

„Dobře." A ukončil hovor.

Položil jsem telefon a obrátil se zpátky k poručíkovi. „Máš na tuhle věc manuál?"

Zatvářil se kysele. „Jo. Někde jo. Počkej." Zmizel vzadu a vrátil se s malou brožurkou, kterou hodil na pult. „Ještě něco?"

„Ne, díky." Uložil jsem knížku do obalu pušky spolu s dvěma krabičkami nábojů a obal jsem zavřel. Podepsal jsem stvrzenku a zvedl helmu.

Když jsem se obracel k odchodu, poručík řekl: „Chceš něco vědět? Nevěřím tomu, že jsi poručík o nic víc než všem těm ostatním povídačkám, co o tobě jdou."

Podíval jsem se mu do očí. „Na tom mi nezáleží. To, čemu věříš ty, je jen tvůj problém."

Vyšel jsem ven a hodil pušku a helmu do kufru auta a zamkl ho. Místo toho, abych se vrátil do kasáren, vytáhl jsem z přihrádky na přístrojové desce mapu základny a podíval se, jestli tu je cvičiště. Bylo tu, leželo na severním okraji tábora. Cesta bude trvat asi deset minut — musel jsem udělat velkou objížďku.

Když jsem tam dorazil, nebyl nikdo v dohledu. Dobře. Chtěl jsem soukromí. Rozbalil jsem pušku a měl jsem ji na klíně, zatímco jsem seděl na sedadle a četl manuál. Zasunul jsem obě pojistky a procvičoval si nabíjení a vybíjení. Prázdný zásobník automaticky vypadne. Plný se zasune na místo stejně jednoduše jako paměťový čip do kamery. Dobrá.

Takže jak pracuje ten laserový zaměřovač?

Podle manuálu se laser namátkově každou desetitisícinu vteřiny přesunuje do jiné oblasti spektra, ale vždycky se nachází mimo viditelnost. Laser vystřeluje své mikrosekundové záblehy v náhodně vypočítaných intervalech. Ve frekvenci paprskového výstupu ani v oblastech spektra, ve kterých pracuje, není žádná pravidelnost. Pouze elektronvoltová helma, připojená k pušce, dokáže zachytit milióny nekonečně malých částic souvislého světla. Střelec uvidí laser jako stálý paprsek. Nikdo jiný — ať už s ultrafialovými brýlemi, nebo bez nich — neuvidí vůbec nic, kromě občasných menších záblehů. Celá záležitost měla zabránit nepřátelským ostřelovačům v zaměření střelce na konci paprsků. Bez náročného vybavení bylo vysledování nemožné.

Pak jsem si vyzkoušel helmu.

Bylo to jako pohled do pekla. Díval jsem se na svítící, étericky vyhlížející svět, zbarvený celý v odstínech červené a šedé. Senzory helmy zachycovaly spektrum od ultrafialové až po infračervenou, pak byl obraz digitalizován a

byly mu určeny nové barvy; přemíchaný obraz byl pak promítán přímo na sítnici. Chytré. Ale bolely mě z toho oči. Nejspíš to bude chvíli trvat, než si zvyknu.

Vypnul jsem barevnou stupnici a snížil jas přenosu. Teď byl obraz jednobarevný, ale jednotlivé předměty stále barvy měly. Každá budova, strom, auto nebo cokoli jiného bylo zbarveno jen ve stínech jedné barvy — růžové nebo zelené nebo modré. Obzor a vzdálená krajina vypadaly jako vrstvy purpurové a šedé, zatímco bližší předměty měly jasné, skoro zářivé barvy. Zdálo se, jako by se vznášely proti zašlému pozadí. Neměly stíny.

Byl to podivný a podmanivý způsob zobrazování. Svět byl jak známý, tak surrealistický. Mohl jsem předměty rozeznat a viděl jsem je lépe, než bych to dokázal prostým okem, ale současně jako by bylo všechno v téhle soumračné krajině duchů obklopeno rozechvělou aurou.

Podíval jsem se na své ruce; byly bledé, skoro zelené. Ve skutečnosti vypadalo celé mé tělo zeleně zbarvené. Budou všichni lidé vypadat stejně?

Vystoupil jsem z vozu, pomalu se otočil a prohlížel si okolní svět, jako bych ho viděl poprvé. A vlastně tomu tak bylo. Nakonec jsem se s určitým pocitem lítosti vrátil k vozu pro pušku.

Zapojil jsem přípojku, vedoucí z helmy, do pažby pušky a zapnul laser.

Nic.

Žádný paprsek.

Vypnul jsem ho. Sundal jsem si helmu. Přepnul jsem laser na standardní zapojení. Zapnul jsem ho. Do cvičáku se zařízl jasný červený paprsek.

Výborně. Laser fungoval.

Přepnul jsem ho do kódovaného zapojení a znovu si nasadil helmu.

Nic.

Sundal jsem si helmu a zkontroloval baterie a všechny spoje. Zdálo se, že jsou v pořádku. Zkontroloval jsem přípojku k pušce. Také v pořádku. Hm. Znovu jsem si nasadil helmu, počkal, až se ustálí obraz, a znovu zapnul paprsek. Pokud fungoval, nedal se helmou spatřit.

Fajn. Když selže všechno ostatní —

P.S.Z.M.

Přečti Si Zasranej Manuál.

Všechno jsem vypnul a vrátil se k manuálu. Odpověď byla jasná, ale napoprvé jsem ji přehlédl. Byla přímo tam, napsaná velkými tiskacími písmeny:

DŮLEŽITÉ! UJISTĚTE SE O TOM, ŽE JE
NASTAVENÍ KÓDU HELMY STEJNÉ JAKO NASTAVENÍ KÓDU ZBRANĚ.

Chvilku mi trvalo, než jsem našel ovládací přepínače kódu — byly to přepínače stejné jak v helmě, tak i v pušce. Pokaždé, když se laser aktivoval, vysílal do helmy kontrolní puls. Jak puška, tak helma měly stejné generátory náhodných čísel, ale pokud nebyly nastaveny na stejnou hodnotu — zadáním kódu — neviděla helma, jak se laser každou desetitisícinu vteřiny objevuje.

Tahle zbraň se dala používat i bez laserového zaměřovače, ale střelba nebyla ani zdaleka tak přesná.

Zadal jsem na pušce a helmě kód a nasadil si helmu znovu. A znovu jsem stál uprostřed surrealistického světa: šedé krajiny, poseté zářivě pastelovými stromy a budovami. Ale když jsem zapnul laser tentokrát, objevil se paprsek jako jasná čára, která obsahovala všechny barvy najednou: růžovou, zelenou, bílou, modrou, žlutou, červenou — přecházel spektrem tak rychle, že oko nestačilo rozeznávat jednotlivé odstíny. Viděl jsem z nich jen přetrvávající vjemy, přelévající se do další barvy, a výsledek byl ten, že jsem vnímal barvy úplně jinak než kdy dříve. Byly ostré a nádherné. Paprsek prořezával perleťovou krajinu jako břitva. Napsal jsem jím na oblohu své jméno a viděl jsem jeho přetrvávající vjem jako chvějící se skvrnu. Bylo to mýma očima nebo senzory nebo procesem zpracovávání? Ať už to bylo čímkoli, mělo to svou zvláštní krásu.

Mohli jste si velice rychle navyknout na tenhle jiný způsob vnímání. Byl velice vzrušující.

Nakonec jsem toho nechal. Už jsem si nesměl déle hrát. Nasadil jsem do pušky zásobník a uvolnil obě pojistky. Přesunul jsem paprsek na jeden ze snopů sena na druhé straně cvičáku. Stiskl jsem spoušť.

Něco mě koplo do ramene a snop vybuchl.

Sepnul jsem obě pojistky a vysunul nahoru brýle helmy.

Ano, snop vybuchl.

AM—280 měla být bezzákluzová, ale nebyla. Žádná puška není úplně bezzákluzová. S opakovacími zbraněmi musíte být opatrní, protože 'vykopávají'. Právě to se stalo mně. Místo toho, abych do snopu prostřelil díru, rozpáral jsem ho a odhodil přímo nahoru.

Stáhl jsem si brýle zpátky přes oči, uvolnil pojistky a vypálil na další snop. Potřeboval jsem ještě tři další pokusy, než jsem ovládl zbraň natolik, abych do nich jen dělal díry. Šlo o to, zaměřit konec paprsku a postavit se reakci pušky, aby se paprsek udržel na místě. Poslední dva snopy jsem rozpáral, jen abych zjistil, jestli se dá puška použít i jako sekera. Dala. Dobrá.

Možná bych s ní dokázal přeříznout napůl i Chtorrana.

Jenže jsem nevěděl, jestli se mám na tu příležitost těšit, nebo ne.

Odešel jsem zpátky k vozu, uložil pušku do pouzdra a zamkl ji i s helmou v kufru. Jel jsem zpátky ke kasárnám a byl jsem zvláštně šťastný — jako bych si právě něco dokázal, i když mi nebylo jasné, co to bylo.

40 Nedělní bohoslužby

„Jediný způsob, jak jednou provždy zamezit válkám,
je nedopustit, aby byly tak zábavné."
—SOLOMON SHORT

Když jsem vešel, ležela na posteli krabice. Uvnitř byla uniforma s příslušným označením. Jen jedna. Měly být dvě. Tohle byla typická vojenská výkonnost — včas je hotová jen polovina práce. Vytáhl jsem ji a prohlédl si ji. Měl jsem z něčeho neurčitě podivný pocit — a nebylo to jen kocovinou po včerejším chlastu. Většinu z něj jsem vyzvracel dřív, než se mi mohl dostat do krevního oběhu, a zbytek neutralizovali Střízlíci dřív, než mi mohl uškodit. Ne, bylo to něčím jiným, ale nedokázal jsem přesně říct čím. Jen jsem věděl, že bych se v té uniformě necítil nejlíp. Přišel jsem k ní tak... jednoduše.

Pořád jsem o tom ještě uvažoval, když jsem ji věšel do skříně.

Když se Ted vpotácel dovnitř, byl jsem zrovna ve sprše. Ani si nesundal oblečení; prostě vlezl pod sprchu a strčil obličej do proudu vody.

„Dobré ráno," řekl jsem.

„Ach," řekl. „To už je ráno?"

„Už nějakou tu chvíli." Odstrčil jsem ho od sprchy, abych si mohl opláchnout mýdlo. Opřel se o zeď. „Co je dneska za den?" zeptal se.

„Neděle."

„Co je za rok?"

„Tentýž." Vyšel jsem ze sprchy a hmátl po ručníku. Nechtěl jsem teď s Tedem nijak zvlášť mluvit.

Vyčvachtal z koupelny za mnou. „Hej, Jime —" začal.

„Co?"

„Je mi líto, že sem tu nebyl včera. Nebo v noci. Nebo dneska ráno. Prostě mi to nějak nevyšlo, no."

„Ano?"

Musel můj chlad vycítit. „Poslyš, musíš to pochopit — dělal sem to kvůli nám, pokoušel sem se udělat si nějaký známosti! A povedlo se mi to! Ani sem včera nestihl žádný přednášky."

„Ano?" Pak musel přijít o tu scénu v přednáškové síni. Neptal jsem ho na to.

„Jo. Dělal sem průzkum."

„Tím jsem si jistý."

„Poslyš, vyplatilo se to! Nabídli mi flek v Telepatickejch jednotkách. Ve středu jdu na operaci. Dostanu jeden z těch novejch rozšířenejch implantátů."

„To je vynikající."

„To teda je, Jime!" Popadl mě za ramena. „Než přišly epidemie, potřeboval si souhlas samotnýho Boha — nebo aspoň souhlas Kongresu — k tomu, aby ses do těchhle jednotek dostal. Teď už sou tak zoufalí, že nevyžadujou psychologický testy."

„To je vidět."

„Ne, vůbec nechápeš, o co mi jde."

Ale ano, chápal jsem to. „A co jsi ještě pro nás udělal?"

„Je mi to líto, Jime. Přimlouval sem se za tebe, ale nedostal ses tam. Já mám zkušenosti s elektronickou komunikací. A můžu cestovat."

Odtáhl jsem se od něj. Celého mě umáčel. Začal jsem se znovu utírat.

„Ale poslouchej mě — to ještě není všechno. Pamatuješ se na toho Chtorrana, o kterým sme slyšeli, na toho živýho, kterýho chytili?"

„Jo...?"

„No, tak sem ho včera v noci viděl. Je nádhernej!"

„Ano...?"

„Jo — potkal sem tu holku, o který si mluvil, Jilliannu! Měl si pravdu. Je to fakticky kus! Proto sem tu taky dneska v noci nebyl. Byl sem s ní. Dělá v laborkách a vzala mě tam s sebou. Bylo to fakt fantastický. Zrovna byl čas krmení a —"

„Tede! Přestaň!"

„Co?"

„Nechci o tom nic slyšet, jasný?"

Zmateně se na mě podíval. „Fakt ne?"

„Fakt ne."

Zahleděl se na mě. „Je ti dobře?"

„Jsem v pohodě."

„To ses tak nasral proto, že sem se pro tebe nestavil, abys ho moh vidět taky?"

„Ne, to ne."

„Protože jestli ti jde o tohle, Džimíku, tak je mi moc líto, ale tohle pozvání platilo jen pro mě. Víš, jak to chodí."

Odvrátil jsem se a přešel ke skříni.

Řekl: „Hej — však budeš mít šanci. Dneska odpoledne ho budou ukazovat na konferenci! Právě teď ho převážejí do hotelu!"

Neposlouchal jsem ho. Otevřel jsem skříň.

„Hej!" řekl Ted. „Fantazie! Už mi poslali uniformu! Vynikající!" Ustoupil jsem od skříně a on ji strhnul z věšáku. „Jak vypadám? Poručík Theodore Andrew Nathaniel Jackson!"

„No —" Neřekl jsem nic. Zavřel jsem ústa a vykročil ke koupelně, abych si místo toho učesal vlasy.

„Ale no tak, Jime — nekaž mi radost! Řekni všechno nejlepší!"

„Všechno nejlepší."

„Ale ten tón!" zavyl.

„Promiň, nějak mi to nejde. Radši nebudu dneska večer spát, když budu vědět, že pomáháš bránit Ameriku."

„No, tak to už je tvůj problém."

„Nebouchej dveřma, až budeš odcházet!" řekl jsem.

Nebouchnul.

„Kurva!" řekl jsem.

41 Odpovědi

„Uvědom si, že dnešek může být docela dobře
posledním dnem zbytku tvého života."
—SOLOMON SHORT

„Je tahle věc nabitá?"

Zvedl jsem oči. Mluvil se mnou jeden z těch mrzoutských důstojníků, do kterých jsem v jednom kuse narážel už od chvíle, kdy jsem vylezl z vrtulníku.

„Ano, pane. Je."

„Na čí rozkaz?"

„Zvláštních jednotek."

Potřásl hlavou. „Je mi líto, vojáku. Tady ne. Tuhle záležitost řídí řadová armáda." Z toho, jak to řekl, to znamenalo skutečná armáda.

Podíval jsem se na jeho výložky. „Majore," řekl jsem, „dostal jsem rozkaz k tomu, abych tady stál, měl na hlavě tuhle helmu a držel tuhle zbraň. Řekli mi, abych to udělal, protože v kleci za tím závěsem je velká, purpurová a rudá lidožravá housenka. Teoreticky bych se ji měl, pokud se nějakým způsobem dostane ven, pokusit zastavit."

Major mi položil ruku na rameno a odvedl mě stranou. Závěs byl stále zatažený. „Synu —" začal říkat hřejivým tónem.

„Neříkejte mi 'synu'. Jsem důstojník."

„Poručíku," řekl ztuhle, „neserte mě. Chci, abyste z tohohle místa zmizel — a ten druhý blbeček taky." Ukázal na střelce na druhé straně jeviště. Neřekli jsme si spolu více než dvě slova. Všechno, co jsem o něm věděl, bylo to, že se jmenuje Scott a že koktá.

„Je mi líto, pane. To nemohu udělat."

„Poslouchej mě, blbečku. Podle jednacího řádu téhle konference to má být čistě civilní záležitost. Vojenské složky jsou tu jen k tomu, aby zabezpečily dodatečnou pomoc a pořádek. Já ti rozkazuji, abys odsud vypadnul."

„Ano, pane. Mohl byste mi to dát písemně, pane?"

Zaváhal. Pak řekl: „Poslouchej — ty skleněné stěny klece jsou vyztuženy silikonovým nátěrem. Opravdu si myslíš, že by se jimi mohla ta příšera dostat ven?"

„Nezáleží na tom, jestli si myslím, že je to možné nebo ne, pane. Dáte mi tento rozkaz písemně?"

„Kdo je tvůj velící důstojník?" zaskučel.

Málem jsem mu dal pusu za to, že se zeptal. „Strejček Ira," řekl jsem.

„Chápu..." Řekl to pomalu. Skoro jsem mohl vidět, jak se mu namáhají mozkové závity. „Takže to je jeho rozkaz, že?"

„Ano, pane."

„Nu" — Něco říct musel — „zajistěte si zbraň. Nechci mít žádnou mimořádku."

„Ano, pane."

„Dobrá. Děkuji. Zaujměte své postavení."

Přešel jsem zpátky ke straně klece. Hned, jakmile odešel major z jeviště, odjistil jsem pušku znovu.

O pár minut později se objevila doktorka Zymphová. Podívala se na mě a na poručíka na druhé straně klece a zamračila se. Na okamžik zašla za jeviště, a když se vynořila znovu, přešla přímo přede mě.

„Poručíku?"

Vysunul jsem si brýle na helmu. „Paní?"

Očividně si mě od včerejška nepamatovala, ne když jsem měl helmu. Nevadilo mi to. Řekla: „Vadilo by vám, kdybyste se přesunul na stranu, aby vás publikum nevidělo?"

„Myslel jsem, že jste říkala, že je ta věc nebezpečná."

„To jsem řekla a je to pravda. Ale chci vás mít mimo pohled. Prosím?"

Zamyslel jsem se nad tím. „Jistě. Bez problému." Přesunul jsem se. Odešla a promluvila si se Scottem, který udělal totéž.

Doktorka Zymphová pokynula svému pomocníkovi — byl to Jerry Larson z kanceláře doktorky Partridgeové. Napadlo mě, co tu dělá on. Zamával na někoho, kdo byl mimo jeviště, světla se ztlumila do tmavšího, červenějšího

zbarvení a po několika pokusech se složitými světelnými senzory byla doktorka Zymphová spokojena. Pokynula Larsonovi a ten začal s druhým pomocníkem odstraňovat oponu z klece, ve které byl Chtorran.

Bez přemýšlení jsem si stáhl brýle dolů na oči a zapnul laser. Rudé světlo jeviště se změnilo v šedé. Paprsek laseru se jevil jako podivná tyč zářící barvy.

Nejdříve odstranili závěs z jedné strany, takže jsem Chtorrana neviděl — jenom reakci těch, kteří se dívali přímo na něj. Jejich tváře byly leskle zelené. Výrazy měli ztuhlé. Vypadali jako zombie. Napadlo mě, jak asi zareaguje zbytek konference, až se zvedne hlavní opona. A pak spadl poslední záhyb závěsu ze skleněné klece na mé straně a já spatřil Chtorrana také. Byl to jasně stříbrný červ. V upraveném světle brýlí byla jeho barva nádherná. Zářil.

Skoro instinktivně jsem zvedl hlaveň pušky. Roztřepený pruh světla přeběhl přes Chtorranovu jemnou kožešinu. Najednou — jako by nějakým způsobem dokázal paprsek vycítit — se obrátil a podíval na mě. Jeho obrovské oči bez víček se na mě zaměřily s nevzrušeným zájmem. Stejný pohled upíral i na ty psy.

Byla tohle poslední věc, kterou zahlédl Shorty?

Sklonil jsem paprsek dolů. Nevěděl jsem, jestli ho ta věc cítí, nebo ne, ale nechtěl jsem ji dráždit. Chtorran si mě prohlížel dál. Roztáhl paže a přitiskl je na sklo. Pak se přesunul kupředu a přitiskl tvář — pokud se tomu dalo říkat tvář — na chladnou plochu. Ochutnával ji?

Pak se posunul ještě blíž a vysunul třetinu svého těla nad dno klece. Opřel se o sklo. Rám klece zlověstně zaskřípal.

„Neboj, nepraskne," řekl někdo za mnou. Neobrátil jsem se, abych se podíval, kdo to byl. Jen jsem znovu zaměřil paprsek a držel ho na Chtorranově břiše tak dlouho, dokud nesklouznul zase zpátky.

„Trrll..." řekl jsem.

Doktorka Zymphová pak přešla ke kleci, Chtorrana si nevšímala a sklonila se, aby si prohlédla přední část plošiny, na které klec spočívala. Vypadala ustaraně. Zvedla závěs, který z plošiny spadal, a prohlédla si ukotvení. Zavolala na Larsona a oba se sklonili dolů. „Myslím, že jsem to zaslechla praskat," řekla. „Myslíte, že je to v pořádku?"

Přikývl. „Bude to bez problému." Podíval se na hodinky. „Raději byste měla začít."

„Dobře." Pak se postavila. „Prosím, všichni ze scény." Zvedla hlas a opakovala svůj rozkaz. „Pokud nemáte červenou kartu, nemáte oprávnění k tomu, abyste tady byli." Přešla na mou stranu jeviště a podívala se přes dírku v oponě. Spokojeně přikývla.

„Počítáte, jestli je vyprodáno?" zeptal jsem se.

„Cože?" Podívala se na mě a vypadala, jako by byla překvapená tím, že umím mluvit. „Jen jsem se dívala na uspořádání diváků." Pak ze stolku, kde jej odložila, zvedla svůj blok, ukázala Larsonovi na druhé straně, že je všechno v pořádku, a vystoupila před oponu.

Museli na ni okamžitě zaměřit světlo, protože jsem ze své strany viděl jasnou skvrnu, přebíhající po záhybech opony. Její stín tvořil obrys ve středu.

Zapnula svůj mikrofon a začala mluvit.

„Nepředpokládám, že bych musela dělat dnes odpoledne nějaké dlouhé úvody, i když je tohle neplánované představení. Ale po včerejších, eh, vášnivých diskusích, týkajících se toho, jak nebezpečný může tento živočich být, nás napadlo, že by nejlepší bylo ukázat vám jeden živý vzorek a nechat posouzení na vás."

Chtorran se na mě znovu díval. Přál jsem si, aby se otočil a díval se na toho chlapíka na druhé straně. Byl tlustší než já.

„Takže, než zvedneme oponu, chci vás důrazně varovat před tím, abyste si pořizovali snímky s použitím blesku — také požadujeme naprosté ticho. Teď zhasneme všechna světla a necháme na toho tvora zaměřit jediný reflektor. Nejsme si jisti, jak bude na tak velké publikum reagovat, takže jej chceme oslnit. Z toho důvodu je nutné, abyste se zdrželi všech zbytečných zvuků."

Chtorran byl zaujatý hlasem doktorky Zymphové. Přejížděl očima sem a tam a pokoušel se najít zdroj zvuku. Pokud měl nějaké uši, já je neviděl. Napadlo mě, jestli to potvrzuje doměnku o husté atmosféře. To by znamenalo vyšší přitažlivost. Zvukové vlny by byly daleko silnější — a mnohem hlasitější. Uši by pak mohli mít tito tvorové daleko menší. Ale slyšeli by díky tomu na Zemi lépe, nebo hůře? Nebo možná uši nepotřebovali. Možná dokázali vnímat zvuky celým tělem. Možná dokonce dokázali celým tělem vidět.

„Dobrá tedy —" řekla doktorka Zymphová, „— pamatujte na to, abyste udržovali naprosté, skutečně naprosté mlčení. Můžete zvednout oponu, prosím?"

Opona se rozjela jako dveře hangáru. Přímo středem zazářil jediný růžový pramen světla, který se rozšiřoval s tím, jak se opona otevírala. Chtorran se mu otočil vstříc. Zaslechl jsem několik vyjeknutí z temnoty dole.

Doktorka Zymphová neřekla nic. Chtorranova přítomnost sama o sobě stačila. Roztáhl paže a začal zkoumat přední stěnu klece, jako by se pokoušel dosáhnout na světlo.

Pootočil jsem ovladačem kontrastu v přilbě a světlo bodovky vybledlo. Publikum dole vypadalo, jako by se vznášelo v temně zeleném šeru. Otočil jsem knoflíkem o další kousek a jasné části obrazu vybledly ještě více; tmavší oblasti se projasnily. Mohl jsem teď sledovat celý sál. Publikum bylo velmi vzrušené a neklidné. Mohl jsem vidět, jak mezi sebou navzájem nervózně šeptají. Mohl jsem slyšet, jak nervózně poposedávají na místech.

Chtorran sklouzl dopředu a zvedl se třetinou těla proti sklu. Slyšel jsem několik vyjeknutí. Tvor je musel zaslechnout také — zaváhal a hleděl a pokoušel se zahlédnout prostor za světlem. Zůstával ve stejném postavení. To bylo potřetí, co jsem zahlédl takhle zvednutého Chtorrana; co to postaveni znamenalo v chtorranské řeči těla? Byla to výzva? Nebo předehra k útoku?

Podíval jsem se znovu do sálu. Dokázal jsem rozeznat tváře v několika prvních řadách. Byla tam Lizard, která seděla na vzdáleném konci první řady se stejným plukovníkem jako včera. Vedle něj byl Foreman v další z těch divných

starodávných nabíraných košilí: Všichni vypadali zvláštně, zbarvení v odstínech bledě zelené. Zatímco jsem je sledoval, přišel k Lizard pomocník a sklonil se, aby jí něco zašeptal. Přikývla a vstala. Foreman tam seděl ještě chvíli a pak za nimi odešel bočním východem ze sálu. Ten východ jsem znal. Byly to dveře, kterými mě Wallachstein prostrčil ven.

Chtorran pak sklouzl z předního skla. Obrátil se ve své kleci, prozkoumával její délku a šířku podivně jemnýma rukama. Podíval se na mě a pak se otočil a hleděl na stráž na druhé straně. Rozuměl snad tomu, proč tu stojíme? Musel. Pak obrátil svůj pohled znovu na mě. Bál jsem se na něj dívat přímo. Znovu si začal prohlížet sál. Zíral přímo do světla a pomrkával. Zamrkal, pak zamrkal znovu. Mohl jsem slyšet jeho pfut—pfut skrz sklo. Pořád pomrkával a já uvažoval, co to vlastně dělá. Vypadalo to, jako by se jeho oči svrašťovaly. Pak se zadíval znovu do sálu a tentokrát zareagoval, jako by mohl přes světlo vidět.

V publiku bylo nyní víc prázdných míst, většinou poblíž okrajů řad. Jen pár lidí jsem poznával. Tamhle byl ten chlápek, se kterým mluvil Ted. A Jillianna. Zdálo se mi to, nebo jí opravdu tvář zářila trochu víc než zbytku lidí kolem ní?

Pak se Chtorran znovu přesunul dopředu, tentokrát s daleko větší silou. Klouzal dopředu a dopředu a zvedal proti sklu více než polovinu svého těla. Udržoval jsem paprsek přímo na jeho boku.

V publiku už pár lidí nervózně vstalo a ukazovalo. Několik už jich dokonce ustupovalo bočními uličkami. Napadlo mě, jak mají ti lidé blízko k panice. Tiché představení doktorky Zymphové bylo pro účastníky konference daleko děsivější než cokoli jiného, co jim mohla ukázat. Najednou jsem si všiml pohybu. Doktorka Zymphová zvedla svůj blok a pak ustoupila z pódia. Ukazovala něco někomu na druhé straně jeviště —?

Zaslechl jsem kř—řř—up skla ještě dříve, než jsem si uvědomil, co se děje.

Otočil jsem se právě včas, abych spatřil Chtorrana padajícího záplavou skleněných střepů. Leskly se jako malé hvězdičky. Jedním hladkým pohybem prorazil sklo a zamířil dolů z jeviště a mezi ječící publikum. Dopadl na přední řady jako lavina.

Přesunul jsem paprsek, abych ho neztratil — na okamžik jsem zaváhal, když jsem si uvědomil, že budu střílet přímo do přecpaného sálu — a pak jsem stiskl spoušť.

Chtorran se vztyčil, v ústech ženu, která sebou ještě trhala. Pustil ji a otočil se — viděl jsem, že přitom ušlapal několik dalších lidí. Vypálil jsem znovu. Tam, kde se paprsek dotýkal jeho boku, jsem z něj odtrhával velké kusy masa — ale to ho ani nezpomalilo! Nedokázal jsem poznat, jestli laser druhého střelce funguje, nebo ne — přes Chtorranův stříbrný hřbet se táhla řada krvavých černých děr, ale byla trhaná a křivá. Neměl větší úspěch než já. Chtorran se prudce otočil a zahoupal se a klesl dolů. Vstal a padl a znovu vstal, jeho oči přebíhaly ze strany na stranu a jeho tlama pracovala jako stroj. I z té vzdálenosti jsem mohl vidět stříkající krev. Tvor se znovu vztyčil do výšky s další svou obětí v tlamě. Druhý střelec odhodil pušku a utekl.

Sál teď připomínal jeden velký vřeštící blázinec. Zeleně zbarvené figuríny utíkaly směrem k východům. U dveří se vršily davy ve velkých uzlech bojujících těl, kopajících a řvoucích. Chtorran si jich všiml; jeho oči se zaměřily nejdřív jedním směrem, pak na druhou stranu. Upustil tělo, které držel v tlamě, a vyrazil. Vyrazil napříč řadami v sále, dopadl mezi ječící lidi a přimáčkl je k podlaze nebo je pohřbil mezi rozdrcenými sedadly. Plaval boční uličkou nahoru. Dohánět lidi a odhazoval je z cesty nebo se na ně vrhal podobně jako na psy — ale nežral je! Propadl vražednému šílenství!

Nevěděl jsem, co dělám. Rozběhl jsem se, seskočil jsem z hrany jeviště — skoro jsem ztratil rovnováhu — narovnal se a běžel za stříbrnou hrůzou. Zaměřil jsem modrobíle karmínový paprsek a stiskl jsem spoušť, stiskl jsem spoušť — pokoušel jsem se prorazit v Chtorranově těle díru, pokoušel jsem se ho přeříznout napůl. Všude kolem leželi lidé. Většina se nehýbala. Pár se jich pokoušelo plazit. Přestal jsem si dělat hlavu s tím, jestli mi stojí ve výstřelu. Na tom nezáleželo. Jejich jediná naděje byla v tom, že stihnu zastavit ten děs dostatečně rychle.

Uklouzl jsem na něčem vlhkém a upadl na bok. Viděl jsem, jak můj paprsek sklouzl na stěnu — Ach Bože! Tohle je přesná muška! Ale Chtorran se ke mně ani neotočil. Zatím.

Vyškrábal jsem se zpátky na nohy. Chtorran byl děsivě blízko. Otočil se a prodíral se znovu zpátky dolů boční uličkou. Teď jsem s hrůznou přesností viděl, jak zabíjí. Zvedl do výše přední část těla a pak ji nechal dopadnout přesně na svou oběť — tentokrát na člena čínské delegace, hubeného mladého muže — ne, dívku! Nemohlo jí být víc než šestnáct let. Tvor přibodl ječící děvče k podlaze rozšklebenou tlamou; pak se ji pokoušel svýma podivnýma rukama s dvojitými klouby vytáhnout ven — ale tlamu měl stejnou jako mnohonožky s řadami a řadami dovnitř zakřivených zubů. Nemohl přestat žrát! Nemohl se přestat krmit, když jednou začal — ne, pokud už měl svou kořist nacpanou v tlamě! Proto je vždycky povalil na zem — aby se jich mohl zbavit.

Účinek to mělo ten, že celé tělo zničil tak, jako by spadlo do mlátičky. Číňanka zaječela a trhla sebou a cukla a pak byl konec. Chtorran se pak zvedl a začal se otáčet — a já viděl, jak mu z tlamy visí lidské vnitřnosti. Na podlaze kolem ležela těla — všechna roztrhaná a rozbitá. Ti lidé zemřeli příšernou smrtí.

Zaměřil jsem paprsek laseru na rameno toho tvora. Paže vycházely z hrbu na jeho zádech. Pokud bych mu dokázal zabránit v tom, aby lidi přitiskl k zemi, neměl by jinou možnost, než je sežrat celé. Zadusil by se! Tvrdě jsem stiskl spoušť a vytrhával znovu z Chtorranova těla kusy masa. Ale ty odporné paže se pořád hýbaly! A to zvíře se začalo otáčet ke mně —

Střílel jsem dál! Chtorranův bok byl jedním vybuchujícím kusem masa. Náhle jeden úd klesl — paže zůstala bezmocně viset, houpala se a bezcílně sebou zmítala. Trhal sebou a křečovitě cukal a z rány tryskala černá krev. V pekelném obrazu helmy jsem viděl oblak růžové páry, vznášející se nad jeho stříbrným tělem. Zbytek světa byl šedým a zeleným a oranžovým pozadím té hrůzy.

Neviděl jsem na druhou paži, abych do ní mohl střílet; Chtorranovo tělo mi překáželo ve střelbě. Přesunul jsem paprsek na jeho oči a stiskl spoušť! Znovu a znovu! Puška mě kopala do ramene a řvala, ječela. Jedno z Chtorranových

očí zmizelo a nechalo po sobě krvavou díru. Celé kusy masa vybuchovaly jako želé.

Pak se Chtorran vztyčil výš a výš a výš, odhalil své temně strakaté břicho — chtěl se vrhnout na mě? — a pak zařval! Mučivým, hlasitým rykem vzteku! „Chtorrrr! Chtorrrrr!" Bez přemýšlení jsem odskočil zpátky a uklouzl jsem na krvavém koberci sálu. Váhou těla toho tvora se ulomila od podlahy řada sedadel a v jejich troskách zůstali pohřbení lidé. Nestvůra si toho ani nevšimla. Přestala řvát a zaměřila se na mě. Hleděla na mě a věděla. Na jeden jediný děsivý okamžik jsme byli my dva — člověk a Chtorran — spojeni něčím, co nahrazovalo slova! Slyšel jsem jediné slovo, plné vzteku a bolesti: Zabít!

Okamžik minul.

A pak se vrhl na mě. Natáhl se kupředu, valil se přes řady sedadel a mířil na mě jako lavina zubů.

Zamířil jsem paprskem na jeho druhé oko a vypálil — pokusil se vypálit. Nic se nestalo — došly náboje — prázdný zásobník vyletěl nahoru a k zemi a zachřestil na podlaze. Vytrhl jsem náhradní zásobník, vrazil ho na místo a přitom jsem couval. Když jsem znovu stiskl spoušť, jeho druhé oko vybuchlo v oblaku krve.

Ale jeho to ani nezpomalilo! I slepý cítil Chtorran svou kořist! Cítil snad mou hrůzu? Řval jsem vzteklé kletby beze slov, stěnu obscénní zlosti, kterou jsem proti té hrůze vrhl! Byl jsem naplněný děsem, pohyboval jsem se ve stavu, kdy se všechno děje zpomaleným záběrem, tak pomalu, že jsem mohl vidět dopadat každou kapku krve, vnímal jsem každý stah svalu, ale přitom jsem si uvědomoval, že se nepohybuji dostatečně rychle na to, abych unikl smrti, která se na mě valí.

Chtorran se znovu vztyčil a tentokrát už byl dostatečně blízko na to, aby mě dostal. Zamířil jsem paprsek do jeho tlamy a změnil ji v krvavou masu. Prudce jsem stiskl spoušť a prorážel jsem do přední části těla nestvůry řvoucí krvavou čáru, nahoru a dolů. Stříbrná kožešina byla postříkaná rudou a černou.

Chtorran se nade mnou tyčil, s každou další jehlou z mé pušky se zachvíval, jednu ruku bezvládně visící, zatímco druhá po mně chňapala a zuřivě se zatínala — s očima jako šarlatový pudink a tlamou plnou rozšklebených zubů —

Někde v tom prostříleném těle musel být mozek, řídící centrum — něco! Pálil jsem znovu a znovu a druhý prázdný zásobník vyskočil z pušky ven. Sáhl jsem k opasku pro další — a pak se Chtorran zřítil na mě a já ztratil vědomí.

42 Pozdní lítost

„Příroda má z hrdinů hrůzu."
—SOLOMON SHORT

Někdo mě volal.

Ale ne. Běžte pryč.

„No tak, Jime. Je čas vstávat."

Ne, nechte mě bejt.

Třásla mi ramenem. „No tak, Jime."

„Nete mě béé —"

„No tak, Jime."

„Cocetéé —?"

Nepřestávala mnou třást. „No tak, Jime."

Chtěl jsem její ruku odstrčit. Nemohl jsem pohnout rukou. „Co chcete, kurva?"

„No tak, Jime."

Nemohl jsem pohnout rukou! „Nemůžu pohnout rukou."

„Jsi připojený na kapačku. Jestli mi slíbíš, že si ji ne vytrhneš, tak ti ruku uvolním."

„Nemůžu pohnout rukou —!"

„Slíbíš mi, že si nevytrhneš kapačku?"

„Rozvažte mě!"

„To nejde, Jime. Ne, dokud mi to neslíbíš."

„Jo, jo, slibuju!" Ten hlas jsem znal. Kdo to byl? „Jenom mě rozvažte!"

Někdo mi něco dělal s rukou. A pak byla volná. Mohl jsem jí pohnout. „Proč mě budíte?"

„Protože se vzbudit musíš."

„Ne, nemusím. Nechte mě bejt."

„Ale ale. Musím s tebou zůstat."

„Ne, já chci bejt zase mrtvej. Zabil mě Chtorran —"

„Ne, nezabil. Tys zabil jeho."

„Ne. Chci bejt mrtvej. Jako všichni ostatní."

„Ne, nemůžeš, Jime. Tedovi by se to nelíbilo."

„Ted je čurák. Stejně tady není." Zajímalo by mě, kde je tady. Zajímalo by mě, s kým mluvím. Pořád mě držela za ruku. „Chci bejt taky mrtvej. Všichni ostatní umírají — tak proč ne já?"

„Protože když jsi jednou mrtvý, nemůžeš si to rozmyslet."

„Já si to nechci rozmyslet. Bejt mrtvej nemusí bejt zase tak špatný. Nikdo mrtvej si na to ještě nestěžoval, nebo jo? Jako Shorry. Shorty je mrtvej. Byl to můj nejlepší kámoš — a ani jsem ho pořádně neznal. A můj táta. A Marciin pes.

A ta holčička. Ach Bože," — začal jsem brečet — „zastřelili jsme holčičku! Byl jsem tam, viděl jsem to! A doktorka Obamová — řekla mi, že to bylo správný! Ale nebylo! Jsou to všechno sračky! Ona je pořád mrtvá! Ani jsme se ji nepokusili zachránit! A já neviděl žádný Chtorrany! Všichni ostatní říkali, že tam Chtorrani jsou, ale já žádný Chtorrany neviděl!" Utřel jsem si rukou obličej a utřel jsem si nos. „Nevěřím v žádnej Chtorr. Nikdy jsem ani neviděl fotky. Jak tomu mám věřit?" Slova se mi drala hrdlem a vyskakovala ven jedno za druhým. „Viděl jsem, jak Chtorran zabil Shortyho. Spálil jsem ho. A viděl jsem je, jak krmí Chtorrana psama. Marciiným psem. Viděl jsem je, jak přivedli Chtorrana na jeviště. Doktorka Zymphová kontrolovala sklo — ach Bože — viděl jsem, jak prasklo. Ten Chtorran se prostě vylil do hlediště. Viděl jsem, jak lidi utíkají — viděl jsem, jak —" Dusil jsem se vlastními vzlyky. Držela mě pevně za ruku —

Znovu jsem si otřel tvář, ale ona mi podala kapesník. Vzal jsem si ho a utřel jsem si nos a oči. Proč jsem brečel? A proč jsem jí to všechno říkal? „Nechoď pryč!" řekl jsem najednou.

„Jsem tady s tebou."

„Zůstaň se mnou."

„To je v pořádku, jsem tady."

„Kdo jsi?"

„Dinnie."

„Dinnie? Neznám nikoho takového." Nebo ano? Proč mi to jméno připadalo známé? „Co se mi stalo?"

Poplácala mě po ruce. „Nic, co by se nedalo vyléčit. Chceš ještě plakat?"

Pouvažoval jsem o tom. „Ne, myslím, že ne."

„A otevřeš už oči?"

„Ne."

„Fajn. Neotevírej je."

Otevřel jsem oči. Zelený. Strop byl zelený. Pokoj byl malý a slabě osvětlený. Nemocnice? Překvapeně jsem zamrkal. „Kde to jsem?"

„V Reaganově památníku."

Obrátil jsem hlavu a podíval se na ni. Nevypadala tak divně, jak jsem si ji pamatoval. Pořád mě ještě držela za ruku. „Nazdar," řekl jsem.

„Nazdar," řekla. „Cítíš se líp?"

Přikývl jsem. „Proč jsi mě vzbudila?"

„Nařízení lékaře. Každý, kdo bere pentotal, musí být před propuštěním z chirurgického oddělení vzhůru, abychom si byli jisti, že dokáže dýchat sám."

„Aha," řekl jsem. Byl jsem přikrytý. Nic jsem necítil. „Co se stalo?"

Vypadala ztrápeně. „Chtorran zabil třiadvacet lidí. Čtrnáct dalších bylo ušlapáno. Třicet čtyři zraněných, z toho pět vážně. U dvou se ani nečeká, že by přežili." Kriticky si mě prohlédla. „Pokud tě to zajímá, samozřejmě."

Začal jsem se ptát: „Kdo —" Ale hlas se mi zlomil a já větu nedokončil.

„'Kdo' co?"

„Kdo zemřel?"

„Ještě nezveřejnili jména."

„Aha. Takže to nevíš."

Nedokázal jsem zachytit její výraz. Vypadala podivně spokojená. „No, řeknu ti tolik — několik delegátů Čtvrtého světa bude muset být nahrazeno. Bylo jich tolik, že nám zabrali celá dvě křídla márnice. Všichni seděli v prvních pěti řadách. A přes celou tu část se převalil červ."

Něco mě napadlo, ale neřekl jsem to. Místo toho jsem se zeptal: „Jak se mohl dostat ven?"

„Na klec použili špatné sklo. Mysleli, že má pevnost sto, ale mělo jenom deset. Bude vyšetřování, ale vypadá to tak, že se stala nějaká chyba v zásobování. Kdo ví?"

Pokusil jsem si sednout a zjistil jsem, že to nejde. Byl jsem připoutaný k posteli.

„To ne," řekla Dinnie a položila mi lehce ruku na hruď. Pak mi osahala obvazy na hlavě a ujistila se, že drží pevně. Držely; obvazy byly jedinou věcí, která mi držela mozek uvnitř lebky. „Máš pět zlomených žeber a propíchnutou plíci. Máš štěstí, že to netrefilo hlavní tepnu. Ležel jsi pod tím Chtorranem patnáct minut, než jsme tě dostali ven. A nejméně třináct těch minut už jsi dostával první pomoc."

„Kdo —?"

„Já. A máš štěstí, vážený, protože já jsem v tom zatraceně dobrá. Bylo dobře, že jsi udělal krok zpátky, než na tebe ten Chtorran spadl, protože jinak bych se nedostala ke tvému obličeji s maskou — a k hrudi s elektrodami. Bylo potřeba sedmi chlapů, aby ho z tebe odvalili. Chtěli ho spálit, ale já jim stála v cestě. Můžeš mi poděkovat později. Neměli z toho radost. Mimochodem, neznáš někoho, kdo se tě chce zbavit? Nikdy jsem neviděla tolik navztekaných chlapů s plamenomety. Ale já své pacienty neopouštím. Mimochodem, myslím, že jedno z těch žeber jsem ti zlomila já. Neptej se mě na to. Nemohla jsem být jemná. Ach, a ještě máš zlomenou kolenní čéšku. Byl jsi na sále devět hodin." Zaváhala a pak zamumlala, „úmyslně."

„Cože?"

Naklonila se, aby mi natřásla polštář, a měla přitom ústa poblíž mého ucha. „Někdo nechtěl, abych tě zachránila," zašeptala.

„Cože —?"

„Promiň," řekla nahlas. „Počkej, udělám to líp." A znovu zašeptala: „A chtěli tě nechat umřít na sále. Ale tady jsi pod lékařskou ochranou a nikdo tě nesmí vidět bez přítomnosti ošetřovatelky. Mě."

„Eh..." Zmlkl jsem.

Posadila se zase zpátky a řekla: „Mimochodem, nejspíš z tebe bude hrdina. Některé ze dveří do hlediště byly zablokované. Těžko říct, kolik lidí by zemřelo, kdybys tu věc nezastavil do chvíle, než dorazil zbytek kavalerie."

„Ach."

Vzpomněl jsem si na to, jak se Chtorran otočil a vyrazil ke mně a najednou se mi obrátil žaludek —

Dinnie zahlédla poplašený výraz na mé tváři a skoro hned přiskočila s miskou. Žaludek se mi obracel a hrdlo se mi svíralo — a v hrudi se mi svíraly chladné železné pařáty —

„Na!" Vrazila mi do náruče polštář, ohnula mě kolem něj, takže jsem si ho mohl přitisknout na břicho a hruď. „Chyť se tohohle."

— nic ze mě nevyšlo. Začal jsem dávit znovu a pak zase. Pokaždé se do mě zakousla bolest.

„Nedělej si hlavu ohledně stehů — jsi dobře zalepený. Dělala jsem to sama. Nerozpadneš se."

Ale už to přešlo. Bolest zahnala potřebu zvracet.

Podíval jsem se na Dinnii. Usmála se na mě. A v té chvíli jsem ji zase nenáviděl. Za to, že si ke mně dovolila takovou důvěrnost. A pak jsem cítil vinu z toho, že ji nenávidím, když jí tolik dlužím. A pak jsem ji nenáviděl za svůj pocit viny.

„Jak se cítíš?"

Zamyslel jsem se nad tím. „Jako kus hovna."

„Jasně. Taky tak vypadáš." Pak vstala, přešla ke dveřím a zahvízdala. „Hej, Fido —!"

Pak se ve dveřích objevila pojízdná lékařská jednotka a dojela až k mé posteli. Z přihrádky nahoře vytáhla několik senzorů — vypadaly jako známky na poker — a začala je připevňovat na různá místa na mé hrudi, čele, krku a pažích. „Tři na EKG, tři na EEG, dvě na tlak a puls, dvě pro patologii, jednu pro účtárnu a jednu zvlášť pro štěstí," odrecitovala ošetřovatelskou říkanku.

„Pro účtárnu?" zeptal jsem se.

„Jistě. Automaticky to zjišťuje, kolik máš na úctě, zatímco se tady válíš, takže víme, o kolik tě máme obrat."

„Aha."

Obrátila se k lékařské jednotce a prohlížela si monitor. „No, mám špatné zprávy pro tvé nepřátele. Budeš žít. Ale jedno varování: až budeš chtít zase příště šoustat s Chtorranem, vyber si jinou polohu. Nahoře to pro tebe bude bezpečnější."

Zbavila mě senzorů a uložila je zpátky do přihrádky. „Teď tě tady nechám samotného. Dokážeš usnout sám, nebo chceš prášky?"

Potřásl jsem hlavou.

„Děsnej chlap. Vrátím se se snídaní."

A pak jsem byl sám. S myšlenkama. Byla spousta věcí, o kterých jsem musel uvažovat. Ale usnul jsem dřív, než jsem se rozhodnul, která z nich bude první.

43 Zvuk

„Dříve, než něco najdeš,
musíš vědět, co hledáš."
—SOLOMON SHORT

Byl jsem zpátky ve Whitlawově třídě.

Propadl jsem panice. Neučil jsem se na zkoušku — ani jsem nevěděl, že nějaká bude. A tohle byly závěrečné zkoušky!

Rozhlédl jsem se. Byli tu lidé, které jsem nepoznával, ale když jsem se na ně podíval pořádně, zpevnily se jejich tváře do známých rysů. Shorty, Duke, Ted, Lizard, Marcie, plukovník Wallachstein, japonská dáma, černoch, Dinnie, doktor Foreman, Paul Jastrow, Maggie, Tim, Mark — a táta. A pak spousta jiných lidí, které jsem nepoznával. Velká spousta.

Whitlaw stál vpředu a něco říkal. Nerozuměl jsem mu. Vstal jsem a řekl mu to. Podíval se na mě. Všichni se na mě podívali. Stál jsem před třídou a Whitlaw seděl na mém místě.

V první řadě seděla malá holčička v hnědých šatech. Vedle ní byl na židli obrovský rudý a oranžový Chtorran. Obrátil na mě svůj černooký pohled a vypadal, že se uklidnil a poslouchá.

„No tak dělej, Jime!" zahulákal Whitlaw. „Čekáme!"

Nevím proč, ale dostal jsem vztek. „Dobrá," řekl jsem. „Poslouchejte, vím, že jsem kazisvět a posera. Tahle stránka věci je jasná. Ale poslyšte, to, že jsem něco dělal já, znamená, že vy ostatní jste to dělat nemuseli. Totiž, jak vás tak poslouchám, tak jste mi tady všichni namlouvali, že víte, co děláte, a já vám věřil! To jsem byl teda kus čuráka! Pravda je taková, že vy lidi vůbec nevíte, co děláte — o nic víc, než to vím já — takže vám říkám, že moje zkušenost je právě tak platná, nebo právě tak neplatná, jako vaše. Ale ať už je to, jak chce, je to moje zkušenost a já jsem ten, kdo za ni bude odpovědný."

Zatleskali mi. Whitlaw zvedl ruku. Ukázal jsem na něj. Vstal. „Je nejvyšší čas," řekl. Pak se posadil.

„Ty jsi ze všech nejhorší, Whitlawe!" řekl jsem. „Jsi takovej talent v nalejvání sraček do cizích hlav, že se lidem ty tvoje řeči vracejí celý roky. Totiž, dal jsi nám všem ty skvělý základy víry jak žít svý životy, ale když je chceme použít, tak prostě nefungujou. Jediný, co z nich bylo, bylo nevhodný chování."

Whitlaw řekl: „Nic si nenalhávej. Nikdy jsem vám nedal základy víry. To, co jsem vám dal, byla schopnost žít nezávisle na základech víry, takže jste mohli nakládat se skutečnostmi tak, jak k vám přicházely."

„Jo? Tak jak je možný, že pokaždý, když to zkouším, přicházíš a znovu mě poučuješ?"

Whitlaw řekl: „Pokud jsi mě zval do své hlavy a nechával mě, ať tě poučuju, pak je to tvoje chyba. Nejsem to já, kdo to dělá. Jsi to ty. Ty jsi ten, kdo to učení řídí. Já jsem mrtvý, Jime. Jsem mrtvý už dva roky. Ty to víš. Tak mě přestaň žádat o rady. Žiješ ve světě, o kterém nic nevím. Přestaň se mě ptát na rady a budeš na tom daleko líp. Nebo mě o radu požádej, pokud je rada to, oč stojíš — a pokud se ti nebude hodit, nech ji být. Musíš pochopit tohle, blbečku: rada není totéž co rozkaz; je to jen jiná možnost, kterou můžeš vzít do úvahy. Je tu jen proto, aby rozšířila tvůj pohled na věc, na kterou se díváš. Takhle ji používej. Ale nedávej mi za vinu, že neumíš poslouchat."

„Musíš mít vždycky pravdu?" zeptal jsem se. „Někdy už je to odporně únavný."

Whitlaw pokrčil rameny. „Je mi líto, synu. Ale takhle sis mě stvořil."

Měl pravdu. Zase. Vždycky ji mít bude. Protože takhle jsem si ho vždycky stvořil.

Žádné další ruce se nezvedly. „Takže je to jasný? Od tyhle chvíle si žiju po svým? Dobrá."

Podíval jsem se na holčičku v hnědých šatech. Neměla tvář. A pak ji měla. Byla to tvář Marcie... a Jilliannina... a Lizardina tvář...

Obrátil jsem se ke Chtorranovi. „Mám k tobě pár otázek," řekl jsem.

Sklopil oči a pak se mi znovu podíval do tváře.

„Kdo jsi?" zeptal jsem se ho.

Chtorran promluvil hlasem, tichým jako šepot.„Nevím," řekl. „Zatím."

„Co jsi zač? Jsi inteligentní? Nebo jaký? Jste útočníci? Nebo přepadový jednotky?"

Chtorran znovu řekl: „Nevím."

„Co kupole? Proč je uvnitř čtvrtý Chtorran?"

Chtorran se podíval nejdříve doleva a pak doprava v chtorranském ekvivalentu potřesení hlavou. „Nevím," řekl a jeho hlas byl hlasitější. Jako vítr.

„Jak jste se sem dostali? Kde jsou vaše kosmické lodě?"

„Nevím!" řekl. A teď už řval.

„Jak se s váma můžeme domluvit —?"

„NEVÍM!" A postavil se přede mnou, jako by chtěl zaútočit —

„JÁ TO TADY VEDU!" zaječel jsem na něj. „A CHCI ZNÁT ODPOVĚDI!"

„NEVÍM!!" zavřeštěl Chtorran — a vybuchl v tisíci malých kousků, zničil sebe, zničil mě, zničil holčičku, která seděla vedle něj, třídu, Whitlawa, Shortyho, všechny lidi, všechno — všechno se zahalilo do temnoty...

---

telepat:
1. jedinec s mikročipovým vysílačem a přijímačem, voperovaným do mozku; mikročip, napájený tělesným teplem, převádí pochody v mozku do digitálního víceúrovňového proudu dat, který je spojený satelitem do celosvětové sítě za účelem příjmu nebo vysílání dat a zkušeností
2. osoba, která čte v mysli nebo komunikuje s ostatními v mimosmyslovém spojení, (zast.)

naučný slovník Random House
21. století, nezkrácené vydání.
---

44 Nazdar, na shledanou

„Někdo měl Trojany varovat:
Bacha na dárky od Řeků."
—SOLOMON SHORT

Ted seděl na židli a díval se na mě. Měl ovázanou hlavu.

„Dostal tě taky?" zeptal jsem se.

„Co jestli mě dostalo?"

„Ten Chtorran. Máš ovázanou hlavu — dostal tě ten Chtorran taky?"

Usmál se. „Jime, už je středa. Dneska ráno sem měl operaci. Dřív mě k tobě nepustili."

„Jakou operaci?" A pak jsem si vzpomněl — „Aha!" — a probral se. „Středa?" Začal jsem si sedat, zjistil jsem, že to nejde, a zhroutil se zpátky na postel. Středa? Opravdu?"

„Jo."

„To jsem byl mimo tři dny?"

„Ne víc, než je zvykem," řekl Ted. „Víš, s tebou je to občas těžký." Pak, když si všiml mého výrazu, dodal: „Odcházel si a zase ses vracel. Taky si byl pěkně napumpovanej drogama. Stejně jako většina ostatních. Měli tolik lidí na ošetření, že je prostě napojili na postel a nechali všechno na mašinách. Ty seš jeden z prvních, co se probudili. Musel sem zatáhnout za pár šňůrek, abys byl vzhůru. Chtěl sem mít příležitost tě ještě jednou vidět — abych se rozloučil."

„Rozloučil?"

Dotkl se obvazu na své hlavě. „Vidíš? Mám po operaci. Dali mi implantát. Sem teďko v Telepatickejch jednotkách. Přeřadí mě hned, jak začne implantát pracovat."

„Už funguje? Jsi na příjmu?"

Ted potřásl hlavou. „Ještě ne. Zatím. Nejdřív musím projít trojtýdenním výcvikem, abych se naučil daleko líp znát sám sebe. Ale už vysílám. Bez přestávky mě nahrávají, kalibrujou spojení a vyrovnávají moje sebeuvědomění, abych náhodou nezapomněl, kdo sem, tyhlety věci. Je to dost složitý. Ten výcvik má znovu probudit tvou schopnost vnímat. Víš, že sme strávili většinu svýho života v bezvědomí, Jime? Než z tebe udělají telepata, musíš se probudit — je to jako by ti chrstli do ksichtu kýbl ledový vody. Ale je to neuvěřitelný!"

„Jasně," řekl jsem opatrně. Oči měl jasné. Tvář mu zářila. Vypadal jako člověk posedlý vizí.

Pak se zasmál — pro sebe. „Já vím — zní to prdle. Bejt telepatem je odvážný dobrodružství, Jime — musíš se odevzdat síti. Ale to ti otevře úplně novej svět!"

„Už jsi něco přijímal?"

„Jen trochu. Jenom tolik, aby věděli, že sem zapojenej. Jime, já vím, že to zní blbě, ale dělal sem tak nádherný věci! Lízal sem vanilkovou zmrzlinu! Totiž, lízal ji někdo jinej, ale já ji ochutnával s ním! A líbal sem se se zrzkou. A přivoněl sem si ke kytce. A hladil sem kotě. A kostku ledu! Už si někdy cítil, jak je studená?"

Potřásl jsem hlavou. Ta změna v Tedovi mě polekala. Co mu to udělali? „Eh, ale proč? Jaký to mělo smysl?"

„Museli vědět, jestli dokážu věci prožívat," vysvětloval. Řekl to rychle. „Víš — tlak, horko, chlad, chuť, pach, zrak — všechny ty věci. Až bude jasný, že vstupní spojení pracuje správně, vyzkoušíme vysílací spoje. Jen si předtím musím procvičit svou schopnost prožívat život. Takže nevysílám předstíraný zprávy — když se třeba někdy cítím mizerně, ovlivnilo by to můj signál. Takže to musím vzdát. Bože, to je šílený! Miluju to!" Odmlčel se a podíval se na mě. „Takže Jime. Co je novýho u tebe?"

Nemohl jsem si pomoct. Začal jsem se smát.

„No, zabil jsem Chtorrana. Dalšího."

„Jo. O tom sem slyšel. Viděl sem obrázky. Bylo to na všech kanálech se zprávama. Nevěřil bys, co se děje venku! Je to ten nejšílenější kravál, jakej sem kdy viděl."

„Fakt?"

„Je to zběsilý! Je to nejsrandovnější politickej cirkus od chvíle, kdy načapali viceprezidenta v posteli s ministrem spravedlnosti. Každej pobíhá kolem a ječí, že je konec světa a proč s tím nikdo nic nedělá? Afričani sou nasraný nejvíc. Přišli o některý svý nejhlasitější kecaly."

„A sakra," řekl jsem. „O koho?"

„No, o ty svý doktůrky TKunga a T'Kaie — a o doktora Kwonga, toho, se kterým ses tenkrát hádal."

Odfrknul jsem si, když jsem si na to vzpomněl. „Je v tom určitá poetická spravedlnost. Kdo ještě? Viděl jsem v publiku Lizard. Stalo sejí něco?"

„Kdo?"

„Major Tirelliová. Pilotka vrtulníku."

„Jo ta. Ne, viděl sem ji na pohřbu. Udělali za oběti hromadnou zádušní mši. Těla spálili pro případ, že by je Chtorran nějak infikoval."

„Ach. To je dobře."

Ani jeden z nás chvíli nic neříkal. Jen jsme se na sebe dívali. Tvář měl rozzářenou. Vypadal jako hrozně stydlivý školák, dychtivý a vzrušený. Nevypadal jako on.

V té chvíli jsem zjistil, že ho mám opravdu rád.

„Tak co," řekl. „Jak se cejtíš?"

„Myslím, že fajn. Otupěle." Usmál jsem se. „A co ty?"

„Docela dobře. Trochu vystrašenej."

Podíval jsem se mu do tváře. Zpříma mi pohled oplácel. Řekl jsem: „Víš, co jsme tady, neměli jsme moc času si popovídat."

Přikývl.

„Tohle může být poslední příležitost, kdy spolu mluvíme."

„Jo, to může bejt."

„Jo," řekl jsem. „Chtěl jsem ti říct, jak jsem se na tebe nasral. Myslel jsem si, že se chováš jako opravdovej čurák."

„To je sranda. Já si o tobě myslel totéž."

„Jo. Ale myslím — jen jsem chtěl, abys věděl, že já — no, že si tě vážím. Dost."

Vypadal zaraženě. „Jo. Já tebe taky." A pak udělal něco, co pro něj vůbec nebylo typické. Přestal se chovat jako kluk. Přešel k mému lůžku a posadil se na ně. Naklonil se nade mě a lehce mě objal. Na okamžik se mi zahleděl do očí, pak sklonil hlavu a jednou, velice jemně, mě políbil na rty. Pak mě pohladil po tváři.

„Kdybych tě už nikdy neviděl —" řekl, „— a ta možnost tady je — kdybych tě už nikdy neviděl, chtěl bych, aby sis pamatoval jedno. Miluju tě. Většinu času ses choval jako pitomec, a já tě miluju přesto." Znovu mě políbil a tentokrát jsem se tomu nebránil. V očích jsem měl slzy, i když jsem nevěděl proč.

45 Nabídka zaměstnání

„Neslušnost nezná časová omezení."
—SOLOMON SHORT

Když jsem se znovu probudil, byl den.

A na židli seděl tiše Vysoce Vážený Ctihodný Dr. Daniel Jeffrey Foreman a prohlížel si mě.

Zvedl jsem hlavu a podíval se na něj. Pokývl hlavou. Rozhlédl jsem se po místnosti. Rolety byly vytažené a mezi úzkými vertikálními žaluziemi se prodíralo dovnitř odpolední slunce. V jeho paprscích tančila zrnka prachu.

„Co je dneska za den?"

„Čtvrtek," řekl. Měl na sobě oblek barvy mědi — vypadal skoro jako uniforma, ale ne tak docela. Kde jsem jen viděl — aha, už to mám. Móďáci. Byl Móďák.

„To jsem nevěděl," řekl jsem.

Zachytil můj pohled, upřený na svůj oblek. Souhlasně přikývl a zeptal se: „Jak se cítíš?"

Podíval jsem se na něj. Necítil jsem vůbec nic. „Prázdně," řekl jsem. Napadlo mě, jestli jsem pořád ještě pod vlivem drog. Nebo jestli to jsou jejich druhotné účinky.

„A ještě nějak?" zeptal se Foreman.

„Nahatý. Jako by mě vysvlékli a vystavili do výlohy. Vzpomínám si na věci, o kterých si nejsem jistý, jestli se opravdu staly, nebo jestli se mi to jen zdálo."

„Aha," řekl. „Ještě nějak?"

„Nasranej. Myslím."

„Dobrá. Ještě jinak?"

„Ne, neřekl bych."

„Vynikající." Řekl: „Jsem tady, abych tě vyslechl. Zvládneš to?" S očekáváním se na mě podíval.

„Ne."

„Dobrá." Vstal a vykročil ke dveřím.

„Počkejte chvilku."

„Ano?"

„Budu mluvit. Ale mám pár otázek."

Zvedl tázavě obočí. „Ach?"

„Odpovíte mi na ně?"

Řekl: „Ano. Ve skutečnosti mám právo odpovědět na jakékoli tvé otázky."

„Pravdivě?"

Pomalu pokývl hlavou. „Pokud budu moci."

„Co to znamená?"

„To znamená, že ti řeknu pravdu, pokud ji budu znát. Stačí?"

„Bude muset."

Zatvářil se netrpělivě. „Tak o co jde?"

„Dobrá. Proč jsem měl přijít o život?"

Foreman se znovu posadil. Podíval se na mě. „A měl jsi o něj přijít?"

„Sám to víte nejlíp! Ten Chtorran mě měl dostat taky. Proto jsem tam měl stát — abych byl ve chvíli, kdy sklo praskne, první na ráně. Předpokládalo se, že nebudu mít fungující zbraň, co? Jenže jsem si vzal manuál a šel na cvičák a tu pušku si vyzkoušel. Takže to nevyšlo, co?"

Foreman vypadal stísněně — ne ztrápeně, jen smutně. Řekl: „Ano. To jsme očekávali."

„Neodpověděl jste mi na otázku."

„Odpovím pak. Řekni mi zbytek."

„Dobrá. Proč měl Chtorran uniknout? Viděl jsem, jak doktorka Zymphová se svým pomocníkem klec kontrolují. Nedívali se, jestli je v pořádku. Ujišťovali se, že praskne v pravou chvíli. Až se o ni Chtorran opře celou vahou. Je to tak?"

Foreman řekl: „Tohle jsi viděl?"

Přikývl jsem: „Všichni ti lidi měli zemřít, že?"

Foreman se na chvíli zadíval ke stropu. Uvažoval nad odpovědí? Pak se na mě znovu podíval. „Ano, obávám se, že ano."

„Proč?"

„Odpověď už znáš sám, Jime."

„Ne, neznám."

„Projdi si to znovu. Proč si myslíš, že byl ten útok připraven?"

„Zpětně je to docela jednoduchá věc. Většina těch lidí nesouhlasila s tím, jak se Spojené státy staví ke chtorranské hrozbě, takže jste je pozvali, ať se podívají přímo, jak se jeden z nich krmí. To by zaručovalo léčbu šokem. Ta zabere vždycky. Zabrala i na mě a přitom všechno, co jsem mohl vidět, byly fotky ze Show Low. Tihle lidi měli zvláštní živou produkci. Bylo to připravené tak, aby žádný z našich lidí nezemřel ani nebyl zraněný, jen ti, kteří byli proti nám." Sledoval jsem jeho tvář. Oči měl zastřené. „Je to tak, že?"

„Docela ano," řekl Foreman. „Jen ti uchází souvislosti."

„Souvislosti! Nebo jen výmluva?"

Foreman můj posměšek přešel. „Viděl jsi, jak konference postupovala. Mohl bys mi poradit lepší možnost?"

„Zkoušeli jste přesvědčování?"

„Ano! Víš, jak dlouho trvá, než politik něco pochopí? Troje volby! Nemáme čas! Musíme dosáhnout svého dnes"

Musel jsem se nejspíš mračit, protože řekl: „Slyšels ty delegáty sám. Proháněli všechno, co viděli a slyšeli přes filtr svého přesvědčení, že Spojené státy využívají chtorranskou ránu jako zdůvodnění dalšího vykořisťování celého světa."

„No a? Není to snad pravda?"

Foreman pokrčil rameny. „Upřímně řečeno, nemá to s celou věcí nic společného. Válka proti Chtorru bude trvat od padesáti do tří set let — pokud zvítězíme. To je naše vyhlídka při nejlepších možnostech."

„A co při těch nejhorších?"

„Můžeme být všichni mrtví v deseti letech." Řekl to lhostejně, ale slova zněla jako výstřely. „Situace si žádá neobvyklé krizové prostředky. Vyžaduje takový druh jednotné spolupráce, jaký tahle planeta ještě nikdy nezažila. Potřebujeme kontrolní orgány, které by dokázaly pracovat osvobozené od obvykle netečné veřejnosti i zodpovědné vlády."

„Mluvíte o diktátorství?"

„Ne, Jime. Mluvím o naprosté věrnosti každého muže, ženy, dítěte, robota, psa a počítače na téhle planetě. To je všechno." Povolil si kyselý úsměv. „To je jen stěží diktátorství, že?"

Neodpověděl jsem. Vstal a přešel k oknu a podíval se ven. „Ironie celé situace," řekl, „spočívá v tom, že jediné instituce, které mají prostředky, jak takovou situaci zvládnout, jsou právě ty, které jsou tyto prostředky schopné uplatnit ze všech nejméně — největší národy světa, pokud jde o technologii. Na konferenci převládají obyvatelé Čtvrtého světa, kteří mají o Chtorranech malé povědomí — však to znáš: 'Když to mají oni, tak já chci taky.' A nenechají nás hrát jakoukoli hru bez toho, že by v ní nebyli rovnocenní společníci. A ve skutečnosti se věc má tak, že už rovnocennými společníky jsou. Chtorranům budou chutnat stejně — těm na tom nesejde!"

Foreman se ke mně obrátil. Přešel zpátky k židli, ale neposadil se. „Jime, každý den, který uběhne bez toho, že bychom měli vypracovaný program jednotného odporu proti Chtorranům, posunuje naše případné vítězství o dva týdny dále. Velice rychle se přibližujeme ke chvíli, kdy se vítězství stane naprosto nemožným. Už nemáme čas. Oni chápou situaci tak, že Spojené státy jsou jejich nepřítel, který se chopí každé záminky, aby je ovládl. Neodváží se téhle myšlenky vzdát, protože kdyby se jí vzdali, přiznali by tím, že se mýlili. A na světě je jediná věc, která je pro lidskou bytost nesnesitelná — mýlit se. Víš, že lidé by raději zemřeli, než aby se mýlili?"

Znovu jsem viděl Chtorrana, jak se vrhá z jeviště dolů. Slyšel jsem výkřiky hrůzy. Cítil jsem zápach strachu. Ti lidé zemřeli, protože se mýlili? Podíval jsem se Foremanovi do tváře. Měl napjatý výraz. Jeho oči mě zraňovaly.

Věděl jsem, že to není pravda už ve chvíli, kdy jsem to říkal, ale říct jsem to musel. „Takže oni se mýlili — a vy jste měli pravdu?"

Foreman potřásl hlavou. „Udělali jsme to, co jsme udělat museli, Jime, a jediný způsob, jak to vysvětlit, je tak neuspokojivý, že se mi to ani nechce zkoušet."

Zamyslel jsem se nad tím. „Stejně to zkuste," řekl jsem.

Na to se zatvářil nespokojeně. „Dobře, ale nebude se ti to líbit. Tohle je jiná hra — s jinými pravidly a jedno z nich je důležitější než všechna ostatní, a to: Všechny předcházející hry neplatí. Každý, kdo se pokouší hrát staré hry v průběhu té nové, stojí v cestě. Chápeš to? A tak jsme posadili naše největší problémy do předních řad. Ne že by se nám to líbilo, ale byla to nutnost."

„Měl jste pravdu. Nelíbí se mi to."

Přikývl. „Říkal jsem ti to." Pokračoval: „Ale Jime — jeden každý z těch, co přežili, zažil tu válku zblízka. Teď už to není jen další politický postoj. Je to krvavý šrám na duši. Lidé, kteří z té posluchárny vyšli, teď už vědí, kdo je jejich nepřítel. To, co jsi viděl — čeho ses účastnil — byla velice důležitá léčba šokem pro celé společenství vlád světa."

Znovu se posadil, naklonil dopředu a položil ruku na mou paži. „My jsme to nechtěli udělat, Jime. Ve skutečnosti jsme byli ještě před týdnem přesvědčeni, že to neuděláme. Doufali jsme, že samotná fakta budou stačit, aby delegáty přesvědčila. Mýlili jsme se. Fakta nestačila. Předvedl jsi to, když ses celé konferenci postavil. Předvedl jsi nám, jak je postavení Čtvrtého světa pevné."

„No jasně — přesně tak," řekl jsem. „Teď to sveďte na měl"

Foreman se naklonil kupředu a řekl napjatě: „Jime, drž hubu a poslouchej. Přestaň mi tady předvádět svou pitomost. Víš, cos nám dal? Páku, kterou jsme přesunuli všechny politické záměry. Pásky z konference byly vysílány na všech veřejných kanálech. Celý svět viděl, jak Chtorran útočí na místnost, zaplněnou jejich nejvyššími představiteli. Celý svět viděl, jak jsi toho Chtorrana zabil. Víš, že jsi hrdina?"

„Ale hovno."

Foreman přikývl. „Souhlasím. Nejsi vůbec ten, koho bychom vybrali, ale jednou už tě máme, takže nám budeš muset stačit. Poslyš, veřejnost je teď pobouřená — a to my potřebujeme. Takhle to nikdy dříve nebylo. Je v tom rozdíl. Vidíme, jak někteří opravdu mocní lidé prohlašují, že mají v úmyslu vést jakýkoli výzkum, nutný k zastavení chtorranské invaze."

Lehnul jsem si zpátky do postele a složil si paže na hrudi. „Takže Spojené státy nakonec vyhrávají, že?"

Foreman potřásl hlavou. „V tom je ten vtip, synku. Až tahle válka skončí, nemusí už být vůbec žádné Spojené státy — dokonce i když vyhrajeme. Pro vítězství nad Chtorrany má pro lidské bytosti cokoli, co bude nutné, daleko větší význam než přežití jakéhokoli národa jako takového. Jeden každý z nás, kteří tuto válku povedeme, ví, že přežití čehokoli má druhotný význam, když se to porovná s přežitím druhu. Tečka."

Znovu se opřel do židle. Neřekl jsem nic. Nebylo co říct. A pak mě něco napadlo. „Chápu vaše postavení. A teď, jaká je vaše omluva, pokud jde o mě? Pamatujte, že jsem tam měl přijít o život taky — a ne být hrdina."

Foreman ani nevypadal zahanbeně. Řekl: „To je pravda.

A ani jsi neměl přežít to, co bylo pak. Ta sestra, Dinnie — někdy dokáže pěkně lézt na nervy — ti zachránila život, Zneškodnila dva naše mariňáky, když se jí pokoušeli odtáhnout pryč."

„Měli mě zabít?"

„Eh, ne tak docela. Jen se zdálo, eh, výhodnější, nespěchat ti na pomoc. Ale nikdo to neřekl jí. Když se jí pokusili odvléct, zmrzačila je. Jednomu z nich zlomila kolenní čéšku a tomu druhému klíční kost, ruku a hrudní kost. Zůstala s tebou celou dobu a nenechala k tobě přiblížit nikoho, koho osobně neznala."

„A co se stalo na operačním sále?"

Foreman vypadal poděšeně. „O tom víš taky?"

Přikývl jsem.

„Primář navrhl, aby tvé ošetření bylo... odloženo. Vyzvala ho, aby opustil operační sál. Odmítl. Dala mu na vybranou: buď odejde po svých, nebo ho vyvede. Pokud to nechá na ní, může mu zaručit, že se mu to nebude líbit. Měla pravdu. Nelíbilo se mu to. Teď je zatčená —"

„Co?"

„Ochranná vazba. Dokud se nevyřeší jisté věci. Slibuji ti, že bude v pořádku. Ale nejdřív jsme si potřebovali vyřídit tenhle malý rozhovor."

Pak mě něco napadlo. „Proč vy a já? Kde je strejček Ira? Neměl jsem se o těchhle věcech bavit s ním?"

Foreman zaváhal. „Je mi líto. Plukovník Wallachstein je mrtvý. Nedostal se z té posluchárny včas." Ve tváři měl bolestný výraz.

„Ne!" vykřikl jsem. „Nemůže být —!" Měl jsem pocit, jako by mě někdo praštil přes hrudník cihlou.

„Vystrčil před sebou tři lidi," řekl Foreman. „Já byl jedním z nich. Pak se vrátil ještě pro někoho jiného. Čekal jsem na něj u dveří. Nikdy z nich nevyšel."

„Já — já nevím, co říct. Stěží jsem ho znal. Nevím, jestli jsem ho měl rád — ale vážil jsem si ho."

Foreman mávl rukou. „On si vážil tebe za to, jak jsi zastřelil toho čtvrtého Chtorrana. Říkal mi to. Ve skutečnosti podepsal v neděli ráno šek s tvou prémií, těsně před tím představením."

„Šek s prémií?"

„Nevíš? Za zabití Chtorrana ti patří prémie miliónu kalorek. Deset miliónů za to, když ho chytneš živého. Jsi milionář. Dvojnásobný. Já podepíšu tvůj druhý šek. Přebírám v Agentuře jistou zodpovědnost. Proto spolu máme dneska tenhle malý rozhovor."

„Ach. Vy jste teď můj velící důstojník?"

„Řekněme, že jsem tvůj, eh, styčný důstojník."

„S kým?"

„Nepotřebuješ znát jejich jména. Jsou to lidé, kteří pracovali se strýčkem Irou."

„Stejní lidi, kteří rozhodli o tom, že mám zemřít!"

Foreman tiše podrážděně vydechl. Složil ruce do klína a sevřel je. Podíval se mi do očí a řekl: „Myslím, že bych ti na tom měl něco vysvětlit. Ano, měl jsi zemřít. Rozhodli tak lidé, pro které pracuješ."

„Fakt hodní lidi," řekl jsem.

„Možná bys byl překvapený."

„Je mi líto, ale tohle nevypadá na druh lidí, pro které bych pracovat chtěl. Možná jsem čurák, ale ne pitomej."

„Rozhodně to není vidět." Foreman rychle pokračoval: „Až do nedělního odpoledne, pokud o tobě někdo vůbec věděl, jsi byl přítěž. Nikdo od tebe nečekal, že toho Chtorrana dostaneš. Já s tím souhlasím, samotného mě to pořád překvapuje — ale když jsi to udělal, přestal jsi být přítěž a stal ses hrdinou. V téhle chvíli jsi přínosem, synku. Nedělní nahrávky ukazují, že lidská bytost dokáže zastavit Chtorrana. Svět to potřebuje vědět. Stal ses velice užitečným nástrojem. Chceme tě použít — pokud využitý být chceš. Dřívější rozhodnutí nyní neplatí. Za to můžeš poděkovat Dinnii. Zajistila ti dostatek času na to, abychom si to uvědomili. Hm," dodal, „možná bychom ji měli naverbovat."

Nevěděl jsem sám, jestli mám cítit úlevu, nebo vztek. Řekl jsem: „To je všechno, co teď jsem? Nástroj? Můžete jim říct, že jsem vděčný. Doufám, že to pro ně dokážu udělat znovu."

Foreman zachytil můj sarkasmus. Podrážděně přikývl. „Jistě. Samozřejmě máš pravdu. Klidně si mysli, že jsi ten nejlepší."

„Jsem nasranej!" zařval jsem. „To, o čem se tady bavíme, je můj život! Možná to pro vás zase tolik neznamená, ale když mě sežere Chtorran, může mi to zkazit celý odpoledne!"

„Samozřejmě máš právo cítit vztek," řekl Foreman klidně. „Ve skutečnosti bych si o tebe dělal starosti, kdybys ho necítil, musíš pochopit, že to není důležité. Tvůj vztek je tvoje starost. Pro mě nic neznamená. Klidně buď vzteklý, pokud ti to nebude překážet v práci."

„Nejsem si jistý, že o tu práci stojím."

„Chceš zabíjet Chtorrany?"

„Jo! Chci zabíjet Chtorrany!"

„Dobrá! My chceme zabíjet Chtorrany také!"

„Ale já chci věřit lidem, které mám za sebou!"

„Jime, přestaň to brát osobně! Každý z nás — všichni z nás jsme nahraditelní, pokud to zbytek přivede blíže ke splnění úkolu, totiž k tomu, že nás zbaví nákazy. Zrovna teď je naším problémem přesvědčení každé osoby, která nechápe, že chtorranský problém je ten nejdůležitější — zvláště těch, kteří mají dostatečnou moc k tomu, aby ovlivnili okolnosti. Stojí nám v cestě. Pokud stojí v cestě, musí odtamtud být odstraněni. Takže se nám nestavěj do cesty. A

pokud to uděláš, neber si to osobně."

„Myslím, že takhle je to daleko horší," řekl jsem. „Ta úplná chladnokrevnost."

Na Foremana to neudělalo dojem. „Ach, chápu — ideály jsou pro tebe daleko důležitější než vítězství ve válce. To je špatné. Víš, jak Chtorran říká idealistovi? Oběd."

Podíval jsem se na jeho uniformu. „Tohle je informovaný postoj?"

„Ano," odpověděl. „Je." Nijak to nerozvedl.

Řekl jsem: „Ještě jste mi neodpověděl na mou otázku."

„Promiň. Která to byla?"

„Jaká je vaše omluva, pokud jde o to, že jsem měl být mrtvý taky?"

Foreman pokrčil rameny. „Svého času to vypadalo jako dobrý nápad."

„Prosím?"

„Vypadal jsi jako přítěž, to je všechno. Říkal jsem ti, abys to nebral osobně."

„Jenom proto?"

„Hmmm." Přikývl.

„Chcete tím říct, že jste se klidně rozhodli — jenom tak?

„Ano."

Nemohl jsem tomu uvěřit. Začal jsem na něj prskat. „Chcete mi tím říct, že vy — a plukovník Wallachstein — a major Tirelliová — jste jen tak klidně seděli a rozhodli o mé smrti?"

Čekal, dokud se neuklidním. Bylo to dlouhé čekání. Pak řekl: „Ano, přesně tak to bylo. Klidně a bezcitně." S nezahanbeným pohledem se jeho oči setkaly s mým zuřivým výrazem. „Stejným způsobem, jako jsme se klidně a bezcitně rozhodli pustit Chtorrana do místnosti plné našich kolegů. Stejným způsobem, jako se Duke klidně a bezcitně rozhodl zastřelit tu holčičku v hnědých šatech. Ano, vím i o tomhle." Dodal: „A stejným způsobem, jako ses ty klidně a bezcitně rozhodl zabít Shortyho a toho čtvrtého Chtorrana. V tom není žádný rozdíl, Jime. Jen jsme nechali stranou spoustu hysterie a dramatizování. Ale jinak, Jime, není žádný rozdíl v tom, co jsme udělali my a co jsi udělal ty.

V první řadě jsi tím, že jsi přijal plamenomet, přijal svou odpovědnost. Pravda je ta, že věci, které jsme udělali a které se ti nelíbí, jsou ve skutečnosti věci, které jsi udělal ty a které se ti nelíbí. Je to tak?"

Musel jsem to připustit.

Přikývl jsem. Neochotně.

„Dobrá. Tak dej lidem kolem sebe pokoj. Není to tu vůbec jednoduché. Nemusíme kolem toho dělat nějaké drama. Takže bys mě mohl ušetřit svého sebeuspokojení! Pokud bych se chtěl cítit mizerně, dokázal bych to určitě lépe sám, než když se o to snažíš ty! Ve skutečnosti se mizerně cítím. Já vím všechno — nejspíš líp než ty! Myslíš, že ti to budu muset vysvětlovat ještě několikrát?"

„Slyším vás," řekl jsem. „Jenom — jenom se mi hnusí ten způsob, jak jste se ke mně chovali."

„Chápu," řekl Foreman. „A je to pochopitelné. Skutečnost je taková, že Agentura ti dluží několik tuctů omluv — dlužíme ti daleko víc, než ti kdy dokážeme zaplatit. Ale je v tom nějaký rozdíl? Nahradilo by nám to čas, který můžeme věnovat opravdu důležitějším problémům?"

Zapudil jsem vztek, který se ve mně sbíral, abych se nad jeho otázkou zamyslel. „Ne, nebyl by v tom žádný rozdíl." Pak jsem se na něj znovu podíval. „Ne, nebyl."

„Dobrá. To, co jsme udělali, bylo špatné. Ty to víš. Víme to my. Mysleli jsme si, že je to nutné — a pravda je taková, že jsme nikdy neočekávali, že k tomuhle rozhovoru dojde. Ale došlo k němu a je na mně, abych dal věci do pořádku — takže to považuj za splátku na to, co jsi udělal, že jsem si udělal čas. Takže mě poslouchej. Mám pro tebe práci."

„Co?" Posadil jsem se na posteli rovně. „Tak takhle je to? Takhle říkáte děkuju?"

„Přesně tak. Takhle my říkáme děkujeme. Dáváme ti další práci."

„Většina lidí by aspoň řekla: Pašák. Vedl sis dobře."

„Ach," řekl Foreman. „Chceš po mně, abych tě poplácal po rameni a přivinul si tě na prsa, nebo co?"

„No, to ne, ale —"

„— ale ano. Poslyš, nemohu ztrácet čas tím, že ti budu vykládat, jak jsi byl vynikající — protože bys mi to stejně nevěřil. Pokud si to potřebuješ připomínat, pak si o to musíš říct sám, co? Takže ti ukážu cestu k tomu, jak jsi vynikající, aby sis s tím už nikdy nemusel dělat starosti. Připraven? Co z toho, co děláš, něco pro tuhle planetu znamená? To bude tvé měřítko, podle kterého můžeš posuzovat svou hodnotu. Jasné?"

Přikývl jsem.

„Dobrá. Takže, máme pro tebe zaměstnání. Agentura tě chce zapojit do práce. Říká ti to něco?"

„Eh, ano. Říká," řekl jsem. Zvedl jsem ruku, abych získal čas. Potřeboval jsem chvilku uvažovat. Chtěl jsem to říct jasně. „Poslyšte, myslím, že jeden z nás musí být blázen — a vím přitom, že vy to nejste. A nejsem si jistý tím, jestli o to místo stojím."

„Prosím?" Foreman se zatvářil zmateně.

„Jak mám vědět, že si o mně nebudete zase někdy myslet, že jsem... ach, jak jste to jen řekl, nahraditelný?"

„To vědět nemůžeš."

„Takže nemám žádnou záruku, že?"

„Přesně tak. Žádná záruka. Chceš tu práci?"

„Ne." Ani jsem o tom nemusel uvažovat.

„Dobrá." Začal vstávat —

„Počkejte!"

„Rozmyslel sis to?"

„Ne! Ale —"

„Pak už si nemáme co říct." Vykročil ke dveřím.

„Nebudete se mě pokoušet..."

„Co? Přesvědčit?" Vypadal opravdu zmateně. „Proč bych to měl dělat? Už jsi velký kluk. Alespoň jsi nám to o sobě říkal celé tři poslední dny. Buď si to vybereš, nebo ne. Nemusíš smlouvat. A já stejně nemám co na prodej."

„A nechcete mi aspoň říct, o co jde?" .

„Ne. Ne, dokud nebudu znát tvůj souhlas."

„Souhlas?"

Vypadal podrážděně. „Tvé rozhodnutí. S čím u tebe můžeme počítat?"

„Se zabíjením Chtorranů. S tím můžete počítat."

„Dobrá," řekl. Vrátil se ke své židli. „Takže s tím přestaň dělat cavyky. Jsme na stejném břehu. Chci stejnou věc jako ty. Mrtvé Chtorrany. Chci, abys začal pracovat. Chceš pracovat ty? Nebo se chceš motat dokola s politikou — jako naši přátelé ze Čtvrtého světa?"

Zamračil jsem se na něj. Tohle se mi vůbec nelíbilo. Ale řekl jsem: „Chci pracovat."

„Dobrá. Pamatuj si jedno — hry skončily. A tentokrát včetně sebeuspokojení. Říkám ti pravdu teď a můžeš počítat s tím, že ti budu říkat pravdu vždycky." Oči měl nelítostné. Jeho výraz byl napjatý, ale nezahanbený. Cítil jsem se před ním nahý. Znovu.

Řekl jsem: „To je tvrdý."

Přikývl.

„Nevím, jestli vám mám věřit, nebo ne."

„Tak mi nevěř," řekl Foreman. „Na tom, čemu věříš, nezáleží. Pravda je pravda, ať jí věříš, nebo ne. Otázka je, co s tím chceš dělat?"

„No..." začal jsem. Najednou jsem se usmíval. „Pomsta by byla blbost —"

„Ani o ní neuvažuj." Usmál se na mě taky.

„— takže bych mohl začít být užitečný."

„Dobrý nápad," souhlasil Foreman. Opřel se do židle. „Víš, určitě jsi na to zapomněl, ale jsi důstojník. Přelstil jsi nás. Nikdo nečekal, že budeš žít tak dlouho, aby sis své hodnosti mohl užít. Ale žiješ, takže ti teď musíme najít odpovídající práci."

„Opravdu?"

„Opravdu." Řekl to a přikývl. „Takže teď souhlasíš s tím, že jsme na stejném břehu, že?"

Podíval jsem se na něj. „Myslím, že ano."

Řekl: „Já vím. Zatím to tak nevypadalo, že ne?"

„Ne, ve skutečnosti ne. Zatím ještě ne."

„Takže ti řeknu jednu věc. Nemůžeš si vybrat ani své přátele, ani nepřátele. Vždycky k nim prostě přijdeš. Všechno, co si můžeš vybrat, je to, do které kategorie je zařadíš." Usmál se. „Chceš být můj přítel?" Napřáhl ke mně ruku.

„Jo." Chopil jsem sejí.

„Děkuji," řekl s pohledem do mých očí. Jeho pohled byl napjatý. „Potřebujeme tě." Držel mou ruku dlouhou dobu a já cítil, jak z něj do mě přetéká jeho vděčnost, stejně jako energie. Uvědomil jsem si, že tu ruku nechci pustit.

Pak se na mě usmál a byl to výraz hřejivý jako slunce, vycházející nad chladnou, šedou pláž. „Povedeš si dobře. Major Tirelliová se tu staví později, aby s tebou začala. Chceš se mě ještě na něco zeptat?"

Potřásl jsem hlavou. A pak jsem řekl: „Jenom jedna věc — ale není důležitá. Opravdu móďáckej výcvik funguje?"

Usmál se. „Ano, funguje. Vždycky fungoval; je mi líto, že má dneska tak malou vážnost." Podíval se na mě zamyšleným pohledem. „Až budeme mít někdy víc času, tak ti o něm povyprávím." Řekl jsem: „To by se mi líbilo."

Na to se hrdě usmál. „Myslím, že se ti to líbit bude." Vstal. „Ach, ještě jedna věc." Podíval se na můj tác s jídlem. „Nepij ten pomerančový džus."

„Co?"

„Řekl jsem, abys nepil ten pomerančový džus."

Podíval jsem se mu do tváře. „Prošel jsem další zkouškou?"

„Přesně tak." Znovu se usmál. „Nedělej si starosti, tahle byla poslední."

„Opravdu?"

„Alespoň doufám, ty ne?" Když odcházel, smál se.

Podíval jsem se na tác s jídlem. Byla na něm sklenice pomerančového džusu. Dělal si legraci, nebo ne? Pro jistotu jsem ho vylil do květináče.

Červi přerušili svatbu; dva mrtví

KLAMATH, Kalifornie — Tři chtorranští červi vrazili do malého kostela v době konání svatby, zaútočili na několik lidí a zabili dva, z čehož jedna oběť byla matka nevěsty. Několik dalších bylo zraněno při panickém útěku.

„Bylo to strašné, prostě strašné," řekl jeden z těch, kteří přežili. „Kněz se zrovna zeptal, jestli jsou nám známy nějaké důvody, proč by ti dva neměli být spojeni sňatkem, když najednou odzadu vrazili do kostela. Byli ohromní.

Museli mít na délku nejméně tři metry. Prostě jen pluli po podlaze, chytali lidi a sráželi je na zem."
Policie okresu Klamath stále pátrá.
---

46 Indiánské léto

„Zasloužíš si bohy, kterým sloužíš."
—SOLOMON SHORT

Ranní slunce bylo velice jasné a já se cítil příšerně. Nebylo to tím, že by mě bolelo koleno. Lékaři mi vyměnili čéšku za nějakou, kterou vypěstovali ve zkumavce, a přizpůsobili ji, aby mi seděla v koleně; řekli mi, abych omezil na týden chození — a aby se ujistili, že to udělám, obvázali mi nohu tak pevně, že jsem stěží mohl koleno ohnout. Ale mohl jsem kulhat — o berlích nebo s holí — a chtěl jsem už z nemocnice vypadnout.

Na zastávce autobusu jsem našel Teda.

Tiše seděl a čekal. Vypadal zaraženě, což mě překvapilo. Myslím, že jsem nevěděl, co mám vlastně očekávat. Stříbrný anténky, který by mu vyrážely z hlavy? Ale ne — jen tak trpělivě seděl v rohu s odtažitým výrazem v obličeji.

Dokulhal jsem k němu, ale neviděl mě — ani když jsem stál přímo před ním. „Tede?" zeptal jsem se.

Dvakrát zamrkal.

„Tede?" Zamával jsem mu před obličejem rukou. Neviděl mě. Jeho výraz se nezměnil. Nebyl jen odtažitý — byl nepřítomný. Prázdný. Nikdo doma.

„Tede? Tady je Jim."

Byl zombie.

Sedl jsem si vedle něj a strčil jsem mu do nohy. Odstrčil mou ruku pryč. Zacloumal jsem mu ramenem a zařval do ucha: „Tede?"

Najednou zamrkal — a pak mu přes obličej přeběhl zmatený výraz. Vypadal jako člověk, který se najednou probudil na neznámém místě. Pomalu obrátil hlavu a podíval se na mě. Pak mě najednou poznal. „Jime...?"

„Tede, jsi v pořádku? Musel jsem třikrát klepat."

„Jo," řekl tiše. „Sem v pohodě. Jenom sem byl... napojenej."

„Aha. No, je mi líto, že jsem tě přerušil. Ale právě jsem vypadnul ze špitálu a tohle byla moje jediná možnost, jak se s tebou rozloučit, než odjedeš."

„Ach," řekl. Jeho hlas byl plochý. Nevnímající. „No, tak díky."

Začal se zase stahovat, ale já ho popadl za paži. „Tede, jsi v pořádku?"

Podíval se na mě se zábleskem podráždění v očích. „Ano, Jime, sem v pohodě. Ale z Kapskýho Města právě vysílají a já o to nechci přijít."

„Chápu," řekl jsem. „Ale chci, aby sis na mě chvilku udělal čas a byl se mnou. Jo?"

Povzdechl si. Ten výraz jsem znal. Zdvořilá znuděnost. „A o co jde, Jime?"

„No, myslel jsem... prostě že si možná máme ještě co říct..."

Jeho hlas zněl znovu prázdně. „Viděl sem zase toho tvýho Chtorrana. Měli sme v první řadě publika vysílač. Zemřel. Já jeho smrt zažil."

„Ach," řekl jsem. „Eh — to pro tebe muselo bejt pěkně tvrdý."

„Nebyla to první smrt, kterou sem zažil: Už sem si přehrával spoustu záznamů." Najednou vypadal hrozně staře.

Položil jsem mu ruku na paži. „Tede, je to tvrdý?"

Podíval se na mě, ale neodpovídal. Poslouchal zase jiný hlas?

„Tede," řekl jsem,, jaký to je?"

Zamrkal a jednu chvíli to byl znovu ten starý Ted, který se na mě díval z vnitřku svého těla, a právě v té chvíli mi připadalo, že vidím čistou hrůzu. „Jime," řekl nadšeně, ,je to fantastický! A je to... strašný! Je to ten nejsilnější a nejvíc vzrušující zážitek, který může lidská bytost prožít. Už sem byl několik tisíc jiných lidí — to se dá těžko vysvětlit. Je to pořád tak zmatený. Sem bombardovanej prožitkama, Jime! Pořád. A nevím, který z nich sou moje — pokud vůbec nějaký! Ani pořádně nevím, jestli sem to já, kdo tady sedí a klábosí s tebou. Můžeš mluvit s kterýmkoliv vysílačem na okruhu. Můžu přímo přebírat prožitky kohokoliv jinýho, a pokud bych chtěl, převzít nad ním vládu. A oni můžou ovládat zase moje tělo!"

Otevřel jsem ústa, abych něco řekl, ale on mě zastavil. Se zoufalým gestem položil ruku na mou paži.

„Ne — poslouchej mě. Sem teď na okruhu, ale jen na chvilku. Bažanti dostávají nejhorší práce — takhle je to v každý armádě. Sem na drátě šestnáct hodin denně. Včera sem byl..." odmlčel se, jako by se pokoušel něco říct a zjistil, že je to příliš složité. Oči měl zarudlé. „Včera sem byl... znásilněnej. Ruským vládním úředníkem. Nevím, jestli sem byl žena nebo homosexuál nebo — nevím, ale ať už bylo mý tělo kýmkoliv — byly to orgie. A všechno, co sem s tím mohl dělat, bylo dělat to. Vůbec sem se nedokázal kontrolovat."

„A stěžoval sis?"

„Jime, ty mi nerozumíš! Bylo to fantastickým. Byla to dokonalá podřízenost! Ať už to byl, kdo chtěl, dal mi příležitost prožít něco úplně jinýho! A o to tady jde — rozvoj díky srovnávání lidskejch zážitků!"

„Tede, nemůžeš se odtamtud dostat ven?"

„Dostat ven?" Ted se zatvářil nevěřícně. „Dostat ven? Jime, copak nerozumíš? Já nechci vypadnout. Dokonce

i když sem to chvíli nenáviděl, přesto sem to miloval — dobrý / špatný. Telepatický jednotky mají možnost prožívat zkušenosti miliónu jinejch lidskejch bytostí. Jak má člověk jinak možnost žít milión cizích životů?" Oči mu teď horečnatě a napjatě zářily. „Jime, já si přehrával záznamy! Vím, jaký je umírání — stovkou způsobů. Spadl sem s letadlem, utopil sem se, vypadl sem z okna, uhořel sem a sežral mě Chtorran! Bál sem se tolika různejma způsobama, že sem ani netušil, že to je možný — a stejně tolikrát sem zažil radost! Vylízal sem na hory a lítal vesmírem. Žil sem v beztíži a na dně oceánu jako člověk s rybíma žábrama. Tolik jsem toho dokázal, Jime —je to jako šoustat s vesmírem! A taky sem na tisíc různejch způsobů šoustal! Na záznamench je všechno. Byl sem děcko s holou prdelí někde v Mikronésii a patnáctiletou děvkou v Ósace. Byl sem stařec, umírající na rakovinu někde v Maroku a — Jime, vím, jaký je to bejt ženou, děvčetem! Dokážeš pochopit, jaký to je nechat za sebou svý vlastní pohlaví a bejt jako ryba, která vyjde na vzduch — a která se učí lítat? Šoustal jsem jako holka! A nosil sem pod srdcem dítě, který sem zplodil a porodil sem ho! Kojil sem ho a vychovával! A umřel s ním, když se objevily epidemie. Jime, zažil sem v posledních několika dnech víc života, než sem kdy tušil, že je možný. A sem vyděšenej a vzrušenej, protože to ke mně všechno přichází tak rychle, že to nedokážu vstřebávat. Jime," — stiskl mi ruku tak silně, až to zabolelo — „Jime, já se vytrácím'. Já — Ted! Moje vědomí se rozpouští pod tlakem tisíce jinejch životů! Cítím, jak to postupuje! A vím, jakej je to pocit přestat takovýmhle způsobem existovat, protože i tohle je na záznamech! A Jime, já to chci, i když se toho bojím. Je to svým způsobem smrt. A svým způsobem je to i orgasmus. Je to prostě něco neuvěřitelnýho! Jime, můj život skončil! Teď už jsem částí něčeho jinýho, něčeho většího a — Jime, chci ti to říct, ještě dokud je čas —"

Najednou jeho stisk na mé paži povolil. Tvář se mu uvolnila, napětí zmizelo a znovu byl nezúčastněný.

„Tede?"

„Je mi líto, ale sem na drátě, Jime. Musím jít."

Začal vstávat, ale já ho stáhl zpátky. „Počkej — chtěl jsi mi něco říct?"

„Perdoneme?"

V hrůze jsem ho pustil.

Tedovo tělo přikývlo. „Bueno." Vstalo a odešlo. Když jsem Teda viděl naposledy, nastupoval do helibusu. Vrtulník se vznesl do vzduchu a zmizel východním směrem.

Přemýšlel jsem, kde byl asi teď Ted na síti. Věděl jsem, že na tom nesejde. I silná osobnost dokázala tenhle poloviční život vydržet jen o něco méně než devět měsíců. Nejspíš už Teda nikdy neuvidím. Možná jeho tělo, ale ta věc, která je oživovala — kde mohla být? Co prožívala? Nebo koho? Za pár měsíců už z ní nezbyde nic. Ted věděl, do čeho jde, už když se rozhodl, že si nechá nasadit implantát. Věděl, co to znamená. Alespoň jsem tomu chtěl věřit.

Otočil jsem se a odkulhal zpátky k džípu, který jsem si vypůjčil. Už jsem se necítil tak příšerně. Měl jsem o čem přemýšlet. Vyškrábal jsem se dovnitř a řekl: „Do vědeckého centra, prosím."

Džíp odpověděl: „Přijato," a nastartoval se. Počkal, dokud se chod motoru nevyrovnal: a pak hladce vycouval z parkovacího bloku. Když se rozjel dopředu, oznámil: „Přijata zpráva."

Řekl jsem: „Přijmu ji."

Marciin hlas: „Jime, chci, abys mi přestal volat. A přestal mi nechávat vzkazy, abych ti zavolala. Nemám ti co říct. A ty nemáš nic, co bys mohl říct a co bych já chtěla poslouchat. Nechci tě vidět a nechci s tebou mluvit. Doufám, že jsem se vyjádřila jasně. Chci, abys mi dal pokoj, protože jestli mi ho nedáš, budu si na tebe stěžovat."

Zpráva náhle skončila a džíp tiše šustil po asfaltu. Přemýšlel jsem o Marcii, pokoušel se přijít na to, co se děje. Vzpomněl jsem si na něco, co mi řekla Dinnie. „Fajn, takže jsme všichni cvoci, že? Říká to každý — ale hluboko uvnitř v sobě každý dodává — 'jen já ne'. Je to tak? Problém je v tom, že nikdo z nás nedokáže vidět svou vlastní bláznivost, protože to je filtr, kterým sledujeme okolí. Chápeš? Všechno, co vidíme, je to, co si promítáme do lidí kolem. A pak to svádíme na ně." Usmála se a dodala: „Víš, jak poznáš, jestli jsi cvok? Podívej se na lidi kolem sebe."

Podíval jsem se — a všichni kolem mě byli cvoci.

V tom byl ten fór. Věděli jste, že potřebujete pomoc, když byli všichni kolem vás cvoci.

Do prdele s ní. Už jsem neměl čas na to být cvok.

Džíp řekl: „Bude odeslána odpověď?"

Řekl jsem: „Ne. A zapamatuj si: 'Odmítnout veškeré další zprávy z tohoto zdroje'."

„Přijato."

Stejně jsem se cítil mizerně.

47 „Nezabil jste ho."

„Murphyho zákon je vždycky dobrá výmluva."
—SOLOMON SHORTY

Džíp se zastavil se zavytím před vědeckým centrem a já opatrně vylezl ven. Nebyly tu žádné stráže. Ani jich nebylo zapotřebí. Od reorganizace se vám dveře neotevřely, pokud jste neměli červenou kartu nebo vyšší. Já měl kartu zlatou.

Za čtvrtými bezpečnostními dveřmi jsem narazil na dva procházející pomocníky a řekl jsem: „Jste dočasně zbaveni momentálních povinností. Potřebuji odnést nějaké věci."

Něco zabručeli a zařadili se za mě. „Nechci slyšet ani slovo," řekl jsem.

Šli jsme přímo do Oddělení mimozemských vzorků. Když jsme vešli dovnitř, vzhlédla k nám žena v laboratorním plášti.

„Kde je doktorka Partridgeová?" zeptal jsem se.

„Už tu nepracuje. Přeložili ji do Administrace."

„A co Larson?"

„Kdo?"

„Jerry Larson?"

„Nikdy jsem o něm neslyšela." Položila na stůl blok a podívala se na mě. „Co si přejete?"

„Jsem McCarthy," řekl jsem.

„Ano?"

„Chci zpátky nějaké vzorky." Ukázal jsem na klece u zdi. „Tři mnohonožky a inkubátor s vejci. Měl jsem je tu mít připravené."

Potřásla hlavou. „Žádné takové rozkazy jsem neslyšela."

„Dobrá," řekl jsem. „Takže vám je dávám teď —" Vytáhl jsem svou kopii z kapsy.

Zamrkala na mě. Její tvář ztvrdla. „Jaké k tomu máte oprávnění, poručíku?"

„Z Bezpečnostní agentury Zvláštních jednotek," štěkl jsem. Bolela mě noha. Stání mě unavovalo. Poklepal jsem na kartu, kterou jsem měl připnutou na hrudi. „Tohle mě opravňuje. Můžu po vás chtít jakoukoli zatracenou věc, která se mi zalíbí. Kdybych chtěl, mohl bych vás nechat přeložit do Nome na Aljašku. Teď chci ty tři brouky a tu bednu s vejci." Mávnul jsem na pomocníky. „Před vchodem je džíp. Naložte je dozadu."

„Okamžik," řekla a sáhla po telefonu. „Chci si ověřit—"

Dokulhal jsem k ní a opíral jsem se přitom ztěžka o svou hůl. „Za prvé," řekl jsem, „ty vzorky jsem dovezl já. Za druhé jsem musel zabít Chtorrana, abych je vůbec sebral. Za třetí jsem neviděl jediný kousek zprávy z výzkumu téhle laboratoře; takže pokud vím, celá námaha s tím, že jsem je sem dovezl, vyšla naprázdno. Za čtvrté —" Otevřel jsem rozkazy, které mi dnes ráno dala major Tirelliová. „— mám tady veškeré ověření, které potřebujete. A za páté, pokud mi neuhnete z cesty, praštím vás touhle holí tak, že to bude bolet. A jestli nevěříte, že to dokážu, tak já jsem ten, kdo zabil denverského Chtorrana."

Přečetla si rozkazy a pak mi je beze slova vrátila zpátky. Odfrkla si. „To jste teda neudělal."

„Prosím?"

„Nezabil jste ho."

„Řekněte to ještě jednou?"

Zvedla obočí. „Mají snad všichni poručíci problém s ušima? Řekla jsem: 'Nezabil jste ho'."

Obrátil jsem se k pomocníkům. „Naložte ty krámy do džípu. Hned přijdu."

„Stát!" vykřikla. „Jestli se těch beden dotknete, nechám vás zastřelit." Pomocníci se zastavili na místě. Poklepala mi na hruď. „Nejdřív bych si s vámi chtěla něco vyříkat."

Podíval jsem se na tu ženu v laboratorním plášti. Nenosila štítek se jménem. Měla zelené oči. „Jak se jmenujete?" zeptal jsem se.

„Lukrécie Borgiová."

„Je před tím nějaká hodnost?"

„Jenom doktorka."

„Dobrá. Nu, doktorko Borgiová, chcete mi něco vysvětlit?"

Ukázala na dvojité dveře na konci místnosti. „O dvě místnosti dál," řekla.

Dokulhal jsem ke dvojitým dveřím. Šla za mnou. Byla za nimi široká chodba s dalšími dveřmi na konci. Prošel jsem jimi a —

— byl tam skoro nehybný Chtorran v obrovském sále. Byl na skleněné podložce a na místě jej pevně držela klec trubek. Měl neobyčejně sytou rudou barvu. Jeho kožešina jako by ve světle zářila. Místnost byla skoro oslnivě jasně osvícená.

Chtorranovy boky se pravidelně pohybovaly, jako by něco jeho dýchání podporovalo. Na boky mu muži připevňovali sondy. Kolem celého zvířete byla lešení a žebříky.

„Já... eh..."

„Ho nezabil," dokončila za mě.

„Ale já — ale to je jedno. Co to s ním dělají?"

„Studují ho. Tohle je poprvé, kdy jsme se k němu dostali natolik blízko, abychom si ho mohli prohmatat a prohlédnout a zjistit, jak vůbec vypadá. Zmrzačil jste ho. Nemůže vidět, nemůže slyšet, nemůže se hýbat. Alespoň si myslíme, že neslyší a nevidí. Jsme si jisti tím, že se nedokáže pohnout. Určitě nemůže jíst. Vaše puška mu pěkně poničila tlamu. Pumpujeme do něj roztoky."

Nezeptal jsem se, o jaké roztoky jde. „Dá se k němu bezpečně přiblížit?"

„Na to jste odborník vy." Řekla to kysele.

Všude kolem zvířete byli muži a ženy. Dokulhal jsem k němu. Jenom jeden nebo dva vzhlédli a podívali se na mě. Doktorka Borgiová mě tiše následovala. Vzala mou hůl a ukázala na tlamu zvířete. „Podívejte se sem," řekla. „Vidíte to?"

Podíval jsem se. Viděl jsem růžové maso. „Na co se dívám?"

„Vidíte tuhle řadu výstupků? Nové zuby. A kdybyste dokázal vylézt po žebříku, ukázala bych vám pahýly paží. A jeho oči. Kdybychom se mohli dostat dolů, ukázala bych vám jeho nohy. Ta věc se regeneruje."

Podíval jsem se na ni. „Jak dlouho?" zeptal jsem se.

Pokrčila rameny. „Tři měsíce. Šest. Nejsme si jisti. Některé ze vzorků, které jsme odebrali, prokazují známky toho, že se ze sebe pokouší udělat úplně nové stvoření. Jako hvězdice. Nebo hologramy. Každý jeho kousek má všechny potřebné informace, nutné k rekonstrukci originálu. Víte přece, co to znamená, že?"

„Jo. Jsou skoro nezničitelní. Musíme je pálit."

Přikývla. „Pokud jde o zbytek světa, vy jste tuhle věc zabil. Dokonce vám za to zaplatili. Věc se má ale tak, že jste ho jen zastavil. Takže už nikdy nechoďte do mé laboratoře, nedělejte přede mnou ramena a nechovejte se jako odborník! Je to jasné?"

Neodpověděl jsem. Díval jsem se na Chtorrana. Udělal jsem krok směrem k němu a dotkl se ho. Byl teplý. Jeho kožešina byla jemná jako hedvábí. Divně živá. Bylo v ní stejné elektrické napětí. Jak jsem se jí dotýkal, ruka se mi chvěla.

„Statická elektřina?" zeptal jsem se.

„Ne," řekla.

Vzpomněl jsem si na pocit, který jsem měl v hnízdě. Znovu mě pohltil — skoro jsem mohl znovu slyšet červí píseň.

Udělal jsem další krok dopředu. Opíral jsem se teď o teplý bok Chtorrana, skoro jsem k němu přitiskl tvář. Některé z chloupků mě lehce lechtaly po tváři. Byly podobné peříčkům. Hluboce jsem nasál jejich pach. To zvíře vonělo teple a mátou. Bylo podivné, jako by mě zvalo. Jako velká měkká kožešinová předložka, na kterou se chcete stulit. Pořád jsem ho hladil.

„To není kožešina," řekla.

Dotýkal jsem se ho dál. „Není? A co to je?"

„Jsou to nervová zakončení," řekla. „Jeden každý chloupek je živý nerv — samozřejmě příslušně chráněný a obalený — a každý má svou vlastní zvláštní funkci. Některé mohou cítit teplo a chlad, jiné zase světlo a tmu nebo tlak. Některé dokáží cítit. Většina — nu, když se ho takhle dotýkáte, ochutnává vás."

Přestal jsem ho hladit.

Stáhl jsem ruku zpátky. Podíval jsem se na ni. Přikývla. Podíval jsem se znovu na Chtorranovu kožešinu. Každý chloupek měl jinou barvu. Některé byly silné a černé, některé tenké a stříbrné. Většina byla v různých odstínech rudé — celé spektrum rudé, přecházející z temné purpurové do jasně zlaté a obsahující všechny barvy mezi tím: růžovou, fialovou, karmínovou, oranžovou, šarlatovou, lososovou, a dokonce několik ostrůvků jasně žluté. Účinek byl oslnivý.

Přiblížil jsem znovu ruku ke kožešině a lehce jsem ji hladil. Pod ní byla Chtorranova kůže temná a purpurová, skoro černá. Byla horká. Vzpomněl jsem si na jemnou kůži na podbříšku psa.

Uvědomil jsem si, že se Chtorran chvěje. Pokaždé, kdy jsem se ho dotknul, prudkost záchvěvů vzrostla.

„Je z vás nervózní," řekla Lukrécie.

Nervózní —? Chtorran? Bez přemýšlení jsem do jeho boku plácnul. Otřásl se, jako bych ho bodnul.

„Nedělejte to," řekla. „Podívejte —"

Chtorranovým tělem probíhaly série záchvěvů. Na plošině, visící nad jeho zády, byli dva technici, muž a žena. Právě se pokoušeli upevnit několik sond. Museli se stáhnout a čekat, až se Chtorran uklidní. Žena se na mě shora zamračila. Když se tělo zvířete přestalo otřásat, vrátila se zpátky ke své práci.

„Omlouvám se," řekl jsem.

„Ten tvor je neuvěřitelně citlivý. Může slyšet všechno, co se tady děje. Reaguje na tón vašeho hlasu. Vidíte? Třese se. Ví, že jste nepřítel. A bojí se vás. Nejspíš se vás bojí víc než vy jeho."

Podíval jsem se na Chtorrana novýma očima. Bál se mě —!

„Uvědomte si, že je to jen mládě."

Chvilku mi trvalo, než mi došly všechny spojitosti — nejen, pokud šlo o toho v laboratoři, ale také o všechny Chtorrany venku, tam, kde žili divoce.

Pokud bylo tohle mládě — pokud tam všude byla mláďata — pak kde byli dospělí? Čtvrtý Chtorran —?

„Počkejte! Tohle nemůže být mládě!"

„Ne?"

„Je příliš velký — donesl jsem vám vejce! Mladý Chtorran může být zhruba..." Rozpřáhl jsem ruce na velikost štěněte. „— no, asi takhle velký."

„Viděl jste někdy takového?"

„No —"

„Jakého jste kdy viděl nejmenšího Chtorrana?"

„No —" Ukázal jsem. „Tohohle."

„Správně. Už jste někdy slyšel o akumulaci těžkých kovů?"

„Co s ní má být?"

„Tím způsobem se měří stáří zvířat. Tělo se nezbavuje těžkých kovů, jako je například olovo nebo rtuť; ty se ukládají v buňkách. Nezáleží na tom, v jak čistém prostředí žijete, nevyhnutelně je stopově přebíráte z atmosféry. Na tomto zvířeti jsme dělali rozsáhlé testy. Jeho buňky jsou pozoruhodně pozemské. Skoro by na této planetě mohlo vyrůst. Možná tomu tak jednoho dne bude. Ale jde o jednu věc: nemá ve svém organismu tolik stopových prvků, aby mohlo být starší dvou let. A podle mě je to ještě méně. Možná osmnáct měsíců." Zvedla ruku, aby si_ udržela mou pozornost. „Věřte mi — testovali jsme je. Úmyslně jsme do něj vpravili některé stopové prvky, abychom zjistili, jestli nemá nějaký způsob, jak se jich zbavovat. A ano, má ho — a náš odhad jeho věku je založen právě na téhle rovnici. A není to žádná anomálie, vážený pane. Všechny naše ostatní vzorky tuto hypotézu podporují. Osmnáct měsíců. V nejlepším případě dva roky. Má neuvěřitelný růst."

Potřásal jsem hlavou. „Ale co moje vejce —?"

„Ach, to je pravda. Vaše vejce. Vaše chtorranská vejce. Pojďte se mnou." Následoval jsem ji do místnosti, ze

které jsme předtím odešli. Přivedla mě k řadě beden. „Tady máte svoje vejce." Ukázala na ně. „Vidíte ta chtorranská miminka?"

Přistoupil jsem k bedně blíž a podíval se dovnitř.

Uvnitř byly dvě malé mnohonožky. Byly štíhlé a vypadaly vlhce. Byly zaměstnané chroustáním nějakých kousků dřeva. Třetí malá mnohonožka se právě prokousávala dírou ve skořápce. Najednou přestala a podívala se přímo na mě. Ucítil jsem mrazivý chlad.

„Jediná věc, která je na těchhle dětičkách zajímavá," řekla, „je barva jejich bříšek. Vidíte? Jasně červená."

„Co to znamená?"

Pokrčila rameny. „Znamená to, že pocházejí z Rhode Islandu. Nevím. Možná to neznamená vůbec nic. Na bříškách těchhle tvorů jsme našli všechna možná zbarvení."

„Kdy se vylíhly?" zeptal jsem se.

„Dnes brzy zrána. Jsou roztomilé, nemyslíte?"

„To nechápu," řekl jsem. „Proč by si Chtorrané schovávali doma vejce mnohonožek?"

„Proč máte slepičí vejce v ledničce?" zeptala se mě doktorka Borgiová. „To, co jste našel, je místní chtorranská obdoba slepic, nic víc. Tyhle věci žerou věci, které jsou v potravinovém řetězci příliš nízko na to, aby si s nimi červi jen lámali hlavu. Jsou to tvorové vhodní k tomu, aby sbírali potravu a skladovali ji, dokud nedostanou červi hlad."

„To mě zmátlo. Ta vejce vypadala příliš velká na to, aby je kladly mnohonožky."

„Víte, jaké velikosti mnohonožky dorůstají?"

Potřásl jsem hlavou.

„Podívejte se sem dolů."

„Ježíši!" vyjekl jsem. Věc v kleci byla velká skoro jako velká kobra. Byla přes metr dlouhá. „Sakra!" řekl jsem. „To jsem nevěděl."

„Tak teď to víte." Podívala se na mě a v zelených očích se jí vesele zablesklo. „Nějaké další otázky?"

Ustoupil jsem od klece a obrátil se k ní. Řekl jsem: „Omlouvám se. Choval jsem se jako blbec. Prosím, promiňte mi to."

„My jsme tady zvyklí dělat s nepříjemnými zvířaty." Nevinně se usmála. „S vámi nebyly vůbec žádné problémy."

„Aha. No, zasloužil jsem si to. Poslyšte, je jasné, že tady víte, co děláte. A takovou zkušenost nemám s celým centrem. Do dnešního rána jsem ani nevěděl, že tohle oddělení existuje."

„To neví ani nikdo jiný od chvíle, kdy jsme se tady začali starat o Juniora." Trhla palcem přes rameno k vedlejší místnosti.

„Je mi to opravdu líto," řekl jsem.

Obrátila se a podívala se mi do tváře. „Chápu to. Teď mě poslouchejte a poslouchejte dobře. Ani trochu mi nezáleží na tom, jak je vám to líto. Opravdu ne. Je to za námi. Takže se postarejte o to, aby to bylo něco, z čeho si něco odnesete."

„Eh, jo."

„Jste teď důstojník. Takže vám to řeknu na rovinu. Víte, že každý zatracený trouba, který vidí na vašem rameni ty prýmky, chce, abyste uspěl? Chce vědět, že vám může naprosto důvěřovat, až bude jeho život viset na vlásku. Tak taky chcete vypadat před svými nadřízenými, není to tak? A hlavně si to o vás chtějí myslet vaši muži. Chováte se jako blbec a kazíte dobré jméno — nejen sobě, ale každému z těch, kteří nosí stejné frčky. Takže se vzpamatujte a berte věci takové, jaké jsou. Tyhle prýmky nejsou výsadou! Je to odpovědnost."

Začal jsem se cítit trochu špatně.

Myslím, že to na mně bylo vidět. Vzala mě za loket a obrátila ke zdi. Pak ztišila hlas. „Poslyšte, já vím, že to bolí. A je jedna věc, kterou byste měl vědět: kritika je věc, která pomáhá vaší schopnosti dosahovat výsledků. Nedělala bych vám kázání, kdybych nevěděla, že ho snesete. Vím, kdo jste. Vím, jak jste k těmhle prýmkům přišel. To je v pořádku; zasloužil jste si je. Slyšela jsem o vás spoustu dobrých věcí. Věřte tomu, nebo ne, já nechci vidět, jak věci kazíte. Je to jasné?"

„No, jo. Chápu to."

„Je ještě něco, co byste mi chtěl říct?"

„Eh... díky — myslím." Dodal jsem: „Napadne mě to, až mě to přejde. Ach jo, cítím se tak strašně mizerně."

„Poslyšte, všichni noví důstojnicí dělají tutéž chybu. Máte štěstí, že jste ji udělal tady spíš než někde jinde, kde by to bylo vážnější. Myslíte si, že vás hodnost nějak změnila. Nezměnila. Tak ji nenechte, ať se vám plete pod nohy. Nejste vaše hodnost — jste jen člověk, kterému jiní důvěřují tolik, že vám tu hodnost svěřili. Takže vás do toho uvedu jedním tajemstvím. Vaše práce není lidem rozkazovat — vy je máte inspirovat. Pamatujte si to a budete velice úspěšný."

„Děkuju," řekl jsem znovu. Na způsobu, jakým mluvila, bylo něco známého. „Nejste Foremanova příbuzná?"

Usmála se. „Učila jsem se s ním. Před devíti lety." Napřáhla ke mně ruku. „Jmenuji se Fletcherová. Říkej mi Fletch."

Jemně jsem jí rukou potřásl. Zápěstí mě pořád bolelo.

Řekla: „Jestli ty brouky chceš, tak si je vezmi."

Podíval jsem se zpátky do klece. Třetí mládě mnohonožky se nakonec dostalo ze skořápky. Právě se pokoušelo vyšplhat po skle ven. Bříško mělo jasně rudé. Zastavilo se a zíralo na mě. Oči mělo velké a černé a nevzrušené.

Pokrčil jsem rameny. „Sám teď nevím. Chtěl jsem je zpátky jen proto, že jsem měl pocit, že tady o ně nikdo

nestojí. Teď ale vidím, že to není pravda. Pokud si s nima poradíte líp..."

Fletcherová se usmála znovu. „Ano, poradíme."

Rozhodl jsem se. „Tak dobře — nechám je tady. Jen bych chtěl vědět, co s nima bude dál."

„Hodím tvoje jméno do počítače," řekla. „Kdykoli budeš chtít, můžeš se napojit a zjistit, co budeš chtít. Naše práce tady spočívá v šíření informací, ne v jejich zatajování." Pak se jí v očích zablesklo a dodala: „Návštěvní hodiny jsou každý den od poledne do pěti. Příště přines květiny."

„Přinesu," řekl jsem. Odtrhl jsem pohled od jejích očí. Z nějakého důvodu byly najednou tak krásné, že se do nich nedalo hledět. Předvedl jsem jí důležitý pohled na hodinky. Znovu jsem byl na rozpacích, ale tentokrát z úplně jiného důvodu. „No —" řekl jsem, „myslím, že bych měl raději jít. Musím chytit letadlo. Ještě jednou díky. Za všechno." Neohrabaně jsem se obrátil ke dveřím. Postavila se mi do cesty. „Ještě jedna věc. To bylo opravdu pěkné střelecké představení. Byla jsem tam. Gratuluji." A natáhla se nahoru a pohladila mě lehce po tváři.
Ještě když jsem nastupoval do džípu, cítil jsem, že se červenám.

48 Návrat

„Nevěřím v to, že by zvyšování
inteligence znamenalo skutečný
pokrok pro lidstvo.
Je spíše možné, že nám to jen dovoluje
dělat daleko větší chyby."
—SOLOMON SHORT

Nikdo mě u přistávací plochy nečekal. Vrtulník vyložil dvě palety se zásobami a municí a zmizel v prázdné modré obloze. Zůstal jsem tam sám v horkém a prašném odpoledni. Všiml jsem si, že na paletách je spousta těžkých beden: nejspíš párek vojenských robotů třídy Marauder a nějaká těžká výzbroj pro posádku. Dobrá. Určitě je dobře využijeme.

My?

Přemýšlel jsem o tom.

Duke určitě nebude mít moc velkou radost, až mě uvidí.

Podíval jsem se na hodinky. Někdo už by měl přijet. Dukovi ani seržantu Kellyové nebylo podobné, aby pro zásoby nepřijeli.

Zamumlal jsem si něco neotisknutelného, přehodil si svůj ranec přes rameno a začal kulhat po špinavé cestě. I přes to vedro byl krásný den. Mohli jste skoro zapomenout na to, že je válka.

Opatrně, zašeptal mi do ucha hlas. Když budeš takhle uvažovat, mohlo by tě něco zabít.

Ale stejně je sranda, jak ten život běží.

Shorty. Táta. Ted. Dinnie. Doktor Foreman. Jillianna. Plukovník Wallachstein. Marcie. Doktorka Zymphová. Lizard. Duke.

Někteří z nás se upracovali k smrti. Někteří z nás se k smrti ušoustali. Někteří z nás hledají někoho, na koho by všechno svedli, a zbytek prostě hledá místo, kde by se mohl schovat.

Dinnie měla pravdu. Nemyslel jsem si, že jsem cvok — ale na druhou stranu nezáleží na tom, kde stojíte, pořád to vypadá jako střed všeho.

Chtěl jsem něco o červech vědět. Pokud bude třeba je zabíjet, budu to dělat. Nechtěl jsem to ale a udělám to jen tehdy, pokud už nebude žádný jiný způsob.

Ale... musel být nějaký lepší způsob. Tahle válka — to přece nemůže být ta nejrozumnější odpověď lidstva na cizí. inteligenci, ne? Musí být přece i nějaký vědecký přístup, dokonce snad i —

Nevěděl jsem, jak to vyjádřit.

Nejbližší možnost pojmenování toho, co jsem měl na mysli, bylo duchovní.

Může být duchovní přístup?

Věděl jsem, co by většina lidí na světě řekla, kdyby se někdo snažil navrhnout takový přístup. Já to viděl. Viděl jsem ty reakce. Všechen ten hněv, všechen ten vztek, všechen ten strach a hysterii — všechno to odůvodňování, omluvy, ospravedlňování, výmluvy — slyšel jsem je všechny znovu.

Celý ten dialog.

Tohle jsme dělali nejraději.

Zemřeme s ústy otevřenými, s naším dialogem stále ještě doznívajícím v hrdlech.

Byli jsme tak pitomí. A takoví cvoci.

Hlavně já.

Chtěl jsem něco, co nikdy nikdo z nás už nikdy nemůže mít.

Chtěl jsem, aby byly zase věci normální.

Normální.

Chtěl jsem... horký fondánový pohár. Se šlehačkou a fondánem, stékajícím po stranách sklenice. S třešní v maraschinu tak rudou a sladkou, až září jako neon. Skoro jsem mohl slyšet zakřupnutí —

Šlápl jsem na něco měkkého.

Bota mi po tom sklouzla a já se zapotácel a málem uklouzl. V noze mě bolestí bodlo, ale neupadl jsem. To mám

z toho, že sním s otevřenýma očima. Narovnal jsem se, doufal jsem, že mě nikdo neviděl, ztuhle se obrátil a podíval se, na čem jsem to vlastně uklouzl.

Nejdřív jsem to nepoznal. Pak ano. A přál jsem si, aby to nebyl —

Byla to měkká špička kočičího ocasu.

Sam?

Já — sklonil jsem se a zvedl to. A skoro stejně rychle jsem to zase upustil.

Sam měl ocas zlomený. Poslední kost ocasu byla zkroucená v úhlu. Nebylo to vidět, ale dalo se to poznat, když jste drželi jeho ocas v ruce. Byla to část jeho povahy; nešlo nepřemýšlet o tom, jak si kočka může zlomit poslední kost v ocase.

„Ach ne —"

Ten malý měkký zbyteček byla špička Samova ocasu.

Byla tu jen trocha krve. Vypadalo to, jak by ji někdo pečlivě olízal. Vypadalo to jako něco, co zbylo po dobrém obědě.

Rychle jsem se narovnal a rozhlédl se. Byl jsem před posledním krátkým stoupáním, za kterým už byl samotný tábor, Odsud nebylo vidět nic víc než jen stromy.

Náhle jsem si s hrůzou uvědomil skutečnost, že nemám pušku. Ani plamenomet. Ani žádnou jinou zbraň.

Cítil jsem se nahý.

Náhle jsem si uvědomil, jak je tady ticho.

A pusto.

Jako by tudy před časem projel obří vysavač. Na zemi neleželo žádné listí. A tráva — to, co z ní zbylo — vypadala přistřižená. Některé ze stromů vypadaly, jako by byly vysvlečené. Všude tu byly obrovské pusté skvrny.

A bylo tu naprosté ticho.

Jako by všechno, co leze, plazí se, běhá nebo létá bylo pohlceno jedinou drsnou vlnou hladu. Nevěděl jsem, jak jsem to věděl, ale věděl jsem to.

Začal jsem ustupovat. Dolů z kopce.

Odhodil jsem svůj ranec, obrátil se a utíkal — zapomněl jsem na svou novou čéšku a klopýtal jsem a kulhal a poskakoval bez ohledu na to, jak si mohu uškodit. Belhal jsem a utíkal na ztuhlých nohách dolů cestou tak rychle, jak to jen bylo možné. Uháněl jsem k přistávací ploše a ke dvěma paletám vojenského vybavení.

A modlil se k Bohu, aby ještě nebylo pozdě.

Na rodiny zaútočilo hejno mnohonožek

LAKE GRANBY VILLAGE — Jak ohlásily včera úřady, byla spojená farma několika rodin napadena hejnem tvorů podobných mnohonožkám.

Ti, kteří přežili, se v pokročilých ranních hodinách dnešního dne vpotáceli do Lake Granby Village a prohlašovali, že šli celou noc od chvíle, kdy se jim vůz pokazil nejméně deset mil severně.

Tvorové podobní mnohonožkám byli podle nich velcí od třiceti do devadesáti centimetrů. Podle popisu měli lesklá černá těla a bylo je takřka nemožné zabít nebo zapudit.

Kolektivní farmu Hvězdná vize, na jejichž pozemcích bylo povoleno pěstování marihuany, obývaly tři rodiny. Na farmě žilo devět dospělých a pět dětí. Sedm přeživších členů kolektivu je v Lake Granby Village. Po ostatních sedmi, mezi nimiž je i pět dětí, se stále pátrá.

Vzdušná hlídka, vyslaná nad farmu, odhalila vážná poškození budov, ale žádné známky života.

Místní šerifka Alice MacMastersová odmítla celý případ komentovat, dokud nebude ukončeno vyšetřování celého útoku.

---

49 Osudné chyby

„Entropie nás přečistila."
—SOLOMON SHORT

Neměl jsem páčidlo.

Prohrabával jsem se zásobami jako člověk posedlý démony. V brašně na nářadí jsem našel kladivo a tloukl jsem do beden tak dlouho, dokud bočnice neodpadly. Mlátil jsem do nich a bušil a křičel jako Banshee.

Našel jsem malý plamenomet a dvě nádrže. Našel jsem granátomet. Našel jsem a uvedl do provozu ovladače dvou robotů. Našel jsem malý arzenál a naložil jsem všechno, co se dalo — když ne na svoje záda, tak na roboty. Nakonec jsem shrábl lékárničku a ruksak se zásobami a čerstvou vodou. Možná je budu potřebovat.

Protože jsem nevěděl, co najdu za vrcholkem kopce.

Stiskem jsem probudil kontrolky k životu. „Odjistit všechny zbraně. Pozorovací pohotovost. Střílet pouze na můj rozkaz." A doufal jsem, že jsem to provedl správně.

Roboti se probudili se zavrčením. Postavili se na svých šest nohou, narovnali se do plné výšky tří metrů a všechny jejich oči a uši se napjatě otáčely, jak prohledávaly okolní les.

„Na sever — do kopce." Ukázal jsem.

Vykročili jemně pavoučím krokem přes pole a vykračovali si stejně lehce jako baletky.

Postavil jsem si každého po jednom boku a následoval je ztuhle po cestě. A proklínal sám sebe za svou pitomost. Tohle jsem měl udělat v první řadě — okamžitě, když jsem si uvědomil, jak podivné je, že nikdo nepřišel z kopce dolů, aby se s vrtulníkem setkal.

Zapnul jsem vysílačku. „Duku? Seržante Kellyová? Doktorko Obamová? Slyšíte mě? Slyší mě někdo? Tady — tady poručík James Edward McCarthy. Slyší mě někdo?"

Statika.

Kurva.

Vyšel jsem na hřeben nad táborem — a uviděl jsem lázeň.

Vypadala zarostle.

Kdybych byl pryč rok — dobře; jenže jsem byl pryč jen něco kolem měsíce.

Ta věc, která vypadala jako černá bazalka, byla skoro tak vysoká jako já a rozrostla se jako bambus. Černý břečťan se škrábal po zdech budovy a skoro dosahoval ke střeše. Pod nimi se rozkládala jako koberec modrá houba a roztahovala se všemi směry. A všechny ty černé lesklé věci mohly být jedině —

Mnohonožky.

Byly jich stovky. Všech velikostí.

Bezcílně přecházely kolem a občas se napřimovaly a čmuchaly ve vzduchu. Měly červená břicha.

Několik jich začalo větřit mým směrem, pak několik dalších a pak se najednou všechny vydaly mým směrem.

Ale kurva.

Tohle nebyl nejlepší nápad.

Roboti mi tu byli k ničemu. Nemohli mnohonožky odhalit. Nebyl tu pro ně žádný cíl, na který by se mohli zaměřit. A já neměl čas k tomu, abych jim to vysvětloval — ty štěnice vypadaly hladově.

Rozhodl jsem se, že nebudu čekat na bělma jejich očí. Vypálil jsem. Plamenomet zakašlal a pak zařval. Plamen se rozstříknul a většinu jich spálil. Mnohonožky zčernaly a popraskaly a svinuly se jako škvára — ale přicházely dál, celé to zatracené hejno.

Dostal jsem nápad.

Přikrčil jsem se tak nízko k zemi, jak to jen bylo možné. Mohl jsem ohnout jednu nohu, ale druhou jsem musel natáhnout v nepříjemném úhlu. Bude to bolet. Zaměřil jsem plamen tak, že kopíroval terén, a pomalu jsem se otáčel a šířil oheň po zemi jako žhnoucí oranžový postřik.

Plameny se přeřítily přes ztvrdlou půdu ve smrtícím oblouku. Mnohonožky zmizely v ohni a dýmu; když vybuchovaly, pukaly. Někdy se skořápky vymrštily do vzduchu v podivném úhlu; někdy poskakovaly po zemi.

A pak byly pryč.

Pomalu jsem se narovnal — s jedním kolenem ztuhlým a druhou nohou bolavou — a opatrně jsem se rozhlédl.

Pořád tu bylo ještě několik mnohonožek, pobíhajících v dálce, ale ty už o mě nejevily zájem. Vzduch ztěžknul zápachem benzínu a mastnoty a dýmu. Hořící mnohonožky stále ještě praskaly, jejich články pukaly a lámaly se na zemi.

Opatrně jsem procházel mezi troskami a po spálené zemi směrem k lázni. Kopl jsem do dveří, ale ty se neotevřely. „Je tam někdo?" Kopl jsem do nich znovu. „Otevřete! Tady je McCarthy!"

Žádná odpověď. Ustoupil jsem ode dveří a začal budovu obcházet. Černě zbarvený břečťan mi křupal pod nohama. Napadlo mě, jestli se pod těmi širokými listy náhodou neskrývají další mnohonožky, a rychle jsem ustoupil ještě dál.

Ze stinné zadní zdi lázně ve velkých kusech odpadávala chtorranská houba. Zakrývala celou stěnu. Na jejím povrchu teď vyrůstaly temně purpurové hlízy, prorostlé tenkými žilkami, a nahoru a dolů po nich lezli malí červení brouci. Bylo to odporné. Vydávalo to hutný sýrovitý zápach, který připomínal tři dny starou mrtvolu.

Tady už byly také některé z rostlin, podobných černé bazalce, vyšší než já. Vyrostl jich tu celý les. Na těch nejvyšších začala vyrážet malá bílá poupata, umístěná v nejsilnější části listů. Jejich sladká vůně byla jemná a sytá a skoro uspávající. Ve spojení se smradem houby to vyvolávalo nutkání ke zvracení.

A všiml jsem si ještě něčeho jiného — červených lián: silných výhonků, připomínajících lana, které se natahovaly k borovému lesu opodál. Ty jsem tu dříve neviděl. To nebylo něco, co jsem tu vysadil —

Lámal jsem si s tím hlavu ještě ve chvíli, kdy jsem kulhal zpátky k přední části lázně a uviděl jsem to.

Zpola rozpuštěný totem.

Vypadalo to, jako by někdo naházel na hromadu balóny různé velikosti a pak některé z balónů vypustil.

Chvíli jsem na to zíral a pokoušel se zjistit, co to vlastně je.

Vypadalo to jako jedna z těch věcí, které jsem viděl před červími hnízdy.

Z cesty jsem ho neviděl, protože mi jej zakrývala terénní vlna.

Ach Bože.

A pak mi to došlo —jaký jsem byl pitomec.

Jaký jsem byl naprostý, vymazaný a úplně slepý, idiotský, zasraný pitomec!

Byla to moje chyba. Tohle všechno.

Rostliny. Mnohonožky. Všechno.

Byl to ten zápach — feromony! — nebo jakýkoli pro to měli Chtorrané ekvivalent, co sem mnohonožky přilákalo.

Samec bekyně dokáže letět celé kilometry, když k němu vítr zanese pach jediné samičky. Ten tvor nemá v té věci na vybranou. Je to biologický stroj, naprogramovaný k jedné jediné věci — reprodukovat se nebo zemřít při

pokusu o reprodukci.

K čemu byly naprogramovány chtorranští brouci?

Ke žraní. A k množení se.

Jak daleko ještě může chtorranský tvor cítit pach vegetace svého domovského světa — a všeho, co tato jemná, bohatá vůně slibuje?

Lázeň smrděla jako chtorranská farma, jako usedlost; nejspíš jediná usedlost na téhle straně hor.

Každý chtorranský tvor v okruhu padesáti kilometrů musel mířit tímhle směrem.

A mohl jsem za to já.

Ve své blažené, pitomé, nevinné nevědomosti jsem tu vysadil tyhle zatracené vzorky, s láskou se o ně staral a pomáhal jim vyrůst.

A pak jsem odjel — a nechal Duka a ostatní jako návnadu bez jakéhokoli podezření.

A pak sem něco přišlo, našlo mou malou purpurovou zahrádku a zabralo si ji jako vlastní.

Ty červené liány. Já je nevysadil. Nikdy jsem předtím něco podobného neviděl. Ale byly chtorranské, o tom nebylo pochyb; způsob, jakým se mezi ostatními rostlinami proplétaly — všechno, pokroucený vzhled, rubínový zápach — byl stejně chtorranský jako zbytek těchhle hrůz. Někdo nebo něco tady ty šlahouny vysadilo. Tábor Alfa Bravo nám již nepatřil.

Co v té lázni bylo?

Vzpomněl jsem si, jak blízko jsem přišel, když jsem kopal do dveří, a ustoupil jsem s chvěním ještě dál.

Pomalu jsem kroužil kolem a pátral po mnohonožkách. Očividně se poučily. Nebo jsem možná spálil většinu hejna. Byly shromážděné většinou na jediném místě; možná byly všechny mrtvé. Nebo se zbytek schovával. To byla opravdu utěšující myšlenka.

Přepnul jsem roboty na plnou bojovou pohotovost. Nechal jsem jednoho hlídat u lázně, nebyl jsem si jistý proč vlastně, a poslal druhého před sebe, směrem k hlavní budově tábora.

Chata doktorky Obamové byla v troskách. Byla promáčknutá zevnitř. Roztržená. Rozžvýkaná. Byly to trosky.

Opatrně jsem se k ní přiblížil, ale dovnitř jsem se nepokusil vlézt. Něco v těch troskách děsivě smrdělo. Poslal jsem robota, aby se na to podíval z druhé strany. Ani on nic nenašel.

Pokračovali jsme do svahu, robot a já.

Hlavní budova měla ve stěně velkou díru — znovu to vypadalo, jako by byla proražena zevnitř, jako by něco popadlo celou zeď a prostě zatáhlo. Nebylo tu ani stopy po jakékoli střelbě. Poslal jsem znovu robota kolem budovy. Vrátil se s tichým zahvízdáním. Nic. Zatím.

Zadíval jsem se do stinného šera. Díky jasu dne jsem byl zpola oslepený.

Kolik doby uběhlo od chvíle, kdy se to stalo? Muselo to být čerstvé. Díky satelitům byla udržována komunikace se všemi stanicemi skoro každý den; pozemní spojení bylo nespolehlivé. Pokud Denver s Alfa Bravo ztratil spojení, nevyložil by mě tady vrtulník tak bezstarostně — nebo ano?

Nebo ano?

Totiž, někdo by si měl začít dělat starosti nebo se divit, ne? A pak by někdo jiný zmáčkl pár knoflíků na pultu a podíval se na snímky severoamerických pátracích družic. Nebo by sem možná vyslali leteckou pátrací jednotku. Nebo by alespoň nařídili vrtulníku, aby udělal před přistáním jeden oblet —

Nebo ne?

Takže se to stalo teprve nedávno a Denver o tom ještě nevěděl. Nebo... A znovu vyplula na hladinu moje paranoia. Možná o tom věděli. A možná to byl jen další pokus zbavit se mě čistým, slušným a nehodě podobným způsobem.

Jenže proč si dělat starosti?

To je ta paranoia. Nutí vás myslet si, že jste dostatečně důležití na to, abyste stáli za problémy s obtěžováním. Očividně jsem tak důležitý, že všichni ti ostatní důležití lidé musí přestat dělat to, co právě dělají, a věnovat spoustu svého času a energie na to, aby mě vystopovali a pořádně mi připepřili život.

Ne. To nebylo zapotřebí. Byl jsem naprosto schopen zkurvit si život sám a pořádně si ho připepřit i bez pomoci zvenčí.

Oči mi slzely horkem, prachem a tím, jak jsem se pokoušel proniknout pohledem do stinného šera opuštěné jídelny. A hlava mě bolela jako hlaveň děla. Jako by se se mnou bavilo tisíc šílených skřítků, ale mluvili tak tiše, že jsem nerozuměl jedinému slovu, které říkali.

Udělal jsem krok stranou a další krok dopředu. Přes podlahu jídelny přeběhlo něco malého. Slyšel jsem to, ale nezahlédl jsem to.

„Fajn," řekl jsem si v duchu. „Seš chytrák. Přijdeš na to sám. Kdy se to stalo? A kde je Duke?"

Duka by nikdo nikdy nepřekvapil.

Nebyl tady žádný důkaz nějakého boje.

Možná odešli. Evakuovali se? Možná utekli — útěk by byl v pořádku. Přinejmenším by byli pořád naživu.

Nebo možná vyjeli za nějakým úkolem — průzkum nebo pozorování nebo tak něco, cokoli — a ještě o tom nevěděli. Možná už teď byli na cestě zpátky.

Ano. To by dávalo smysl.

To bylo něco, čemu jsem dokázal věřit.

To něco v jídelně tam přeběhlo znovu a tentokrát jsem to viděl.

Byla to krysa. Tmavá a ošklivá a měla jasně zářící oči — a byla dost velká na to, aby potrápila menšího psa.

Ano. Pokud byl na Zemi nějaký druh, který by si našel místo v chtorranské ekologii, byly by to krysy.

Táta mi jednou říkal, že krysa byla oficiálním maskotem Americké soudnické asociace. Trvalo několik let, než jsem smysl toho žertu pochopil, ale pořád mi vyplouval na hladinu paměti, když jsem spatřil buď krysu, nebo právníka. Rozdíl mezi krysou a právníkem je v tom, že krysa nemá na vybranou.

Krysa něco táhla.

Vypadalo to jako kost. Prstní kost.

Tolik k teorii, že všichni vyjeli za nějakým úkolem.

Možná to nebyla prstní kost. Možná to byla kost kuřecí nebo něco jiného. Možná se krysy dostaly do mrazáku nebo do sklepa. To jsem nevěděl. Nemohl jsem říct.

Krysa zmizela i se svou kořistí v troskách místnosti.

Zavolal jsem robota k sobě a řekl mu, aby to zkusil se svými světly. Rozsvítila se a zamířila dovnitř; čtyři jasné paprsky klouzaly jídelnou plnou trosek sem a tam a jasně osvětlovaly rozlámané stoly, rozbité trámy, roztříštěný nábytek.

Zeď se vyvalila ven a nějaká věc nebo věci zaútočily a — a co?

Rozmlátily to tu napadrť.

Ale proč?

Bitvu bych pochopit dokázal — ale bezdůvodné ničení? Byla to ze strany červů nějaká novinka?

Nebyla tu žádná těla.

Buď je všechny sežrali, nebo tu ve chvíli, kdy se to stalo, nikdo nebyl.

Zatraceně! Vztekle jsem se otočil. „Duku! Kurva!! Seržante Kellyová?!! Je tu někdo?!!"

Žádná odpověď. Jen ozvěna mého hlasu, odrážející se od kopců a hor.

Odkopl jsem stranou rozlámané křeslo, překročil rozbitý trám a vstoupil do nejtemnější části jídelny.

A uviděl díru v podlaze.

Byla to zatraceně velká díra.

Podlaha byla vytrhaná, hlína odházená stranou a díra pokračovala dolů a měnila se v tunel, který klesal dolů a viditelně se zatáčel doprava.

Samozřejmě.

To dávalo smysl.

Něco tu vonělo hezky. Vonělo to jako doma. Červi to přišli prozkoumat. Vonělo to hezky, ale chutnalo to odporně — chutnalo to jako cihly. Ale zahrádku už někdo zařídil, takže jen stačilo rozhlédnout se po nějakém místě, kde by se založilo hnízdo; místo s dostatečnou zásobou stavebního dříví a jídla. Stavění domu je těžká práce.

Rychle jsem od díry ustoupil.

Nevěděl jsem, jak hluboko sahá, a ani mě to nezajímalo. Možná byli červi uvnitř, a možná nebyli. Možná byli venku na lovu. Možná všichni leželi na jedné tupé hromadě. A možná si jen zpívali ve sprše árie.

A bylo to možná poprvé, kdy jsem to nechtěl vědět.

Už jsem se rozmyslel. Nikdy v životě už do červího hnízda nevlezu. Napadlo mě, že takhle budu žít o hodně déle.

Ustoupil jsem zpátky do slunečního svitu a tiše programoval robota, vyslovoval jsem své rozkazy velice jasně a úsečně. Pokud z té díry něco vyleze a nebude to člověk, nesmí to žít ani o chvíli déle.

Rychlá obchůzka zbytku tábora odhalila, že většina ostatních chat je stržena také. Červi byli důkladní. Ale také to znamenalo, že měli čas k tomu, aby tábor rozbili na cucky. Jak dlouho jim to trvalo? Pár hodin? Ne, ta díra byla důkazem, že tu byli pár dní.

Ztuhle jsem zahnul k autoparku.

Byl prázdný.

Byl tam jen jeden džíp; byl to ten s pokaženým navijákem, stále ještě stál na kolejnicích. Ostatní byly pryč.

Díval jsem se na to jen o chvíli déle, než jsem si uvědomil, co to znamená, a když mi to došlo, málem jsem se začal úlevou smát.

Někdo proklouzl ven.

Ne. Počkat. Kdyby o útoku věděli, použili by vysílačku. Dali by vědět Denveru.

Takže o tom vědět nemohli.

Možná Duke nevěděl, že má přiletět vrtulník se zásobami, a dal dohromady skoro všechno a všechny a vzal si džípy a vyrazil na třídenní průzkum oblasti. Už to tak udělal dříve. A když došla zpráva o vrtulníku se zásobami, odpověděl by na ni podle rutiny počítač: „Nikdo zrovna není doma, ale prosíme, nechte zprávu. Vrátíme se hned, jakmile skončíme s pálením červů."

Nebo jim možná poslali zprávu po síti a nikdo si nevšiml, že ji nepřijali. A pokud si toho nikdo nevšiml, nemohl nikdo nařídit průzkum. A cokoli se tady stalo, stalo se před třemi dny.

Málem jsem tomu začal sám věřit.

A možná doktorka Obamová a seržant Kellyová a kdokoli tu ještě zůstal využili tuhle příležitost k tomu, aby — aby si zajeli někam jinam. Možná tu nebyl vůbec nikdo, když —

Čemu jsem nemohl věřit, co jsem nedokázal přijmout, bylo to, že by Duke a ostatní podlehli tak jednoduše. Byli příliš chytří, příliš pozorní. Příliš —

Ne.

To se nestalo. To se stát nemohlo. Nemohlo!

Tomu jsem nemohl uvěřit.

Ještě ne.

Nikdy.

50 Poslední den

„Pokud Bůh nechce, aby muži masturbovali,
proč je stvořil s palcem proti ostatním prstům?"
„Pokud Bůh nechce, aby ženy masturbovaly,
proč je stvořil s prostředníkem delším, než jsou ostatní prsty?"
—SOLOMON SHORT

Byla to má nejhorší noční můra.

Whitlaw stál před mou židlí, tyčil se nade mnou jako hora, mračil se na mě dolů a čekal, až zodpovím jeho otázku.

„Takže... McCarthy. Co to je odpovědnost?"

Neměl jsem sebemenší ponětí.

A byl jsem si jistý, že u toho nakonec zůstane — něco zablekotám a bude to špatně a Whitlaw se mnou nakonec ztratí trpělivost a zabije mě.

Nebo ještě hůř — obšťastní mě jednou ze svých neobyčejně sarkastických poznámek, týkajících se mého duševního potenciálu. A pak umřu hanbou.

Whitlaw už dávno přestal čekat na to, jestli se někdo z nás přihlásí. Nehlásili jsme se. Mysleli jsme, že je to nejlepší způsob, jak uniknout tomu, že se zesměšníme. Ale vyzrál na nás, a pokud jsme se nechtěli hlásit dobrovolně, začal nás jednoho po druhém vyvolávat. Dneska ztišil hlas do pouhého křičení — a dožadoval se, abychom se 'účastnili běhu svého života'. Nebylo ho možné prostě vypnout.

A tak to bylo s Whitlawovou třídou pořád. Nebylo se kam schovat. Pokud jste se posadili do zadní části místnosti a doufali, že si vás nevšimne, přešel Whitlaw dozadu, vytáhl vám časopis z prstů, roztrhal jej a odhodil do koše. A pak vás přesadil do první řady.

Jeho radar nebylo možné oklamat. Pokud jste seděli déle než tři dny bez toho, že byste zvedli ruku a komentovali nebo se na něco zeptali, začal vás vyvolávat. „Chci si jen být jistý, že jste ještě naživu," říkal. „Už jsem dávno vzdal jakoukoli snahu s touhle bandou náměsíčných. Zelí má většího filipa než vy."

A dnes začal svůj útok manévrem na odvrácení pozornosti. Řekl: „Zopakujme si, co jsme si zatím ujasnili. Vzpomeňte si, že jsme se shodli na tom, že takové věci jako práva nebo svoboda ve skutečnosti neexistují. Místo nich je tu odpovědnost. Hmm," řekl a odmlčel se. Zůstal stát u tabule a elekronické pero držel stále v ruce. Pak se k nám obrátil se zamyšleným výrazem na tváři. „Odpovědnost. To je zajímavé slovo. Zatím jsme si ho vůbec neobjasnili, že ne?" Položil elektronické pero do přihrádky ve spodní části tabule a setřel si z rukou neexistující zbytky křídy; tak starý byl.

S pronikavým výrazem se na mě zahleděl. „Chci říct, mluvíme o ní už celý semestr. To slovo používáme, jako bychom se shodli na tom, co znamená. Ale nemyslím, že bychom se v tom shodovali. Nemyslím, že bychom mysleli jednu a tutéž věc, když říkáme slovo odpovědnost —"

To už jsem se začal potit. Některé z těch hodin se dokázaly táhnout celý týden nebo ještě déle. A tahle k tomu měla všechny předpoklady.

Whitlaw vykročil ke mně. Na člověka, který kulhal, dokázal být překvapivě rychlý. Zamířil k zadní části místnosti a já si úlevně vydechl a opřel se.

„McCarthy," řekl děsivě blízko za mnou. Obrátil se a prohlížel si moje záda. „Začněte vy. Co je to odpovědnost?"

„Eh —" Obrátil jsem se v židli, abych se na něj podíval. „No, to je, eh — to, hm —"

„Ano...? Pokračujte. Já počkám." Whitlaw to řekl nasládlým hlasem, překypujícím hranou trpělivostí. Chtěl mě nechat, ať se trochu kroutím na háčku, než umřu.

„— závazek" — zadrhl jsem „— no, k — eh..."

„Závazek..." opakoval Whitlaw zamyšleně. „Hm. Zajímavá představa. Závazek." Svraštil obočí a napjatě se na mě podíval. „Možná slovo, které jste hledal, znělo povinnost."

Cítil jsem, jak mi zase začíná bušit srdce. Nakonec jsem to snad mohl přežít. „Ano." Byl jsem jako topící se člověk, který se radostně chytá — kovadliny.

Whitlawův výraz byl lítostivý a zklamaný. Potřásl smutně hlavou a rozhlédl se po třídě. „Povinnost," řekl s hlubokým smutkem. „To je to, co si myslí McCarthy, že je odpovědnost. Povinnost." Zamnul si kněžským gestem ruce — ale způsob, jakým to Whitlaw udělal, byl daleko více podobný tomu, když se kudlanka nábožná chystá k jídlu.

Ach ne...

Whitlaw zamlaskal jazykem. Začal počítat na prstech. Prst číslo jedna: „Pohana. To je to, o čem si McCarthy myslí, že je odpovědnost. 'Kdo je za tohle svinstvo odpovědný? Koho za to máme hanit?'" Prst číslo dvě: „Ostuda. Možná si McCarthy myslí, že odpovědnost je ostuda. 'To tys za to zodpovídal, McCarthy. Podívej, co se s tím stalo. Copak se nestydíš?'" Prst číslo tři: „Přítěž. 'Dobrá, kdo na sebe tuhle odpovědnost přijme? Kdo přijme tenhle obzvlášť těžký úkol?'"

Umíral jsem na své židli a modlil se: Prosím, Bože, dej, ať nemá šest prstů. Prst číslo čtyři: „Vina," Podíval se na mě s výrazem krvežíznivého soudce. Zopakoval to. „Vina. 'To je tvoje vina.' Je to to, o čem si myslíte, že je

odpovědnost, McCarthy? Pohana, ostuda, přítěž nebo vina!"

„Eh — ne —já—"

„Ano, je to tak. Tohle všechno za odpovědnost pokládáte. Vidíte to jako úkol, ne jako výzvu. Vidíte v tom problém. Břímě. Něco, čemu je zapotřebí se vyhnout. Tohle je mantra Američanů. 'To není moje chyba.' Nebo: 'Promiňte, pane. Tohle není můj stůl.' Nebo: 'Budete to muset zanést nahoru. My s tím tady nic nenaděláme.' Nebo: 'Nechci se do toho zaplést.'

Víte, jak se to dá přeložit? 'Obviňte z toho někoho jiného. Obviňte kohokoli jiného, jen mě ne.' Mluvíte jako republikáni. 'Obviňte nejdříve demokraty.' Mluvíte jako demokrati. 'Obviňte nejdříve prezidenta.' Mluvíte jako prezident. 'Obviňte nejdříve kongres.' Mluvíte jako všichni ostatní na, tomhle světě. Nikdo z vás není ochoten přijmout jakoukoli odpovědnost — a pak máte tu drzost a stěžujete si, že nic nefunguje tak, jak by mělo. Protože když slyšíte slovo odpovědnost, slyšíte pohana, ostuda, přítěž a vina." Whitlaw si odfrknul. „A vy o žádný z těchhle krámů nestojíte, že ne?"

Položil mi ruku na rameno. Byla skoro jako noha brontosaura, jenom o trochu těžší. „Je to tak, McCarthy?" zeptal se.

„Eh, ano," zakňučel jsem.

„Ano," souhlasil. „Říkáte to jen proto, abyste se mnou souhlasil — v marné naději, že vás nechám být a vyberu si někoho jiného, že?"

„Eh, ano."

„Mm, myslel jsem si to." Whitlaw se vrátil zpátky do čela místnosti. „Neovládáte svou řeč. Spojujete si se slovy špatné pojmy. Já vám vyprávím o odpovědnosti a vy slyšíte pohana, ostuda, přítěž a vina. To zní skoro jako nějaká právnická firma, že? Pohana, Ostuda, Přítěž a Vina. Ve skutečnosti právě tak skončíte — tím, že budete mít co do činění s právníky — když překroutíte slova; protože když překroutíte slova, zmrzačíte to, co chcete sdělit. Ale nechci mít ve třídě žádné právníky. Chci jasno. Chci přesný výklad slova — výklad tak přesný, že vám zprostředkuje plný význam toho, co odpovědnost skutečně je." Rozhlédl se po třídě. „Je tu někdo tak odvážný, aby se o to pokusil?"

Nikdo.

Naučil jsem se od Whitlawa jeden trik. Teď jsem ho použil.

Když jsi na pochybách, podívej se do slovníku.

Nejdříve se ujisti, o čem vlastně mluvíš. Prohlédni si slova, která používáš. Porozuměj jejich významu. Podívej se na záměr, který se za nimi skrývá. Pokud nenajdeš přesnost, stala se někde chyba. Všichni jsme ta slova znali — znali jsme je nazpaměť: „Zmatená řeč znamená zmatené myšlení. Nemůžete manipulovat pojmy bez přesných částic," říkal nám Whitlaw. „Bez přesnosti se jenom motáte kolem se zbytkem nepřesně myslících."

Pokud něco nevíš nebo si nejsi jistý, podívej se do slovníku. Ujisti se.

Díval jsem se do slovníku celý semestr. Byl plný překvapení.

Zašilhal jsem do něj i teď. Whitlaw viděl, co dělám, ale neřekl nic.

1.Povinnost.
2. Mající službu nebo závazek.

Hm. Buď se mýlil slovník — nebo Whitlaw. Skoro bych si vsadil na Whitlawa. Jenže tu bylo něco jiného, něco vespod, oč mu šlo. Vždycky to tak bylo.

3. Závisící.

Ne. To bylo příliš blízké břemenu.

4 Jsoucí zdrojem nebo příčinou.

Okamžik jsem na ta slova zíral bez toho, že bych si uvědomil, co čtu.

Jsoucí zdrojem nebo příčinou.

Bingo.

Najednou všechno zapadlo do sebe.

„McCarthy?" zeptal se najednou Whitlaw. „Byla to žárovka, co jsem zrovna zahlédl nad vaší hlavou?"

„Cože?"

„Žárovka. Podívejte se nahoru. Vynalezl ji člověk jménem Edison. Dělá světlo. Je to také symbol, užívaný v situacích, kdy někdo dostane nápad. Byl to nápad, co jste právě dostal?"

„Eh, ano, pane. Zdroj. Být zodpovědný znamená být zdrojem."

Whitlaw vypadal opravdu překvapeně. „Jste blízko," připustil. „Už to skoro máte. Udělejme ale krok zpátky. Co se musí stát nejdříve? K čemu musí dojít předtím, než se stanete zdrojem?"

„Eh —"

„Věděl jsem, že to bylo příliš dobré na to, aby to byla pravda," poznamenal Whitlaw stranou. Třída se zasmála.

Ale já to věděl. Nevěděl jsem jak, ale věděl jsem to.

„— nejdříve musíte být ochotný se zdrojem stát."

Whitlaw se zastavil, obrátil a udiveně se na mě díval. „Přesně tak."

Třídou otřásly ovace.

Zčervenal jsem. Tohle bylo ještě více zahanbující než Whitlawovo týrání. Všechno, co jsem udělal, bylo to, že jsem dal dohromady dva kousky skládačky. Whitlaw do nás tyhle informace vtloukal celý semestr. Mohl to dokázat každý.

Naštěstí Whitlaw potlesk zarazil; mávnutím třídu usadil do lavic. „Ne tak rychle. Musíme se ujistit, že k tomu nedošlo náhodou." Whitlaw se zase zaměřil na mě. „Být ochotný se stát zdrojem? Vysvětlete to, McCarthy."

Zaváhal jsem a pečlivě jsem si slova rozmyslel. „No — pokud začneme od slova zdroj, pak být osobou za něco odpovědnou znamená být osobou, která způsobuje, že se něco stane."

„Dobrá — ale nezamotejme se v žargonu. Použil jste slovo ochota. Co znamená?"

„Eh —" Musel jsem se držet zpátky, abych se dokázal vyjádřit jasně. „Ochota je to, k čemu dojde, když se dostanete přes veškeré překážky, všechny důvody, všechny ty blbosti. To, co zůstává, je zájem. To je ochota. A z ochoty vyplývá všechno ostatní." Dovolil jsem si triumfální úsměv. „Takže je to očividné, ne? Odpovědnost znamená to, že máte zájem a jste tím nadšený a ochotný snášet důsledky." Uvědomoval jsem si hlubokou pravdu toho všeho přímo v okamžiku, kdy jsem to vyslovoval; byl to zvláštní pocit. „Znamená to, že jste srdcem a duší toho okamžiku."

Whitlaw pomalu přikývl. „Dělal jste si úkoly, že?"

„Ano, pane."

„Je to vidět. Dobře. To je moc dobře; je to hotovo. Není nic, co bych k tomu mohl dodat — ale já to udělám stejně. Chci tomu dát kontext. Není to jen zdroj, o čem tady mluvíme, Jime. Mluvíme o vlastnictví. Slovo zdroj někdy lidi mate; protože zdroj není něco, co děláte — je to něco, čím jste.

Takže způsob, jak lidem ukážeme cestu k významu a zkušenosti zdroje, je to, že mluvíme o vlastnictví. Ne o vlastnictví týkajícího se majetku, ale o vlastnictví týkajícího se vedení —jako například: 'Když v téhle třídě učím, tato místnost mi patří.' Není žádná část této místnosti, za kterou bych nebyl odpovědný. Musím se ujistit o tom, jestli světla svítí, jestli tabule pracuje, jestli jsou po ruce učebnice a disky a tak dále. Jinými slovy: já jsem zdrojem této třídy."

Prst se vztyčil a ukázal. „Vy jste zdroji svých životů, všeho, co se v nich stane, vlivů, které budete mít na lidi kolem sebe. Můžete si jej stvořit nebo můžete přenést odpovědnost na někoho jiného — řekněme jako vesmír ve velkém — a pak můžete předstírat, že jste spokojeni s výsledkem: s životem bez ovládání." Podíval se na všechny z nás. „Jste ochotni vlastnit svůj život, nebo ne?"

Muselo mezi námi být několik prázdných tváří, protože se náhle Whitlaw zastavil. „Cítím v této místnosti zmatek. Kdo se ztratil? Kdo to nechápe?"

Tři z chlapců v zadních řadách zvedli ruce.

„Mm — hm. Dobrá. Děkuji vám za to, že jste poctiví. Mmm, dovolte, abych to zkusil podat slovy, která byste pochopili snáze." Složil si paže na hrudi a po dlouhou zamyšlenou chvíli si prohlížel strop. Tvář měl úmyslně nehybnou. Někteří z nás se už tenhle postoj a tenhle výraz naučili poznávat a už teď se krčili pod lavicemi. Whitlaw přenesl opět svou pozornost na tři studenty vzadu a náhle se zeptal: „Představujete si něco, když masturbujete?" Jeho tón byl podobně nevinný, jako kdyby se jich ptal, kde se narodili.

„Eh —"

To byla přesně whitlawovská otázka. Zatracený, když ano, zatracený, když ne. Ozvalo se zahanbené pochichtávání.

„Poslyšte," řekl Whitlaw. „Na nic si nehrajme. Devadesát pět procent příslušníků lidské rasy masturbuje a zbývajících pět procent jsou lháři. Masturbace je jediným způsobem, jak dosáhnout dobrého sexuálního styku bez přitěžující výpovědi partnera. Otázka není, jestli masturbujete. Předpokládám, že jste všichni obvykle zdraví adolescenti s obvyklou normální zdravou přemírou hormonů —" Podíval se dozadu. „— a zvlášť že vy tři děláte všechno možné, abyste se vyhnuli otravě testosteronem. Uvědomte si, že sebeukájení je ten nejupřímnější druh.

Takže, v případě, že byste zapomněli — všichni tři vypadáte, jako byste upadli do ještě hlubšího stavu katatonie než obvykle — vám tu otázku zopakuji: 'Představujete si něco, když masturbujete?'" Obrátil se ke zbytku třídy: „Teď nežertuji. Tohle je důležitá otázka. Tohle je jediný případ vašeho života, kdy hrajete pro publikum, skládající se z jediného člověka, a máte okamžitou a naprostou odezvu úspěchu a vhodnosti vaší námahy. Na celém světě je jediná osoba, kterou chcete uspokojit. A vždycky víte, jestli máte úspěch — nebo jestli je to propadák. Buď uspokojení dosáhnete — nebo ne."

Whitlaw ignoroval naše úšklebky a hihňání. „Věřte nebo ne, tahle zkušenost, tyto představy, ten skutek stvoření je jedna z nejlepších zkušeností bytí zdrojem. Vůbec nikdo jiný na světě nemá co mluvit do toho, co si myslíte, když masturbujete — a když si stvoříte představu za účelem svého uspokojení, fungujete jako zdroj. Právě tehdy jste to opravdu vy. Právě tam žijete.

Naneštěstí je to pro většinu z vás jediná zkušenost zdroje. Takže mluvit o tom tak otevřeně, tak ledabyle, je pro vás velice bolestnou a velice zahanbující zkušeností.

Smysl téhle diskuse," řekl Whitlaw, „je přivést vás k vědomí toho, že zdrojem můžete být v jakékoli oblasti svého života. Rozhlédněte se — život je plný možností. Můžete jím být, v čemkoli budete chtít. Ale dovolte mi, abych vám dal několik rad, týkajících se toho, jak je to prosté. Můžete zažít zkušenost mytí nádobí, pokud chcete. Pokud budete hrát hru, při které k vítězství vede to, že uvidíte, jak dobře dokážete nádobí umýt, můžete mýt nádobí jako zdroj. Nebo natírat plot. Nebo dirigovat symfonii. Nebo dokonce dělat domácí úkoly."

Sténání.

„Přesně tak. Pro většinu z vás zůstane nejlepším příkladem zkušenosti toho, že jste zdrojem, vaše pravá ruka. Pokud tedy nejste leváci. Ale teď už nebudete nikdy moci nikomu tvrdit, že vám nikdo neřekl o alternativě k duševnímu onanismu." Whitlaw odkulhal zpátky do přední části místnosti, a když procházel kolem mě, poplácal mě po rameni. „Ale měl jsi pravdu, Jamesi. Pod povrchem všech slov, která užíváme při hovoru o odpovědnosti — nebo o právnické firmě

pohana, ostuda, přítěž a vina — je ta velice prostá a jednoduchá zkušenost zdroje. A začíná to tvou ochotou dopustit, aby k tomu došlo. I samotné vědomí toho, že taková věc je možná, může celý proces spustit. Proto také musíte tuto třídu navštěvovat. Je to váš budíček k životu.

Když mluvíte o všech těch krámech, se kterými si to pletete, dovolujete sami sobě zapomínat na to, co je ve skutečnosti pod povrchem. Nač bychom se měli v každé situaci ptát, je tohle: Funguje tahle osoba jako zdroj? Jsi doma —jsi vzhůru? — nebo jen žiješ ve snu?

A to se týká celého života — vztahů, komunikace, dosahování výsledků; a opravdové překvapení spočívá v tom, že to není ani těžké, ani obtížné. Takže ti děkuji, Jime. Děkuji, že ses byl ochotný cítit nepříjemně." Obrátil se k ostatním, „teď můžete tleskat."

A taky že ano. Tleskali dlouho a nahlas. Ozývalo se také hvízdání, hučení a volání.

Whitlaw trpělivě čekal, než skončili, pak se opřel o hranu stolu a tiše promluvil.

„Moc se neukvapujte," varoval nás. „Znát definici není totéž jako ji prožít. Očekávám, že většina z vás zapomene tuto látku do deseti minut poté, co odejde těmito dveřmi. Možná si ji ale jeden nebo dva z vás zapamatují. Možná to dokonce způsobí ve vašem životě změnu. V tom je naděje — že jednoho dne v okamžiku krize, kdy budete nejvíce potřebovat vědět, nakonec jedna z časovaných bomb, které jsem vám nasadil do hlavy, vybuchne." Podíval se na nás a usmál se. Byl to opravdu přátelský úsměv. Skoro ani nevypadal jako Whitlaw.

„Vím, že jsem tady napovídal spoustu krutých řečí o vaší neschopnosti se učit. Ano, a udělal jsem to úmyslně. To je jeden z nejlepších způsobů, jak vás udržet vzhůru — urážet vás. Byl bych lhář, kdybych tvrdil, že se mi to líbilo. Byl bych stejně tak lhář, kdybych řekl, že jsem to tak nemyslel. Smysl věci spočívá v tom, že pokud dokážete přežít to nejhorší, co na vás dokážu vychrlit, a dnešek ukázal, že ano, pak dokážete přežít cokoli jiného, do čeho vás vesmír uvrhne. Vždycky jsem se snažil být ten nejhorší zkurvysyn, kterého jste v životě potkali — proto, abyste všem ostatním zkurvysynům, kteří na vás čekají, nedali ani možnost se vás dotknout. Nikdy jsem vás nešetřil a teď vidíte sami, že to dokážete zvládnout."

Sáhl přes stůl a vytáhl ze zásuvky kapesník; hlasitě se vysmrkal a pak pokračoval: „Prvního dne, kdy jsem do této třídy přišel, jsem řekl, že mi za to neplatí dost. Je to pravda. Ale, jak si jistě vzpomenete, řekl jsem také, že bych v této třídě učil, i kdyby mi neplatili vůbec. Jeden z vás se zeptal proč a já mu odpověděl, že pokud to se mnou vydržíte do konce semestru, nebudete mi potřebovat tuto otázku pokládat. Odpověď by vám měla být jasná. Pokud ne, pak jsem svou práci neudělal. Potřebuje tady někdo, abych mu to vysvětlil?"

Rozhlédl se místností. Zamyslel jsem se nad tím. Měl jsem jakoukoli pochybnost o důvodu, proč Whitlaw v této třídě učil? Ne, žádné pochybnosti. Rozhlédl jsem se. Nikdo nezvedl ruku.

„Skutečnost je taková, že učit studenty na vysoké škole je jako házet kameny do jámy a poslouchat, jak dopadají. Jenže právě to většinou neslyšíte. Jednoho dne se ale něco takového ozvat musí. Pokud a až nakonec uslyšíte plesk nebo žbluňk nebo bum nebo jakýkoli jiný zvuk to bude, ocenil bych, kdybyste mi o tom napsali a dali mi vědět. Všichni máte mou adresu elektronické pošty. Neztraťte ji. Pro mě jako pro učitele je jediná odměna nebo uznání, na kterém opravdu záleží, to, když uslyším od některého nebo některé z vás, že něco, co jsem vás naučil nebo co jsem vás donutil si uvědomit, způsobilo ve vašem životě skutečnou změnu."

Povzdechl si. Na okamžik vypadal unaveně. „Nedostanete ode mě žádné vysvědčení. Vystaví vám je samotný vesmír. Až je dostanete, poznáte to." Zlomyslně dodal: „Pokud by vás to zajímalo, tak vesmír neznámkuje podle stupnice od jedničky do pětky. Buď projdete, nebo ne. A to, že jste prošli, poznáte podle tohohle: pořád ještě žijete. Mezitím —" Whitlaw se uličnicky usmál. „— nechť vás zdroj provází."

Nechali jsme ho žít.

Co víc, vystrojili jsme mu bouřlivé ovace — a nebylo překvapením, že následovala celá hromada objetí.

51 Ťuk — ťuk

„Nejhezčí věc na umírání je ta,
že když už to máte jednou za sebou,
můžete se toho přestat bát."
—SOLOMON SHORT

V lázni něco bylo.

Slyšel jsem, jak se to uvnitř hýbe. Slyšel jsem, jak se tam pohybují věci. Těžké věci. Možná tam něco přesouvalo nábytek.

A možná se mi to jen zdálo.

Ale proč by se chtěl červ zabarikádovat v lázni?

Možná to ale nebyl červ. Možná to bylo něco jiného.

Možná to byla jedna z těch věcí, které červy ovládaly. Hodně se o tom — nebo o nich — nebo o komkoli, kdo to byl, mluvilo. Všude.

Mohl jsem lázeň vypálit. Bylo by to jednoduché.

A mohla by to být chyba.

Ne. Musel jsem se dozvědět, co tam uvnitř bylo — a proč.

To znamenalo dveře. Musel jsem je vyrazit.

Zatraceně. To bude pěkně nebezpečné.

Chtěl jsem umřít v posteli — buď stářím, nebo v objetí rusovlasé nymfomanky. Nebo obojí najednou. Ale vesmír se mnou v tomhle nespolupracoval.

Očividně se vesmír rozhodl, že moje smrt bude patřit k těm obzvlášť odporným.

Potřeboval jsem nálož R-6 a rozbušku. Žádný problém. Roboti nesli těchhle krámů spoustu pro případ, že by se museli sami vyhodit do vzduchu, ale v případě, že to bylo zapotřebí pro jiné účely, dalo se jim to docela jednoduše sebrat. K náloži byla už připojená rozbuška.

Nejdřív jsem vypálil něco z křovisek kolem lázně. Chtěl jsem přijít ke dveřím bez toho, že by na mě něco malého a ošklivého vylezlo z podrostu a útočilo mi to na boty nebo lezlo po nohách.

Pak jsem se vrátil pro nálož.

Když jsem z něj vytahoval jeden z plastikových balíčků, robot sebou nervózně cukal, ale nezabil mě. Maraudeři nebyli takové netýkavky. Ti, na které jste si museli opravdu dávat pozor, byli Dlouhonohej táta a Banshee. Ti byli všeobecně špatně naladění.

Rozválel jsem plastickou výbušninu do lepkavých pruhů. Páchly olejem. Vecpal jsem je do dveří kolem celého rámu; oddělil jsem jeden kus a vecpal ho do panelu zámku.

Odjistil jsem rozbušku, počkal na dvě zelená světla, pak ji přelomil v půli a přiložil polovinu, která stále blikala, k plastiku.

Pak jsem utekl tak rychle, jak to jen šlo.

Odsunul jsem se trochu stranou — pro případ, že by něco zaútočilo přímo z budovy; řekl jsem robotovi, aby taky zmizel z dosahu. Pokud by toho bylo třeba, mohli jsme spustit křížovou palbu. Mělo by to zabrat.

Zvedl jsem druhou polovinu rozbušky, otevřel kryt nad červeným knoflíkem — a zmáčkl ho.

Dveře vybuchly. Výbuch byl daleko menší, než jsem čekal. Skoro z něj nebyl žádný kouř.

Nic jiného se nestalo.

To byla ta poslední věc, kterou bych čekal.

Kurva a dvakrát kurva.

Chtěl jsem, aby tu se mnou byl Duke. Byl v nadávání daleko lepší.

Pomalu a ztuhle jsem se k lázni přiblížil. Vchod zíval. Byl hrozivě klidný a velice, velice tichý.

Takhle jsem si příjemné odpoledne nepředstavoval.

Přikázal jsem robotovi, aby se přiblížil, a přepnul jsem ho na režim plné pohotovosti. „Héej —? Je tam někdo?"

Žádná odpověď.

Přikrčil jsem se k stále ještě doutnající trávě a rozkopl jednou nohou dveře. Těžce zařinčely o podlahu.

Teď už jsem chápal, proč bylo předtím tak těžké otevřít. Byly za nimi navršeny těžké stoly, které jsme s Tedem používali jako laboratorní pulty — spolu se vším, co bylo v té budově těžkého.

Ach jo.

„Duku? Je tu někdo?"

Ticho.

Překročil jsem trosky a vstoupil dovnitř. Nebylo tu žádné světlo a mým očím chvíli trvalo, než se šeru přizpůsobily. Vypadalo to tu jako po obléhání.

Většina vybavení, které jsme tu s Tedem nechali, byla použita k zatarasení dveří; zbytek byl nahrnutý do kouta.

Zamířil jsem ke sprchám.

Byli tam tři z nich. Seržant Kellyová. Carlos. Larry. Leželi na matracích na podlaze. Seržant Kellyová byla ovázaná a v bezvědomí. Carlos vypadal, že má zimnici a je v deliriu. Larry se zdál být příliš slabý k tomu, aby se vůbec pohnul. Prázdně se na mě díval.

Jak dlouho už tu byli bez jídla a pití?

Tři dny? Pět?

A s těmi věcmi, které škrábaly zvenčí na dveře, aby se dostaly dovnitř —?

Zachvěl jsem se. Doufal jsem, že Bůh nikdy nedopustí, aby mě obklíčil chtorranský hmyz. Jsem dost klaustrofobický —

Klekl jsem si u Larryho boku s odzátkovanou čutorou. Žíznivě se k ní přisál. Voda mu stékala po bradě. Nakonec jsem ho od ní musel odtrhnout. Dokázal jsem dostat do úst trochu vody Carlosovi a také jsem mu vpíchnul širokospektrou injekci antibiotik. Možná ještě nebylo pozdě.

Nemohl jsem říct, v jakém stavu je seržant Kellyová; možná ji bylo nejlepší nechat prozatím v bezvědomí. Vpravil jsem do ní tolik vody, kolik bylo možné, a vrátil se k Larrymu. Jeho oči už teď sledovaly každý můj pohyb.

„Kde je Duke?" zeptal jsem se ho.

Larry potřásl hodně chabě hlavou. Nevěděl.

Podal jsem mu čutoru a balíček dávek. „Nepokoušej se hýbat —"

To byla blbost. „Já zatím —"

Já zatím co!

Nebylo nic, co bych mohl udělat — kromě toho, že bych tady mohl sedět a dívat se, jak umírají.

Nemohl jsem zavolat pomoc. Všechno komunikační zařízení bylo v hlavní budově. Možná bych mohl uvést do provozu poslední džíp — A možná bych nás mohl odvézt z hor a — A možná — bych se mohl probudit v bezpečí a zdravý ve své posteli a zjistit, že to všechno byl jen hrozný sen. Venku něco zahvízdalo. Znělo to purpurově.

52 „Nemám žádné přátele!

„Hrdina je člověk, který neustále
porušuje zákon zachováni energie."
—SOLOMON SHORT

Vyběhl jsem ze dveří právě včas, abych zahlédl červa, velkého jako nosorožec, jak se valí z kopce na robota. Robot ustoupil lehce stranou, přikrčil se, aby získal větší stabilitu, a vypálil z obou svých těžkých zbraní. Červ se pod útokem zachvěl; jeho tělo v místech, kde se do něj zabořily kulky, popraskalo — ale pokračoval dále.

Robot začal odjišťovat své granátomety. Začínalo to být pěkně ostré. Za prvním červem se objevil druhý a přidal svůj řev a purpurový vztek do vřavy.

Neměl jsem čas na přemýšlení. Tady se nedalo nic vymyslet. Zamířil jsem plamenomet a vypálil. Červ zařval. Robot střílel. Červ vybuchnul. Druhý červ vrazil do robota a ten se zapotácel. Vypálil jsem znovu. Druhý červ začal hořet a praskat. Obrátil jsem se a zahlédl třetího červa, jak se na mě valí — a vypálil jsem.

A pak bylo zase ticho. Kde byl čtvrtý červ?

V hnízdě?

Tři červi na lovu? Možná.

Mohl jsem si dovolit nechat tady seržanta Kellyovou a Carlose a Larryho nechráněné a vyrazit na průzkum?

Něco cvaklo. Robot se obracel na nohy. Chvíli stál a pak začal projíždět sérii testů. Na bocích měl spáleniny, jak se přes něj převalil hořící červ, a na krytu motoru měl hluboký šrám, ale jinak vypadal celkem nepoškozeně.

Po chvíli Marauder zapípal a ohlásil, že je stále ještě z osmdesáti devíti procent funkční. Cokoli nad sedmdesát procent bylo dobré.

„Zůstaň tady," řekl jsem mu. „Nedovol ničemu zaútočit na budovu."

„Souhlas."

Obkroužil jsem lázně jednou, pak znovu — všechno s připraveným a namířeným plamenometem. Sešel jsem polovinu svahu dolů a hledal jsem čtvrtého červa. Nenašel jsem ho a zamířil jsem zpátky.

Vrátil jsem se zpátky do lázní, abych všechno řekl Larrymu. „Tři červi. Všichni mrtví. Hledám čtvrtýho. A je tu robot, kterej hlídá přední dveře. Chci zkusit opravit poslední džíp a dostat nás všechny odsud."

Larry přikývl. Pořád ještě nemohl mluvit, ale zvedl ruku a ukázal mi zvednutý palec.

To jediné gesto pro mě znamenalo celý svět.

Bolest v noze zmizela. Cítil jsem se svěží. Cítil jsem se plný síly. Bylo to, jako bych jel na blesku — věděl jsem, jak na to. Mé tělo se pohybovalo přes pole a do kopce k hnízdu v hlavní místnosti. Měl jsem pocit, že letím. Cítil jsem závrať. Pohyboval jsem se lehce a nenucené, a dokonce — s radostí. To bylo dobře —

Druhý robot v hnízdě nic neobjevil. Zkontroloval jsem své rozkazy a vyrazil jsem k autoparku.

S navijákem džípu se nedalo dělat nic — ale mohl jsem nasadit zpátky pneumatiky a možná připojit přívěs. Do přívěsu jsem mohl naložit cestující. Možná bych mohl dostat do zadní části džípu i jednoho robota. Potřeboval bych mapu —

Do prdele, kdybych se jen dostal k telefonu, mohl bych tu mít do dvou hodin vrtulník.

Možná. Pokud by mi ho poslali.

První věc, kterou jsem musel udělat, bylo uvést džíp do provozu. Máme dost paliva? Podíval jsem se na měřáky. Ano.

Sundal jsem si plamenomet, položil ho na místo, kam bych mohl lehce dosáhnout, a pustil se do práce.

Šlo to rychle. Neuvědomil jsem si, kolik toho o autech a pneumatikách vím. Myslím, že většinu toho jsem se naučil za ty roky podvědomě — a možná i díky tomu vědomí, že se někde kolem v lese potlouká velký rudý červ s mým jménem, jsem byl schopný se soustředit na nástroje, které jsem držel v ruce.

Právě jsem začínal s třetím kolem, když jsem zaslechl ten zvuk.

Znělo to jako džíp. Jako dva džípy.

Seběhl jsem z kopce potácivým, neohrabaným tryskem — pořád jsem ještě tahal za popruhy postroje kolem ramen —

Byl to Duke!

Právě se škrábal ven z prvního džípu. Pohyboval se pomalu; zíral na robota. Ten jej sledoval svými zbraněmi — a ostatní muže sledoval také. Poznal jsem Hanka, ale ostatní byli cizí. Dva z nich nesli plamenomety a drželi své zbraně obezřetně.

Nevěděli, co se tady stalo. Všechno, co viděli, bylo to, že je celé místo zaneřáděné a že bedny se zásobami na úpatí kopce byly pozotvírané. A uprostřed jejich tábora stál chtorranský totemový sloup.

Zahlédli mě a otočili se —

Ach, kurva!

Zastavil jsem se, zvedl ruce nahoru a stranou od boků.

Jeden z mužů s plamenometem se otočil a zamířil na mě; druhý stále ještě sledoval robota. Robot vypadal zatraceně nejistě.

Po jeden úder srdce jsme se na sebe dívali.

„Duku —!" zavolal jsem. „Řekni jim, že nejsem zrádce!"

Duke vypadal vylekaně; nečekal, že tu uvidí mě. „Zajisti robota, synu," řekl nevzrušeně. Nelíbil se mi tón jeho hlasu. Zněl nebezpečně.

„Duku! To jsem já!"

„Klid, synku — nikdo ti nechce ublížit."

„No tak, Duku! To jsem já! Jim!" Nedokázal jsem tomu uvěřit. Co si Duke myslel? Jak mohl být takový pitomec?

„Polož ten plamenomet, Jime —"

Chtěl jsem se vyvztekat. Ale byl tam chlap s velkorážním plamenometem, namířeným na mě, a velice nervózní robot, který nás všechny pozoroval. Zatím se ještě nerozmyslel, jestli jsou tihle lidi přátelé, nebo nepřátelé. Nařídil jsem mu, aby se bránil proti případným přímým útokům. Čekal na něco, co by jako přímý útok vypadalo. Kdyby mě jen nechali říct mu, že jsou na mé straně —jenže oni si tím tak jistí nebyli.

Tohle byla tak zasraná pitomost, že se mi chtělo řvát a ječet a mlátit pěstmi do země. Chtěl jsem je popadnout za krky a zatřást s nima tak, jak by to jen bylo možné. Chtěl jsem jim vyrvat svůj vztek do jejich pitomých prázdných ksichtů.

Udělal jsem přesně to, co po mně chtěli.

„Nedělejte nikdo nic pitomýho," zavolal jsem. „Položím svůj plamenomet." Pohyboval jsem se tak pomalu, jak to jen šlo, setřásl jsem z ramen nádrže a položil je na zem. „Teď sáhnu do kapsy na bundě pro ovladač —"

„Počkat!" vyštěkl chlap, který na mě mířil plamenometem. „Šéfe —" Podíval se na Duka. „Nemůžeš mu dovolit tu věc zajistit. Stejně tak dobře by ji na nás mohl poštvat."

Duke se na mě díval. „Není to blbec." Ale nevypadal na to, že tomu bezvýhradně věří.

„Duku — teď zajistím robota." Zvedl jsem levou ruku a ohnul palec a ukazováček jako pinzetu. „Vytáhnu ovladač levou rukou z kapsy. Velice pomalu."

Velice pomalu jsem začal vytahovat malou krabičku z kapsy. Strašně jsem se třásl, takže mi vyklouzla z prstů. Napočítal jsem do tří a začal znovu. Nakonec jsem ho měl venku a zvedl ho nad hlavu. „Teď zajistím robota," řekl jsem.

„Klídek..." řekl ten chlap s plamenometem.

„Věřte mi —" Zvedl jsem krabičku ještě výš, aby mohli sledovat, co přesně dělám, a otevřel jsem víko, které zakrývalo zajišťovací spínač. Ten jsem pak stiskl.

Nestalo se nic.

Robot se odmítl zajistit.

Stiskl jsem spínač podruhé. A potřetí.

Chlap s plamenometem se tvářil, jako by to na něj neudělalo žádný dojem.

To bylo blbý. Cítil jsem, jak mi pot stéká po čele a spáncích.

„Duku! Ty mě znáš! Řekni jim, že jsem v pohodě."

Duke potřásl hlavou. „To já nevím. Zajisti robota, Jime."

„Nemůžu. Viděls to sám. Zmáčknul jsem spínač. Nic se nestalo."

„To je mi opravdu líto, synu —"

Robot zapípal.

„Odhaleni Chtorrané," řekl tiše a otočil pátrací věží. Otočila se, ale nezajistila se.

„Já to neudělali" zařval jsem. Pořád jsem ještě držel ovladač.

„Nějací tví přátelé?" zeptal se chlap s plamenometem.

„Nemám žádný přátele!" štěkl jsem na něj. Začal jsem se cítit opravdu hnusně.

Pátrací věž se zastavila. Mířila na cestu.

Pak se zase pohnula.

Otočila se a znovu se zastavila. Mířila nahoru do kopce.

Co to —?

Dva muži s plamenomety vypadali stejně nejistě jako robot.

A pak vyrazili červi dolů. A nahoru.

Dva z kopce, jeden nahoru na něj.

Ach Bože.

Myslel jsem si, že červi, které jsem spálil předtím, se vraceli zpátky do hnízda v hlavní místnosti. Nebylo to tak. Byli to cizinci — nebo turisté — nebo návštěvníci. Nahoře v hnízdě nebyl jeden červ! Byli tam tři! Nebo čtyři!

Ale proč je nezastavil robot?

Ale ne.

Zajistil jsem špatného robota.

Vytáhl jsem ovladač z kapsy na bundě, ne ten od pasu. Vytáhl jsem špatný ovladač.

Ten, který se řítil z kopce, byl Velký Taťka, který hledal své tři dětičky — nebo příbuzné, cokoli byli. Vypadal pěkně nasraně.

Marauder nám nemohl pomoct, protože měl rozkaz zastavit všechno, co zaútočí na lázně. Čekal na nové rozkazy.

A já nemohl zvednout svůj plamenomet, protože tu byl chlap, který mířil plamenometem na mě a byl připravený vystřelit, jestli udělám jediný podezřelý pohyb.

Uvědomil jsem si to děsivě jasně. Umřeme tady kvůli vlastní blbosti. Ten mrazivý chlad v rozkroku muselo být přesně to, co cítil Custer.

A pak jsem se nasral.

Nevadilo by mi, kdybych umřel kvůli své pitomé chybě — Bůh ví, že jsem jich udělal víc, než je zvykem — ale určitě jsem se nechtěl nechat sežrat pro něčí zaslepenou blbost.

„Kurva, vy zasraní čuráci!" zařval jsem. „Spalte ty červy!"

Nečekal jsem, abych se podíval, jestli mě poslechnou. Sehnul jsem se, popadl svůj plamenomet, vyrazil dolů a bleskově jsem odjišťoval — a pálil a vrhal plameny na oba červy, útočící shora. Duke na mě zíral s rozšířenýma očima. Musel jsem uhnout stranou, abych ho nezasáhnul. Červi se nemohli zastavit, naběhli mi přímo do plamene a zkroutili se s řevem hořící agónie. Vysoko do vzduchu stoupal mastný dým. Svíjeli se na zemi, stahovali se a roztahovali, poskakovali a pleskali sebou jako hadi nebo ryby. Nechávali za sebou stříkající stezku ohně. Jejich maso se rozpouštělo a roztékalo —

Něco za mnou vybuchlo. Otočil jsem se —

Robot se konečně rozmyslel, kdo je nepřítel, a pálil granáty; ale dva muži s plamenomety už zachytili Velkého Taťku do křížové palby. Granát rozstříknul nořící kousky červa po celém úbočí kopce. Dopadaly všude kolem nás, kaskáda hořících uhlíků a masa.

Vytrhl jsem od pasu druhý ovladač a začal štěkat na robota rozkazy: „Pozor na červy. Střílej při zachycení." Pak jsem se obrátil a rozběhl se z kopce dolů.

„Jime—!"

„V hlavní místnosti je hnízdo," zavolal jsem zpátky. To už jsem přeprogramovával robota na kopci. „Jsou v něm další dva červi!" Zastavil jsem se jen na tak dlouho, abych se po nich ohlédl. „Tak co? Jdete, nebo ne?!"

Rozběhli se za mnou z kopce.

Nakonec jsme zjistili, že v hnízdě byli čtyři červi. Dva z nich jsme dostali, právě když vylézali z díry, a seškvařili jsme je tak čistě, že z nich skoro nic nezbylo. Dva červi, kteří vylezli za nimi, nás málem dostali, ale vylezli z díry příliš brzy; robot ještě nebyl zajištěný a my měli pořád ještě plamenomety připravené. Překvapili nás, to ano — ale ne smrtelně. Alespoň ne pro nás.

To znamenalo, že ti dva červi, kteří se na nás valili z kopce, byli také návštěvníci. A to napovídalo, že se ještě kolem mohou pohybovat dva další červi. Budeme muset poslat na hlídku roboty.

Ale něco se tady stalo — něco, co znamenalo víc než jen jedno hnízdo červů; nejméně deset červů dohromady a možná ještě víc. Ještě když robot dorážel posledního červa, už jsem si přál, abychom to nedělali. Přál jsem si, abych mohl zjistit, proč obsadily tábor Alfa Bravo tři rodiny červů.

A pak bylo po všem a chlap s plamenometem se na mě díval se zahanbeným výrazem na tváři. „Eh, je mi opravdu moc líto, co se stalo tam nahoře na kopci —"

Potřásl jsem hlavou. „To nebyla tvoje chyba. Byl bych stejně podezíravej." Prošel jsem dolů z kopce kolem něj a mířil jsem k Dukovi. Duke si prohlížel své boty.

„Duku?" řekl jsem. Byl jsem nasranej.

Vzhlédl. Očima přejel po frčkách, které jsem měl na límci. Zaváhal a pak mi podal ruku. „Dobrá práce —poručíku."

Praštil jsem ho. Tvrdě. Přímo do obličeje — a srazil jsem ho na zem.

„To je za to, žes mi nevěřil," řekl jsem.

Posadil se v prachu a držel si nos, který mu krvácel. Vypadal překvapeně.

A tak jsem k němu ztuhle přešel a nabídl mu ruku.

Popadl mě za paži, podkopl nohy a přehodil si mě přes hlavu.

Ve skutečnosti ze mě nechtěl vyrazit duši; to nebylo zapotřebí — ale praštil se mnou dost silně na to, aby dokázal, že měl pravdu. Mládí a nadšení se nikdy nemůžou rovnat zkušenosti a úskokům.

Ale to je jedno. Stejně to za to stálo.

53 Kámen dopadá na dno

„Chybí mi dinosauři."
—SOLOMON SHORT

Nakonec jsem napsal Whitlawovi.

Ne hned, samozřejmě. Trvalo nějakou dobu, než jsem se dostal k fungujícímu počítači; ale hned, jak jsem se k němu dostal, jsem mu poslal zprávu. Plesk. Nebo možná Žbluňk. Ale ať už to byl jakýkoli zvuk, měl jsem pocit, že bych mu ho měl oznámit.

Ale Whitlaw tu zprávu nikdy neobdržel.

Alespoň nevím o tom, že by ji obdržel.

Když jsem se příště připojil na síť, místo poznámky Zpráva doručena tam byla ta nejkratší z odpovědí: Příjemce odpojen.

Moc hezký eufemismus.

Myslím, že by mě to nemělo překvapit. Odpojených stanic byla v těchhle dnech spousta. Přes sto padesát miliónů. Nikdo nevěděl, kolik uživatelů bylo opravdu mrtvých a kolik z nich žilo a nemělo o nic zájem.

Ale sakra. Každý je dneska blázen — pokud zrovna není mrtvý. A pokud ano, tak na tom nesejde.

Stejně jsem ale doufal —

Doufal jsem, že Whitlaw pořád ještě někde žije a zase burácí na jinou třídu studentů.

Protože jestli ano, tak by to znamenalo, že nikdo nemusí být blázen navždy.

Zmizel místní šerif

LAKE GRANBY VILLAGE, Colorado — včera ráno zmizel místní šerif— Alice McMastersová, když ověřovala nová hlášení o pozorování Chtorranů směrem na sever.

Mluvčí guvernérova úřadu řekl, že do oblasti byli vysláni létající roboti, aby pátrali po známkách života, ale v plánu nejsou žádné další pátrací skupiny.

Očekává se, že evakuace Little Fordu bude dokončena během příštího týdne.
---

54 Útočný tým Alfa Charlie

„Lidská rasa nikdy nevyřešila jediný svůj problém.
Pouze je přežila."
— SOLOMON SHORT

Byli jsme na vysokém kopci, který se tyčil nad stinným údolím, skoro připomínajícím kaňon. Na dně se mezi dvěma strmými úbočími prodíral potok, kroutil se na sever a na jih a v místě, kde se kaňon otevíral, tvořil mělký rybník. Na hladině vody se odrážela obloha; vypadala jako modré sklo. Na vzdáleném konci rybníku voda tiše přetékala přes vrcholek nízké přehrady ze dřeva a hlíny.

Malé jezírko obklopoval dlouhý jazyk půdy. Poblíž přehrady byla kulatá kupole, takřka nerozeznatelná proti černé zemi kopce za ní. Dlouho jsem si ji dalekohledem prohlížel. Kupole vypadala tmavší než obvykle. Zdálo se, jako by bylo po celém jejím povrchu naneseno bláto. Nebyla to špatná kamufláž, ale pořád ne dostatečná k tomu, aby oklamala počítače. Satelitní průzkum byl monitorován, zkoumán a analyzován na základě změn místního terénu ve čtyřiadvacetihodinových intervalech. Zvláštní kruhový tvar červího hnízda, přehrada, místní úbytek stromů — kterákoli z těchto věcí by spustila vyšetřování; všechny dohromady zařadily toto údolí na seznam Neodkladných záležitostí. Trvalo nám tři týdny, než jsme se sem dostali.

Podal jsem dalekohled Dukovi. Podíval se dolů a zamručel. „Jsou čím dál chytřejší," řekl jsem.

Přikývl. „Jo. Tohle je prostě nepřístupný. Není způsob, jak se dostat dolů bez toho, že by si nás všimli."

Larry si prohlížel kaňon výš proti proudu potoka. „Po vodě se tam nedostaneme," řekl.

Duke souhlasně přikývl. „Ani jsem nemyslel, že by to šlo." Obrátil se k Larrymu. „Zavolej balón. Vysadíme tam skupinu ze vzduchu." Larry přikývl a zapnul vysílačku. Duke se na mě podíval. „Na co myslíš?"

Řekl jsem: „To bude všechno na prvním chlapovi. Musí držet pozici tak dlouho, dokud nebudou všichni bezpečně dole." Zavřel jsem na okamžik oči a představoval si, jak to může vypadat. „Udělám to," řekl jsem.

„Nemusíš," řekl Duke.

„Ale musím."

„Dobrá," řekl Duke. „Jak chceš. Máš nějaké nesrovnalosti v plánu?"

„Ne." A pak jsem pokrčil rameny a usmál se. „Nenávidím ho — ale nemám v něm žádné nesrovnalosti."

Duke si mě pevně prohlížel. „O co jde?"

„Nesnáším balóny. Vždycky si myslím, že nás červi uslyší. Nebo uvidí stín."

„Ještě něco?"

„Jo. Nesnáším výšky."

„Fakticky?"

„Jo."

Duke se podíval na Larryho. „A ty?"

„Jsem v pohodě."

„Tohle neberu — co se děje?"

Larry potřásl hlavou.

„Pořád se žereš Louisovou smrtí?"

Larry potřásl hlavou, ale na tváři měl tvrdý výraz.

Z Denveru nám poslali o Louisovi zprávu. Amputace paže infekci nezastavila. Měl pořád záchvaty horečky a deliria, každý horší než ten předchozí. Jednoho odpoledne se začal chvět — a pak se v koupelně zhroutil. Upadl toho večera do komatu a druhého dne ráno byl mrtvý.

Při pitvě se ukázalo, že skoro každá červená krvinka v jeho těle vybuchla — zevnitř. Zabil ho virus, který se choval podobně jako malárie. Dostal ho z kousnutí mnohonožky. Trvalo šest týdnů, než zemřel, a nebylo to pro něj příjemné.

Nyní existovalo už třicet čtyři virových nebo bakteriologických činitelů, identifikovaných v chtorranské nákaze.

Duke řekl: „Larry, jdeš se pomstít?"

Larry neodpověděl.

„Protože jestli jo, zůstaneš tady. Překáželo by nám to."

„Budu v pohodě!"

Duke si Larryho prohlédl. „Jestli to zkurvíš, probodnu ti srdce kůlem. To ti slibuju."

Larryho tvář byla nečitelná, ale klidně přikývl. „Jasný, šéfe."

„Dobrá." Duke si mě znovu začal všímat. „Pohněme se. Ujistěte se, že jsou vaše skupiny připravené. Poslední instruktáž bude těsně předtím, než vyrazíme." Duke se na mě podíval. „Jime, probereš se mnou útočný plán s pilotem. Se stínem máš pravdu — musíme ho udržet stranou kupole — a s kraválem motoru, takže zkusme, jestli to dokážeme jen po větru. Jestli je jen slabý, tak se do toho údolí jen sneseme."

Odplížili jsme se z kopce zpátky. Nechali jsme svůj džíp čtvrt míle odtud na lesní cestě. Trvalo nám další půlhodinu, než jsme se dostali do tábora, kde čekal balón. Když jsme dorazili, naše tři útočné skupiny právě naposledy kontrolovaly vybavení. Larry vyskočil ještě dřív, než se džíp zastavil. „Jen tři plamenomety —" volal. „Je tam zbytečně moc hořlavých věcí. Použijeme granátomety."

Duke mě dloubl do žeber. „Pojďme si popovídat s Ginny."

Šel jsem za ním do velitelského stanu, kde byla na stole rozložená trojrozměrná mapa údolí. Nedbale pozdravil stráže a hodil si opasek přes rameno. „Dobrá, dejme se do práce." Přikročil ke stolu a zvedl světelné pero. Nakreslil červený kroužek na velkou mýtinu vedle kupole. „Tam chci vysadit skupinu."

Kapitán MacDonaldová přikročila ke stolu naproti Dukovi a zamračila se. Bílé vlasy si sčesala dozadu do strohého vojenského drdolu. Měla těsně upnutou košili, kalhoty, pistoli u boku a přísný výraz ve tváři. Ukázala na mapu. „Máme tam vítr o rychlosti patnácti uzlů, který vane od jihovýchodu. Bude to natěsno."

Duke upravil zvětšení. Obraz se stáhnul, jako by se někam vzdálil. Na stole nyní bylo vidět několik čtverečních mil hor, které údolí obklopovaly. „Jasný. A my potřebujeme půl minuty nad místem přistání." Ukázal na nyní zmenšený červený kroužek. „Dokážeme to bez motorů?"

Ginny zavřela oči a chvíli o tom přemýšlela. Řekla: „Má to mouchy..." Něco naťukala na klávesnici a prohlížela si monitor. „Vypadá to na bleskový výsadek. Vaši chlapi budou muset vypadnout pěkně rychle —"

Odmlčela se a podívala se na nás. „Nemohu slíbit, že to bez motorů zvládnu. Mohu slíbit, že vám dám čtyřicet pět vteřin nad místem výsadku — a nechám motory vypnuté tak dlouho, jak to jen půjde."

Duke nevypadal nadšeně. „To nám může nasekat spoustu problémů." Obrátil se ke mně: „Jime, nechci, aby někdo skončil ve vodě. A nechci, aby někdo skončil zbytečně blízko kupole. Můžu tvý skupině věřit?"

„My se trefíme."

„Můžu s tím počítat?"

„Jsem ten, kdo podstupuje největší riziko." Podíval jsem se mu do očí. „Můžeš se mnou počítat."

„Dobrá." Duke se obrátil zpátky k mapě. Zvětšil obraz na maximum a zaměřil jej na kupoli. „Co tomu říkáš?"

Podíval jsem se na ukazatel měřítka na straně stolu. „Je to moc velký. Jak je ten snímek starý?"

Ginny se podívala na monitor na své straně stolu. „Osmnáct hodin. Tohle je ze včerejšího odpoledne."

„Díky." Zvedl jsem světelné pero. „Je třeba se dívat — sem. Kolem obvodu kupole. Hledejte purpurový kruh nebo červí sazenice. Pokaždé, když narazíme na důkaz kultivace, narazíme i na čtvrtého Chtorrana. Nic z toho tady zatím není. Ani totem před kupolí — to by byl také důkaz. Ale," — potřásl jsem hlavou — „ta kupole je příliš velká. Chci zvláštní hlídku dozadu."

Duke se na mě ostře podíval. „Důvod?"

„Žádný nemám. Mám jen pocit, že je tu něco špatně. Možná je to umístěním kupole, možná tou kamufláží z bláta. Ale mám pocit, že je za tím skutečná inteligence."

Duke přikývl. Znovu si prohlížel terén. „Tohle beru. Ginny?"

Kapitán MacDonaldová přikývla také. Dotkla se klávesnice před sebou a na mapě se objevily vzdušné proudy. Okamžik se dívala na monitor a pak řekla: „Ta červená čára je dráha vašeho letu. Pokud vítr vydrží, budete mít nad cílovou oblastí padesát vteřin. Poletím přes údolí od severovýchodu." Ukázala světelným perem. „Teď se podívejte, budeme ubírat výšku dost prudce. Budu mít po jedné straně hory a po druhé vodu. Stín bude dopadat severně a západně od nás. Stejně jako kupole. Nemohu vám slíbit, že se jí nedotkne, ne bez rizika, že vysadím vaše chlapy do vody, pokud tedy nebudete chtít letět později."

Duke potřásl hlavou.

„Dobrá. Udělám, co budu moci, ale první chlap se bude muset začít spouštět po laně ještě dříve, než kupoli obletíme. A dopadne na zem zatraceně blízko —"

Duke se na mě podíval. Potřásl jsem hlavou. „Bez problému."

„—jinak poslední ze skupiny spadne do vody."

„Už se tenhle měsíc koupali," řekl jsem. „S tím si nedělejte starosti."

„Chcete ještě někdo něco dodat?" zeptal se Duke. „Ne? Dobrá. Pojďme. Naložíme je." Když jsme vycházeli ze stanu, plácl mě přes rameno. „Tak jak se cítíš?"

Řekl jsem: „No, a čí to byl vlastně nápad?"

Zašklebil se na mě. „To je fakt."

Moje skupina měla skákat první, takže jsme nastupovali jako poslední. Zatímco jsme čekali pod obloukem balónu, modrého jako obloha, rychle jsem jim řekl, oč jde: bude to rutina, jen skok bude trochu rychlý. Nějaké otázky? Žádné. Dobrá. Nějaké problémy nebo návrhy? Larry jim už všechno řekl. Fajn.

Klidně jsem kolem nich procházel, kontroloval zásobníky ve zbraních a výrazy na jejich tvářích.

„Jaký to bude, kápo?" To byl Gottlieb. Měl červené tváře, krátce zastřižené kudrny a věčně dychtivý úsměv. Zrovna teď ale vypadal ztrápeně. Uhodl jsem to podle jeho nejistého výrazu.

„Srandička."

„Slyšel jsem, že je to údolí zatraceně ouzký—"

„Jo. To je. Jenom proto, aby to bylo trochu zajímavý. Začíná to už vypadat jako střílení na kachny. Nechceme, abyste nám v polovině usnuli." Podíval jsem se mu do tváře. Pořád tam ještě bylo příliš mnoho napětí. Přemýšlel jsem,

jak bych ho donutil, aby se sebral. Položil jsem mu ruce na ramena, naklonil se dopředu a zašeptal mu do ucha: „Poslouchej, ty pitomče — slibuju ti, že to zvládneš. Víš, jak to vím? Protože jestli ne, tak ti urvu obě ruce."

Pochopil, že to myslím vážně. Zašklebil se. „Ano, pane!"

Už bude v pohodě. Bál se mě teď víc než červů. Červi nemají šanci.

„Dvě minuty!" zavolal Larry.

Obrátil jsem se a zjistil, že se dívám přímo na Amy Burrellovou. Osmnáct let, drobná postava, velké oči, tmavé vlasy. Třásla se, až na ní přezky cvakaly. Měla na přilbě nasazenou kameru a nesla AM—280. „Pane —?"
Věděl jsem, co chce říct. Ani jsem jí k tomu nedal příležitost. „A, Burrellová — dobrá. Až dopadneš na zem, chci, abys zůstala se mnou. Budu to obcházet k zadní straně kupole. Drž se padesát stop za mnou a nezakopni. Nech kameru běžet, a jestli z kupole něco vyrazí, tak se na to jen dívej. Potřebujeme obrázky. Hele — řada už se hýbe. Padej!" Obrátil jsem ji a postrčil. Plácl jsem ji přes zadek. Nesmí mít čas na to, aby se začala bát.

Balón se vznesl rychle. Kapitán MacDonaldová byla ostrá. Okamžitě se obrátila proti větru a zamířila na jih. Chtěla si nechat nějaký prostor na manévrování ještě dříve, než zamíří nad cíl.

Motory tiše předly. Mohli jsme cítit jejich vysoko posazené hučení v pažbách a páteřích. Pod námi ubíhala země jako pokrčené hnědé prostěradlo. Za námi studeně profukoval vítr. Olízl jsem si rty a napadlo mě, jestli mi popraskají.

Byli jsme na dvou plošinách, připevněných ke stranám koše. Každý z nás měl své lano. Na signál se všechna lana vyhodí najednou. Na odpočet začneme skákat, jakmile zaslechneme své číslo. Zkusmo jsem zatahal za svou kladku. Byla v pořádku. Všiml jsem si, že jsem si na hrudi překroutil řemen, a přestal jsem.

Kapitán MacDonaldová pak obrátila balón a zamířila zpátky k cíli. Sledoval jsem náš stín, klouzající po vrcholcích stromů. Když vypnula motory, obklopilo nás podivné ticho. Burrellová se na mě nervózně podívala. Nepřítomnost jakéhokoli zvuku byla ohlušující.

Právě jsem chtěl zapnout mikrofon, abych řekl něco, co by nám ukrátilo chvíli — když se najednou v mých sluchátkách ozvala hudba. Williamsonova Vzteky rudá symfonie. Výborná volba! Ginny byla více než jen pilot — byla to umělkyně. Zmlknul jsem a poslouchal.

Příliš brzy se před námi objevil přístup k cíli. Poznal jsem sráz u vrcholku, který vypadal jako dračí hřbet. A pak se objevila lesní cesta a místo, na kterém jsme zaparkovali džíp. A teď, jak jsme letěli blíž, se objevil kaňon a údolí za ním. Stín balónu se pohyboval po svahu — a najednou uhnul stranou. Mířili jsme k cíli z boku? Otočil se vítr? Najednou se s vytím probudily motory — zatraceně! Pak přerušil hudbu počítač. „První skupina: připravit ke skoku."

A už jsem viděl kupoli. A stín balónu se pohyboval nepříjemně blízko —

„Pět vteřin!" řekl počítač. Něco cvaklo a všechna lana se spustila dolů a visela k zemi jako žluté špagety. „Tři vteřiny!" Vstal jsem. Stín balónu se pohyboval po kupoli. Kurva! „Dvě!" Uvolnil jsem pojistku své kladky. A — „Alfa skáče!" Zvedl jsem kolena a vrhl se po hlavě do prázdna. Kladka svištěla a hvízdala, jak se posunovala po laně. „Beta skáče!" Nad sebou jsem slyšel odrážející se výkřik, pak další a další.

Země vyrazila proti mně. Lana pode mnou se kroutila a svíjela jako dráty pod proudem. A z boudy vyrazili jako dva purpurové blesky dva největší Chtorrané které jsem kdy viděl.

„Chtorrrrr! Chtorrrrrrr!"

„Do hajzlu!"

Odškubl jsem od opasku granát, vytrhl pojistku a podíval jsem se pod sebe. Nebylo moc času, padal jsem příliš rychle. Hodil jsem granát —

Nebyl k ničemu. Před prvním útočícím červem vykvetla ohnivá kytice, odklonila jej z cesty, ale ani jej nezpomalila. Řev výbuchu vyrazil nahoru jako rána kladivem. Sáhl jsem po dalším granátu, ale věděl jsem, že už je pozdě — a pak červa zasáhly dva další výbuchy, jeden za druhým. Tlaková vlna mě na okamžik posunula stranou. Někdo nade mnou házel granáty — a já doufal, že s tím přestane.

Chtorran se svíjel na zemi. Jeden z výbuchů jej roztrhl v půli. Druhý Chtorran byl teď skoro přímo pode mnou a třetí, ještě větší, zrovna vyrazil od kupole. Uvolnil jsem pojistku plamenometu a namířil ho přímo pod sebe. Doufal jsem, že měl v tomhle Shorty pravdu. Druhý Chtorran se vztyčil a sahal po mně a já klesal přímo do jeho rozšklebené tlamy — mohl jsem se mu dívat dolů chřtánem. Zmáčkl jsem spoušť. Vzduch pode mnou vybuchl plamenem. Vůbec jsem přes něj Chtorrana neviděl. Hořící země mi vyrazila vstříc. Namířil jsem plamenomet šikmo a plamen mě odhodil od hořícího červa. Pustil jsem spoušť a tvrdě dopadl na zem. Přistál jsem na zadku — au! — a vyrazil si dech —

Třetí červ mířil přímo na mě. „Chtorrrr! Chtorrrrrrr!" Ani jsem se neměl čas postavit. Jen jsem namířil plamenomet a vypálil —

Když jsem nakonec pustil spoušť, z červa nezbylo nic kromě zvlněné temné hromady škvířícího se a hořícího gumovitého masa. Smrdělo to strašně. A pak už tam byl Duke, stál nade mnou a podával mi ruku. Děkoval jsem mu, když jsem vstával. Přejel pohledem tři hořící červy. „Nechtěl by sis uvědomit, že jsi tady jen na návštěvě, a nechat taky něco pro nás ostatní?" A pak byl zase pryč, ukazoval a volal rozkazy na svou skupinu, aby se rozptýlili.

Podíval jsem se na ty tři červy. „Dětičky, co?" Potřásl jsem hlavou. Nevěděl jsem, jestli se chci potkat s maminkou, nebo ne.

Larryho skupina už byla málem u vzdálenějšího konce kupole. Moje skupina se sice také rozptylovala do svých postavení, ale nejistě; několik se jich dívalo na dohořívající mrtvoly. Vypadali vyděšeně. Zapnul jsem mikrofon. „Kurva! Hněte se! Copak jste ještě neviděli člověka, jak pálí červy?" Vyrazil jsem k zadní stěně boudy. „Burrellová! Pohni zadkem z tý výstroje!" Napadlo mě, jak moc se asi poškodila při tom tvrdém přistání moje výstroj. Rozhodně jsem si s tím nehodlal dělat starosti. Rozepnul jsem sponu na hrudi, vysvlékl se z postrojů pro skoky a pokračoval dál.

Zastavil jsem se přímo před zadní stěnou kupole. Nechal jsem si od ní slušný odstup. Zkontroloval jsem

ukazatele na svém zásobníku. Pořád byl z poloviny plný. Dobrá. Víc než dost.

Rozhlédl jsem se kolem sebe. Amy Burrellová, bledá jako prostěradlo, ode mě stála na padesát stop daleko. Křečovitě svírala pušku oběma rukama. Ale byla připravená. Podíval jsem se znovu na stěnu. Nic. Rozhlédl jsem se po zbytku své skupiny. Byli připraveni také.

Mikrofon jsem měl stále ještě zapnutý. Přepnul jsem na jiný kanál a řekl: „Adam."

„Bratr," řekl Larry.

„Císař," řekl Duke. „Vyčkávejte na místech."

Prohlédl jsem si zadní stěnu kupole. Byla plochá a bez zvláštních rysů.

„Dobrá," zavolal jsem. „Doneste mi mrazák. Poklusem"

Mrazák byla velká plastová bedna, naplněná styropěnovou vycpávkou. Ve vycpávce byly uloženy dvě nádrže tekutého dusíku a hadice s tryskou. Shazovaly se hned potom, co všichni v pořádku dosáhli země. Měli jsme je dva.

Pokud jsme svým příchodem Chtorrany neprobudili, měli bychom raději použít tekutý dusík než plamenomety. Gottlieb a Galindo už ke mně jednu soupravu vezli. Riley a Jein právě vykládali druhou. Odemkli zámky a bedna se s cvaknutím otevřela.

„Vezmu si to. Michaeli, kryj mě plamenometem." Gottlieb se usmál, když jsem mu jej podával. Miloval vzrušení.

Tryska mrazáku byla užší než u plamenometu a nemusel jsem nosit nádrže na zádech. Bylo na Galindovi, aby je přesunoval — pokud bychom se museli přesunout. Místo toho jsem si musel navléct rukavice silné tak, že by se mohly používat při boxu. Sklopil jsem si obličejový kryt helmy a byl jsem připravený.

Zadní stěna kupole byla pořád stejná.

Ve sluchátkách mi zašeptal Dukův hlas: „Jsi v pohodě, McCarthy?"

„Je mi fajn. Ale až bude po všem, bude mě pěkně bolet prdel."

„Zatím ti to jde."

„Já vím," řekl jsem. A pak jsem dodal: „Díky."

Chvíli bylo ticho, takže jsem se zeptal: „Co se stalo s balónem?"

„Nevím. Neměl jsem se čas vyptávat. Přeletěli jsme přes okraj a vítr se začal točit. Ale Ginny to zvládla. Nikdo ve vodě neskončil."

„Až se vrátíme, budu jí muset koupit kytky."

„To udělej. Nebo jí raději kup flašku. Vypadalo to jako pěkná rychlovka." Chvilku mlčel a pak se zeptal: „Jime, jak dlouho chceš čekat?"

„Nejmíň půl hodiny. Vzpomeň si, co se stalo té skupině v Idahu."

„Pravda," řekl Duke. „V té zprávě toho byla spousta, z čeho by mohl mít člověk nahnáno."

„Myslíš ty tunely?"

„Jo. Jestli červi změnili zvyky při hnízdění..." Nedokončil větu; ani nemusel. Už tak to bylo dost těžké.

Zkoumal jsem stěnu trochu pozorněji. Nebyla na ní žádná stopa po skrytém východu.

„Chceš poslat dovnitř Robyho?" zeptal se Lany. Balón s námi shodil i metr vysokého robota — daleko modernější verzi Šlepa, Mobyho, jenže neměl Šlepovu podobu ani osobnost.

„Ne," řekl Duke.

Larry se o tom chvíli nesměle hádal a pak zmlknul. Duke mu neodpověděl. Ani jednoho z nich jsem neviděl. Byl jsem tu jen já a stěna.

„Jime?"

„Jo, Duku?"

„Chceš si vyměnit místa?"

„Ne, jsem v pohodě."

„Určitě?"

„Určitě."

„Dobrá."

Stěna byla pořád stejná. Kolem hlavy mi začalo bzučet něco hodně malého a hlasitého. Žihadlák? Byl příliš rychlý na to, aby se dal zahlédnout. Odehnal jsem to jednou rukou v rukavici.

„Burrellová? Čas."

„Dvacet minut, třicet vteřin."

„Díky."

Cítil jsem, jak se potím. Začal jsem se lepit na izolovaný bitevní oblek. Přál jsem si, aby už ten čtvrtý zasraný červ přestal čekat a vylezl konečně ven. „No tak polez, červe! Mám pro tebe krásnou chladivou sprchu! To nejlepší pro horký letní odpoledne!"

Bylo ticho.

Něco zahučelo.

Cítil jsem se ospale. Otřásl jsem se, abych se vzbudil: přenesl jsem váhu na druhou nohu a chvíli jsem tak poskakoval.

Zmáčkl jsem spoušť, jen lehce, a vypustil chladný oblak mrznoucí páry. Vnesla do letního vzduchu mráz a do mých očí pálení. Kapky vody krystalizovaly a usazovaly se na zemi. To mě trochu probudilo.

Mrazili jsme červy už přes měsíc. Byl to ještě pořád nový postup. Mně se nelíbil. Byl daleko nebezpečnější. A pořád jste potřebovali, aby vás někdo kryl s plamenometem, jen tak pro případ.

Ale Denver napadlo, že když Chtorrany zmrazíme, budeme si je pak moci prohlédnout zevnitř, takže jsme je

mrazili a posílali do fotoisotomografické laboratoře v San José. Jednou jsem ten proces viděl. Bylo to zajímavé.

To se vezme mražený Chtorran, položí se na velký stůl a na jednom konci se upevní fotoaparát. Pak se z něj začnou odřezávat tenké plátky a pokaždé se zmáčkne spoušť fotoaparátu. Tak se to udělá s celým červem. Pak se to předá počítači.

Počítač pak vyplivne trojrozměrnou mapu vnitřní stavby chtorranského těla. S použitím ovladače a monitoru se můžete pohybovat po celé mapě a zkoumat jednotlivé orgány a jejich spojení se zbytkem těla. Pořád jsme ještě neznali nejméně polovinu z toho, nač jsme se dívali, ale přinejmenším jsme se měli na co dívat.

Proces byl úspěšně dokončen v případě čtyř jedinců různé velikosti. Nevěděli jsme proč, ale vypadali, jako by pocházeli ze čtyř různých druhů. Denver chtěl pokračovat v mražení a mapování červů, dokud se všechny nesrovnalosti nevyjasní.

„Duku," řekl jsem.

„Jo?"

„Co myslíš, proč čtvrtý červ vždycky čeká tak dlouho, než zaútočí?"

„To je teda hádanka."

„Jo. Stejně díky."

„To nic, synku. Kdyby ses na nic nezeptal, jak by se něco mohl dozvědět?"

Stěna přede mnou se začala vyboulovat.

Nedbale jsem ji sledoval. Divné. Nikdy jsem neviděl, že by stěna něco takového dělala.

Vyboulila se ještě trochu více. Ano, kupole začínala viditelně měnit tvar. Zvedl jsem trysku a namířil ji přímo na střed vypoukliny.

„Duku, myslím, že něco máme. Burrellová, teď dávej pozor. Ukážu ti, jak se to dělá."

Kupole začala zlověstně praskat. Prasklina se náhle objevila u země a přeběhla nahoru a pak znovu dolů a pak se začaly odlamovat malé kousky —

„CHTORRRRRRR! CHTORRRRRRRRRR!" Tenhle byl ze všech největší! Copak nebyla v jejich velikosti žádná hranice? Nebo byl tohle dospělý?

Vyrazil proti mně jako náklaďák. Stiskl jsem spoušť a zařval a vypustil oblak ledové tříště a smrtících výparů mrazivého tekutého dusíku. Rozdělil se na kousky a obklopil Chtorrana. Na okamžik byl ukrytý v oblaku a tříšti a jeho kožešina byla potřísněná bělobou a rampouchy.

„nechte plamenomety být!" zařval jsem, ale řítil se pořád blíž! A pak se, v jednom děsivém okamžiku hrůzy, začal Chtorran zvedat výš a výš! Červ musel mít nejmíň tři tuny! Tyčil se nade mnou, praskal, obalený lesklým ledem a stříbřitou spalující párou! A v tom okamžiku smrtícího ledového setkání jsem si s jistotou pomyslel, že je to konečně tady — že mě tohle překrásné stvoření pekel zalehne! Tenhle poslední mrazivý záchvat vzteku bude jeho poslední pomstou! Ale pak místo toho jeho pohyb nahoru pokračoval a začal se naklánět trochu stranou, dál a dál, až se nakonec zakymácel a dopadl na zem s praskáním a chřestěním jako hora hroutícího se a pukajícího ledu.

Cítil jsem chlad jako nůž, vražený do mozku, do očí. Ta bolest byla příšerná! Chtorran byl jako padlý komín. Ležel na zemi. Jeho kožešina odrážela na slunci krystalky, led tál na jeho bocích v ostrůvcích a chomáčích tříště a úlomcích. Uvnitř zvířete něco tiše vybuchlo s tlumeným thump — a jako v odpověď se jedna z jeho paží tiše odlomila a se zachřestěním dopadla na zem.

Kolik ještě?

Odvrátil jsem se od zářivé mrtvoly a podíval se na hory, tyčící se na severu a východě. Kolik ještě jich tu bylo? Tohle byl dvacátý, kterého jsem zabil. Ale necítil jsem žádnou radost — jen zklamání. Tahle věc trvala příliš dlouho!

Zpátky na svět mě přivedl zvuk přilétajících vrtulníků. První z přistávajících plavidel se právě spouštělo podél úbočí kopce. Přivážejí zbytek mého vědeckého týmu a naše vybavení.

Bezpečnostní jednotka právě následovala Robyho do boudy. Nikdo se dovnitř nedostane, dokud neprozkoumají každou místnost a tunel. Bylo mi to jedno. Já už svůj příděl kupolí a červů viděl. Začínali mi připadat všichni stejní.

Na okamžik jsem se cítil unavený. Necítil jsem svou obvyklou rozjařenost. Dokonce jsem se ani necítil spokojený.

„Jime?" To byl Duke, všudypřítomný hlas v mých uších, uvnitř hlavy.

„Jsem v pohodě," odpověděl jsem.

„Dobrá. Prohlédneš ohradu?"

„Dobře." Zajistil jsem mrazák a zamířil kolem kupole. Nezáleželo na tom, jak jsem se cítil. To bylo bezvýznamné — pořád jsem měl svou práci. Vyšplhal jsem se po rampě a podíval se do ohrady.

A všechno na světě se zastavilo.

Ohrada nebyla prázdná.

Byl v ní plyšový medvídek — kousek plyšového medvídka.

Do očí mi vhrkly slzy a já sklouznul zpátky na zem a posadil jsem se na tvrdou vyschlou hlínu a rozbrečel se jako děcko. Všechno napětí se ve mně najednou uvolnilo —

„Do hajzlu!! Do hajzlu!! Kurva! Kurva! Kurva!" zuřil jsem. „Měli jsme přijít dřív! Neměli jsme čekat!"

Zvedl jsem oči a přede mnou stál Duke.

„Ty zkurvysynu! Nechal jsem se ukecat, ať ještě počkám —" Chtěl jsem mu vyrvat srdce z těla. Místo toho jsem bušil do země, jak jsem mohl nejsilněji.

Duke se vyškrábal na vrcholek rampy, podíval se dolů do ohrady a pak slezl zpátky a dřepnul si přede mě.

Díval se mi vážně do očí, ale nepromluvil. Počkal, až se uklidním.

„Promiň, Duku —"

„Co? To, že cítíš totéž co my všichni?"

„To, že to dávám najevo —"

Potřásl hlavou. „Toho dne, kdy to dávat najevo přestaneš, si o tebe začnu dělat starosti." Natáhl ruku a sevřel mi rameno, tvrdě. „Každý je cvok, Jime. Všechno, co s tím můžeme dělat, je pokusit se držet své šílenství na uzdě tak, aby se dalo zvládnout. Jasný?"

„Jasný —"

Duke pokývl hlavou k ohradě. „Jime — proto tady jsme. My všichni. Nezapomínej na to."

A pak jsem byl zase sám. Zvedl jsem se unaveně na nohy.

Duke měl pravdu. Na celém světě nebylo nic jiného, co bych chtěl dělat víc. Někdo musel zařídit, aby už nebyla žádná další malá holčička v hnědých šatech nebo další malý kousek plyšového medvídka.

A v téhle úvaze byla — kupodivu — jistá útěcha.

Ano, každý je cvok, včetně mě — ale zároveň kromě mě. Ne úplně a ne navždycky. Protože jsem měl tuhle práci a ta byla platná, a dokud bude tohle pravda, pak není celá věc tak nezvládnutelná, jak každý říká. Koneckonců, bylo to místo, odkud se dá začít.

Navzdory vší hrůze a všemu bláznovství a všem purpurovým nočním můrám, které se kradly zemí — navzdory tomu dešti sraček, který na nás pořád dopadal — život se dal pořád ještě žít.

A pokud bude život tvrdší a kratší, tak co? Budeme prostě muset být ostřejší a vychytralejší. A tím více si budeme vážit pěkných chvil.

Jo, byl jsem cvok — ale měl jsem v úmyslu donutit červy, aby ze mě byli cvoci ještě víc.

Setřásl jsem si prach z kalhot a vyrazil jsem k přistávací ploše, abych dal dohromady svou skupinu.

Už jsem začal přemýšlet o zítřku.

Kniha 1 VĚC PRO LIDI
Kniha 2 ČAS PRO JATKA
Kniha 3 ZLOST TIŠÍ POMSTA
Kniha 4 DEN NA PROKLETÍ

Digitalizace: Brloch 2006